

F O R E I G N S E R V I C E I N S T I T U T E

# H U N G A R I A N

**BASIC COURSE**

**Units 13 - 24**



D E P A R T M E N T O F S T A T E

# H U N G A R I A N

## **BASIC COURSE** **Units 13-24**



This work was compiled and published with the support of the Office of Education, Department of Health, Education and Welfare, United States of America.

AUGUSTUS A. KOSKI    ILONA MIHALYFY

**FOREIGN SERVICE INSTITUTE**

WASHINGTON, D.C.

**1964**

D E P A R T M E N T   O F   S T A T E

*FOREIGN SERVICE INSTITUTE*  
*BASIC COURSE SERIES*  
*Edited by*  
*CARLETON T. HODGE*

## TABLE OF CONTENTS

UNITS 13 - 24Unit 13

|   |     |
|---|-----|
| Étlap   | 267 |
| Basic Sentences: A Vendéglőben                  | 268 |
| Notes on Grammar: A. The present Conditional    | 274 |
| B. How to Express 'To Be Cold' and 'To Be Warm' | 276 |
| C. The Suffix <u>-val, -vel</u>                 | 277 |
| D. Telling Time (Continued)                     | 277 |
| Substitution Drill                              | 279 |
| Transformation Drill                            | 282 |
| Variation Drill                                 | 285 |
| Translation Drill                               | 289 |
| Response Drill                                  | 291 |
| Conversation Practice                           | 291 |
| Situations                                      | 292 |
| Narrative                                       | 292 |

Unit 14

|   |     |
|---|-----|
| Basic Sentences: Autón a Hegyekbe         | 295 |
| Notes on Grammar: A. Formation of Adverbs | 301 |
| B. Comparison of Adjectives and Adverbs   | 301 |
| C. Suffixes: (1) <u>-nál, -nél</u>        | 304 |
| (2) <u>Nálam</u>                          | 304 |
| (3) <u>Hozzám</u>                         | 304 |
| (4) <u>Velem</u>                          | 304 |
| (5) <u>Rám</u> and <u>Rajtam</u>          | 304 |
| D. Postpositions                          | 305 |
| E. The Concept of 'Old' in Hungarian      | 305 |
| Substitution Drill                        | 306 |
| Variation Drill                           | 307 |
| Transformation Drill                      | 311 |
| Translation Drill                         | 316 |
| Response Drill                            | 318 |
| Conversation Practice                     | 319 |
| Situations                                | 320 |
| Narrative                                 | 320 |

Unit 15

|   |     |
|---|-----|
| Basic Sentences: Oktatás Magyarországon                         | 323 |
| Köszöndések   | 329 |
| Notes on Grammar:   |     |
| A. Use of Adverbs   | 329 |
| B. The Infinitive with Personal Endings                         | 329 |
| C. <u>Kell, Lehet</u>   | 330 |
| D. Transitive - Intransitive Pairs                              | 330 |
| E. Past Conditional   | 330 |
| F. Adjectival Forms Ending in <u>-i</u> ; <u>-ú</u> , <u>-ű</u> | 331 |
| Substitution Drill  | 332 |
| Transformation Drill  | 333 |
| Variation Drill   | 335 |
| Translation Drill   | 338 |
| Response Drill  | 339 |
| Conversation Practice   | 340 |
| Situations  | 340 |
| Narrative   | 341 |

Unit 16

|  |     |
|--|-----|
| Basic Sentences: Keményék Költözködnék       | 343 |
| Köszöndések                                  | 349 |
| Notes on Grammar:                            |     |
| A. Postpositions (Continued)                 | 349 |
| B. Postpositions with Demonstrative Forms    | 351 |
| C. The Possessive in <u>-é</u> or <u>-éi</u> | 351 |
| D. Impersonal Subject                        | 352 |
| E. Appositive                                | 352 |
| Substitution Drill                           | 352 |
| Lexical Drill                                | 354 |
| Transformation Drill                         | 356 |
| Variation Drill                              | 360 |
| Translation Drill                            | 362 |
| Response Drill                               | 363 |
| Conversation Practice                        | 364 |
| Narrative                                    | 365 |

Unit 17

|   |     |
|---|-----|
| Basic Sentences: Betegség és Kórház                       | 367 |
| Köszöndések   | 373 |
| Notes on Grammar:   |     |
| A. Forms of the Subjunctive                               | 373 |
| B. Uses of the Subjunctive                                | 376 |
| C. The Negative of the Subjunctive                        | 376 |
| D. Verb Prefix Position in the Imperative                 |     |
| Use of the Subjunctive                                    | 376 |
| E. Sequence of Tenses with the Subjunctive                | 377 |
| F. Hungarian Constructions Corresponding to English 'Let' | 377 |
| G. Polite Request with <u>Tessék</u>                      | 377 |
| Substitution Drill  | 377 |
| Variation Drill   | 379 |
| Transformation Drill                                      | 382 |
| Translation Drill   | 387 |
| Response Drill  | 388 |
| Conversation Practice                                     | 389 |
| Narrative   | 389 |

Unit 18

|   |     |
|---|-----|
| Basic Sentences: Fekete Kocsit Vett           | 391 |
| Közmondások                                   | 396 |
| Notes on Grammar: A. The Suffix <u>-ért</u>   | 396 |
| B. The Interrogative Particle <u>-e</u>       | 396 |
| C. Subordinate Clauses and Clause Introdurers | 397 |
| D. Indefinite Forms                           | 397 |
| E. Negatives                                  | 398 |
| Substitution Drill                            | 398 |
| Variation Drill                               | 399 |
| Transformation Drill                          | 405 |
| Translation Drill                             | 405 |
| Response Drill                                | 406 |
| Conversation Practice                         | 407 |
| Narrative                                     | 408 |

Unit 19

|  |     |
|--|-----|
| Basic Sentences: Bírósági Tárgyaláson  | 411 |
| Közmondások  | 416 |
| Notes on Grammar: A. Verbs with Infinitive Stems in <u>-ó, -ő</u>  | 417 |
| B. Stem Extension <u>-hat, -het</u>  | 417 |
| C. Fractions   | 417 |
| D. The Endings <u>-an, -en</u>   | 418 |
| E. Diminutive Suffixes   | 418 |
| F. The Suffix <u>-s, (-os, -as, -es, -ös)</u>  | 418 |
| G. The Adjectival Ending <u>-talan, -telen, -tlan, -tlen, -atlan, -etlen</u> indicating 'lack of', '-less' | 418 |
| Substitution Drill   | 419 |
| Variation Drill  | 420 |
| Transformation Drill   | 424 |
| Translation Drill  | 428 |
| Response Drill   | 429 |
| Conversation Practice  | 430 |
| Narrative  | 431 |

Unit 20

|   |     |
|---|-----|
| Basic Sentences: Sportélet Magyarországon             | 433 |
| Közmondások   | 438 |
| Notes on Grammar: A. <u>Mag(a)</u> - '-self, -selves' | 439 |
| B. Reflexive Verbs                                    | 439 |
| C. The Participial Form Ending in <u>-ó, -ő</u>       | 440 |
| D. The Participial Form Ending in <u>-t, -tt</u>      | 440 |
| E. The Participial Form Ending in <u>-va, -ve</u>     | 440 |
| F. Formation of Nouns from Verbs                      | 441 |
| G. <u>Szokott</u>                                     | 441 |
| Variation Drill                                       | 441 |
| Transformation Drill                                  | 447 |
| Translation Drill                                     | 450 |
| Response Drill  | 452 |
| Conversation Practice                                 | 452 |
| Narrative   | 453 |

Unit 21

|  |     |
|--|-----|
| Basic Sentences: Hol Fekszik Magyarország        | 455 |
| Közmondások                                      | 462 |
| Notes on Grammar: A. The Causative Form of Verbs | 462 |
| B. Agent with the Causative of Verbs             | 464 |
| C. <u>Való</u> and <u>Levő</u>                   | 464 |
| D. <u>Szerinte</u> - <u>Véleménye Szerint</u>    | 464 |
| E. The Emphatic Prefixes                         | 465 |
| F. Word Formation                                | 465 |
| Transformation Drill                             | 466 |
| Variation Drill                                  | 471 |
| Vocabulary Drill                                 | 474 |
| Translation Drill                                | 476 |
| Response Drill                                   | 477 |
| Conversation Practice                            | 478 |
| Narrative  | 479 |

Unit 22

|  |     |
|--|-----|
| Basic Sentences: Kultúrélet Budapesten                 | 481 |
| Közmondások  | 486 |
| Notes on Grammar: A. Review of Familiar Form           | 487 |
| B. The Subject-Object Suffix <u>-lak</u> , <u>-lek</u> | 490 |
| Transformation Drill                                   | 490 |
| Vocabulary Drill                                       | 503 |
| Translation Drill                                      | 505 |
| Response Drill   | 507 |
| Conversation Practice                                  | 508 |
| Narrative  | 508 |

Unit 23

|  |     |
|--|-----|
| Basic Sentences: Államigazgatási Szervek Magyarországon      | 511 |
| Közmondások  | 517 |
| Notes on Grammar: A. Verbal Prefixes                         | 518 |
| B. Frequentative Verbs                                       | 518 |
| C. Additional Suffixes: (1) <u>-stul</u> , <u>-stül</u>      | 519 |
| (2) <u>-kent</u>   | 519 |
| (3) <u>-nyi</u>  | 519 |
| (4) <u>-vá</u> , <u>-vé</u>                                  | 519 |
| (5) <u>-lag</u> , <u>-leg</u>                                | 519 |
| (6) <u>-ul</u> , <u>-ül</u>                                  | 519 |
| D. Numerals and Indefinite Pronouns with Possessive Suffixes | 520 |
| E. Verbal Endings <u>-ít</u> ; <u>-ul</u> , <u>-ül</u>       | 520 |
| F. Table of Variant Forms of <u>Benne</u>                    | 520 |
| G. <u>Bennünket</u> , <u>Benneteket</u>                      | 520 |
| Variation Drill  | 521 |
| Transformation Drill   | 528 |
| Translation Drill  | 534 |
| Response Drill   | 536 |
| Conversation Practice  | 537 |
| Narrative  | 538 |

Unit 24

|   |           |
|---|-----------|
| Basic Sentences: Magyarország Gazdasági Élete | 541       |
| Közmondások                                   | 548       |
| Notes on Grammar: 'Idiomatic' Expressions     | 548       |
| Transformation Drill                          | 549       |
| Translation Drill                             | 556       |
| Response Drill                                | 558       |
| Conversation Practice                         | 559       |
| Narrative                                     | 559       |
| <br>  |           |
| Hungarian-English Word List                   | 562 - 606 |







**GUNDEL****ÉTLAP****K É S Z É T E L E K**

|                               |       |       |
|-------------------------------|-------|-------|
| Paprikás csirke galuskával    | 35.50 | 40.85 |
| Disznósült párolt káposztával | 14.35 | 16.60 |
| Borjúsült rizszel             | 22.10 | 26.40 |
| Töltött paprika               | 11.85 | 13.70 |
| Kolozsvári töltött káposzta   | 22.80 | 26.20 |
| Székely gulyás                | 18.90 | 22.40 |
| Sertéspörkölt galuskával      | 13.05 | 15.05 |
| Libasült                      | 38.70 | 44.35 |
| Kacsasült                     | 34.30 | 39.40 |
| Újházi tyúklevés              | 30.10 | 34.65 |

**F R I S S E N S Ű L T E K**

|                               |       |       |
|-------------------------------|-------|-------|
| Bécsi szelet sült burgonyával | 32.00 | 36.40 |
| Natur szelet sült burgonyával | 31.00 | 35.40 |
| Fatányéros                    | 38.80 | 46.50 |
| Rántott csirke                | 31.95 | 36.70 |
| Libamáj rántva                | 31.70 | 36.45 |

**L E V E S E K**

|                 |       |       |
|-----------------|-------|-------|
| Húsleves        | 5.25  | 6.00  |
| Gombaleves      | 4.20  | 4.90  |
| Gulyásleves     | 12.40 | 16.90 |
| Zöldbableves    | 2.70  | 3.10  |
| Zöldborsóleves  | 4.50  | 5.20  |
| Paradicsomleves | 2.15  | 2.50  |
| Zöldségleves    | 2.55  | 3.25  |

**S A L Á T Á K**

|                   |      |      |
|-------------------|------|------|
| Francia saláta    | 5.30 | 5.95 |
| Káposzta saláta   | 1.90 | 2.15 |
| Burgonya saláta   | 1.90 | 2.15 |
| Paprika saláta    | 1.85 | 2.00 |
| Fejes saláta      | 2.25 | 2.75 |
| Paradicsom saláta | 2.15 | 2.50 |
| Ecetes uborka     | 1.60 | 1.85 |

**G Y Ű M Ö L C S Ö K**

|             |      |      |
|-------------|------|------|
| Adag szőlő  | 3.05 | 3.55 |
| Alma        | 2.50 | 3.15 |
| Körte       | 3.20 | 3.75 |
| Őszi barack | 4.50 | 5.60 |

**S A J T Ó K**

|                 |      |      |
|-----------------|------|------|
| Emmenthali      | 5.00 | 5.75 |
| Trappista       | 4.35 | 5.00 |
| Pálpusztai      | 4.35 | 5.00 |
| Rockfort vajjal | 5.95 | 6.80 |

**H I D E G - M E L E G E L Ő É T E L E K**

|                              |       |       |
|------------------------------|-------|-------|
| Hideg fogas tartár mártással | 19.35 | 22.25 |
| Libamáj zsírjában            | 17.60 | 20.10 |
| Orosz hússaláta              | 14.00 | 16.65 |
| Gombafejek rántva            | 16.35 | 18.80 |
| Sonka tormával               | 11.15 | 13.55 |
| Téli szalámi (Herz)          | 12.00 | 14.20 |
| Virsli tormával              | 8.50  | 9.80  |

**H A L A K**

|                          |       |       |
|--------------------------|-------|-------|
| Szegedi halászlé         | 17.50 | 20.00 |
| Balatoni fogas rántva    | 19.80 | 22.75 |
| Pontypaprikás galuskával | 20.55 | 23.50 |
| Pontypörkölt galuskával  | 20.00 | 22.80 |
| Korhely halászlé         | 18.75 | 21.45 |

**T É S Z T Á K**

|                            |      |      |
|----------------------------|------|------|
| Almás rétes                | 6.85 | 7.80 |
| Cseresznyés rétes          | 7.50 | 8.90 |
| Káposztás rétes            | 4.35 | 4.95 |
| Túrós rétes                | 3.35 | 3.85 |
| Csokoládétorta             | 6.65 | 7.50 |
| Gyümölcsrizs tejszínhabbal | 6.95 | 7.85 |
| Lekváros palacsinta        | 5.45 | 6.25 |
| Túrós palacsinta           | 5.45 | 6.25 |

## A VENDÉGLŐBEN

Basic Sentences

## I

mood, disposition  
whether we'd be in the mood  
Europe

kedv, -e  
volna-e kedvünk  
Európa

## MÁRIA

I talked to Mrs. Virág this morning. She asked me if we'd like to have supper with them. They're planning to go to the "Europe" restaurant.

Délelőtt Virágnéval beszéltem. Kérdezte, hogy volna-e kedvünk velük vacsorázni. Az Európa vendéglőbe akarnak menni.

regret, be sorry for, repent  
I don't care, mind  
rather

bánni  
nem bánom  
inkább

## JOHNSON

I don't mind. But I'd rather go to the "Belváros" Café. It's been a long time since we were there.

Nem bánom. De én inkább a Belvárosi Kávéházba mennék. Régen voltunk ott..

to ring up, to call up

felhívni

## MÁRIA

I believe they'd like to go there too. I'll call and ask them. Is it all right if we meet in the restaurant after eight?

Azt hiszem, ők is szívesen jönnének oda. Felhívom és megkérdezem őket. Jó lesz, ha nyolc után találkozunk a vendéglőben?

chain  
at the chain bridge

lánc  
a lánchídnál

## JOHNSON

It is now ten minutes to six. I'd like to take a short walk before supper. If we could meet at the Lánchíd a few minutes before seven we'd still have time to go for a walk.

Most tíz perc múlva lesz hat. Szeretnék egy kicsit sétálni vacsora előtt. Ha hét előtt pár perccel találkoznánk a Lánchídnál, még lenne időnk sétálni.

to fix (time), come to an  
agreement, talk over  
outside, outdoors  
inside, indoors  
to catch a cold  
to be cold

megbeszélni  
kint, kinn  
bent, benn  
megfázni  
fázni

## MÁRIA

O.K., I'll discuss it with the Virágs. I'll take my coat along, because it's cool outside. I don't want to catch a cold. I already feel a little chilly.

Jó, megbeszélem Virágékkal. Én viszem a kabátomat, mert kint hűvös van. Nem akarok megfázni. Már is fázom egy kicsit.

I'm warm

melegem van

## JOHNSON

You feel chilly? I'm warm and I didn't feel cold outside at all. Are we going to the Lánchíd by street car?

to repair  
cab  
with that  
with this

## MÁRIA

I forgot. Our car is broken down and is being repaired. I'll call a taxi and we can go in it.

Fázik? Nekem melegem van és kint sem fáztam. Villamossal megyünk a Lánchídhöz?

javítani  
taxi  
azzal, avval  
ezzel, evvel

## II

to get tired, to take the  
trouble  
to go in, enter

## PINCÉR

Please enter. Do you want a table for four?

## VIRÁG

Yes, for four.

to wish for, desire

## PINCÉR

Are you going to have dinner?

cordial, amiable  
be so kind, would you kindly  
menu  
soup

## JOHNSON

Yes. Please give us the menu. What kind of soup do you have?

meat  
bouillon, broth,  
mushroom soup  
goulash soup  
liver  
dumplings

## PINCÉR

We have excellent broth with liver dumplings, and we also have tomato soup.

afterwards

fáradni  
befáradni

Tessék befáradni. Négy személyre parancsolnak asztalt?

Igen, négy személyre.

Óhajtani

Vacsorázni óhajtanak?

szíves  
legyen szíves  
étlap, -ja  
leves

Igen. Legyen szíves, adjon egy étlapot. Milyen levesük van?

hús  
húsleves  
gombaleves  
gulyásleves  
máj, -at  
gombóc

Kitűnő húslevesünk van májgombóccal és van paradicsomlevesünk is.

utána

## JOHNSON

We want two orders of broth and two tomato soups. What can you recommend afterwards?

roast; fried, baked  
potato  
steamed  
cabbage

## PINCÉR

We have roast duck with potatoes and steamed cabbage.

hog, swine, pork  
beef  
veal  
goulash  
noodles  
stuffed

## JOHNSON

I'd rather have a good helping of pork goulash with noodles and cucumber salad. Mary, will you have stuffed cabbage?

fish  
fried in bread crumbs  
pike  
rice

## MÁRIA

I'd like fish. I want fried Balaton pike with rice and lettuce.

## PINCÉR

And you Mr. Virág, what would you like?

slice  
Wiener schnitzel  
green peas, sugar peas  
green beans  
fat, grease

## VIRÁG

I want chicken paprika with noodles and cucumbers. And my wife wants Wiener schnitzel with green peas and fried potatoes.

drink

## PINCÉR

What would you like to drink? We have some very good wines.

Két húslevest kérünk és két paradicsomlevest. Mit tud utána ajánlani?

sült, -je  
burgonya  
párolt  
káposzta

Van kacsasült burgonyával és párolt káposztával.

sertés  
marha  
borjú, -ja, borja  
pörkölt, -je  
galuska  
töltött

Inkább egy jó sertéspörköltet ennék galuskával és uborka salátával. Mária, akarsz töltött káposztát?

hal, -at, -a  
rántott  
fogas  
rizs

Én halat szeretnék. Rántott balatoni fogast kérek rizzsel és salátával.

És Ön, Virág úr, mit parancsol?

szelet, -e, -je  
bécsi szelet  
zöldborsó  
zöldbab, -ja  
zsír, -ja

Paprikás csirkét kérek galuskával és uborkával. A feleségem meg bécsi szeletet zöldborsóval és zsírban sült krumplival.

ital, -a

Milyen italt parancsolnak? Nagyon jó boraink vannak.

thirsty  
walk

szomjas  
séta

## VIRÁG

I'd rather have a glass of beer.  
I'm thirsty after that long walk.

Én inkább egy pohár sört innék.  
Szomjas vagyok a hosszú séta után.

a summer resort and wine-  
producing section on the  
Balaton  
name of a wine  
bring (command)  
soda water

Badacsony  
badacsonyi szürkebarát  
hozzon (imperative)  
szódavíz

## JOHNSON

I want a bottle of 'badacsonyi szürke-  
barát'. And bring me a bottle of soda  
water also.

Én egy üveg badacsonyi szürkebarátot  
kérek. És hozzon egy üveg szóda-  
vizet is.

pastry, pie, dessert

tészta

## PINCÉR

Would you like some pastry afterwards?

Tésztát parancsolnak utána?

cherry strudel  
chocolate cake

cseresznyés rétes  
csokoládétorta

## MÁRIA

Do you have cherry strudel?

Van cseresznyés rétes?

to be ready, finished

elkészülni

## PINCÉR

Yes, it's just out of the oven.

Igen, éppen most készült el.

## MÁRIA

Then I want cherry strudel, and my  
husband wants chocolate cake.

Akkor én cseresznyés rétest kérek, a  
férjem meg csokoládétortát.

portion  
pancake  
jam, preserve, marmalade

adag, -ja  
palacsinta  
lekvár, -ja

## VIRÁG

And we want two orders of pancakes  
with jam.

Mi pedig két adag palacsintát  
kérünk lekvárral.

immediately, at once

azonnal

## PINCÉR

I'll bring the soup right away.

Azonnal hozom a leveseket.

## III

salt  
black pepper  
spice, seasoning  
spicy, seasoned

só  
bors, -ot  
fűszer, -e, -je  
fűszeres

|   |  |
|---|--|
| food  | étel, -e   |
| <b>VIRÁG</b>  |  |
| I want some salt and paprika.<br>I like spicy food.   | Kérek egy kis sót és paprikát.<br>Szeretem a fűszeres ételeket.  |
| holder, container, case   | tartó  |
| <b>MÁRIA</b>  |  |
| Here's the salt shaker.   | Tessék, itt van a sótartó.   |
| to taste well   | ízleni   |
| <b>JOHNSON</b>  |  |
| How do you like your chicken<br>paprika?  | Hogy ízlik a paprikás csirke magá-<br>nak?   |
| superb, splendid<br>style of cooking, cuisine   | remek<br>konyha  |
| <b>VIRÁG</b>  |  |
| Superb! This restaurant has<br>excellent food.  | Remek! Kitűnő konyhája van ennek<br>a vendéglőnek.   |
| first rate, first class   | elsőrangú  |
| <b>JOHNSON</b>  |  |
| My goulash is first class also.   | Az én pörköltöm is elsőrangú.  |
| main meal   | főétkezés  |
| <b>MÁRIA</b>  |  |
| The main meal of the Hungarians is at<br>noon, isn't it? In the evening they<br>have only a light meal.   | A magyarok főétkezése délben van,<br>nem? Este csak keveset esznek.  |
| depends (on something)<br>factory<br>plant, factory, mill<br>canteen meal   | függ (valamitől)<br>gyár, -at, -a<br>üzem, -e<br>üzemi ebéd  |
| <b>VIRÁG</b>  |  |
| That depends on the job. In the<br>factories and in the offices people<br>eat a 'canteen' meal. It's cheap but<br>there's not always enough to eat. | Az a munkától függ. A gyárakban és<br>hivatalokban az emberek üzemi ebédet<br>esznek. Az olcsó, de nem mindig<br>elég. |
| <b>MÁRIA</b>  |  |
| What do you mean by 'üzemi ebéd'?   | Mi az az üzemi ebéd?   |
| worker<br>usually, as a rule<br>vegetable dish  | dolgozó<br>rendszerint<br>főzelék, -e  |
| <b>VIRÁG</b>  |  |
| It's what the workers get in the  | Amit a gyárakban és az állami  |

factories and state offices. It generally consists of soup, meat and a vegetable dish.

MÁRIA

What do you usually eat for supper at home, Mr. Virág?

sausage  
butter  
cheese  
egg  
cottage cheese  
frankfurter, wiener

VIRÁG

We have a cold supper. We always have sausage, butter, ham and cheese at home. We drink tea with the meal.

eat enough, have enough  
black coffee  
espresso, coffee house

MÁRIA

I've eaten a lot. Couldn't we have a cup of black coffee? There's a little espresso place on Calvin Square. You can get good black coffee there.

joy, pleasure, delight  
gladly, most willingly, with  
pleasure  
to their home

VIRÁG

We'd be glad to go there, but my boss invited us for coffee at their home.

pity, shame, that's too bad  
to divide

JOHNSON

That's too bad. I'll call the waiter and pay him. Then we can divide the amount. All right?

as

VIRÁG

As you wish. How much is it altogether?

JOHNSON

180 forints.

divided  
amount

hivatalokban a dolgozók kapnak. Rendszerint leves, hús és főzelék.

Maguk mit szoktak otthon vacsorázni, Virág úr?

kolbász  
vaj, -at  
sajt, -ja  
tojás  
túró  
virsli

Mi hideg vacsorát eszünk. Mindig van otthon kolbász, vaj, sonka és sajt. Azt eszünk teával.

jóllakni  
fekete  
eszpresszó

Nagyon jóllaktam. Nem innánk egy feketét? Van egy kis eszpresszó a Kálvin téren. Ott jó feketét lehet kapni.

öröm  
örömmel  
hozzájuk

Örömmel mennénk, de a főnököm hívott meg feketére hozzájuk.

kár  
osztani, elosztani

Kár. Hívom a pincért és fizetek. Azután elosztjuk a számlát. Jó?

ahogy

Ahogy akarja. Mennyi az összesen?

Száznyolcvan forint.

osztva  
összeg, -e



to leave  
tip

hagyni  
borravaló

## VIRÁG

Divided by two, that makes ninety for each of us. Here's mine ('the amount'). I'll leave a tip on the table.

Kettővel osztva, az kilencven. Tessék az összeg. Én hagyok borravalót az asztalon.

guest

vendég, -e, -je

## JOHNSON

Does every customer generally give a tip?

Minden vendég szokott borravalót adni?

if only  
to offend

bárcsak  
sérteni, megsérteni

## VIRÁG

If everybody would only give a tip! Then the waiters would make a good living, too. But according to many you offend the worker with a tip.

Bárcsak mindenki adna borravalót! Akkor a pincérek is jól kereshéneek. De sokak szerint a borravalóval megsértik a dolgozót.

## JOHNSON

I think the waiters like it if you 'offend' them.

Azt hiszem, hogy a pincérek szeretik, ha 'megsértik' őket.

Notes on Grammar  
(For Home Study)

## A. The Present Conditional

The conditional in Hungarian is characterized by a suffix -n- added to the verb stem. The conditional stem with -n- is the same form as that of the infinitive minus the final -i. To this conditional stem the following personal endings are added:

|                         |      |      |     |       |        |       |
|-------------------------|------|------|-----|-------|--------|-------|
| Back-vowel definite:    | -ám, | -ád, | -á, | -ánk, | -átok, | -ák   |
| Back-vowel indefinite:  | -ék, | -ál, | -a, | -ánk, | -átok, | -ának |
| Front-vowel definite:   | -ém, | -éd, | -é, | -énk, | -étek, | -ék   |
| Front-vowel indefinite: | -ék, | -él, | -e, | -énk, | -étek, | -ének |

Examples of the Present Conditional in Hungarian:

| <u>D e f i n i t e</u> |           | <u>I n d e f i n i t e</u> |           |
|------------------------|-----------|----------------------------|-----------|
| adnám                  | kérném    | adnék                      | kérnék    |
| adnád                  | kérnéd    | adnál                      | kérnél    |
| adná                   | kézné     | adna                       | kérne     |
| adnánk                 | kérnénk   | adnánk                     | kérnénk   |
| adnátok                | kéretétek | adnátok                    | kéretétek |
| adnák                  | kérnék    | adnának                    | kérnének  |

| <u>D e f i n i t e</u> |            | <u>I n d e f i n i t e</u> |            |
|------------------------|------------|----------------------------|------------|
| tanítanám              | költeném   | tanítanék                  | költenék   |
| tanítanád              | költenéd   | tanítanál                  | költenél   |
| tanítaná               | költené    | tanítana                   | költene    |
| tanítanánk             | költenénk  | tanítanánk                 | költenénk  |
| tanítanátok            | költenétek | tanítanátok                | költenétek |
| tanítanák              | költenék   | tanítanának                | költenének |

| <u>D e f i n i t e</u> |         | <u>I n d e f i n i t e</u> |               |
|------------------------|---------|----------------------------|---------------|
| innám                  | enném   | innék (innám)              | ennék (enném) |
| innád                  | ennéd   | innál                      | ennél         |
| inná                   | enné    | inna (innék)               | enne (ennék)  |
| innánk                 | ennénk  | innánk                     | ennénk        |
| innátok                | ennétek | innátok                    | ennétek       |
| innák                  | ennék   | innának                    | ennének       |

The verb lenni ('to be') has two forms for the conditional: lennék and volnék.

The most common use of the conditional tense is in so-called conditional sentences. Statements of this type consist of two parts: 1) a clause usually beginning with ha 'if', which states the condition, and 2) another clause which indicates the result of the condition. If the conditional in English is expressed by the past tense or by 'should' 'would' (or their short form '-d'), the corresponding Hungarian sentence will have the verb in the conditional form in both the 'if' clause and the result clause. However, if the verb in the English 'if' clause is in the present tense, the tense used in Hungarian will also be present in both clauses. (Note that the position of the 'if' clause in the Hungarian sentence is the same as in English: it may come first or it may be the final element of the sentence.)

|  |   |
|--|---|
| Ha lenne jégbehűtött sörük,<br>innék egy pohár sört. | If you had ice cold beer,<br>I'd drink a glass.     |
| Biztosan örömmel jönnének,<br>ha szólnánk nekik.     | I'm sure they'd gladly<br>come if we spoke to them. |
| Ha Budapesten lennék, megnéz-<br>ném a hidakat.      | If I were in Budapest, I'd<br>look at the bridges.  |
| Megenné a levest, ha éhes<br>volna.                  | He'd eat the soup, if he<br>were hungry.            |
| Ha holnap esik, nem megyek.                          | If it rains tomorrow, I<br>won't go.                |
| Nem szólok semmit, ha igaza<br>van.                  | I won't say anything, if<br>you're right.           |
| Ha itt van, magyarul tanul.                          | If he is here, he's study-<br>ing Hungarian.        |

Just as in English an expression in the conditional such as 'I'd like to have' seems more polite than 'I want', so also in Hungarian the conditional is usually preferred to more direct statements or commands, which sometimes sound abrupt and curt.

|                             |                            |
|-----------------------------|----------------------------|
| Szeretnék egy csésze kávét. | I'd like a cup of coffee.  |
| Örömmel mennék úszni.       | We'd gladly go for a swim. |
| Inkább golfoznék.           | I'd rather play golf.      |

The conditional is also used when a wish, a strong desire or longing for something is expressed. In this construction the expression is usually introduced by such a word as bárcsak, meaning 'if only':

|                           |                               |
|---------------------------|-------------------------------|
| Bárcsak elállna az eső!   | If only the rain would stop!  |
| Bárcsak sütne a nap!      | If only the sun would shine!  |
| Bárcsak sok pénzem volna! | If only I had a lot of money! |

#### B. How to Express 'To Be Cold' and 'To Be Warm'

|            |                           |
|------------|---------------------------|
| Fázom.     | I am cold.                |
| Hideg van. | It (the weather) is cold. |
| Hideg.     | It (some object) is cold. |

The examples above illustrate three ways of expressing the idea of 'cold'. The verb fázni of the first sentence is always used with reference to living beings. The combination hideg plus van as used in the second sentence is the usual pattern with reference to the weather. Hideg without a verb is the pattern of the equational sentence described in Unit One.

|                |                           |
|----------------|---------------------------|
| Meleg van.     | It (the weather) is warm. |
| Meleg.         | It (some object) is warm. |
| Melegünk van.  | We are warm.              |
| Nincs melegem. | I am not warm.            |

Notice that the patterns for expressing 'warm' in Hungarian are identical to those expressing 'cold', with the exception of the forms referring to living beings. Since Hungarian lacks a verb for 'to be warm' corresponding to fázni ('to be cold'), the pattern with reference to living beings is the proper possessive form of meleg plus the third person singular of lenni ('to be').

### C. The Suffix -val, -vel

The concept of 'with' is expressed in Hungarian by the ending -val, -vel. This suffix is added directly to words ending in a vowel (excepting -a or -e, which modify to -á and -é respectively). For words ending in a consonant, the v of the ending is assimilated with the final consonant of the word, resulting in the doubling of the latter.

|   |   |
|---|---|
| Forinttal fizetek.                                | I pay with forints.                                 |
| Mivel akar írni?                                  | With what do you want to write?                     |
| A gyerekekkel jöttek.                             | They came with the children.                        |
| Ezzel az emberrel nem beszélek.                   | I'm not speaking to that man.                       |
| A szállodával együtt megvettem<br>a vendéglőt is. | I bought the restaurant together<br>with the hotel. |

### D. Telling Time (Continued)

(1) The full hour in Hungarian is expressed by a cardinal number corresponding to the time plus óra:

|            |   |              |
|------------|---|--------------|
| 5 o'clock  | - | öt óra       |
| 12 o'clock | - | tizenkét óra |

(2) Minutes after the hour may be expressed according to the above formula followed by a cardinal number corresponding to the number of minutes past the hour:

|       |   |                             |
|-------|---|-----------------------------|
| 5:18  | - | öt óra tizennyolc perc      |
| 12:35 | - | tizenkét óra harmincöt perc |

(3) Generally minutes are expressed with reference to the quarter hour in which they occur (see Unit 8). The first 14 minutes after the hour are usually expressed by (number of minutes) perccel múlt (number of hour) óra:

|           |   |  |
|-----------|---|--|
| It's 6:10 | - | Tíz perccel múlt hat óra<br>(('with) ten minutes past six hours')        |
| It's 7:14 | - | Tizennégy perccel múlt hét óra<br>(('with) 14 minutes past seven hours') |

(The -cel of perccel is a form of the -vel in C above.)

(4) The quarter hours are expressed as follows: (See Unit 8 also.)

It's a quarter past: Negyed plus number of next hour

|       |   |              |
|-------|---|--------------|
| 1:15  | - | Negyed kettő |
| 12:15 | - | Negyed egy   |

It's half past: Fél plus number of next hour

|       |   |           |
|-------|---|-----------|
| 1:30  | - | Fél kettő |
| 12:30 | - | Fél egy   |

It's a quarter to: Háromnegyed plus number of next hour

1:45 - Háromnegyed kettő  
12:45 - Háromnegyed egy

(5) The first ten minutes following each quarter hour are expressed in the formula (number of minutes past the quarter hour) plus perccel múlt (quarter hour) plus the following hour:

It's 8:35 - Öt perccel múlt fél kilenc  
It's 4:48 - Három perccel múlt háromnegyed öt

(6) The pattern for expressing minutes from 1 to 10 before the full hour is:

(Number of minutes before the hour) plus perc múlva lesz plus (number of next hour):

It's 2:55 - Öt perc múlva lesz három  
( 'After 5 minutes will be three' )  
It's 10:50 - Tíz perc múlva lesz tizenegy  
( 'After ten minutes will be eleven' )

(7) The pattern for expressing minutes from 1 to 10 before each quarter hour is:

(Number of minutes before the quarter) plus perc múlva lesz plus negyed fél háromnegyed

It's 12:14 - Egy perc múlva lesz negyed egy  
It's 8:25 - Öt perc múlva lesz fél kilenc  
It's 4:35 - Tíz perc múlva lesz háromnegyed öt

From the foregoing pattern it is apparent that there is an overlapping, which indicates that some time expressions can be rendered in several ways:

It's 4:25 - Tíz perccel múlt negyed öt  
Öt perc múlva lesz fél öt  
Négy óra huszonöt perc  
It's 5:40 - Tíz perccel múlt fél hat  
Öt perc múlva lesz háromnegyed hat  
Öt óra negyven

In the quarter hours where the overlapping occurs, Hungarian prefers to use the pattern with múlva.

(8) The Suffix -kor (Continued)

In Unit 8 a general statement was given concerning the use of -kor in Hungarian. In time expressions referring to the time of the day, the suffix -kor is found in those phrases specifying the full hour, half hour or quarter hour. However, when minutes are included in such phrases előtt or után (depending on the meaning) are used instead of -kor.

|                               |                             |
|-------------------------------|-----------------------------|
| Fél háromkor érkezik a vonat. | The train arrives at 2:30.  |
| Háromnegyed ötkor indulok.    | I'll start at 4:45.         |
| Negyed egykor még itt volt.   | He was still here at 12:15. |

|  |                                |
|--|--------------------------------|
| Fél három után öt perccel<br>érkezik a vonat.      | The train arrives at 2:35.     |
| Negyed egy előtt három perccel<br>indulunk.        | We're starting at 12:12.       |
| Öt perccel háromnegyed négy<br>után várom magukat. | I'll be expecting you at 3:50. |
| Éva három óra harmincöt perc-<br>kor érkezik.      | Eve arrives at 3:35.           |

The last example shows another way of expressing minutes using -kor. Note that the half hour is not mentioned in this construction.

## SUBSTITUTION DRILL

## I

- Szívesen jönnének ebédelni.

eat supper - eat breakfast -  
shop - travel - swim -  
play tennis - play golf -  
boat riding

They'd be glad to come and eat dinner.

vacsorázni - reggelizni - vásárolni -  
utazni - úszni - teniszezni -  
golfozni - csónakázni
- Örömmel mennék.

drive - play - teach -  
help - spend (money) - bath -  
sit - run - sew -  
write - sleep - travel

I'd gladly go.

hajtanék - játszanék - tanítanék -  
segítenék - költenék - fürdenék -  
ülnék - szaladnék - varrnék -  
írnék - aludnék - utaznék
- Szívesen dolgozna.

give - go boat riding - call -  
fish - listen - bring -  
have a good time - read - meet -  
pay - cook - go for a walk

He'd be glad to work.

adna - csónakázna - hívna -  
halászna - hallgatna - hozna -  
szórakozna - olvasna - találkozna -  
fizetne - főzne - sétálna
- Örömmel megállnánk.

sign - talk - get in -  
try - promise - draw -  
fly - hope - wait -  
drink - eat - buy

We'd gladly stop.

aláírnánk - beszélnék - beszállnánk -  
próbálnánk - ígérnék - rajzólnánk -  
repülnék - remélnék - várnánk -  
innánk - ennék - vennék
- Szívesen jönnének.

go - travel - pack -  
study - read - write -  
nurse - sleep - promise -  
draw - pay - fish

They'd be glad to come.

mennének - utaznának - csomagolnának -  
tanulnának - olvasnának - írnának -  
ápolnának - aludnának - ígérnének -  
rajzolnának - fizetnének -  
halásznának

6. Inkább pörköltet ennék.  
 drink wine - go for a walk -  
 play tennis - stay home -  
 travel to France - play golf -  
 go boat riding - study Hungarian -  
 go to a movie - have my summer  
 vacation at the Balaton
7. Villamossal akar menni?  
 bus - car - airplane - train -  
 local train - ship
8. Van bécsi szelet salátával.  
 potatoes - green peas -  
 tomatoes - cucumbers - mushrooms -  
 rice - noodles - steamed cabbage
9. A belvárosba megyünk  
Virágékkal.  
 Kovácses - Nagys - Johnsons -  
 Horváths - Feketes - Johns
- I'd rather eat goulash.  
 bort innék - sétálni mennék -  
 teniszeznék - otthon maradnék -  
 Franciaországba utaznék - golfoznék -  
 csónakáznék - magyarul tanulnék -  
 moziba mennék - a Balatonon nyaralnék
- Do you want to go by street car?  
 autóbusszal - autóval - repülőgéppel -  
 vonattal - személyvonattal - hajóval
- We have Wiener schnitzel with salad.  
 krumplival - zöldborsóval -  
 paradicsommal - uborkával - gombával -  
 rizzzel - galuskával - párolt  
 káposztával
- We're going downtown with the Virágs.  
 Kovácsékkal - Nagyékkal -  
 Johnsonékkal - Horváthékkal -  
 Feketéekkel - Jánosékkal

## II

1. Három perc múlva lesz öt.  
 3:50  
 6:53  
 2:51  
 7:55  
 9:59  
 4:56  
 1:48  
 8:54  
 12:57
2. Tíz perc múlva lesz fél hat.  
 6:25  
 8:21  
 3:23  
 5:26  
 9:23  
 4:24  
 2:22  
 1:27  
 11:29
3. Öt perc múlva lesz negyed tíz.  
 3:14  
 8:05  
 4:07
- It's 4:57  
 tíz perc múlva lesz négy  
 két perc múlva lesz hét  
 kilenc perc múlva lesz három  
 öt perc múlva lesz nyolc  
 egy perc múlva lesz tíz  
 négy perc múlva lesz öt  
 tizenkét perc múlva lesz kettő  
 hat perc múlva lesz kilenc  
 három perc múlva lesz egy
- It's 5:20  
 öt perc múlva lesz fél hét  
 kilenc perc múlva lesz fél kilenc  
 két perc múlva lesz fél négy  
 négy perc múlva lesz fél hat  
 hét perc múlva lesz fél tíz  
 hat perc múlva lesz fél öt  
 nyolc perc múlva lesz fél három  
 három perc múlva lesz fél kettő  
 egy perc múlva lesz fél tizenkettő
- It's 9:10  
 egy perc múlva lesz negyed négy  
 tíz perc múlva lesz negyed kilenc  
 nyolc perc múlva lesz negyed öt

- |       |                                      |
|-------|--------------------------------------|
| 1:13  | két perc múlva lesz negyed kettő     |
| 4:11  | négy perc múlva lesz negyed öt       |
| 2:12  | három perc múlva lesz negyed három   |
| 5:09  | hat perc múlva lesz negyed hat       |
| 6:08  | hét perc múlva lesz negyed hét       |
| 12:06 | kilenc perc múlva lesz negyed egy    |
| 11:10 | öt perc múlva lesz negyed tizenkettő |
4. Nyolc perc múlva lesz háromnegyed egy.
- |       |  |
|-------|--|
| 2:35  | tíz perc múlva lesz háromnegyed három      |
| 5:40  | öt perc múlva lesz háromnegyed hat         |
| 6:44  | egy perc múlva lesz háromnegyed hét        |
| 8:42  | három perc múlva lesz háromnegyed kilenc   |
| 3:37  | nyolc perc múlva lesz háromnegyed négy     |
| 1:36  | kilenc perc múlva lesz háromnegyed kettő   |
| 5:41  | négy perc múlva lesz háromnegyed hat       |
| 12:38 | hét perc múlva lesz háromnegyed egy        |
| 11:43 | két perc múlva lesz háromnegyed tizenkettő |
5. Tíz perc múlva lesz kettő.
- |       |  |
|-------|--|
| 7:48  | tizenkét perc múlva lesz nyolc         |
| 9:13  | két perc múlva lesz negyed tíz         |
| 5:51  | kilenc perc múlva lesz hat             |
| 7:35  | tíz perc múlva lesz háromnegyed nyolc  |
| 1:53  | hét perc múlva lesz kettő              |
| 8:44  | egy perc múlva lesz háromnegyed kilenc |
| 7:14  | egy perc múlva lesz negyed nyolc       |
| 3:42  | három perc múlva lesz háromnegyed négy |
| 2:10  | öt perc múlva lesz negyed három        |
| 11:11 | négy perc múlva lesz negyed tizenkettő |
| 12:21 | kilenc perc múlva lesz fél egy         |
6. Négy előtt öt perccel érkezik a vonat.
- |       |                                   |
|-------|-----------------------------------|
| 4:10  | negyed öt előtt öt perccel        |
| 7:27  | fél nyolc előtt három perccel     |
| 9:59  | tíz előtt egy perccel             |
| 6:43  | háromnegyed hét előtt két perccel |
| 12:13 | negyed egy előtt két perccel      |
| 2:50  | három előtt tíz perccel           |
| 5:12  | negyed hat előtt három perccel    |
| 8:25  | fél kilenc előtt öt perccel       |
7. Három után öt perccel indulok.
- |       |                                    |
|-------|------------------------------------|
| 8:07  | nyolc után hét perccel             |
| 4:20  | negyed öt után öt perccel          |
| 12:35 | fél egy után öt perccel            |
| 7:47  | háromnegyed nyolc után két perccel |



2:01  
9:50  
11:31  
6:17

kettő után egy perccel  
háromnegyed tíz után öt perccel  
fél tizenkettő után egy perccel  
negyed hét után két perccel

8. Tízkor ott leszek.

10:05  
12:15  
12:20  
3:45  
3:47  
6:30  
8:35  
9:59  
12:01  
11:30  
2:57

I'll be there at 10

tíz után öt perccel  
negyed egykor  
fél egy előtt tíz perccel  
háromnegyed négykor  
háromnegyed négy után két perccel  
fél hétkor  
fél kilenc után öt perccel  
tíz előtt egy perccel  
tizenkettő után egy perccel  
fél tizenkettőkor  
három előtt három perccel

## III

Read the following sums, column by column:

Example:  $6 : 3 = 2$  (Hat osztva hárommal, az kettő.)

8 : 4 = 2  
12 : 3 = 4  
15 : 5 = 3  
25 : 5 = 5  
16 : 4 = 4  
36 : 6 = 6

100 : 10 = 10  
125 : 25 = 5  
150 : 75 = 2  
240 : 80 = 3  
350 : 70 = 5  
450 : 90 = 5

1000 : 2 = 500  
2000 : 4 = 500  
3500 : 5 = 700  
5500 : 25 = 220  
6000 : 30 = 200  
9000 : 20 = 450

## TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: New Yorkban megállok.  
Student: New Yorkban megállnék.

1. Magyarul beszélek.
2. Reggel nyolckor indulok.
3. Egész nap ott maradok.
4. Két órát sétálok.
5. Londonba repülök.
6. Este megyek.
7. Szép ruhát veszek.
8. Ajándékot viszek.
9. Bort iszom.
10. Csirkét eszem.

Magyarul beszélnek.  
Reggel nyolckor indulnék.  
Egész nap ott maradnék.  
Két órát sétálnék.  
Londonba repülnék.  
Este mennék.  
Szép ruhát vennék.  
Ajándékot vinnék.  
Bort innék.  
Csirkét ennék.

## B

Instructor: A háziasszonytól elbúcsúzik.  
 Student: A háziasszonytól elbúcsúzna.

- |                               |                               |
|-------------------------------|-------------------------------|
| 1. A patakban halászik.       | A patakban halászna.          |
| 2. Sokat dolgozik.            | Sokat dolgozna.               |
| 3. Két órát úszik.            | Két órát úszna.               |
| 4. Nyolckor vacsorázik.       | Nyolckor vacsorázna.          |
| 5. Magyarul tanul.            | Magyarul tanulna.             |
| 6. Gyorsan hajt.              | Gyorsan hajtana.              |
| 7. Mindent ért.               | Mindent értene.               |
| 8. Az anyjának segít.         | Az anyjának segítene.         |
| 9. Két hetet Budapesten tölt. | Két hetet Budapesten töltene. |
| 10. Reggel fürdik.            | Reggel fürdene.               |
| 11. Jó ebédet főz.            | Jó ebédet főzne.              |
| 12. A parton fekszik.         | A parton feküdne.             |
| 13. Egész éjjel alszik.       | Egész éjjel aludna.           |
| 14. Új kocsit vesz.           | Új kocsit venne.              |
| 15. Kávét iszik.              | Kávét inna.                   |

## C

Instructor: Sokat teniszezünk.  
 Student: Sokat teniszeznénk.

- |                                |                              |
|--------------------------------|------------------------------|
| 1. Az Ibuszban érdeklődünk.    | Az Ibuszban érdeklődnénk.    |
| 2. A virágokban gyönyörködünk. | A virágokban gyönyörködnénk. |
| 3. Washingtonba költözünk.     | Washingtonba költöznénk.     |
| 4. Nagyon örülünk.             | Nagyon örülnénk.             |
| 5. Fél kilenckor érkezünk.     | Fél kilenckor érkeznenék.    |
| 6. A Duna-parton járunk.       | A Duna-parton járnánk.       |
| 7. Vasárnap kirándulunk.       | Vasárnap kirándulnánk.       |
| 8. A barátomnak telefonálunk.  | A barátomnak telefonálnánk.  |
| 9. A Balatonon csónakázunk.    | A Balatonon csónakáznánk.    |
| 10. A hegyekben nyaralunk.     | A hegyekben nyaralnánk.      |
| 11. Az iskolában tanítunk.     | Az iskolában tanítanánk.     |
| 12. Magyar dalt hallunk.       | Magyar dalt hallanánk.       |
| 13. Francia konyakot iszunk.   | Francia konyakot innánk.     |

## D

Instructor: Magyar újságot járatnak.  
 Student: Magyar újságot járatnának.

- |                             |                            |
|-----------------------------|----------------------------|
| 1. Jól szórakoznak.         | Jól szórakoznának.         |
| 2. Délelőtt golfoznak.      | Délelőtt golfoznának.      |
| 3. Kabátot próbálnak.       | Kabátot próbálnának.       |
| 4. Mindig megfáznak.        | Mindig megfáznának.        |
| 5. A vonatra felszállnak.   | A vonatra felszállnának.   |
| 6. A kocsiról leugranak.    | A kocsiról leugranának.    |
| 7. A gyerekekkel játszanak. | A gyerekekkel játszanának. |
| 8. Számlát fizetnek.        | Számlát fizetnének.        |
| 9. Ajándékot visznek.       | Ajándékot vinnének.        |
| 10. Káposztát esznek.       | Káposztát ennének.         |

## II

## A

Instructor: Gabonát termelek.  
 Student: Gabonát termelnék.  
 Termelném a gabonát.

- |                       |                     |                       |
|-----------------------|---------------------|-----------------------|
| 1. Beteget ápolok.    | beteget ápolnék.    | Ápolnám a beteget.    |
| 2. Gyereket csókolok. | Gyereket csókolnék. | Csókolnám a gyereket. |
| 3. Könyvet írok.      | Könyvet írnék.      | Írnám a könyvet.      |
| 4. Kávét főzök.       | Kávét főznék.       | Főzném a kávét.       |
| 5. Ebédet kérek.      | Ebédet kérnék.      | Kérném az ebédet.     |
| 6. Ruhát varrok.      | Ruhát varrnék.      | Varnám a ruhát.       |
| 7. Lovat hajtok.      | Lovat hajtanék.     | Hajtanám a lovat.     |
| 8. Újságot járatok.   | Újságot járatnék.   | Járatnám az újságot.  |

## B

Instructor: Csekket bevált.  
 Student: Csekket beváltana.  
 Beváltaná a csekket.

- |                     |                     |                       |
|---------------------|---------------------|-----------------------|
| 1. Lámpát meggyújt. | Lámpát meggyújtana. | Meggyújtaná a lámpát. |
| 2. Bútort szállít.  | Bútort szállítana.  | Szállítaná a bútort.  |
| 3. Zenét hallgat.   | Zenét hallgatna.    | Hallgatná a zenét.    |
| 4. Gyereket tanít.  | Gyereket tanítana.  | Tanítaná a gyereket.  |
| 5. Csónakot megköt. | Csónakot megkötne.  | Megkötne a csónakot.  |
| 6. Szerződést köt.  | Szerződést kötne.   | Kötne a szerződést.   |
| 7. Ebédet eszik.    | Ebédet enne.        | Enné az ebédet.       |
| 8. Kocsit vesz.     | Kocsit venne.       | Venné a kocsit.       |

## C

Instructor: Beteget ápolunk.  
 Student: Beteget ápolnánk.  
 Ápolnánk a beteget.

- |                       |                       |                         |
|-----------------------|-----------------------|-------------------------|
| 1. Gabonát termelünk. | Gabonát termelnénk.   | Termelnénk a gabonát.   |
| 2. Csónakot kikötünk. | Csónakot kiköténének. | Kiköténének a csónakot. |
| 3. Vacsorát főzünk.   | Vacsorát főznénk.     | Főznénk a vacsorát.     |
| 4. Számlát fizetünk.  | Számlát fizetnénk.    | Fizetnénk a számlát.    |
| 5. Levelet írunk.     | Levelet írnanék.      | Írnanék a levelet.      |
| 6. Virágot viszünk.   | Virágot vinnénk.      | Vinnénk a virágot.      |
| 7. Ajándékot hozunk.  | Ajándékot hoznánk.    | Hoznánk az ajándékot.   |

## D

Instructor: Ajándékot adnak.  
 Student: Ajándékot adnának.  
 Adnák az ajándékot.

- |                       |                      |                      |
|-----------------------|----------------------|----------------------|
| 1. Csirkéket eladnak. | Csirkéket eladnának. | Eladnák a csirkéket. |
| 2. Gyereket látnak.   | Gyereket látnának.   | Látnák a gyereket.   |
| 3. Kertet öntöznek.   | Kertet öntöznének.   | Öntöznék a kertet.   |
| 4. Képeket rajzolnak. | Képeket rajzolnának. | Rajzolnák a képeket. |
| 5. Lányokat néznek.   | Lányokat néznének.   | Néznék a lányokat.   |
| 6. Zenét hallanak.    | Zenét hallanának.    | Hallanák a zenét.    |
| 7. Pálinkát isznak.   | Pálinkát innának.    | Innák a pálinkát.    |
| 8. Verset tanulnak.   | Verset tanulnának.   | Tanulnák a verset.   |

## E

Instructor: Kertet öntözünk.  
 Student: Kertet öntöznénk.  
 Öntöznénk a kertet.

- |                       |                      |                        |
|-----------------------|----------------------|------------------------|
| 1. Könyvet olvas.     | Könyvet olvasna.     | Olvasná a könyvet.     |
| 2. Levelet írok.      | Levelet írnék.       | Írnám a levelet.       |
| 3. Kabátot vesznek.   | Kabátot vennének.    | Vennék a kabátot.      |
| 4. Gyümölcsöt eszik.  | Gyümölcsöt enne.     | Enné a gyümölcsöt.     |
| 5. Virágot viszünk.   | Virágot vinnénk.     | Vinnénk a virágot.     |
| 6. Kertet mutatok.    | Kertet mutatnék.     | Mutatnám a kertet.     |
| 7. Csekket beváltunk. | Csekket beváltanánk. | Beváltanánk a csekket. |
| 8. Ebédet főznek.     | Ebédet főznének.     | Főznék az ebédet.      |

## VARIATION DRILL

## I

- |  |   |
|--|---|
| 1. <u>Inkább pörköltet ennék.</u>                        | <u>I'd rather eat goulash.</u>            |
| a. I'd rather drink beer.                                | Inkább sört innék.                        |
| b. I'd rather eat breakfast at nine.                     | Inkább kilenckor reggeliznék.             |
| c. I'd rather live in Budapest.                          | Inkább Budapesten laknék.                 |
| d. I'd rather swim in the ocean.                         | Inkább a tengerben úsznék.                |
| 2. <u>Szívesen dolgozna New Yorkban.</u>                 | <u>He'd be glad to work in New York.</u>  |
| a. She'd gladly perform in the Hungarian opera.          | Szívesen szerepelne a magyar operában.    |
| b. She'd gladly have dinner in the 'Europe' restaurant.  | Szívesen ebédelne az Európa vendéglőben.  |
| c. He'd be glad to go for a walk on Margaret Island.     | Szívesen sétálna a Margitszigeten.        |
| d. Would you be glad to go to a theater?                 | Szívesen menne színházba?                 |
| 3. <u>Örömmel jönnének a Gellértbe.</u>                  | <u>They'd gladly come to the Gellért.</u> |
| a. They'd be happy to go to Hungary.                     | Örömmel mennének Magyarországra.          |
| b. They'd be glad to spend a summer vacation at the sea. | Örömmel nyaralnának a tenger mellett.     |
| c. They'd gladly wait for me.                            | Örömmel megvárnának engem.                |
| d. They'd be glad to cook dinner.                        | Örömmel főznének ebédet.                  |
| 4. <u>Bárcsak sok pénzem volna!</u>                      | <u>If only I had a lot of money!</u>      |
| a. If only I didn't have (so) much to do!                | Bárcsak ne volna sok dolgom!              |
| b. If they'd only give a tip!                            | Bárcsak adnának borravalót!               |
| c. If we'd only sell the house!                          | Bárcsak eladnánk a házat!                 |
| d. If they'd only buy the car!                           | Bárcsak megvennék a kocsit!               |
| e. If they'd only take me also!                          | Bárcsak elvinnének engem is!              |

5. Szívesen innánk egy pohár sört. We'd gladly drink a glass of beer.  
 a. We'd rather stay home. Inkább otthon maradnánk.  
 b. We'd be glad to go for a swim. Örömmel úszni mennénk.  
 c. We'd rather go and play tennis. Inkább teniszezni mennénk.  
 d. We'd rather eat green bean soup. Inkább zöldbablevest ennénk.
6. Ha éhes volnék, ennék. If I were hungry, I'd eat.  
 a. If I were tired, I'd lie down. Ha fáradt volnék, lefeküdnék.  
 b. If I were rich, I'd buy a nice car. Ha gazdag volnék, szép autót vennék.  
 c. If I could go, I'd go. Ha tudnék menni, mennék.  
 d. If I were thirsty, I'd drink. Ha szomjas volnék, innék.
7. Megnézném a hídakat, ha Budapesten lennék. If I were in Budapest, I'd look at the bridges.  
 a. If I had time, I'd write the letter. Ha volna időm, megírnám a levelet.  
 b. If I weren't sick, I'd invite him. Meghívnám, ha nem volnék beteg.  
 c. If I didn't know the route, I'd ask. Ha nem tudnám az utat, megkérdezném.  
 d. If it were necessary, I'd water the garden. Megöntözném a kertet, ha kellene.
8. Ha pénze volna, Anqliába utazna. If he had money, he'd travel to England.  
 a. If he knew Hungarian, he'd read a Hungarian book. Ha magyarul tudna, magyar könyvet olvasna.  
 b. If the weather were nice, he'd walk. Ha jó idő volna, sétálna.  
 c. If he could swim, he'd swim. Ha tudna úszni, úszna.  
 d. If you started at nine, you'd arrive at ten. Ha kilenckor indulna, tízkor megérkezne.
9. Ha a víz hideg volna, meginná a vizet. If the water were cold, he'd drink.  
 a. If she had room in her car, she'd take the girl. Ha kocsiján hely volna, elvinné a lányt.  
 b. If he had time, he'd read the book. Ha volna ideje, elolvasná a könyvet.  
 c. If he were hungry, he'd eat the soup. Ha éhes volna, megenné a levest.  
 d. If he had a lamp, he'd light it. Ha lámpája volna, meggyújtaná.
10. Szívesen járnánk, ha nem volna meleg. If it weren't hot, we'd gladly go for a walk.  
 a. We'd gladly buy it, if it weren't so expensive. Ha nem volna drága, szívesen megvennénk.

- |   |  |
|---|--|
| b. If we could get tickets, we'd gladly go. | Ha jegyet kapnánk, szívesen elmennénk. |
| c. If we had seats, we'd sit down.          | Ha volna helyünk, leülnénk.            |
| d. We'd be very happy, if you'd come.       | Nagyon örülnénk, ha jönne.             |
11. Ha jönnének, jó ebédet kapnának.
- |   |                                       |
|---|---------------------------------------|
| a. If they studied, they'd know.            | Ha tanulnának, tudnának.              |
| b. If they'd look for it, they'd find it.   | Ha keresnének, találnának.            |
| c. If they saw me, they'd come here.        | Idejönnének, ha látnának engem.       |
| d. They'd drink milk, if they were thirsty. | Ha szomjasak volnának, tejet innának. |
12. Megvennék a házat, ha volna pénzük.
- |   |  |
|---|--|
| a. If they had a car, they'd bring the children.  | Ha volna kocsijuk, elhoznák a gyerekeket.    |
| b. If they had time, they'd pack the suitcases.   | Ha volna idejük, becsomagolnák a bőröndöket. |
| c. If the book were interesting, they'd read it.  | Ha érdekes lenne a könyv, elolvasnák.        |
| d. If it were necessary, they'd write the letter. | Ha kellene, megírnák a levelet.              |

## II

1. Ma nincs kedvem ebédet főzni.
- |   |                            |
|---|----------------------------|
| a. Wouldn't you like to walk?                   | Nem volna kedvük sétálni?  |
| b. Are you in the mood to come and have dinner? | Van kedve ebédelni jönni?  |
| c. We are not in the mood to go swimming.       | Nincs kedvünk úszni menni. |
| d. I wasn't in the mood to go home.             | Nem volt kedvem hazamenni. |
2. Nem volna kedvük maugnak is járni egyet?
- |   |  |
|---|--|
| a. Why aren't you in the mood to go to the theater? | Miért nincs magának kedve színházba menni? |
| b. They aren't in the mood to go abroad.            | Nekik nincs kedvük külföldre menni.        |
| c. We weren't in the mood for a boat ride.          | Nekünk nem volt kedvünk csónakázni.        |
| d. He wasn't in the mood to travel to New York.     | Neki nem volt kedve New Yorkba utazni.     |
| e. I'm not in the mood to lie down yet.             | Nekem nincs kedvem még lefeküdni.          |

3. Hogy ízlik a pörkölt Magának?
- a. I like the Hungarian wine.
  - b. Many people don't like brandy.
  - c. The girl liked the hot soup.
  - d. They liked the chicken paprika very much.

How do you like the goulash?

A magyar bor ízlik nekem.  
A pálinka nem ízlik sok embernek.

A meleg leves ízlett a lánynak.  
A paprikás csirke nagyon ízlett nekik.

## III

1. Bécsi szelet van salátával.
- a. We have roast duck with steamed cabbage.
  - b. We have fried goose with potatoes.
  - c. We have mushroom soup with noodles.
  - d. We have fried chicken with green peas.
2. Amerikai pénzzel fizetek.
- a. I write with my right hand.
  - b. I'm holding the box with my left hand.
  - c. A black cat is playing with my dog.
  - d. I haven't met the singer yet.
3. A főnökömhöz megyünk feketére.
- a. The Kovácses are coming to Eve's for dinner.
  - b. The children are going to Peter's to play.
  - c. The little girl is running to Mary.
  - d. Guests are coming to Louis' tonight.
4. Találkoztunk Virágékkal.
- a. Yesterday I had dinner with the Kovácses.
  - b. Tomorrow we're going for an excursion with the Fehérs.
  - c. I'd like to meet the children.
  - d. We went and had a good time with the girls.

We have Wiener schnitzel with salad.

Kacsasült van párolt káposztával.  
Libasült van burgonyával.  
Gombaleves van galuskával.  
Rántott csirke van zöldborsóval.

I'm paying with American money.

Jobb kézzel írok.  
A bal kezemmel fogom a dobozt.

Egy fekete macska játszik a kutyámmal.  
Még nem találkoztam az énekessel.

We're going to my boss' (home) for coffee.

Évához jönnek Kovácsék vacsorára.  
Péterhez mennek a gyerekek játszani.  
Máriához szalad a kislány.  
Lajoshoz vendégek jönnek ma este.

We met the Virágs.

Tegnap együtt ebédeltem Kovácsékkal.  
Holnap kirándulni megyünk Fehéréekkel.  
Szeretnék találkozni a gyerekekkel.  
Szórakozni mentünk a lányokkal.

## IV

- |                                     |  |
|-------------------------------------|--|
| 1. <u>Fázom.</u>                    | <u>I'm cold.</u>                         |
| a. The child's cold.                | A gyerek fázik.                          |
| b. The soldiers aren't cold.        | A katonák nem fáznak.                    |
| c. We're always cold.               | Mi mindig fázunk.                        |
| d. I'm not cold any more.           | Már nem fázom.                           |
| e. Are you cold?                    | Maga fázik?                              |
|                                     |  |
| 2. <u>Nekem melegem van.</u>        | <u>I'm warm.</u>                         |
| a. Are you warm?                    | Melege van?                              |
| b. They're never warm.              | Nekik soha sincs melegük.                |
| c. We're not warm.                  | Nekünk nincs melegünk.                   |
| d. I see that you're very warm.     | Látom, hogy maguknak nagyon melegük van. |
| e. You're always warm.              | Magának mindig melege van.               |
|                                     |  |
| 3. <u>Dolgom van.</u>               | <u>I'm busy.</u>                         |
| a. Are you very busy?               | Sok dolga van?                           |
| b. We still have something to do.   | Még valami dolgunk van.                  |
| c. They never have anything to do.  | Nekik soha sincs semmi dolguk.           |
| d. Yesterday I had very much to do. | Tegnap nagyon sok dolgom volt.           |
| e. Tomorrow he'll be very busy.     | Holnap sok dolga lesz.                   |
|                                     |  |
| 4. <u>Éhes vagyok.</u>              | <u>I'm hungry.</u>                       |
| a. I'm thirsty.                     | Szomjas vagyok.                          |
| b. I'm tired.                       | Fáradt vagyok.                           |
| c. I'm sick.                        | Beteg vagyok.                            |
| d. I'm not hungry.                  | Nem vagyok éhes.                         |

## TRANSLATION DRILL

- |   |   |
|---|---|
| 1. I'd like to see Hungary, especially Budapest.  | Szeretném látni Magyarországot, főleg Budapestet.   |
| 2. I'd be very glad if the State Department would transfer me to Hungary.                                     | Nagyon örülnék, ha az amerikai külügyminisztérium Magyarországra helyezne.  |
| 3. But if they transferred me to Vienna, then I'd immediately go to Budapest.                                 | De ha Bécsbe helyeznének, akkor is mindjárt elmennék Budapestre.  |
| 4. I'd arrive at the East Station one beautiful morning and go and see the city immediately.                  | Egy szép reggel megérkeznék a Keleti pályaudvarra és azonnal mennék megnézni a várost.                            |
| 5. I'd ask some man on the street what was worth seeing in Budapest.  | Mekérdeznék egy embert az utcán, hogy mit érdemes megnézni Budapesten.  |
| 6. I'd go and look at the department stores and the nice little shops.  | Elmennék megnézni az áruházakat és a szép kis üzleteket.  |
| 7. I'd look for the shop where you can get Herend china and I'd buy a Herend lamp if it wasn't too expensive. | Megkeresném az üzletet, ahol herendi porcelánt lehet venni, és vennék egy herendi lámpát, ha nem lenne túl drága. |



- |   |   |
|---|---|
| 8. I'd walk on Váci Street and go out on the bank of the Danube.  | Sétálnék a Váci utcában és kimennék a Duna-partra.  |
| 9. I'd sit in a café on the bank of the Danube and there I'd have lunch.  | A Duna-parton beülnék egy kávéházba és ott megebédelnék.  |
| 10. I'd tell the waiter to bring me a small order of goulash with noodles and a bottle of white wine.                 | Azt mondanám a pincérnek, hogy hozzon egy kisadag pörköltet galuskával és egy üveg fehér bort.  |
| 11. I'd buy a Hungarian newspaper and read the interesting articles in the newspaper.                                 | Vennék egy magyar újságot és elolvasnám az érdekes cikkeket az újságban.                        |
| 12. I'd eat the goulash and drink the wine.   | Megenném a pörköltet és meginnám a bort.  |
| 13. Afterwards, I'd just sit and look at the pretty Hungarian women.  | Azután csak ülnék és nézném a szép magyar nőket.  |
| 14. If I didn't have a wife yet, I'd ask one of the girls whether she'd care to have supper with me.                  | Ha nem lenne még feleségem, megkérdezném az egyik lánytól, hogy volna-e kedve velem vacsorázni. |
| 15. If she said 'yes', I'd go with her to look at the famous statues, museums and parks.                              | Ha igent mondana, megnézném vele a híres szobrokat, múzeumokat és parkokat.                     |
| 16. Afterwards I'd call a taxi and we'd go to Buda.   | Azután hívnék egy taxit és átmennék Budára.   |
| 17. In Buda we'd go up to the fort and walk on the Fisherman's Bastion.   | Budán felmennék a várba és sétálnánk a Halászbástyán.   |
| 18. From the Fisherman's Bastion we'd see the bank of the Danube, the Parliament and the Cathedral.                   | A Halászbástyáról látnánk a Duna-partot, az Országházát és a Bazilikát.                         |
| 19. We'd see when they light the lamps on the bank of the Danube.   | Látnánk, amikor meggyújtanak a lámpákat a Duna-parton.  |
| 20. Afterwards we'd walk on the old streets of Buda.  | Utána sétálnánk Budán a régi utcákon.   |
| 21. Then we'd sit in a restaurant, there we'd listen to gypsy music and eat a good dinner.                            | Azután beülnénk egy vendéglőbe; ott cigányzenét hallgatnánk és jó vacsorát ennénk.              |
| 22. We'd surely have a very good time.  | Biztosan nagyon jól szórakoznánk.   |
| 23. I'd travel to the country and also would look at the old Hungarian cities.  | Elutaznék vidékre is és megnézném a régi magyar városokat.                                      |
| 24. I'd go to the 'Alföld' and drive on the dusty highways.   | Elmennék az Alföldre és hajtánék a poros országutakon.  |
| 25. I'd stop in the villages and look at the houses.  | Megállnék a falukban és megnézném a házakat.  |
| 26. The farmers would show me the farms, the kitchen garden, the orchard and the animals.                             | A gazdálkodók megmutatnák a gazdaságot, a konyhakertet, a gyümölcsöst és az állatokat.          |
| 27. Perhaps one of them would invite me for a good dinner and give me 'gulyás' soup and apple strudel.                | Talán az egyik meghívna egy jó ebédre és adna gulyáslevest meg almás rétest.                    |
| 28. We'd drink good Hungarian wine too.   | Jó fehér bort is innánk.  |
| 29. I'd go to the Balaton also and remain there a few weeks.  | A Balatonra is lemennék és néhány hétig ott maradnék.   |
| 30. I'd swim, go boat riding, play tennis and sleep all day long. There I could really spend my summer vacation well. | Egész nap úsznék, csónakáznék, teniszeznék és aludnék. Ott igazán jól nyaralnék.                |

## RESPONSE DRILL

1. Ki hívta fel Johnsonnét telefonon?
2. Mit kérdezett Virágné Johnsonnétól?
3. Hol akartak Virágék vacsorázni?
4. Johnson hova akart inkább menni?
5. Hol találkoztak Johnsonék Virágékkal?
6. Mit akart Johnson vacsora előtt csinálni?
7. Johnsonné mit akart vinni és miért?
8. Johnson is fázott?
9. Hol volt Johnson kocsija?
10. Hogyan mentek a Lánchídhöz?
11. Volt üres asztal a vendéglőben?
12. Mit kértek először a pincértől?
13. Milyen levest ajánlott a pincér?
14. Kacsasültet kért Johnson?
15. Mária töltött káposztát evett?
16. Mit ettek Virágék?
17. Mit ittak: sört vagy bort?
18. Tésztát is ettek?
19. Ízlett a vacsora Johnsonéknak és Virágéknak?
20. Jó konyhája volt a vendéglőnek?
21. Mikor van a főétkezés Magyarországon: délben vagy este?
22. Gyárakban és hivatalokban mit esznek az emberek Magyarországon?
23. Mit adnak rendszerint Magyarországon egy üzemi ebédben?
24. Virág mit mondott, mit esznek ők vacsorára otthon?
25. Mit akartak inni Johnsonék vacsora után?
26. Virágék is mentek az eszpresszóba?
27. Miért nem mentek?
28. Ki fizette ki a számlát a pincérnek?
29. Hagytak borraivalót a pincérnek?
30. Szeretik a pincérek, ha borraivalót adnak az emberek?
31. Adnak borraivalót az emberek Amerikában?
32. Mikor van a főétkezés Amerikában?
33. Mit esznek maguk este?
34. Mit esznek délben?
35. Amerikában is van üzemi ebéd a gyárakban?

## CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Ma nincs kedvem főzni. Nem mennék el vacsorázni?  
 B: Szívesen. Hova akar menni?  
 A: Talán egy kávéházba a Duna-partra.  
 B: Én inkább Budára mennék egy kis vendéglőbe.  
 A: Nem bánom! De szívesen sétálnék egy kicsit vacsora előtt.  
 B: Én is.  
 A: Nem akarja Kovácsékat elhívni? Biztosan örömmel jönne.  
 B: Mindjárt felhívom őket és megkérdezem.  
 A: Hol akar találkozni Kovácsékkal?  
 B: A Lánchídnál.

2

- A: Kérem az étlapot!  
 B: Vacsorázni óhajtanak?  
 A: Igen. Mit tud ajánlani?  
 B: Kitűnő húslevesünk van májgombóccal.  
 A: Levest nem kérek.  
 B: Van marha- vagy borjúpörköltünk galuskával és uborka salátával.  
 A: Van töltött káposztájuk?  
 B: Az nincs kérem. De van disznósült párolt káposztával.  
 A: Egy adag disznósültet kérek.  
 B: Parancsol valami italt?  
 A: Egy pohár barna sört kérek.  
 B: Azonnal hozom.

3

- A: Kérem a sót és a borsot.  
 B: Tessék, itt van a só- és a borstartó.  
 A: Köszönöm. A maga pörköltje elég fűszeres?  
 B: Igen. Én nem szeretem a túl fűszeres ételeket.

4

- A: Hogy ízlett az ebéd?  
 B: Kitűnő volt. Remek konyhája van ennek a vendéglőnek.  
 A: Az én libasültem is elsőrangú volt. Nagyon jóllaktam.  
 B: Nem akar egy feketét?  
 A: Inkább menjünk egy eszpresszóba feketét inni.  
 B: Melyik eszpresszóba akar menni?  
 A: A Kálvin téren van egy. Ott jó sütemények is vannak.  
 B: Jó, menjünk oda.

5

- A: Volna kedve sétálni menni?  
 B: Szívesen, csak hozom a kabátomat.  
 A: Nincs hideg kint.  
 B: Én most is fázom egy kicsit.  
 A: Fázik? Nekem melegem van. Meleg van itt a szobában.  
 B: Lehet, hogy megfáztam és azért fázom.  
 A: Remélem, nem lesz beteg.  
 B: Én is remélem.

## SITUATIONS

1. Az egyik barátja telefonál, hogy vacsorázni mennek a Kis Royalba és megkérdezi, hogy volna-e kedve magának is menni. Maga örömmel megy. Megbeszél-  
lik, hogy mikor és hol találkoznak.
2. A vendéglőben a pincér étlapot hoz. Megkérdezi, hogy mit óhajtanak vacsorára. Maguk megkérdezik a pincértől, hogy mit tud ajánlani. A pincér ajánl különböző leveseket, sülteket, és tésztákat. Maguk megmondják mit akarnak enni. A pincér italokat is ajánl.
3. A vacsora alatt megbeszélnek, hogy mi ízlik és mi nem, hogy ki szereti a fűszeres ételeket és ki nem. Utána eszpresszót isznak és arról beszélgetnek, hogy mit esznek az emberek Amerikában reggelire, ebédre és vacsorára és mit esznek Magyarországon.

## NARRATIVE

Egy szombat délután Kertész telefonált Máriának. Mária éppen egy érdekes francia regényt olvasott, amikor szólt a telefonon. Letette a könyvet és felvette a telefont. Megkérdezte, hogy ki beszél.

Kertészt egy barátja mutatta be Máriának egy évvel ezelőtt. Azóta gyakran találkoztak. A múlt héten is együtt voltak színházban. Kertész akkor megkérdezte Máriát, hogy volna-e kedve a következő szombaton vele vacsorázni. Mária azt mondta, hogy nagyon szívesen.

Akkor nem beszéltek meg, hogy hova mennek és azóta nem látták egymást. Most Kertész megkérdezte Máriától, hogy hol akar vacsorázni. Egy kis vendéglőt ajánlott Budán, amit ismert, és tudja, hogy ott jól főznek. A vendéglő egy csendes kis mellékutcában van, közel a Duna-parthoz. A villamosmegálló sincs messze a vendéglőtől; az első keresztutcában van.

De Mária inkább a 'Budapest' vendéglőbe akart menni, mert ott zene is van. A múlt héten Kertész mondta Máriának, hogy szeretne egy kis cigányzenét hallgatni. A vacsora után kellemes lesz elbeszélgetni cigányzene mellett - mondta Mária.

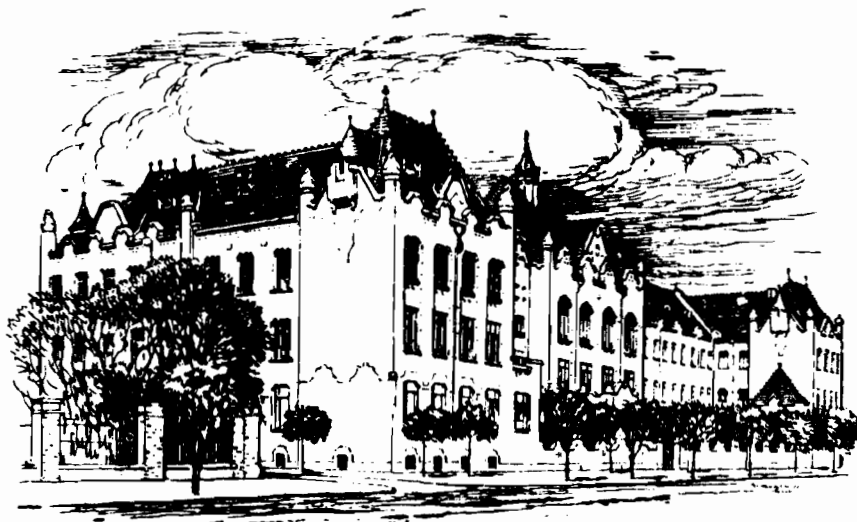
Este hétkor találkoztak Mária lakása előtt. Az idő szép volt, csak egy kicsit hűvös. Márián egy új ruha volt, ami nagyon jól állt neki. Meleg kabátot is vitt, mert nem akart megfázni.

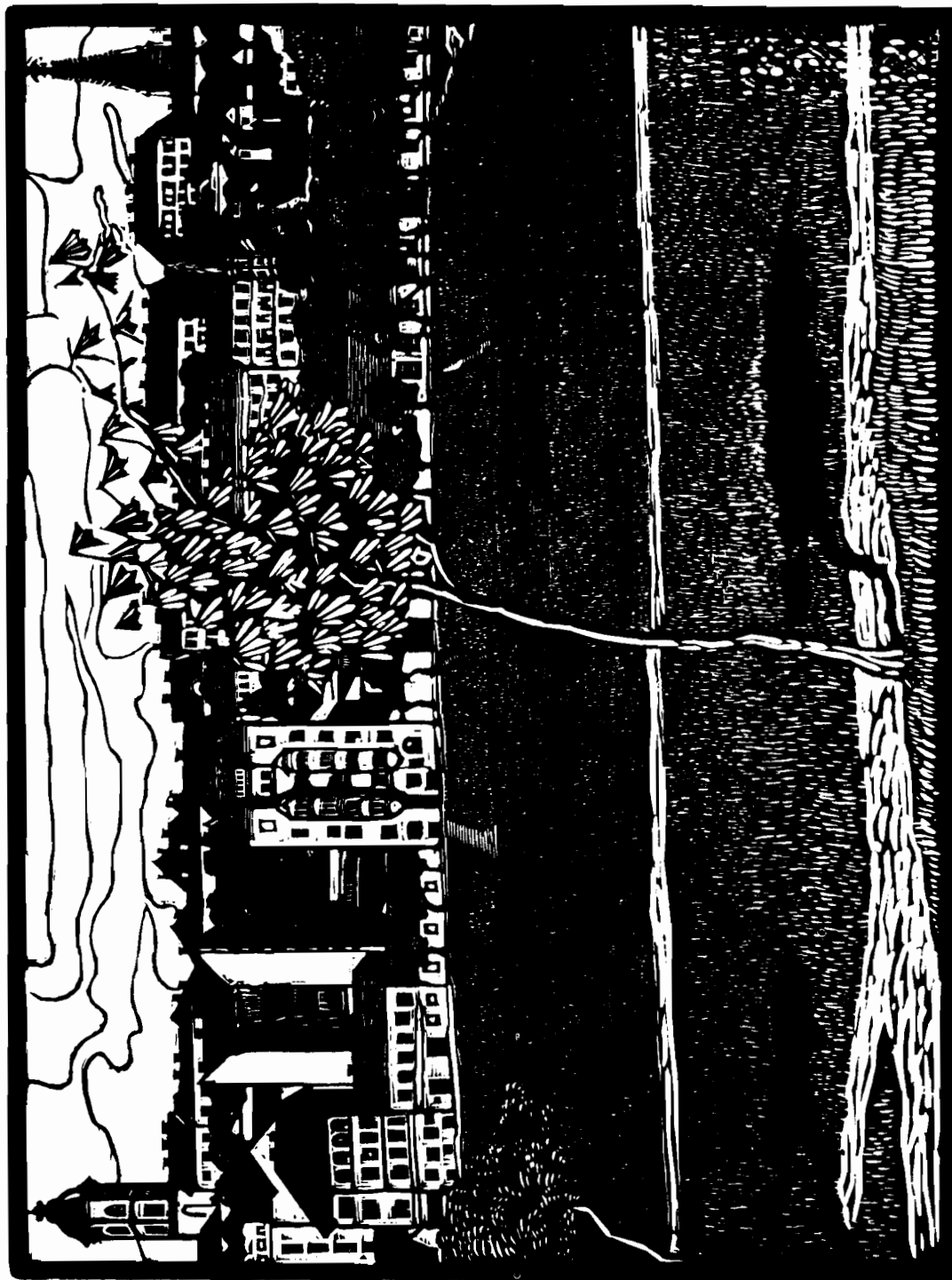
A villamosmegállóhoz sétáltak és felszálltak a villamosra. A vendéglő közel volt, így pár perc múlva már ott is voltak. Amikor bementek a vendéglőbe, a főpincér egy asztalhoz vezette őket. Mindjárt hozta az étlapot is. Mária bécsi szeletet rendelt uborkasalátával és burgonyával, Kertész pedig töltött paprikát. Bort is rendelt.

A pincér megkérdezte, hogy milyen tésztát szeretnének utána. Rétest ajánlott. Mária cseresznyés rétest kért, Kertész pedig almás rétest.

A vacsora elsőrangú volt és minden nagyon ízlett. A cigány szép régi magyar dalokat játszott. Vacsora után egy fél óráig még ott ültek és beszélgettek. Nem rendeltek feketét, mert Kertész egy kis eszpresszóba akart menni Budára, ahol jó kávét lehet kapni. Kertész hívta a pincért, kifizette a számlát és borraivalót hagyott az asztalon. Mária felvette a kabátját. Kimentek az utcára, és az utcasarkon felszálltak az első villamosra, ami Budára ment.

|              |                          |
|--------------|--------------------------|
| azóta        | since then               |
| egymás       | one another, each other  |
| csendes      | still, quiet, peaceful   |
| mellékutca   | side street, back street |
| kereszt, -je | cross                    |
| vezetni      | to lead                  |
| rendelni     | to order                 |





## AUTÓN A HEGYEKBE

Basic Sentences

shines (sun)  
nicer

süt  
szebb

MÁRIA

The sun's shining! The weather's  
nicer than it was yesterday.

Süt a nap! Ma szebb idő van, mint  
tegnap volt.

by far, much  
much, quite, far  
warmer

sokkal  
jóval  
melegebb

KOVÁCS

Yes, it's much warmer today. The sun  
didn't shine yesterday.

Igen, ma sokkal melegebb van. Tegnap  
nem sütött a nap.

up, above  
cooler  
to blow  
wind

fent, fenn  
hűvösebb  
fújni  
szél, szelet, szele

ÉVA

It'll be cooler up in the mountains.  
The wind will certainly be blowing.  
There it won't be a bit warmer than  
it was in the city yesterday.

Fent a hegyekben hűvösebb lesz.  
Biztosan fúj majd a szél. Ott  
semmivel sem lesz melegebb, mint  
tegnap a városban volt.

KOVÁCS

Won't you be cold in the mountains?

Nem fog fájni a hegyekben?

knitted  
sweater, cardigan  
on me

kötött  
kötött kabát  
rajtam

ÉVA

No. I have a sweater on.

Nem. Kötött kabát van rajtam.

mountain in Hungary  
the highest

Mátra  
a legmagasabb

JOHNSON

I'm glad we're going to the Mátra.  
I've never been there. What's the  
highest mountain in Hungary?

Örülök, hogy megyünk a Mátrába.  
Sohasem voltam ott. Melyik a  
legmagasabb hegy Magyarországon?

mountain peak in Hungary  
meter (39.37 inches)

Kékes  
méter, -e

ÉVA

The Kékes. It's more than a thousand  
meters high.

A Kékes. Több, mint ezer méter  
magas.

|  |   |
|--|---|
| Alps   | Alpok   |
| JOHNSON  |   |
| Is it higher than the Austrian Alps?   | Magasabb, mint az osztrák Alpok?  |
| KOVÁCS   |   |
| No, the Kékes is lower than the Alps.  | Nem, a Kékes alacsonyabb az Alpoknál.   |
| to ski   | síelni, sízni   |
| to skate   | korcsolyázni  |
| MÁRIA  |   |
| Can you ski in the Mátra in winter?  | Lehet télen síelni a Mátrában?  |
| nevertheless, however  | azonban   |
| KOVÁCS   |   |
| Yes. However, I'm going to the Pilis mountains to ski, because they're nearer to Pest.                   | Igen. En azonban a Pilisi hegyekbe járok síelni, mert az közelebb van Pesthez.  |
| ÉVA  |   |
| The 'Szabadság-hegy' is the closest. But there are always a lot of people there.                         | Legközelebb a Szabadság-hegy van. De ott mindig sokan vannak.                   |
| the most beautiful season  | a legszebb évszak, -ja  |
| JOHNSON  |   |
| What's the nicest season in Hungary?   | Melyik a legszebb évszak Magyarországon?  |
| Indian summer  | vénasszonyok nyara  |
| KOVÁCS   |   |
| I think fall is. The Indian summer's always very beautiful.  | Azt hiszem, hogy az ősz. A vénasszonyok nyara mindig nagyon szép.               |
| at our home, with us   | nálunk  |
| fog  | köd, -öt, -e  |
| MÁRIA  |   |
| Back home in Washington, fall is the nicest also. Isn't it always terribly foggy in Hungary in the fall? | Nálunk Washingtonban is az ősz a legszebb. Nincs sok köd ősszel Magyarországon? |
| sometimes  | néha  |
| KOVÁCS   |   |
| Sometimes, especially in the morning and evening.  | Néha van, főleg reggel és este.   |
| to freeze  | fagyni  |
| to snow  | havazni   |
| to thaw, melt  | olvadni   |
| to start   | kezdeni   |

## JOHNSON

When does it start to freeze?

beginning  
snow  
ice  
slippery

## KOVÁCS

The beginning of December. In January we always have snow. Then the roads are slippery and chains must be used.

we could go  
faster  
so large, great  
traffic  
as large, as great  
below, beneath, down

## MÁRIA

Couldn't we go a little faster? There isn't as much traffic here as there was down in the valley.

the more . . . the more  
soon  
to arrive, reach

## KOVÁCS

The faster you drive the sooner we'll get there.

true, real  
vehicle  
somewhat, a little, slightly  
smaller, less  
sharp  
curve  
dangerous

## JOHNSON

It's true that here there are fewer vehicles, and so a little less traffic. But the road is much narrower and there are many sharp curves. It's dangerous to drive any faster.

## MÁRIA

How much better the roads are here than on the Alföld!

in front of us  
as (soon as), when  
to overtake

Mikor kezd fagyni?

eleje  
hó, havat, hava  
jég, jeget, jege  
síkos

December elején. Januárban már mindig van hó. Akkor az utak síkosak és láncot kell használni.

mehetnénk  
gyorsabban  
akkora  
forgalom, forgalmat, forgalma  
amekkora  
lent, lenn

Nem mehetnénk egy kicsit gyorsabban? Itt nincs akkora forgalom, mint amekkora lent a völgyben volt.

minél . . . annál  
hamar  
érni

Minél gyorsabban hajt, annál hamarabb érünk oda.

igaz  
jármű, -vet, -ve  
valamivel  
kisebb  
éles  
kanyar, -ja  
veszélyes

Az igaz, hogy itt kevesebb a jármű és így valamivel kisebb a forgalom. De az út sokkal keskenyebb és sok az éles kanyar. Veszélyes gyorsabban hajtani.

Mennyivel jobbak itt az utak, mint az Alföldön!

előttünk  
amint  
megelőzni



## JOHNSON

These cars in front of us are going much more slowly than we. I'll pass them as soon as possible.

is it, isn't it

## MÁRIA

The very first car is a small German car, isn't it? It's a great deal smaller than ours. One of my younger son's friends has a car like that.

European

## JOHNSON

I believe it's one of the fastest and most expensive European cars.

as if, though  
longer  
for the last time

## ÉVA

It seems that this road is much longer now than it was when we drove on it the last time.

besides, moreover

## KOVÁCS

At that time the road was better, and it was easier to drive. Besides the wind was not so strong ('weaker').

continually, on and on  
stronger and stronger  
storm

## MÁRIA

The wind is blowing harder and harder. I hope there won't be a storm.

rainstorm, shower  
get cloudy, become overcast  
sky  
dark  
cloud  
behind us

## KOVÁCS

It's possible that we'll be getting a light shower. The sky's overcast. Look at the terribly dark clouds behind us.

rain

Ezek a kocsik előttünk sokkal lassabban mennek, mint mi. Amint lehet megelőzöm őket.

ugye

A legelső kocsni egy kis német kocsni, ugye? Sokkal kisebb, mint a mi kocsink. A kisebbik fiam egyik barátjának van egy ilyen kocsija.

európai

Azt hiszem, hogy az a leggyorsabb és a ledrágább európai kocsik egyike.

mintha  
hosszabb  
utoljára

Mintha sokkal hosszabb volna ez az út most, mint amikor utoljára hajtottunk rajta.

azonkívül

Akkor jobb volt az út és könnyebb volt hajtani. Azonkívül a szél is gyengébb volt.

egyre  
egyre erősebb  
vihár, -a, -ja

Egyre erősebben fúj a szél. Remélem, nem lesz vihar.

zivatar, -a  
beborul  
ég, eget, ege  
sötét  
felhő  
mögöttünk

Lehet, hogy kapunk egy kis zivatart. Beborult az ég. Nézze, sötétebbnél sötétebb felhők vannak mögöttünk!

eső

## MÁRIA

If it starts to rain, it won't stop soon.

bang  
well (interjection)  
devil

## KOVÁCS

Bang! Well, what the dickens was that?

breakdown, flat tire, defect

## JOHNSON

Seems we have a flat tire.

whether, if, I wonder  
gas station, filling station

## MÁRIA

I wonder if there's a gas station somewhere nearby.

such, that kind  
garage  
to be mistaken  
to change  
wheel, tire

## KOVÁCS

Do you think there are just as many garages in Hungary as in America? You're mistaken. We'll have to change the tire.

trouble, ill  
doesn't matter  
spare tire  
trunk  
luck, fortune  
fortunately  
tool

## JOHNSON

It doesn't matter. I have a new spare tire in the trunk. Fortunately, I have the tools with me too.

below us, under us  
snapshot, photograph  
it rains

## MÁRIA

How beautiful this valley below us is! I'm going to take some snapshots. It isn't raining yet.

Ha elkezd az eső esni, nem fog hamar elállni.

puff  
hát  
ördög, -öt, -e

Puff! Hát ez meg mi az ördög volt?

defekt, -je

Úgy látszik, defektet kaptunk.

vajon  
benzinkút, -kutat, -kútja

Vajon van valahol egy benzinkút a közelben?

olyan  
garázs  
tévedni  
cserélni, kicserélni  
kerék, kereket, kereke

Azt hiszi, hogy Magyarországon éppen olyan sok garázs van, mint Amerikában? Téved! Nekünk kell kicserélni a kereket.

baj  
nem baj  
pótkerék  
csomagtartó  
szerencse  
szerencsére  
szerszám, -a, -ja

Nem baj! Van egy új pótkerékem a csomagtartóban. Szerencsére a szerszámok is velem vannak.

alattunk  
fénykép, -e  
esik

Milyen szép ez a völgy alattunk. Csinálok egy fényképet róla. Még nem esik.

camera

fényképezőgép, -e, -je

JOHNSON

Where's your camera?

Hol van a fényképezőgépe?

with me, at my place  
prohibited  
to take snapshots  
photography, taking of  
photographs

nálam  
tilos  
fényképezni  
fényképezés

MÁRIA

I have it here with me. I hope  
taking pictures isn't prohibited  
here. Perhaps it's still light  
enough for the snapshots.

Itt van nálam. Remélem, itt nem  
tilos fényképezni. Talán még elég  
világos van a fényképezéshez.

KOVÁCS

If you go over there and stand by that  
tree you can still get a nice shot  
from there.

Ha odamegy és megáll annál a fánál,  
onnan még szép fényképet tud  
csinálni.

lightning  
lightning is flashing  
it's thundering  
it's pouring

villám, -a  
villámlik  
dörög  
zuhog

ÉVA

Look, there's lightning near the  
forest! The storm will be reaching  
us very soon. It's already raining  
near the village.

Nézze, villámlik az erdő mellett!  
A vihar nemsokára hozzánk ér. Már  
a falunál esik.

to turn on (the radio)  
to connect  
weather  
report, bulletin, communiqué

bekapcsolni  
időjárás  
jelentés

JOHNSON

I'll turn on the radio. They're  
giving the weather report now.

Bekapcsolom a rádiót. Most adnak  
időjárásjelentést.

shower  
clear up (with reference to  
the weather)

záporosó  
kiderül

...At several places smaller storms  
and showers...Later it'll clear up...

...Több helyen kisebb viharok és  
záporosó. ...Később kiderül...

until, as long as, while  
above, over

amíg  
fölött

KOVÁCS

A friend of mine lives in the next  
village. We'll go to his place and  
stay there until the storm passes  
(over us).

A következő faluban lakik egy barátom.  
Bemegyünk hozzá és ott maradunk nála,  
amíg a vihar átmege fölöttünk.

to continue  
moon

folytatni  
hold, -at, -ja

star  
starry

csillag, -a, -ja  
csillagos

ÉVA

Splendid idea! Anā in the evening we'll continue our trip when the moon's up and the stars are shining again.

Remek ötlet! És este folytatjuk az utat, amikor feljött a hold és csillagos az ég.

night

éj, éjjel

JOHNSON

If it clears up it'll be pleasant to drive at night.

Ha kiderül, kellemes lesz éjjel hajtani.

Notes on Grammar  
(For Home Study)

A. Formation of Adverbs

In English some adverbs are formed from adjectives by adding the suffix -ly to the adjective: rapid - rapidly; beautiful - beautifully. In Hungarian the adverbial marker -n, -an, -en, -on or -ul, -ül added to an adjective forms the corresponding adverb. The ending -ul, -ül is used mostly with adjectives referring to nationality, and with those ending in -atlan, -etlen, -talan, -telen; angolul, németül, véletlenül. (But note also the common adverbs jól from jó and rosszul from rossz.)

For a determination of which of the variants -an, -en or -on is used for a particular adverb, the general rule is that the vowel preceding the -n is the same as the auxiliary vowel before the -k in the plural of the corresponding adjective: világos - világosak - világosan  
nagy - nagyok - nagyon but: boldog - boldogok - boldogan

The marker -n is attached to adjectives ending in a vowel. Keep in mind, however, that adjectives ending in -a and -e will modify the -a to -á- and the -e to -é- before the adverbial marker: ritka - ritkán; gyenge - gyengén. Also note that many adjectives ending in -i, -ó and -ő add a linking vowel before the adverbial marker -n: kiváncsi - kiváncsian; kitűnő - kitűnően; kiváló - kiválóan (but: késő - későn; olcsó - olcsón). Most adjectives ending in -ú, -ű form the corresponding adverb by adding the adverbial marker -an, -en: szomorúan, egyszerűen. Some such adjectives drop the final -ú, -ű before -an, -en: hosszú - hosszan; lassú - lassan; könnyű - könnyen. A few adjectives have two corresponding adverbial forms: csunya - csunyán, csunyául.

B. Comparison of Adjectives and Adverbs

Three degrees of intensity may be expressed by adjectives and adverbs. Traditionally these three forms are called POSITIVE, COMPARATIVE and SUPERLATIVE. English examples are 'full', 'fuller', 'fullest', using suffixes, 'beautiful', 'more beautiful', 'most beautiful', using 'more' 'most'. Hungarian uses a suffix and, for the superlative, a prefix. Examples, both regular and irregular, are:

| POSITIVE        | COMPARATIVE          | SUPERLATIVE                |
|-----------------|----------------------|----------------------------|
| olcsó           | olcsóbb              | legolcsóbb                 |
| egyszerű        | egyszerűbb           | legegyszerűbb              |
| régi            | régibb               | legrégibb                  |
| drága           | drágább              | legdrágább                 |
| fekete          | feketebb             | legfeketebb                |
| magas           | magasabb             | legmagasabb                |
| éles            | élesebb              | legélesebb                 |
| kevés           | kevesebb             | legkevesebb                |
| nehéz           | nehezebb             | legnehezebb                |
| jó              | jobb                 | legjobb                    |
| könnyű          | könnyebb             | legkönnyebb                |
| hosszú          | hosszabb             | leghosszabb                |
| lassú           | lassabb<br>(lassúbb) | leglassabb<br>(leglassúbb) |
| nagy            | nagyobb              | legnagyobb                 |
| szép            | szebb                | legszebb                   |
| kis (kicsi(ny)) | kisebb               | legkisebb                  |
| messze          | messzebb             | legmesszebb                |
| sok             | több                 | legtöbb                    |
| első            | -                    | legelső                    |
| utolsó          | utolsóbb             | legutolsó                  |
| alsó            | alsóbb               | legalsó                    |

(1) The positive of the above table is the dictionary or basic form. Words ending in a consonant have -a- or -e- before -bb, those in -a- or -e- lengthen the vowel to -á-, -é-. (However, note nagyobb from nagy, messzebb from messze and the different endings possible for words ending in -ú and -ű.) The superlative is always formed by adding the prefix leg- to the comparative, and is generally preceded by the definite article. (As illustrated in the above list, however, the comparative of some words is irregular; the same irregularity must appear in the superlative since the superlative is formed from the comparative.)

(2) The positive is used in comparisons of equality. Note in the Hungarian sentences below the connectives corresponding to the English 'as (so) ...as', 'as much (many)...as':

|   |  |
|---|--|
| olyan ... mint<br>annyi ... mint<br>akkora ... mint | Olyan kék, mint a tinta.<br>Annyi ruhája van, mint nekem.<br>Péter már akkora, mint az apja. |
| olyan ... (mint) amilyen                            | Olyan piros a ruhája, (mint)<br>amilyen ez a rózsza.   |
| ilyen ... (mint) amilyen                            | Ilyen jó, (mint) amilyen ez a<br>gyerek, nincs sok.  |
| annyi ... (mint) amennyi                            | Annyi pénz, (mint) amennyi kell,<br>nincs.   |
| akkora ... (mint) amekkora                          | Akkora ez a szoba, (mint) amekkora<br>a mi hálószobánk.                                      |

(3) A statement containing a comparative followed by 'than' may be rendered into Hungarian in two ways: one construction is similar to the English, where mint corresponds to the English 'than'; the second construction is restricted in use to a comparison of two substantives in the nominative form, in which case the noun or pronoun following the comparative ends in -nál, -nél which replaces mint.

A férfi öregebb, mint a fiú. - A férfi öregebb a fiúnál.  
 Én magasabb vagyok, mint maga. - Én magasabb vagyok magánál.

(4) The suffix -nál, -nél may also be added to the comparative of an adjective to intensify or emphasize its meaning. Note its use in this pattern: jobbnál jobb; szebbnél szebb; rosszabbnál rosszabb.

Az üzletekben szebbnél szebb ruhák vannak.  
 Washingtonban jobbnál jobb áruházakat láttam.  
 A színházban rosszabbnál rosszabb darabokat adnak.

(5) The pattern: 'the more...the more', as in 'the more he gets, the more he wants', 'the older he gets, the wiser he becomes' is expressed in Hungarian by: minél (mennél) plus comparative...annál plus comparative.

Minél többet kap, annál többet akar.  
 Minél öregebb az ember, annál okosabb lesz.

(6) Words corresponding to 'much', 'so much', 'somewhat', 'a little' etc. modifying a comparative end in the suffix -val, -vel in Hungarian.

Mennyivel öregebb Péter Jánosnál?  
 Itt sokkal nagyobb a forgalom, mint a völgyben volt.

(7) In colloquial speech the suffix -ik is often added to the comparative and superlative to stress the preference or choice these forms imply. (Compare this with the suffix for ordinal numbers.)

A kisebbik fiam egyik barátja...  
 A nagyobbik kocsija az én kocsim.

(8) English expressions with 'a most \_\_\_\_\_', such as 'a most beautiful girl' correspond to Hungarian nagyon or igen plus the adjective. They do not correspond to Hungarian superlatives.

Nagyon okos ember!  
 Igen érdekes mozit láttam.

(9) The forms legelső and legutolsó correspond to English 'very first' and 'very last'. Note that the prefix leg- is added to the basic form of the Hungarian word, not the comparative.

A legelső kocsija az én kocsim.  
 Nem akartam legutolsó lenni.

(10) The comparative and superlative degrees of adjectives are subject to the same rules of inflection as the basic form:

A férfiak erősek, de a katonák erősebbek.  
 Ő egy kis iskolába jár, de én a legnagyobbikba járok.

(11) The comparative and superlative of adverbs is formed by adding the adverb suffix to the comparative or superlative form: szépen - szebben - legszebben; jól - jobban - legjobban.

A kislány táncolt a legszebben.  
A beteg ma rosszabbul van.

### C. Suffixes

#### (1) -nál, -nél

The suffix -nál, -nél, examples of which are found in the basic sentences, indicates "place where" ("place at which"). It may be translated 'at, close to' or 'at the home of'. We may contrast this with the suffixes -hoz, -hez, -höz 'to', 'close to', 'to the home of' (i.e. place to which), and -tól, -től 'from (near)', 'from the house of', (i.e. place from which) both with verbs of motion.

|                            |                               |
|----------------------------|-------------------------------|
| A vendéglőnél találkoznak. | A gyerekek a fához szaladnak. |
| A szállodánál leszálok.    | Ma este Jánoshoz megyek.      |
| A hídnál megállunk.        | A hírhoz hajtunk.             |

#### (2) Nálam

In addition to its use as a suffix added to substantives, nál may take personal endings and be used as an independent word just as the suffixes -tól, -ról and -ra listed in Unit 10. Nálam and the other forms, like -nál as a suffix, refer to "place where" ("place at which").

|       |         |
|-------|---------|
| nálam | nálunk  |
| nálad | nálatok |
| nála  | náluk   |

#### (3) Hozzám

Hoz also takes personal endings and is used with these as an independent word. The independent forms based on hoz are those to be used with verbs of motion. Note the double z of hoz with suffixes:

|                 |          |
|-----------------|----------|
| hozzám          | hozzánk  |
| hozzád          | hozzátok |
| hozzá (hozzája) | hozzájuk |

#### (4) Velem

The suffix -val, -vel may also be used independently; just as -nál and -hoz. Combined with the personal endings, it has the following forms:

|       |         |
|-------|---------|
| velem | velünk  |
| veled | veletek |
| vele  | velük   |

#### (5) Rám and Rajtam

The suffix -ra with verbs of motion contrasts with the suffix -n (-on, -en, -ön) used with other verbs. Ra with personal endings, as an independent form, (rám, etc.) has been discussed in Unit 10. These are the forms used with verbs

of motion. With other verbs, the independent form with personal endings has the base rajt- (not one formed on -n).

|        |          |
|--------|----------|
| rajtam | rajtunk  |
| rajtad | rajtatok |
| rajta  | rajtuk   |

A könyvet az asztalra teszi.  
A könyvet rá teszi.  
A kabátot rám veszem.

A könyv az asztalon van.  
A könyv rajta van.  
A kabát rajtam van.

#### D. Postpositions

Since the general statement given on postpositions in Unit 5 was presented, we have had numerous examples of the use of these words in Hungarian. As with the suffixes described in the preceding paragraphs, most postpositions in Hungarian may also take personal endings. The combinations given below are those of the most common postpositions:

| alatt     | előtt     | fölött     | mellett     | mögött     |
|-----------|-----------|------------|-------------|------------|
| alattam   | előttem   | fölöttem   | mellettem   | mögöttem   |
| alattad   | előtted   | fölötted   | melletted   | mögötted   |
| alatta    | előtte    | fölötte    | mellette    | mögötte    |
| alattunk  | előttünk  | fölöttünk  | mellettünk  | mögöttünk  |
| alattatok | előttetek | fölöttetek | mellettetek | mögöttetek |
| alattuk   | előttük   | fölöttük   | mellettük   | mögöttük   |

#### E. The Concept of 'old' in Hungarian

The word 'old' has various connotations, for example: 'far advanced in years', 'of long acquaintance, standing or experience', 'ancient', 'antique', 'made long ago', 'belonging to a past time', 'former', 'deteriorated through age or long use', 'worn out'. We have now had several words in Hungarian, all of which correspond to the word 'old' but which cannot be used synonymously:

Éves, derived from the word év ('year'), corresponds to 'old' with specific reference to the number of years of age.

Öreg means 'old' or 'aged' in the sense of 'advanced in years'.

Régi has the meaning of 'old' in the sense of 'long standing or experience', 'made long ago', 'deteriorated through age or long use', 'worn out', 'belonging to the past', 'former', 'ancient', 'antique'.



## SUBSTITUTION DRILL

1. Szép ez a templom előttünk.  
behind us - next to us - below us - above us  
This church in front of us is beautiful.  
mögöttünk - mellettünk - alattunk - fölöttünk
2. Madarak repülnek fölöttem.  
around me - next to me - below me - in front of me - behind me  
There are birds flying above me.  
körülöttem - mellettem - alattam - előttem - mögöttem
3. Gyerekek játszanak mellette.  
in front of him - behind it - around her - below it - above him  
There are children playing next to her.  
előtte - mögötte - körülötte - alatta - fölötte
4. Kuttyák szaladnak mögöttük.  
in front of them - around them - below them - next to them - above them  
There are dogs running behind them.  
előttük - körülöttük - alattuk - mellettük - fölöttük
5. Semmit sem látok maga mögött.  
next to you - around you - under you - above you - in front of you  
I don't see anything behind you.  
maga mellett - maga körül - maga alatt - maga fölött - maga előtt
6. Sok gyerek lakik maguk körül.  
above you - next to you - behind you - below you - in front of you  
There are many children living around you (pl.).  
maguk fölött - maguk mellett - maguk mögött - maguk alatt - maguk előtt
7. Nagy erdő van mögöttük.  
in front of me - around us - around you - above her - next to us - under them - next to you - behind him - in front of it  
There's a large forest behind them.  
előttem - körülöttünk - maga körül - fölötte - mellettünk - alattuk - maga mellett - mögötte - előtte
8. A fánál megáll.  
church - museum - café - school - bridge - movie - house  
He stops at the tree.  
templomnál - múzeumnál - kávéháznál - iskolánál - hídnál - mozinál - háznál

## VARIATION DRILL

## I

1. Magasabb az osztrák Alpoknál? Is it higher than the Austrian Alps?  
 a. Is it bluer than the Danube? Kékebb a Dunánál?  
 b. Is it faster than the air- Gyorsabb a repülőgépnél?  
 plane?  
 c. Is she prettier than her Szebb a lányánál?  
 daughter?  
 d. Is he better than the German Jobb a német tanulónál?  
 student?  
 e. Is it larger than America? Nagyobb Amerikánál?
2. A Kékes alacsonyabb az osztrák Alpoknál. The Kékes is lower than the Austrian Alps.  
 a. The train's slower than the A vonat lassabb a repülőgépnél.  
 airplane.  
 b. The bread's cheaper than the A kenyér olcsóbb a gyümölcsnél.  
 fruit.  
 c. The meat's better than the A hús jobb a halnál.  
 fish.  
 d. The creek's cleaner than the A patak tisztább a tónál.  
 lake.  
 e. The shoes are dirtier than A cipő piszkosabb a kabátnál.  
 the coat.
3. Ma sokkal melegebb van, mint tegnap volt. It's much warmer today than it was yesterday.  
 a. This room's much bigger than Ez a szoba sokkal nagyobb, mint a  
 the other room. másik szoba.  
 b. Thomas is much younger than Tamás jóval fiatalabb, mint Károly.  
 Charles.  
 c. Szabó has a much more beauti- Szabónak sokkal szebb lánya van,  
 ful daughter than Kovács has. mint Kovácsnak.  
 d. Many people are much poorer Sok ember jóval szegényebb, mint én  
 than I. vagyok.  
 e. The Mississippi is much longer A Mississippi sokkal hosszabb, mint  
 than the Danube. a Duna.
4. Itt valamivel kisebb a forgalom, mint a völgyben volt. There's somewhat less traffic here than there was in the valley.  
 a. The woman's somewhat older Az asszony valamivel öregebb, mint  
 than her husband. a férje.  
 b. One of the students knows a Az egyik tanuló egy kicsivel többet  
 little more than the other tud, mint a másik tanuló.  
 student.  
 c. The Kovácses' house is a little Kovácsék háza egy kicsivel nagyobb,  
 larger than my house. mint az én házam.  
 d. This coat's somewhat better Ez a kabát valamivel jobb, mint az  
 than that coat. a kabát.
5. Ma semmivel sincs melegebb, mint tegnap volt. It isn't a bit warmer today than it was yesterday.  
 a. John isn't a bit richer than János semmivel sem gazdagabb, mint  
 Peter. Péter.

- b. Kovács isn't earning a bit more than Molnár.  
 c. I'm not a bit taller than Louis.  
 d. The roads in the Alföld aren't a bit worse than the roads in Dunántúl.
6. Minél gyorsabban hajt, annál hamarabb ott leszünk.  
 a. The more you study the more you know.  
 b. The more money one makes, the more one spends.  
 c. The newer the car, the more expensive it is.  
 d. The lower we fly, the better we can see the area.
7. Ez a kocsi lassabban megy, mint mi.  
 a. My friend writes Hungarian better than I.  
 b. Italians speak more rapidly than Hungarians.  
 c. The girl dances more beautifully than the boy.  
 d. The sun shines brighter in Florida than in Alaska.
8. Egyre erősebben fúj a szél.  
 a. Everything's getting more and more expensive.  
 b. I have more and more to do.  
 c. More and more people go to school.  
 d. I'm speaking better and better Hungarian.
- Kovács semmivel sem keres többet, mint Molnár.  
 Én semmivel sem vagyok magasabb, mint Lajos.  
 Az utak az Alföldön semmivel sem rosszabbak, mint az utak a Dunántúlon.
- The faster you drive the sooner we'll be there.  
 Minél többet tanul, annál többet tud.  
 Minél többet keres az ember, annál többet költ.  
 Minél újabb az autó, annál drágább.  
 Minél alacsonyabban repülünk, annál jobban látjuk a vidéket.
- This car goes more slowly than we.  
 A barátom jobban ír magyarul, mint én.  
 Az olaszok gyorsabban beszélnek, mint a magyarok.  
 A lány szebben táncol, mint a fiú.  
 A nap melegebben süt Floridában, mint Alaszkában.
- The wind is blowing harder and harder.  
 Egyre drágább lesz minden.  
 Egyre több dolgom van.  
 Egyre több ember jár iskolába.  
 Egyre jobban beszélek magyarul.
- II
1. A bátyám velünk jött Angliáig.  
 a. Eve traveled with us as far as Vienna.  
 b. Peter came with me as far as the bridge.  
 c. I go with him as far as the café.  
 d. The children go with them as far as Siófok.  
 e. I'm going with you.  
 f. I'm going to have dinner with you tomorrow.
- My brother came with us as far as England.  
 Éva velünk utazott Bécsig.  
 Péter velem jött a hídig.  
 Vele megyek a kávéházig.  
 A gyerekek velük mennek Siófokig.  
 Magukkal megyek.  
 Holnap magával ebédelek.

2. Bemegyünk hozzá.
- a. The boys came to my place.  
 b. I can't go to their house.  
 c. He invited me to his place.  
 d. I'm going tomorrow to your home.  
 e. We're going to their home.  
 f. We couldn't go to your house.
3. A követ a sarokban áll. Odamegyek beszélgetni hozzá.
- a. The child is running to me from the other side of the garden.  
 b. We were sitting in front of the house on a bench. One of my friends came over to us.  
 c. My neighbor's son fell off his bicycle. Everybody hurried over to him.  
 d. Who was the gentleman who came up and spoke to you in the theater?
4. Én a Pilisi hegyekbe megyek, mert az közel van Pesthez.
- a. Kovács has a farm on the Alföld. It's close to Szeged.  
 b. Our house is near the school.  
 c. They live quite close to Washington.  
 d. There is no grocery shop near us.  
 e. They stand very close to each other.
5. Virágék nálunk ebédeltek.
- a. Tomorrow I'm eating supper at their place.  
 b. Peter had breakfast in my home.  
 c. We'll meet at his place.  
 d. There were many people at your home.  
 e. Nobody was home at your place.
6. A fényképezőgép nálam van.
- a. Do you have my book?  
 b. They have enough money with them.  
 c. He has my typewriter.  
 d. We don't have the bill with us.  
 e. Do you have your pen with you?
- We're going in to his place.
- A fiúk eljöttek hozzám.  
 Nem tudok elmenni hozzájuk.  
 Meghívott hozzá.  
 Holnap elmegyek magához.
- Elmegyünk hozzájuk.  
 Nem tudtunk elmenni magukhoz.
- The minister is standing in the corner. I'm going over to talk to him.
- A gyerek a kert másik oldaláról ideszalad hozzám.
- A ház előtt a padon ültünk. Az egyik barátom odajött hozzánk.
- A szomszédom fia leesett a kerékpárjáról. Mindenki odasietett hozzá.
- Ki volt az az úr, aki a színházban odament beszélgetni magához?
- I'm going to the Pilis mountains because they're close to Pest.
- Kovácsnak tanyája van az Alföldön. Közel van Szegedhez.  
 A házuk közel van az iskolához. Egészen közel laknak Washingtonhoz.
- Nincsen fűszerüzlet közel hozzánk.  
 Nagyon közel állnak egymáshoz.
- The Virágs dined at our place.
- Holnap náluk vacsorázom.  
 Péter nálam reggelizett.  
 Nála találkozunk.  
 Sok ember volt magánál.  
 Senki sem volt otthon maguknál.
- I have the camera with me.
- Magánál van a könyvem?  
 Van elég pénz náluk.  
 Nála van az írógépem.  
 Nincs nálunk a számla.  
 Magánál van a töltőtoll?

7. A lányok a templomba mentek tőlem.
- We were at the Kovácses last night. We left their place at four in the morning.
  - The University is not far from our place.
  - The children were at Eve's this morning. They left her place at noon.
  - My guest had a very good time. They left my place at midnight.
  - Were the Szabós starting from your place?

The girls went to church from my place.

Kovácséknál voltunk az este. Reggel négykor jöttünk el tőlük.

Az egyetem nincs messze tőlünk.

A gyerekek Évánál voltak ma délelőtt. Délben jöttek el tőle.

A vendégeim nagyon jól szórakoztak. Éjfélkor mentek el tőlem.

Maguktól indultak Szabóék?

8. Az asszony szegény. Régi ruha van rajta.

The woman is poor. She has an old dress on.

- The little girl's going to the church. She has a white blouse on.
- The children are playing on the street. They have warm coats on.
- I'm going swimming. I have a bathing suit on.
- It's very warm. We're wearing light suits.

A kislány a templomba megy. Fehér blúz van rajta.

A gyerekek az utcán játszanak. Meleg kabát van rajtuk.

Úszni megyek. Fürdőruha van rajtam.

Nagyon meleg van. Könnyű ruha van rajtunk.

### III

1. Kovácsék alattam laknak.

The Kovácses live below me.

- We went into the church before them.
- The school is next to us.
- The lamp isn't burning above me.
- His children are going behind him.
- He went to school before me.

Előttük mentünk be a templomba.

Mellettünk van az iskola. Nem ég a lámpa fölöttem.

Mögötte mennek a gyerekei.

Elöttem járt iskolába.

2. Szép jövő áll előtte.

He has a good future.

- There are birds flying above us.
- Who sat next to you?
- The sky above me is full of stars.
- That church down in the valley below us is beautiful.

Madarak szállnak fölöttünk.

Ki ült maga mellett? Csillagos az ég fölöttem.

Az a templom alattunk a völgyben szép.

## IV

- |   |   |
|---|---|
| <p>1. <u>Egy szép régi házban laknak.</u></p> <p>a. I have lots of old furniture.<br/> b. This coat is very old already.<br/> c. Yesterday I met an old friend of mine.<br/> d. He's still his former self ('same as he used to be').<br/> e. My wife's family is very old.</p> | <p><u>They live in a beautiful old house.</u></p> <p>Sok régi bútorom van.<br/> Ez a kabát már nagyon régi.<br/> Tegnap egy régi barátommal találkoztam.<br/> Ő még mindig a régi.<br/> A feleségem családjá nagyon régi.</p> |
| <p>2. <u>Az épület már nagyon öreg.</u></p> <p>a. His father is an old man.<br/> b. He remained alone in his old age (days).<br/> c. I arrived home late in the evening.<br/> d. My old man is very well.</p>   | <p><u>The building is very old already.</u></p> <p>Az apja öreg ember.<br/> Egyedül maradt öreg napjaira.<br/> Öreg este érkeztem haza.<br/> Az öregem nagyon jól van.</p>  |
| <p>3. <u>A régi tanárom még nem öreg.</u></p> <p>a. Old people like to talk about old times.<br/> b. I saw an aged friend of mine of long standing.<br/> c. In the old world, old people were better off.</p>   | <p><u>My former teacher isn't old yet.</u></p> <p>Öreg emberek szeretnek régi időkről beszélni.<br/> Egy régi öreg barátomat láttam.<br/> A régi világban az öregeknek jobb dolguk volt.</p>                                  |

## TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: A követ a sarokban áll.  
Student: Odamegyek beszélgetni hozzá.

- |   |  |
|---|--|
| <p>1. A katonai attasé és a felesége meghívtak tegnap este vacsorára.</p>   | <p>Elmentem hozzájuk.</p>                            |
| <p>2. A Népligetben sétáltam. Az egyik padon ott ült Kovácsék kislánya.</p>   | <p>Odamentem hozzá.</p>                              |
| <p>3. A múlt héten színházban voltunk. Fehérék is ott voltak és megláttak minket.</p>                                     | <p>Odajöttek beszélgetni hozzánk.</p>                |
| <p>4. A miniszterelnök helyettese nagy vacsorát adott. Az egész diplomáciai testületet meghívta.</p>                      | <p>Az egész diplomáciai testület elment hozzája.</p> |
| <p>5. Nagyék akarták hallani, hogy mit csináltam Bécsben. Mondtam nekik, hogyha átjönnek egyik este, elmesélem nekik.</p> | <p>Nagyék egyik este átjöttek hozzám.</p>            |

## B

Instructor: Az este Feketééknél voltunk.  
 Student: Éjfélíg maradtunk náluk.

- |                                   |                                  |
|-----------------------------------|----------------------------------|
| 1. Az anyám meglátogatott minket. | Két hétig maradt nálunk.         |
| 2. Ma délután Jánoshoz megyek.    | Egész délután ott maradok nálam. |
| 3. Otthon felejtettem a pénzemet. | Most nincs pénz nálam.           |
| 4. A titkár meghívott ebédre.     | Jó ebédet kaptunk nála.          |
| 5. Kovács magának adta a könyvem. | Magánál van a könyvem?           |

## C

Instructor: A szomszédomhoz mentem.  
 Student: Késő este jöttem el tőle.

- |                                       |                             |
|---------------------------------------|-----------------------------|
| 1. Kovácsék meglátogattak minket.     | Hatkor mentek el tőlünk.    |
| 2. Keményék meghívtak vacsorára.      | Tízkor jöttem el tőlük.     |
| 3. Vendégek voltak tegnap este nálam. | Éjfél után mentek el tőlem. |
| 4. Máriánál voltak a gyerekek.        | Háromkor jöttek el tőle.    |

## D

Instructor: Budapest nincs messze a Balatontól.  
 Student: Budapest közel van a Balatonhoz.

- |   |                                       |
|---|---------------------------------------|
| 1. Nem lakunk messze magától.               | Közel lakunk magához.                 |
| 2. Az iskola nincs messze a követségtől.    | Az iskola közel van a követséghez.    |
| 3. Johnsonék háza nincs messze a tengertől. | Johnsonék háza közel van a tengerhez. |
| 4. Kovácsék nem laknak messze tőlünk.       | Kovácsék közel laknak hozzánk.        |
| 5. Péter sem lakik messze tőlük.            | Péter is közel lakik hozzájuk.        |
| 6. A maguk háza nincs messze tőlem.         | A maguk háza közel van hozzám.        |

## II

## A

Instructor: A lány magas.  
 Student: A fiú magasabb.  
 A férfi a legmagasabb.

- |                         |                        |                            |
|-------------------------|------------------------|----------------------------|
| 1. A kocsí gyors.       | A vonat gyorsabb.      | A repülőgép a leggyorsabb. |
| 2. A szekrény alacsony. | Az asztal alacsonyabb. | A szék a legalacsonyabb.   |
| 3. A férfi fiatal.      | Az asszony fiatalabb.  | A lány a legfiatalabb.     |
| 4. A titkár okos.       | A tanácsos okosabb.    | A követ a legokosabb.      |
| 5. A szoknya piros.     | A nyakkendő pirosabb.  | A blúz a legpirosabb.      |
| 6. A macska piszkos.    | A tehén piszkosabb.    | A disznó a legpiszkosabb.  |

- |                        |                    |                          |
|------------------------|--------------------|--------------------------|
| 7. A férfi boldog.     | A nő boldogabb.    | A gyerek a legboldogabb. |
| 8. A feleségem fáradt. | A fiam fáradtabb.  | A lányom a legfáradtabb. |
| 9. Kovács hálás.       | Kovácsné hálásabb. | A lányuk a leghálásabb.  |

## B

Instructor: Mária kövér.  
 Student: Éva kövérebb.  
 János a legkövérebb.

- |                       |                      |                             |
|-----------------------|----------------------|-----------------------------|
| 1. A Balaton kék.     | A tenger kékebb.     | Az ég a legkékebb.          |
| 2. A kávé meleg.      | A tea melegebb.      | A leves a legmelegebb.      |
| 3. A sütemény édes.   | A torta édesebb.     | A csokoládé a legédesebb.   |
| 4. A papír fehér.     | A porcelán fehérebb. | A ruha a legfehérebb.       |
| 5. Az asztal széles.  | Az ajtó szélesebb.   | Az ablak a legszélesebb.    |
| 6. A lány erős.       | A fiú erősebb.       | A férfi a legerősebb.       |
| 7. A Duna mély.       | A Balaton mélyebb.   | A tenger a legmélyebb.      |
| 8. Az anyám öreg.     | Az apám öregebb.     | A szomszédom a legöregebb.  |
| 9. A folyó keskeny.   | Az út keskenyebb.    | A híd a legkeskenyebb.      |
| 10. Mária szerencsés. | Péter szerencsésebb. | Az apja a legszerencsésebb. |

## C

Instructor: A szálloda tiszta.  
 Student: Az iskola tisztább.  
 A templom a legtisztább.

- |                      |                      |                            |
|----------------------|----------------------|----------------------------|
| 1. Európa drága.     | Washington drágább.  | New York a legdrágább.     |
| 2. A szék puha.      | Az ágy puhább.       | Az autó ülése a legpuhább. |
| 3. A ruha barna.     | A cipő barnább.      | A bőrönd a legbarnább.     |
| 4. Az ing sárga.     | A nyakkendő sárgább. | A papír a legsárgább.      |
| 5. Az ég szürke.     | A tenger szürkébb.   | A város a legszürkébb.     |
| 6. A fiú gyenge.     | A nő gyengébb.       | A kislány a leggyengébb.   |
| 7. A zongora fekete. | A ruha feketébb.     | A cipő a legfeketébb.      |

## D

Instructor: A gyümölcs olcsó.  
 Student: A zöldség olcsóbb.  
 A kenyér a legolcsóbb.

- |                      |                     |                           |
|----------------------|---------------------|---------------------------|
| 1. Az iskola régi.   | A ház régiebb.      | A templom a legrégiebb.   |
| 2. A tej jó.         | A kávé jobb.        | A bor a legjobb.          |
| 3. A gyerek szép.    | A kislány szebb.    | A nagylány a legszebb.    |
| 4. A bőrönd könnyű.  | A táská könnyebb.   | A könyv a legkönnyebb.    |
| 5. A vonat lassú.    | A hajó lassabb.     | A teherhajó a leglassabb. |
| 6. A szoba hosszú.   | A folyosó hosszabb. | Az épület a leghosszabb.  |
| 7. A kert kicsi.     | Az udvar kisebb.    | A ház a legkisebb.        |
| 8. Az alma sok.      | A barack több.      | A szilva a legtöbb.       |
| 9. A ház nagy.       | A templom nagyobb.  | A bazilika a legnagyobb.  |
| 10. A főzelék kevés. | A leves kevesebb.   | A hús a legkevesebb.      |
| 11. A szék nehéz.    | Az asztal nehezebb. | A szekrény a legnehezebb. |



## III

Instructor: Európa kisebb, mint Amerika.  
Student: Európa kisebb Amerikánál.

- |   |  |
|---|--|
| 1. Mária szebb, mint Éva.                                   | Mária szebb Évánál.                                  |
| 2. A könyv érdekesebb, mint a mozi.                         | A könyv érdekesebb a mozinál.                        |
| 3. Az este hűvösebb, mint a reggel.                         | Az este hűvösebb a reggelnél.                        |
| 4. Mária kellemesebb, mint a férje.                         | Mária kellemesebb a férjénél.                        |
| 5. A völgy zöldebb, mint a mező.                            | A völgy zöldebb a mezőnél.                           |
| 6. Fehér okosabb, mint Szabó.                               | Fehér okosabb Szabónál.                              |
| 7. Én szegényebb vagyok, mint maga.                         | Én szegényebb vagyok magánál.                        |
| 8. A tanuló gazdagabb, mint a tanár.                        | A tanuló gazdagabb a tanárnál.                       |
| 9. Az ég kékebb, mint a tenger.                             | Az ég kékebb a tengernél.                            |
| 10. Ez a fiú gyorsabb, mint a másik fiú.                    | Ez a fiú gyorsabb a másik fiúnál.                    |
| 11. Kovács lánya szebb, mint Szabó lánya.                   | Kovács lánya szebb Szabó lányánál.                   |
| 12. A vonat lassabb, mint a repülőgép.                      | A vonat lassabb a repülőgépnél.                      |
| 13. A pálinka erősebb, mint a bor.                          | A pálinka erősebb a bornál.                          |
| 14. Az ablak szélesebb, mint az ajtó.                       | Az ablak szélesebb az ajtónál.                       |
| 15. Rockefeller gazdagabb, mint sok ember.                  | Rockefeller gazdagabb sok embernél.                  |
| 16. A lány kedvesebb, mint a fiú.                           | A lány kedvesebb a fiúnál.                           |
| 17. Az apám öregebb, mint az anyám.                         | Az apám öregebb az anyámnál.                         |
| 18. Ő fiatalabb, mint én.                                   | Ő fiatalabb nálam.                                   |
| 19. A magyar utak rosszabbak, mint az amerikai utak.        | A magyar utak rosszabbak az amerikai utaknál.        |
| 20. A magyar vágányok keskenyebbek, mint az orosz vágányok. | A magyar vágányok keskenyebbek az orosz vágányoknál. |

## IV

Instructor: Gyorsan hajtok.  
Student: A fiú gyorsabban hajt.  
Ő hajt a leggyorsabban.

- |                                |                            |                                   |
|--------------------------------|----------------------------|-----------------------------------|
| 1. Lassan megyek.              | Maga lassabban megy.       | Ők mennek a leglassabban.         |
| 2. Könnyen tanulok.            | Ő könnyebben tanul.        | A lány tanul a legkönnyebben.     |
| 3. Jól vagyok.                 | A gyerek jobban van.       | Maga van a legjobban.             |
| 4. Magasan vagyunk.            | A fa magasabban van.       | A bokor van a legmagasabban.      |
| 5. A fiú régen írt.            | Én régebben írtam.         | Éva írt a legrégebben.            |
| 6. Szívesen mennék Budapestre. | Szívesebben mennék Bécsbe. | Párizsba mennék a legszívesebben. |
| 7. Éva édesen issza a kávé.    | Én édesebben iszom.        | Az apám issza a legédesebben.     |
| 8. Olcsón vettem a gyümölcsöt. | Ő olcsóbban vette.         | Mária vette a legolcsóbban.       |
| 9. A gyerek gyakran ír.        | Ő gyakrabban ír.           | Mi írunk a leggyakrabban.         |
| 10. Tegnap sokan voltak.       | Ma többen vannak.          | Holnap lesznek a legtöbben.       |

## V

Instructor: Édesen iszom a teát.  
Student: A barátom még édesebben issza a teát.

- |                                  |  |
|----------------------------------|--|
| 1. Drágán vettem a kabátot.      | Péter még drágábban vette a kabátot.   |
| 2. Olcsón adtam a gyümölcsöt.    | Az asszony még olcsóbban adta.         |
| 3. Betegen mentem iskolába.      | János még betegebben ment az iskolába. |
| 4. Nehezen indult a kocsim.      | Kovács kocsija még nehezebben indult.  |
| 5. Kevesen voltak a vendéglőben. | A moziban még kevesebben voltak.       |
| 6. Tegnap erősen fagyott.        | Ma még erősebben fagy.                 |
| 7. Hidegen szereti a bort.       | Én még hidegebben szeretem.            |

## VI

## A

Instructor: Olcsót kérek.  
 Student: Olcsóbbat kérek.  
 A legolcsóbbat kérem.

- |                        |                       |                           |
|------------------------|-----------------------|---------------------------|
| 1. Jót veszek.         | Jobbat veszek.        | A legjobbat veszem.       |
| 2. Szépet akarok.      | Szebbet akarok.       | A legszebbet akarom.      |
| 3. Kicsit hozok.       | Kisebbet hozok.       | A legkisebbet hozom.      |
| 4. Puhát keresek.      | Puhábbat keresek.     | A legpuhábbat keresem.    |
| 5. Drágát vesz.        | Drágábbat vesz.       | A legdrágábbat veszi.     |
| 6. Nagyt nézek.        | Nagyobbat nézek.      | A legnagyobbat nézem.     |
| 7. Édeset kérek.       | Édesebbet kérek.      | A legédesebbet kérem.     |
| 8. Könnyűt viszek.     | Könnyebbet viszek.    | A legkönnyebbet viszem.   |
| 9. Nehezet hoz.        | Nehezebbet hoz.       | A legnehezebbet hozza.    |
| 10. Tisztát keres.     | Tisztábbat keres.     | A legtisztábbat keresi.   |
| 11. Melegét kér.       | Melegebbet kér.       | A legmelegebbet kéri.     |
| 12. Széleset vesszünk. | Szélesebbet vesszünk. | A legszélesebbet vesszük. |
| 13. Keskenyet nézünk.  | Keskenyebbet nézünk.  | A legkeskenyebbet nézzük. |
| 14. Pirosat akarnak.   | Pirosabbat akarnak.   | A legpirosabbat akarják.  |
| 15. Szürkét hoznak.    | Szürkébbet hoznak.    | A legszürkébbet hozzák.   |
| 16. Gyorsat keresnek.  | Gyorsabbat keresnek.  | A leggyorsabbat keresik.  |

## VII

## A

Instructor: A lány éppen olyan szép, mint a fiú.  
 Student: A lány szebb a fiúnál.

- |  |                                     |
|--|-------------------------------------|
| 1. A hajó éppen olyan lassú, mint a vonat.         | A hajó lassabb a vonathoz.          |
| 2. A Balaton éppen olyan kék, mint a Duna.         | A Balaton kékebb a Dunánál.         |
| 3. Az anyám éppen olyan fiatal, mint az apám.      | Az anyám fiatalabb az apámnál.      |
| 4. Ez a fiú éppen olyan ügyes, mint a másik fiú.   | Ez a fiú ügyesebb a másik fiúnál.   |
| 5. Ez a híd éppen olyan keskeny, mint a másik híd. | Ez a híd keskenyebb a másik hídnál. |
| 6. Budapest éppen olyan szép, mint Bécs.           | Budapest szebb Bécsnél.             |

## B

Instructor: A templomban nem voltak olyan sokan, mint az iskolában.  
 Student: A templomban többen voltak, mint az iskolában.

- |   |   |
|---|---|
| 1. A hegyekben nem olyan erős a szél, mint a völgyben.            | A hegyekben erősebb a szél, mint a völgyben.            |
| 2. Az országúton nem lehet olyan gyorsan hajtani, mint a faluban. | Az országúton gyorsabban lehet hajtani, mint a faluban. |
| 3. Amerikában nincs annyi benzinkút, mint Európában.              | Amerikában több benzinkút van, mint Európában.          |

- |  |  |
|--|--|
| 4. Az utak az Alföldön nem olyan rosszak, mint a Dunántúlon. | Az utak az Alföldön rosszabbak, mint a Dunántúlon. |
| 5. Évát nem olyan régen láttam, mint Máriát.                 | Évát régebben láttam, mint Máriát.                 |
| 6. Ez a lány nem olyan szépen jár, mint a másik lány.        | Ez a lány szebben jár, mint a másik lány.          |

## VIII

## A

Instructor: Mi van a könyvön?  
 Student: A ceruza van rajta.

- |                           |                          |
|---------------------------|--------------------------|
| 1. Ki fekszik az ágyon?   | A fiú fekszik rajta.     |
| 2. Ki játszik a zongorán? | A kislány játszik rajta. |
| 3. Mi van a kocsin?       | A bőröndök vannak rajta. |
| 4. Mi van a gyerekeken?   | Kabát van rajtuk.        |
| 5. Mi van az asztalon?    | Könyvek vannak rajta.    |
| 6. Kik ülnek a padon?     | Kovácsék ülnek rajta.    |
| 7. Mi van magukon?        | Fürdőruha van rajtunk.   |
| 8. Mi van magán?          | Könnyű kabát van rajtam. |

## B

Instructor: Éva adta rá a kabátot.  
 Student: Éva vette le róla a kabátot.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Mária tette rá a virágot.           | Mária vette le róla a virágot.          |
| 2. Az apám tette rám a kabátját.       | Az apám vette le rólam a kabátját.      |
| 3. János tette rá az újságot.          | János vette le róla az újságot.         |
| 4. Sándor adta rájuk a kötött kabátot. | Sándor vette le róluk a kötött kabátot. |

## TRANSLATION DRILL

- |   |  |
|---|--|
| 1. It's Sunday. The weather's very pleasant, more beautiful than on Saturday. | Vasárnap van. Kellemes idő van, szebb, mint szombaton. |
| 2. It's much warmer than it was yesterday.                                    | Sokkal melegebb van, mint tegnap volt.                 |
| 3. It was cooler all week. Today the sun's shining.                           | Egész héten hűvösebb volt. Ma süt a nap.               |
| 4. The Feketes are going to the mountains by car.                             | Feketéék a hegyekbe mennek kocsival.                   |
| 5. They like the country best in the fall.                                    | Ősszel szeretik legjobban a vidéket.                   |
| 6. It'll be a little cooler in the mountains.                                 | A hegyekben egy kicsit hűvösebb lesz.                  |
| 7. On the highway the wind blows harder than in the city.                     | Az országúton jobban fúj a szél, mint a városban.      |
| 8. They're driving along the Danube on the highway.                           | A Duna mellett hajtanak az országúton.                 |
| 9. The Danube is the widest river in Hungary.                                 | A Duna a legszélesebb folyó Magyarországon.            |

10. Mrs. Fekete says that the warmest month is July.  
Feketéné azt mondja, hogy a legmelegebb hónap a július.
11. The coldest month in Hungary is January.  
Január a leghidegebb hónap Magyarországon.
12. Fekete can't drive fast because there's a lot of traffic.  
Fekete nem tud gyorsan hajtani, mert nagy a forgalom.
13. If he could drive faster they'd arrive in the mountains sooner.  
Ha gyorsabban tudna hajtani, hamarabb érnének a hegyekbe.
14. Close to ('before') a village, the road is wider and it's nearer the river.  
Egy falu előtt az út szélesebb és közelebb van a folyóhoz.
15. In the village the houses are larger on the right side than on the left side.  
A faluban, a jobb oldalon a házak nagyobbak, mint a bal oldalon.
16. The road becomes narrower outside ('after') the village and there's less traffic.  
A falu után az út keskenyebb, és kisebb a forgalom.
17. Fekete would like to drive faster but the road is worse than it was in the village.  
Fekete szeretne gyorsabban hajtani, de az út rosszabb, mint a faluban volt.
18. He'd like to pass a red car because it's going more slowly than he.  
Egy piros kocsit szeretne megelőzni, mert az lassabban megy, mint ő.
19. The small red car is one of the most expensive German cars.  
A kis piros kocsi a legdrágább német kocsik egyike.
20. Fekete's car is cheaper but it's one of the fastest cars.  
Fekete kocsija olcsóbb, de a leggyorsabb kocsik egyike.
21. In the winter the Feketes like to go to the mountains to ski.  
Feketék télen szeretnek a hegyekbe menni síelni.
22. Mrs. Fekete likes the country better in the winter than in the spring because there's a lot of snow then.  
Feketéné télen jobban szereti a vidéket mint tavasszal, mert akkor sok hó van.
23. It's more dangerous to drive on the highway in winter because it's slippery.  
Télen veszélyesebb hajtani az országúton, mert sáros.
24. On the lower spots in the mountains in the fall there's fog in the evenings.  
Alacsonyabb helyeken a hegyekben este köd van ősszel.
25. On the higher spots it begins to freeze earlier.  
A magasabb helyeken hamarabb kezd fagyni.
26. In the winter the days are shorter and the nights are longer.  
Télen rövidebbek a napok és hosszabbak az éjszakák.
27. The Feketes were in the Alps in the spring. The highest mountains in Europe are there.  
Feketék tavasszal az Alpokban voltak. Ott vannak a legmagasabb hegyek Európában.
28. In Hungary the mountains are lower than in Austria.  
Magyarországon alacsonyabb hegyek vannak, mint Ausztriában.
29. Fekete can now drive faster, because there are fewer cars on the road.  
Fekete most gyorsabban tud hajtani, mert kevesebb kocsi van az úton.
30. They're already in the mountains and the wind's blowing harder.  
Már a hegyekben vannak és a szél erősebben fúj.
31. The road's narrower and there are lots of dangerous curves.  
Az út keskenyebb és sok a veszélyes kanyar.
32. In the forest it's darker than it was in the valley.  
Az erdőben sötétebb van, mint a völgyben volt.
33. In the valley it was easier to drive.  
A völgyben könnyebb volt hajtani.
34. A storm's coming, the sky's overcast.  
Vihar jön, az ég beborult.
35. There are dark clouds in the sky and it's beginning to rain.  
Sötét felhők vannak az égen és esni kezd az eső.
36. Behind the forest lightning is flashing and it's thundering.  
Az erdő mögött villámlik és dörög az ég.

- |   |  |
|---|--|
| 37. It's pouring. The storm's getting closer and closer.                  | Zuhog. A vihar egyre közelebb jön.                         |
| 38. They stop on the roadside until the storm is over.                    | Megállnak az út mellett, amíg eláll a vihar.               |
| 39. Fekete turns the radio on. They're broadcasting a weather report now. | Fekete bekapcsolja a rádiót. Most adnak időjárásjelentést. |
| 40. The radio says that the weather will clear up a little later.         | A rádió azt mondja, hogy később kiderül.                   |
| 41. After half an hour the rain stops and the sun comes out.              | Fél óra múlva eláll az eső és kisüt a nap.                 |
| 42. In the next village they stop at a gas station.                       | A következő faluban megállnak egy benzinkútnál.            |
| 43. Fekete sees that he has a flat tire.                                  | Fekete látja, hogy defektet kapott.                        |
| 44. Fortunately, he has a spare tire in the trunk.                        | Szerencsére van egy pótkereke a csomagtartóban.            |
| 45. Within half an hour they change the tire.                             | Fél óra alatt kicserélik a kereket.                        |
| 46. Mrs. Fekete wants to take snapshots of the houses in the village.     | Feketéné fényképet akar csinálni a falu házairól.          |
| 47. She has her camera with her.  | A fényképezőgépe nála van.                                 |
| 48. In the village the taking of pictures is not prohibited.              | A faluban nem tilos a fényképezés.                         |
| 49. She takes three snapshots.  | Három fényképet csinál.                                    |
| 50. Then they continue their trip.  | Azután folytatják az útjukat.                              |

## RESPONSE DRILL

1. Hova mentek Johnsonék Kovácsékkal?
2. Jó idő volt, amikor mentek?
3. Volt már Johnson a Mátrában?
4. Melyik a legmagasabb hegy Magyarországon?
5. Mi magasabb, az osztrák Alpok, vagy a Kékes?
6. Hol lehet sízni Magyarországon?
7. A Mátra közel van Budapesthez?
8. Melyik hegy van a legközelebb?
9. Miért nem kellemes a Szabadság-hegyen sízni?
10. Melyik a legszebb évszak Magyarországon?
11. Melyik a legszebb évszak Washingtonban?
12. Szebb az ősz Magyarországon, mint Washingtonban?
13. Miért kellemesebb a nyár Magyarországon, mint Washingtonban?
14. Mikor kezd fagyni Magyarországon?
15. Milyenek akkor az utak és mit kell használni?
16. Nagyobb volt a forgalom a hegyekben, mint a völgyben?
17. Miért nem tudott Johnson gyorsan hajtani a hegyekben?
18. Hol jobbak az utak: az Alföldön, vagy a Mátrában?
19. Milyen kocsi ment Johnsonék előtt?
20. Lassabb volt, mint Johnsonék kocsija?
21. Hol volt hidegebb, a hegyekben, vagy a városban?
22. Miért nem fázott Éva?
23. Miért gondolta Kovács, hogy zivatart kapnak?
24. Magyarországon is olyan sok garázs van, mint Amerikában?
25. Miért kellett kicserélni a kereket?
26. Mit csinált Mária, amikor a kereket cserélték?
27. Elég világos volt még a fényképezéshez?

28. Mit mondott a rádió, amikor bekapcsolták?
29. Hol villámlott és esett?
30. Ki lakott a következő faluban?
31. Mit csináltak Kovácsék és Johnsonék?
32. Mikor folytatták az útjukat?
33. Kellemes éjjel hajtani?
34. Szeret maga éjjel hajtani?
35. Meg szokta hallgatni az időjárásjelentést?
36. Milyenek az utak Amerikában?
37. Melyik a legnagyobb város Amerikában?
38. Hol vannak a legmagasabb épületek a világon?
39. Melyik a legjobb szálloda Washingtonban?
40. Melyik a legdrágább szálloda New Yorkban?
41. Melyik évszakot szereti maga a legjobban?
42. Szép a vénasszonyok nyara Amerikában?
43. Hol nyaral a legszívesebben?
44. Melyik hónap a lehidegebb Washingtonban?
45. Sok hó van télen Washingtonban?
46. Mit használ maga: láncot, vagy hókereket?
47. Hol jobb az élet: Amerikában, vagy Európában?
48. Hol van több gazdag ember: Amerikában, vagy Európában?
49. Hol a legszegényebbek az emberek a világon?
50. Ki a leggazdagabb ember a világon?

## CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Melyik a szebb évszak Magyarországon?  
 B: Az ősz. De a tavasz is nagyon szép és kellemes.  
 A: Szebb, mint Washingtonban?  
 B: Talán nem szebb, de kellemesebb.  
 A: Hol melegebb a nyár? Budapesten vagy Washingtonban?  
 B: Washingtonban sokkal melegebb és hosszabb a nyár, mint Budapesten.  
 A: Hidegebb van télen Budapesten, mint Washingtonban?  
 B: Igen, hidegebb van. A tél is hosszabb és több hó esik.

2

- A: Nézze, milyen sűrű felhők vannak mögöttünk. Nem hófelhők azok?  
 B: De igen. Azt hiszem, nemsokára havazni fog.  
 A: Annak nagyon örülnék. Gyönyörű a vidék, amikor minden fehér. Főleg a hegyekben.  
 B: Maga szokott síelni?  
 A: Igen, amint hó van, megyek a hegyekbe síelni.  
 B: Hogyan szokott felmenni? Kocsival?  
 A: Néha autóbusszon, de legtöbbször a kocsimon.  
 B: Nem veszélyes a hegyekben hajtani, amikor fagy és sáros az út?  
 A: Ha láncot használ, nem veszélyes. De nem szabad gyorsan hajtani.

3

- A: Milyen kocsik tetszenek magának? Az európai kocsik, vagy az amerikaiak?  
 B: Én jobban szeretem az amerikai kocsikat, mert azok szebbek és nagyobbak.  
 A: Nekem a kis európai kocsik tetszenek. Olcsóbbak is, mint az amerikai kocsik, és kevesebb benzint használnak.  
 B: Sajnos a nagy kocsiknak szélesebb út kell, mint a kis kocsiknak. És Magyarországon nincsenek széles utak.  
 A: Igen, Magyarországon az utak sokkal keskenyebbek és rosszabbak mint Amerikában. Azért van több embernek kis kocsija.

## SITUATIONS

1. Ősz van Washingtonban. Maga az egyik barátjával kirándulni megy a Blue Ridge hegyekbe. Milyenek az utak, milyen a forgalom, hol tudnak gyorsan hajtani? Beszélgetnek Amerika hegyeiről: melyik a legszebb, melyik a legmagasabb? Több helyen megállnak fényképezni. Egy vendéglőben megebédelnek. Délután beborul az ég és vihart kapnak. Mit csinálnak, amikor zuhog? Mikor érnek vissza Washingtonba?

2. Kocsit akar venni. Maga egy kis európai kocsit szeretne, a felesége meg egy nagy amerikai kocsit. Miért szereti maga az európai kocsikat, miért szereti a felesége az amerikai kocsikat? Milyen kocsit vesznek?

3. Beszélget egy diplomatával, aki most jött Magyarországról. Maga a jövő hónapban megy Budapestre. Megérdeklödi, hogy milyen a nyár Magyarországon, melyik a legszebb évszak. Hidegebb van-e ott, mint itt? Milyen ruhákat kell vinni? Milyenek az utak? Van-e sok kocsit? Hova lehet kirándulni, hol lehet sízni, hol lehet úszni? A diplomata minden felvilágosítást megad magának.

## NARRATIVE

Szeptember végén, egy hétfő reggel, Johnson Budapestről Bécsbe ment a kocsiján. Vele ment Kis úr is, neki is Bécsben volt dolga. Megbeszélték, hogy korán reggel találkoznak a Lánchídnál. A Duna-parton reggel köd volt. A folyó parton sokszor van köd ősszel, főleg reggel és este.

Kis hamarabb ott volt a Lánchídnál, mint Johnson. Örült, amikor beszállt a meleg kocsiba, mert fázott. Bekapcsolták a rádiót és meghallgatták az időjárásjelentést. A rádió azt mondta, hogy később melegebb lesz és kisüt a nap. Az ország nyugati részén azonban eső lesz.

Johnsonnak sok dolga volt Bécsben a követségen, ezért korábban indult el, mint máskor. Korán reggel kevesebb ember járt az utcákon és a forgalom is kisebb volt a városban. Johnson gyorsan hajtott és hamar kint voltak a városból. Az országúton is sokkal kevesebb volt a jármű, mint máskor. Megálltak egy benzinkútnál és benzint vettek. Johnson a drágábbik benzint vett, mert természetesen az a jobb.

Az úton erősebben fújt a szél, mint az épületek között. Az egyik falu előtt az országutat javították és lassan kellett hajtani. Más járművek is voltak a kocsijuk előtt, azok sem tudtak gyorsan menni. Láttak egy kis piros sportkocsit. Kis azt mondta, hogy az a leggyorsabb és a legdrágább német kocsik egyike.

A falu után az út jobb és szélesebb lett, ott gyorsabban tudtak hajtani. Az autókról beszélgettek. Kis azt mondta, hogy jobban szereti az amerikai kocsikat, mert azok nagyobbak és szebbek, mint az európai kocsik. Több benzint használnak, de kellemesebb utazni velük, mint a kis kocsikkal.

Később kisütött a nap. Győrben megálltak és egy kávét ittak. Johnson örült, hogy vele volt a fényképezőgépe, mert szép régi házakat láttak és a legrégebbet lefényképezte. Azután visszamentek a kocsijukhoz és folytatták az útjukat.

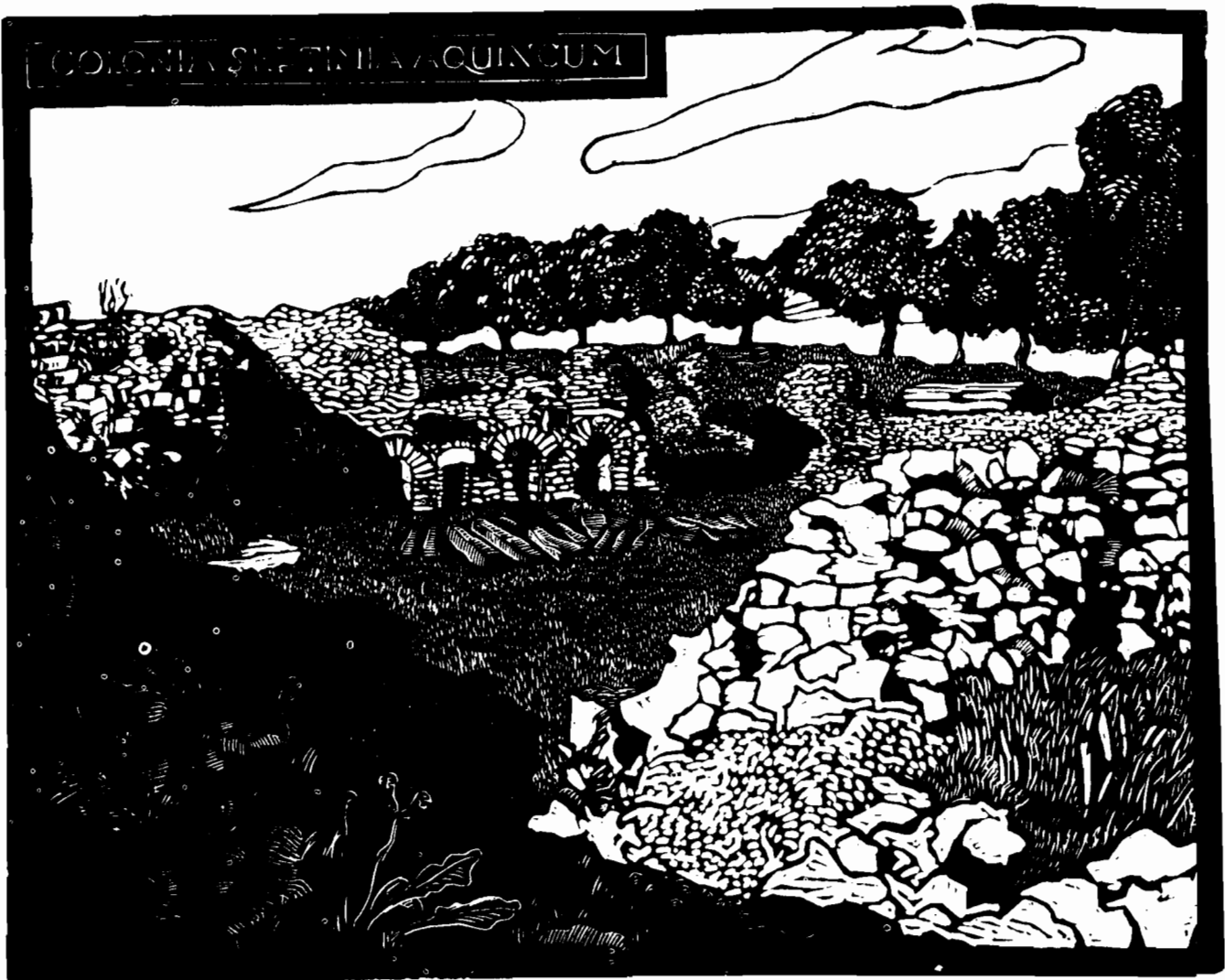
Dél felé az ég beborult. Sötét felhők voltak az égen és esni kezdett az eső. Villámlott és dörgött. A vihar csak egy fél óráig tartott; azután kiderült és kisütött a nap.

Az egyik falu után defektet kaptak. Ki kellett cserélni a kereket, de

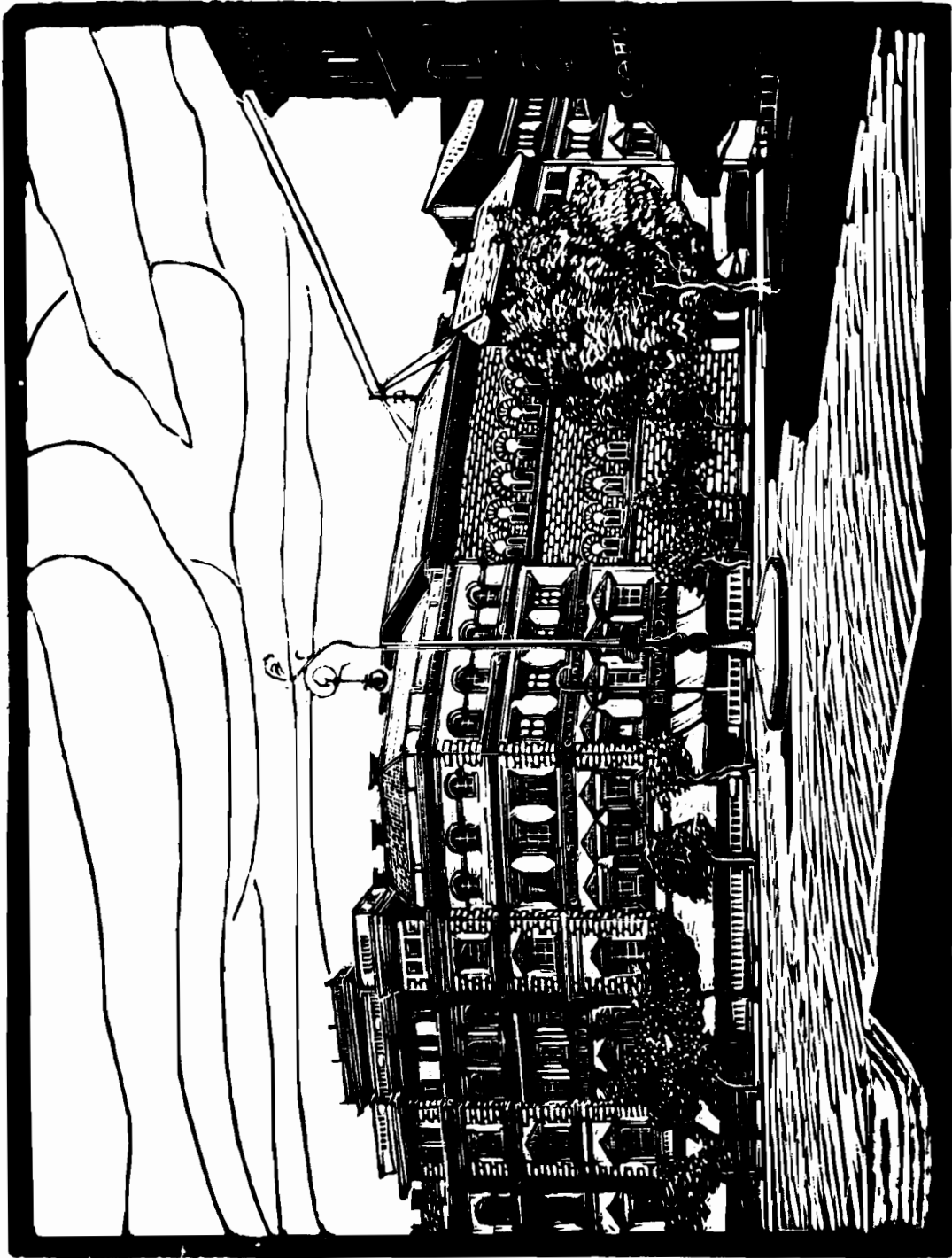
legközelebb csak öt kilométerre volt egy benzinkút. Szerencsére Johnsonnak volt egy pótkereke a csomagtartóban és vele voltak a szerszámai is. Kis úr segített és egy fél óra alatt kicserélték a kereket.

Nemsokára Bécsbe értek. A követség előtt megálltak. Kis úrnak egy barátja volt Bécsben, akit meg akart látogatni. Megbeszéltek, hogy este találkoznak és együtt elmennek hozzá. Johnson csütörtökön este a követnél vacsorázott. Szombaton mentek vissza Budapestre.

korán - early  
rész - part  
felé - towards







## OKTATÁS MAGYARORSZÁGON

Basic Sentences

JOHNSON

What's the latest, Mr. Fehér?

again

FEHÉR

Summer is over and the children have to go back to school.

JOHNSON

Where do they attend school?

general  
public elementary school

FEHÉR

My younger son's in the fourth grade of the elementary school.

diligent, industrious

Is your son a hard worker?

strict  
assignment, work, duty  
homework  
lesson

FEHÉR

Quite diligent, but we still have to be strict with him. First he must finish his homework in the afternoon and only then can he go out and play.

student

JOHNSON

At what time do the students have to go to school?

FEHÉR

Quite early. They have to be in class at 8 in the morning. They come home at 1 o'clock tired and hungry.

JOHNSON

When is your son going to middle school? Next year?

Mi újság, Fehér úr?

megint

Vége a nyárnak és a gyerekeknek megint iskolába kell menniük.

Hova járnak iskolába?

általános  
általános iskola

A kisebbik fiam az általános iskola negyedik osztályába jár.

szorgalmas

Szorgalmas a fia?

szigorú  
feladat, -a, -ja  
házi feladat  
lecke

Elég szorgalmas, de azért szigorúnak kell lennünk hozzá. Délután először meg kell csinálnia a házi feladatot, és azután szabad csak játszani mennie.

diák, -ja

Hány órákor kell a diákoknak az iskolába menniük?

Elég korán. Reggel nyolckor már az osztályban kell lenniük. Egy órákor jönnek haza fáradtan és éhesen.

Mikor megy középiskolába a fia? Jövőre?

they can go

mehetnek

## FEHÉR

No, not until 4 years from now. The elementary school has 8 grades. Only after the 8th grade is it possible for one to go to a middle school.

Nem, csak négy év múlva. Az általános iskolának 8 osztálya van. Csak a nyolcadik osztály után mehetnek a középiskolába.

age, era, period  
obligatory, compulsory,  
mandatory

kor, -a  
kötelező

## JOHNSON

Up to what age is school obligatory in Hungary?

Hány éves korig kötelező az iskola Magyarországon?

## FEHÉR

Up to the age of 14. Every child has to attend school for 8 years.

14 éves korig. Minden gyereknek nyolc osztályt kell járnia.

## JOHNSON

What do the children study in the elementary schools?

Mit tanulnak az általános iskolában a gyerekek?

(school) subject  
arithmetic  
to count, compute  
geography  
history  
grammar  
economy  
mathematics  
and so forth (et cetera)

tantárgy, -at  
számtan, -a  
számolni  
földrajz, -ot  
történelem, történelmet,  
történelme  
nyelvtan, -a  
gazdaságtan, -a  
mennyiségtan, matematika  
s a többi (stb.)

## FEHÉR

About the same subjects that we had to study at this age: arithmetic, geography, history, Hungarian grammar, etc.

Körülbelül azokat a tantárgyakat, amelyeket nekünk is tanulnunk kellett ebben a korban, Számtant, földrajzot, történelmet, magyar nyelvtant, stb.

old, aged, elderly

idős

## JOHNSON

Does your older son attend elementary school also?

Az idősebbik fia is az általános iskolába jár?

technical  
gymnasium  
chemist  
architect  
mechanic

műszaki  
gimnázium, -a  
vegyész  
építész  
gépész

## FEHÉR

No. He goes to a technical gymnasium. He wants to be a chemical engineer.

Nem. Ő műszaki gimnáziumba jár. Vegyészmérnök akar lenni.

JOHNSON

What is a "gymnasium"?

FEHÉR

It's a middle school. There a student can choose what he wants to study.

JOHNSON

What kind of gymnasiums do you have?

agricultural  
further, ahead  
industrial  
industrial apprentice

FEHÉR

There are general, agricultural, technical and commercial gymnasiums. People who don't want to study further, however, go to factories as industrial apprentices.

chemistry  
physics, natural science  
to prepare, study to be

JOHNSON

Your son surely (must) like chemistry if he wants to be a chemical engineer.

practical  
practical exercises  
laboratory  
profession, branch, line,  
specialty  
specialized secondary school,  
technical institute  
theoretical  
teaching, education,  
instruction

FEHÉR

He likes the subject very much, especially the experiments ('practical exercises') in the laboratory. The technical schools supplement academic instruction with practical exercises.

interfere, occur

JOHNSON

I used to enjoy the laboratory experiments very much myself. If it hadn't been for the war, I would've been a chemical engineer too. But tell me, is your son a good student?

Mi az a gimnázium?

Középiskola. Ott már választaniuk lehet, hogy mit akarnak tanulni.

Milyen gimnáziumok vannak?

mezőgazdasági  
tovább  
ipari  
ipari tanuló

Van általános, mezőgazdasági, műszaki és kereskedelmi gimnázium. Aki pedig nem akar tovább tanulni, az egy gyárba megy ipari tanulóknak.

kémia  
fizika  
készülni

A fia biztosan szereti a kémiát, ha vegyészmérnöknek készül.

gyakorlati  
gyakorlati órák  
laboratorium, -a

szak, -ja

szakiskola  
elméleti  
oktatás

Nagyon szereti, főleg a gyakorlati órákat a laboratóriumban. A szakiskolákban az elméleti oktatás mellett gyakorlati oktatás is van.

közbejön

Én is nagyon szerettem a laboratóriumi órákat. Ha nem jött volna közbe a háború, én is vegyészmérnök lettem volna. De mondja, jó tanuló a fia?

certificate, report  
to accept, admit

bizonyítvány  
felvenni

FEHÉR

Yes. If he hadn't studied so hard he wouldn't have always received such good grades. Then he wouldn't have been accepted in the gymnasium.

Igen. Ha nem tanult volna jól, nem lett volna mindig jó bizonyítványa. Akkor nem vették volna fel a gimnáziumba.

JOHNSON

Is he going to a university next year?

Jövőre egyetemre megy?

to graduate from high school  
(gymnasium)  
succeed

érettségizni  
sikerül

FEHÉR

Not yet. He's graduating from middle school next year. Then he hopes he'll succeed in getting into a university.

Még nem. Jövőre érettségizik. Azután reméli, hogy sikerül bejutnia az egyetemre.

JOHNSON

Why? Don't they accept everybody in the universities?

Miért? Nem mindenkit vesznek fel az egyetemre?

FEHÉR

No. Only those are accepted who graduated with high marks from high school.

Nem. Csak azokat veszik fel, akiknek jó az érettségi bizonyítványuk.

in general, as a rule

általában

JOHNSON

How many years does one have to study in the university as a rule?

Általában hány évig kell az egyetemen tanulni?

university student  
diploma  
examination

hallgató (egyetemi)  
diploma  
vizsga

FEHÉR

The students get their diplomas after four years at most of the universities. Of course that depends on whether they pass all their examinations.

A legtöbb egyetemen a hallgatók négy év után kapnak diplomát. Persze, csak ha sikerül minden vizsgájuk.

JOHNSON

What are the examinations like? Are they hard?

Milyenek a vizsgák? Nehezek?

oral  
written

szóbeli  
írásbeli

FEHÉR

Yes, they're very difficult. The students have to pass oral and written examinations.

Igen, nagyon nehezek. A tanulóknak szóbeli és írásbeli vizsgát kell tenniük.

nephew

unokaöccs

JOHNSON

I've heard that your nephew's attending a university. What's he studying?

Hallottam, hogy az unokaöccse egyetemre jár. Mit tanul?

to finish  
mine  
mining engineering university  
(pertaining to) economics  
(pertaining to) law  
to fail an examination

végezni  
bánya  
bányamérnöki egyetem  
közgazdasági  
jogi  
megbukni

FEHÉR

He's just completing his work at the mining engineering university. He's studying hard, because he doesn't want to fail his examination.

Ő most végez a bányamérnöki egyetemen. Erősen tanul, mert nem akar megbukni a vizsgán.

mining  
profession, occupation  
career, profession  
trade, line, profession

bányászat, -ja  
foglalkozás  
pálya  
szakma

JOHNSON

Mining engineering is a difficult profession!

A bányászat nehéz foglalkozás!

originally, primarily  
to enroll, register  
real  
vocation

eredetileg  
beiratkozni  
igazi  
hivatás

FEHÉR

Yes, it's difficult. He wanted to be a doctor originally, but he couldn't enroll there. If they had accepted him at the medical university, he'd be a doctor by now. That would've been his real vocation.

Nehéz! Ő eredetileg orvos akart lenni, de oda nem tudott beiratkozni. Ha felvették volna az orvosi egyetemre, ma már orvos lenne. Az lett volna az igazi hivatása.

JOHNSON

It's too bad that he was not accepted. But tell me, do many people study in Hungary?

Kár, hogy nem vették fel. De mondja, sok ember tanul Magyarországon?

course  
correspondence

tanfolyam, -a, -ja  
levelező

## FEHÉR

Yes. Those who work during the day attend evening courses. But they also have many correspondence courses for those who live far from schools.

Igen, sokan. Azok, akik nappal dolgoznak, esti tanfolyamra járnak. De van sok levelező tanfolyam is azoknak, akik messze laknak az iskolától.

## JOHNSON

Is it hard to get in the evening courses?

Nehéz bejutni az esti tanfolyamokra?

## FEHÉR

No, it's not hard. Why, do you perhaps want to enroll also?

Nem, oda nem nehéz. Miért, talán maga is be akar iratkozni?

language  
literature

nyelv, -e  
irodalom, irodalmat, irodalma

## JOHNSON

If they had a Hungarian language and literature course somewhere, I'd like to take it.

Ha volna magyar nyelv és irodalom valahol, oda én is szívesen járnék.

science  
philosophy  
that is, namely

tudomány  
bölcshészet  
azaz

## FEHÉR

I'll inquire about that. Surely they have such a course at the university, that is, at the liberal arts college.

Majd megérdeklődöm. Biztosan van a tudományegyetemen, azaz a bölcshészetben.

## JOHNSON

I'll be very grateful if you can find out.

Nagyon hálás leszek, ha megérdeklödi.

unknown  
to greet, salute

ismeretlen  
üdvözölni

## FEHÉR

But I've got to go now. Greetings to your wife (whom I haven't had the honor of meeting yet).

De most mennem kell. Ismeretlenül is üdvözölöm a feleségét.

## JOHNSON

Thank you. Good-bye.

Köszönöm. A viszontlátásra.

Közmondások - Proverbs

Jobb későn, mint soha.  
 Pénz beszél, kutya ugat.  
 Legrövidebb út az egyenes út.  
 Nem esik messze az alma a fájától.  
 Madarat tolláról, embert barátjáról.  
 Nincs olyan hosszú nap, hogy estéje ne volna.  
 Minden nembánomnak bánom lesz a vége.

Notes on Grammar  
 (For Home Study)

## A. Use of Adverbs

Note that the adverbial forms ending in -n or -l in the sentences below are used where the corresponding English may employ an adjective or have a form with no adverbial marker.

Minden este fáradtan jön haza.  
 Édesen issza a kávé.  
 A gyerekek éhesen jönnek haza.  
 Szegényen érkezett meg, de gazdagon ment el.  
 Gyorsan hajtanak.  
 Egyenesen tartja magát.  
 Ismeretlenül is üdvözlöm a feleségét.  
 Erősen dolgozik.

## B. The Infinitive with Personal Endings

Verbal nouns (infinitives) such as látni may have personal endings, as látnom, 'my seeing'. This combination is sometimes called the 'personal infinitive'. Examples are:

| látni    | menni    | segíteni    | főzni    |
|----------|----------|-------------|----------|
| látnom   | mennem   | segítenem   | főznöm   |
| látnod   | menned   | segítened   | főznöd   |
| látnia   | mennie   | segítenie   | főznie   |
| látnunk  | mennünk  | segítenünk  | főznünk  |
| látnotok | mennetek | segítenetek | főznötök |
| látniuk  | menniük  | segíteniük  | főzniük  |

One use of these forms is with adjectives, as:

Szabad kérnem? Jánosnak tilos húst ennie (enni).  
 Kár volt elmennünk. Ezt nekünk is jó tudnunk (tudni).  
 Nehéz a verset megtanulniuk. Nem volt könnyű a házat megvenniük.

(Note that when a noun or pronoun referent is expressed, it is in the dative, and the personal ending of the infinitive may be omitted.)

Another use of these forms is with kell and lehet as described below.



C. Kell, Lehet

The forms kell, lehet (sometimes called impersonal auxiliary verbs) are found in three constructions which may be mentioned here:

- (1) with the verbal noun, as Látnom kell 'I have to see it' (literally 'My seeing is necessary'); Lehet mennünk 'It's possible for us to go' ('Our going is possible').
- (2) with the infinitive, as Hol kell leszállni? 'Where do I have to get off?'
- (3) with the dative, as Máriának kell enni (ennie) 'Mary has to eat'.

## D. Transitive - Intransitive Pairs

A few verbs in Hungarian pair as transitive vs. intransitive or even active vs. passive. Compare:

|         |   |        |                            |
|---------|---|--------|----------------------------|
| épít    | - he builds                               | épül   | - it is being built        |
| akaszt  | - he hangs                                | akad   | - it is being caught       |
| gyújt   | - he lights                               | gyúl   | - it is catching fire      |
| termel  | - he is growing,<br>producing (something) | terem  | - it is growing, producing |
| füröszt | - he is giving a bath<br>to somebody      | fürdik | - he is taking a bath      |

There is, however, no way of forming a passive for every active verb in Hungarian, as there is in English. When the agent is expressed with an English passive, such as 'The book was written by the teacher', in the corresponding Hungarian construction the active voice will generally be used, with the agent as subject: A tanár írta a könyvet - 'The teacher wrote the book.'

In the basic sentences of this unit we find several examples of how the Hungarian uses the 'indefinite' third person plural of the active where in English the passive voice would generally be employed:

Akkor persze nem vették volna fel a gimnáziumba.  
Csak azokat veszik fel, akiknek jó az érettségi bizonyítványuk.

## E. Past Conditional

The past conditional is a compound tense and consists of the past of the verb indicating action plus the conditional form volna. Note in the table below that only the past tense is inflected: volna remains invariable. Note also that the past conditional has an indefinite and a definite conjugation for transitive verbs and that the past conditional of intransitive verbs is in the indefinite form.

| Indefinite     | Definite       |
|----------------|----------------|
| láttam volna   | láttam volna   |
| láttál volna   | láttad volna   |
| látott volna   | látta volna    |
| láttunk volna  | láttuk volna   |
| láttatok volna | láttátok volna |
| láttak volna   | látták volna   |

| Indefinite     | Definite       |
|----------------|----------------|
| kértem volna   | kértem volna   |
| kértél volna   | kérted volna   |
| kért volna     | kérte volna    |
| kértünk volna  | kértük volna   |
| kértetek volna | kértétek volna |
| kértek volna   | kérték volna   |

| Indefinite     | Indefinite     | Indefinite     |
|----------------|----------------|----------------|
| lettem volna   | mentem volna   | jöttem volna   |
| lettél volna   | mentél volna   | jöttél volna   |
| lett volna     | ment volna     | jött volna     |
| lettünk volna  | mentünk volna  | jöttünk volna  |
| lettetek volna | mentetek volna | jöttetek volna |
| lettek volna   | mentek volna   | jöttek volna   |

Just as the present conditional is used in contrary-to-fact statements referring to the present time, the past conditional is employed in contrary-to-fact statements indicating past time:

Ha ott lettem volna,  
beszéltem volna vele.

If I had been there,  
I would've spoken to him.

Note that when the 'if' clause of a conditional sentence has its verb in the past conditional (that is, when the condition refers to past time), the result may nevertheless refer to present time, and accordingly will be expressed in the present conditional in Hungarian as well as in English:

Ha tanult volna tegnap,  
most tudná a leckét.

If you had studied last  
night, you'd know the  
lesson now.

#### F. Adjectival Forms Ending in -i; -ű, -ű

We have had many examples of adjectives formed from nouns with the addition of the suffix -i:

budapesti lányok  
egyetemi tanár  
ipari tanuló

Note that the suffix -i may also be added to adverbs:

mai gyerekek  
tegnapi kenyér

Another common suffix added to a noun to form the corresponding adjective is -ú, -ű (-jú, -jű):

szem - szemű  
haj - hajú  
zene - zenéjű

Note that this type of adjective is used as the corresponding form in English:

fekete hajú - black-haired  
kékszemű - blue-eyed  
négy lábú - four-footed

### SUBSTITUTION DRILL

#### I

#### 1. Nem szabad telefonálnom.

csónakázni - kezdeni - feküdni  
jönni - kérdezni - próbálni -  
kicserélni - használni - ülni -  
hozni - főzni - küldeni -  
előzni - viccelni - felszállni -  
fizetni - eladni - elmesélni

csónakáznom - kezdenem - feküdnöm  
jönöm - kérdeznem - próbálnom -  
kicserélnem - használnom - ülnöm -  
hoznom - főznöm - küldenem -  
előznöm - viccelnem - felszállnom -  
fizetnem - eladnom - elmesélnem

#### 2. Sikerült elkészülnie.

elmesélni - szállítani - termelni -  
ajánlani - megérdeklődni - tudni -  
játszani - előzni - elfelejteni -  
lefényképezni - beváltani -  
hallani - emlékezni - kikötni

elmesélnie - szállítania - termelnie -  
ajánlania - megérdeklődnie - tudnia -  
játszania - előznie - elfelejtenie -  
lefényképeznie - beváltania -  
hallania - emlékeznie - kikötnie

#### 3. Tilos volt fényképezniük.

halászni - küldeni - felhívni -  
érteni - hajtani - szeretni -  
gondolni - segíteni - fürdeni -  
játszani - kapni - tölteni -  
szerepelni

halásznunk - küldenünk - felhívunk -  
értenünk - hajtánunk - szeretnünk -  
gondolnunk - segítenünk - fürdenünk -  
játszanunk - kapnunk - töltenünk -  
szerepelnünk

#### 4. Meg lehet magyarázniuk.

mutatni - ismerni - segíteni -  
állni - tanulni - enni -  
inni - főzni - hallgatni -  
tudni - találni - kérdezni -  
fizetni - érteni - próbálni

mutatniuk - ismerniük - segíteniük -  
állniuk - tanulniuk - enniük -  
inniük - főzniük - hallgatniuk -  
tudniük - találniük - kérdezniük -  
fizetniük - érteniük - próbálniük

## II

1. Ha nem lett volna háború, én is vegyész mérnök lettem volna.

I would have traveled a lot  
I would have bought a new car  
I would have stayed in Hungary  
he would have been rich  
we would have lived in a big house  
they would have flown to Paris  
we would have been happy  
he wouldn't have been living in Washington

If there hadn't been a war, I would have become a chemical engineer also.

sokat utaztam volna  
egy új autót vettem volna  
Magyarországon maradtam volna  
gazdag lett volna  
nagy házban laktunk volna  
Párizsba repültek volna  
boldogok lettünk volna  
nem lakott volna Washingtonban

2. Ha tegnap este tanultam volna, most teniszezni mennék.

I'd go to the theater.  
I'd go boat riding  
I'd swim  
I'd read an interesting book  
I wouldn't do anything  
I'd write a letter  
I'd go for a walk  
I'd sit in a cafe  
I wouldn't study

If I had studied last night, I'd go and play tennis now.

színházba mennék  
csónakáznék  
úsznék  
egy érdekes könyvet olvasnék  
nem csinálnék semmit  
levelet írnék  
sétálni mennék  
kávéházban ülnék  
nem tanulnék

## TRANSFORMATION DRILL

## I

Instructor: Délután két órát aludtam.

Student: Délután sikerült két órát aludnom.

(Use: kell, lehet, szabad, sikerül, tilos - whichever you think the best.)

- |  |  |
|--|--|
| 1. Mária New Yorkban megáll.                               | Máriának New Yorkban meg kell állnia.                              |
| 2. A gyerekek reggel tejet isznak.                         | A gyerekeknek reggel tejet kell inniuk.                            |
| 3. Nem beszélgetünk az osztályban.                         | Tilos beszélgetnünk az osztályban.                                 |
| 4. Együtt mentünk ebédelni.                                | Sikerült együtt mennünk ebédelni.                                  |
| 5. Mit fizetett a vendéglőben?                             | Mit kellett fizetnie a vendéglőben?                                |
| 6. Három órát vártunk.                                     | Három órát kellett várnunk.  |
| 7. Nem felejtí el, amit mondtam.                           | Nem szabad elfelejtenie, amit mondtam.                             |
| 8. Csak a folyosón szabad dohányozunk.                     | Csak a folyosón szabad dohányoznunk.                               |
| 9. Egy kis tejet innék.                                    | Szabad egy kis tejet innom?  |
| 10. Magyarországra utazik.                                 | Lehet Magyarországra utaznia.                                      |
| 11. Vettem két jegyet az operába.                          | Sikerült két jegyet vennem az operába.                             |
| 12. Az orvos azt mondta, nem jó, ha sokat iszik.           | Az orvos azt mondta, nem szabad sokat innia.                       |
| 13. Megcsináltam a házi feladatot, így most moziba megyek. | Megcsináltam a házi feladatot, így most moziba lehet mennem.       |
| 14. Négy órakor megyünk haza.                              | Négy órakor lehet haza mennünk.                                    |
| 15. Reggel nyolckor az iskolában vagyok.                   | Reggel nyolckor az iskolában kell lennem.                          |
| 16. Az anyám mindig sokat dolgozott.                       | Az anyámnak mindig sokat kellett dolgoznia.                        |
| 17. A barátom nem telefonált, mert rossz volt a telefon.   | A barátomnak nem sikerült telefonálnia, mert rossz volt a telefon. |

18. Nagypénteken nem eszünk húst.
19. Levest főztem, de nem lett jó.
20. Késő van, a gyerekek lefekszenek.

Nagypénteken tilos húst ennünk.  
 Nem sikerült jó levest főzöm.  
 Késő van, a gyerekeknek le kell feküdniük.

## II

Instructor: Tegnap fáradt voltam, lefeküdtem.  
 Student: Ha tegnap fáradt lettem volna,  
 lefeküdtem volna.

- |   |   |
|---|---|
| 1. Szomjas voltam, ittam.                                     | Ha szomjas lettem volna, ittam volna.                                     |
| 2. Meghívtak, elmentem.                                       | Ha meghívtak volna, elmentem volna.                                       |
| 3. Gazdag volt, szép autót vett.                              | Ha gazdag lett volna, szép autót vett volna.                              |
| 4. Ötkor indultak, tízkor megérkeztek.                        | Ha ötkor indultak volna, tízkor megérkeztek volna.                        |
| 5. Több fizetést kaptunk, több ajándékot vettünk.             | Ha több fizetést kaptunk volna, több ajándékot vettünk volna.             |
| 6. Szegények voltunk, nem vettünk nagy házat.                 | Ha szegények lettünk volna, nem vettünk volna nagy házat.                 |
| 7. Jó idő volt, sétáltam.                                     | Ha jó idő lett volna, sétáltam volna.                                     |
| 8. Az oroszok kimentek Magyarországról, mindenki boldog volt. | Ha az oroszok kimentek volna Magyarországról, mindenki boldog lett volna. |
| 9. Beteg voltam, korán hazamentem.                            | Ha beteg lettem volna, korán hazamentem volna.                            |

## III

Instructor: Nem indultam korán, ezért sietni kellett.  
 Student: Ha korán indultam volna, nem kellett volna sietnem.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Nem értettem, hogy mit mondott, ezért meg kellett kérdeznem.      | Ha értettem volna, hogy mit mondott, nem kellett volna megkérdeznem.                                    |
| 2. Nem tanult, ezért megbukott a vizsgán.                            | Ha tanult volna, nem bukott volna meg a vizsgán.  |
| 3. Munkásgyerekek voltak, sikerült bejutniuk az egyetemre.           | Ha nem lettek volna munkásgyerekek, nem sikerült volna bejutniuk az egyetemre.                          |
| 4. Magyarországra utaztunk, ott sikerült az apámmal találkozni.      | Ha nem utaztunk volna Magyarországra, nem sikerült volna az apámmal találkozunk.                        |
| 5. Kerestünk egy házat, sikerült megtalálni.                         | Ha nem kerestük volna a házat, nem sikerült volna megtalálnunk.   |
| 6. Kovács gyereke megfázott, ezért Kovács gyógyszer-tárba megy.      | Ha Kovács gyereke nem fázott volna meg, Kovácsnak nem kellene gyógyszer-tárba mennie.                   |
| 7. Kaptunk egy fényképezőgépet, sok fényképet lehetett csinálni.     | Ha nem kaptunk volna fényképezőgépet, nem lehetett volna sok fényképet csinálnunk.                      |
| 8. Johnsonék benzinje elfogyott, egy benzinkútnál meg kellett állni. | Ha Johnsonék benzinje nem fogyott volna el, nem kellett volna Johnsonéknak egy benzinkútnál megállniuk. |

- |  |   |
|--|---|
| 9. Fáztam, meleg kabátot kellett venni.              | Ha nem fáztam volna, nem kellett volna meleg kabátot vennem.              |
| 10. Nagyon drága volt minden, sokat kellett költeni. | Ha nem lett volna minden nagyon drága, nem kellett volna sokat költenünk. |
| 11. Nem ettem, éhes maradtam.                        | Ha ettem volna, nem maradtam volna éhes.                                  |
| 12. Nem aludtam az éjjel, most fáradt vagyok.        | Ha aludtam volna az éjjel, most nem lennék fáradt.                        |
| 13. Nem foglaltunk előre helyet, most nincs helyünk. | Ha foglaltunk volna előre helyet, most lenne helyünk.                     |
| 14. Nem váltották be a csekküket, most nincs pénzük. | Ha beváltották volna a csekküket, most lenne pénzük.                      |

## VARIATION DRILL

## I

- |  |  |
|--|--|
| 1. <u>Ajándékot kell vinnem.</u>                 | <u>I have to take a gift.</u>          |
| a. I have to buy a new dress.                    | Egy új ruhát kell vennem.              |
| b. I have to eat lunch at one.                   | Egykor ebédet kell ennem.              |
| c. I have to go to New York tomorrow.            | Holnap New Yorkba kell mennem.         |
| d. I have to put the flower in water.            | A virágot vízbe kell tennem.           |
| e. I have to be in class at nine.                | Kilenckor az osztályban kell lennem.   |
| 2. <u>Három órát kellett várnom.</u>             | <u>I had to wait three hours.</u>      |
| a. I had to go to school.                        | Az iskolába kellett járnom.            |
| b. I had to study a lot.                         | Nagyon sokat kellett tanulnom.         |
| c. I had to write a letter.                      | Egy levelet kellett írnom.             |
| d. I had to phone my friend.                     | A barátomnak kellett telefonálnom.     |
| e. I had to stand in line in front of the movie. | A mozi előtt sorba kellett állnom.     |
| 3. <u>Kávét kell főznom.</u>                     | <u>I have to make ('cook') coffee.</u> |
| a. I have to sit straight.                       | Egyenesen kell ülnöm.                  |
| b. I always have to spend a lot.                 | Sokat kell mindig költenem.            |
| c. I have to fly to San Francisco.               | San Franciscoba kell repülnöm.         |
| d. I have to lie in bed for a few days.          | Néhány napig ágyban kell feküdnöm.     |
| e. Next week I have to come to Washington.       | A jövő héten Washingtonba kell jönnöm. |
| 4. <u>Bécsben meg kell állnia.</u>               | <u>He has to stop in Vienna.</u>       |
| a. You have to explain this.                     | Ezt meg kell magyaráznia.              |
| b. You have to show me your new car.             | Az új kocsiját meg kell mutatnia.      |
| c. He has to learn the poem.                     | A verset meg kell tanulnia.            |
| d. You have to drink the wine.                   | A bort meg kell innia.                 |
| e. You have to visit my father.                  | Az apámat meg kell látogatnia.         |

5. Jánosnak tilos volt beszélnie.
- Mary was forbidden to eat meat.
  - The child was forbidden to ask.
  - Peter was forbidden to fly.
  - My father was forbidden to play tennis.
  - It's forbidden for you to take a camera.

John was forbidden to speak.

Máriának tilos volt húst ennie.  
A gyerekeknek tilos volt kérdeznie.  
Péternek tilos volt repülnie.  
Az apámnak tilos volt teniszeznie.

Tilos fényképezőgépet vinnie.

6. Szabad volt énekelnünk.

- Are we permitted to eat everything?
- We weren't permitted to move into another city.
- May we sit down?
- We can't go home before four.
- We weren't permitted to ask.

We were permitted to sing.

Szabad mindent megennünk?

Nem volt szabad egy másik városba költöznünk.  
Szabad leülnünk?  
Négy előtt nem szabad hazamennünk.  
Nem volt szabad kérnünk.

7. Sikerült ott maradnunk.

- We succeeded in packing quickly.
- We succeeded in finding the house.
- We had to tell everything.
- We don't have to study on Saturday.
- We have to light the lamps in the evening.

We succeeded in staying there.

Sikerült gyorsan becsomagolnunk.

Sikerült a házat megtalálnunk.

Mindent el kellett mondanunk.  
Szombaton nem kell tanulnunk.

Este lámpákat kell gyújtanunk.

8. A gyerekeknek hétkor otthon kell lenniük.

- The girls have to help in the kitchen.
- The Kovácses have to understand that.
- Small children have to go to bed early.
- They had to take bread.
- It's forbidden for them to eat fruit.

The children have to be at home at seven.

A lányoknak a konyhában kell segíteniük.  
Kovácséknak ezt meg kell érteniük.

Kisgyerekeknek korán kell lefeküdniük.  
Kenyeret kellett vinniük.

Tilos gyümölcsöt enniük.

## II

1. Ha meghívott volna, elmentem volna.

- If we had started earlier, we would have arrived there sooner.
- If you had come, you would have gotten supper too.
- If I had asked him for money, he would have given it to me.
- If you had had breakfast, you wouldn't be hungry now.

If you had invited me, I would have gone.

Ha korábban indultunk volna, hamarabb odaértünk volna.

Ha eljöttek volna, maguk is kaptak volna vacsorát.

Ha kértem volna tőle pénzt, adott volna.

Ha reggelizett volna, most nem lenne éhes.

2. Ha meleg teát kaptunk volna, nem fáztunk volna meg.  
 a. If they had been rich, they would have bought a larger house.  
 b. If I had had money, I would have gone for a summer vacation.  
 c. If the weather had been nice, they would have gone on a picnic.  
 d. If you had brought a warm coat, you wouldn't have caught a cold.
- If we had gotten hot tea, we wouldn't have caught a cold.  
 Ha gazdagok lettek volna, nagyobb házat vettek volna.  
 Ha pénzem lett volna, nyaralni mentem volna.  
 Ha szép idő lett volna, kirándulni mentek volna.  
 Ha meleg kabátot hozott volna, nem fázott volna meg.
3. Ha felvettek volna az egyetemre, ma már orvos lennék.  
 a. If I had studied Hungarian, I could speak (it) now.  
 b. If I had started earlier, I'd be there by now.  
 c. If you had had permission to smoke in the classroom, would you smoke?  
 d. If you hadn't drunk so much you wouldn't be sick now.
- If they had accepted me at the university, I'd be a doctor today.  
 Ha tanultam volna magyarul, most már beszélni tudnék.  
 Ha hamarabb indultam volna, most már ott lennék.  
 Ha szabad volna dohányoznia az osztályban, dohányozna?  
 Ha nem ivott volna olyan sokat, most nem lenne beteg.

## III

Fáradtan érkeztem meg.

- a. My wife drives fast.  
 b. I want the soup hot.  
 c. He holds himself erect.  
 d. The child came home hungry.  
 e. Do you drink your coffee sweet?

I arrived tired.

A feleségem gyorsan hajt.  
 Melegen kérem a levest.  
 Egyenesen tartja magát.  
 A gyerek éhesen jött haza.  
 Édesen issza a kávé?

## IV

1. A budapesti lányok szépek.

- a. I'd like to buy some Balaton fish.  
 b. The wine from Tokay is world famous.  
 c. Country people live longer.  
 d. Factory workers don't earn much ('well').  
 e. The Vienna express is on track four.

The girls from Budapest are pretty.

Szeretnék balatoni halat venni.  
 A tokaji bor világhíres.  
 Vidéki emberek tovább élnek.  
 A gyári munkások nem jól keresnek.  
 A bécsi gyors a negyedik vágányon áll.

2. Esti újságot kérek.

- a. He travels on the morning train to Budapest.  
 b. Today's children think they know everything.  
 c. His weekly salary was 500 forints.  
 d. The yearly rent is two thousand dollars.

I want an evening newspaper.

A reggeli vonattal utazik Budapestre.  
 A mai gyerekek azt hiszik, hogy mindent tudnak.  
 500 forint volt a heti fizetése.  
 Kétezer dollár az évi lakbér.



## TRANSLATION DRILL

1. Fekete's oldest son is attending the technical university. Fekete idősebbik fia a műszaki egyetemre jár.
2. He finished middle school last year and wants to be an architect. Múlt évben végezte el a középiskolát és építészmérnök akar lenni.
3. He has to study in the university for four years. Négy évet kell az egyetemen tanulnia.
4. In the technical university students study mathematics for the most part. A műszaki egyetemen a hallgatók főleg matematikát tanulnak.
5. He's very glad that they accepted him in the university. Nagyon örül, hogy felvették az egyetemre.
6. Children of the workers in particular are accepted in the Hungarian universities. A magyar egyetemekre főleg a munkások gyerekeit veszik fel.
7. The students have to pass examinations every half year. A hallgatóknak minden félévben vizsgáznuk kell.
8. The son of one of Fekete's friends wasn't accepted in the technical university. Fekete egyik barátjának a fiát nem vették fel a műszaki egyetemre.
9. If they had accepted him at the university, he would have become an engineer also. Ha felvették volna az egyetemre, ő is mérnök lett volna.
10. At the universities they have oral and written examinations. Az egyetemen szóbeli és írásbeli vizsgák vannak.
11. Anyone who wants to become a physician has to study for 6 years. Aki orvos akar lenni, annak hat évet kell tanulnia.
12. Anyone who wants to study economics has to attend the University of Economics. Aki közgazdaságtant akar tanulni, annak a közgazdasági egyetemre kell járnia.
13. Most universities in Hungary are in the capital. Magyarországon a legtöbb egyetem a fővárosban van.
14. If the students pass all examinations they get diplomas after four years. Ha a hallgatóknak sikerül minden vizsgájuk, négy év után kapnak diplomát.
15. Anyone who wants to attend a university has to finish middle school first. Aki egyetemre akar menni, annak először a gimnáziumot kell elvégeznie.
16. The students have to study in the gymnasium for four years. A diákoknak négy évig kell a gimnáziumban tanulniuk.
17. In the gymnasium they can choose what they want to study. A gimnáziumban választaniuk lehet, hogy mit akarnak tanulni.
18. There are general, technical, commercial and agricultural middle schools. Vannak általános, műszaki, kereskedelmi és mezőgazdasági középiskolák.
19. Fekete's nephew is a student in a technical gymnasium. He wants to be a chemical engineer. Fekete unokaöccse műszaki gimnáziumba jár. Vegyészmérnök akar lenni.
20. In the technical middle schools they have academic instruction and practical exercises. A műszaki középiskolában elméleti és gyakorlati oktatás van.
21. During the experiments ('practical exercises') the students have to work in a laboratory. A gyakorlati órák alatt a tanulóknak a laboratóriumban kell dolgozniuk.
22. They have to study technical subjects principally. Főleg műszaki tantárgyakat kell tanulniuk.
23. In a general gymnasium they can select two or three languages. Az általános gimnáziumban két vagy három nyelvet lehet választaniuk.
24. The students have to study in the middle school up to the age of 18. A tanulóknak 18 éves korig kell a középiskolában tanulniuk.
25. After four years they graduate from middle school. Négy év után érettségiznek.
26. If they want to get good grades they have to study a lot. Ha jó bizonyítványt akarnak kapni, sokat kell tanulniuk.

- |   |   |
|---|---|
| 27. If Fekete's son had studied more he would have received better grades.  | Ha Fekete fia többet tanult volna, jobb bizonyítványt kapott volna.                           |
| 28. Boys and girls can go to a gymnasium after they finish elementary school.                                       | A fiúk és a lányok az általános iskola után gimnáziumba mehetnek.                             |
| 29. In Hungary every child has to study for 8 years in the elementary schools.                                      | Az általános iskolákban Magyarországon minden gyereknek 8 évet kell tanulnia.                 |
| 30. Children go to the elementary school at the age of six.   | A gyerekek hat éves korban mennek az általános iskolába.                                      |
| 31. Fekete's younger son is 10 years old; he's in the fourth grade of the elementary school.                        | Fekete kisebbik fia tíz éves, az általános iskola negyedik osztályába jár.                    |
| 32. Children learn to write, read and do arithmetic in the early grades of school.                                  | Az első években a gyerekek megtanulnak írni, olvasni és számolni.                             |
| 33. The children have to be in class each morning at eight.   | Minden reggel nyolc órakor kell a gyerekeknek az iskolában lenniük.                           |
| 34. They go home at one in the afternoon, hungry and tired.   | Délután egy órakor mennek haza fáradtan és éhesen.  |
| 35. The children have to finish their homework in the afternoon.  | A házi feladatot a gyerekeknek délután meg kell csinálniuk.                                   |
| 36. If Fekete weren't strict with his son, the boy wouldn't be a good student.                                      | Ha Fekete nem volna szigorú a fiához, a fiú nem volna jó tanuló.                              |
| 37. Fekete's son has to read and write a lot at home.   | Fekete fiának otthon sokat kell olvasnia és írnia.  |
| 38. The children also have to study geography and Hungarian history in school.                                      | A gyerekeknek az iskolában földrajzot és magyar történelmet is kell tanulniuk.                |
| 39. After the elementary school the children either go on to a gymnasium or to a factory as industrial apprentices. | Az általános iskola után a gyerekek vagy gimnáziumba mennek, vagy egy gyárba ipari tanulónak. |
| 40. In the factories they get more practical and less theoretical instruction.                                      | A gyárakban több gyakorlati és kevesebb elméleti oktatást kapnak.                             |

## RESPONSE DRILL

1. Milyen iskolák vannak Magyarországon?
2. Magyarországon hány éves korban mennek először a gyerekek iskolába?
3. Hány osztálya van az általános iskolának?
4. Milyen tantárgyakat tanulnak a gyerekek az általános iskolában?
5. Hány éves korig kötelező iskolába járni Magyarországon?
6. Az általános iskola után milyen iskolába mehetnek?
7. Milyen gimnáziumok vannak Magyarországon?
8. Aki nem akar menni középiskolába, hova megy tanulni?
9. Mit tanulnak a diákok a műszaki gimnáziumban?
10. Milyen oktatást kapnak az ipari tanulók a gyárakban?
11. Milyen gimnáziumba megy az, aki vegyészmérnök akar lenni?
12. A gimnázium negyedik osztálya után milyen vizsgát kell a tanulóknak tenniük?
13. Kiknek lehet beiratkozni az egyetemekre?
14. Magyarországon főleg kiket vesznek fel az egyetemre?
15. Melyik városban vannak egyetemek Magyarországon?
16. Melyik egyetemen kell a hallgatóknak a leghosszabb ideig tanulniuk?
17. Hogy hívják azt az egyetemet, ahol közgazdaságtant tanítanak?
18. Milyen egyetemek vannak Magyarországon?
19. Milyen iskolába járnak azok, akik nappal dolgoznak?

20. Mit csinálnak azok, akik messze laknak az iskolától és tanulni akarnak?
21. Milyen vizsgák vannak Magyarországon?
22. Az Egyesült Államokban vannak szóbeli vizsgák az iskolákban?
23. Vannak műszaki középiskolák az Egyesült Államokban?
24. Hány évig kötelező iskolába járni az Egyesült Államokban?
25. Hány osztálya van a középiskoláknak az Egyesült Államokban?
26. Milyen nyelveket tanulnak az amerikai diákok középiskolában?
27. Melyek a legjobb egyetemek Amerikában?
28. Milyenek a vizsgák az amerikai iskolákban?
29. Mikor kapnak diplomát az egyetemi hallgatók az Egyesült Államokban?
30. Maga mit tanult az egyetemen?

## CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Milyen iskolába jár a fia?  
 B: Általános iskolába jár, az ötödik osztályba.  
 A: Milyen tantárgyakat kell az iskolában tanulniuk?  
 B: Számítást, földrajzot, történelmet és még más tantárgyakat.  
 A: Sokat kell a fiának tanulnia?  
 B: Igen, főleg sokat kell írnia és számolnia.  
 A: Hány éves korig járnak a gyerekek az általános iskolába?  
 B: Minden gyereknek 14 éves korig kell iskolába járnia.

2

- A: Hány osztálya van a középiskolának Magyarországon?  
 B: A gimnáziumnak négy osztálya van.  
 A: Az idősebbik fia már gimnáziumba jár, nem? Mit tanul?  
 B: Ő műszaki gimnáziumba jár. Építészmérnök akar lenni.  
 A: Örül, hogy a fia mérnöki pályára megy?  
 B: Igen. Ha lett volna pénzem tanulni, én is mérnök lettem volna.  
 A: Csak elméleti tárgyakat tanulnak a gimnáziumban?  
 B: Nem. A szakiskolákban az elméleti tantárgyak mellett gyakorlati oktatás is van.

3

- A: Kinek lehet az egyetemre beiratkozni?  
 B: Aki jól végezte el a gimnáziumot és akit felvesznek.  
 A: Hány évig tanulnak az egyetemen?  
 B: A legtöbb egyetemen a hallgatók négy év után kapnak diplomát.  
 A: Milyen vizsgák vannak Magyarországon?  
 B: A gimnáziumokban és az egyetemeken szóbeli és írásbeli vizsgák vannak.  
 A: Mit csinálnak azok, akiknek nappal dolgozniuk kell és tanulni akarnak?  
 B: Azok esti tanfolyamra járnak.  
 A: És azok, akik messze laknak az iskolától?  
 B: Azok levelező tanfolyamra iratkoznak be.

## SITUATIONS

1. Találkozik egy barátjával, akivel gyerekkorában együtt járt iskolába. Amióta elvégezték az iskolát, nem látta őt. Elbeszélgetnek, hogy mit csináltak azóta, hol dolgoznak, mi a hivatásuk. Azután megkérdezi, hogy vannak-e gyerekei és milyen nagyok, hova járnak iskolába, mit tanulnak, mik akarnak lenni. Saját gyerekeiről is beszél. Melyik egyetemre akar menni a fia, milyen középiskolába jár a lánya? Szorgalmasak a gyerekei? Maga szigorú hozzájuk?

2. Valaki megkéri magát, hogy beszéljen az amerikai iskolákról. Hány éves korban mennek először a gyerekek az iskolába? Hány évig tart az elemi iskola? Milyen középiskolák vannak? Hány évig tart a középiskola? Milyen tantárgyakat tanulnak ott a gyerekek? Milyenek a vizsgák? Milyen nyelveket tanulnak? Hány évig kötelező iskolába járni? Középiskola után hova mennek tanulni? Milyenek az egyetemek? Drágák? Sokat kell ott tanulni? Mindenkit felvesznek az egyetemekre? Ha nem, miért nem? Vannak szóbeli vizsgák is az egyetemeken? Vannak esti iskolák is? Oda kik járnak?

3. Mondja el, hogy maga hova járt iskolába és mit végzett. Mik voltak a kedvenc tantárgyai? Mik voltak a szaktárgyai? Mit gondol, melyek a legjobb egyetemek az Egyesült Államokban?

## NARRATIVE

Magyarországon az oktatás három fokon folyik: az általános iskolákban alapfokon, a középiskolákban középfokon, az egyetemeken és a főiskolákon felsőfokon.

A gyerekek hat éves korban kezdenek az általános iskolába járni. Ott megtanulnak írni, olvasni és számolni. Az általános iskolába mindenkinek nyolc évig kell járnia. A második négy évben tanulnak földrajzot, történelmet, irodalmat és más tárgyakat. Minden év végén szóbeli és írásbeli vizsgát kell minden tanulónak tennie. Ha jó bizonyítványt akarnak kapni, sokat kell tanulniuk. A gyerekek 14 éves korig járnak az általános iskolába.

Az általános iskola után középiskolába mehetnek, vagy ipari tanulónak egy gyárba. A középiskolában már választaniuk lehet, hogy mit szeretnének tanulni. Ezért vannak műszaki, általános, kereskedelmi és mezőgazdasági középiskolák. A középiskolákban a tanulók nyelveket is tanulnak. A legtöbb iskolában orosz kell tanulniuk, de sokan tanulnak angolul és németül is. A felsőbb osztályokban magasabb matematika is van. Aki mérnök akar lenni, az a műszaki gimnáziumba megy, aki pedig vegyész akar lenni, az a vegyipari gimnáziumba jár. Ezekben a gimnáziumokban az elméleti oktatás mellett gyakorlati oktatás is van. Az ipari tanulók pedig gyárakban tanulják meg a szakmájukat. Ők főleg gyakorlati oktatást kapnak. A kereskedelmi gimnáziumban kereskedelmi szaktárgyakat (könyvelést, levelezést) és gazdaságtant tanulnak.

Akik elvégezték a középiskolát és érettségi vizsgát tettek, egyetemeken tanulhatnak tovább, ha felveszik őket. Az egyetemekre csak azokat veszik fel, akiknek jó az érettségi bizonyítványuk. Régen az egyetemek nagyon drágák voltak és ezért főleg csak azok mehetek egyetemre, akiknek a szülei a középosztályhoz tartoztak. Ma a munkásosztály és a parasztnak gyerekeinek nagy százaléka tanul az egyetemeken. Az egyetemi hallgatók diákokthorokban laknak és az egyetem menzáján étkeznek. Az iskolák és az egyetemek ingyenesek. Tandíj nincsen.

A legtöbb egyetem négy évig tart. A hallgatóknak minden félév után vizsgázniuk kell. Az egyetemeken és a főiskolákon szóbeli és írásbeli vizsgák vannak. Ha sikerül minden vizsgájuk, négy év után diplomát kapnak. A mérnökök a műszaki egyetemen, az orvosok az orvostudományi egyetemen, az ügyvédek a jogi egyetemen, a közgazdászok pedig a közgazdaságtudományi egyetemen tanulnak. A tanárok a bölcsészeti egyetemre járnak. A legtöbb egyetem Budapesten van, de sok egyetem van más városokban is. Régi híres egyetemi városok: Pécs, Szeged és Debrecen.

|           |                           |
|-----------|---------------------------|
| fok, -a   | level, grade              |
| folyik    | goes on, continues, flows |
| alap, -ja | base, basis               |

|                  |                                  |
|------------------|----------------------------------|
| főiskola         | college, academy                 |
| felső            | upper, higher                    |
| vegyipar, -a     | chemical industry                |
| szaktárgy, -at   | special subject, major           |
| könyvelés        | bookkeeping                      |
| levelezés        | correspondence                   |
| szülő            | parent                           |
| tartozni         | to belong                        |
| paraszt, -ja     | peasant                          |
| százalék, -a     | percentage                       |
| diákhon, -a      | student home, youth hostel       |
| menza            | student canteen, mess, cafeteria |
| étkezni          | to eat (meals)                   |
| ingyen, ingyenes | free of charge, gratis           |
| tandíj, -at      | school fees, tuition             |
| félév            | term, semester                   |
| közgazdász       | economist                        |



## KEMÉNYÉK KÖLTÖZKÖDNEK

Basic Sentences

|  |   |
|--|---|
| to move, change residence  | költözködni   |
| (The Keménys are moving into a new apartment. The Fehérs are helping them.)  | (Keményék új lakásba költöznek. Fehérék segítenek költözködni.)   |
| Francis, Frank<br>meanwhile<br>things, matter, stuff, object   | Ferenc<br>közben<br>dolog, dolgot, dolga  |
| <b>KEMÉNY</b>  |   |
| Frank and I will help the movers carry up the heavy furniture. In the meanwhile the ladies will unpack the linen and dishes. | Ferenc és én segítünk a munkásoknak a nehéz dolgokat felvinni. Közben a hölgyek kicsomagolják a fehérneműt és az edényeket. |
| <b>KEMÉNYNÉ</b>  |   |
| First we'll have to put the furniture in its proper place. We'll unpack the other things later.                              | Először a bútorokat kellene a helyükre tenni. Majd később kicsomagolunk.  |
| <b>KEMÉNY</b>  |   |
| O.K. Whatever you say.   | Jó, ahogy akarja.   |
| to place, put<br>armchair<br>sofa bed<br>couch, sofa   | állítani<br>fotel, -e, -ja<br>rekamié<br>dívány   |
| <b>FEHÉR</b>   |   |
| Where are you going to put these two armchairs?  | Hova állítja ezt a két fotelt?  |
| <b>KEMÉNYNÉ</b>  |   |
| Next to the window.  | Az ablak mellé.   |
| round<br>square, four-sided  | kerek<br>négyyszögletes   |
| <b>FEHÉR</b>   |   |
| And that small round table?  | És azt a kerek asztalt?   |
| <b>KEMÉNY</b>  |   |
| Between the two armchairs.   | A két fotel közé.   |
| bring (command)<br>carpet, rug   | hozza (imperative)<br>szőnyeg, -e   |
| <b>KEMÉNYNÉ</b>  |   |
| Please bring the small rug here from behind the cabinet. I'll put it under the round table.                                  | Legyen szíves, hozza ide a kis szőnyeget a szekrény mögül. A kerek asztal alá teszem.                                       |

## FEHÉR

From behind which cabinet?

Melyik szekrény mögül?

## KEMÉNYNÉ

From behind the cabinet next to the door.

A mögül a szekrény mögül, ami az ajtó mellett áll.

floor lamp  
crate, chest, case

állólámpa  
láda

## KEMÉNY

Where are you putting the floor lamp that's beside that crate?

Hova teszi azt az állólámpát, ami a mellett a láda mellett van?

desk  
armchair  
friendly

íróasztal, -a  
karosszék  
barátságos

## KEMÉNYNÉ

Behind the desk. Or rather next to this armchair in the corner. It'll look very cozy, won't it?

Az íróasztal mögé. Vagy inkább e mellé a karosszék mellé a sarokban. Barátságos lesz így, ugye?

curtain  
curtain rod

függöny  
függönytartó

## FEHÉR

Yes. Are you going to put the curtain rods over the windows now?

Igen. Felteszi most a függönytartókat az ablak fölé?

to hang

akasztani

## KEMÉNY

Yes. Then we can hang the curtains up also.

Fel. Akkor fel lehet akasztani a függönyöket is.

## KEMÉNYNÉ

I don't believe they're here yet. I don't even know what crate they're in.

Azt hiszem, hogy azok még nincsenek itt. Nem is tudom, hogy melyikládában vannak.

stairs  
staircase

lépcső  
lépcsőház, -at

## KEMÉNY

The men are bringing two crates up the stairs right now.

Az emberek éppen most hoznak fel kétládát a lépcsőházban.

to work, run, function, operate  
elevator

működni  
felvonó

## FEHÉR

Isn't the elevator working?

Nem működik a felvonó?

## KEMÉNY

Yes, but you can't carry boxes in it.

De igen, csak azon nem lehet ládákat hozni.

bedclothes, bedding  
bedspread, cover  
blanket  
pillow  
quilt, cover  
sheet  
pillow case  
cooking utensils

ágynemű  
ágytakaró  
pokróc  
vánkos  
paplan, -a  
lepedő  
vánkoshuzat, -a, -ja  
konyhaedény

## KEMÉNYNÉ

The bedclothes are in one of them. I put the curtains under them. The kitchen utensils are in the other one.

Az egyikben van az ágynemű. Az alá tettem a függönyöket. A másikban a konyhaedények vannak.

silver  
cutlery  
painting

ezüst, -öt, -je  
evőeszköz  
festmény

## FEHÉR

I don't see the crate that the silver and paintings are in.

Nem látom azt a ládát, amelyikben az ezüst és a festmények vannak.

## KEMÉNYNÉ

Many things are not here yet.

Sok minden még nincs itt.

instead of  
company, firm  
pocket

helyett  
vállalat, -a  
zseb, -e

## KEMÉNY

Would you call the movers for me? Their phone number is in my coat pocket.

Felhívná helyettem a szállítási vállalatot? A kabátom zsebében van a telefonszámuk.

## FEHÉR

Is this your coat?

Ez a maga kabátja?

mine  
his, hers  
clothes rack, hat rack  
to hang (down)  
yours

enyém  
övé  
fogas  
lógni  
magáé

## KEMÉNY

No, it isn't mine, but one of the worker's. Mine is hanging on the clothes rack, next to yours.

Nem, ez nem az enyém, hanem az egyik munkásé. Az enyém a fogason lóg, a magáé mellett.

central heating

központi fűtés

## FEHÉRNÉ

Is the central heating in the apartment working yet?

Működik már a központi fűtés a lakásban?



radiator, heater  
 manager  
 because of  
 to heat, make a fire

fűtőtest, -e  
 házfelügyelő  
 miatt  
 fűteni, befűteni

## KEMÉNY

The radiator's warm. I believe the manager has turned the heat on for us.

A fűtőtest meleg. Azt hiszem, a házfelügyelő miattunk fűtött be.

tenant, inhabitant

lakó

## FEHÉRNÉ

I haven't met any of the other tenants in the house yet.

Nem találkoztam még más lakókkal a házban.

brand new  
 wall  
     ceiling  
     floor  
 to paint

vadonatúj  
 fal, -at, -a  
     plafon, -ja  
     padló  
 festeni

## KEMÉNY

The house is brand new. We're the first tenants. The walls were only painted yesterday.

A ház vadonatúj. Mi vagyunk az első lakók. A falakat csak tegnapi festették.

the rest, remaining, other

többi

## FEHÉRNÉ

Do you know who the other tenants will be?

Tudja, hogy kik lesznek a többi lakók?

ground floor, main floor,  
     first floor  
 story, floor  
 third floor

földszint, -je  
 emelet, -e  
 második emelet

## KEMÉNY

The Austrian Consul is moving in on the main floor below us next week. And a journalist is coming to live on the third floor right above us.

A jövő héten az osztrák konzul költözik aláánk a földszintre. A második emeletre pedig, éppen fölénk, egy újságíró jön lakni.

## FEHÉR

What, didn't Szabó the lawyer get the apartment above you?

Hát nem Szabó, az ügyvéd kapta meg a lakást maguk fölött?

to assign  
 to happen, occur

kiutalni  
 történni

## KEMÉNY

No. As usual, the housing office assigned it to Alpári the journalist instead of to him.

Nem. Helyette Alpárinak, az újságírónak utalta ki a lakáshivatal, ahogy ez történni szokott.

to put things in order  
 to clean

rendbehozni  
 takarítani, kitakarítani

## KEMÉNYNÉ

Let's go to the kitchen. I'm going to make some coffee. Afterwards we can put the apartment in order and clean up.

cleaning woman

Menjünk a konyhába. Főzök egy kávét. Utána rendbehozzuk a lakást és takarítunk.

takarítónő

## KEMÉNY

The cleaning woman will clean it up tomorrow.

electricity  
gas  
fireplace  
refrigerator  
provisions  
pantry, very small room  
equipped

Majd a takarítónő holnap kitakarít.

villany  
gáz  
tűzhely  
jégszekrény  
élelmiszer, -e  
kamra, kamara  
felszerelt

## FEHÉRNÉ

An electric range, a new refrigerator and a pantry! This is really a well-equipped kitchen.

percolator

Villanytűzhely, új jégszekrény és egy élelmiszerkamra! Ez igazán egy jól felszerelt konyha.

kávéfőző

## KEMÉNY

Where's the percolator?

probably  
pot  
pan

Hol van a kávéfőző?

valószínűleg  
fazék, fazekat, fazeka  
lábas

## KEMÉNYNÉ

It's probably among those pots that we haven't unpacked yet.

to take out  
padlock

valószínűleg azok között a fazekak között van, amit még nem csomagoltunk ki.

elővenni  
lakat, -ja

## KEMÉNY

We'll have to get the cups out also. They're in the crate that's still locked.

key

Elő kell venni a csészéket is. Abban a ládában vannak, amelyiken még lakat van.

kulcs

## KEMÉNYNÉ

Where's the key?

Hol van a kulcs?

## KEMÉNY

Look in my pocket.

Nézzé meg a zsebemben.

## KEMÉNYNÉ

It's not there.

Nincsen ott.

## KEMÉNY

Then look in John's.

Akkor nézze meg Jánoséban.

terrace, balcony

erkély

## KEMÉNYNÉ

Let's go on the terrace and have some coffee. You can see the city from there.

Menjünk ki az erkélyre kávéat inni. Onnan lehet látni a várost.

hill

domb, -ja

## FEHÉR

The view is nice here, from Rózsadomb.

Szép a kilátás innen, a Rózsadombról.

## FEHÉRNÉ

Many people are moving to Buda. You know, the French Consul used to live above us. Last week he moved out of the apartment above ours. He also lives in Buda now.

Sokan költöznek Budára. Tudja, hogy a francia konzul fölöttünk lakott. A múlt héten elköltözött a lakásból fölülünk. Most ő is Budán lakik.

## FEHÉR

I'd rather live in Buda too. But my daughter goes to school in Pest. It's better for us to be there because of her.

Én is inkább Budán laknék. De a lányom Pesten jár iskolába. Miatta jobb, ha ott lakunk.

from (the direction of)

felől

## KEMÉNYNÉ

Look! There's an airplane coming from the direction of the Danube. It's flying toward Vienna.

Nézzé, ott jön egy repülőgép a Duna felől. Bécs felé repül.

## FEHÉR

I wish I were on it also!

Bárcsak én is rajta volnék!

## KEMÉNY

Why don't you go? It isn't such a great thing today.

Miért nem megy? Ez ma már nem olyan nagy dolog!

to be afraid  
without

félni  
nélkül

## FEHÉR

For me it is. My wife is afraid to fly. And I can't go without my wife.

Nekem igen! A feleségem fél repülni. A feleségem nélkül pedig nem mehetek.

Közmondások - Proverbs

Soknál van több.  
 Legjobb orvos az idő.  
 Kicsi a bors, de erős.  
 Igaz embernek minden út egyenes.  
 Mindenhol jó, de legjobb otthon.  
 Aki földön ül, nem nagyot esik.  
 Kölcsönkenyér visszajár.  
 Bajjal jár a baj.

Notes on Grammar  
 (For Home Study)

## A. Postpositions (Continued)

In an earlier unit it was noted that personal suffixes may be added to postpositions: mellettem, alattunk, fölöttük. In this unit we find examples of some postpositions which may occur in three forms: one, referring to where (in what place); two, indicating whither (to what place); and three, denoting whence (from what place). The table following lists the most common postpositions that have these three forms:

| Place to which | Place where | Place from which |
|----------------|-------------|------------------|
| Hova?          | Hol?        | Honnan?          |
| alá            | alatt       | alól             |
| elé            | előtt       | elől             |
| fölé           | fölött      | fölül            |
| mellé          | mellett     | mellől           |
| mögé           | mögött      | mögül            |
| közé           | között      | közül            |
| köré           | körül       | -                |
| felé           | -           | felől            |

These three forms for each postposition may in turn take the personal or possessive suffix, as indicated in the chart following:

| Place to which | Place where | Place from which |
|----------------|-------------|------------------|
| Hova?          | Hol?        | Honnan?          |
| alám           | alattam     | alólam           |
| alád           | alattad     | alólad           |
| alá, alája     | alatta      | alóla            |
| alánk          | alattunk    | alólunk          |
| alátok         | alattatok   | alólatok         |
| alájuk         | alattuk     | alóluk           |
| fölém          | fölöttem    | fölülem          |
| föléd          | fölötted    | fölüled          |
| fölé, föléje   | fölötte     | fölüle           |
| fölénk         | fölöttünk   | fölülünk         |
| fölétek        | fölöttetek  | fölületek        |
| föléjük        | fölöttük    | fölülük          |
| felém          |             | felőlem          |
| feléd          |             | felőled          |
| felé, feléje   |             | felőle           |
| felénk         |             | felőlünk         |
| felétek        |             | felőletek        |
| feléjük        |             | felőlük          |
| mellém         | mellettem   | mellőlem         |
| melléd         | melletted   | mellőled         |
| mellé, melléje | mellette    | mellőle          |
| mellénk        | mellettünk  | mellőlünk        |
| mellétek       | mellettetek | mellőletek       |
| melléjük       | mellettük   | mellőlük         |

Note: The use of the forms in the first column is similar to the use of the suffix -ba, -be, contrasting with the forms in the second column, the use of which is similar to that of the suffix -ban, -ben.

Some postpositions have only one stem, to which personal suffixes are added:

|           |             |            |
|-----------|-------------|------------|
| miattam   | helyettem   | nélkülem   |
| miattad   | helyetted   | nélküled   |
| miatta    | helyette    | nélküle    |
| miattunk  | helyettünk  | nélkülünk  |
| miattatok | helyettetek | nélkületek |
| miattuk   | helyettük   | nélkülük   |

Many postpositions are invariable, that is, they do not take personal endings:

innen, túl, át, keresztül, végig, képest

#### B. Postpositions with Demonstrative Forms

Keeping in mind the corresponding Hungarian pattern for this book, that girl, these men, etc., note the parallel pattern in Hungarian for phrases similar to under this table; behind that house; above those chairs; ez alatt az asztal alatt; a mögött a ház mögött, azok fölött a székek fölött.

In this pattern ez behaves in the same way as az before a consonant:

ez alatt az asztal alatt - but  
e mellett az asztal mellett

e miatt az ember miatt  
e nélkül a lány nélkül

#### C. The Possessive in -é or -éi

Thus far we have used Hungarian possessive forms only in the combination possessor plus thing possessed: János háza, az én barátom, Péter feleségének a neve.

The suffix -é added to a noun or pronoun indicates 'that of' and the resulting form corresponds to 'John's' or 'his' in 'That book is John's' or 'that book is his'. The plural adds -i: -éi 'those of'. For example:

Az én könyvem fekete, a magáé szürke.  
Péter felesége magyar, Jánosé amerikai.  
Kié az a pénz?

The tendency in colloquial Hungarian is to use the singular form -é in preference to the plural -éi except in those cases where the plural meaning is not obvious from the context.

Note the following irregular possessive forms of the personal pronouns:

|       |        |        |         |
|-------|--------|--------|---------|
| enyém | mienk  | enyéim | mieink  |
| tied  | tietek | tieid  | tieitek |
| övé   | övék   | övéi   | övéik   |

## D. Impersonal Subject

Note the three following constructions, all of which are 'impersonal' in the sense that the person acting is unspecified. The English equivalents include 'people (say, do, etc.)', 'one (says, does, etc.)' and 'it is (said, done, etc.)'.

|                       |           |
|-----------------------|-----------|
| azt - 3 pl. verb      | Azt       |
| az ember - 3 sg. verb | Az ember  |
| infinitive            | Nem tudni |

One may also use the personal form, translatable impersonally:

|                    |  |
|--------------------|--|
| Azt mondják        | People say, they say, it is said                       |
| Az ember nem tudja | One doesn't know, it isn't known                       |
| Nem tudni          | It isn't known, people don't know                      |
| Nem tudják         | People don't know, they don't know<br>one doesn't know |

Azt mondják, hogy sohasem lesz vége a hideg háborúnak.  
Az ember nem tudja, hogy mit hoz a holnap.  
Nem tudni, hogy miért csinálta.  
Nem tudják, hogy mit akarnak.

## E. Appositive

The forms underlined in the English sentences below are all examples of appositives.

I know Smith, the carpenter.  
Mr. Smith, the senator, is from Massachusetts.

In Hungarian an appositive is always in the same case as the antecedent it accompanies.

Kovácstól, az ügyvédtől kaptam levelet.  
Molnárról, az ügyvédről beszélt.  
Fehérrel, az íróval mentem.  
Keménynek, az orvosnak adtam.  
Rózsához, a tanárhoz fordult.

## SUBSTITUTION DRILL

## I

1. A virágokat a fotelok mellé teszem. I'll put the flowers next to the armchairs.

between - behind - under - in  
front of - above

közé - mögé - alá - elé - fölé

2. Kérem, hozza ide a szőnyeget a szekrények mögül.

beside - between - under - in front of

Please bring the rug here from behind the cabinets.

mellől - közül - alól - elől

3. Egy attasé költözik éppen alánk az első emeletre.

below me - below them - below him - next to him - next to me - next to them - next to us - between us - between them - below you - next to you - between Kovács and you

An attaché is moving to the second floor right below us.

alám - alájuk - alája - melléje - mellém - melléjük - mellénk - közénk - közéjük - maga alá - maguk mellé - Kovács és maga közé

4. A kocsi elém jött.

in front of us - in front of them - in front of him - behind me - behind them - behind her - behind us - behind him - between us - between you - between them -

The car came in front of me.

elénk - eléjük - eléje - mögém - mögējük - mögéje - mögénk - mögéje - közénk - maguk közé - közéjük -

5. Kiköltöztek a lakásból fölülünk.

above me - above them - above him - below me - below him - below them - below us - below my daughter - above you

They moved out from the apartment above us.

fölülem - fölülük - fölüle - alólam - alóla - alóluk - alólunk - a lányom alól - maga fölül

6. Felállt mellőlem.

beside us - beside them - beside her - in front of them - in front of us - in front of him - in front of me - behind them - behind us - behind me - behind her - between them - between us

He got up from beside me.

mellőlünk - mellőlük - mellőle - előlük - előlünk - előle - előlem - mögülük - mögülünk - mögülem - mögüle - közülük - közülünk

## II

1. János miattunk jött ide.

because of me - because of them - because of him - because of the children

John came here because of us.

miattam - miattuk - miatta - a gyerekek miatt

2. A titkár kapta meg Szabó helyett a lakást.

instead of me - instead of us - instead of Eve - instead of him - instead of the children - instead of you

The secretary, instead of Szabó, got the apartment.

helyettem - helyettünk - Éva helyett - helyette - a gyerekek helyett - maga helyett



3. A gyerekek nélkül mentek.

without me - without them -  
without us - without her -  
without you

They went without the children.

nélkülem - nélkülük - nélkülünk -  
nélküle - maga nélkül

## LEXICAL DRILL

## I

1. mögött

Hova megy?  
Most hol van?  
Honnan megy el?

A barátom mögé megyek.  
Most a barátom mögött vagyok.  
A barátom mögül megyek el.

2. előtt

Hova megy a kocsi?  
Hol áll a kocsi?  
Honnan megy el a kocsi?

A kocsi a bank elé megy.  
A kocsi a bank előtt áll.  
A kocsi a bank elől megy el.

3. fölött

Hova akasztják a képet?  
Most hol van a kép?  
Honnan veszik le a képet?

A képet az asztal fölé akasztjuk.  
A kép az asztal fölött van.  
A képet az asztal fölül vesszük le.

4. alatt

Hova megy a macska?  
Hol van a macska?  
Honnan jön ki a macska?

A macska a szék alá megy.  
A macska a szék alatt van.  
A macska a szék alól jön ki.

5. mellett

Hova megy?  
Most hol van?  
Honnan megy el?

A tanár mellé megyek.  
Most a tanár mellett vagyok.  
A tanár mellől megyek el.

6. között

Hova teszi a magyar újságot?  
Hol van a magyar újság?  
Honnan veszi el a magyar újságot?

A magyar újságot az angol újságok  
közé teszem.  
A magyar újság az angol újságok  
között van.  
A magyar újságot az angol újságok  
közül veszem el.

7. körül

Hova ülnek le a férfiak?  
Hol ülnek a férfiak?

A férfiak az asztal köré ülnek le.  
A férfiak az asztal körül ülnek.

8. felé - felől

Hova megy a repülőgép?  
Honnan jön a kocsí?

Székesfehérvár felé.  
A Balaton felől.

## II

1. mögött

Hova megy a férfi?  
(A gyerekek mögé?)  
Hol van az asszony?  
Honnan megy el a lány?

Igen, a férfi mögéjük megy.  
Az asszony mögöttük van.  
A lány elmegy mögülük.

2. alatt

Hova teszi a pokrócot?  
(A gyerek alá?)  
Hol van a vánkos?  
Honnan veszi el a takarót?

Igen, alája teszem a pokrócot.  
A vánkos alatta van.  
A takarót elveszem alóla.

3. fölött

Kovácsék hova költöznek?  
(Maguk fölé?)  
Kovácsék hol laknak?  
Honnan költöznek el Kovácsék?

Igen, Kovácsék fölénk költöznek.  
Kovácsék fölöttünk laknak.  
Kovácsék elköltöznek fölülünk.

4. előtt

Hova ült le a gyerek?  
(Maga elé?)  
Hol ül a gyerek?  
Honnan megy el a gyerek?

Igen, a gyerek elé ült le.  
A gyerek előttem ül.  
A gyerek elmegy előlem.

5. mellett

Hova ment a kutya?  
(A férfiak mellé?)  
Hol van a kutya?  
Honnan megy el a kutya?

Igen, a kutya melléjük ment.  
A kutya mellettük van.  
A kutya elmegy mellőlük.

6. körül

Hova mennek a gyerekek?  
(Maguk köré?)  
Hol vannak a gyerekek?

Igen, a gyerekek körénk jönnek.  
A gyerekek körülöttünk vannak.

7. között

Hova megy János?  
(A többi diák közé?)  
Hol van János?  
Honnan megy el János?

Igen, János közéjük megy.  
János közöttük van.  
János elmegy közülük.

## TRANSFORMATION DRILL

## I

## A

Instructor: A ház mögé megyek.  
Student: A ház mögött vagyok.

- |  |                                      |
|--|--------------------------------------|
| 1. A kocsi az istálló elé megy.            | A kocsi az istálló előtt van.        |
| 2. A képet a rekamié fölé akasztom.        | A kép a rekamié fölött van.          |
| 3. A szőnyeget az asztal alá tettem.       | A szőnyeg az asztal alatt van.       |
| 4. Az emberek az asztal köré ülnek.        | Az emberek az asztal körül ülnek.    |
| 5. A könyvet a magyar könyvek közé teszem. | A könyv a magyar könyvek között van. |
| 6. A feleségem mellé megyek.               | A feleségem mellett vagyok.          |

## B

Instructor: A fa mellett vagyok.  
Student: Elmegyek a fa mellől.

- |                                      |                                   |
|--------------------------------------|-----------------------------------|
| 1. A macska az asztal alatt fekszik. | A macska elmegy az asztal alól.   |
| 2. A repülőgép a város fölött repül. | A repülőgép elrepül a város föül. |
| 3. A tanár a diákok között van.      | A tanár elmegy a diákok közül.    |
| 4. A kocsi a ház előtt áll.          | A kocsi elmegy a ház elől.        |
| 5. A barátom mögött álltam.          | Elmentem a barátom mögül.         |

## II

## A

Instructor: A gyerek a ház előtt van.  
Student: A gyerek a ház elé megy.  
A gyerek elmegy a ház elől.

- |                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| 1. A fa alatt vagyok.               | A fa alá megyek.<br>Elmegyek a fa alól.                                     |
| 2. A barátom mellett ülök.          | Leülök a barátom mellé.<br>Elmegyek a barátom mellől.                       |
| 3. A kés az evőeszközök között van. | A kést az evőeszközök közé teszem.<br>Elveszem a kést az evőeszközök közül. |
| 4. A kocsi a ház mögött áll.        | A kocsit a ház mögé hajtom.<br>Elhajtom a kocsit a ház mögül.               |
| 5. A repülőgép a hegy fölött száll. | A repülőgép a hegy fölé száll.<br>A repülőgép elszáll a hegy föül.          |
| 6. A lányok a bokor körül állnak.   | A lányok a bokor köré állnak.<br>A lányok elmennek a bokor körül.           |

## B

Instructor: A pokróc alattam van.  
 Student: A pokrócot alám tették.  
 A pokrócot elvették alólam.

- |                               |  |
|-------------------------------|--|
| 1. A lány mellettem ült.      | A lány leült mellém.<br>A lány elment mellőlem.                |
| 2. A barátunk alattunk lakik. | A barátunk alánk költözött.<br>A barátunk elköltözött alólunk. |
| 3. A tanár mögöttük állt.     | A tanár mögéjük ment.<br>A tanár elment mögülük.               |
| 4. A kocsí előttem ment.      | A kocsí elém ment.<br>A kocsí elment előlem.                   |
| 5. A vihar fölöttünk van.     | A vihar fölénk jött.<br>A vihar elment fölülünk.               |
| 6. A követ közöttünk állt.    | A követ közénk jött.<br>A követ elment közülünk.               |

## III

## A

Instructor: Ez Péter lakása.  
 Student: Ez a lakás Péteré.

- |                             |                              |
|-----------------------------|------------------------------|
| 1. Az János kabátja.        | Az a kabát Jánosé.           |
| 2. Ez Mária ruhája.         | Ez a ruha Máriaé.            |
| 3. Ez a barátom pénze.      | Ez a pénz a barátomé.        |
| 4. Az a lányom lepedője.    | Az a lepedő a lányomé.       |
| 5. Az a szomszédom lova.    | Az a ló a szomszédomé.       |
| 6. Ez a nővérem ezüstje.    | Ez az ezüst a nővéremé.      |
| 7. Az az apám vánkosa.      | Az a vánkos az apámé.        |
| 8. Ez az anyám paplana.     | Ez a paplan az anyámé.       |
| 9. Azok a lányom szőnyegei. | Azok a szőnyegek a lányoméi. |

## B

Instructor: Ez az én szobám.  
 Student: Ez a szoba az enyém.

- |                          |                           |
|--------------------------|---------------------------|
| 1. Ez az ő órája.        | Ez az óra az övé.         |
| 2. Ez a mi kertünk.      | Ez a kert a mienk.        |
| 3. Az az én takaróm.     | Az a takaró az enyém.     |
| 4. Ez az ő házuk.        | Ez a ház az övék.         |
| 5. Az a maga kocsija?    | Az a kocsí a magáé?       |
| 6. Az a maguk ágyneműje. | Az az ágynemű a maguké.   |
| 7. Ezek az én könyveim.  | Ezek a könyvek az enyéim. |
| 8. Azok az ő kutyáik.    | Azok a kutyák az övéik.   |

## IV

## A

Instructor: A feleségem zsebében van a kulcsom.  
 Student: Kiében?

- |                                      |         |
|--------------------------------------|---------|
| 1. János asztalára tettem a levelet. | Kiére?  |
| 2. Mária a tanár ceruzájával ír.     | Kiével? |
| 3. Rózsa kocsján jövök.              | Kién?   |
| 4. Péter könyvét olvasom.            | Kiét?   |
| 5. Sándor a barátjáról beszél.       | Kiről?  |
| 6. Fehér lakásába megyek.            | Kiébe?  |
| 7. Mária Johnstontól virágot kapott. | Kitől?  |

## B

Instructor: Az orvos házában lakik?  
 Student: Igen, az orvoséban.

- |  |                   |
|--|-------------------|
| 1. Kovács lányáról beszélt?            | Igen, Kovácséról. |
| 2. Péter kocsján mennek?               | Igen, Péterén.    |
| 3. Johnson lakásába megy?              | Igen, Johnsonéba. |
| 4. Sándor udvarából jön?               | Igen, Sándoréból. |
| 5. Mária asztalára tette le a könyvet? | Igen, Máriaéra.   |
| 6. Keményék kocsját kéri el?           | Igen, Keményékét. |
| 7. János házához mennek?               | Igen, Jánoséhoz.  |
| 8. Szabó házától indulnak?             | Igen, Szabóétól.  |

## V

Instructor: A gyerek elszaladt mellőlem.  
 Student: Honnan szaladt el?

- |  |                                 |
|--|---------------------------------|
| 1. A kutya a fa alatt van.                   | Hol van a kutya?                |
| 2. A szőnyeget a tükör elé teszem.           | Hova teszi a szőnyeget?         |
| 3. Elhozom a fotelt az ablak elől.           | Honnan hozza el a fotelt?       |
| 4. A lámpa az asztal fölött van.             | Hol van a lámpa?                |
| 5. A függönytartót felteszem az ablak fölé.  | Hova teszi fel a függönytartót? |
| 6. A ládát a divány mögé teszik.             | Hova teszik a ládát?            |
| 7. Az ing a többi ing között van.            | Hol van az ing?                 |
| 8. Kovácsék elköltöztek alólunk.             | Honnan költöztek el Kovácsék?   |
| 9. János mellettük lakik.                    | Hol lakik János?                |
| 10. Éva leült melléje.                       | Hova ült le Éva?                |
| 11. Elmentem a fa alól.                      | Honnan ment el?                 |
| 12. Egy kocsi ment eléje.                    | Hova ment a kocsi?              |
| 13. Előveszem a kulcsot a többi kulcs közül. | Honnan veszi elő a kulcsot?     |
| 14. A repülőgép Bécs felé megy.              | Hova megy a repülőgép?          |
| 15. Az autóbusz a Balaton felől jön.         | Honnan jön az autóbusz?         |

## VI

Instructor: Kinek utalták ki a lakást? Szabónak?  
 Student: Igen, Szabónak, az ügyvédnek utalták ki.

- |                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| 1. Kitől kapott levelet? Kovácstól? | Igen, Kovácstól, az ügyvédtől kaptam levelet. |
| 2. Kiről beszélt? Molnárról?        | Igen, Molnárról, az ügyvédről beszéltem.      |

- |   |   |
|---|---|
| 3. Kivel ment New Yorkba?<br>Keménnyel? | Igen, Keménnyel, az ügyvéddel mentem<br>New Yorkba. |
| 4. Kire vár? Fehérre?                   | Igen, Fehérre, az ügyvédre várok.                   |
| 5. Kihez beszél? Rózsához?              | Igen, Rózsához, az ügyvédhez beszéllek.             |

## VII

## A

Instructor: Mit gondol, lesz háború?  
Student: Azt mondják, hogy nem lesz háború.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Mit mondanak, nagy a drágaság?                    | Azt mondják, hogy nagy a drágaság.                      |
| 2. Mit hallott, sok még az orosz<br>Magyarországon?  | Azt mondják, hogy sok még az orosz<br>Magyarországon.   |
| 3. Mit gondol, nehéz magyarul meg-<br>tanulni?       | Azt mondják, hogy nehéz magyarul<br>megtanulni.         |
| 4. Mit gondol, meddig fog a hideg<br>háború tartani? | Azt mondják, hogy sokáig fog a hideg<br>háború tartani. |

## B

Instructor: Sok mindent gondolok.  
Student: Sok mindent gondol az ember.

- |   |                                      |
|---|--------------------------------------|
| 1. Ha hideg van, kabátot veszek.            | Ha hideg van, kabátot vesz az ember. |
| 2. Ha meleg van, úszni megyek.              | Ha meleg van, úszni megy az ember.   |
| 3. Szegény vagyok, nem veszek új<br>kocsit. | Szegény ember nem vesz új kocsit.    |
| 4. Ha esik az eső, autón megyek.            | Ha esik az eső, autón megy az ember. |

## C

Instructor: Ha utazok, jegyet veszek.  
Student: Ha utazik az ember, jegyet vesz.

- |   |   |
|---|---|
| 1. Ha beteg vagyok, orvost hívok.               | Ha beteg az ember, orvost hív.                        |
| 2. A kutya nem állat.                           | Azt mondják, hogy a kutya nem állat.                  |
| 3. Amerikában sem mindenki gazdag.              | Azt mondják, hogy Amerikában sem<br>mindenki gazdag.  |
| 4. Ha esik az eső, nem megyek ki<br>az udvarra. | Ha esik az eső, az ember nem megy ki<br>az udvarra.   |
| 5. Magyarországon mindenki szegény.             | Azt mondják, hogy Magyarországon<br>mindenki szegény. |

## VIII

Instructor: Melyik ház fölött szállnak a madarak?  
Student: A fölött a ház fölött szállnak a madarak.

- |   |   |
|---|---|
| 1. Melyik ház előtt áll a kocsi?            | Az előtt a ház előtt áll a kocsi.             |
| 2. Melyik asztal alatt van a kutya?         | Az alatt az asztal alatt van a kutya.         |
| 3. Melyik fa körül játszanak a<br>gyerekek? | A körül a fa körül játszanak<br>a gyerekek.   |
| 4. Melyik szekrény alatt van a<br>macska?   | Az alatt a szekrény alatt van a<br>macska.    |
| 5. Melyik fal mögött vannak a<br>bokrok?    | A mögött a fal mögött vannak a bokrok.        |
| 6. Melyik templom mellett van az<br>iskola? | A mellett a templom mellett van az<br>iskola. |

- |  |   |
|--|---|
| 7. Melyik lány miatt jár ide?                  | A miatt a lány miatt jár ide.                   |
| 8. Melyik ember helyett beszélt?               | E helyett az ember helyett beszéltem.           |
| 9. Melyik asztal alá teszi a szőnyeget?        | Az alá az asztal alá teszem a szőnyeget.        |
| 10. Melyik fa mögé szaladt a gyerek?           | A mögé a fa mögé szaladt a gyerek.              |
| 11. Melyik szekrény fölé akasztja a képet?     | A fölé a szekrény fölé akasztom a képet.        |
| 12. Melyik asztal köré ülnek a férfiak?        | A köré az asztal köré ülnek a férfiak.          |
| 13. Melyik két fotel közé teszi a virágot?     | A közé a két fotel közé teszem a virágot.       |
| 14. Melyik bokor mögül jön elő a macska?       | A mögül a bokor mögül jön elő a macska.         |
| 15. Melyik dívány fölül veszi le a képet?      | A fölül a dívány fölül veszem le a képet.       |
| 16. Melyik rekamié mögül jön elő a kiskutya?   | A mögül a rekamié mögül jön elő a kiskutya.     |
| 17. Melyik asszony mellől szaladt el a gyerek? | A mellől az asszony mellől szaladt el a gyerek. |
| 18. Melyik ház elől vitték el a kocsikat?      | Az elől a ház elől vitték el a kocsikat.        |
| 19. Melyik fiú nélkül nem akar menni?          | E nélkül a fiú nélkül nem akarok menni.         |

## VARIATION DRILL

## I

- |   |   |
|---|---|
| 1. <u>A barátom mellé megyek.</u>                     | <u>I'm going next to my friend.</u>                               |
| a. The students sit down around the table.            | A tanulók leülnek az asztal köré.                                 |
| b. The car goes towards Washington.                   | Az autó Washington felé megy.                                     |
| c. I hung the picture above the table.                | A képet az asztal fölé akasztottam.                               |
| d. Did you put the book among the other books?        | A könyvet a többi könyv közé tettem?                              |
| e. Come with the car to the front of the church.      | Jöjjön a kocsival a templom elé.                                  |
| f. The child crawled under the table.                 | A gyerek az asztal alá mászott.                                   |
| 2. <u>Elmentem a barátom mellől.</u>                  | <u>I came away from beside my friend.<br/>(I left my friend.)</u> |
| a. The cat came out from behind the cabinet.          | A macska előjött a szekrény mögül.                                |
| b. The dog crept out from under the table.            | A kutya kimászott az asztal alól.                                 |
| c. The men left the table.                            | A férfiak elmentek az asztal mellől.                              |
| d. The car is coming from the direction of Baltimore. | A kocsi Baltimore felől jön.                                      |
| e. I chose a Hungarian book from among the books.     | Választottam egy magyar könyvet a könyvek közül.                  |
| f. The children left from the front of the house.     | A gyerekek elmentek a ház elől.                                   |

3. A szomszédom alám tette a pokrócot.

- a. A pretty girl sat down beside me.
- b. The ball dropped behind us.
- c. First the child started towards them.
- d. The wind is blowing clouds towards us.
- e. Two tall men sat down in front of us at the movie.

My neighbor put the blanket under me.

Egy szép lány leült mellém.  
A labda mögénk esett.  
A gyerek először feléjük indult.  
Felhőket fúj a szél felénk.  
Két magas férfi elénk ült a moziban.

4. A kutya elszaladt mögülünk.

- a. Not one of us is going to Hungary.
- b. I told the man to go away from in front of me.
- c. I took the cushion out from under them.
- d. The storm disappeared from over us.
- e. My friend went away from (beside) us.

The dog ran away from behind us.

Közülünk senki sem megy Magyarországra.  
Mondtam az embernek, hogy menjen el előlem.  
Elvettem a vánkost alóluk.  
A vihar elment fölülünk.  
A barátom elment mellőlünk.

## II

A fölött a hegy fölött száll a repülőgép.

- a. Behind that bush is a duck.
- b. The children are playing between those two trees.
- c. The shop is next to this house.
- d. There's a wall around that house.
- e. What's in front of this house?

The airplane is flying over that mountain.

A mögött a bokor mögött egy kacs van.  
A között a két fa között játszanak a gyerekek.  
E mellett a ház mellett van az üzlet.  
A körül a ház körül fal van.  
Mi van ez előtt a ház előtt?

## III

Ez a ló a barátomé.

- a. The furniture in the apartment belongs to the landlady.
- b. In Hungary everything belongs to the state.
- c. The toy belongs to my son.
- d. The car belongs to the Keménys.
- e. This land belongs to the church.

This horse belongs to my friend.

A bútor a lakásban a háziasszonyé.  
Magyarországon minden az államé.  
A játék a fiamé.  
A kocsit Keményéké.  
Ez a föld a templomé.

## IV

1. Azt mondják, hogy a falnak is füle van.

- a. It is said that Russia is very strong.

They say that even walls have ears.

Azt mondják, hogy Oroszország nagyon erős.



- b. They say that the cold war will never end.
- c. They say that this winter will be cold.
- d. It is said that the communists are very smart.

Azt mondják, hogy sohasem lesz vége a hideg háborúnak.  
 Azt mondják, hogy ez a tél hideg lesz.  
 Azt mondják, hogy a kommunisták nagyon ügyesek.

2. Az ember nem tudja, hogy ki a barátja.

One doesn't know who his friend is.

- a. One doesn't know what tomorrow will bring.
- b. If the weather is bad, one stays home.
- c. If one is tired, one lies down.
- d. If one is sick, one calls a doctor.

Az ember nem tudja, hogy mit hoz a holnap.  
 Ha rossz az idő, otthon marad az ember.  
 Ha az ember fáradt, lefekszik.  
 Ha az ember beteg, orvost hív.

TRANSLATION DRILL

1. My friend moved into a new apartment.
2. John and I helped him move.
3. First we put the dishes and the bedclothes into a crate.
4. The workers from the moving company took the furniture down from the third floor.
5. They put the carpets in the truck among the furniture.
6. They put blankets above and under the boxes.
7. They took the furniture on the elevator to the second floor.
8. First they put the furniture next to the wall in the living room.
9. Then we began to put the furniture in its proper place.
10. We placed two armchairs in front of the window.
11. Between the two armchairs John put a small table, and under the table, a small rug.
12. We placed another armchair next to the wall.
13. Next to that chair we put the floor lamp.
14. Three workmen are just bringing a big crate into the room.
15. The paintings and the silver are in the crate.
16. John hangs a large picture on the wall over the cabinet.
17. Next to that cabinet is a Herend vase.
18. We put a large carpet on the floor in the middle of the room.
19. I place the radio next to the wall in the corner and hang a lamp above it.

A barátom új lakásba költözött.  
 János és én segítettünk neki költözködni.  
 Először az edényeket és az ágyneműt egy ládába tettük.  
 A bútorokat a szállítási vállalat munkásai levitték a második emeletről.  
 A teherautón a szőnyeget a bútorok közé tették.  
 A ládák alá és fölé pokrócokat tettek.  
 A bútorokat a felvonón vitték fel az első emeletre.  
 A nappaliban a bútorokat először a fal mellé állították.  
 Azután kezdtük a bútorokat a helyükre tenni.  
 Két fotelt az ablak elé állítottunk.  
 A két fotel közé János egy kis asztalt tett, és az asztal alá egy kis szőnyeget.  
 Egy másik karosszéket a fal mellé helyeztünk.  
 A mellé a karosszék mellé tettük az állólámpát.  
 Három munkás most hoz be egy nagy ládát a szobába.  
 A ládában a festmények vannak és az ezüst.  
 János egy nagy képet felakaszt a falra a szekrény fölé.  
 A mellett a szekrény mellett van egy herendi váza.  
 A szoba közepére a padlóra teszünk egy nagy szőnyeget.  
 A rádiót a fal mellé állítom a sarokba és egy lámpát akasztok föléje.

- |  |   |
|--|---|
| 20. John places the book case next to the radio.   | János a könyvszekrényt a rádió mellé állítja.                                   |
| 21. The keys of the cabinets are in my pocket. The padlock keys are in John's.                     | A szekrények kulcsa az én kabátzsebemben van. A lakatkulcsok Jánoséban.         |
| 22. John, instead of one of the workers, goes down to the main floor to bring up the curtain rods. | János lemegy a földsziintre az egyik munkás helyett felhozni a függönytartókat. |
| 23. We put the curtain rods up over the windows.   | A függönytartókat feltesszük az ablakok fölé.                                   |
| 24. Afterwards we hang the curtains up also.   | Azután felakasztjuk a függönyöket is.   |
| 25. The radiator is warm. They have turned on the heat because of the cold.                        | A fűtőtest meleg. A hideg miatt fűtöttek be.                                    |
| 26. Fekete, the engineer, is going to move to the main floor right below my friend's apartment.    | Fekete, a mérnök, költözik a földsziintre, éppen a barátom lakása alá.          |
| 27. A German legation secretary is coming to live on the third floor right above him.              | A második emeletre, éppen föléje, egy német követségi titkár jön lakni.         |
| 28. The kitchen is well equipped. The stove and the refrigerator are brand new.                    | A konyha jól felszerelt. A tűzhely és a jég szekrény vadonatúj.                 |
| 29. We want to make some coffee. We're looking for the percolator.                                 | Kávét akarunk főzni. Keressük a kávéfőzőt.                                      |
| 30. The percolator is among the dishes (that are) in the small crate.                              | A kávéfőző azok között az edények között van, amelyek a kis ládában vannak.     |
| 31. We drink the coffee on the balcony.  | Az erkélyen isszuk meg a kávét.   |
| 32. One can see the city and the Danube from the balcony.  | Az erkélyről látni lehet a várost és a Dunát.                                   |
| 33. We see John's wife as she comes from the direction of the park.                                | János feleségét látjuk, amint a park felől jön.                                 |
| 34. A truck is coming towards the house; it's bringing the last pieces of furniture.               | Egy teherautó jön a ház felé, az utolsó bútordarabokat hozza.                   |
| 35. By tomorrow the whole apartment will be furnished and then we'll clean it.                     | Holnapra az egész lakás be lesz rendezve és akkor kitakarítjuk.                 |

## RESPONSE DRILL

1. Hova költöznek Keményék?
2. Segít valaki nekik költözködni?
3. Kik szállítják a bútorokat az egyik lakásból a másikba?
4. Mit tesznek a lakásban először a helyükre?
5. Hova teszi Fehér a két fotelt?
6. Mit tesznek a fotelok közé?
7. Hova teszik a kis szőnyeget?
8. Honnan veszik elő a szőnyeget?
9. Hova állítja Kemény az állólámpát?
10. Hova akasztják a függönyöket?
11. Hogy hozzák fel az emberek a ládákat az emeletre?
12. Miért nem használják a felvonót?
13. Mik vannak a ládáiban?
14. Miért kell telefonálni?
15. Ki helyett megy Fehér telefonálni?
16. Kinek a kabátja mellett lóg Kemény kabátja?
17. Miért van meleg a lakásban?
18. Ki miatt fűtött be a házfelügyelő?
19. Laknak már más lakók is a házban?
20. Új a ház vagy régi?
21. Hova költözik az osztrák konzul?

22. Ki jön lakni a második emeletre?
23. Miért nem kapta meg Szabó, az ügyvéd a lakást fölöttük?
24. Honnan költözött el a francia konzul?
25. Ki miatt laknak Fehérék Pesten?
26. Keményné takarítja ki a lakást?
27. Milyen a konyha?
28. Hol van a kávéfőző?
29. Kinek a zsebében van a lakatkulcs?
30. Hol isszák meg Keményék a kávé?
31. Mit lehet látni az erkélyről?
32. Honnan jön egy repülőgép és hova repül?
33. Mit szeretne Fehér?
34. Miért nem repül Fehér?
35. Maga mikor költözött abba a lakásba, ahol most lakik?

## CONVERSATION PRACTICE

## 1

- A: Hallom, hogy költözködnek. Hova mennek lakni?  
 B: Budára, a Rózsadombra.  
 A: Régi házba?  
 B: Nem, egy egészen új bérházba.  
 A: Tudja, hogy kik lesznek a szomszédjai?  
 B: A házfelügyelő azt mondta, hogy egy svájci diplomata költözik fölénk, egy külügyminisztériumi osztályvezető alánk és egy orvos jön mellénk.  
 A: Mikor költözködnek?  
 B: Holnap. A szállítási vállalat telefonált, hogy megérkeztek a ládák.  
 A: Sok bútort hoztak Amerikából?  
 B: Bútort nem hoztunk. De elhoztuk a konyhaedényt, porcelánt, ezüstöt és a képeinket. És természetesen a könyveimet is.

## 2

- A: Hova teszi ezt a kis négyszögletes asztalt?  
 B: A rekamié elé.  
 A: És ezt a nagy piros fotelt?  
 B: Az ablak mellé.  
 A: És azt az állólámpát?  
 B: Azt a piros fotel mögé. A szőnyegget pedig a kis asztal alá.  
 A: Barátságos így a szoba! Nem gondolja?  
 B: Igen, nagyon jól néz ki így berendezve.

## 3

- A: De szép ez a kép! Amerikai?  
 B: Nem, ez egy régi holland festmény.  
 A: Hova akarja felakasztani?  
 B: A divány fölé. Ott lesz a legjobb helye. Nem gondolja?  
 A: Igen, én is azt hiszem.  
 B: Szereti a modern festményeket?  
 A: Nem, én csak a régieket szeretem. Nem értem a modern képeket.  
 B: Én sem értem, Nekem nem mondanak semmit sem.

4

- A: Holnap kezdem festeni a házat.  
 B: Az nagy munka lesz.  
 A: Bizony nagy.  
 B: Az ablakokat és az ajtókat is befesti?  
 A: Igen, de először a plafont és a falakat akarom festeni.  
 Az ajtókat és az ablakokat csak azok után.  
 B: Ki segít magának?  
 A: Nem segít senki sem. Egyedül csinálom.

## NARRATIVE

Feketéék 12 év óta Pesten laktak a Belvárosban, egy nagyon régi bérházban. Régóta szerettek volna egy nagyobb és modernebb lakásba költözni, de sohasem sikerült egy másik lakást kapniuk. Budapesten nagyon nehéz lakást kapni, mert kevés új házat építenek. Öt évvel ezelőtt beadták a kérvényüket a lakáshivatalba. Hosszú évek után, amikor már teljesen lemondtak arról, hogy új lakásuk lesz, a lakáshivatal kiutalt nekik egyet Budán.

Amikor elmentek megnézni, nem akarták elhinni, hogy az a lakás igazán az övék lesz. Egy nagy kertben egy gyönyörű kétemeletes villa állt, újonnan renoválva. A villa körül magas fák voltak, mögötte pedig egy teniszpálya. A házban új vízvezeték, gáz és központi fűtés. Minden lakásnak egy külön kis pincéje, padlása és egy kis erkélye volt.

Június elején költöztek, egy hét végén, amikor Feketénének nem kellett dolgoznia. Feketéné már május végén becsomagolta a jobb edényeket, a festményeket és a függönyöket. A csomagolásnál a lánya segített neki. Szombat reggel, amikor a szállító vállalat munkásai megérkeztek, már minden készen volt és a ládákat lezárták.

A munkások először az ebédlőből és a hálószobából vitték le a bútorokat és tették fel a teherautóra. A bútorok közé szőnyegetek tettek. A könnyebb székeket és lámpákat a szekrények fölé tették. Feketééknek sok bútoruk volt, ezért Fekete fiának a barátja, Kemény is eljött segíteni. Amikor mindent levittek a lakásból, Fekete becsukta a lakás ajtaját és a kulcsot odaadta a házfelügyelőnek.

Az új házban a ládákat bevitték a lépcsőházba. Feketéék lakása az első emeleten volt. A felvonón nem lehetett bútorokat és ládákat szállítani, így a munkások azokat a lépcsőn vitték fel az emeletre. A nehéz daraboknál Fekete is segített a munkásoknak.

Amikor már minden a lakásban volt, kezdték a szobákat berendezni. A nappaliban felakasztották a függönyöket. Az ablak elé két fotelt állítottak. A fotelok közé egy kis asztalt tettek; az asztal alá, a padlóra egy perzsa szőnyeget. Az egyik fotel mellé az állólámpát állították, úgy ahogy a régi lakásukban volt.

A könyvszekrényt a fal mellé tették közel a lámpához. A könyvek az egyik ládában voltak. Fekete ki akarta csomagolni a könyveket, de nem találta a lakatkulcsot. Végre Feketénének eszébe jutott, hogy a többi kulcsok közé tette az egyik kabátja zsebébe. Elővette a kulcsokat, kicsomagolták a könyveket és betették a könyvszekrénybe. A rádiót és a televíziót is a fal mellé állították a másik oldalra, a két fotellal szemben.

Még senki sem lakott a házban, Feketéék voltak az első lakók akik beköltöztek. A falakat és az ajtókat csak tegnap festették. A házfelügyelő mondta, hogy egy olasz diplomata fog költözni a földszintre Feketéék lakása alá két nap múlva. A második emeletre pedig, éppen föléjük, egy francia kereskedelmi

attasé költözik egy hét múlva. Melléjük azonban nem Kovács, az orvos jön lakni, mint ahogy remélték, hanem egy újságíró. Emiatt kicsit szomorúak voltak. Kovács már régóta kért egy új lakást, és a lakáshivatal meg is ígerte neki. Az utolsó percben azonban Kovács helyett egy újságíró kapta meg a lakást. Kovácsék a fiuk miatt szerettek volna Budára jönni, mert egy nagyon jó iskola van a közelben és szerettek volna, ha a gyerek oda jár iskolába.

A konyha felszerelése teljesen modern volt. A gáztűzhely és a jégszekrény vadonatúj. Feketéné - miután a bútorokat a helyükre tették - teát akart főzni, de nem találta sehol a teáskannát. Fekete emlékezett, hogy azok közé az edények közé csomagolta, amelyek a legnagyobb ládában vannak. Elővette a teáskannát és a csészéket, és Feketéné megcsinálta a teát.

Kiültek az erkélyre. Már késő volt, kezdett sötétedni. Az erkélyről jól lehetett látni a kivilágított Budapestet. A hidakon autók jöttek-mentek. A Dunán most indult el egy kivilágított hajó Bécs felé. Sok ember mit adna érte, ha rajta lehetne - gondolta Fekete.

|                     |                                  |
|---------------------|----------------------------------|
| régóta              | long since                       |
| építeni             | to build                         |
| kérvény             | application, request             |
| lemondani           | to give up                       |
| kétemeletes         | three-story house                |
| újonnan             | newly, recently                  |
| renoválva           | restored, renovated              |
| teniszpálya         | tennis court                     |
| vezeték, -e         | pipe, tube                       |
| pince               | cellar                           |
| padlás              | attic                            |
| lezárni, zárni      | to shut, close                   |
| csukni, becsukni    | to shut, to close                |
| perzsa              | Persian                          |
| eszébe jutni        | to recall                        |
| szemben (valamivel) | opposite, vis-a-vis              |
| emiatt              | because of this, for this reason |
| felszerelés         | equipment                        |
| teáskanna           | teapot                           |
| sötétedni           | to get dark                      |
| kivilágított        | lit up, illuminated              |
| érte                | for it, him, her                 |
| külön               | separate, private                |
| teljesen            | completely                       |
| szomorú             | sad                              |

## BETEGSÉG ÉS KÓRHÁZ

Basic Sentences

## I

fever

láz, -at

KOVÁCSNÉ

Zoltán has a fever. I believe he caught a cold yesterday.

Zoltánnak láza van. Azt hiszem, tegnapi megfázott.

KOVÁCS

How often I've told him he shouldn't go out of the house without a coat! In winter it's easy to catch a cold.

Hányszor mondtam, ne menjen ki kabát nélkül a házból! Télen könnyen megfázik az ember.

serious

komoly

KOVÁCSNÉ

I'm afraid he has something more serious.

Attól félek, hogy komolyabb baja van.

pain, ache

fájdalom, fájdalmat, fájdalma

KOVÁCS

Does he have any aches or pains?

Fájdalmai is vannak?

hurt, ache  
back  
to perspire, to sweat  
to cover oneself

fáj  
hát, -at, -a  
izzadni  
takarózni, takaródnai

KOVÁCSNÉ

He has a backache and he was perspiring all night. I told him to stay in bed and keep himself well covered.

Fáj a háta és egész éjjel izzadt. Mondtam neki, hogy maradjon ágyban és jól takarózzon be.

district

körzet, -e, -je

KOVÁCS

Should I call the district doctor?

Elhívjam a körzeti orvost?

KOVÁCSNÉ

Yes, call him. And please phone the school also and tell them that Zoltán is sick.

Igen, hívja el. És legyen szíves, telefonáljon az iskolába is. Mondja meg, hogy Zoltán beteg.

## II

doctor

doktor, -a

## KOVÁCSNÉ

Good morning, doctor. We were waiting anxiously for you to come. My son has a high fever.

to examine  
let me examine him, her  
flu  
(common) cold  
epidemic

## ORVOS

I hope it's nothing serious. But let's have a look at him. There's an influenza epidemic in the city.

## KOVÁCSNÉ

Please come this way.

to feel  
himself, herself, yourself

## ORVOS

Good morning, young man. How are you feeling?

chest, breast  
head  
ear  
eye  
neck

## ZOLTÁN

Not well at all, doctor. I have a pain in my chest.

pajamas  
to sound, tap

## ORVOS

Let's see! Sit up and take your pajama top off. I'll tap your chest and back.

to be dizzy  
badly, poorly, ill

## ZOLTÁN

I'm dizzy, doctor. I'm very sick.

in a moment, at once  
breath  
to cough  
to open  
mouth  
throat

Jó napot, doktor úr! Nagyon vártuk, hogy jöjjön. A fiamnak magas láza van.

megvizsgálni  
hadd vizsgáljam meg  
influenza  
nátha  
járvány

Remélem, semmi komoly. De hadd vizsgáljam meg. Influenza járvány van a városban.

Tessék erre jönni.

érezni  
magát

Jó napot, fiatalember. Hogy érzi magát?

mell, -e  
fej  
fül, -et, -e  
szem, -e  
nyak, -at, -a

Nem jól, doktor úr. Fáj a mellem.

pizsama  
megkopogtatni

Lássuk csak! Üljön fel és vegye le a pizsama kabátot. Megkopogtatom a mellét és a hátát.

szédülni  
rosszul

Szédülök, doktor úr. Nagyon rosszul vagyok.

rögtön  
lélegzet, -e  
köhögni  
kinyitni, nyitni  
száj, -at  
torok, torkot, toroka

## ORVOS

We'll be ready in a moment. Take a deep breath! Cough! Now open your mouth so that I can examine your throat.

Rögtön készen vagyunk. Vegyen mély lélegzetet! Köhögjön! Most nyissa ki a száját, hogy megnézzem a torkát

## ZOLTÁN

It hurts.

Fáj a torkom.

to measure, weigh  
to take the temperature

mérni  
megmérni (a lázat)

## ORVOS

Of course it hurts. It's very inflamed. Let's take your temperature now.

Persze, hogy fáj. Nagyon piros. Most mérjük meg a lázat.

## KOVÁCSNÉ

Does he have a high fever?

Magas láza van?

degree  
lung  
inflammation  
pneumonia

fok  
tüdő  
gyulladás  
tüdőgyulladás

## ORVOS

Yes, he has a rather high temperature - 40 degrees. I'm afraid he has pneumonia.

Elég magas, 40 fok. Sajnos, tüdőgyulladása van.

sickness, illness

betegség, -e

## KOVÁCSNÉ

Goodness gracious! That's a serious illness!

Jézus-Mária! Az komoly betegség.

to get frightened  
medicine  
to hospitalize  
hospital

ijedni, megijedni  
gyógyszer, -e  
beutalni (a kórházba)  
kórház, -at

## ORVOS

Don't get frightened. Nowadays it isn't so serious; we have good medicines. But I'll send him to the hospital.

Ne ijedjen meg. Ma már nem olyan komoly. Jó gyógyszerek vannak. De beutalom a kórházba.

## KOVÁCSNÉ

I'd rather have him at home. I'd look after him.

Szívesebben venném, ha itthon feküdne. Én ápolnám.

important  
as soon as possible  
to treat, handle

fontos  
mielőbb  
kezeleni



## ORVOS

No. It's important for him to go to the hospital as soon as possible because he'll get better care there.

Nem lehet. Fontos, hogy mielőbb a kórházba menjen, mert ott jobban kezelik.

## KOVÁCSNÉ

And until then, what shall I give him?

És addig, mit adjak neki?

## ORVOS

Here's some medicine. Give him a pill every two hours.

Itt van egy orvosság. Adjon be neki ebből minden két órában egy darabot.

## III

(In the Rókus hospital)

(A Rókus kórházban)

## ORVOS

Your temperature is already a little lower. How do you feel?

Már alacsonyabb a láza. Hogy érzi magát?

## ZOLTÁN

Thank you, much better.

Köszönöm, sokkal jobban.

to get up  
to rest

felkelni  
pihenni

## ORVOS

Stay in bed a few more days and rest.

Pár napig még ne keljen fel. Pihenjen.

## ZOLTÁN

May I read?

Szabad olvasnom?

to tire, to exhaust

fárasztani

## ORVOS

Read if you want to, but don't do anything that might tire you.

Olvasson, ha akar, de ne csináljon semmit, ami fárasztaná.

nurse  
to mention  
X-ray  
to take an X-ray

ápoló  
említeni  
röntgen  
röntgenezni

## ZOLTÁN

The nurse mentioned that they'll be taking an X-ray tomorrow.

Az ápolónő említette, hogy holnap megröntgeneznek.

## ORVOS

Yes. I've already told them to take you down to the X-ray room.

Igen. Már szóltam, hogy vigyék le magát a röntgen osztályra.

## ZOLTÁN

At what time should we be there?

Hány órákor legyünk ott?

## ORVOS

You should be there at nine.

Legyenek ott kilencre.

## IV

acquaintance  
the same  
surgery

ismerős  
ugyanaz  
sebészet, -e, -je

(Zoltán gets better. He visits an old acquaintance of his who's in the surgery section in the same hospital.)

(Zoltán jobban van. Egy jó ismerőse ugyanabban a kórházban a sebészeti osztályon fekszik. Zoltán meglátogatja.)

## ZOLTÁN

Hello, Mr. Kelemen. How do you feel?

Jó napot, Kelemen úr. Hogy érzi magát?

stomach

gyomor, gyomrot, gyomra

## KELEMEN

Not well. I'm very sick. I have a stomachache.

Nem jól. Nagyon rosszul vagyok. Fájt a gyomrom.

## ZOLTÁN

What's the matter with you?

Mi baja van?

ulcer  
cancer  
heart trouble  
kidney trouble  
to operate

fekély  
rák, -ja  
szívbj, -t  
vesebaj, -t  
operálni

## KELEMEN

I have an ulcer. They operated on me day before yesterday.

Gyomorfekélyem van. Tegnapelőtt operáltak.

before long, shortly  
appetite

hamarosan  
étvágy, -at

## ZOLTÁN

I hope you'll be feeling better soon. How's your appetite?

Remélem, hamarosan jobban érzi magát. Van étvágya?

diet  
for long  
greasy, rich  
liquid, fluid

diéta  
sokáig  
zsíros  
folyadék

## KELEMEN

All right but I'm on a strict diet. The doctor told me that for a long time I shouldn't eat anything rich. I'm getting only liquids now.

Van, de szigorú diétán vagyok. Az orvos azt mondta, hogy sokáig ne egyem semmi zsírosat. Most csak folyadékot kapok.

## ZOLTÁN

How long do you have to stay in the hospital?

surgeon  
specialist in internal  
medicine  
at least  
necessary  
to heal  
wound

Meddig kell a kórházban maradnia?

sebész  
begyógyász  
legalább  
szükséges  
begyógyul  
seb, -e

## KELEMEN

According to the surgeon it'll take at least two weeks for the wound to heal. I'm sure they'll keep me here until then.

to suffer

A sebész szerint legalább két hét szükséges, hogy begyógyuljon a seb. Addig biztosan itt tartanak.

szenvedni

## ZOLTÁN

That little boy in the corner appears to be suffering very much. Do you know what's wrong with him?

traffic accident, collision  
seriously  
to get injured  
to get wounded

Az a kisfiú a sarokban látszik, hogy nagyon szenved. Nem tudja, mi baja van?

karambol, -ja  
súlyosan  
megsérülni  
megsebesülni

## KELEMEN

He was badly hurt in a car accident.

blood  
blood transfusion

Egy autókarambolban súlyosan megsérült.

vér, -e  
vérátömlesztés

## ZOLTÁN

I see he's getting a transfusion.

unconscious  
brain concussion  
leg  
arm  
rib  
to break  
plaster

Látom, hogy vérátömlesztést kap.

eszméletlen  
agyrázkódás  
láb, -at, -a  
kar, -ja  
borda  
törni, eltörni  
gipsz, -et

## KELEMEN

Yes. He was unconscious for several days. I believe he had a brain concussion. One of his legs is broken, too. It's in a plaster cast now.

before  
to recover, to get well again  
to let, permit

Igen. Pár napig eszméletlen volt. Azt hiszem, agyrázkódást kapott. Az egyik lába is eltört. Most gipszben van.

mielőtt  
meggyógyulni  
engedni

## ZOLTÁN

Poor child. But I've got to go now.  
I just wanted to see you before going  
home. I'm feeling all right again,  
and they're letting me go home  
tomorrow.

Szegény gyerek. De most mennem kell.  
Csak látni akartam magát, mielőtt  
hazamegyek. Meggyógyultam és holnap  
hazaengednek.

## KELEMEN

Thank you for your visit.

Köszönöm, hogy meglátogatott.

## ZOLTÁN

Get well as soon as possible.

Gyógyuljon meg mielőbb.

Közmondások - Proverbs

Az idő pénz.  
Egy fa nem erdő.  
Több szem, többet lát.  
Ki mit főzött - egye meg.  
Nem tudja a jobb kéz, mit csinál a bal.  
A falaknak is van fülük.

Notes on Grammar  
(For Home Study)

## A. Forms of the Subjunctive

Ne menjen!  
Mit adjak?  
Vizsgálja meg!  
Mérjük meg a lázát.  
Ne csináljon semmit!  
Ne keljen fel, pihenjen!

The forms corresponding to the English imperative (such as 'go!', 'wash yourself!') are one use of the Hungarian subjunctive (as it is traditionally called). As the above forms illustrate, -j- is a characteristic sign of the subjunctive. This -j- is, however, assimilated after a sibilant or t. Accordingly, note in the table below that when the stem of the verb ends in a sibilant or t, and when j is added, the following assimilations take place:

| If stem ends in:                                  | the combination: | results in:        | Examples:  |
|---|------------------|--------------------|--|
| -s  | s plus j         | ss                 | olvas : olvass-  |
| -st   | s plus j         | ss                 | fest : fess-   |
| short vowel<br>plus -t, and<br><u>lát, bocsát</u> | t plus j         | ss                 | köt : köss-<br>vezet : vezess-<br>lát : láss-<br>bocsát : bocsáss-                                     |
| -tsz  | tsz plus j       | tssz<br>ss or tssz | játszik : játssz-<br>tetszik : tess- (tetssz-)<br>látszik : láss- (látssz-)<br>metsz : mess- (metssz-) |
| long vowel<br>plus -t<br>(ex. lát, bocsát)        | t plus j         | ts                 | tanít : taníts-  |
| consonant<br>(ex. -s, -sz)<br>plus -t             | t plus j         | ts                 | tölt : tölts-  |
| -sz (ex. -tsz)                                    | sz plus j        | ssz                | úszik : ússz-  |
| -szt  | szt plus j       | ssz                | halaszt : halassz-   |
| -dz   | dz plus j        | ddz                | edz : eddz-  |
| -z (ex. -dz-)                                     | z plus j         | zz                 | néz : nézz-  |

| Indefinite  | Definite  | Indefinite  | Definite  |
|---|---|---|---|
| írjak<br>írj, írájál<br>írjon<br>írjunk<br>írjátok<br>írjanak       | írjam<br>írd, írájad<br>írja<br>írjuk<br>írjátok<br>írják       | kérjek<br>kérj, kérjél<br>kérjen<br>kérjünk<br>kérjétek<br>kérjenek | kérjem<br>kérd, kérjed<br>kérje<br>kérjük<br>kérjétek<br>kérjék |
| mossak<br>moss, mossál<br>mosson<br>mossunk<br>mossatok<br>mossanak | mossam<br>mosd, mossad<br>mossa<br>mossuk<br>mossatok<br>mossák | fessek<br>fess, fessél<br>fessen<br>fessünk<br>fessetek<br>fessenek | fessem<br>fess, fessed<br>fesse<br>fessük<br>fessétek<br>fessék |
| lássak<br>láss, lássál<br>lásson<br>lássunk<br>lássatok<br>lássanak | lássam<br>lásd, lássad<br>lássá<br>lássuk<br>lássatok<br>lássák | kössek<br>köss, kössél<br>kössön<br>kössünk<br>kössétek<br>kössenek | kössem<br>kösd, kössed<br>kösse<br>kössük<br>kössétek<br>kössék |

| Indefinite   | Definite   | Indefinite   | Definite  |
|--|--|--|---|
| hozzak<br>hozz, hozzál<br>hozzon<br>hozzunk<br>hozzatok<br>hozzanak                        | hozzam<br>hozd, hozzád<br>hozza<br>hozzuk<br>hozzátok<br>hozzák                          | eddzek<br>eddz, eddzél<br>eddzem<br>eddzünk<br>eddzetek<br>eddzének                  | eddzem<br>edzd, edzted<br>eddze<br>eddzük<br>eddzétek<br>eddzék                   |
| halasszak<br>halassz,<br>halasszá<br>halasszon<br>halasszunk<br>halasszatok<br>halasszanak | halasszam<br>halassz,<br>halasszad<br>halassza<br>halasszunk<br>halasszátok<br>halasszák | tanítsak<br>taníts,<br>tanítsál<br>tanítson<br>tanítsunk<br>tanítsatok<br>tanítsanak | tanítsam<br>tanítsd,<br>tanítsad<br>tanítsa<br>tanítsuk<br>tanítsatok<br>tanítsák |

| (Intransitive)  | (Intransitive)   |
|---|--|
| jöjjek<br>jöjj, jöjjél<br>(or: gyere)<br>jöjjön<br>jöjjünk<br>jöjjetek<br>(or: gyertek)<br>jöjjenek | menjek<br>menj, menjél<br><br>menjen<br>menjünk (or: gyerünk)<br>menjete<br><br>menjenek |

IRREGULAR SUBJUNCTIVES

| Indefinite  | Definite  | Indefinite   | Definite  |
|---|---|--|---|
| egyem, egyek<br>egyél<br>egyen, egyék<br>együnk<br>egyetek<br>egyének | egyem<br>edd, egyed<br>egyé<br>együk<br>egyétek<br>egyék        | igyam, igyak<br>igyál<br>igyon, igyék<br>igyunk<br>igyatok<br>igyanak      | igyam<br>idd, igyad<br>igya<br>igyuk<br>igyatok<br>igyák              |
| vegyek<br>végy, vegyél<br>vegyen<br>vegyünk<br>vegyetek<br>vegyenek   | vegyem<br>vedd, vegyed<br>vegye<br>vegyük<br>vegyétek<br>vegyék | vigyek<br>vigyél, vígy<br>vigyen<br>vigyünk<br>vigyetek<br>vigyének        | vigyem<br>vidd, vigyed<br>vigye<br>vigyük<br>vigyétek<br>vigyék       |
| legyek<br>légy, legyél<br>legyen<br>legyünk<br>legyetek<br>legyenek   |   | higgyek<br>higgy, higgyél<br>higgyen<br>higgyünk<br>higgyetek<br>higgyének | higgyem<br>hidd, higgyed<br>higgye<br>higgyük<br>higgyétek<br>higgyék |

## B. Uses of the Subjunctive

The subjunctive in Hungarian may be used in both independent and dependent clauses. In independent clauses it is limited mostly to the imperative usage, but may be employed as in English to include patterns such as Isten áldja meg 'May God bless you' Nyugodjon békében 'May he rest in peace' and Csak essen 'Let the rain come down' Együnk 'Let's eat'.

It is also frequently used to express obligation, indefiniteness, and uncertainty, Tízkor legyen ott 'You should be there at ten'. This usage occurs most commonly in the interrogative Oda menjek holnap? 'Shall I go there tomorrow?' Eljöjjön? 'Should he come?'.

In dependent noun clauses (those introduced by the word hogy) the subjunctive is used after verbs indicating command, wish, and forbidding, and after impersonal expressions indicating possibility, importance and necessity. It is also used in purpose clauses, that is, when hogy denotes 'in order that', 'so that':

|  |  |
|--|--|
| Kérem, hogy nézze meg.                     | I want you to see it.                    |
| Lehetetlen, hogy megtanuljam.              | It's impossible for me to learn it.      |
| Nem engedi meg, hogy elmenjek.             | He won't let me go.                      |
| Azért eszünk, hogy éljünk.                 | We eat so that we may live.              |
| Hallgasson, hogy a gyerek tanulhasson.     | Be quiet so that the child can study.    |
| Azért dolgozik, hogy a családját eltartsa. | He works in order to support his family. |

Note in the sentences below that the English infinitive constructions, where the subject of the infinitive is not the same as the subject of the sentence, correspond to a subordinate clause in Hungarian:

|                           |                         |
|---------------------------|-------------------------|
| Azt akarom, hogy menjen.  | I want him to go.       |
| Mondták, hogy nézzük meg. | They told us to see it. |

But:

|             |                 |
|-------------|-----------------|
| Menni akar. | He wants to go. |
|-------------|-----------------|

## C. The Negative of the Subjunctive

|                                    |                                       |
|------------------------------------|---------------------------------------|
| Maga se menjen el.                 | Don't you go either.                  |
| Vigyázzon, hogy el ne essen.       | Be careful not to fall.               |
| Ne beszéljenek angolul.            | Don't speak English.                  |
| Senki se ugorjon le a villamosról. | Don't anybody jump off the streetcar. |

As the above sentences indicate, the negative before a subjunctive form is always ne or se (never nem or sem).

## D. Verb Prefix Position in the Imperative Use of the Subjunctive

Word order in the imperative of prefixed verbs depends on the degree of emphasis. If the command is not a strong one, the affirmative imperative consists of the main part of the verb followed by the prefix; the negative consists of ne (or se) plus main part of verb plus prefix. (This is the order most commonly used.) However, when the verb or its prefix is stressed, in the affirmative imperative the prefix precedes the main part of the verb (and in the written form combines with it to form a single word); in the emphatic negative imperative, the word order is: prefix plus ne (or se) plus main part of verb.

|               |                  |
|---------------|------------------|
| Álljon fel!   | Ne álljon fel!   |
| Üljenek le!   | Ne üljenek le!   |
| Várjanak meg! | Ne várjanak meg! |

Megállj!  
Elmenj innen!  
Megkérdezze, hogy  
jön-e.

Meg ne állj!  
El ne menj innen!  
Meg ne kérdezze, hogy jön-e.

#### E. Sequence of Tenses with the Subjunctive

Since the subjunctive in Hungarian is limited in form to the present tense, there is no problem concerning sequence of tenses: where a subjunctive form is called for, it will necessarily be in the present tense:

|                             |                    |
|-----------------------------|--------------------|
| Azt mondja, hogy menjek el. | He tells me to go. |
| Azt mondta, hogy menjek el. | He told me to go.  |

#### F. Hungarian Constructions Corresponding to English 'Let'

English expressions beginning with 'let' may be rendered in Hungarian in three ways: 1) the subjunctive form of the verb indicating action (limited to first plural) 2) the uninflected command form hadd plus the subjunctive form of verb (used only in the first and third persons singular and plural); 3) the imperative of engedni, followed by the infinitive construction or hogy plus the subjunctive of the verb. (Engedni is used mainly to emphasize the idea of permission.)

Menjünk aludni.  
Kérdezzük meg, hogy mit csinál.

Hadd nézze meg a gyereket.  
Hadd menjenek el a katonák.  
Hadd vegyük meg a kocsit.

Engedje elmenni a gyerekeket.  
Engedjék meg, hogy itt maradjak.

#### G. Polite Requests with Tessék

In sentences like the following (which correspond to polite imperative or request forms in English), note that the infinitive is used with tessék:

Tessék helyet foglalni.  
Tessék dolgozni.

#### SUBSTITUTION DRILL

##### 1. Adjak egy könyvet?

recommend - pack - use -  
promise - write - lend -  
borrow - send - order

Should (Shall) I give a book?

ajánljak - becsomagoljak - használjak  
ígérjek - írjak - kölcsönadjak -  
kölcsönkérjek - küldjek - rendeljek

##### 2. Legyen szíves, siessen!

read - lead - paint -  
pay - listen - chat -  
choose - visit me -  
don't swim

Please hurry!

olvasson - vezessen - fessen -  
fizessen - hallgasson - beszélgessen -  
válasszon - látogasson meg -  
ne usszon



3. Kérem segítsenek!

teach - turn on the heat -  
 don't forget - don't drive fast -  
 don't spend much - don't play.

Please help!

tanítsanak - fűtsenek -  
 ne felejtssanak el - ne hajtsanak  
 gyorsan - ne költsenek sokat - ne  
 játsszanak

4. Korcsolyázzunk!

let's smoke - let's enroll -  
 let's say good bye - let's eat  
 supper - let's have breakfast -  
 let's take some snapshots - let's  
 play golf - let's meet - let's  
 play tennis

Let's skate!

dohányozzunk - iratkozzunk be -  
 búcsúzzunk el - vacsorázzunk -  
 reggelizzünk - fényképezzünk -  
 golfozzunk - találkozzunk -  
 teniszezzünk

5. Hadd énekeljen!

inquire - try - fly -  
 phone - wait - joke -  
 disturb - walk - operate -  
 suffer

Let him sing!

érdeklődjön - próbáljon - repüljön -  
 telefonáljon - várjon - vicceljen -  
 zavarjon - sétáljon - operáljon -  
 szenvedjen

6. Miért segítsek?

clean - build - pay -  
 read - show - play -  
 teach - drive - play tennis

Why should I help?

takarítsak - építsek - fizessek -  
 olvassak - mutassak - játsszak -  
 tanítsak - hajtsak - teniszezzek

7. Ne vegyenek semmit!

eat - drink - take away -  
 put down - believe

Don't buy anything!

egyenek - igyanak - vigyenek el -  
 tegyenek le - higgyenek

8. Megmondom, hogy mit hozzunk.

look at - ask - explain -  
 eat for supper - water -  
 play on the piano - eat for  
 breakfast

I'll tell you what we should bring.

nézzünk - kérdezzünk - magyarázzunk -  
 vacsorázzunk - öntözzünk -  
 zongorázzunk - reggelizzünk

9. Ne menjen!

talk - swim - ask -  
 explain - buy - run -  
 crawl - spend - go there

Don't go!

beszéljen - ússzon - kérdezzen -  
 magyarázzon - vegyen - szaladjon -  
 másszon - költson - menjen oda

10. Vegye meg azt, amit akar.

drink - look at - bring back -  
 read - try - sew -  
 wrap - hang

Buy what you want.

igya meg - nézze meg - hozza vissza -  
 olvassa el - próbálja meg - varrja  
 meg - csomagolja be - akassza fel

11. Ne vigye el a könyvet.

look at - show - look for -  
 write - read - buy -  
 learn

Don't take the book away.

nézze meg - mutassa meg - keresse  
 meg - írja meg - olvassa el - vegye  
 meg - tanulja meg

12. Azt akarja, hogy tanuljam meg?

me to explain - me to ask -  
 me to borrow - me to take back -  
 me to buy - me to look at -  
 me to tell - me to invite -  
 me to sign

Do you want me to learn it?

magyarázzam meg - kérdezzem meg -  
 kérjem kölcsön - vigyem vissza -  
 vegyem meg - nézzem meg - meséljem  
 el - hívjam meg - írjam alá

13. Fontos, hogy a kórházba menjen.

to eat a lot - not to drink  
 anything - to earn a lot - to  
 buy a winter coat - to speak  
 Hungarian - to study a lot

It's important for him to go to the hospital.

sokat egyen - semmit se igyon -  
 jól keressen - téli kabátot vegyen -  
 magyarul beszéljen - sokat tanuljon

14. Két hét szükséges, hogy megvegyem.

to get it - to sell it - to learn  
 it - to bring it back - to sew  
 it - to tell it

It'll take two weeks for me to buy it.

megkapjam - eladjam - megtanuljam -  
 visszahozzam - megvarrjam -  
 elmeséljem

## VARIATION DRILL

## I

1. Ne beszéljen sokat.

- Don't sit down.
- Don't go to bed yet.
- Don't go out into the garden.
- Don't say anything.
- Don't come late.

Don't talk much.

Ne üljön le.  
 Ne feküdjön még le.  
 Ne menjen ki a kertbe.  
 Ne szóljon semmit.  
 Ne jöjjön későn.

2. Beszélgessen magyarul.

- Open all the windows.
- Read more in Hungarian.
- Be quiet when the teacher speaks.
- Drive more slowly.
- Hurry to school in the morning.

Speak in Hungarian.

Nyisson ki minden ablakot.  
 Olvasson többet magyarul.  
 Hallgasson, amikor a tanár beszél.  
 Vezessen lassabban.  
 Siessen reggel az iskolába.

3. Egye meg a vacsorát.

- Put the parcel down on the table.
- Take this letter to the post office.
- Buy that black dress.
- Drink your coffee.
- Believe what I say.

Eat (the) supper.

Tegyé le a csomagot az asztalra.  
 Vigye el ezt a levelet a postára.  
 Vegye meg azt a fekete ruhát.  
 Igya meg a kávéját.  
 Higgye el amit mondok.

4. Tanulja meg a magyar verset.  
 a. Thank him for the present.  
 b. Wait for the other student.  
 c. Give me that book.  
 d. Close the door.  
 e. Sew my shirt.
5. Becsukjam az ablakot?  
 a. Shall I cook the dinner?  
 b. Shall I write the letter?  
 c. Shall I water the garden?  
 d. Shall I buy the house?  
 e. Shall I visit the Kovácses?
6. Hánykor induljak?  
 a. What should I ask?  
 b. What should I buy?  
 c. What should I bring?  
 d. When should I come?  
 e. Which way should I go?
7. Menjünk a moziba!  
 a. Let's speak Hungarian.  
 b. Let's eat at one.  
 c. Let's start early.  
 d. Let's drink a glass of beer.  
 e. Let's cook a good dinner.
8. Megvegyük a házat?  
 a. Should we close the windows?  
 b. Should we clean the apartment?  
 c. Should we take the child?  
 d. Should we pay the bill?  
 e. Should we cook the dinner?
9. Ne keljenek fel!  
 a. Don't borrow money.  
 b. Don't sit down.  
 c. Don't come early.  
 d. Don't bring the luggage in.  
 e. Don't open the window.
10. Olvassák el azt a könyvet!  
 a. Clean the house.  
 b. Light the lamps.  
 c. Give the typewriter back.  
 d. Look for the keys.  
 e. Take your coat off.
- Learn the Hungarian poem.  
 Köszönje meg az ajándékot.  
 Várja meg a másik diákot.  
 Adja ide azt a könyvet.  
 Csukja be az ajtót.  
 Varrja meg az ingemet.
- Shall I close the window?  
 Megfőzzem az ebédet?  
 Megírom a levelet?  
 Megöntözöm a kertet?  
 Megvegyem a házat?  
 Meglátogassam Kovácsékát?
- What time should I start?  
 Mit kérdezzek?  
 Mit vegyek?  
 Mit hozzak?  
 Mikor jöjjenek?  
 Merre menjek?
- Let's go to the movie.  
 Beszéljünk magyarul!  
 Együnk egykor!  
 Induljunk korán!  
 Igyunk egy pohár sört!  
 Főzzünk egy jó ebédet!
- Should we buy the house?  
 Bezárjuk az ablakokat?  
 Kitakarítsuk a lakást?  
 Elvignyünk a gyereket?  
 Kifizessük a számlát?  
 Megfőzzük az ebédet?
- Don't get up!  
 Ne kérjenek kölcsön pénzt!  
 Ne üljenek le!  
 Ne jöjjenek korán!  
 Ne hozzák be a csomagokat!  
 Ne nyissák ki az ablakot!
- Read that book.  
 Takarítsák ki a házat!  
 Gyújtsák meg a lámpákat!  
 Adják vissza az írógépet!  
 Keressék meg a kulcsokat!  
 Vegyék le a kabátjukat!

11. Mondtam, hogy ne menjen ki kabát nélkül. I told him not to go out without a coat.  
 a. I asked him to close the window. Kértem, hogy csukja be az ablakot.  
 b. I told him to bring in the chairs. Szóltam, hogy hozza be a székeket.  
 c. I didn't want you to buy the flowers. Nem akartam, hogy vegye meg a virágot.  
 d. I would like him to take the child. Szeretném, hogy vigye el a gyereket.
12. Az orvos azt mondta, hogy ne keljek még fel. The doctor told me not to get up yet.  
 a. My mother wanted me to stay home. Az anyám azt akarta, hogy maradjak otthon.  
 b. My father ordered me to come home. Az apám azt parancsolta, hogy jöjjek haza.  
 c. My teacher asked me to close my book. A tanár azt kérte, hogy csukjam be a könyvemet.  
 d. My son would like me to give him pocket money. A fiam azt szeretné, hogy adjak neki zsebpénzt.  
 e. My wife doesn't want me to drink a lot of brandy. A feleségem azt akarja, hogy ne igyak sok pálinkát.
13. Az állam azt akarja, hogy dolgozzunk. The state wants us to work.  
 a. My brother wants us to go with him. A fivérem azt akarja, hogy menjünk vele.  
 b. My wife wants us to spend our summer vacation at the Balaton. A feleségem azt akarja, hogy a Balatonon nyaraljunk.  
 c. My son would like to have us buy him a horse. A fiam azt szeretné, hogy vegyünk neki egy lovat.  
 d. My daughter's asking us to send her to Switzerland. A lányom azt kéri, hogy küldjük őt Svájcba.  
 e. The teacher expects us to study more. A tanár azt várja, hogy többet tanuljunk.
14. Szóltam, hogy vigyék le a röntgen osztályra. I told them to take you down to the X-ray room.  
 a. We phoned that they should be there at nine. Telefonáltunk, hogy legyenek ott kilencre.  
 b. He asked them to go to church. Kérte, hogy menjenek el templomba.  
 c. I told them to have a look at the city. Mondtam, hogy nézzék meg a várost.  
 d. They waited for them to arrive. Várták, hogy megérkezzenek.  
 e. He told them to get in the car. Mondta, hogy szálljanak be a kocsiba.
15. Fontos, hogy kórházba menjen. It's important for him to go to the hospital.  
 a. It's important that he eat a lot. Fontos, hogy sokat egyen.  
 b. It's important for me to write the letter. Fontos, hogy megírjam a levelet.  
 c. It's important that we go to New York. Fontos, hogy elmenjünk New Yorkba.  
 d. It's important for them to find the key. Fontos, hogy megtalálják a kulcsot.  
 e. It's important that we buy a cheap house. Fontos, hogy olcsó házat vegyünk.

16. Szükséges, hogy elmenjek. It's necessary that I go.  
 a. It's necessary for them to study. Szükséges, hogy tanuljanak.  
 b. It's necessary that you sleep eight hours. Szükséges, hogy nyolc órát aludjon.  
 c. We must believe. Szükséges, hogy higgyünk.  
 d. Is it necessary for her to work? Szükséges, hogy dolgozzon?
17. Nyissa ki a száját, hogy megnézzem a torkát. Open your mouth so that I can take a look at your throat.  
 a. Eat so that you'll be strong. Egyen, hogy erős legyen.  
 b. We eat in order to live. Azért eszünk, hogy éljünk.  
 c. Let's hurry up so that we won't be late. Siessünk, hogy el ne késsünk.  
 d. Put your coat on so that you won't catch a cold. Vegye fel a kabátot, hogy meg ne fázzon.  
 e. Rest, so that you won't be tired. Pihenjen, hogy ne legyen fáradt.

## II

Ki az a kékszemű lány?

- a. John is a good-hearted man.  
 b. Are you always in a good mood?  
 c. The ambassador is in a very bad mood today.  
 d. I don't like loud-mouthed (big-mouthed) people.  
 e. Is the red-faced man Kovács?

Who is that blue-eyed girl?

- János nagyon jószívű ember.  
 Maga mindig jókedvű?  
 A nagykövet ma nagyon rosszkedvű.  
 Nem szeretem a nagyszájú embereket.  
 A piros arcú ember a Kovács?

## TRANSFORMATION DRILL

## I

## A

Instructor: Írok egy levelet.  
 Student: Írjak egy levelet?

- |                               |                           |
|-------------------------------|---------------------------|
| 1. Mesélek valamit.           | Meséljek valamit?         |
| 2. Járom esti tanfolyamra.    | Járjak esti tanfolyamra?  |
| 3. Alszom nyolc órát.         | Aludjak nyolc órát?       |
| 4. Lassan hajtok.             | Lassan hajtsak?           |
| 5. Megveszem a ruhát.         | Megvegyem a ruhát?        |
| 6. Nem iszom sokat.           | Ne igyam sokat?           |
| 7. Felakasztom a kabátot.     | Felakasszam a kabátot?    |
| 8. Szeretem az embereket.     | Szeressem az embereket?   |
| 9. Sétálok egy órát.          | Sétáljak egy órát?        |
| 10. Nem gyűjtöm meg a lámpát. | Ne gyűjtsam meg a lámpát? |
| 11. Megöntözöm a virágokat.   | Megöntözzem a virágokat?  |
| 12. Olvasok egy könyvet.      | Olvassak egy könyvet?     |

## B

Instructor: A gyerek bejön a házba.  
 Student: A gyerek jöjjön be a házba.

- |                                  |                                 |
|----------------------------------|---------------------------------|
| 1. Az asszony megfőzi az ebédet. | Az asszony főzze meg az ebédet. |
| 2. János elvisz egy gyereket.    | János vigyen el egy gyereket.   |
| 3. Éva felszáll a villamosra.    | Éva szálljon fel a villamosra.  |
| 4. A fiú az iskolába megy.       | A fiú menjen az iskolába.       |
| 5. A titkár egy jegyet szerez.   | A titkár szerezzon egy jegyet.  |
| 6. Kovács beváltja a csekket.    | Kovács váltsa be a csekket.     |
| 7. Fehér kicseréli a kereket.    | Fehér cserélje ki a kereket.    |
| 8. A kocs megáll a saroknál.     | A kocs álljon meg a saroknál.   |
| 9. Ott lesz kilenckor.           | Legyen ott kilenckor.           |
| 10. Jól szórakozik.              | Szórakozzon jól.                |
| 11. Istenben hisz.               | Higgyen Istenben.               |
| 12. Sokáig él.                   | Éljen sokáig.                   |

## C

Instructor: Jól betakarózunk.  
 Student: Takarózzunk jól be.

- |                           |                        |
|---------------------------|------------------------|
| 1. Nem ijedünk meg.       | Ne ijedjünk meg.       |
| 2. Sokat pihenünk.        | Pihenjünk sokat.       |
| 3. Hamar lefekszünk.      | Feküdjünk le hamar.    |
| 4. Egykor ebédelünk.      | Ebédeljünk egykor.     |
| 5. Ajándékot adunk.       | Adjunk ajándékot.      |
| 6. Gabonát termelünk.     | Termeljünk gabonát.    |
| 7. Az ebédet megesszük.   | Együk meg az ebédet.   |
| 8. A ruhát megvarrjuk.    | Varrjuk meg a ruhát.   |
| 9. A házat megvesszük.    | Vegyük meg a házat.    |
| 10. A gyereket elvisszük. | Vigyük el a gyereket.  |
| 11. Az ablakot kinyitjuk. | Nyissuk ki az ablakot. |
| 12. Az ajtót bezárjuk.    | Zárjuk be az ajtót.    |

## D

Instructor: Nem isszák meg a bort.  
 Student: Ne igyák meg a bort.

- |                                       |                                     |
|---------------------------------------|-------------------------------------|
| 1. Nem hajtanak gyorsan.              | Ne hajtsanak gyorsan.               |
| 2. Nem esznek sokat.                  | Ne egyenek sokat.                   |
| 3. Nem osztják el a számlát.          | Ne osszák el a számlát.             |
| 4. Nem búcsúznak el a háziasszonytól. | Ne búcsúzzanak el a háziasszonytól. |
| 5. Nem helyezik Washingtonba.         | Ne helyezék Washingtonba.           |
| 6. Nem hisznek el mindent.            | Ne higgyenek el mindent.            |
| 7. Nem mennek el kilenckor.           | Ne menjenek el kilenckor.           |
| 8. Nem kérnek pénzt.                  | Ne kérjenek pénzt.                  |
| 9. Nem kelnek fel.                    | Ne keljenek fel.                    |
| 10. Nem dohányoznak a szobában.       | Ne dohányozzanak a szobában.        |
| 11. Nem visznek csomagot.             | Ne vigyenek csomagot.               |
| 12. Nem beszélnek angolul.            | Ne beszéljenek angolul.             |

## E

Instructor: Nem főzte meg a vacsorát.  
Student: Főzze meg a vacsorát!

- |                                   |                            |
|-----------------------------------|----------------------------|
| 1. Nem beszéltek magyarul.        | Beszéljenek magyarul!      |
| 2. Nem írta meg a házi feladatot. | Írja meg a házi feladatot. |
| 3. Nem olvasta el a könyvet.      | Olvassa el a könyvet!      |
| 4. Nem öntözte meg a virágokat.   | Öntözze meg a virágokat!   |
| 5. Nem keltek fel nyolckor.       | Keljenek fel nyolckor!     |
| 6. Nem kértek felvilágosítást.    | Kérjenek felvilágosítást!  |
| 7. Nem feküdtek le.               | Feküdjenek le!             |
| 8. Nem írták alá a szerződést.    | Írják alá a szerződést!    |

## F

Instructor: Nem vettem meg a ruhát.  
Student: Megvegyem a ruhát?

- |                                     |                          |
|-------------------------------------|--------------------------|
| 1. Nem ittuk meg a tejet.           | Megigyuk a tejet?        |
| 2. Nem mentem iskolába.             | Menjek iskolába?         |
| 3. Nem olvastuk el az újságokat.    | Elolvassuk az újságokat? |
| 4. Nem akasztottam fel a kabátomat. | Felakasszam a kabátomat? |
| 5. Nem szereztünk jegyeket.         | Szerezzünk jegyeket?     |
| 6. Nem vacsoráztam meg.             | Megvacsorázzam?          |
| 7. Nem mentünk vissza.              | Visszamenjünk?           |
| 8. Nem maradtam ágyban.             | Maradjak ágyban?         |

## G

Instructor: Nem nézték meg a várost.  
Student: Megnézzék a várost?

- |   |   |
|---|---|
| 1. Nem adta be az orvosságot.                       | Beadja az orvosságot?                       |
| 2. Nem vettük meg a házat.                          | Megvegyük a házat?                          |
| 3. Nem mutatta meg a virágokat.                     | Megmutassa a virágokat?                     |
| 4. Nem reggelizett meg.                             | Megreggelizzen?                             |
| 5. Nem érdeklődtek meg, hogy mikor indul a vonat.   | Megérdeklődjék, hogy mikor indul a vonat?   |
| 6. Nem mesélték el, hogy mit csináltak New Yorkban. | Elmeséljék, hogy mit csináltak New Yorkban? |

## II

## A

Instructor: Siessen, mert késő van.  
Student: Miért siessék? Késő van?

- |   |  |
|---|--|
| 1. Feküdjenek azonnal le, már tíz óra elmúlt.         | Miért feküdjenek azonnal le?<br>Már tíz óra elmúlt.    |
| 2. Hozzon az üzlethől kenyeret, mert nincs itt semmi. | Miért hozzon az üzlethől kenyeret?<br>Nincs itt semmi. |
| 3. Ne menjen ki kabát nélkül, mert nagyon hideg van.  | Miért ne menjen ki kabát nélkül?<br>Nagyon hideg van?  |
| 4. Ne hajtsanak gyorsan, mert sok a kanyar.           | Miért ne hajtsanak gyorsan?<br>Sok a kanyar?           |

- |  |   |
|--|---|
| 5. Ne dohányozzanak az osztályban,<br>mert nem szabad. | Miért ne dohányozzunk az osztályban?<br>Nem szabad? |
| 6. Ne fényképezzen itt,<br>mert tilos.                 | Miért ne fényképezzek itt?<br>Tilos?                |
| 7. Ne nyissa ki az ablakot,<br>mert hideg van.         | Miért ne nyissam ki az ablakot?<br>Hideg van?       |
| 8. Csukja be az ajtót,<br>mert fázom.                  | Miért csukjam be az ajtót?<br>Fázik?                |

## B

Instructor: Várjanak!  
Student: Azt akarja, hogy várjunk?

- |                                 |  |
|---------------------------------|--|
| 1. Ne menjen még!               | Azt akarja, hogy ne menjek még?                  |
| 2. Mondjanak valamit!           | Azt akarja, hogy mondjunk valamit?               |
| 3. Vigyenek el engem is!        | Azt akarja, hogy vigyük el magát is?             |
| 4. Igyanak az egészségemre!     | Azt akarja, hogy igyunk az<br>egészségére?       |
| 5. Várjon meg engem!            | Azt akarja, hogy várjam meg magát?               |
| 6. Meséljenek Magyarországról!  | Azt akarja, hogy meséljünk Magyar-<br>országról? |
| 7. Énekeljenek egy magyar dalt! | Azt akarja, hogy énekeljünk egy<br>magyar dalt?  |
| 8. Maradjon ágyban!             | Azt akarja, hogy maradjak ágyban?                |

## C

Instructor: Menjenek a folyosó végére! (Hova?)  
Student: Hova menjünk?

- |  |                                   |
|--|-----------------------------------|
| 1. Keljen fel hétkor! (Mikor?)                   | Mikor keljek fel?                 |
| 2. Ebédeljünk együtt! (Hol?)                     | Hol ebédeljünk?                   |
| 3. Hozzon egy széket! (Honnan?)                  | Honnan hozzak egy széket?         |
| 4. Vegyen két jegyet! (Mit?)                     | Mit vegyek?                       |
| 5. Vigye ki a virágokat! (Hova?)                 | Hova vigyem a virágokat?          |
| 6. Mutasson be a feleségének!<br>(Mikor?)        | Mikor mutassam be a feleségemnek? |
| 7. Menjenek Washingtonba! (Hogyan?)              | Hogyan menjünk Washingtonba?      |
| 8. Kérdezzék meg, mikor indul a<br>vonat! (Mit?) | Mit kérdezzünk meg?               |

## III

## A

Instructor: Tessék helyet foglalni.  
Student: Legyen szíves, foglaljon helyet!

- |                                |                                       |
|--------------------------------|---------------------------------------|
| 1. Tessék magyarul beszélni.   | Legyen szíves, beszéljen magyarul!    |
| 2. Tessék a kabátot felvenni.  | Legyen szíves, vegye fel a kabátot!   |
| 3. Tessék ágyban maradni.      | Legyen szíves, maradjon ágyban!       |
| 4. Tessék lefeküdni.           | Legyen szíves, feküdjön le!           |
| 5. Tessék felkelni.            | Legyen szíves, keljen fel!            |
| 6. Tessék többet tanulni.      | Legyen szíves, tanuljon többet!       |
| 7. Tessék beszállni a kocsiba. | Legyen szíves, szálljon be a kocsiba! |
| 8. Tessék megvenni a jegyet.   | Legyen szíves, vegye meg a jegyet!    |



- |                               |                                    |
|-------------------------------|------------------------------------|
| 9. Tessék a kabátot levenni.  | Legyen szíves, vegye le a kabátot! |
| 10. Tessék a levelet megírni. | Legyen szíves, írja meg a levelet! |
| 11. Tessék befáradni.         | Legyen szíves, fáradjon be!        |
| 12. Tessék befűteni.          | Legyen szíves, fűtsön be!          |

## B

Instructor: Tessék dolgozni.  
Student: Kérem, dolgozzanak!

- |                                     |                                    |
|-------------------------------------|------------------------------------|
| 1. Tessék a nappaliba menni.        | Kérem, menjenek a nappaliba!       |
| 2. Tessék az ajtót bezárni.         | Kérem, zárják be az ajtót!         |
| 3. Tessék a csomagot kinyitani.     | Kérem, nyissák ki a csomagot!      |
| 4. Tessék a házi feladatot megírni. | Kérem, írják meg a házi feladatot! |
| 5. Tessék telefonálni.              | Kérem, telefonáljanak!             |
| 6. Tessék a kabátokat felakasztani. | Kérem, akasszák fel a kabátokat!   |
| 7. Tessék az asztalt kivinni.       | Kérem, vigyék ki az asztalt!       |
| 8. Ne tessék dohányozni.            | Kérem, ne dohányozzanak!           |
| 9. Ne tessék sokat inni.            | Kérem, ne igyanak sokat!           |
| 10. Ne tessék megfázni.             | Kérem, ne fázzanak meg!            |
| 11. Ne tessék gyorsan hajtani.      | Kérem, ne hajtssanak gyorsan!      |
| 12. Tessék felállni.                | Kérem, álljanak fel!               |

## IV

## A

Instructor: A gyerek szeretne elmenni.  
Student: Engedje, hogy elmenjen a gyerek.

- |                                       |   |
|---------------------------------------|---|
| 1. A gyerekek szeretnének játszani.   | Engedje, hogy játsszanak a gyerekek.    |
| 2. Szeretném a képet megnézni.        | Engedje, hogy megnézzem a képet.        |
| 3. Szeretnék megvenni az új kocsit.   | Engedje, hogy megvegyék az új kocsit.   |
| 4. Szeretnék elmenni New Yorkba.      | Engedje, hogy elmenjünk New Yorkba.     |
| 5. Szeretném meglátogatni Kovácsékat. | Engedje, hogy meglátogassam Kovácsékat. |
| 6. Szeretné kifizetni az ebédet.      | Engedje, hogy kifizesse az ebédet.      |

## B

Instructor: A gyerekek szeretnének elmenni.  
Student: Engedje őket elmenni.

- |                                      |                                 |
|--------------------------------------|---------------------------------|
| 1. Szeretnék lefeküdni.              | Engedjen engem lefeküdni.       |
| 2. Péter szeretné megvenni a kocsit. | Engedje neki megvenni a kocsit. |
| 3. Szeretnék úszni menni.            | Engedjen minket úszni menni.    |
| 4. Szeretnének színházba menni.      | Engedje őket színházba menni.   |
| 5. Szeretne hazamenni.               | Engedje őt hazamenni.           |
| 6. Szeretnék Párizsba menni.         | Engedjen engem Párizsba menni.  |

## TRANSLATION DRILL

- |   |  |
|---|--|
| 1. Kelemen was sick for two days.   | Kelemen két nap óta rosszul volt.  |
| 2. He had a fever and a stomach ache.   | Láza volt és fájt a gyomra.  |
| 3. His wife told him not to eat meat.   | A felesége azt mondta, hogy ne egyen húst.                               |
| 4. He had trouble with his stomach two years ago.                                 | Két évvel ezelőtt is baj volt a gyomrával.                               |
| 5. At that time the doctor examined him but didn't find any serious trouble.      | Akkor a doktor megvizsgálta, de nem talált komoly bajt.                  |
| 6. But he recommended that he should not eat anything heavy.                      | De azt ajánlotta, hogy ne egyen semmi nehezet.                           |
| 7. He asked him to always eat and drink only a small quantity.                    | Kérte, hogy mindig csak keveset egyen és igyon.                          |
| 8. He gave him medicine and told him to take some every morning and evening.      | Orvosságot adott neki és mondta, hogy vegye be minden reggel és este.    |
| 9. Kelemen did everything that the doctor told him.                               | Kelemen mindent megcsinált, amit az orvos mondott neki.                  |
| 10. But now he was sick again.  | De most megint rosszul volt.   |
| 11. Kelemen told his wife to call the doctor at once.                             | Kelemen mondta a feleségének, hogy hívja el rögtön az orvost.            |
| 12. Mrs. Kelemen asked the doctor to come as soon as possible.                    | Kelemenné kérte az orvost, hogy jöjjön mielőbb.                          |
| 13. At 3 in the afternoon the district doctor arrived.                            | Délután háromkor megérkezett a körzeti orvos.                            |
| 14. He already knew Kelemen.  | Már ismerte Kelement.  |
| 15. 'How do you feel, my dear friend?' the doctor asked.                          | Hogy érzi magát, kedves barátom,- kérdezte az orvos.                     |
| 16. 'I'm very sick,' Kelemen said; 'I have some terrible pains'.                  | Nagyon rosszul vagyok - mondta Kelemen. Nagy fájdalmaim vannak.          |
| 17. Lie still; let me examine you.  | Feküdjön nyugodtan, hadd vizsgáljam meg.                                 |
| 18. I'll take your temperature now.   | Most megmérem a lázát.   |
| 19. You have a high fever, 39 degrees.  | Magas láza van, 39 fok.  |
| 20. Please bring me a glass of water and a spoon, Madam.                          | Kérem, hozzon egy pohár vizet és egy kanalat, asszonyom.                 |
| 21. I want to have a look at his throat.  | Meg akarom nézni a torkát.   |
| 22. There's nothing wrong with your throat.                                       | Nincs a torkának semmi baja.   |
| 23. Show me where your stomach hurts.   | Mutassa meg, hogy hol fáj a gyomra.                                      |
| 24. We'll have to operate on your stomach. I'll send you to one of the hospitals. | Meg kell operálni a gyomrát. Beutalom az egyik kórházba.                 |
| 25. Don't eat anything until tomorrow morning.                                    | Ne egyen semmit se holnap reggelig.                                      |
| 26. Take this medicine and stay in bed.   | Vegye be ezt az orvosságot és maradjon az ágyban.                        |
| 27. Kelemen was operated on on Thursday.  | Kelement csütörtökön operálták.  |
| 28. The operation lasted for two hours.   | Az operáció két óráig tartott.   |
| 29. Afterwards he was unconscious for several hours.                              | Utána egypár óráig eszméletlen volt.                                     |
| 30. But the following day he was already feeling better.                          | De a következő nap már jobban érezte magát.                              |
| 31. In the room where Kelemen was there were three other people.                  | A szobában, ahol Kelemen feküdt, még három ember volt.                   |
| 32. One of them, the oldest one, had heart trouble.                               | Az egyiknek, a legöregebbnek, szívbaja volt.                             |
| 33. The other one had cancer and had just been operated on.                       | A másikkal rákja volt és akkor operálták.                                |
| 34. The third, a young workman, had been badly hurt in a car accident.            | A harmadik, egy fiatal munkás, súlyosan megsebesült egy autókarambolban. |

- |   |   |
|---|---|
| 35. His arm, leg, and a few of his ribs were broken.                          | Eltörött a karja, lába és egypár bordája.                     |
| 36. This man received a transfusion yesterday.                                | Ez az ember tegnap vérátömlesztést kapott.                    |
| 37. Kelemen's incision ('wound') healed after two weeks.                      | Két hét múlva Kelemennek begyógyult a sebe.                   |
| 38. The head physician told him that they'd let him go home after a few days. | A főorvos azt mondta neki, hogy egypár nap múlva hazaengedik. |
| 39. Kelemen was very happy that he was well again.                            | Kelemen nagyon örült, hogy meggyógyult.                       |
| 40. But he didn't eat anything rich anymore.                                  | De többet nem evett semmi zsírosat.                           |

## RESPONSE DRILL

1. Mi baja volt Zoltánnak?
2. Mit mondott az apja neki?
3. Miért fázott meg Zoltán?
4. Fájdalmai is voltak?
5. Mije fájt?
6. Mit csinált egész éjjel?
7. Kit hívott el Zoltán apja?
8. Mit csinált az orvos?
9. Miért fázott Zoltán?
10. Piros volt Zoltán toroka?
11. Megmérte az orvos Zoltán lázát?
12. Hány fok láza volt Zoltánnak?
13. Mit mondott az orvos, mi baja van Zoltánnak?
14. Hova utalta be Zoltánt?
15. Miért utalta be Zoltánt a kórházba?
16. Mit adtak Zoltánnak a kórházban?
17. Meddig volt Zoltán beteg?
18. Mit csináltak, amikor már jobban volt?
19. Ki feküdt ugyanabban a kórházban?
20. Mit csinált Zoltán, amikor már engedték felkelni?
21. Mi baja volt a barátjának?
22. Mikor operálták a barátját?
23. Mit mondott az orvos, mennyi idő szükséges, hogy begyógyuljon a seb?
24. Volt étvágya Kelemen barátjának?
25. Adtak neki enni az operáció után?
26. Mit nem volt szabad ennie sokáig?
27. Nagyon szenvedett?
28. Mi történt a kisfiúval, aki a sarokban feküdt?
29. Mije törött el?
30. Mit adtak éppen akkor a kisfiúnak?
31. Maga, vagy valaki a családjából, feküdt már kórházban?
32. Mi baja volt?
33. Sokáig kellett a kórházban maradnia?
34. Operálták?
35. Sokba került a kórház?
36. Sokat kellett fizetni az orvosnak?
37. Amerikában sokba kerül egy betegség?
38. Milyenek a kórházak Amerikában?
39. Van elég orvos és kórház Amerikában?
40. Van sok szívbjaj Amerikában?

## CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Látom, hogy megfázott!  
 B: Télen könnyen megfázik az ember.  
 A: Láza is van?  
 B: Az nincs, de fáj a fejem. Azt hiszem influenzás vagyok egy kicsit.  
 A: Volt már orvosnál?  
 B: Délután akarok elmenni a körzeti orvosomhoz.  
 A: Majd megvizsgálja az orvos és ad valami orvosságot.  
 B: Remélem, nincs komolyabb bajom.

2

- A: Fáj a mellem, doktor úr, és egész éjjel izzadtam.  
 B: Megvizsgálom. Vegye le a kabátját.  
 A: Itt hűvös van. Fázom kabát nélkül.  
 B: Mindjárt becsukom az ablakot. Most köhögjön. Vegyen mély lélegzetet.  
 A: A torkom is fáj egy kicsit.  
 B: Igen, elég piros. Adok orvosságot magának.  
 A: Komoly bajom van, doktor úr?  
 B: Nem, csak influenza. Vegye be este az orvosságot és maradjon holnap ágyban.

3

- A: Mikor operálták?  
 B: Tegnapelőtt reggel.  
 A: Szabad már ennie?  
 B: Nem sokat. Főleg csak folyadékot adnak.  
 A: Meddig kell diétát tartania?  
 B: Az orvos azt mondta, hogy legalább két hónapig ne egyem zsírosat.  
 A: Meddig marad a kórházban?  
 B: Legalább még három hétig, amíg a seb begyógyul.  
 A: Nem tudja mi baja van annak a fiúnak a sarokban?  
 B: Megsérült egy autókarambolban.  
 A: Látom, gipszben van a lába!  
 B: Igen, eltörte az egyik lábát és egy pár bordáját.

## NARRATIVE

Magyarországon az embereket az állam biztosítja betegség ellen. Ha valaki beteg lesz, a körzeti orvos kezeli. A körzeti orvos az állam alkalmazottja, a betegek nem fizetnek neki semmit. Az állam tartja fenn a kórházakat, fizeti az orvosokat és az ápolókat. Ha valakinek komoly baja van, a körzeti orvos beutalja a kórházba.

A beteg emberek a körzeti orvos rendelőjébe mennek. Azok, akik súlyosan betegek és nem tudnak az orvos rendelőjébe elmenni, kihívják az orvost a lakásukba. Az orvos otthon megvizsgálja őket. Ha nem komoly a betegség, az orvos otthon kezeli a beteget és felír egy gyógyszert, hogy a beteg szedje be. A beteg az orvosságnak nem az egész arát fizeti, hanem csak 15-20 százalékát. A többit az állam fizeti.

Sok más európai országban is az állam biztosítja az embereket. Magyarországon már nagyon régen megszervezték a társadalom biztosítást. Már a második világháború előtt volt állami biztosító intézet az állami alkalmazottak és a gyári munkások részére. De nem mindenki tartozott a biztosító intézetbe.

Akik nem voltak az intézet tagjai, azoknak fizetniük kellett az orvost és a kórházat.

Ma az állam mindenkit biztosít betegség ellen. De természetesen, az emberek zsebéből veszi a pénzt erre. Minden embernek, aki dolgozik, fizetnie kell a biztosítást. Mindenkinek levonják a biztosítást a fizetéséből.

Az orvosoknak csak állami kórházakban szabad dolgozniuk. Sok faluban és kis városban kevés az orvos. A nagy városokban, főleg Budapesten, van elég orvos. Ez azért van, mert a fiatal orvosok az egyetem után mind Budapesten szeretnének dolgozni. Vidéken a körzeti orvosoknak sokat kell utazniuk a gazdaságok között.

Kórházak és klinikák főleg nagy városokban vannak. A legtöbb kórház természetesen Budapesten van. A városokban van mentőszolgálat is. Ha baleset történik valahol, a mentőautó viszi azokat az embereket akik megsérültek a kórházba. Ott első segélyben részesítik őket. Ha szükséges, megoperálják és ápolják őket addig, amíg meggyógyulnak.

|                   |                       |
|-------------------|-----------------------|
| biztosítani       | to insure             |
| ellen             | against               |
| alkalmazott       | employee              |
| fenntartani       | to maintain, uphold   |
| rendelő           | doctor's office       |
| beszedni          | to take in            |
| megszervezni      | to organize           |
| társadalom        | society               |
| biztosítás        | insurance             |
| biztosító intézet | insurance company     |
| részére           | for him, her, it      |
| levonni           | to withhold, subtract |
| klinika           | clinic                |
| mentő             | ambulance, rescue     |
| szolgálat         | service               |
| baleset           | accident              |
| segély            | aid                   |
| részesíteni       | to give               |

## FEKETE KOCSIT VETT

Basic Sentences

## KEMÉNY

I hear that you have a new car. When did you buy it?

used

Hallom, hogy új kocsija van. Mikor vette?

használt

## FEKETE

Two weeks ago. However, it's not a new but a used one.

for how much

Két héttel ezelőtt. De nem új, hanem használt.

mennyiért

## KEMÉNY

How much did you pay for it? ('For how much did you buy it?')

although  
in spite of the fact  
although  
condition

Mennyiért vette?

jóllehet  
dacára  
bár  
állapot, -a

## FEKETE

Forty thousand forints. They gave me 25,000 forints for my old car, although it was in pretty bad condition. That's why I bought another car.

Negyvenezer forintért. A régi kocsimért huszoneezer forintot adtak, jóllehet elég rossz állapotban volt. Azért vettem egy másik kocsit.

## KEMÉNY

When are you going to show it to me?

at any time  
speed  
transmission  
spark plug, candle  
engine

Mikor mutatja meg a kocsiját?

akármikor, bármikor  
sebesség, -e  
sebességváltó  
gyertya  
motor, -ja

## FEKETE

Whenever you wish, but just now it's still in the garage. They're repairing the transmission and replacing the spark plugs.

Akármikor, de most még a garázsban van. Javítják a sebességváltót és új gyertyákat tesznek a motorba.

## KEMÉNY

How many thousand kilometers does the car have?

to examine, check

Hány ezer kilométer van a kocsiban?

átvizsgálni

## FEKETE

Eighty-five thousand. That's why I took it to the garage to be checked before I go on a trip in it. I wouldn't like to have trouble somewhere on the road.

cylinder

85 ezer. Ezért vittem a kocsit a garázsba átvizsgálni, mielőtt használom. Nem szeretném, hogy valahol az országuton legyen valami baja.

henger, -e

## KEMÉNY

How many cylinders does the car have?

horsepower  
in, inside, within  
previous

Hány hengeres motor van a kocsiban?

lóerős  
benne  
előző

## FEKETE

Six. It has a fifty-eight horsepower motor. My previous car had only four cylinders with forty horsepower.

any kind of, whatsoever  
rubber, tire

Hathengeres. 58 lóerős motor van benne. Az előző kocsimban csak négyhengeres, 40 lóerős motor volt.

akármilyen, bármilyen  
gumi

## KEMÉNY

With this car you can easily climb any high hill. Does the car have good tires?

rear, back  
outside, exterior  
inside  
worn

Ezzel a kocsival akármilyen magas hegyre könnyen fel tud majd menni. Vannak-e jó gumijai a kocsijának?

hátsó  
külső  
belső  
kopott

## FEKETE

The two front tires are good but I'll have to change the back ones. The tires are badly worn but I can still use the inner tubes.

one or the other  
part  
while  
while

Az első két gumi jó, de a hátsó gumikat ki kell cserélnem. A külső gumik már nagyon kopottak, de a belsőket még tudom használni.

valamelyik  
alkatrész  
mialatt  
miközben

## KEMÉNY

You'll probably be able to find good used tires in one of the auto supply stores while they're repairing the car. Why don't you see if you can get them where I bought my tires?

the other day, recently  
where (whither), wherever

Biztosan talál jó használt gumikat valamelyik alkatrész-üzletben, mialatt javítják a kocsit. Miért nem nézi meg ott, ahol én vettem a gumikat?

múltkor  
ahova

## FEKETE

All right. Did you get them in the store where we both went the other day?

to use up, consume

JÓ, megnézem. Abban az üzletben vette, ahova múltkor együtt mentünk?

fogyasztani

## KEMÉNY

Yes. How much gasoline does your car use?

about  
liter

Igen. Mennyi benzint fogyaszt a kocsija?

kb. (körülbelül)  
liter, -je

## FEKETE

I haven't found out yet. However, the man from whom I bought the car told me that it takes about 18 liters for every hundred kilometers.

brake

Még nem próbáltam ki. De az ember, akitől vettem a kocsit azt mondta, hogy 100 kilométeren kb. 18 litert fogyaszt.

fék, -je

## KEMÉNY

That's not bad. What are the brakes like on the car? It's dangerous to drive with bad brakes!

wheel  
bearings  
ball bearings

Az nem rossz. Milyenek a kocsi fékjei? Rossz fékekkel veszélyes hajtani!

kormány  
csapágy, -at  
golyóscsapágy

## FEKETE

They work all right. Both the hand brake and the foot brake are in good condition. But I believe I'll have to change one wheel bearing.

curious  
if only, if by any means  
unless, except

Kitűnően működnek. A kézfék és a lábék jó állapotban van. De azt hiszem, a kormányban egy golyóscsapágyat ki kell cserélni.

kíváncsi  
hacsak  
hacsak nem

## KEMÉNY

I wonder whether they can get bearings in the garage. It's usually hard to get them anywhere except by ordering them from the factory.

indeed, moreover  
gear  
mechanic

Kíváncsi vagyok, tudnak-e a garázsban csapágyat szerezni. Sehol sem lehet kapni, hacsak nem rendelik meg valamelyik gyárban.

sőt  
fogaskerék, -kereket, -kereke  
szerelő

## FEKETE

They've already sent for them. The mechanic also ordered a transmission gear.

Már megrendelték. Sőt, a szerelő egy fogaskereket is rendelt a sebességváltóhoz.



## KEMÉNY

You'll have to replace many parts in your car. Wouldn't it have been better if you had bought a new automobile?

battery  
starter  
light  
carburetor  
to overhaul (a motor)  
anybody  
even if  
body (of car)

Sok alkatrészt kell kicserélni a kocsiján. Nem lett volna jobb, ha egy új kocsit vesz?

akkumulátor, -ja  
önindító  
világítás  
karburátor, -a  
generálózni  
akárki, bárki  
még akkor is, ha  
karosszéria

## FEKETE

Don't be funny. The battery is brand new. The motor was recently overhauled. When the car is repaired anyone would give 50,000 forints for it, even if the body is a bit run down.

to make a bargain  
antifreeze  
radiator, cooling apparatus

Ne vicceljen! Az akkumulátor vadonatúj a kocsiban. A motort nemrég generálózták. Ha a kocsi kész lesz, akárki ad érte 50.000 forintot még akkor is, ha a karosszériája egy kicsit kopott.

jó üzletet csinálni  
fagyálló folyadék, -ja  
hűtő

## KEMÉNY

I hope you got a good bargain. Don't forget to put antifreeze in the radiator. It'll be freezing before long.

oh no, by no means  
oil  
to lubricate

Remélem, jó üzletet csinált. Ne felejtsem el fagyálló folyadékot tenni a hűtőbe. Nemsokára fagyni fog.

dehogy  
olaj, -at  
lezsírozni

## FEKETE

Of course I won't forget. I also want to have the oil changed and the car lubricated before winter. We intend to make a lot of trips with the car in the spring.

careful, cautious  
to keep, observe  
traffic  
regulation

Dehogy felejtsem el! Tél előtt ki akarom az olajat is cserélni és lezsírozni a kocsit. Tavasszal sokat akarunk kirándulni a kocsival.

óvatos  
betartani  
közlekedés  
szabály

## KEMÉNY

But just drive carefully. People who don't obey traffic regulations are very likely to have accidents.

give a (traffic) ticket (to)  
policeman

Csak azután óvatosan hajtson! Azok az emberek, akik nem tartják be a közlekedési szabályokat, könnyen balesetet csinálnak.

felírni  
rendőr, -ök, -e

## FEKETE

I've been driving for ten years and I know traffic regulations well enough. I haven't had any accidents up to now. But unfortunately last week a policeman gave my wife a ticket.

Tíz év óta vezetek, így elég jól ismerem a közlekedési szabályokat. Eddig még nem csináltam egy balesetet sem. De a múlt héten sajnos a feleségemet felírta a rendőr.

## KEMÉNY

Why? What did she do?

to work overtime  
for me  
to park

Miért? Mit csinált?

túlórázni  
értem  
parkolni

## FEKETE

I worked overtime and she came to my office to get me ('for me'). Unfortunately she left the car in a no-parking zone.

Túlóráztam és értem jött a hivatalomba. Sajnos ott hagyta a kocsit, ahol tilos volt parkolni.

board, sign

tábla

## KEMÉNY

Didn't she see the "No Parking" sign?

to notice  
fine, penalty

Nem látta a táblát, hogy tilos parkolni?

észrevenni  
bírság, -a

## FEKETE

She didn't notice it because it was already dark. She had to pay a fine of 30 forints.

Nem vette észre, mert már sötét volt. Harminc forint bírságot kellett fizetnie.

red light (traffic)  
stop sign  
to catch

piros lámpa  
stop jelző tábla  
megfogni

## KEMÉNY

That happens sometimes. Once I didn't stop at a red light and the police caught me. It cost me 50 forints.

Ez néha megtörténik. Egyszer én nem álltam meg egy piros lámpánál és megfogott a rendőr. 50 forintomba került.

car

gépkocsi

## FEKETE

It certainly is expensive to have a car.

Bizony drága dolog gépkocsit tartani!

Közmondások - Proverbs

Száz szónak is egy a vége.  
 Aki nem dolgozik, ne is egyék.  
 Kinek nem inge, ne vegye magára.  
 Új barátért el ne hagyd a régit.  
 Ha Isten velünk, ki ellenünk?

Notes on Grammar  
 (For Home Study)

A. The Suffix -ért

The causal ending -ért corresponds to English 'for' (in exchange for, for the purpose of, for the sake of, by reason of, because of, on behalf of).

|                         |                                 |
|-------------------------|---------------------------------|
| Máriáért megyek.        | I'm going for Mary.             |
| Ötven forintért vette.  | He bought it for fifty forints. |
| A családjaért dolgozik. | He works for his family.        |
| Miért tanul magyarul?   | Why do you study Hungarian?     |
| A hazáért harcolnak.    | They fight for the country.     |

The causal form of personal pronouns:

|       |         |
|-------|---------|
| érem  | értünk  |
| érted | értetek |
| érte  | értük   |

B. The Interrogative Particle -e

In Hungarian the interrogative particle -e is usually suffixed to the predicate (verb, adjective, noun).

|                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| Azt kérdezi, hogy megyek-e.         | He asks me whether I'm going.                   |
| Látta-e Évát?                       | Have you seen Eve?                              |
| Nem tudom, hogy igaz-e.             | I don't know if it's true.                      |
| Kíváncsi volt, János-e az a gyerek. | He was curious about whether that boy was John. |

Note that in the written form -e is hyphenated to the predicate.

The word vajon commonly introduces an indirect question. Before an independent statement it corresponds to English 'I wonder'; as the first element of a dependent clause, it has the same meaning as 'whether' or 'if'. In this connection, when vajon is used, -e is often omitted. Also, -e never occurs in a question introduced with a question word.

Vajon eljön (-e) Péter?  
 Vajon megtanulta (-e) a leckét?  
 Vajon áthelyezik (-e) Európába?  
 Nem tudom, vajon meg tudjuk-e venni a házat.  
 Vajon ki tudja megmondani?  
 Vajon hol van most?  
 Hol van az állomás?

## C. Subordinate Clauses and Clause Introducers

In preceding units we have had many examples of dependent (or subordinate) clauses. You may have noticed that most of these were introduced by the word hogy. This unit contains many additional clause introducers; several are formed directly from interrogatives:

|          |           |         |          |
|----------|-----------|---------|----------|
| aki      | {ki}      | ahova   | {hova}   |
| ami      | {mi}      | ahol    | {hol}    |
| amely    | {mely}    | ahonnan | {honnan} |
| amelyik  | {melyik}  | amerre  | {merre}  |
|          |           | ameddig | {meddig} |
| amilyen  | {milyen}  | amióta  | {mióta}  |
| amekkora | {mekkora} | amikor  | {mikor}  |
|          |           | ahogyan | {hogyan} |
| amennyi  | {mennyi}  | ahogy   | {hogy}   |
| ahány    | {hány}    |         |          |

Notice the following which are based on postpositions:

|          |              |
|----------|--------------|
| mielőtt  | {before}     |
| mialatt  | {while}      |
| miközben | {while}      |
| miután   | {after}      |
| mióta    | {since}      |
| mihelyt  | {as soon as} |

Other subordinate conjunctions and clause introducers:

|              |                   |
|--------------|-------------------|
| bár          | {although}        |
| dacára       | {notwithstanding} |
| hacsak       | {if only}         |
| jóllehet     | {although}        |
| még akkor is | {even if}         |

## D. Indefinite Forms

The following compound forms (often called 'indefinite forms') are frequently used in Hungarian. Note that most of the words in the list are compounds of vala-, akár-, bár- or minden- (mind-) plus an interrogative:

|             |             |            |              |
|-------------|-------------|------------|--------------|
| valaki      | akárki      | bárki      | mindenki     |
| valami      | akármi      | bármi      | -            |
| valamelyik  | akármelyik  | bármelyik  | mindegyik    |
|             |             |            |              |
| valamilyen  | akármilyen  | bármilyen  | -            |
| valamiféle  | akármiféle  | bármiféle  | mindenféle   |
| valamekkora | akármekkora | bármekkora | -            |
|             |             |            |              |
| valamennyi  | akármennyi  | bármennyi  | -            |
| valahány    | akárhány    | -          | -            |
|             |             |            |              |
| valahova    | akárhova    | bárhova    | mindenhova   |
| valahol     | akárhol     | bárhol     | mindenhol    |
| valahonnan  | akárhonnan  | bárhonnan  | mindenhonnan |
| valamerre   | akármerre   | bármerre   | -            |
| valameddig  | akárméddig  | bárméddig  | -            |
| valamikor   | akármikor   | bármikor   | mindenkor    |
| valahogy    | akárhogy    | bárhogy    | mindenhogy   |
| valahogyan  | akárhogyan  | bárhogyan  | mindenhogyan |
| valaha      | -           | -          | -            |

## E. Negatives

Many negative forms are likewise compounds with an interrogative as a base. Among the negatives following, most fit the pattern sem- (sen before k) or se- plus an interrogative:

|           |             |
|-----------|-------------|
| senki     | sehova      |
| semmi     | sehol       |
| semelyik  | sehonnán    |
|           | semerre     |
| semmilyen | semmeddig   |
| semmiféle | semmikor    |
| semekkora | soha        |
|           | sehogy      |
| semennyi  | sehogyan    |
| sehány    | semmiképpen |

## SUBSTITUTION DRILL

## I

1. Kíváncsi vagyok tudnak-e szerezni.

I'm curious about whether they can get one.

they're going for a summer vacation - they're studying Hungarian - they're doing their homework - they're traveling to Europe - they're cooking a good dinner - they're playing tennis - they're playing the piano - they're having a good time

mennek-e nyaralni - tanulnak-e magyarul - megírják-e a házi feladatot - utaznak-e Európába - főznek-e jó ebédet - teniszeznek-e - zongoráznak-e - jól szórakoznak-e

2. Kérdeztem, hogy jön-e.

I asked her if she was coming.

she was going - she was teaching - she was reading Hungarian - she was drawing - she was swimming - he was rich - he was cold - she was warm - he was tired - she was sick

megye-e - tanít-e - olvas-e magyarul - rajzol-e - úszik-e - gazdag-e - fázik-e - melege van-e - fáradt-e - beteg-e

3. Azt kérdezte, hogy ismerem-e?

He asked me whether I knew him.

I saw her - I was meeting him - I liked (him) - I liked it - I'd ask her - I was taking the child - I'd pay the bill - I'd buy the coat - I had read the book - I had phoned the Kovácses

látom-e - találkozom-e vele - szeretem-e - tetszik-e nekem - megkérem-e - elviszem-e a gyereket - kifizetem-e a számlát - megveszem-e a kabátot - elolvastam-e a könyvet - telefonáltam-e Kovácséknak

4. Nem tudom, hogy megyünk-e.

we're writing - we're staying  
 here - we're coming back -  
 we're buying a house -  
 we're traveling to Hungary -  
 we're learning it

I don't know whether we're going.

írunk-e - itt maradunk-e -  
 visszajövünk-e -  
 házat veszünk-e -  
 Magyarországra utazunk-e -  
 megtanuljuk-e

5. Vajon jön-e?

I can go - they'll write - he's  
 sick - the children are good -  
 it's possible to swim - we should  
 go - we should buy this house -  
 we should turn on the heat -  
 I should paint the room - they're  
 operating on him - she's getting  
 a transfusion

I wonder whether she's coming.

tudok-e menni - írnak-e - beteg-e -  
 a gyerekek jók-e -  
 lehet-e úszni - elmenjünk-e -  
 megvegyük-e ezt a házat -  
 befűtsünk-e - kifessem-e a szobát -  
 megoperálják-e - kap-e  
 vérátömlesztést

## II

Elküldte a fiát kenyérért.

for meat - for wine - for beer -  
 for the child - for the car -  
 for me - for her - for us - for  
 them

He sent his son for bread.

húsért - borért - sörért -  
 a gyerekért - a kocsiórt -  
 értem - érte - értünk - értük

## VARIATION DRILL

## I

1. Kilenc forintot fizettem a húsért.

- We paid twenty thousand dollars for the house.
- It's possible to get everything for money.
- Go to the store for bread.
- He gave two hundred dollars for the horses.

I paid 9 forints for the meat.

Húszezer dollárt fizettünk a házért.  
 Mindent lehet kapni pénzért.  
 Menjen az üzletbe kenyérért.  
 Kétszáz dollárt adott a lovakért.

2. Visszamegy a feleségéért?

- Whom are the policemen going for?
- Did you send the car for Kovács?
- Are you going to the drugstore for the medicine?
- How much did you give for this book?
- How much did you buy your car for?

Are you going back for your wife?

Kiért mennek a rendőrök?  
 Kovácsért küldte a kocsit?  
 A gyógyszerertárba megy az orvoságért?  
 Mennyit adott ezért a könyvért?  
 Mennyiért vette a kocsiját?

3. Elküldte a feleségét értem.

- I'll do everything for you.
- The neighbors came for us.
- We always go for them on Sunday.
- The teacher went for him.

He sent his wife for me.

Mindent megcsinálok magáért.  
 A szomszédok eljöttek értünk.  
 Vasárnap mindig elmegyünk értük.  
 A tanár ment érte.

## II

1. Valaki van a nappaliban. There's someone in the living room.  
 a. I'll ask somebody what time it is. Megkérdezek valakit, hogy hány óra van.  
 b. Does anybody have matches? Van valakinek gyufája?  
 c. I met someone who was in Hungary recently. Találkoztam valakivel, aki most volt Magyarországon.  
 d. I got a nice watch from someone. Valakitől kaptam egy szép órát.  
 e. I have to go for someone. Valakiért el kell mennem.
2. Van valami baj? Is something wrong?  
 a. He said something but I didn't understand him. Mondott valamit, de nem értettem.  
 b. Talk about something. Beszéljen valamiről.  
 c. I'm going to the store for something. Az üzletbe megyek valamiért.  
 d. Put the money into something. A pénzt tegye be valamibe.  
 e. Write your name down on something. Írja le valamire a nevét.
3. Tegye a virágot valamelyik vázába. Put the flowers into one vase or the other.  
 a. Visit me one of these days. Látogasson meg valamelyik nap.  
 b. I'd like to read one of these books. Szeretném elolvasni valamelyik könyvet.  
 c. Ask one of the students to help. Kérje meg valamelyik diákot, hogy segítsen.  
 d. Buy one of the houses. Vegye meg valamelyik házat.
4. Már láttam ezt az embert valahol. I've already seen this man somewhere.  
 a. I left my bag somewhere. A táskámat elhagytam valahol.  
 b. I'd like to go somewhere for my summer vacation. Szeretnék valahova nyaralni menni.  
 c. I have to go somewhere tonight. Ma este el kell mennem valahova.  
 d. I got fifty dollars from somewhere. Ötven dollárt kaptam valahonnan.
5. Valamennyi csomagot kinyitották. They opened all the bags.  
 a. All the men arrived. Valamennyi férfi megérkezett.  
 b. I want to buy some kind of gloves. Valamilyen kesztyűt akarok venni.  
 c. The dog ran away somewhere. Valamerre elszaladt a kutya.  
 d. I have to stay for some time. Valameddig még itt kell maradnom.  
 e. Regardless of how many people came, each said something different. Valahány ember jött, mind mást mondott.
6. Valahogyan megírtam a házi feladatot. I did ('wrote') the homework somehow.  
 a. He went to Hungary somehow. Valahogyan Magyarországra ment.  
 b. Somehow they paid for their house. Valahogyan kifizették a házukat.  
 c. I started late but somehow caught the train. Későn indultam, de valahogyan elértem a vonatot.  
 d. I found the house somehow. Valahogyan megtaláltam a házat.

7. Akárki ad érte 40 ezer forintot.  
 a. Anyone will take you.  
 b. Is it possible for anyone to have a car?  
 c. Can anybody grow beautiful corn?  
 d. You can ask anyone.
- Anyone will give 40,000 forints for it.  
 Akárki elviszi magát.  
 Akárkinek lehet kocsija?  
 Akárki tud szép kukoricát termelni?  
 Bárkit meg lehet kérni.
8. Nem lehet akármít vinni a csomagjában.  
 a. He's too old to do anything.  
 b. He doesn't like anything that I do.  
 c. Regardless of what they say, I don't believe it.  
 d. Whatever happens, I'll stay here.
- You can't take just anything in your luggage.  
 Túl öreg, hogy akármít is csináljon.  
 Akármít csinálók, nem tetszik neki.  
 Bármit mondanak, nem hiszem el.  
 Akármí lesz, én itt maradok.
9. Bármelyik könyv jó lesz.  
 a. You can go with any car.  
 b. It's possible to go to Washington on any road.  
 c. Whichever you buy will be all right.  
 d. Taste any one.
- Any book will do for me.  
 Akármelyik kocsival mehetnek.  
 Akármelyik úton lehet Washingtonba menni.  
 Akármelyiket veszi, jó lesz.  
 Kóstolja meg bármelyiket.
10. Akármennyit ígér, nem adom oda.  
 a. No matter how much he gets it's never enough.  
 b. However much I asked him, he wouldn't listen to me.  
 c. As much as I would love to go, I can't.  
 d. Regardless of how good this wine is, I don't want any more.
- No matter how much he offers, I'm not going to give it.  
 Bármennyit kap, sohasem elég.  
 Akármennyit kértem, nem hallgatott rám.  
 Akármennyire is szeretnék menni, nem tudok.  
 Bármennyire is jó ez a bor, nem kérek többet.
11. Bármikor kérdezem, csak hallgat.  
 a. Whenever he comes, I'm not at home.  
 b. Can you go at any time?  
 c. Whenever we went out on the street, he was always there.  
 d. Whenever I saw him, he was drunk.
- Whenever I ask him, he doesn't say anything.  
 Akármikor jön, nem vagyok otthon.  
 Bármikor el tud menni?  
 Akármikor kimentünk az utcára, mindig ott volt.  
 Akármikor láttam, mindig részeg volt.



12. Akármilyen áron megveszem. I'll buy it at any price.  
 a. However little wine he drinks he gets sick from it. Akármilyen kevés bort iszik, beteg lesz tőle.  
 b. If for any reason I can't come, I'll write. Ha bármilyen okból nem tudok jönni, megírom.  
 c. Regardless of what present I buy, she doesn't like it. Akármilyen ajándékot veszek, nem tetszik neki.  
 d. However large the house is, there isn't enough room in it. Bármilyen nagy a ház, nincs elég hely benne.
13. Akárhogyan is akarja, nem tudja megvenni. However much he may want to, he can't buy it.  
 a. Regardless of how many men I asked, not one knew. Akárhány embert kérdeztem, egy sem tudta.  
 b. Regardless of how many museums I visited, they were all interesting. Akárhány múzeumot megnéztem, mind érdekes volt.  
 c. Whatever number of dresses I tried on not one was good. Akárhány ruhát felpróbáltam, egy sem volt jó.  
 d. However much I want it, I can't buy the house. Akárhogyan is akarom, nem tudom a házat megvenni.
14. Akárhol vagyok, jól érzem magam. I have a good time wherever I may be.  
 a. Wherever I go he always follows me. Bárhova megyek, mindig utánam jön.  
 b. You cannot go wherever you want to in Hungary. Magyarországon nem lehet akárhova menni.  
 c. Regardless of where he's coming from he should be here by now. Akárhonnan jön is, már itt kellene lennie.  
 d. Is it possible to grow potatoes anywhere? Akárhol lehet krumplit termelni?  
 e. You can't stop wherever you want to. Akárhol nem lehet megállni.
15. Nem láttam senkit sem. I saw nobody.  
 a. Nobody understood what he said. Nem értette senki sem, hogy mit mondott.  
 b. Nobody knew the lesson today. Ma senki sem tudta a leckét.  
 c. I didn't ask anyone. Nem kérdeztem meg senkitől sem.  
 d. I won't tell anyone. Nem mondom meg senkinek sem.
16. Nem maradt semmi sem. Nothing was left.  
 a. Nothing came out of the agreement. Nem lett a szerződésből semmi sem.  
 b. He isn't giving it at any price. Semmi áron nem adja oda.  
 c. My father started with nothing and now he's a rich man. Az apám semmiből kezdte és most gazdag ember.  
 d. This pen cost nothing. Ez a toll semmibe sem került.

17. Sehol sem esett az eső. It didn't rain anywhere.  
 a. I didn't get meat anywhere. Sehol sem kaptam húst.  
 b. I don't go anywhere. I stay home. Sehova se megyek. Itthon maradok.  
 c. I didn't get a letter from anywhere. Sehonnán sem kaptam levelet.  
 d. I don't want to stay here even for a moment. Semeddig sem akarok itt maradni.  
 e. By no means can I learn the lesson. Sehogy sem tudom megtanulni a leckét.
18. Mindenki ott volt, aki valaki. Everybody, who is anybody, was there.  
 a. Not everybody drives fast around a curve. Nem mindenki hajt gyorsan a kanyarban.  
 b. People came from everywhere. Mindenhonnan jöttek az emberek.  
 c. Birds fly in every direction. Mindenfelé repülnek a madarak.  
 d. You can't go everywhere. Nem lehet mindenhova elmenni.  
 e. I want to go in any case. Mindenhogyan el akarok menni.
- III
1. Mialatt a folyosón várt, bejött egy ember. A man came in while he was waiting in the corridor.  
 a. While he was in Europe he learned German. Miközben Európában volt, megtanult németül.  
 b. While we were eating lunch it started to rain. Mialatt ebédeltünk, elkezdett esni.  
 c. While I was waiting for the street car I met a friend of mine. Miközben villamosra vártam, találkoztam egy barátommal.  
 d. While I was in New York, it was snowing in Washington. Mialatt New Yorkban voltam, Washingtonban havazott.
2. Elementek, mielőtt megjöttem. They left before I came.  
 a. After he learned Hungarian, he went to Hungary. Miután megtanult magyarul, Magyarországra ment.  
 b. He had breakfast before he went to school. Megreggelizett, mielőtt az iskolába ment.  
 c. After the bus stopped, the children got off. Miután az autóbusz megállt, a gyerekek leszálltak.  
 d. I have not been abroad since I've been in America. Mióta Amerikában vagyok, nem voltam külföldön.
3. Elmegyek, még akkor is, ha esik. I'm going even if it rains.  
 a. They're going to buy the house even if it's too expensive. Megveszik a házat, még akkor is, ha túl drága.  
 b. We go swimming every morning even when it's cold. Minden reggel úszni megyünk, még akkor is, ha hideg van.  
 c. I'll study my lesson even if I'm not in the mood for it. Megtanulom a leckét, még akkor is, ha nincs kedvem hozzá.  
 d. Eat the dinner even though you don't like it. Egye meg az ebédet, még akkor is, ha nem ízlik.

4. Nem jött el, jöllehet megígérte. He didn't come although he promised.
- a. The children were playing on the street, although it was raining very hard (much). A gyerekek az utcán játszottak, dacára hogy nagyon esett.
- b. I'm tired, although I went to bed early. Fáradt vagyok, bár korán lefeküdtem.
- c. He didn't find the street, although he knew the city. Nem találta meg az utcát, jöllehet ismerte a várost.
- d. I don't drink cognac, although I like it. Nem iszom konyakot, dacára hogy ízlik.

## IV

1. Én is odamegyek, ahova maga megy. Where you go I'll go too.
- a. I want that apple you have in your hand. Azt az almát kérem, amelyik a kezében van.
- b. He's going where even the birds don't go. Ott jár, ahol még a madár sem jár.
- c. Good people live where I come from. Ahonnan én jövök, ott jó emberek laknak.
- d. Whichever way we go the road is bad. Amerre megyünk, mindenhol rossz az út.
2. Az ember, akitől kaptam, már elment. The man from whom I got it has already left.
- a. The girl you were speaking about is here. A lány, akiről beszélt, itt van.
- b. The children I saw are not here any more. A gyerekek, akiket láttam, már nincsenek itt.
- c. The men I gave bread to were very poor. Az emberek, akiknek kenyeret adtam, nagyon szegények voltak.
- d. The clerk that I talked to was a very pleasant man. A hivatalnok, akihez beszéltem, nagyon kedves ember volt.
3. Azt a férfit, aki a templom előtt áll, nem ismerem. I don't know the man who is standing in front of the church.
- a. The girl you saw me with is my sister. A lány, akivel látott, a nővérem.
- b. The gentleman whom the car was sent for is the ambassador. Az úr, akiért a kocsit küldték, a nagykövet.
- c. The boy you saw is my son. A fiú, akit látott, az én fiam.
- d. The girls who are sitting over there are French. A lányok, akik ott ülnek, franciák.
4. Akkor jöttem, amikor a tanár jött. I came when the teacher came.
- a. I'm buying a car that has two doors. Olyan kocsit veszek, amelynek két ajtaja van.
- b. The suitcase that my clothes are in is not here yet. Az a bőrönd, amelyikben a ruháim vannak, még nincs itt.
- c. I got the vase on the cabinet from my father. Azt a vázát, amelyik a szekrényen van, azt apámtól kaptam.
- d. It's in that box, where you put it. Abban a dobozban van, amelyikbe maga tette.

## TRANSFORMATION DRILL

## A

Instructor: Senki sem volt ott.  
Student: Mindenki ott volt.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Senki sem hajt gyorsan.                     | Mindenki gyorsan hajt.                      |
| 2. Sehonnán sem jöttek el.                     | Mindenhonnán eljöttek.                      |
| 3. Sehova sem megyek el.                       | Mindhova elmegyek.                          |
| 4. Semmit sem vesznek meg.                     | Mindent megvesznek.                         |
| 5. Senkinek sem kell megírni a házi feladatot. | Mindenkinek meg kell írni a házi feladatot. |
| 6. Sehogyan sem akarok elmenni.                | Mindhogyan el akarok menni.                 |
| 7. Sehol sem esett az eső.                     | Mindenhol esett az eső.                     |
| 8. Senkit sem kérdeztem meg.                   | Mindenkit megkérdeztem.                     |
| 9. Sehol sincsenek jó üzletek.                 | Mindenhol vannak jó üzletek.                |
| 10. Senki sem hisz el semmit.                  | Mindenki elhisz mindent.                    |
| 11. Semmikor sincs rá időm.                    | Mindenkor van rá időm.                      |
| 12. Semmiféle kocsit nem láttam.               | Mindenféle kocsit láttam.                   |

## B

Instructor: Valaki van az ajtónál.  
Student: Senki sincs az ajtónál.

- |  |  |
|--|--|
| 1. Van valakinek gyufája?                          | Senkinek sincs gyufája?                            |
| 2. Találkoztam valakivel, aki most volt Európában. | Senkivel sem találkoztam, aki most volt Európában. |
| 3. Valakitől kaptam egy ajándékot.                 | Senkitől sem kaptam ajándékot.                     |
| 4. Valakiért el kell mennem.                       | Senkiért sem kell elmennem.                        |
| 5. Ez a ház valakié.                               | Ez a ház senkié.                                   |
| 6. Lát valakit az úton jönni.                      | Nem lát senkit az úton jönni.                      |
| 7. Valamit hallottam.                              | Nem hallottam semmit.                              |
| 8. Van valamiféle betegségi biztosítása.           | Nincs semmiféle betegségi biztosítása.             |
| 9. Beszéltem valamiről.                            | Nem beszéltem semmiről.                            |
| 10. Valahol találkoztam velem.                     | Sehol sem találkoztam velem.                       |
| 11. Valameddig itt maradok.                        | Semmeddig sem maradok itt.                         |
| 12. Valahogy tudták fizetni a számlát.             | Sehogyan sem tudták kifizetni a számlát.           |
| 13. Valamilyen ruhát veszek.                       | Semmilyen ruhát sem veszek.                        |
| 14. Valahova elmegyek nyaralni.                    | Sehova sem megyek el nyaralni.                     |

## TRANSLATION DRILL

- |   |   |
|---|---|
| 1. Szabó took his car to the garage to be checked.                | Szabó bevitte átvizsgálni a kocsiját a garázsba.        |
| 2. Last week he had a lot of trouble on the road with the engine. | A múlt héten sok baja volt a motorral az országúton.    |
| 3. The car was quite old and he had used it a lot.                | A kocsi elég régi volt és sokat használta.              |
| 4. He wanted to buy another car with a smaller engine.            | Akart egy másik kocsit venni, kisebb motorral.          |
| 5. But he never had enough money to buy another car.              | De sohasem volt neki elég pénze egy másik kocsit venni. |
| 6. The six-cylinder engine used a lot of gasoline.                | A hathengeres motor sok benzint fogyasztott.            |

- |  |  |
|--|--|
| <p>7. His friend had a four-cylinder engine in his car.</p> <p>8. It used only 15 liters of gasoline per 100 kilometers.</p> <p>9. The mechanic in the garage told him they'd have to replace a lot of parts in his car.</p> <p>10. One of the gears in the transmission was broken.</p> <p>11. One of the wheel bearings had to be changed also.</p> <p>12. The spark plugs were very old and worn out.</p> <p>13. The hand brake had to be repaired also.</p> <p>14. The engine was overhauled five years ago.</p> <p>15. Lately he has not gone on longer trips in his car.</p> <p>16. He was afraid that any minute the engine would go dead.</p> <p>17. He always had trouble with the car.</p> <p>18. He recently bought two tires and an inner tube.</p> <p>19. But his third tire wasn't good either.</p> <p>20. Once he got a flat tire downtown and had to change the tire in the middle of the street.</p> <p>21. The traffic stopped and the policeman went there.</p> <p>22. The policeman told him that it was dangerous to drive with such a bad tire.</p> <p>23. Up until then Szabó had never gotten a ticket.</p> <p>24. He always drove carefully and that's why he never had an accident.</p> <p>25. However, he had to go everywhere in the city in his car.</p> <p>26. Every day after work he went for his wife.</p> <p>27. It was very hard to park where his wife's office was.</p> <p>28. They had 'No Parking' signs on both sides of the street.</p> <p>29. If anybody parked there, he had to pay a fine of 30 forints.</p> <p>30. Szabó always obeyed the traffic regulations.</p> | <p>A barátjának négyhengeres motor volt a kocsijában.</p> <p>Neki 100 kilométeren csak 15 liter benzint kellett.</p> <p>A szerelő a garázsban azt mondta, hogy sok alkatrészt kell kicserélni a kocsijában.</p> <p>A sebességváltóban egy fogaskerék eltört.</p> <p>Az egyik golyóscsapágyat is ki kellett cserélni.</p> <p>A gyertyák a motorban nagyon öregek és használtak voltak.</p> <p>A kéziféket is meg kellett javítani.</p> <p>A motort öt évvel ezelőtt generálították.</p> <p>Mostanában nem ment a kocsival hosszabb útra.</p> <p>Félt, hogy akármelyik percben megáll a motor.</p> <p>Mindig valami baja volt a kocsival.</p> <p>Nemrég vett két külső és egy belső gumit.</p> <p>De a harmadik gumija sem volt jó.</p> <p>Egyszer a belvárosban defektet kapott és az utca közepén kellett kicserélnie a kereket.</p> <p>A forgalom megállt és odament a rendőr.</p> <p>A rendőr azt mondta, hogy ilyen rossz gumival veszélyes hajtani.</p> <p>Szabót még eddig sohasem írta fel a rendőr.</p> <p>Mindig óvatosan hajtott és ezért nem csinált még sohasem balesetet.</p> <p>Pedig a városban mindenhol a kocsijával kellett mennie.</p> <p>Mindennap elment a feleségeért munka után.</p> <p>Ott, ahol a felesége hivatala volt, nagyon nehéz volt parkolni.</p> <p>Az utca mindkét oldalán 'parkolni tilos' tábla volt.</p> <p>Ha valaki ott parkolt, 30 forint bírságot kellett fizetnie.</p> <p>Szabó mindig betartotta a közlekedési szabályokat.</p> |
|--|--|

## RESPONSE DRILL

1. Mikor vette Fekete a kocsiját?
2. Új vagy használt kocsit vett?
3. Mennyiért vette a gépkocsit?
4. Mennyit adtak a régi autójáért?
5. Milyen volt a régi és milyen az új kocsija?
6. Mikor mutatja meg Fekete a kocsit Keménynek?
7. Hány ezer kilométert szaladt már a kocsiján?

8. Miért vitte Fekete a kocsit a garázsba?
9. Mit javítanak a kocsin a garázsban?
10. Hány hengeres és hány lóerős motor van a kocsiban?
11. Milyen volt a motor a régi kocsijában?
12. Vannak a kocsinak jó külső gumijai?
13. Az első vagy a hátsó gumik kopottak?
14. A külső vagy a belső gumikat kell kicserélni?
15. Mennyit fogyaszt a kocsi?
16. Milyen fékek vannak a kocsin?
17. Milyen állapotban van a kézifék?
18. Mit kell kicserélni a sebességváltóban?
19. Hol akar golyóscsapágyat venni a szerelő?
20. Milyen más alkatrészt rendelt még a gyárból?
21. Milyen új alkatrészek vannak még a kocsin?
22. Ha kész lesz a kocsi, ki ad érte 50 ezer forintot?
23. Mit kell tél előtt tenni a kocsiba?
24. Magának milyen kocsija van?
25. Hány éves a kocsija?
26. Mennyiért vette a kocsiját?
27. Sok baja volt a kocsival?
28. Mennyit fogyaszt a kocsija?
29. Felírta már magát a rendőr?
30. Mennyi bírságot kellett fizetnie?

## CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Hallottam, hogy új kocsit vett.  
 B: Nem újat, hanem használtat vettem.  
 A: Hány hengeres motor van a kocsijában?  
 B: Hathengeres, 72 lóerős motor van benne.  
 A: Nem kellett új alkatrészeket venni?  
 B: De igen. Az önindítót és a hűtőt kicserélték.  
 A: Jó a világítás a kocsin?  
 B: Elég jó; új akkumulátor van a kocsiban.

2

- A: Mennyit fogyaszt a kocsija?  
 B: 100 kilométert megy 15 liter benzinnel.  
 A: Az elég sok. Miért nem cseréli ki a karburátort?  
 B: Tavasszal veszek egy újat. Most két gumit akarok venni.  
 A: Rosszak a gumijai?  
 B: A hátsó két keréken a külső gumik kopottak.  
 A: Hogy működnek a fékek?  
 B: Kitűnően. A kézifék is és a lábfelek is jól működik.

3

- A: Miért vitte a kocsiját a garázsba?  
 B: Rossz a sebességváltó, meg kell javítani.  
 A: Mi baja van a sebességváltónak?  
 B: Egy fogaskereket és egy csapágyat ki kell cserélni.  
 A: Kicserélik az olajat is a motorban?  
 B: Igen, és lezsírozzák a kocsit.  
 A: Mikor tesz fagyálló folyadékot a hűtőbe?  
 B: Jövő héten. Nem akarom, hogy megfagyjon a hűtőben a víz.

## NARRATIVE

Kovács régóta szeretett volna venni egy kocsit. Két éve gyűjtötte rá a pénzt. Most együtt volt 30 ezer forintja és elhatározta, hogy nem vár tovább. Az új kocsik Magyarországon nagyon drágák, ezért használtat akart venni. Úgy gondolta, ha kap egy használt kocsit, kijavítják a garázsban és lesz egy jó autója.

Megnézte az újságokban az apróhirdetéseket. Sok használt kocsit volt eladó. Kovácsnak volt egy autószerelő barátja, azt megkérte, hogy menjen vele megnézni a kocsikat. Először Budára mentek, ahol egy fiatalember akarta eladni a kocsiját. Ez kis kocsit volt, négyhengeres, 40 lóerős motorral. Nem szaladt sokat, mert a kilóméter órája csak 50 ezer kilométert mutatott.

A gumik elég kopottak voltak, különösen az első két keréken. A motor jól működött, azonban az akkumulátor már öreg volt. A kocsit tulajdonosa azt mondta, hogy a motor 14 liter benzint fogyaszt 100 kilométeren. Ez nem sok, gondolta Kovács, de ő inkább egy nagy kocsit szeretett volna venni.

Utána elmentek a külvárosba, ahol egy orvos akarta a kocsiját eladni. Ez már nagy kocsit volt, hathengeres motorral. A motor 60 lóerős volt. Az orvos sokat használta az autóját, így Kovács tudta, hogy egyptár alkatrészt ki kell cserélni a kocsin. De ha olcsón meg tudja venni, még mindig megéri - mondta a barátja - mert a kocsit elég jó állapotban van és ki lehet javítani.

Ezen a kocsin jó gumik voltak és a csomagtartóban volt egy pótkerék is. Kovács és az autószerelő barátja ki akarták próbálni a kocsit. Beültek a kocsiba és elindultak. A sebességváltóval egy kis baj volt. A szerelő azt mondta, hogy egy fogaskereket és egy csapágyat ki kell cserélni és új gyertyákat venni, de az nem kerül sokba. A karburátor új volt a kocsin, ezért az orvos szerint keveset fogyasztott a kocsit. A kocsit tetszett Kovácsnak, mert simán szaladt és belül is tiszta volt.

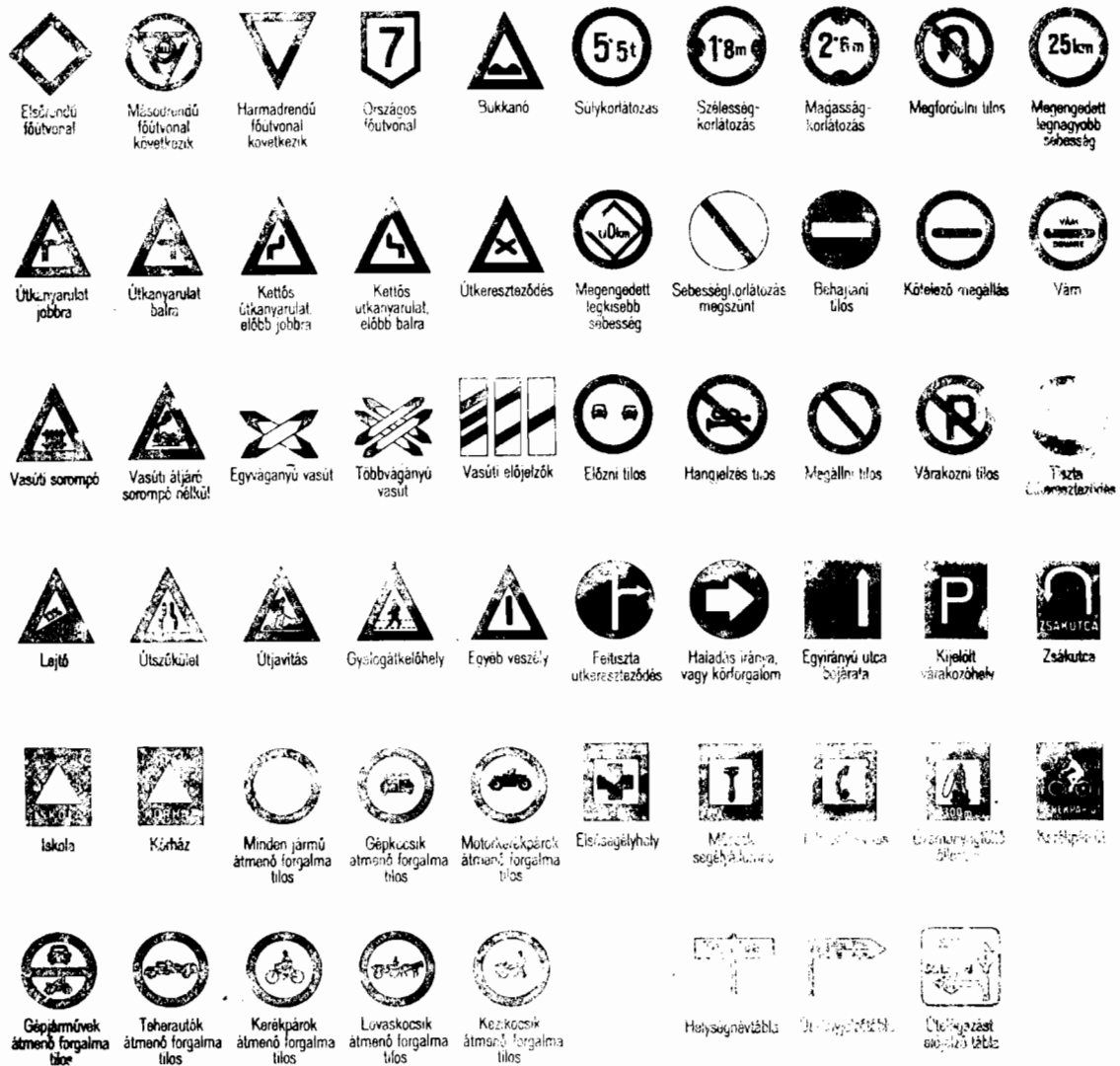
Az utcákon, ahol Kovács hajtott, nagy volt a forgalom. Rengeteg lovaskocsi, autó, teherautó, villamos, autóbusz, kerékpár (bicikli) és motorkerékpár járt mindenhol. Kovács régóta vezetett és jó vezető volt, így nem idegesítette őt a nagy forgalom. Amikor gyalogosok vagy biciklik mentek el mellette, mindig lelassult, mert nem akarta, hogy véletlenül valami baj történjen. Közben Kovácsnak eszébe jutott, hogy nemsokára lejár a hajtási igazolványa. Elhatározta, hogy másnap elmegy és megújítja.

Egy kis idő múlva megfordult és visszahajtott az orvos lakásához. Az orvos 32 ezer forintot kért a kocsitól. Kovács alkudni kezdett vele. Végül 30 ezer forintban megegyeztek. Kovács nagyon örült, hogy 30 ezerért megkapta a kocsit és mindjárt kifizette a kocsit árát az orvosnak. Azután megint beültek a kocsiba és elmentek Kovács feleségéért, hogy neki is megmutassák a kocsit. Kovács szerelő barátja megígérte, hogy azonnal megrendeli az alkatrészeket és ha megjönnek, felhívja Kovácsot. Akkor majd megmondja, hogy mikor vigye be a kocsit javítani a garázsba.

|               |                          |
|---------------|--------------------------|
| tulajdonos    | owner                    |
| gyűjteni      | to gather, accumulate    |
| elhatározni   | to decide                |
| apróhirdetés  | classified advertisement |
| eladó         | for sale                 |
| kilóméter óra | speedometer              |
| különösen     | especially               |
| belül         | inside                   |
| rengeteg      | lots of                  |
| lovaskocsi    | horse carriage           |
| vezető        | driver                   |
| idegesíteni   | to make nervous          |

|                      |                  |
|----------------------|------------------|
| lassulni, lelassulni | to slow down     |
| gyalogos             | pedestrian       |
| véletlenül           | accidentally     |
| lejár                | expires          |
| hajtási igazolvány   | driver's licence |
| másnap               | next day         |
| megújítani           | to renew         |
| megfordulni          | to turn (around) |
| alkudni              | to bargain       |
| végül                | finally          |
| megegyezni           | to agree         |

K Ö Z Ú T I J E L Z Ő T Á B L A K







## BÍRÓSÁGI TÁRGYALÁSON

Basic Sentences

trial, conference  
district, region  
court of justice

tárgyalás  
kerület, -e  
bíróság, -a

## KECSKEMÉTI

This morning I was at the District Court (at a court proceeding).

Ma reggel tárgyaláson voltam a kerületi bíróságon.

## VARGA

You don't say! What happened?

Ne mondja! Mi történt?

to break in  
to rob  
to catch, capture  
culprit

betörni  
rabolni, kirabolni  
elfogni  
tettes

## KECSKEMÉTI

Last week my apartment was broken into and robbed while I was away on summer vacation. But the culprits were caught soon afterwards.

A múlt héten betörték a lakásomba. Kiraboltak, amíg nyaralni voltam. De hamar elfogták a tetteseket.

how many (people)

hányan

## VARGA

How many were there and what did they take?

Hányan voltak és mit vittek el?

noise  
noiseless, silent  
noiselessly  
to force, break open

zaj  
zajtalan  
zajtalanul  
feltörni

## KECSKEMÉTI

There were three of them, an elderly man and two young boys. They forced the door without making any noise and took all the clothes.

Hárman voltak. Egy idősebb férfi és két fiatal fiú. Zajtalanul feltörték az ajtót és minden ruhát elvittek.

unpleasant  
situation

kellemetlen  
helyzet, -e

## VARGA

What an unpleasant situation! Didn't the neighbors hear anything?

Kellemetlen helyzet! A szomszédok nem hallottak semmit?

burglar  
robber  
besides, moreover  
stormy  
full  
mud  
muddy  
footprint

betörő  
rabló  
különben is  
viharos  
tele  
sár, sarat, sara  
sáros  
lábnyom, -a

## KECSKEMÉTI

No, because the burglars worked quietly and, anyway, it was a stormy night. There were muddy footprints all over the apartment.

to be able to work

VARGA

They were certainly able to work in peace. Did they spend a long time in the apartment?

innumerable, countless  
beer (adj.)

KECSKEMÉTI

They must have spent a long time there. They ate and drank up everything that they could find in the kitchen. They left any number of empty beer bottles after them.

amusing

VARGA

How amusing! But how could they know that nobody would be at home?

little boy  
every evening  
unknown

KECSKEMÉTI

They could see that all the windows were dark. My neighbor's little son said that a strange car was parked on the other side every night. There were always two people in it.

to watch  
license number

VARGA

I'm sure they watched the house. Did the child notice the license number?

bluish  
investigation

KECSKEMÉTI

No, he didn't, but he said that the car was a bluish-green one. There was a help to the police in the investigation.

Nem, mert a betörők csendesen dolgoztak. Különben is az éjszaka viharos volt. Az egész lakás tele volt sáros lábnyomokkal.

dolgozhatni

Persze, így nyugodtan dolgozhattak. Sokáig voltak a lakásban?

számtalan  
sörös

Hosszú időt tölthettek ott. Megettek és megittak mindent, amit a konyhában találtak. Számtalan üres sörös-üveg maradt utánuk.

mulatságos

Mulatságos! De honnan tudhatták, hogy senki sem lesz a házban?

fiúcska  
esténként  
ismeretlen

Láthatták, hogy sötét volt minden ablak. A szomszédom fiúcskája azt mondta, hogy esténként egy ismeretlen kocsi állt a másik oldalon. Mindig ketten ültek benne.

figyelni  
rendszám, -a

Biztosan a házat figyelték. Látta a gyerek a kocsi rendszámát?

kékes  
nyomozás

Azt nem, de mondta, hogy egy kékeszöld kocsi volt. A rendőröknek ez is segített a nyomozásnál.

well  
to search, investigate  
to trace, to track

na  
nyomozni  
kinyomozni

## VARGA

Well, and how did they track down the culprits?

Na, és hogyan nyomozták ki, hogy kik a tettesek?

complete, full, total  
entirely, totally  
sober  
small piece

teljes  
teljesen  
józan  
darabka

## KECSKEMÉTI

You can imagine that after so many drinks they weren't exactly sober. One of them forgot his coat on the chair. The police found a small piece of paper in the pocket with an address on it.

Gondolhatja, hogy a sok ital után nem voltak teljesen józanok. Az egyik a széken felejtette a kabátját. A rendőrök egy darabka papírt találtak a zsebében, amin egy cím volt.

indeed, really  
careless  
drunk, intoxicated

valóban  
vigyázatlan  
részeg

## VARGA

They were really careless. Or they were drunk. What did the police do after that?

Valóban vigyázatlanok lehettek. Vagy részegek voltak. Mit csináltak a rendőrök azután?

## KECSKEMÉTI

They went to the address that was on the little piece of paper. A friend of one of the burglars lived there. He told them where they could find the owner of the coat.

Elmentek arra a címre, ami a papír darabkán volt. Az egyik betörőnek a barátja lakott ott. Ő megmondta, hogy hol találhatják meg a kabát tulajdonosát.

criminal, guilty

bűnös

## VARGA

Where did they succeed in finally catching the culprits?

Végül is hol sikerült elfogni a bűnösöket?

unexpectedly  
to surround  
surprise  
to get over the surprise  
to arrest

váratlanul  
körülvettük  
meglepetés  
magukhoz térni a meglepetéstől  
letartóztatni

## KECSKEMÉTI

In their apartment, out in the suburbs. One rainy morning the police unexpectedly surrounded the house. All were still sleeping. They couldn't get over their astonishment at being arrested.

A lakásukon, ott a külvárosban. A rendőrök egy szép nappal váratlanul körülvették a házat. Még aludni a hármán aludtak. Magukhoz nem térhettek a meglepetéstől, már letartóztatták őket.

stolen  
things, belongings

lopott  
holmi

## VARGA

Did they find the stolen things?

Megtalálták a lopott holmit?

one third

egyharmad

## KECSKEMÉTI

They had sold about a third of the clothes but they had the remaining two thirds in their possession.

Körülbelül egyharmad részét már eladták. De a kétharmad része a ruháknak megvan.

## VARGA

You should be glad to be able to get two thirds of your things back. The police caught them just in time. Who were the burglars, anyway?

Örüljön, hogy visszakaphatja a holmik kétharmadát. A rendőrök éppen idejében fogták el őket. Kik voltak a betörők?

juvenile, youthful  
job, position  
unemployed  
opinion  
incorrigible, incurable  
fatherless  
motherless  
orphan  
to grow up

fiatalkorú  
állás  
állástalan  
vélemény  
javíthatatlan  
apátlan  
anyátlan  
árva  
felnőni

## KECSKEMÉTI

Two young unemployed boys and an older man. In my opinion the boys are not incorrigible. They're motherless and fatherless orphans and grew up without any home life.

Két fiatalkorú állástalan fiú és egy öregebb ember. A fiúk, a véleményem szerint, nem javíthatatlanok. Apátlan-anyátlan árvák és otthon nélkül nőttek fel.

disordered, unsettled  
conditions, circumstance

rendezetlen  
körülmény

## VARGA

Unfortunately there are many young people like them. I read recently that in the big cities twelve and a half percent of the children grow up under bad conditions.

Sajnos, sokan vannak ilyen fiatalok. Nemrég olvastam, hogy a nagy városokban a gyerekeknek 12.5 százaléka nő fel rendezetlen körülmények között.

uneducated  
to influence

tanulatlan  
befolyásolni

## KECSKEMÉTI

I've heard that too. These two boys couldn't have seen much good in life, either. They were young and uneducated and thus easily influenced.

Ezt én is hallottam. Ez a két fiú sem láthatott sok szépet az életben. Fiatalok és tanulatlanok voltak és így könnyen befolyásolhatták őket.

the person most guilty,  
ringleader

főbűnös

## VARGA

You mean to say that the third is the leader?

police force  
to record, keep evidence  
criminal, delinquent  
thief  
honest  
to earn a living  
inactively

## KECSKEMÉTI

Yes. The police have identified him as a criminal with a long record. He could earn an honest living if he wanted to, but he prefers to live without doing any work.

prison, jail

## VARGA

I'm sure he has been in prison several times already. I have an idea that he'll get a few years now too.

judge  
penitentiary  
to sentence, to form an  
opinion

## KECSKEMÉTI

The judge has already sentenced him to two and a half years in the penitentiary.

to appeal  
accused, defendant  
sentence

## VARGA

Didn't the accused appeal the sentence?

defense counsel  
prosecutor  
grave, serious, heavy  
punishment, penalty  
previously convicted

## KECSKEMÉTI

He didn't but the defense did. The prosecutor, on the other hand, asked for a more severe punishment because the accused had a previous prison record.

Azt akarja mondani, hogy a harmadik a főbűnös?

rendőrség, -e  
nyilvántartani  
bűnöző  
tolvaj, -t  
becsületes  
kenyeret keresni  
tétlenül

Igen. A rendőrség régóta nyilván- tartja, mint bűnözőt. Becsületes munkával megkereshetné a kenyerét, de ő inkább tétlenül él.

börtön, -ök, -e

Biztosan már többször ült börtönben. Gondolom, most is fog kapni egypár évet.

bíró  
fegyház, -at  
ítélni

A tárgyaláson a bíró két és fél évi fegyházra ítélte.

fellebbezni  
vádolt, -at, -ja  
ítélet, -e

Nem fellebbezett a vádlott az ítélet ellen?

védő  
ügyész  
súlyos  
büntetés  
büntetett előéletű

Nem ő, hanem a védő fellebbezett. Az ügyész meg súlyosabb büntetést kért, mert a vádlott büntetett előéletű.

degree  
intermediate court  
higher, superior court  
supreme court

-fokú  
másodfokú bíróság  
felső bíróság  
legfelsőbb bíróság

VARGA

Well, and when will the trial in the higher court be?

Na és mikor lesz a tárgyalás a másodfokú bíróságon?

KECSKEMÉTI

Next month.

Egy hónap múlva.

VARGA

And the boys? What kind of punishment did they get?

És a fiúk? Ők milyen büntetést kaptak?

reformatory, boarding school

nevelőintézet, -e, -je

KECSKEMÉTI

They're being sent to the reform school at Aszód. The reason they're sending them there is so that they can learn some trade.

Egy évre Aszódra küldik őket, a nevelőintézetbe. Azért küldik oda őket, hogy ott valamilyen szakmát tanulhassanak.

undoubtedly  
to bring up, educate  
from them

kétségtelenül  
nevelni  
belőlük

VARGA

That'll undoubtedly help them. I hope they'll train them to be honest men.

Ez kétségtelenül használni fog nekik. Remélem, hogy becsületes embereket nevelnek belőlük.

KECSKEMÉTI

I hope so too.

Én is remélem.

### Közzmondások - Proverbs

Ki mint él, úgy ítél.  
Más kárán tanul az okos.  
Borúra derű - derűre ború.  
Járt utat járatlanért el ne hagyd.  
Nem mind rossz, ami szokatlan.  
Ki dolgát Istennel kezdi, jól végzi.  
Jobb az elég, mint a sok.

Notes on Grammar  
(For Home Study)

A. Verbs with Infinitive Stems in -ó, -ő

A few verbs with an infinitive stem ending in -ó or -ő (róni, löni) follow a pattern different from that of most other verbs. These forms show two stems for each of these verbs: rov- and ró-, löv- and lő-. The stem in v occurs when the ending begins with a vowel (-ok, -unk, etc.), the other when the ending begins with a consonant, or is zero, as in the third person singular indefinite. Note the alternation of stem which appears in the underlined forms of the present tense of these verbs:

| Indefinite    |               | Definite     |                |
|---------------|---------------|--------------|----------------|
| <u>rovok</u>  | <u>lövök</u>  | <u>rovom</u> | <u>lövöm</u>   |
| rósz          | lősz          | <u>rovod</u> | <u>lövöd</u>   |
| ró            | lő            | rója         | <u>lővi</u>    |
| <u>rovunk</u> | <u>lövünk</u> | rójuk        | lőjük          |
| rótok         | lőtök         | rójátok      | <u>lövitek</u> |
| rónak         | lőnek         | róják        | <u>lővik</u>   |

B. Stem Extension -hat, -het

The suffix -hat, -het added to a verb stem indicates that the action of the verb 'may' be done. This is a general indication of permissiveness or possibility. The personal endings follow this suffix:

Megvehetem a kocsit.  
Megnézhetné a múzeumot.  
Megkérdezhetnének a gyerekeket.  
Fehér elviheti az írógépet.

There are several other words which give the narrower meanings of '(it is) possible' (as opposed to 'impossible') - lehet; '(it is) permissible' (as opposed to 'forbidden') - szabad; 'to be able' (as opposed to 'to be unable') - tudni.

C. Fractions

The numerator of fractions in Hungarian is the cardinal number as in English. The denominator is formed by adding the suffix -ad, -od, -ed, -öd to the cardinal (or by dropping the -ik of the ordinal in all cases except for 1/2):

kettő  
harmad  
negyed  
ötöd  
hatod

Kettő is the mathematical term for 1/2. The popular term is fél.



D. The Endings -an, -en

Numerals and other words indicating quantity take the suffix -an, -en when used as substantives. As substantives these numerals always refer to persons and are accompanied by the plural form of the verb:

Hányan voltak ott?  
Sokan vannak az iskolában.  
Hárman voltunk a szobában.  
Négyen magyarul tanultak.

## E. Diminutive Suffixes

The most common diminutive suffixes in Hungarian are -ka, -ke, and -cska, -cske: madárka, városka, szekérke, levélke; cipőcske, ágyacska, kezecke, házacska. These may be added to nouns or adjectives: kicsike, nagyocska, fiatalka, vékonyka.

In addition to indicating smallness, they are often used to express affection also: Máriácska, Évácska, Péterke, Jánoska; kedveském, édeském, húgocskám, galambocskám.

F. The Suffix -s, (-os, -as, -es, -ös)

The adjectival ending -s (-os, -as, -es, -ös) is added to nouns and adjectives and denotes 'having the quality of or possessing':

|         |   |                 |
|---------|---|-----------------|
| por     | - | poros út        |
| sör     | - | sörös-üveg      |
| víz     | - | vizes-pohár     |
| kicsiny | - | kicsinyes ember |
| beteg   | - | beteges asszony |
| tavaszi | - | tavasziás idő   |

When the suffix is added to numerals the resulting combination is used as in the following examples:

|                                     |                                  |
|-------------------------------------|----------------------------------|
| egyed számú szoba                   | the number one room              |
| kettős villamos                     | the number two streetcar         |
| A húszas (1920-as) években történt. | It happened in the twenties.     |
| A négyötvenes vonattal utazom.      | I'm taking the 4:50 train.       |
| Hányas autóbuszra szálljak fel?     | What number bus should I get on? |
| Itt van egy százas. (money)         | Here's a hundred dollar bill.    |
| Írjon egy ötöst és egy hatost.      | Write a five and a six.          |
| Kettesben sétálunk.                 | We're walking two-by-two.        |

G. The Adjectival Ending -talan, -telen, -tlan, -tlen, -atlan, -etlen indicating 'lack of', '-less'

(1) Nouns ending in a consonant: the adjective is formed by adding -talan, -telen or -atlan, -etlen to the noun. There is no sure way of determining which of these suffixes a given noun requires, but often a noun that takes the auxiliary vowel -a- before the plural -k will require the suffix -atlan for the corresponding adjective form.

|      |   |           |         |   |              |     |   |          |
|------|---|-----------|---------|---|--------------|-----|---|----------|
| név  | - | névtelen  | jog     | - | jogtalan     | fej | - | fejetlen |
| szív | - | szívtelen | föld    | - | földtelen    | fül | - | fületlen |
| hús  | - | hústalan  | ember   | - | embertelen   | fog | - | fogatlan |
| zsír | - | zsírtalan | család  | - | családtalan  | ház | - | házatlan |
| pénz | - | pénztelen | igazság | - | igazságtalan | láb | - | látatlan |

(2) Nouns ending in a vowel: the adjective is formed by adding -atlan or -etlen to the noun. The final vowel of the stem is always long:

|      |   |          |      |   |          |
|------|---|----------|------|---|----------|
| nő   | - | nőtlen   | fa   | - | fátlan   |
| só   | - | sótlan   | idő  | - | időtlen  |
| szó  | - | szótlan  | haza | - | hazátlan |
| apa  | - | apátlan  | béke | - | békétlen |
| anya | - | anyátlan | ajtó | - | ajtótlan |

(3) Verbs: the adjective is formed by adding -atlan, -etlen to the third person singular of the verb:

|      |   |           |       |   |            |
|------|---|-----------|-------|---|------------|
| ír   | - | íratlan   | fűt   | - | fűtetlen   |
| vár  | - | váratlan  | jár   | - | járatlan   |
| hív  | - | hívatlan  | mos   | - | mosatlan   |
| akar | - | akaratlan | tölt  | - | töltetlen  |
| fest | - | festetlen | tanul | - | tanulatlan |

(4) The suffix may also be added to the basic form of an adjective:

|        |   |             |          |   |              |
|--------|---|-------------|----------|---|--------------|
| elég   | - | elégtelen   | művészi  | - | művészietlen |
| tiszta | - | tisztátlan  | nemzeti  | - | nemzetietlen |
| boldog | - | boldogtalan | népszerű | - | népszerűtlen |
| komoly | - | komolytalan |          |   |              |

(5) Note the meaning where the suffix -hat, -het is used along with -atlan, -etlen: lát 'he sees'; láthat 'he can (is able to) see'; láthatatlan '(that) cannot be seen', 'invisible'. Other examples are:

|             |   |             |                 |   |               |
|-------------|---|-------------|-----------------|---|---------------|
| ihatatlan   | - | undrinkable | lakhatatlan     | - | uninhabitable |
| ehetetlen   | - | inedible    | leírhatatlan    | - | indescribable |
| járhatatlan | - | impassable  | használhatatlan | - | unusable      |

#### SUBSTITUTION DRILL

##### 1. Szép ez a fiúcska!

kép - ló - fa -  
 kéz - erdő - könyv -  
 lámpa - ház -  
 óra - körte -  
 falu - ágy - tükör -  
 virág - madár - gyerek

képecske - lovacska - fácska -  
 kezecske - erdőcske - könyvecske -  
 lámpácska - házacska -  
 órácska - körtécske -  
 falucska - ágyacska - tükröcske -  
 virágocska - madaracska - gyerekecske

2. Itt van a leányka.

kanál - levél -  
darab - tehén - állat -  
asszony - város - kabát -  
madár - asztal - sovány -  
vékony

kanálka - levélke -  
darabka - tehénke - állatka -  
asszonyka - városka - kabátka -  
madárka - asztalka - soványka -  
vékonyka

3. A föld kétharmad részét már eladták.

$\frac{3}{4}$  -  $\frac{1}{5}$  -  $\frac{1}{3}$  -  
 $\frac{4}{5}$  -  $\frac{1}{10}$  -  $\frac{2}{5}$  -  
 $\frac{1}{4}$  -  $\frac{1}{7}$  -  $\frac{1}{6}$

háromnegyed - egyötöd - egyharmad -  
négyötöd - egytized - kétötöd -  
egyegyed - egyhated - egyhatod

4. Egyharmada még megvan.

$\frac{2}{5}$  -  $\frac{1}{6}$  -  $\frac{3}{4}$  -  
 $\frac{1}{5}$  -  $\frac{2}{3}$  -  $\frac{1}{8}$  -  
 $\frac{2}{7}$  -  $\frac{1}{4}$  -  $\frac{4}{5}$  -  $\frac{1}{100}$

kétötöde - egyhatoda - háromnegyede -  
egyötöde - kétharmada - egynyolcada -  
kethetede - egyegyede - négyötöde -  
egyszázada

5. Hányan voltak ott?

sok - kevés - öt - tíz -  
néhány - négy - egy-kettő -  
száz - ezer - húsz

sokan - kevesen - ötven - tízen -  
néhányan - négyen - egy-ketten -  
százan - ezren - húszan

## VARIATION DRILL

## I

1. Nem maradhatok sokáig.

I can't stay long.

- I can't stand all day long.
- I can't start at eight o'clock.
- I can't sleep until noon.
- I can't park in front of the school.
- I can't wait for two hours.

Nem állhatok egész nap.  
Nem indulhatok nyolc órakor.  
Nem aludhatok délig.  
Nem parkolhatok az iskola előtt.  
Nem várhatok két órát.

2. Nem használhatom a kocsit, mert rossz.

I can't use the car because it's out of order.

- I can't learn the lesson because I don't have a book.
- I can't walk this morning because I don't have time.
- I can't buy the car because I don't have enough money.
- I can't borrow his typewriter because he's not at home.
- I can't go to the theater because I'm sick.

Nem tanulhatom meg a leckét, mert nincs könyvem.  
Nem sétálhatok ma déletőtt, mert nincs időm.  
Nem vehetem meg a kocsit, mert nincs elég pénzem.  
Nem kérhetem kölcsön az írógépét, mert nincs otthon.  
Nem mehetek el a színházba, mert beteg vagyok.

3. Nem fizethettem ki a számlát, mert nem volt nálam pénz.  
 a. I couldn't order chicken paprika because it was already all gone.  
 b. I couldn't send the letter because it wasn't finished.  
 c. I couldn't write my homework because I couldn't find my pen.  
 d. I couldn't cook dinner because there wasn't any gas.  
 e. I couldn't take the children to the movies because they were sick.
- I couldn't pay the bill because I didn't have money with me.  
 Nem rendelhettem paprikás csirkét, mert már elfogyott.  
 Nem küldhettem el a levelet, mert nem volt kész.  
 Nem írhattam meg a házi feladatot, mert nem tudtam megtalálni a tollamat.  
 Nem főzhettem meg az ebédet, mert nem volt gáz.  
 Nem vihettem a gyerekeket moziba, mert betegek voltak.
4. Beszélhetek az orvossal?  
 a. Can I see the child?  
 b. Can I bring you something to drink?  
 c. May I give you a cup of coffee?  
 d. May I smoke?  
 e. May I leave?
- May I talk to the doctor?  
 Megnézhetem a gyereket?  
 Hozhatok valamit inni?  
 Adhatok egy csésze kávé?  
 Dohányozhatok?  
 Elmehetek?
5. Énekelhet, de nem zongorázhat.  
 a. You may ask, but you can't order.  
 b. You may joke, but you may not laugh.  
 c. You may promise, but you may not give.  
 d. You may ask but you can't look for it.  
 e. You may eat but you may not drink.
- You may sing but you may not play the piano.  
 Kérhet, de nem rendelhet.  
 Viccelhet, de nem nevetget.  
 Igérhet, de nem adhat.  
 Kérdezhet, de nem kereshet.  
 Ehet, de nem ihat.
6. Elolvashatja ezt a könyvet.  
 a. You can open the door.  
 b. You can close the window.  
 c. You can explain this word.  
 d. You can take off your coat.  
 e. You can hang up your hat.
- You can read this book.  
 Kinyithatja az ajtót.  
 Becsukhatja az ablakot.  
 Megmagyarázhatja ezt a szót.  
 Leveheti a kabátját.  
 Felakaszthatja a kalapját.
7. Késő van, mehetünk.  
 a. We have nothing to do; we can walk for an hour.  
 b. Lunch will be ready by one; we can eat at one.  
 c. We have enough time; we can still write a letter.  
 d. John starts this morning; we can send a parcel with him.  
 e. We can't smoke in the class because it's forbidden.
- It's late; we can go.  
 Nincs semmi dolgunk, sétálhatunk egy órát.  
 Az ebéd kész lesz egyre, ehetünk egykor.  
 Elég időnk van, írhatunk még egy levelet.  
 János ma reggel indul, küldhetünk vele csomagot.  
 Nem dohányozhatunk az osztályban, mert tilos.

8. Megtanulhatjuk a leckénket. We can learn our lesson.
- a. We can repair the engine. Megjavíthatjuk a motort.  
 b. We can show our house. Megmutathatjuk a házunkat.  
 c. We can change the tire. Kicserélhetjük a kereket.  
 d. We can lubricate the car. Lezsírozhatjuk a kocsit.  
 e. We can obey the traffic regulations. Betarthatjuk a közlekedési szabályokat.
9. Elhozhatják a barátjaikat is. You can bring your friends too.
- a. You can hang the curtains. Felakaszthatják a függönyöket.  
 b. You can paint the apartment. Kifesthetik a lakást.  
 c. You can clean the rooms. Kitakaríthatják a szobákat.  
 d. You can mention my name. Megemlíthetik a nevemet.  
 e. You can let the children go home. Hazaengedhetik a gyerekeket.
10. Nem ihattak egész nap. They couldn't drink all day long.
- a. They couldn't hospitalize him because there wasn't any room. Nem utalhatták be a kórházba, mert nem volt hely.  
 b. They couldn't do anything. Nem tehettek semmit.  
 c. They couldn't use the car because it was broken. Nem használhatták a kocsit, mert rossz volt.  
 d. They couldn't go out of the room. Nem mehettek ki a szobából.  
 e. They can't be cold because it's warm. Nem fázhatnak, mert meleg van.

## II

1. Ez a víz ihatatlan. This water is undrinkable.
- a. The lunch was inedible. Az ebéd ehetetlen volt.  
 b. If it rains much the roads are impassable. Ha sokat esik az utak járhatatlanok.  
 c. This man is tireless. Ez az ember fáradthatatlan.  
 d. The house I looked at is prohibitive in price. A ház, amit néztem, megfizethetetlen.  
 e. The car was quite unusable. A kocsi teljesen használhatatlan volt.  
 f. God is invisible. Isten láthatatlan.
2. A gyerek apátlan és anyátlan. The child is fatherless and motherless.
- a. This man's very unpleasant. Ez az ember nagyon kellemetlen.  
 b. Why are you so quiet? Miért olyan szótlan?  
 c. Don't be careless. Ne legyen vigyázatlan.  
 d. The letter was unexpected. A levél váratlan volt.  
 e. The author is completely unknown. Az író teljesen ismeretlen.

3. Hústalan ebédet eszünk.
- He was completely without money.
  - A decent man doesn't write anonymous letters.
  - Don't be so heartless.
  - I traveled with a childless couple.

We eat a meatless lunch.

Egészen pénztelen volt.

Rendes ember nem ír névtelen levelet.  
Ne legyen olyan szívtelen.  
Egy gyerektelen házaspárral utaztam.

## III

1. Nem szabad zsíros ételt ennem.
- Give me a teacup.
  - The coffee spoon is on the table.
  - The empty milk bottles are in front of the door.
  - Shall I put beer or wine glasses on the table?
  - Would you like iced coffee?

I'm not permitted to eat rich food.

Adjon egy teás-csészét.  
A kávéskanál az asztalon van.

Az üres tejes-üvegek az ajtó előtt vannak.  
Sörös vagy boros-poharakat tegyek az asztalra?  
Jeges-kávét szeretne?

2. A gyerekek tejes-kávét isznak.
- I eat buttered bread every morning.
  - I don't find the soup plates.
  - All three were married women.
  - A water tumbler is broken.
  - We drove on very dusty roads.

The children drink coffee with milk.

Minden reggel vajjas kenyeret eszem.

Nem találom a leveses-tányérokat.  
Mind a három férjes asszony volt.  
Eltörött egy vizes-pohár.  
Nagyon poros utakon hajtottunk.

3. Evett már almás rétest?
- I cooked cabbage with tomatoes for supper.
  - In this restaurant they have very good noodles with cabbage.
  - This woman has a girlish figure.
  - They have a pretty flower garden.

Did you ever eat apple strudel?

Paradicsomos káposztát főztem vacsorára.  
Ebben a vendéglőben nagyon jó káposztás tészta van.

Ennek az asszonynak lányos alakja van.  
Szép virágos kertjük van.

## IV

1. Ez a fiúcska nagyon okos.
- After dinner it's nice to have a little wine.
  - Here comes little Eve.
  - The child's sleeping in his little bed.
  - Her little shoes got wet.

This little boy is very smart.

Jó egy kis borocska ebéd után.

Itt jön Évácska.  
A gyerek alszik az ágyacskájában.

A cipőcskéje vizes lett.

2. Egy madárka ült a fán. A little bird was sitting in the tree.
- a. Little Peter doesn't go to school yet. Péterke még nem jár iskolába.
- b. My mother's sick. She's suffering a lot, my poor dear. Az anyám beteg. Szegénykém nagyon szenved.
- c. What a big boy little John is already! Milyen nagy fiú már Jánoska.
- d. Not even a little piece of bread is in the house! Egy darabka kenyér sincs a házban.

## V

1. Hányan voltak az osztályban? How many were there in the class?
- a. There were many in the church. Sokan voltak a templomban.
- b. The four of them played tennis. Négyen teniszeztek.
- c. Three slept in the room. Hárman aludtak a szobában.
- d. The ten of us sat in the boat. Tízen ültünk a csónakban.
- e. Five were wounded. Öten megsebesültek.
2. Három madár volt a fán. Kettő sárga volt. There were three birds in the tree. Two were yellow.
- a. There are two cats lying on chair. Two are under the chair. Két macska fekszik a széken. Kettő a szék alatt.
- b. Six suits are hanging in the wardrobe. Four are already very old. Hat ruha lóg a szekrényben. Négy már nagyon régi.
- c. Many dogs were running on the street. Three were barking. Sok kutya szaladt az utcán. Három ugatott.
- d. There were beautiful shops downtown. But five or six were closed. Gyönyörű üzletek voltak a belvárosban. De öt-hat zárva volt.
3. Az asszony a két ruhát megvette. The woman bought the two dresses.
- a. They drank the four glasses of brandy. A négy pohár pálinkát megitták.
- b. Eve brought the five children. Éva elhozta az öt gyereket.
- c. John wrote the three books. János a három könyvet megírta.
- d. The boys took away the ten boxes. A fiúk a tíz dobozt elvitték.

## TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: Ki lehet nyítni az ablakot?  
 Student: Kinyíthatom az ablakot?

1. El lehet menni a moziba? Elmehetnek a moziba?  
 2. Be lehet zárni az ablakot? Bezárhatom az ablakot?  
 3. Meg lehet mérni a lázát? Megmérhetem a lázát?

- |   |                                     |
|---|-------------------------------------|
| 4. Be lehet adni az orvosságot?           | Beadhatom az orvosságot?            |
| 5. Meg lehet vizsgálni a beteget?         | Megvizsgálhatom a beteget?          |
| 6. Lehet vérátömlesztést adni a betegnek? | Adhatok vérátömlesztést a betegnek? |
| 7. El lehet hívni a körzeti orvost?       | Elhívhatom a körzeti orvost?        |
| 8. Hova lehet állítani a fotelt?          | Hova állíthatom a fotelt?           |

## B

Instructor: A gyerekek nem szabad bort innia.  
Student: A gyerek nem ihat bort.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Szabónak nem szabad zsirosat ennie.                                     | Szabó nem ehet zsirosat.  |
| 2. A betegnek még nem szabad felkelnie.                                    | A beteg még nem kelhet fel.                                     |
| 3. Magyarországon a gazdálkodóknak csak egy saját tehenet szabad tartanuk. | Magyarországon a gazdálkodók csak egy saját tehenet tarthatnak. |
| 4. Nem szabad megsértenünk ezt az embert.                                  | Nem sérthetjük meg ezt az embert.                               |
| 5. A gyerekeknek nem szabad moziba menni, ha nem tanulták meg a leckét.    | A gyerekek nem mehetnek moziba, ha nem tanulták meg a leckét.   |
| 6. A városban nem szabad gyorsan hajtánuk.                                 | A városban nem hajthatunk gyorsan.                              |

## C

Instructor: Nem tudtunk elmenni, mert rossz volt a kocsink.  
Student: Nem mehettünk el, mert rossz volt a kocsink.

- |  |  |
|--|--|
| 1. Nem tudtak sokáig maradni, mert haza kellett menniük.           | Nem maradhattak sokáig, mert haza kellett menniük.           |
| 2. Nem tudott Európába utazni, mert nem kapott útlevelet.          | Nem utazhatott Európába, mert nem kapott útlevelet.          |
| 3. Nem tudtunk sétálni, mert nem volt időnk.                       | Nem sétálhattunk, mert nem volt időnk.                       |
| 4. Nem tudtak elmenni Kovácsékhoz, mert a gyerekek betegek voltak. | Nem mehettek el Kovácsékhoz, mert a gyerekek betegek voltak. |
| 5. Reggel nem tudtam megfürdeni, mert nem volt meleg víz.          | Reggel nem fürödhettem meg, mert nem volt meleg víz.         |
| 6. Nem tudtunk leszállni a villamosról, mert nem állt meg.         | Nem szállhattunk le a villamosról, mert nem állt meg.        |

## D

Instructor: Megvenné a házat, ha volna pénze.  
Student: Megvehetné a házat, ha volna pénze.

- |   |   |
|---|---|
| 1. Megírnám a levelet, ha lenne időm.                 | Megírhatnám a levelet, ha lenne időm.                   |
| 2. Ha volna időnk, elmennénk operába.                 | Ha volna időnk, elmehetnénk operába.                    |
| 3. Ha nem esne, sétálnánk.                            | Ha nem esne, sétálhatnánk.                              |
| 4. Ha Magyarországon lennének, magyarul beszélnének.  | Ha Magyarországon lehetnének, magyarul beszélhetnének.  |
| 5. Minden reggel teniszeznénk.                        | Minden reggel teniszezhetnénk.                          |
| 6. Reggel nyolckor indulna.                           | Reggel nyolckor indulhatna.                             |
| 7. Ha elutaznék, az egész házat bezárnám.             | Ha elutazhatnék, az egész házat bezárhatnám.            |
| 8. Ha vacsorázni mennék velük, ők fizetnék a számlát. | Ha vacsorázni mehetnék velük, ők fizethetnék a számlát. |



## E

Instructor: Könyvet veszek tanulni.

Student: Könyvet veszek, hogy tanulhassak.

- |  |  |
|--|--|
| 1. Megkeresem a tollamat, hogy írni tudjak.          | Megkeresem a tollamat, hogy írhaszak.                |
| 2. Bemegy Washingtonba vásárolni.                    | Bemegy Washingtonba, hogy vásárolhasson.             |
| 3. Befűt a szobába, hogy a gyerekek meg ne fázzanak. | Befűt a szobába, hogy a gyerekek meg ne fázhassanak. |
| 4. A fiú hazamegy tanulni.                           | A fiú hazamegy, hogy tanulhasson.                    |
| 5. Beviszem a kocsimat a garázsba, hogy megjavítsák. | Beviszem a kocsimat a garázsba, hogy megjavíthassák. |
| 6. Megfőzöm az ebédet, hogy együtt egykór.           | Megfőzöm az ebédet, hogy ehessünk egykór.            |

## II

## A

Instructor: Az ebédet nem lehetett megenni.

Student: Az ebéd ehetetlen volt.

- |  |                             |
|--|-----------------------------|
| 1. A vizet nem lehetett meginni.         | A víz ihatatlan volt.       |
| 2. A házban nem lehetett lakni.          | A ház lakhatatlan volt.     |
| 3. Az úton nem lehet járni.              | Az út járhatatlan.          |
| 4. Ezt a kocsit nem lehet már használni. | Ez a kocsi használhatatlan. |
| 5. A motort nem lehet kijavítani.        | A motor kijavíthatatlan.    |
| 6. Azt a házat nem lehet megfizetni.     | Az a ház megfizethetetlen.  |
| 7. A levelet nem lehetett elolvasni.     | A levél olvashatatlan volt. |

## B

Instructor: A gyerekeknek nincs apja és anyja.

Student: A gyerek apátlan-anyátlan.

- |  |                                       |
|--|---------------------------------------|
| 1. Ennek az embernek nincs hazája.               | Ez az ember hazátlan.                 |
| 2. Ezen a vidéken nincsen fa.                    | Ez a vidék fátlan.                    |
| 3. A fiú nem szólt egy szót sem.                 | A fiú szótlán volt.                   |
| 4. A férfinak nem volt családja.                 | A férfi családtalan volt.             |
| 5. Nekem soha sincs pénzem.                      | Mindig pénztelen vagyok.              |
| 6. Magyarországon sok parasztnak nincsen földje. | Magyarországon sok paraszt földtelen. |
| 7. A házon nem voltak ablakok.                   | A ház ablaktalan volt.                |
| 8. Ennek az asszonynak nincsen párja.            | Ez az asszony páratlan.               |

## C

Instructor: A házban senki sem lakott.

Student: A ház lakatlan volt.

- |                                       |                               |
|---------------------------------------|-------------------------------|
| 1. Az úton senki sem jár.             | Az út járatlan.               |
| 2. Az embert senki sem ismeri.        | Az ember ismeretlen.          |
| 3. Kovács gyerekeit nem jól nevelték. | Kovács gyerekei neveletlenek. |
| 4. A nyár nem volt kellemes.          | A nyár kellemetlen volt.      |
| 5. A fiú nem tanult semmit.           | A fiú tanulatlan volt.        |
| 6. Ezt nem lehet megcsinálni.         | Ezt lehetetlen megcsinálni.   |

## D

Instructor: A gyerekeknek nincsen étvágya.  
Student: A gyerek étvágytalan.

- |                                     |                              |
|-------------------------------------|------------------------------|
| 1. Az asszonynak nincs gyereke.     | Az asszony gyerektelen.      |
| 2. Ez az ember nem boldog.          | Ez az ember boldogtalan.     |
| 3. A tanárnak nincsen szíve.        | A tanár szívtelen.           |
| 4. A levesben nincsen zsír.         | A leves zsírtalan.           |
| 5. Nem lehet elhinni, amit mond.    | Hihetetlen, amit mond.       |
| 6. Az ember nem büntetett előéletű. | Az ember büntetlen előéletű. |
| 7. A lakás nincsen berendezve.      | A lakás berendezetlen.       |
| 8. Sok embernek nincsen állása.     | Sok ember állástalan.        |

## E

Instructor: A vidéken sokan laknak.  
Student: A vidék lakatlan.

- |                            |                        |
|----------------------------|------------------------|
| 1. A lány boldog.          | A lány boldogtalan.    |
| 2. A fiú sokat tud.        | A fiú tudatlan.        |
| 3. A leves zsíros.         | A leves zsírtalan.     |
| 4. Az embert ismerik.      | Az ember ismeretlen.   |
| 5. Fehérnek jó állása van. | Fehér állástalan.      |
| 6. Kovács nős.             | Kovács nőtlen.         |
| 7. Az úton sokan járnak.   | Az út járatlan.        |
| 8. Kellemes este volt.     | Kellemetlen este volt. |
| 9. A tanár igazságos.      | A tanár igazságtalan.  |

## III

## A

Instructor: Két fiú ment.  
Student: Ketten mentek.

- |   |                                      |
|---|--------------------------------------|
| 1. Öt lány énekelt.                           | Öten énekeltek.                      |
| 2. Négy diák tanult magyarul.                 | Négyen tanultak magyarul.            |
| 3. Nyolc gyerek játszott a kertben.           | Nyolcan játszottak a kertben.        |
| 4. Sok ember áll a bazilika előtt.            | Sokan állnak a bazilika előtt.       |
| 5. Körülbelül száz ember utazott a hajón.     | Körülbelül százan utaztak a hajón.   |
| 6. Hét ember ült az asztal körül.             | Heten ültek az asztal körül.         |
| 7. Hatvan újságíró ment a sajtó-értekezletre. | Hatvanan mentek a sajtóértekezletre. |
| 8. Kilenc lány jól érettségizett.             | Kilencen jól érettségiztek.          |

## B

Instructor: A két fiú ment.  
Student: A kettő ment.

- |  |                                    |
|--|------------------------------------|
| 1. A három férfi elutazott Londonba.           | A három elutazott Londonba.        |
| 2. A kilenc lányt láttam.                      | A kilencet láttam.                 |
| 3. A négy gyereket festem.                     | A négyet festem.                   |
| 4. Az öt diplomatát áthelyezték Németországba. | Az ötöt áthelyezték Németországba. |
| 5. A három öreget ápolja.                      | A hármat ápolja.                   |

## C

Instructor: Hány tanárt lát?  
Student: Hányat lát?

- |  |   |
|--|---|
| 1. Két lány jól tanul.                               | Ketten jól tanulnak.                    |
| 2. Hat könyv van az asztalon.                        | Hat van az asztalon.                    |
| 3. A négy férfi könyvet vett.                        | A négy könyvet vett.                    |
| 4. Három gyerek beteg volt.                          | Hárman betegek voltak.                  |
| 5. Látom a hat katonát.                              | Látom a hatot.                          |
| 6. A konzul irodájában kilenc tisztviselő dolgozott. | A konzul irodájában kilencen dolgoztak. |
| 7. Öt kutya ugatott.                                 | Öt ugatott.                             |
| 8. A két váza herendi porcelán.                      | A kettő herendi porcelán.               |

## TRANSLATION DRILL

- |   |   |
|---|---|
| 1. Yesterday a bank was robbed downtown.  | Tegnap a belvárosban kiraboltak egy bankot.                     |
| 2. The robbers, five of them, came in a big black car.                                    | A rablók, akik öten voltak, nagy fekete kocsival jöttek.        |
| 3. Two of them remained in the car, three went into the bank.                             | Ketten a kocsiban maradtak, hárman pedig bementek a bankba.     |
| 4. It was possible that they knew that in the morning only a few people come to the bank. | Tudhatták, hogy reggel kevés ember fog a bankba menni.          |
| 5. The people on the street couldn't see anything.  | Az emberek az utcán nem láthattak semmit sem.                   |
| 6. They locked the door unexpectedly and went to the cashier.                             | Váratlanul bezárták az ajtót és a pénztárhoz mentek.            |
| 7. They gave a small piece of paper to one of the women clerks.                           | Az egyik hivatalnoknőnek odaadtak egy darabka papírt.           |
| 8. On the paper was written 'Your money or your life.'                                    | A papíron ez állt: 'pénzt vagy életet'.                         |
| 9. The clerks couldn't do anything because they were afraid.                              | A hivatalnokok semmit sem csinálhattak, mert féltek.            |
| 10. They just sat speechless at their desks.  | Csak hangtalanul ültek az íróasztaluknál.                       |
| 11. The burglars put all the paper money in a suitcase.                                   | A betörők egy táskába tették az összes papírpénzt.              |
| 12. They were able to work in peace because nobody could come in the door.                | Nyugodtan dolgozhattak, mert senki sem jöhetett be az ajtón.    |
| 13. Then all three went quickly out of the building.                                      | Azután mind a hárman gyorsan kimentek az épületből.             |
| 14. They got into the car quickly and all five drove away.                                | Gyorsan beültek a kocsiba és mind az öten elhajtottak.          |
| 15. One of the clerks from the bank called the police immediately.                        | A bankból az egyik hivatalnok azonnal telefonált a rendőrségre. |
| 16. The police arrived in two cars within a few minutes.                                  | A rendőrök két autóval percek alatt megérkeztek.                |
| 17. They closed the doors; nobody was able to enter the building.                         | Az ajtókat bezárták, senki sem mehetett be az épületbe.         |
| 18. There were many muddy footprints all over the building.                               | Sok sáros lábnyom volt mindenhol az épületben.                  |
| 19. The culprits took four fifths of the money.   | A tettesek a pénz négyötöd részét elvitték.                     |
| 20. People on the street could see that something was happening in the bank.              | Az emberek az utcán láthatták, hogy valami történt a bankban.   |
| 21. Many police cars went after the bank robbers' car.                                    | Sok rendőrautó ment a bankrablók kocsija után.                  |

- |   |  |
|---|--|
| <p>22. The culprits could not drive fast in the city.</p> <p>23. The police knew that they couldn't be far from the city yet.</p> <p>24. They spotted them when they were driving on a dusty road.</p> <p>25. Three fourths of the policemen went after the robbers.</p> <p>26. The robbers' car got a flat tire on the bad road.</p> <p>27. The police saw all five jump out of the car and run into the forest.</p> <p>28. The policemen, of whom there were 24 - surrounded the forest and captured the culprits.</p> <p>29. The trial was held at the courthouse on Thursday.</p> <p>30. Three of them got severe sentences because they had previous prison records.</p> <p>31. The judge sentenced them to three and a half years in the penitentiary.</p> <p>32. The defense appealed, but the prosecutor asked for a more severe punishment.</p> <p>33. There will be another trial in a higher court in two months.</p> <p>34. Two of them, those who remained in the car, were juveniles.</p> <p>35. The judge thought that they were not incorrigible.</p> <p>36. They grew up without any home life because they were motherless and fatherless orphans.</p> <p>37. They were uneducated, therefore easily influenced.</p> <p>38. The boys didn't get a severe punishment.</p> <p>39. They're being sent to the reform school where they can learn a trade.</p> <p>40. They hope they'll be honest men.</p> | <p>A tettesek a városban nem tudtak gyorsan hajtani.</p> <p>A rendőrök tudták, hogy még nem lehettek messze a várostól.</p> <p>Meglátták őket, amikor egy poros úton hajtottak.</p> <p>A rendőrök háromnegyed része a rablók után ment.</p> <p>A rossz úton a rablók kocsija defektet kapott.</p> <p>A rendőrök látták, amikor mind az öten kiugrottak kocsiból és az erdőbe szaladtak.</p> <p>A rendőrök, akik huszonnégyen voltak, körülvették az erdőt és elfogták a tetteseket.</p> <p>Csütörtökön volt a tárgyalás a bíróságon.</p> <p>Hárman súlyos büntetést kaptak, mert már büntetett előéletűek voltak.</p> <p>A bíró három és fél évi fegyházra ítélte őket.</p> <p>A védő fellebbezett, de az ügyész súlyosabb büntetést kért.</p> <p>Két hónap múlva lesz egy másik tárgyalás a másodfokú bíróságon.</p> <p>Ketten közülük, akik a kocsiban maradtak, fiatakorúak voltak.</p> <p>A bíró gondolta, hogy nem javíthatatlanok.</p> <p>Otthon nélkül nőttek fel, mert apátlan és anyátlan árvák.</p> <p>Tanulatlanok voltak, ezért könnyen befolyásolhatták őket.</p> <p>A fiúk nem kaptak súlyos büntetést.</p> <p>Nevelőintézetbe küldik őket, ahol szakmát tanulhatnak.</p> <p>Remélik, hogy becsületes emberek lesznek belőlük.</p> |
|---|--|

## RESPONSE DRILL

1. Hol volt Kecskeméti ma reggel?
2. Miért volt ott?
3. Hol volt mialatt kirabolták a lakását?
4. Hányan voltak a betörők?
5. Mit vittek el?
6. A betörők hogyan mentek be a házba?
7. Miért nem hallottak a szomszédok semmit?
8. Mivel volt tele az egész lakás?
9. Sokáig voltak a betörők a lakásban?
10. Miért gondolja, hogy sokáig voltak a lakásban?
11. Honnan tudták, hogy senki sincs a lakásban?
12. Mit látott a szomszéd fiacskája esténként?
13. Hányan ültek a kocsiban?
14. Mit csináltak az emberek, akik a kocsiban ültek?

15. Milyen színű volt a kocsí?
16. Látta a gyerek a kocsí rendszámát?
17. Mit találtak a rendőrök a lakásban?
18. Mi volt a kabát zsebében?
19. Mi volt a papíron?
20. Hova mentek el a rendőrök?
21. Ki lakott azon a címen?
22. Mit mondott meg a betörő barátja?
23. Hol fogták el a bűnösöket?
24. Hogyan fogták el a rendőrök őket?
25. Mit csináltak a rendőrök a betörőkkel?
26. Megtalálták a lopott holmit?
27. Kik voltak a betörők?
28. A fiúk, Kecskeméti véleménye szerint, javíthatatlanok?
29. Hogyan nőtt fel a két fiatalember?
30. Hogyan nő fel sok gyerek a nagyvárosokban?
31. Miért volt könnyű rossz útra vinni a fiúkat?
32. Ki volt az idősebb ember?
33. Ki volt a három közül a főbűnös?
34. Hány évi fegyházra ítélte a bíró?
35. Fellebbezett a vádlott?
36. Miért kért az ügyész súlyosabb büntetést?
37. Mikor lesz a tárgyalás a másodfokú bíróságon?
38. Milyen büntetést kaptak a fiúk?
39. Miért küldték őket Aszódra, a nevelőintézetbe?
40. Milyen embereket akarnak nevelni belőlük?
41. Volt már maga bírósági tárgyaláson?
42. Miért volt ott?
43. Milyen bíróságok vannak az Egyesült Államokban?
44. Kiket tartanak nyilván a rendőrségen?
45. Milyen büntetéseket adnak Amerikában a gyorshajtásért?

## CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Mi újság van?  
 B: Betörték a lakásomba.  
 A: Hogyan törhettek be a lakásába?  
 B: Nyaralni voltunk és senki sem volt otthon.  
 A: Mit vittek el a lakásból?  
 B: Majdnem minden ruhánkat elvitték.  
 A: Honnan tudták, hogy nincs senki a házban?  
 B: Láthatták, hogy esténként sötétek az ablakok.  
 A: Hogyan mentek be a lakásba?  
 B: Feltörték az ajtót.

2

- A: Mikor rabolták ki a lakást?  
 B: Egy viharos éjszaka, így a szomszédok nem hallottak semmit sem.  
 A: Hányan voltak a betörők?  
 B: Négyen. Két idősebb ember és két fiatalabb.  
 A: Találtak nyomokat a lakásban?  
 B: Igen. Az egész lakás tele volt sáros lábnyomokkal és üres sörös-üvegekkel.  
 A: Sokáig voltak a betörők a lakásban?  
 B: A rendőrök véleménye szerint körülbelül két órát tölthettek ott. Megettek és megittak mindent, amit csak találtak.

3

- A: Hogyan találták meg a rendőrök a tetteseket?  
 B: Az egyik otffelejttette a kabátját. Abban egy darabka papíron egy cím volt.  
 A: Biztosan részek voltak a sok sör után.  
 B: Én is azt hiszem.  
 A: Megtalálták a lopott holmikat is a rendőrök?  
 B: Csak kétharmad részét. Egyharmadát már eladták.  
 A: Súlyos büntetést kaptak?  
 B: A két öregebb betörőt a bíró három évi fegyházra ítélte.  
 A: Miért kaptak ilyen súlyos büntetést?  
 B: Mert mindkettő már büntetett előéletű volt.

4

- A: Milyen büntetést kaptak a fiatal emberek?  
 B: Két évre nevelőintézetbe küldik őket.  
 A: Ők nem voltak büntetett előéletűek?  
 B: Még nem. De otthon nélkül, nagyon rendezetlen körülmények között nőttek fel.  
 A: A nevelőintézetben majd megpróbálnak becsületes embereket nevelni belőlük.  
 B: Biztosan. Ott tanulhatnak valamilyen szakmát is.  
 A: Nem fellebbeztek a bűnösök az ítélet ellen?  
 B: A két idősebb védője fellebbezett. A fiataloké nem.  
 A: Mikor lesz a másodfokú tárgyalás?  
 B: Két hónap múlva. Addig mindketten a börtönben ülnek.  
 A: Remélem a másodfokú bíróságon sem kapnak kevesebb büntetést.  
 B: Nem hiszem, hogy kevesebbet kapnak.

## NARRATIVE

Magyarországon a bíróságok, a fegyházak és a börtönök az Igazságügy-minisztérium alá tartoznak. Budapesten és az egész országban kerületi bíróságok működnek. A bíróság vezetője a bíró, aki a tárgyalásokon ítéletet hoz. Aki a törvények ellen tesz valamit, annak a bíró elé kell mennie

A bírósági tárgyaláson az ügyész büntetést kér a vádlottra. Súlyos esetekben, amikor a bűnöst a rendőrség a tárgyalás előtt letartóztatta, a rendőrök kísérik a tárgyalásra. Ott a vádlottak padján ül, amíg a tárgyalás folyik.

A tárgyaláson a vádlott maga védheti meg magát, vagy erre ügyvédet fogadhat. Az ügyvéd a tárgyalás előtt megbeszéli a vádlottal az ügyet. Azután az ügyész és a védőügyvéd kérdezik a bűnöst és a tanúkat. A tanúk vagy a vádlott ellen, vagy mellette vallanak. Néha a bíró is kérdez. A tárgyalást más emberek is hallgathatják.

A tárgyalás után a bíró és a bíróság tagjai megbeszélik az ügyet. A bíróság tagjai között van a Kommunista Párt képviselője is. Ő politikai szempontból nézi az ügyet. Azután a bíró kihirdeti az ítéletet. A vádlott, ha akar, fellebbezhet.

Utána az örök elviszik a vádlottat. Ha a bíró súlyos büntetést akar adni, sok évi fegyházra vagy börtönre ítéli a vádlottat. A legsúlyosabb büntetés a halálbüntetés. Rendszerint gyilkosok vagy politikai bűnösök kapnak halálbüntetést. Akit halálra ítélnék, azt felakasztják. Magyarországon nincs villanyszék vagy gázkamra.

Van életfogytiglani ítélet is, amikor a bíróság valakit arra ítél, hogy egész életét a fegyházban töltsse. Később azonban kegyelmet (amnesztiát) kaphat, ha a börtönben jól viseli magát, vagy ha a politikai helyzet változik.

A fegyházakban örök vigyáznak a rabokra. A hosszú időre elítélt rabok a fegyházakból dolgozni járnak műhelyekbe és földekre. Mikor dolgozni mennek, az örök mennek velük. A fegyházak irodájában és konyhájában is rabok dolgoznak. Ők takarítják az épületeket is.

A fiatalokú bűnözőket rendszerint nevelőintézetbe küldik egypár évre. A nevelőintézetben majdnem szabadon mozoghatnak. Ott valamilyen szakmát tanulnak, amit később az életben használni tudnak.

|                                     |                                     |
|-------------------------------------|-------------------------------------|
| igazság, -a                         | justice                             |
| törvény                             | law                                 |
| eset, -e                            | case                                |
| kísérni                             | to escort, accompany                |
| vádlottak padja                     | prisoner's box                      |
| védeni                              | to defend                           |
| fogadni                             | to engage, hire                     |
| ügy                                 | case, affair, matter                |
| tanú                                | witness                             |
| vallani                             | to confess, admit, give<br>evidence |
| szempont, -ja                       | point of view                       |
| kihirdetni<br>(ítéletet)            | to pronounce (sentence)             |
| őr, -ök                             | guard                               |
| halál, -a                           | death                               |
| gyilkos                             | murderer                            |
| életfogytiglan                      | life (time)                         |
| kegyelem,<br>kegyelmet,<br>kegyelme | pardon, amnesty                     |
| jól viseli magát                    | behave                              |
| változni                            | to change                           |
| rab, -ja                            | prisoner                            |
| műhely, -et                         | workroom, workshop                  |
| mozogni                             | to move                             |

## SPORTÉLET MAGYARORSZÁGON

Basic Sentences

## KÁRPÁTI

Good morning, Mr. Galambos! Where are you going in such a hurry?

barber  
hairdresser  
to shave (oneself)  
to shave

Jó reggelt, Galambos úr! Hova megy ilyen sietve?

borbély  
fodrász  
borotválkozni  
borotválni

## GALAMBOS

To the barber shop. I'd like to get a shave before I go to the office. I didn't have time to shave myself this morning.

open  
closed  
hair  
cut  
wash

A borbélyhoz. Borotválkozni szeretnék, mielőtt hivatalba megyek. Ma reggel nem volt időm megborotválkozni.

nyitott  
zárva  
haj, -at  
vágás  
mosás

## KÁRPÁTI

I'm also looking for a barber shop that's open. The one where I usually go is closed this morning. I also want a haircut, not just a shave.

## GALAMBOS

I know a shop that's sure to be open. Come with me.

fine, splendid  
start, beginning  
to be late

Én is egy nyitott borbélyüzletet keresek. Ahova járok, az ma reggel zárva van. Én hajvágást is akarok, nemcsak borotválást.

Tudok egy üzletet, ami biztosan nyitva van. Jöjjön velem.

nagyszerű  
kezdés  
késni, elkésni

## KÁRPÁTI

Fine, I have more than an hour before my work begins at the office. I hope there aren't so many customers that I'll be late.

into, inwards  
news

Nagyszerű! Még több mint egy órám van a hivatal kezdéséig. Remélem, hogy nem lesz sok vendég és nem kések el a hivatalomból.

bele  
hír, -e

## GALAMBOS

I see they don't like lateness at your office either. However, I'd like to look at the morning paper and read the sports column anyway. I usually read it every morning.

Látom, hogy maguknál sem szeretik a késést. De azért szeretnék belenézni a reggeli újságba és elolvasni a sport-híreket. Minden reggel el szoktam olvasni.



to get dressed  
to wash oneself  
to dry oneself  
to comb one's hair  
to get undressed  
soccer player  
team, troop  
to win, obtain  
championship

öltözködni, felöltözködni  
mosakodni, megmosakodni  
törülközni, megtörülközni  
fésülni, megfésülni  
vetkőzni, levetkőzni  
labdarúgó  
csapat, -a  
nyerni, megnyerni  
bajnokság, -a

## KÁRPÁTI

I heard some of the sports news on the radio while I was dressing. The Austrian soccer team won the European championship.

Én egy részét már hallottam a rádióban, mialatt öltözködtem. Az osztrák labdarúgó csapat megnyerte az Európa-bajnokságot.

to lose  
match, game, contest

elveszteni  
mérkőzés

## GALAMBOS

You don't say! Everyone thought that the Hungarian team would be first. It's a pity that we lost the match.

Ne mondja! Mindenki azt hitte, hogy a magyar csapat lesz az első. Kár, hogy elvesztettük a mérkőzést.

to win, to conquer  
to play soccer  
goal  
to shoot

győzni  
futballozni  
gól, -ja  
lőni

## KÁRPÁTI

The Austrians won, 4 to 2. After all, they're good soccer players. In the second half they shot three goals... But here we are.

Az osztrákok 4:2-re győztek. Hiába, jól tudnak futballozni. A második félidőben három gólt lőttek... De itt is vagyunk!

line  
it's our turn  
seat

sor, -a  
ránk kerül a sor  
ülőhely

## GALAMBOS

We're lucky. Only four people are ahead of us. Our turn will come soon. There are a couple of chairs there.

Szerencsénk van. Csak négyen vannak előttünk. Hamar ránk kerül a sor. Ott van két ülőhely.

to wait  
to be bored

várakozni  
unni, unatkozni

## KÁRPÁTI

Right, let's sit down. I hope we don't have to wait long. It's boring.

Jó, üljünk le. Remélem nem kell sokáig várakozni. Az ember csak unja magát.

Bratislava  
result, outcome, score  
to attain, achieve, score  
boxer  
fencer  
contestant, competitor

Pozsony  
eredmény  
elérni  
ökölvívó  
vívó  
versenyző

## GALAMBOS

You're right. But here's the Sport News. Let's see what happened in Bratislava. How did the Hungarian boxers make out in the championship tournament?

rival, opponent, enemy  
to compete, fight  
shape, form

## KÁRPÁTI

They won the European championship. They were up against strong opponents, but they were in great form.

## GALAMBOS

Luck changes. If you remember a few years back, they had the better boxers. Now we're stronger.

to practice  
to train, coach  
lack  
appear, be evident, noticeable  
branch

## KÁRPÁTI

At that time they couldn't get enough training and conditioning. The lack of conditioning was obvious in all the sport activities.

satisfied  
but, surely, why, well  
Olympic Games

## GALAMBOS

Even at that time I was satisfied with the Hungarian achievements. As you know, at the Olympic Games we won nine championships, five seconds and eight thirds.

namely  
gold  
bronze  
medal, medallion, coin  
accomplishment, achievement

## KÁRPÁTI

That's nine gold, five silver and eight bronze medals. This is really a splendid accomplishment for a small nation.

Igaza van. De itt van a Sportújság. Nézzük meg, hogy mi történt Pozsonyban. Milyen eredményt értek el a magyar ökölvívók a bajnoki mérkőzésen?

ellenfél, -felet, -fele  
mérkőzni  
forma

Megnyerték az Európa-bajnokságot. Erős ellenfelekkel kellett mérkőzniük, de nagyon jó formában voltak.

A szerencse változik. Emlékszik, pár évvel ezelőtt nekik voltak jobb ökölvívóik. Most mi vagyunk az erősebbek.

gyakorolni  
edzeni  
hiány  
meglátszik  
ág, -at, -a

Akkor nem tudtak eleget gyakorolni, edzeni. Az edzésihiány nagyon meglátzott minden sportágban.

megelégedve  
hiszen  
olimpiai játékok

Én akkor is meg voltam elégedve a magyarok eredményeivel. Hiszen az olimpiai játékokon kilenc bajnokságot, öt második és nyolc harmadik helyet szereztünk.

vagyis  
arany, -at  
bronz, -ot  
érem, érmet, érme  
teljesítmény

Vagyis 9 arany-, 5 ezüst- és 8 bronz-érmet. Ez igazán szép teljesítmény egy kis nemzetől.

permanent, constant  
to demand, claim  
fan  
to rise, increase

állandó  
követelni  
szurkoló  
emelkedni

## GALAMBOS

Sports certainly demand constant training and conditioning. But I imagine it's worth the effort as the number of fans is constantly growing.

A sport bizony állandó gyakorlást és edzést követel. De gondolom, megéri nekik. A szurkolók száma állandóan emelkedik.

soccer game  
filled to capacity  
stadium  
to look, watch to the finish  
myself

futballmeccs  
zsúfolásig tele  
stadion, -ja  
végignézni  
magam

## KÁRPÁTI

Yes. Yesterday at the soccer game the 'Népstadion' was filled to capacity. There was only standing room left and I watched the game standing. Fortunately, I was by myself, my wife didn't come.

Igen. Tegnap is a futballmeccsen zsúfolásig tele volt a Népstadion. Csak állóhelyet kaptam és az egész meccset állva néztem végig. Szerencsére magam voltam, a feleségem nem jött el.

popular  
all over, everywhere  
to draw  
spectator

népszerű  
szerte  
vonzani  
néző

## GALAMBOS

Yes, soccer is the most popular sport throughout the nation. It always draws the crowds.

Ja, a labdarúgás a legnépszerűbb sport országunk szerte. Az mindig vonzza a nézőket.

athletics  
mass, crowd  
to develop, advance

atlétika  
tömeg, -e  
fejlődni

## KÁRPÁTI

Even the field sports are beginning to attract big crowds.

Már az atlétika is kezd tömegsporttá fejlődni.

selected  
Olympic team  
athlete  
running

válogatott  
válogatott csapat, -ja  
atléta  
futás

## GALAMBOS

That's true. I've heard that the Olympic team is in strict training. The athletes are also getting good results in the high jumps and in running.

Ez igaz. Hallottam, hogy az olimpiai válogatott csapat erős edzéseket tart. Az atléták is szép eredményeket érnek el magasugrásban és futásban.

victory  
to harvest, gather  
to win a victory

győzelem, győzelmet, győzelme  
aratni  
győzelmet aratni

## KÁRPÁTI

I hope they'll be among the first again. Hungarian athletes have won many victories in the Olympic Games.

water polo  
basketball  
defeat  
to suffer defeat

## GALAMBOS

It's too bad that our water polo team lost the European championship to the Germans.

on the other hand  
swimmer

## KÁRPÁTI

They're very strong in that sport. On the other hand our swimmers are superior.

recently, the other day  
swimming pool

## GALAMBOS

That's true. The other day I was at the swimming meet at the National Sport Pool. I noticed then what fine form they were in.

fancy diver

## KÁRPÁTI

Did you see the exhibition divers too?

pleasure

## GALAMBOS

Yes. It was a pleasure to watch their performance.

by the way, that reminds me

## KÁRPÁTI

By the way, how did you get home after the meet?

overcrowded, jam-packed

## GALAMBOS

It was difficult. After waiting for a half hour I finally succeeded in getting into a crowded streetcar.

Remélem, hogy megint az elsők között lesznek. A magyar atléták már sok győzelmet arattak az olimpián.

vízilabda  
kosárlabda  
vereség, -e  
vereséget szenvedni

Kár, hogy a vízilabda csapatunk vereséget szenvedett a németektől az Európa-bajnokságon.

viszont  
úszó

Ők nagyon erősek abban a sportágban. Viszont a mi úszóink jobbak.

a napokban  
uszoda

Ez így van. A napokban úszóversenyen voltam a Nemzeti Sportuszodában. Akkor láttam, hogy milyen jó formában vannak.

műugró

Látta a műugrókat is?

élvezet

Igen. Élvezet volt nézni a teljesítményeiket.

apropó

Apropó, hogyan jutott haza a verseny után?

zsúfolt

Nehezen. Egy fél órai várakozás után sikerült csak feljutnom egy zsúfolt villamosra.

terrible, dreadful  
particularly, especially  
it's getting dark  
    night's falling  
    it's getting light  
    day's breaking

rettenetes  
pláne  
esteledik  
    alkonyodik  
    világosodik  
    hajnalodik

**KÁRPÁTI**

Transportation is terrible, especially if there's a crowd. It was already getting dark when I got home yesterday, although the soccer game ended at four.

Rettenetes a közlekedés, pláne, ha tömeg van. Tegnap is már esteledett, amire hazaértem. Pedig a futballmeccsnek már négykor vége volt.

to get accustomed to

hozzászokni

**GALAMBOS**

We, the people of Budapest, should have gotten used to that.

Mi, pestiek, már hozzászokhattunk ehhez.

to follow (in turn)

következni

**KÁRPÁTI**

One never gets used to it. But I see the barber's through with his customer and I'm next.

Ezt sohasem lehet megszokni. De úgy látom, végzett a borbély az előző vendéggel. Én következem.

to have a haircut

nyíratkozni, megnyíratkozni

**GALAMBOS**

Splendid, then it'll be my turn soon and I can get a haircut too.

Nagyszerű. Akkor rám is hamarosan sor kerül. Még én is megnyíratkozhatom.

Közmondások - Proverbs

Egységben az erő.  
Minden kezdet nehéz.  
A tanulás sohasem késő.  
Az ígéret szép szó, ha megtartják úgy jó.  
Amilyen az adjon Isten, olyan a fogadj Isten.  
Egy-két pohár borban sok jó barát lakik.  
Nagy baj az a: nincs.  
Könnyű Katót táncba vinni.

Notes on Grammar  
(For Home Study)

A. Mag(a)- '-self, -selves'

The forms for -self, -selves in Hungarian are:

|       |                                  |         |                            |
|-------|----------------------------------|---------|----------------------------|
| magam | (myself)                         | magunk  | (ourselves)                |
| magad | (yourself)                       | magatok | (yourselves)               |
| maga  | (himself<br>herself<br>yourself) | maguk   | (themselves<br>yourselves) |

These are used much as in English. For example, they occur

## 1. in apposition, as 'I myself', etc.:

|                         |                                   |
|-------------------------|-----------------------------------|
| Én magam megyek.        | I'm going myself.                 |
| Ők maguk sem hiszik.    | They themselves don't believe it. |
| Mi magunk is dolgozunk. | We (ourselves) work too.          |

## 2. as the object of verbs:

|                     |                         |
|---------------------|-------------------------|
| Védi magát.         | He's defending himself. |
| Megégettem magamat. | I burned myself.        |

## 3. with postpositions:

|                            |                            |
|----------------------------|----------------------------|
| Magam előtt láttam Jánost. | I saw John in front of me. |
|----------------------------|----------------------------|

## B. Reflexive Verbs

The examples in 2 above illustrate the use of mag(a)- in Hungarian where it parallels the English '-self' etc. used as the object of a transitive verb. There are also in Hungarian verbs with special suffixes which are 'reflexive', that is, the action is in some way related to the subject. (The subject may or may not be the object of the action.)

Reflexive verbs are of the intransitive -ik type, with characteristic suffixes:

(1) -koz-, -kez-, -köz- (-akoz-, -ekez-)

|          |   |               |     |   |           |
|----------|---|---------------|-----|---|-----------|
| törül    | - | törülkőzik    | véd | - | védekezik |
| mutat    | - | mutatkozik    | vár | - | várakozik |
| barát    | - | barátkozik    | sor | - | sorakozik |
| borotvál | - | borotválkozik |     |   |           |

(2) -kod-, -ked-, -köd- (-akod-, -eked-)

|       |   |            |     |   |           |
|-------|---|------------|-----|---|-----------|
| fésül | - | fésülködik | mos | - | mosakodik |
| öltöz | - | öltözködik | köt | - | kötekedik |
| emel  | - | emelkedik  | ver | - | verekedik |

(3) -ód-, -őd-

csuk - csukódik  
köt - kötődik

(4) -óz-, -őz-

nyújt - nyújtózik  
kerget - kergetőzik

(5) -ódz-, -ődz-

takar - takarószik  
fog - fogószik

It is not possible to predict the reflexive suffix for a given verb, so the student will need to memorize these forms as he comes across them. The following table illustrates typical forms of reflexive verbs. (Note that many verbs are reflexive in Hungarian but not in English.)

|                |             |             |
|----------------|-------------|-------------|
| borotválkozom  | öltözködöm  | takarószom  |
| borotválkazol  | öltözködöl  | takarószol  |
| borotválkozik  | öltözködik  | takarószik  |
| borotválkozunk | öltözködünk | takarószunk |
| borotválkoztok | öltözködtek | takarósztok |
| borotválkoznak | öltözködnek | takarósznak |

C. The Participial Form Ending in -ó, -ő

We have had many examples of the present participial form ending in -ó, -ő; dolgozó, ülő, néző, kiadó, író. This form indicates (one) doing (such and such) and may modify a noun (dolgozó ember - working man) or be used independently (dolgozó - worker).

D. The Participial Form Ending in -t, -tt

The suffix -t, -tt added to the verb stem forms what is known as the past participle: foglalt, várt, nyitott, töltött. (It is identical in form to the third person singular of the indefinite past.) It corresponds in use to the English past participle employed as an adjective: 'The closed door'; 'the baked potatoes'.

Sült krumplit rendelt.  
A csukott ajtó előtt álltam.

He ordered baked potatoes.  
I was standing before the closed door.

E. The Participial Form Ending in -va, -ve

The verbal form ending in -va, -ve is often used with some form of lenni (never omitted in this construction) or some other intransitive verb to correspond to the English past participle in the predicate: 'The door is closed' 'The books are open', 'The store remained closed'. It may also be used adverbially to correspond to the English 'while' plus present participle or simply to the form ending in -ing. Sometimes it may be translated into English by a form ending in '-ly'.

Vonatot várva levelet ír.

He writes a letter while waiting for the train.

Hova megy ilyen sietve?

Where are you going so hurriedly?

#### F. Formation of Nouns from Verbs

Many suffixes added to the verb root form corresponding nouns in Hungarian. The following are the most common:

- (1) -ás, -és: mosás, aratás, kérés, kezdés, hallgatás
- (2) -alom, -elem: győzelem, értelem, tartalom, élelem
- (3) -dalom, -delem (-odalom, -adalom, edelem): forradalom, birodalom, irodalom, jövedelem
- (4) -ság, -ség (-aság, -eség): költség, segítség, vereség, veszteség, fáradtság
- (5) -at, -et: ajánlat, dolgozat, élet, üdvözet, öltözet, gondolat
- (6) -mány, -mény (-omány, -emény): engedmény, találmány, gyűjtemény, küldemény, tudomány, költemény
- (7) -vány, -vény (-ovány, -evény): látvány, járvány, állvány, bizonyítvány
- (8) -ék: termék, festék, készülék, maradék, bizonyíték

#### G. Szokott

We have had many examples of the past tense of szokni plus the infinitive of the verb indicating habitual or frequent action with reference to the present situation:

Színházba szoktam menni.

I usually go to the theater.

#### VARIATION DRILL

##### I

1. Minden reggel borotválkozom. I shave myself every morning.
  - a. The child washes himself. A gyerek mosakodik.
  - b. The girls are dressing alone. A lányok egyedül öltözködnek.
  - c. The boy is undressing now. A fiú most vetkőzik.
  - d. Eve had a bath and is drying herself right now. Éva megfürdött és éppen most törülközik.
  - e. Her mother is standing in front of the mirror and combing her hair. Az anyja a tükör előtt áll és fésülködik.
2. A kislány jól viselkedik. The little girl behaves well.
  - a. The children were brought up in Hungary. A gyerekek Magyarországon nevelkedtek.
  - b. The student pondered for a long time on the answer. A diák sokáig gondolkozott a feleleten.
  - c. A wise man is never bored. Okos ember sohasem unatkozik.
  - d. Times and people are changing. Változnak az idők és emberek.



3. Télen korán sötétedik.

- a. In the summer it gets light early.
- b. Let's get up when day breaks.
- c. Night was already falling when I got home.
- d. Let's start, because it's already getting dark.

In the winter it gets dark early.

- Nyáron korán világosodik.
- Keljünk fel, amikor hajnalodik.
- Már alkonyodott, amikor hazaértem.
- Induljunk, mert már esteledik.

## II

1. Az éneklő madár elszállt.

- a. He jumped up on the moving train.
- b. I'm also a working man.
- c. The washing machine is in the cellar.
- d. They're repairing the typewriter.
- e. The train (going) to Budapest has already left.

The singing bird flew away.

- Felugrott az induló vonatra.
- Én is dolgozó ember vagyok.
- A mosógép a pincében van.
- Az írógépet javítják.
- A Budapestre menő vonat már elindult.

2. Nem kaptam megfelelő házat.

- a. The pioneer group arrived.
- b. There are no rooms for rent.
- c. I came from the Land of the Rising Sun.
- d. The setting sun painted the sky red.

I didn't get a suitable house.

- Az úttörő csapat megérkezett.
- Nincsenek kiadó szobák.
- A Felkelő Nap Országából jöttem.
- A lemenő nap pirosra festette az eget.

## III

1. Nyitott ablak mellett alszik.

- a. I want a serving of stuffed cabbage.
- b. All the tables are already occupied.
- c. Do you have fried potatoes?
- d. It's impossible to see with closed eyes.

He sleeps by an open window.

- Kérek egy adag töltött káposztát.
- Már minden asztal foglalt.
- Van sült krumplijuk?
- Csukott szemmel nem lehet látni.

2. Fáradt embereket látok.

- a. I'm looking for a furnished apartment.
- b. They have a nice furnished apartment.
- c. The packed suitcases are in front of the door.
- d. I skated on the frozen river.
- e. The book that was ordered arrived.

I see tired people.

- Bútorozott lakást keresek.
- Szépen berendezett lakásuk van.
- A becsomagolt bőröndök az ajtó előtt vannak.
- A befagyott folyón korcsolyáztam.
- A megrendelt könyv megérkezett.

3. Használt kocsit vettem.

- a. The number that I called didn't answer.
- b. I put the paid bills into the box.
- c. An open car is very pleasant in the summer.
- d. Ferenc Molnár is a well-known Hungarian writer.
- e. We'll meet at the usual place.

I bought a used car.

A hívott szám nem felelt.  
 A kifizetett számlákat a dobozba tettem.  
 Nyáron nagyon kellemes a nyitott kocsi.  
 Molnár Ferenc egy ismert magyar író.  
 A szokott helyen találkozunk.

## IV

1. A borbélyüzlet zárva volt.

- a. The door remained open.
- b. Someone left the light burning.
- c. The bottle was broken.
- d. The windows are closed.

The barber shop was closed.

Az ajtó nyitva maradt.  
 Valaki égve hagyta a lámpát.  
 Az üveg el volt törve.  
 Az ablakok csukva vannak.

2. Az ajtó ki van nyitva.

- a. The stores are closed.
- b. The apartment was already heated.
- c. The rooms are painted.
- d. The house is cleaned.
- e. The car is paid for.

The door's open.

Az üzletek be vannak csukva.  
 A lakás már be volt fűtve.  
 A szobák ki vannak festve.  
 A ház ki van takarítva.  
 A kocsi ki van fizetve.

3. A kabát még nincs megvarrva.

- a. The glasses aren't washed yet.
- b. His suitcase isn't packed yet.
- c. The lamps aren't turned on yet.
- d. The child isn't dressed yet.
- e. The water isn't frozen yet.

The coat isn't sewed yet.

A poharak még nincsenek elmosva.  
 A bőröndje még nincs becsomagolva.  
 A lámpák még nincsenek meggyújtva.  
 A gyerek még nincsen felöltözve.  
 A víz még nincs megfagyva.

4. A folyosón állva beszélgettek.

- a. I fell asleep while watching television.
- b. This child can't remain seated for one minute.
- c. The policeman went hurriedly to his car.
- d. I read a book yesterday while lying in bed.
- e. They walked in the city looking at the shop windows.
- f. They went home walking slowly.
- g. Reaching the town, I visited my friend.

They talked while standing in the corridor.

A televíziót nézve elaludtam.  
 Ez a gyerek egy percig nem tud ülve maradni.  
 A rendőr sietve ment a kocsijához.  
 Tegnap ágyban fekvé olvastam egy könyvet.  
 A kirakatokat nézve sétáltak a városban.  
 Lassan sétálva mentek haza.  
 A városba érve meglátogattam a barátomat.

## V

1. Emelni kell a termelést.  
a. They haven't turned on the heat yet.  
b. I didn't understand the question.  
c. The investigation was short.  
d. They don't like lateness in my office.
2. Jó fizetése van a igazgatónak.  
a. The child has beautiful handwriting.  
b. The student has great knowledge.  
c. The girl has good taste.  
d. Eve has a nice apartment.
3. Meglátszik a fiún az edzés.  
a. The shampoo costs two forints.  
b. I want a haircut also.  
c. I want a shave only.  
d. The Hungarians got good results in the high jump.
4. Élvezet volt nézni őket.  
a. Every beginning is difficult.  
b. He kept his promise.  
c. Did you tell the story?  
d. The child has a strong will.  
e. This was really a nice thought.
5. Ez igazán szép teljesítmény.  
a. The shipment hasn't arrived yet.  
b. The reading is difficult.  
c. This is a beautiful painting.  
d. When will you be ready with your studies?
6. A jó katona nem ismer félelmet.  
a. The child reads with attention.  
b. This poor man has terrific ('great') pains.  
c. History will show who was right.  
d. There was great fear everywhere.  
e. Do you know Hungarian literature?
- The production must be raised.  
Még nem kapcsolták be a fűtést.  
Nem értettem a kérdést.  
A nyomozás rövid volt.  
A hivatalomban nem szeretik a késést.
- The director has a good salary.  
Szép írása van a gyerekeknek.  
Nagy tudása van a diáknak.  
Jó ízlése van a lánynak.  
Szép lakása van Évának.
- You can see the effect of the training on the boy.  
A hajmosás két forintba kerül.  
Hajvágást is akarok.  
Én csak borotválást kérek.  
A magyarok szép eredményt értek el magasugrásban.
- It was a pleasure to watch them.  
Minden kezdet nehéz.  
Megtartotta az ígéretét.  
Elmondta a történetet?  
A gyerekeknek erős akarata van.  
Ez igazán kedves gondolat volt.
- This is really a splendid accomplishment.  
A szállítmány még nem érkezett meg.  
Az olvasmány nehéz.  
Szép ez a festmény.  
Mikor lesz kész a tanulmányaival?
- A good soldier doesn't know fear.  
A gyerek figyelemmel olvas.  
Ennek a szegény embernek nagy fájdalmai vannak.  
A történelem majd megmutatja, hogy kinek van igaza.  
Mindenhol nagy volt az ijedelem.  
Ismeri a magyar irodalmat?

7. Nem jött sehonnan sem segítség.

- Where there are many children there are many expenses.
- The Hungarian team suffered defeat.
- The good student gets a good report (certificate).
- There was an influenza epidemic in the city.

Help didn't come from anywhere.

Ahol sok a gyerek, ott sok a költség.

A magyar csapat vereséget szenvedett.

A jó diák jó bizonyítványt kap.

A városban nagy influenza járvány volt.

8. Kék festéket használlok.

- There wasn't any proof.
- The remainder is on the table.
- The mechanic brought the apparatus with him(self).
- What is the most important product of Hungary?

I'm using blue paint.

Nem volt semmi bizonyíték.

A maradék az asztalon van.

A szerelő elhozta magával a készüléket.

Mi a legfontosabb termék Magyarországon?

## VI

1. Magam megyek.

- I'm doing it myself.
- I'll wash my car myself.
- I bought the suit myself.
- I cooked the supper myself.

I'm going myself (alone).

Magam csinálom meg.

Magam mosom meg a kocsimat.

Magam vettem a ruhát.

Magam főztem a vacsorát.

2. Szabóné maga varrja a ruháit.

- Many village women make bread themselves.
- Peter does his homework himself.
- Kovács shaves by himself - he doesn't go to the barber.
- Did the Fehérs clean the house themselves, or do they have a cleaning woman?

Mrs. Szabó is sewing her dresses herself.

Sok falusi asszony maga csinál kenyeret.

Péter maga írja meg a házi feladatot.

Kovács maga borotválkozik - nem jár borbélyhoz.

Fehérék maguk takarították ki a házat, vagy takarítónőjük van?

3. Megégettem magamat.

- I looked at myself in the mirror.
- The unfortunate man hanged himself.
- This man likes himself only.

I burned myself.

A tükörben megnéztem magamat.

A szerencsétlen ember felakasztotta magát.

Ez az ember csak saját magát szereti.

4. Éva maga sem hiszi.

- I myself don't know what I want.
- Kárpáti didn't think so himself.
- Galambos himself didn't say it that way.
- I myself didn't go either.
- My father himself is going.

Eve doesn't believe it herself.

Én magam sem tudom, hogy mit akarok.

Kárpáti maga sem úgy gondolta.

Galambos maga sem úgy mondta.

Én magam sem mentem.

Maga az apám megy.

5. Vesz magának egy kocsit.

- We bought a nice house for ourselves.
- I bought myself a nice coat.
- My wife sewed a dress for herself.
- Peter didn't buy the car for his wife; he bought it for himself.
- This man lives very much for himself.

He's buying himself a car.

Vettünk magunknak egy szép házat.

Vettem magamnak egy szép kabátot.  
A feleségem varrt magának egy ruhát.

Péter nem a feleségének vette a kocsit, saját magának vette.

Ez az ember nagyon magának él.

6. Roszzul érzem magamat.

- How do you feel?
- I don't feel well.
- Yesterday we felt pretty good. (Yesterday we had a nice time.)
- I had enough sleep.
- Women paint their faces.

I'm feeling bad.Hogy érzi magát?  
Nem érzem jól magamat.Tegnap nagyon jól éreztük magunkat.  
Kialudtam magamat.  
A nők festik magukat.7. Nézek magam elé.

- I'm my own master.
- I know it very well myself.
- I myself don't have an opinion.
- I don't know my way around.
- I can't decide. (I can't make up my mind.)

I'm looking straight ahead.Én a magam ura vagyok.  
Magam is nagyon jól tudom.  
Nekem magamnak sincs véleményem.  
Nem ismerem ki magamat.  
Nem tudom elhatározni magamat.

## VII

1. Minden este olvasni szoktam.

- I usually have my supper at home.
- I usually have a bath every morning.
- I usually shave myself.
- I usually don't smoke much.

I usually read every evening.

Otthon szoktam vacsorázni.

Minden reggel fürdeni szoktam.

Magam szoktam borotválkozni.  
Nem szoktam sokat dohányozni.2. Ez az ember sokat szokott enni.

- Mrs. Szabó customarily goes to church on Sundays.
- The judge habitually gives fines too.
- The police usually drive fast.
- A decent man doesn't write anonymous letters.

This man habitually eats a lot.Szabóné vasárnap templomba szokott járni.  
A bíró pénzbüntetést is szokott adni.

A rendőrség gyorsan szokott hajteni.

Rendes ember nem szokott névtelen leveleket írni.

3. A leckét könyv nélkül szoktuk tudni. As a rule, we know the lesson by heart.
- a. As a rule, we obey the traffic regulations. A közlekedési szabályokat be szoktuk tartani.
- b. If the light is red, we usually stop. Ha piros a lámpa, meg szoktunk állni.
- c. As a rule, we don't drive on the left side of the street. Az utca baloldalán nem szoktunk hajtani.
- d. As a rule, we don't go to bed before eleven. Tizenegy óra előtt nem szoktunk lefeküdni.
4. A rablókat meg szokták büntetni. They punish gangsters.
- a. The girls in Budapest dress beautifully. A budapesti lányok szépen szoktak öltözködni.
- b. Meat is kept in the icebox. A húst jégszekrényben szokták tartani..
- c. What do you eat for supper? Mit szoktak vacsorára enni?
- d. Hungarians usually don't speak fast. A magyarok nem szoktak gyorsan beszélni.

## TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: János unatkozik.  
Student: János unja magát.

- |  |  |
|--|--|
| 1. A gyerek az iskolában mindig jól viselkedik.                      | A gyerek az iskolában mindig jól viseli magát.                     |
| 2. Kovács kijön a vízből és megtörülközik.                           | Kovács kijön a vízből és megtörli magát.                           |
| 3. Fehér bezárkózott a szobájába.                                    | Fehér bezárta magát a szobájába.                                   |
| 4. A kislány piszkos volt. Az anyja szolt neki, hogy mosakodjon meg. | A kislány piszkos volt. Az anyja szolt neki, hogy mossa meg magát. |
| 5. Az emberek az előadás alatt nagyon unatkoztak.                    | Az emberek az előadás alatt nagyon unták magukat.                  |
| 6. A gyerekek egész délután jól viselkedtek.                         | A gyerekek egész délután jól viselték magukat.                     |

B

Instructor: Maga borotválkozik.  
Student: Egyedül borotválkozik.

- |                                    |                                   |
|------------------------------------|-----------------------------------|
| 1. Magam törülköttem meg.          | Egyedül törülköttem meg.          |
| 2. A lányok maguk fésülködnek.     | A lányok egyedül fésülködnek.     |
| 3. Magunk mosakodtunk meg.         | Egyedül mosakodtunk meg.          |
| 4. A férfiak maguk borotválkoznak. | A férfiak egyedül borotválkoznak. |

C

Instructor: Télen gyorsan sötét lesz.  
 Student: Télen gyorsan sötétedik.

- |  |  |
|--|--|
| 1. Ilyenkor nyáron korán világos van.        | Ilyenkor nyáron korán világosodik.       |
| 2. Ősszel gyorsan jön az alkony.             | Ősszel gyorsan alkonyodik.               |
| 3. Hét órákor már este lesz.                 | Hét órákor már esteledik.                |
| 4. Menjünk haza, mert hamarosan hajnal lesz. | Menjünk haza, mert hamarosan hajnalodik. |

II

A

Instructor: A madár énekelt, azután elrepült.  
 Student: Az éneklő madár elrepült.

- |   |  |
|---|--|
| 1. A gyerek az utcán játszott, azután hazament.         | Az utcán játszó gyerek hazament.             |
| 2. Az emberek a ház előtt ültek, majd bementek a házba. | A ház előtt ülő emberek bementek a házba.    |
| 3. A gyerek a folyóban úszott, majd kimászott a partra. | A folyóban úszó gyerek kimászott a partra.   |
| 4. A fiú síelt, elesett és eltörte a karját.            | A síelő fiú elesett és eltörte a karját.     |
| 5. A férfiak a mezőn dolgoztak, estefelé hazamentek.    | A mezőn dolgozó férfiak estefelé hazamentek. |
| 6. A nap lemegy és pirosra festi az eget.               | A lemenő nap pirosra festi az eget.          |

B

Instructor: Látja azt a vonatot, amelyik indul?  
 Student: Látja az induló vonatot?

- |   |   |
|---|---|
| 1. Látja azt az embert, aki a sarokban áll?                         | Látja a sarokban álló embert?                       |
| 2. Megnézek egy házat, amit el akarnak adni.                        | Megnézek egy eladó házat.                           |
| 3. Az az ember, aki az asztalnál ír, a barátom.                     | Az asztalnál író ember a barátom.                   |
| 4. Nézze a fiút, aki a tóban fürdik!                                | Nézze a tóban fürdő fiút!                           |
| 5. Az ajtóban áll az az ember, aki mindig köszön.                   | Az ajtóban áll a köszönő ember.                     |
| 6. A gyerek, aki korcsolyázik, az unokaöcsém.                       | A korcsolyázó gyerek az unokaöcsém.                 |
| 7. Az asszony, aki a ház előtt megy, fáradtnak látszik.             | A ház előtt menő asszony fáradtnak látszik.         |
| 8. Arról a hölgyről beszélek, aki az autóban ül.                    | Az autóban ülő hölgyről beszélek.                   |
| 9. Nem ismerem azt az urat, aki most érkezik.                       | Nem ismerem a most érkező urat.                     |
| 10. Kérem, mutasson be annak a hölgynek, aki a háziúrral beszélget. | Kérem, mutasson be a háziúrral beszélgető hölgynek. |
| 11. Egy gyerek kiszaladt a házból, ami égett.                       | Egy gyerek kiszaladt az égő házból.                 |
| 12. Mindenki a rendőrt nézi, aki a ház előtt jár.                   | Mindenki a ház előtt járó rendőrt nézi.             |

## C

Instructor: Lehet az úton járni?  
Student: Járható az út?

- |  |  |
|--|--|
| 1. Jó a víz? Meg lehet inni?                       | Iható a víz?                             |
| 2. A gazdálkodók szerint jó termést lehet várni.   | A gazdálkodók szerint jó termés várható. |
| 3. Vajon meg lehet venni a házat? Eladják?         | Vajon megvehető a ház?                   |
| 4. Lehet innen látni az állomást?                  | Látható innen az állomás?                |
| 5. Lehet a házban lakni? Nem nagyon régi?          | Lakható a ház?                           |
| 6. Milyen állapotban van a kocsi? Lehet használni? | Használható állapotban van a kocsi?      |
| 7. Lehet csokoládét kapni Magyarországon?          | Kapható csokoládé Magyarországon?        |

## III

## A

Instructor: Az ablakot kinyitották.  
Student: Az ablak ki van nyitva.

- |                              |                              |
|------------------------------|------------------------------|
| 1. Az ajtót becsukták.       | Az ajtó be van csukva.       |
| 2. A poharakat elmosták.     | A poharak el vannak mosva.   |
| 3. A házat kitakarították.   | A ház ki van takarítva.      |
| 4. A levelet megírták.       | A levél meg van írva.        |
| 5. Az autót kifizették.      | Az autó ki van fizetve.      |
| 6. A lámpákat meggyújtották. | A lámpák meg vannak gyújtva. |
| 7. Az üzletet bezárták.      | Az üzlet be van zárva.       |
| 8. A szobát kifestették.     | A szoba ki van festve.       |
| 9. A paprikát megtöltötték.  | A paprika meg van töltve.    |
| 10. A fűtést bekapcsolták.   | A fűtés be van kapcsolva.    |

## B

Instructor: A férfiak állnak és úgy dohányoznak.  
Student: A férfiak állva dohányoznak.

- |   |   |
|---|---|
| 1. Az asszonyok beszélgetnek és úgy dolgoznak.        | Az asszonyok beszélgetve dolgoznak.         |
| 2. A gyerekek játszanak és úgy tanulnak.              | A gyerekek játszva tanulnak.                |
| 3. A tanár áll és úgy magyaráz.                       | A tanár állva magyaráz.                     |
| 4. A diákok ülnek és úgy hallgatják.                  | A diákok ülve hallgatják.                   |
| 5. A lányok énekelnek és öntözik a virágokat.         | A lányok énekelve öntözik a virágokat.      |
| 6. A nők kirakatokat néznek, mialatt az utcán mennek. | A nők kirakatokat nézve mennek az utcán.    |
| 7. A fiú az ágyban fekszik és hallgatja a rádiót.     | A fiú az ágyban fekvé hallgatja a rádiót.   |
| 8. Szabóné szépen felöltözött és elment a városba.    | Szabóné szépen felöltözve elment a városba. |



## C

Instructor: A kapu nyitva volt; behajtottam rajta.  
 Student: Behajtottam a nyitott kapun.

- |   |   |
|---|---|
| 1. A Balaton be van fagyva; gyerekek korcsolyáznak rajta.         | Gyerekek korcsolyáznak a befagyott Balatonon.           |
| 2. A motor ki van javítva, most rendesen működik.                 | Rendesen működik a kijavított motor.                    |
| 3. A ház újonnan van festve, most költözködnek be az új lakók.    | Most költözködnek az új lakók az újonnan festett házba. |
| 4. A bőröndöket, amik be vannak csomagolva, a sarokba állítottam. | A sarokba állítottam a becsomagolt bőröndöket.          |
| 5. Az ajtó be van zárva, egy macska fekszik előtte.               | Egy macska fekszik a bezárt ajtó előtt.                 |
| 6. Kiviszem a vázát a konyhába, amely el van törve.               | Kiviszem az eltörött vázát a konyhába.                  |
| 7. A poharakat, amik el vannak mosva, a szekrénybe teszem.        | A szekrénybe teszem az elmosott poharakat.              |
| 8. A gyertyák meg vannak gyújtva, az asztalra teszem őket.        | Az asztalra teszem a meggyújtott gyertyákat.            |

## D

Instructor: Járt úton hajtottam.  
 Student: Járatlan úton hajtottam.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Várt vendégek érkeztek hozzánk.                   | Váratlan vendégek érkeztek hozzánk.                 |
| 2. Tegnap este a barátomnál fűtött szobában aludtam. | Tegnap este a barátomnál fűtetlen szobában aludtam. |
| 3. A mosott ruhákat a mosókonyhába vittem.           | A mosatlan ruhákat a mosókonyhába vittem.           |
| 4. Sok írott törvény van, amit be kell tartani.      | Sok íratlan törvény van, amit be kell tartani.      |
| 5. A szobámnak festett falai vannak.                 | A szobámnak festetlen falai vannak.                 |
| 6. Kovácsnak nagyon jól nevelt gyerekei vannak.      | Kovácsnak nagyon neveletlen gyerekei vannak.        |
| 7. Ismert utakon jártam.                             | Ismeretlen utakon jártam.                           |
| 8. Kelemenének lakott vidéken van a tanyájuk.        | Kelemenének lakatlan vidéken van a tanyájuk.        |

## TRANSLATION DRILL

- |   |   |
|---|---|
| 1. John and Gábor arrived in the Italian capital yesterday.                   | János és Gábor tegnap érkeztek meg az olasz fővárosba.              |
| 2. They came to see the Olympic Games.  | Az olimpiai játékokat jöttek meg-nézni.                             |
| 3. Both are Americans and like sports.  | Mindketten amerikaiak és szeretik a sportot.                        |
| 4. The competitors from every country had already arrived in Rome.            | A versenyzők már minden országból megérkeztek Rómába.               |
| 5. With great difficulty they found a room in a small hotel.                  | Nagynehezen találtak egy szobát egy kis szállodában.                |
| 6. The competitions were to begin the following morning in the sport stadium. | A versenyek másnap reggel kezdődtek a sportstadionban.              |
| 7. John and Gábor had never been in Rome. They didn't know the city yet.      | János és Gábor még sohasem volt Rómában. Még nem ismerték a várost. |

8. They decided to look around (in) the city first.
9. Both of them got up early in the morning.
10. Gabor gave himself a quick shave in the bathroom.
11. Afterwards he washed (himself), dried himself and combed his hair.
12. John wanted to get a shave at the barber shop and a haircut also.
13. After they washed and got dressed, they went down to the street.
14. They found a barber shop where they didn't have to wait.
15. Afterwards they had breakfast in a small café.
16. After breakfast they went to see the city.
17. They walked all day long in the city.
18. They looked at the beautiful old buildings and the lovely churches.
19. Night was falling when they returned to the hotel tired.
20. Next morning they went to the stadium.
21. They had seats from which they could see the games well.
22. A Swedish athlete became the world champion in the high jump.
23. The American runners performed well and won in every entry.
24. Afterwards they watched the basketball game.
25. The Russian team lost the game to the English team.
26. On the third day they watched the swimming meets.
27. The Hungarian swimmers were in great form and won many victories.
28. The trainer of the team said that the competitors had been training a lot.
29. At the water polo game many people didn't get seats.
30. The Yugoslav water polo players won 5 to 3 against the Germans.
31. The French fencing team was beaten by the Italians.
32. The Hungarian fencers won the world championship.
33. The Hungarian boxers also got many high points.
34. Every night it was already getting dark when they started for home from the games.
35. John and Gabor returned to America when the Olympic Games were over.
- Elhatározták, hogy először körül- néznek a városban.  
Reggel mindketten korán felkeltek.
- Gábor a fürdőszobában gyorsan meg- borotválkozott.  
Utána megmosakodott, megtörülközött és megfésülködött.  
János a borbélynál akart borotválkoz- ni, mert nyíratkozni is akart.  
Miután megmosakodtak és felöltözök- tek, lementek az utcára.  
Találtak egy borbélyüzletet, ahol nem kellett várniuk.  
Utána egy kis kávéházban megreggeliz- tek.  
Reggeli után mentek megnézni a várost.
- Égész nap a városban sétáltak.
- Nézték a gyönyörű régi épületeket és a szebbnél szebb templomokat.
- Már alkonyodott, amikor fáradtan visszamentek a szállodába.  
Következő reggel a stadionba mentek.
- Ülőhelyük volt, ahonnan jól láthatták a versenyeket.  
Magasugrásban egy svéd versenyző lett a világbajnok.  
Az amerikai futók jól szerepeltek és minden számot megnyertek.  
Utána a kosárlabda mérkőzést nézték meg.  
Az orosz csapat elvesztette a mérkőzést az angolok ellen.  
A harmadik napon az úszóversenyeket nézték meg.  
A magyar úszók kitűnő formában voltak és sok győzelmet arattak.  
A csapat edzője azt mondta, hogy a versenyzők sokat edzettek.
- A vízilabda mérkőzésen sok néző nem kapott ülőhelyet.  
A jugoszláv vízilabdázók 5:3-ra győztek a németek ellen.  
A francia vívócsapat vereséget szenvedett az olaszoktól.  
A magyar vívók világbajnokságot nyertek.  
A magyar ökölvívók is szép eredménye- ket értek el.  
Minden este már sötétedett amikor hazamentek a versenyekről.
- Mikor vége lett az olimpiának, János és Gábor visszautazott Amerikába.

## RESPONSE DRILL

1. Hova siet Galambos korán reggel?
2. Mit akar csinálni a hivatal kezdése előtt?
3. Miért megy a borbélyhoz?
4. Minden borbélyüzlet nyitva van hétfőn reggel?
5. Kárpáti csak borotválkozni akar?
6. Mit remél Kárpáti?
7. Szeretik a hivatalban, ha elkésik valaki?
8. Mit akar Galambos elolvasni a reggeli újságban?
9. Mikor és hol hallotta Kárpáti a sporthíreket?
10. Melyik labdarúgó csapat nyerte meg az Európa-bajnokságot?
11. Hány gólt lőttek az osztrákok a második félidőben?
12. Mit hitt mindenki, ki nyeri meg a mérkőzést?
13. Milyen mérkőzés volt Pozsonyban?
14. Kik nyerték meg az ökölvívó Európa-bajnokságot?
15. Kik voltak jó formában pár évvel ezelőtt?
16. Miért nem voltak a magyarok akkor jó formában?
17. Mi látszott meg akkor minden sportágban?
18. Miért volt Galambos akkor is megelégedve a magyarok eredményeivel?
19. Hány arany-, ezüst- és bronzérmét nyertek a magyarok az olimpiai játékokon?
20. Melyik a legnépszerűbb sport Magyarországon?
21. Kárpáti miért kapott csak állóhelyet a futballmeccsen?
22. Melyik sport kezd tömegsporttá fejlődni?
23. Miben érnek el szép eredményeket az atléták?
24. Hol arattak sok győzelmet a magyar atléták?
25. Melyik a legnépszerűbb sport az Egyesült Államokban?
26. Melyik sportágban a legjobbak az amerikaiak?
27. Milyen eredményeket értek el az amerikaiak a legutolsó olimpiai játékokon?
28. Hol lesz a következő olimpia?
29. Mikor lesz?
30. Maga melyik sportágot szereti?
31. Vett részt iskolai versenyeken?
32. Megnyerte vagy elvesztette a versenyt?
33. Melyik a legjobb úszócsapat az Egyesült Államokban?
34. Melyik nemzet nyerte meg a tenisz világbajnokságot?
35. Melyik sport az amerikaiak nemzeti sportja?

## CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Hova megy ilyen sietve?  
 B: A Népstadionba. Három órákor kezdődik az atlétikai verseny.  
 A: Engem nem vonz az atlétika. Én a futballt szeretem.  
 B: Az atlétikai verseny után labdarúgó mérkőzés is lesz. Nem nézi meg?  
 A: Melyik csapat játszik ma?  
 B: A Ferencváros labdarúgó csapata mérkőzik a kispesti csapat ellen.  
 A: Mit gondol, ki nyeri meg a mérkőzést?  
 B: Véleményem szerint a Ferencváros fog győzni. Nagyon jó formában vannak.

2

- A: Szeret labdarúgó mérkőzésre járni?  
 B: Majdnem minden vasárnap megyek. A futball a kedvenc sportom.  
 A: Láttá már a válogatott csapatot játszani?  
 B: Igen, az olaszok ellen láttam őket játszani.  
 A: Mi volt a mérkőzés eredménye?  
 B: Az olasz csapat vereséget szenvedett a magyar csapattól.  
 A: Sok szurkoló volt a mérkőzésen?  
 B: Zsúfolásig tele volt a Népstadion. Én is csak állóhelyet kaptam.

- A: Olvasta a cikket a sportújságban az olimpiai válogatott csapatokról?  
 B: Igen. Sokat edzenek, különösen az atléták.  
 A: Gondolja, hogy a vívóink és az úszóink megint elsők lesznek?  
 B: Mindkét csapat jó formában van. Remélem, hogy nyernek egypár aranyérmet.  
 A: Láttá az úszóversenyt a Margitszigeti Sportuszodában?  
 B: Láttam. Az úszók remek formában voltak.  
 A: Ismeri az úszócsapat edzőjét?  
 B: Igen, ismerem. Az edző egy idősebb úszó, aki már sokat versenyzett.  
 A: Akkor ő pontosan tudja, hogy a versenyzőknek mennyit kell gyakorolniuk.

## NARRATIVE

A sportélet Magyarországon igen fejlett. Az ifjúság először az iskolákban ismerkedik meg a különböző sportokkal, ahol tornatanárok tanítják meg őket a tornaórákon a helyes sportolásra. Az általános iskolákban és a középiskolákban főleg az atlétika, kosárlabda és a labdarúgás népszerű. A tornatanár a legjobb sportolókból csapatot szervez, és az iskolai csapatok - úgy mint Amerikában - egymás között versenyeket és mérkőzéseket tartanak.

Az egyetemeken és a főiskolákon a sportolás már komolyabb formában folyik. A válogatott egyéni sportolókat és csapatokat edzők készítik elő a versenyekre. Az egyetemi válogatottak sokszor nemzetközi mérkőzéseken vesznek részt, ahol külföldi egyetemek csapataival találkoznak. Az ilyen mérkőzéseken a magyar sportolók sok első helyet szereztek, főleg úszásban, vízilabdában, atlétikában, vívásban és birkózásban.

A vállalatok, minisztériumok és egyéb szervek alkalmazottjai sportegyesületekben sportolhatnak, melyek a szakszervezetek ellenőrzése alatt állnak. A sporteszközök a szakszervezetek tulajdonai, amelyeket a sportolók használhatnak. Sok sportegyesületnek van csónakháza a Dunán vagy a Balatonon, ahol nyáron az egyesületek országos versenyeket tartanak egymás között. A legjobb csapatok és egyéni versenyzők azután nemzetközi mérkőzéseken indulhatnak.

Az olimpiai játékokra a versenyzőket állami sporttáborokban készítik elő a legjobb edzők irányítása mellett. Az edzők hónapokkal az olimpia megkezdése előtt nagy figyelemmel oktatják a válogatott sportolókat, akik közül már sok világbajnok került ki. A női és a férfi úszócsapat, a műugrók és a vízilabda válogatott rendszerint a margitszigeti Nemzeti Sportuszodában tartja az edzéseket a mérkőzések előtt.

A legnépszerűbb tömegsport az országban a labdarúgás. Majdnem minden falunak és városnak, de nagyobb vállalatoknak is van labdarúgó csapata. Nyáron ezek a csapatok minden vasárnap találkoznak a futballpályákon, ahol sok ezer szurkoló nézi végig a mérkőzéseket. A bírónak sokszor nehéz a feladatuk a mérkőzéseken, különösen amikor a szurkolók is beleszólnak a játékba. A szabálytalanul játszó játékosokat a bíró sok esetben kiállítja.

Az országos labdarúgó válogatott az elmúlt években sok bajnokságot nyert meg Európában. Ha külföldi válogatott csapat jön játszani Magyarországra,

a mérkőzéseket Budapesten a Népstadionban tartják meg, amely az ország legnagyobb stadionja. Kilencvenezer ember nézheti végig a játékokat. Természetesen az ilyen mérkőzéseket minden szurkoló szeretné látni, és ezért sokszor igen nehéz dolog jegyet kapni.

|                                  |                                      |
|----------------------------------|--------------------------------------|
| ifjúság, -a                      | youth                                |
| fejlett                          | developed                            |
| megismerkedni                    | to get acquainted with               |
| torna                            | gymnastics                           |
| szervezni                        | to organize                          |
| egyéni                           | individual                           |
| előkészíteni                     | to prepare                           |
| birkózás                         | wrestling                            |
| vállalat, -a                     | company, firm                        |
| egyéb                            | other, else                          |
| szerv, -e                        | organ                                |
| egyesület, -e                    | club, association                    |
| szakszervezet, -e                | trade union                          |
| ellenőrzés                       | supervision, control                 |
| eszköz, -ök                      | instrument, tool, equipment          |
| tulajdon, -a                     | property                             |
| tábor, -a                        | camp                                 |
| irányítás                        | direction                            |
| figyelem, figyelmet,<br>figyelme | attention                            |
| oktatni                          | to teach, educate                    |
| kikerülni                        | to come out, emerge                  |
| futballpálya                     | football field                       |
| beleszólni                       | intervene                            |
| szabálytalan                     | irregular                            |
| kiállítani                       | to disqualify, send off the<br>field |



TENGERIHANTÁS a gyolagszék vigébe erősített pengén.  
(Tiszántúl.)



VASLAPÁT.  
(Szegvár,  
Csongrád m.)



SZÉRŰNYESŐ.  
(Alföld.)

## HOL FEKSZIK MAGYARORSZÁG?

Basic Sentences

|   |  |
|---|--|
| uncle<br>aunt   | bácsi <sup>1</sup><br>néni   |
| PÉTER   |  |
| I'm not disturbing you, am I,<br>Uncle Kovács?  | Nem zavarom, Kovács bácsi?   |
| to serve  | szolgálni  |
| KOVÁCS  |  |
| No, son, you're not. Please sit<br>down. What can I do for you?   | Nem zavar, fiam. Foglaljon helyet.<br>Mivel szolgálhatok?  |
| composition, test paper   | dolgozat, -ja  |
| PÉTER   |  |
| You know, in the evenings I go to<br>school. Next week they're having us<br>write a paper. We have to write about<br>a country in southeast Europe. | Azt tudja, hogy esténként iskolába<br>járok. A jövő héten dolgozatot<br>íratnak velünk. Délkelet-Európa<br>egyik országáról kell írunk.      |
| word<br>in a word, briefly, that is   | szó, szavat, szava<br>szóval, egyszóval  |
| KOVÁCS  |  |
| So you're studying about Europe! Very<br>interesting. What country are you<br>planning to write about?  | Szóval európai dolgokról tanul.<br>Nagyon érdekes. Melyik országról<br>akar írni?  |
| from Hungary<br>native land, birthplace   | Magyarországról való<br>szülőföld, -je   |
| PÉTER   |  |
| About Hungary. I know you're from<br>Hungary, Uncle Kovács. I'd like to<br>ask you to tell me something about<br>your homeland.                     | Magyarországról. Tudom, hogy Kovács<br>bácsi Magyarországról való. Meg<br>akarom kérni, hogy beszéljen nekem<br>egy kicsit a szülőföldjéről. |
| to answer   | válaszolni   |
| KOVÁCS  |  |
| With pleasure. Just ask and I'll<br>answer. What would you like to know?  | Nagyon szívesen. Csak kérdezzen,<br>majd válaszolok. Mit akar tudni?   |
| how large, what size<br>area, territory   | mekkora<br>terület, -e, -je  |
| PÉTER   |  |
| Everything. What's the area of<br>Hungary?  | Mindent. Mekkora Magyarország<br>területe?   |

square  
Carpathians  
basin  
situated, located

négyzet, -e, -je  
Kárpátok  
medence  
elterül

KOVÁCS

93,011 square kilometers. As you may know, Hungary is situated in the Carpathian Basin.

93 011 km<sup>2</sup> (négyzetkilométer). Azt tudja, hogy Magyarország a Kárpátok medencéjében terül el.

PÉTER

Yes, in southeast Europe.

Igen, Délkelet-Európában.

map

térkép, -e

KOVÁCS

According to us, not southeast, but central Europe. But here's a map. You can see the Carpathian Basin on it (very) well. Present-day Hungary occupies the central part of the basin.

Szerintünk nem Délkelet-, hanem Közép-Európában. De itt van egy térkép. Ezen jól lehet látni a Kárpát-medencét. A mai Magyarország a medence közepét foglalja el.

line  
border, frontier, boundary  
to mark, indicate, show

vonal, -at, -a  
határ, -a  
jelezni

PÉTER

Does this red line indicate the boundary?

Ez a piros vonal a határt jelzi?

border, bound

határol

KOVÁCS

Yes. Austria on the west, Czechoslovakia on the north, the U.S.S.R. on the northeast, Rumania on the east, and Yugoslavia on the south.

Azt. Nyugaton Ausztria, északon Csehszlovákia, északkeleten a Szovjetunió, keleten Románia, délen pedig Jugoszlávia határolja.

through

keresztül

PÉTER

Does the Danube flow through the country?

A Duna keresztülfollik az országon?

important, significant

jelentős

KOVÁCS

Yes. Other large rivers are the Tisza, the Dráva, and the Maros. However, from an economic point of view they're not as important as the Danube.

Igen. Nagyobb folyói még a Tisza, a Dráva, és a Maros. De ezek gazdasági szempontból nem olyan jelentősek, mint a Duna.

PÉTER

What are the mountains called?

Hogy hívják a hegyégeket?

consist of something  
foothill

áll (valamiből)  
nyúlvány

KOVÁCS

The Börzsöny, the Cserhát, the Mátra and the Bükk mountains are in the north highlands. The central ranges of Dunántúl are Bakony, Vértes and Pilis. Besides these the foothills of the Alps and the Mecsek are also located there.

Az északi hegyvidéken van a Börzsöny, a Cserhát, a Mátra és a Bükk. A Dunántúli középhegység a Bakonyból, a Vértesből és a Pilisből áll. Azonkívül ott vannak az Alpok nyúlványai és a Mecsek.

PÉTER

Which is the highest mountain range?

Melyik a legmagasabb hegység?

peak, top, summit  
health resort  
to rest and relax

csúcs  
üdülőhely, -et  
üdülni

KOVÁCS

The Mátra. The Kékes and Galyatető are resorts located on its peaks. School children are sent there for rest and recreation.

A Mátra. A csúcsain: a Kékesen és a Galyatetőn üdüülőhelyek vannak. Az iskolás gyerekeket ott üdüültetik.

every summer

nyaranta

PÉTER

I've read about that. But I've heard that many people go to the Balaton every summer.

Erről már olvastam. De hallottam, hogy a Balatonra is sokan mennek nyaranta.

KOVÁCS

Of course. The Balaton is central Europe's largest lake. Its bathing resorts are visited by hundreds of thousands yearly. My parents sent me there also for a vacation once.

Persze. A Balaton Közép-Európa legnagyobb tava. A fürdőhelyeit évenként százazrek látogatják. Valamikor engem is ott nyaraltattak a szüleim.

flat, level, plain  
plain, lowlands

sík  
síkság, -a

PÉTER

I see that most of Hungary is a plain.

Látom, hogy Magyarország legnagyobb része síkság.

suitable, fit  
agriculture  
arable, agricultural land,  
cropland

alkalmas  
földművelés  
termőföld, -je

KOVÁCS

That's the Alföld. Its land is well-suited for agriculture. It's there that the best croplands are located.

Ez az Alföld. Területe nagyon alkalmas a földművelésre. Ott vannak a legjobb termőföldek.



extensive, vast, wide  
arable land

nagykiterjedésű  
szántóföld, -je

PÉTER

Does the Dunántúl also have large  
areas of arable land? ,

A Dunántúlon is vannak nagykiterje-  
désű szántóföldek?

field, meadow  
grape, vineyard  
favorable  
climate

rét, -je  
szőlő  
kedvező  
éghajlat, -a

KOVÁCS

Yes, it has, but it has more fields,  
vineyards and orchards. Perhaps  
that's because its climate is more  
favorable than that of the Alföld.

Vannak, de ott több a rét, a szőlő  
és a gyümölcsös. Talán azért, mert  
kedvezőbb az éghajlata, mint az  
Alföldnek.

PÉTER

When does it rain the most?

Mikor esik a legtöbb eső?

relatively, comparatively  
rainfall, moisture

aránylag  
csapadék, -a

KOVÁCS

In the spring and fall. In the winter  
and summer there is relatively little  
rainfall.

Tavasszal és ősszel. Télen és nyáron  
aránylag kevés csapadék van.

climate

klíma

PÉTER

What is the climate of Hungary like?

Milyen Magyarország klímája?

temperate  
thermometer  
to sink, fall, drop

mérsékelt  
hőmérő  
süllyedni, lesüllyedni

KOVÁCS

Temperate. Its weather is somewhat  
like that of most central European  
countries. In the winter the  
thermometer occasionally drops to  
minus 22-25 C.

Mérsékelt. Az időjárás olyan, mint  
a legtöbb közép-európai országban.  
Telente a hőmérő néha mínusz 22-25  
Celsius-fokra is lesüllyed.

PÉTER

And the summers?

És nyáron?

hot spell  
heat  
humid, wet  
air

kánikula  
hőség  
nedves  
levegő

KOVÁCS

There are a few very hot weeks during  
the summer but it isn't as humid as  
here in Washington.

Nyaranta pár hétig kánikula van. De  
nem annyira nedves a levegő, mint  
itt Washingtonban.

product, crop

termény

PÉTER

What are the most important farm products grown in the country?

Melyek a legfontosabb terményei az országnak?

outside  
sugar beet  
inhabitants, population  
need, want  
to satisfy

kívül  
cukorrépa  
lakosság, -a  
szükséglet, -e  
kielégíteni

KOVÁCS

Besides grain there are sugar beets, corn and potatoes. Rice farming has gone on only for the past few years. However, there isn't enough of this grown to satisfy the needs of the people.

A gabonán kívül a cukorrépa, a kukorica és a burgonya. Rizstermelés csak egy pár éve folyik az országban. Ebből még nem terem annyi, hogy az ország lakosságának a szükségleteit kielégítse.

truck farming

kertgazdálkodás

PÉTER

Is there any truck farming in Hungary?

Kertgazdálkodást is folytatnak Magyarországon?

century  
gardener  
truck gardener  
to introduce

század, -a, -ja  
kertész  
bolgárkertész  
meghonosítani

KOVÁCS

Yes. In the seventies of the past century the government brought truck farmers from Bulgaria in order to introduce truck farming into the country.

Igen. A múlt század hetvenes éveiben a kormány bolgárkertészeket hozatott Bulgáriából, hogy meghonosítsa a kertgazdálkodást az országban.

to breed

tenyészteni

PÉTER

What kind of animals do they raise in the country?

Milyen állatokat tenyésztenek az országban?

cattle  
plain, prairie  
in those days  
to guard  
to feed  
to water, to make someone drink

marha  
puszta  
akkoriban  
őrizni  
etetni  
itatni

KOVÁCS

Mostly cattle, horses and hogs. In my youth I lived on the Hortobágy, the largest plain in the Alföld. In those days that area was suitable only for the raising of animals. From time to time my father had me look after the horses. I often fed and watered them.

Leginkább marhát, lovat és sertést. Gyermekkoromban a Hortobágyon laktam, az Alföld legnagyobb pusztáján. Akkoriban az a terület csak állattenyésztésre volt alkalmas. Időnként az apám velem őriztette a lovakat. Sokszor etettem és itattam őket.

PÉTER

Is the Hortobágy country used for anything else now?

cotton  
canal

KOVÁCS

They grow rice and cotton there. Through the Eastern Canal water can be brought there to irrigate the land.

PÉTER

According to what you say the country is agricultural isn't it?

to have, possess, own

KOVÁCS

No, Hungary has developed both agriculturally and industrially.

PÉTER

I hear there's bauxite in Hungary.

situated, existing, being well, fountain  
to supply, to provide

KOVÁCS

Some of Europe's richest bauxite mines are in the Bakony valley, near Ajka. The country's largest oil fields are near Lispe. The oil from the wells takes care of the whole country's oil and gasoline needs.

PÉTER

I'd like to hear something about the industry of Hungary too.

something to read

KOVÁCS

Unfortunately I don't know too much about it but I'll have my daughter look up some reading matter on it for you.

PÉTER

Uncle Kovács, so far you've said nothing about the country's population.

Most másra is használják a Hortobágy vidékét?

gyapot, -ja  
csatorna

Rizst és gyapotot termelnek rajta. A Keleti Főcsatornán át vizet tudnak eljuttatni oda és öntözni tudják a földet.

Ezek szerint az ország mezőgazdasági ország?

bírni

Nem. Magyarország fejlett mezőgazdasággal bíró ipari ország.

Hallottam, hogy bauxit van Magyarországon!

levő  
kút, kutat, kútja  
ellátni

A Bakony völgyeiben, Ajka mellett vannak Európa leggazdagabb bauxitbányái. Lispe mellett pedig az ország legnagyobb olajmezője van. Az ottlevő kutak látják el az egész országot benzinnel és olajjal.

Szeretnék valamit hallani Magyarországi iparáról is!

olvasnivaló

Sajnos, én nem tudok sokat róla. De majd kerestetek a lányommal valami olvasnivalót magának erről.

Kovács bácsi, még nem beszélt az ország lakosságáról!

population

népesség, -e

KOVÁCS

Nearly ten million people live in the country, the majority of whom are 'magyars'. One third of the population lives in the urban and two thirds in the rural areas.

Az országban majdnem tízmillió ember él. A lakosság legnagyobb része magyar. A népességnek kb. egyharmada városban, kétharmada pedig falun lakik.

PÉTER

Do many Hungarians live outside the country?

Sok magyar él az országon kívül is?

KOVÁCS

There are about fifteen million Hungarians living throughout the world, of which nine and a half million live in Hungary, four million in countries bordering on Hungary and nearly one million here in North America.

Az egész világon kb. 15 millió magyar él. Ebből kilenc és fél millió Magyarországon, négy millió a Magyarországgal szomszédos államokban, közel egymillió pedig itt, Észak-Amerikában.

to keep up, hinder

feltartani

PÉTER

Thank you very much, Uncle Kovács. This has really been a big help to me. Now I know enough so that they can't flunk me on my examination. I hope I haven't troubled you too much.

Köszönöm szépen, Kovács bácsi. Ez igazán nagy segítség énnekem. Most már eleget tudok ahhoz, hogy ne buktathassanak meg a vizsgán. Remélem, nem tartottam fel magát.

KOVÁCS

You haven't troubled me at all, my boy, as I had nothing much to do. Now, however, I have to buy something for supper. But there's one thing you forgot to ask me which I think is also of interest to you.

Nem tartott fel, fiam. Nem volt eddig semmi dolgom. Most valami ennivalót kell vásárolnom vacsorára. De egyet elfelejtett megkérdezni, pedig gondolom, az magát is érdekli.

PÉTER

Really, what are you thinking about?

Nem tudom, hogy mire gondol!

KOVÁCS

Where do they produce the best wine and where are the prettiest girls in Hungary?

Hogy hol teremnek a legjobb borok és hol vannak a legszebb lányok Magyarországon?

PÉTER

I've already heard about the prettiest girls! They're in Budapest.

A legszebb lányokról már én is hallottam! Azok Budapesten vannak.

KOVÁCS

And the best wines are produced in Tokaj, Eger and the Balaton area.

A legjobb borok pedig Tokaj, Eger és a Balaton vidékén teremnek.

Note to the Basic Sentences

- <sup>1</sup> Bácsi and Néni are terms used by young people in addressing elderly persons, and roughly correspond to English uncle and aunt, with no connotation of kinship.

Közmondások - Proverbs

Kéz kezét mos.  
 Borban az igazság.  
 Sok kicsi sokra megy.  
 Maga alatt vágja a fát.  
 Munka után édes a pihenés.  
 Fekete tehénnek is fehér a teje.  
 Mondott szóból ért a magyar.  
 Néha egy szó egész háboru.  
 Magas fán terem a pénz.

Notes on Grammar  
 (For Home Study)

## A. The Causative Form of Verbs

The verb suffix -tat, -tet or -at, -et generally indicates that the subject of the verb causes something to be done, as János ruhát csináltat 'John has a suit made'.

(1) -at, -et is used with most monosyllabic verbs, and with polysyllabic verbs ending in a consonant plus t:

|         |   |           |
|---------|---|-----------|
| mos     | - | mosat     |
| kér     | - | kéret     |
| ír      | - | írat      |
| tart    | - | tartat    |
| gyűjt   | - | gyűjtat   |
| ébreszt | - | ébresztet |
| akaszt  | - | akasztat  |

(2) -tat, -tet is used with all other roots including certain monosyllabic verbs which end in a vowel plus -t:

|         |   |            |     |   |        |
|---------|---|------------|-----|---|--------|
| olvas   | - | olvastat   | üt  | - | üttet  |
| kérdez  | - | kérdeztet  | füt | - | füttet |
| tisztít | - | tisztíttat | süt | - | süttet |
| takarít | - | takaríttat | fut | - | futtat |
| épít    | - | építtet    | jut | - | juttat |
| tanít   | - | taníttat   | köt | - | köttet |

Some verbs take both suffixes, with a difference in meaning:

|         |                                   |
|---------|-----------------------------------|
| nyom    | press                             |
| nyomat  | have printed                      |
| nyomtat | print                             |
| vág     | cut                               |
| vágat   | have cut                          |
| vágtat  | gallop, ride at full speed        |
| folyik  | flows, runs                       |
| folyat  | let flow, cause to flow           |
| folytat | continue, keep on doing something |

Irregular verbs whose stem in the present tense ends in -sz drop the sibilant before the suffix -tat, -tet:

|         |         |          |          |          |
|---------|---------|----------|----------|----------|
| itatok  | etetek  | vetetek  | hitetek  | altatok  |
| itatsz  | etetsz  | vetetsz  | hitetsz  | altatsz  |
| itat    | etet    | vetet    | hitet    | altat    |
| itatunk | etetünk | vetetünk | hitetünk | altatunk |
| itattok | etettek | vetettek | hitettek | altattok |
| itatnak | etetnek | vetetnek | hitetnek | altatnak |

|           |          |           |            |              |
|-----------|----------|-----------|------------|--------------|
| itatom    | etemem   | vitetem   | fektetem   | nyugtatom    |
| itatod    | eteted   | viteted   | fekteted   | nyugtadod    |
| itatja    | eteti    | viteti    | fekteti    | nyugtatja    |
| itatjuk   | etetjük  | vitetjük  | fektetjük  | nyugtatjuk   |
| itatjátok | etetitek | vitetitek | fektetitek | nyugtatjátok |
| itatják   | etetik   | vitetik   | fektetik   | nyugtatják   |

The róni, lőni class uses the stem in -v- before -at, -et:

|          |          |           |            |
|----------|----------|-----------|------------|
| lövetek  | rovatok  | lövetem   | rovatom    |
| lövetsz  | rovatsz  | löveted   | rovatod    |
| lövet    | rovat    | löveti    | rovatja    |
| lövetünk | rovatunk | lövetjük  | rovatjuk   |
| lövettek | rovattok | lövetitek | rovatjátok |
| lövetnek | rovatnak | lövetik   | rovatják   |

When the potential suffix -hat, -het is used in the same verb form with the causative, the potential comes after the causative:

|             |             |              |             |
|-------------|-------------|--------------|-------------|
| főzethetek  | mosathatok  | vetethetem   | etethetem   |
| főzethetsz  | mosathatsz  | vetetheted   | etetheted   |
| főzethet    | mosathat    | vetetheti    | etetheti    |
| főzethetünk | mosathatunk | vetethetjük  | etethetjük  |
| főzethettek | mosathattok | vetethetitek | etethetitek |
| főzethetnek | mosathatnak | vetethetik   | etethetik   |

#### B. Agent with the Causative of Verbs

The English pattern 'to have something done by someone' is expressed in Hungarian by the causative form of the verb plus the suffix -val, -vel added to the word indicating agent:

Varratok egy ruhát a szabóval.  
Mégfőzetem az ebédet a feleségemmel.  
A feleségem gyümölcsöt hozat velem.

#### C. Való and Levő

These participial forms correspond to the word 'being' (sometimes 'becoming') in English. However, levő is always the form used in a participial phrase which corresponds in meaning to an adjectival clause containing some form of van. (Example: I see the book which is on the chair - I see the book ('being') on the chair: Látom a könyvet, ami a széken van - Látom a széken levő könyvet.)

Való may correspond to English 'true' 'for the purpose of', 'consisting of', 'pertaining to', etc. With a preceding word or group of words, it forms a modifying phrase which may express origin (place or time), purpose, something (to do, eat, make, etc.) suitableness, or fitness. It is also sometimes used in combination with another word to form a compound noun.

|                                |                                   |
|--------------------------------|-----------------------------------|
| Hova való Kovács bácsi?        | Where are you from, Uncle Kovács? |
| Mire való ez a doboz?          | What's this box for?              |
| Hagyok borravalót az asztalon. | I'll leave a tip on the table.    |
| Nincs itthon ennivaló.         | There's no food at home.          |
| Ez a munka nem nekem való.     | This work doesn't suit me.        |

#### D. Szerinte - Véleménye Szerint

These two forms are used synonymously and are the equivalent of English 'according to him' or 'in his opinion'. Note the personal endings:

|                              |                                       |
|------------------------------|---------------------------------------|
| Szerinte nem lesz háború.    | Véleménye szerint nem lesz háború.    |
| Szerintünk ez nem jó.        | Véleményünk szerint ez nem jó.        |
| Szerintük mit kell csinálni? | Véleményük szerint mit kell csinálni? |

## E. The Emphatic Prefixes

Many pronouns and postpositions with personal endings may be made emphatic by prefixing the appropriate simple subject pronoun. Examples: énnekem, mimellettünk, őtőle. Note, however, that the third person plural form is ő (not ők).

|           |              |              |
|-----------|--------------|--------------|
| éntőlem   | énelöttem    | énnélkülem   |
| tetőled   | teelőtted    | tenélküled   |
| őtőle     | őelőtte      | őnélküle     |
| mitőlünk  | mielőttünk   | minélkülünk  |
| titőletek | tieleöttetek | tinélkületek |
| őtőlük    | őelőttük     | őnélkülük    |

## F. Word Formation

The following suffixes are some of those commonly used in word formation:

## 1. Nouns from Nouns

|  |          |   |            |
|--|----------|---|------------|
| (a) <u>-s</u> ( <u>-os</u> , <u>-es</u> , <u>-ös</u> ) | munka    | - | munkás     |
|  | könyvtár | - | könyvtáros |
|  | üveg     | - | üveges     |
|  | gyümölcs | - | gyümölcsös |
| (b) <u>-ság</u> , <u>-ség</u>                          | munkás   | - | munkásság  |
|  | katona   | - | katonaság  |
|  | hegy     | - | hegység    |
|  | vezető   | - | vezetőség  |
| (c) <u>-ász</u> , <u>-ész</u>                          | hal      | - | halász     |
|  | kert     | - | kertész    |
|  | seb      | - | sebész     |
|  | bánya    | - | bányász    |
| (d) <u>-at</u> , <u>-et</u>                            | halász   | - | halászat   |
|  | kertész  | - | kertészet  |
|  | sebész   | - | sebészet   |
|  | bányász  | - | bányászat  |
| (e) <u>-zat</u> , <u>-zet</u>                          | csillag  | - | csillagzat |
|  | személy  | - | személyzet |

## 2. Nouns from adjectives

|   |        |   |           |
|---|--------|---|-----------|
| <u>-ság</u> , <u>-ség</u> ( <u>-aság</u> , <u>-eség</u> ) | szép   | - | szépség   |
|   | jó     | - | jóság     |
|   | gyors  | - | gyorsaság |
|   | nagy   | - | nagyság   |
|   | fekete | - | feketeség |



## 3. Verbs from Nouns

|  |         |   |            |
|--|---------|---|------------|
| (a) <u>-l</u> ( <u>-ol</u> , <u>-el</u> , <u>-öl</u> ) | szám    | - | számol     |
|  | rajz    | - | rajzol     |
|  | ebéd    | - | ebédel     |
|  | borotva | - | borotvál   |
|  | szó     | - | szól       |
| (b) <u>-z</u>  | só      | - | sóz        |
|  | ruha    | - | ruház      |
|  | korona  | - | koronáz    |
|  | zongora | - | zongorázik |
|  | tenisz  | - | teniszezik |
| (c) <u>-ász-</u> , <u>-ész-</u>                        | hal     | - | halászik   |
|  | vad     | - | vadászik   |
|  | rák     | - | rákászik   |

## 4. Verbs from Adjectives

|            |          |   |            |
|------------|----------|---|------------|
| <u>-ít</u> | fiatal   | - | fiatalít   |
|            | szép     | - | szépít     |
|            | fekete   | - | feketít    |
|            | nagy     | - | nagyít     |
|            | nagyobb  | - | nagyobbít  |
|            | hosszabb | - | hosszabbít |

## 5. Adverbs from Nouns

- (a)
- nta
- ,
- nte
- :
- naponta
- ,
- évente
- ,
- reggelente
- ,
- nyaranta

(This suffix corresponds to the English adverbial time expression containing 'per', 'each', 'every' before a noun: 'per day' naponta, 'every year' évente 'each morning' reggelente.)

- (b)
- nként
- :
- naponként
- ,
- évenként
- ,
- egyenként

(This suffix is commonly added to a number or time expression and corresponds to the English distributive pattern, such as 'one by one', 'daily', 'day by day', 'every day'. It is sometimes also added to other nouns, e.g. házanként, városonként, fejenként, személyenként with the distributive meaning of 'each home' etc.)

## TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: A szabó új ruhát csinál.

Student: A szabóval új ruhát csináltatok.

- |                           |                                 |
|---------------------------|---------------------------------|
| 1. A diák magyarul olvas. | A diákkal magyarul olvastatok.  |
| 2. Az asszony takarít.    | Az asszonnal takarítottatok.    |
| 3. Kovács kertet öntöz.   | Kováccsal kertet öntöztetek.    |
| 4. János magyarul tanít.  | Jánossal magyarul tanítottatok. |
| 5. A házfelügyelő befűt.  | A házfelügyelővel befűttetek.   |
| 6. Ő ceruzát keres.       | Vele ceruzát kerestetek.        |

- |   |   |
|---|---|
| 7. Ők házat építenek.                   | Velük házat építtetek.                    |
| 8. A fiú megkérdezi, hogy hány óra van. | A fiúval megkérdeztem, hogy hány óra van. |
| 9. A szerelő kicseréli a kereket.       | A szerelővel kicseréltetem a kereket.     |

## B

Instructor: A lány kávéfőz.  
Student: A lánnyal kávéfőztek.

- |                             |                                   |
|-----------------------------|-----------------------------------|
| 1. A férfi kocsit mos.      | A férfivel kocsit mosatok.        |
| 2. A gyerek cigarettát hoz. | A gyerekekkel cigarettát hozatok. |
| 3. Az apám levelet ír.      | Az apámmal levelet íratok.        |
| 4. A borbély haját vág.     | A borbélyal haját vágatok.        |
| 5. Az anyám házat néz.      | Az anyámmal házat nézetek.        |
| 6. A kislány pénzt kér.     | A kislánnyal pénzt kéretek.       |
| 7. Fehér lámpát gyújt.      | Fehérrel lámpát gyújtatok.        |
| 8. Ők függönyt akasztanak.  | Velük függönyt akasztatok.        |
| 9. A fivérem kocsit tart.   | A fivéremmel kocsit tartatok.     |

## C

Instructor: Mária kenyeret vesz.  
Student: Máriaival kenyeret vetetek.

- |                               |                                  |
|-------------------------------|----------------------------------|
| 1. Fehér ajándékot visz.      | Fehérrel ajándékot vitetek.      |
| 2. Éva virágot tesz a vázába. | Évával virágot tetetek a vázába. |
| 3. Fekete mindent elhisz.     | Feketével mindent elhitetek.     |
| 4. A fiú madarat lő.          | A fiúval madarat lövetek.        |
| 5. Az apám kocsit vesz.       | Az apámmal kocsit vetetek.       |

## D

Instructor: A tanuló vizsgázik.  
Student: A tanulót vizsgáztatom.

- |                          |                            |
|--------------------------|----------------------------|
| 1. A gyerek alszik.      | A gyereket altatom.        |
| 2. A ló iszik.           | A lovat itatom.            |
| 3. A kutya eszik.        | A kutyát etetem.           |
| 4. A kislány lefekszik.  | A kislányt lefektetem.     |
| 5. Az értekezlet folyik. | Az értekezletet folytatom. |
| 6. A gyerek megszokik.   | A gyereket megszoktatom.   |

## E

Instructor: A lakást kifestjük. (egy ember)  
Student: A lakást kifestetjük egy emberrel.

- |   |   |
|---|---|
| 1. A bútort elhozzuk. (szállítási vállalat) | A bútort elhozatjuk a szállítási vállalattal. |
| 2. Az irodát rendbehozzuk. (titkárnő)       | Az irodát rendbehozatjuk a titkárnővel.       |
| 3. A levelet aláírjuk. (osztályfőnök)       | A levelet aláíratjuk az osztályfőnökkel.      |
| 4. A csomagot hazaküldjük. (üzlet)          | A csomagot hazaküldetjük az üzlettel.         |
| 5. A képet felakasztjuk. (fiú)              | A képet felakasztatjuk a fiúval.              |
| 6. A házat befűtjük. (házfelügyelő)         | A házat befűttetjük a házfelügyelővel.        |
| 7. A kereket kicseréljük. (szerelő)         | A kereket kicseréltetjük a szerelővel.        |
| 8. A rádiót bekapcsoljuk. (apám)            | A rádiót bekapcsoltatjuk az apámmal.          |

## F

Instructor: A lány ruhát varr. (varrónő)  
 Student: A lány ruhát varrat a varrónővel.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Az anyám ruhát mos. (lány)          | Az anyám ruhát mosat a lánnyal.           |
| 2. A gyerek könyvet olvas. (anya)      | A gyerek könyvet olvastat az anyjával.    |
| 3. A férj levelet ír. (üggyvédje)      | A férj levelet írat az üggyvédjével.      |
| 4. A fiú virágot küld. (üzlet)         | A fiú virágot küldet az üzlettel.         |
| 5. Kovács ajándékot hoz. (apja)        | Kovács ajándékot hozat az apjával.        |
| 6. Az asszony ennivalót vesz. (férje)  | Az asszony ennivalót vetet a férjével.    |
| 7. János olvasnivalót keres. (barátja) | János olvasnivalót kerestet a barátjával. |
| 8. Péter ebédet főz. (felesége)        | Péter ebédet főzet a feleségével.         |

## G

Instructor: Az emberek megoldást keresnek.  
 Student: Az emberek megoldást kerestetnek.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Próbálják megmagyarázni a drágaság okait.   | Próbálják megmagyaráztatni a drágaság okait.  |
| 2. A garázsban átvizsgálják a kocsit.          | A garázsban átvizsgálattatják a kocsit.       |
| 3. A diákok kifizetik a számlát.               | A diákok kifizettetik a számlát.              |
| 4. A kommunisták nyilvántartják a párttagokat. | A kommunisták nyilvántartatják a párttagokat. |
| 5. Az asszonyok becsukják az ablakokat.        | Az asszonyok becsukatják az ablakokat.        |
| 6. A betegnek beadják az orvosságot.           | A betegnek beadatják az orvosságot.           |
| 7. A gyereket beutalják a kórházba.            | A gyereket beutaltatják a kórházba.           |
| 8. Reggel kinyitják a kapukat.                 | Reggel kinyittatják a kapukat.                |
| 9. Áthelyeznek Európába.                       | Áthelyeztetnek Európába.                      |

## H

Instructor: Felhívja a barátját. (felesége)  
 Student: Felhívhatja a barátját a feleségével.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Kijavítják a kocsit. (szerelő)              | Kijavíttatják a kocsit a szerelővel.            |
| 2. Megvesszük a kocsit. (apám)                 | Megvetetjük a kocsit az apámmal.                |
| 3. Visszaadja a könyvet. (barátja)             | Visszaadatja a könyvet a barátjával.            |
| 4. Megtöltöm a poharat. (lány)                 | Megtöltetem a poharat a lánnyal.                |
| 5. Virágot hoz. (gyerek)                       | Virágot hozat a gyerekkel.                      |
| 6. Megírom a házi feladatot. (fivérem)         | Megíratom a házi feladatot a fivéremmel.        |
| 7. Elviszik a bútorokat. (szállítási vállalat) | Elvitetik a bútorokat a szállítási vállalattal. |
| 8. Meggyújtunk egy lámpát. (Kovács)            | Meggyújtatunk egy lámpát Kováccsal.             |

## I

Instructor: A kislány alszik. (anya)  
 Student: Az anya altatja a kislányt.

- |                                      |  |
|--------------------------------------|--|
| 1. A macska eszik. (gyerek)          | A gyerek eteti a macskát.              |
| 2. A tanulók vizsgáznak. (tanárok)   | A tanárok vizsgáztatják a tanulókat.   |
| 3. A gyerek lefekszik. (asszony)     | Az asszony lefekteti a gyereket.       |
| 4. A diák megbukik. (tanár)          | A tanár megbuktatja a diákot.          |
| 5. Az értekezlet folyik. (miniszter) | A miniszter folytatja az értekezletet. |
| 6. A kutya megszokik. (fiú)          | A fiú megszoktatja a kutyát.           |
| 7. A gyerekek esznek. (mi)           | Megetetjük a gyerekeket.               |
| 8. A lovak isznak. (emberek)         | Az emberek megitatják a lovakat.       |

## II

## A

Instructor: Gabonát termelt.  
Student: Gabonát termeltetett.

- |   |                                      |
|---|--------------------------------------|
| 1. A baromfit eladtuk.                  | A baromfit eladattuk.                |
| 2. Jegyet vett az operába.              | Jegyet vetetett az operába.          |
| 3. A miniszter magához kérte a követet. | A miniszter magához kérte a követet. |
| 4. Megnézték az alvó gyereket.          | Megnézették az alvó gyereket.        |
| 5. Megmostam a kocsimat.                | Megmosattam a kocsimat.              |
| 6. Betörték az ajtót.                   | Betörték az ajtót.                   |
| 7. Kinyomozta a tetteseket.             | Kinyomoztatta a tetteseket.          |
| 8. Befolyásoltuk a gyereket.            | Befolyásoltattuk a gyereket.         |

## B

Instructor: Vizsgálja meg a beteget.  
Student: Vizsgáltassa meg a beteget.

- |                                |                                |
|--------------------------------|--------------------------------|
| 1. Nyissa ki az ablakot.       | Nyitassa ki az ablakot.        |
| 2. Vegye meg a húst.           | Vettesse meg a húst.           |
| 3. Hozzák el a gyerekeket.     | Hozassák el a gyerekeket.      |
| 4. Röntgenezzék meg a beteget. | Röntgeneztessék meg a beteget. |
| 5. Operálják meg a fiút.       | Operáltassák meg a fiút.       |
| 6. Visszaadjuk a könyveket?    | Visszaadassuk a könyveket?     |
| 7. Megnézzem a gyereket?       | Megnézzem a gyereket?          |
| 8. Kérjek egy tollat?          | Kérek egy tollat?              |

## C

Instructor: Írnék egy levelet.  
Student: Íratnék egy levelet.

- |                              |                              |
|------------------------------|------------------------------|
| 1. Hoznék könyveket.         | Hozatnék könyveket.          |
| 2. Vennék jegyeket.          | Vetennék jegyeket.           |
| 3. Varrnánk egy ruhát.       | Varratnánk egy ruhát.        |
| 4. Megemlíteném a nevét.     | Megemlíteném a nevét.        |
| 5. Kezelné a beteget.        | Kezelné a beteget.           |
| 6. Beutalnának egy kórházba. | Beutaltatnának egy kórházba. |
| 7. Elvinném a kutyámat is.   | Elvitenném a kutyámat is.    |
| 8. Megkérdeznék az apámat.   | Megkérdeznék az apámat.      |

## D

Instructor: Főzhetek egy kávé.  
Student: Főzhetek egy kávé.

- |                                 |                                 |
|---------------------------------|---------------------------------|
| 1. Hozhatok kenyeret.           | Hozhatok kenyeret.              |
| 2. Vehetek virágot.             | Vetethetek virágot.             |
| 3. Megöntözheti a kertet.       | Megöntöztetheti a kertet.       |
| 4. Kitakaríthatjuk a házat.     | Kitakaríttathatjuk a házat.     |
| 5. Megkérdezhethük a barátomat. | Megkérdeztethetjük a barátomat. |
| 6. Átugorthatják a bokrot.      | Átugortathatják a bokrot.       |
| 7. Megborotválhatnám magamat.   | Megborotváltathatnám magamat.   |
| 8. Levághatná a haját.          | Levágathatná a haját.           |

## E

Instructor: Bárcsak megírtam volna a levelet.  
 Student: Bárcsak megíráttam volna a levelet.

- |  |  |
|--|--|
| 1. Bárcsak hoztak volna pálinkát.                      | Bárcsak hozattak volna pálinkát.                       |
| 2. Jó lett volna, ha kifizették volna a számlát.       | Jó lett volna, ha kifizettették volna a számlát.       |
| 3. Ki vette volna meg a tanyát?                        | Ki vetette volna meg a tanyát?                         |
| 4. Bárcsak megfőzte volna az ebédet.                   | Bárcsak megfőzette volna az ebédet.                    |
| 5. Jó lett volna, ha varrtunk volna egy szép ruhát.    | Jó lett volna, ha varrattunk volna egy szép ruhát.     |
| 6. Bárcsak visszavittem volna a kocsit.                | Bárcsak visszavittem volna a kocsit.                   |
| 7. Bárcsak beutalták volna a kórházba.                 | Bárcsak beutaltatták volna a kórházba.                 |
| 8. Bárcsak megkérdezte volna, hogy mibe kerül a kabát. | Bárcsak megkérdeztette volna, hogy mibe kerül a kabát. |
| 9. Bárcsak a szobába tettük volna a virágot.           | Bárcsak a szobába tetettük volna a virágot.            |

## III

## A

Instructor: Mindennap kávéházba megyek.  
 Student: Naponta kávéházba megyek.

- |  |                               |
|--|-------------------------------|
| 1. Minden héten moziba mennek.         | Hetente moziba mennek.        |
| 2. Minden hónapban kapnak levelet.     | Havonta kapnak levelet.       |
| 3. Minden évben kapott fizetésemelést. | Évente kapott fizetésemelést. |
| 4. Minden nyáron a Balatonra mentek.   | Nyaranta a Balatonra mentek.  |
| 5. Minden télen nagyon hideg volt.     | Telente nagyon hideg volt.    |
| 6. Minden reggel már fagy.             | Reggelente már fagy.          |

## B

Instructor: Minden reggel iskolába megyek.  
 Student: Reggelenként iskolába megyek.

- |   |   |
|---|---|
| 1. New Yorkban minden percben érkeznek vonatok.           | New Yorkban percenként érkeznek vonatok.          |
| 2. A kettős villamos csak minden órában egyszer jár erre. | A kettős villamos csak óránként egyszer jár erre. |
| 3. Ez a gyerek minden percben kér valamit.                | Ez a gyerek percenként kér valamit.               |
| 4. Az újságos fiú minden este hozza az esti újságot.      | Az újságos fiú esténként hozza az esti újságot.   |
| 5. A szomszédjaim minden évben külföldre utaznak.         | A szomszédjaim évenként külföldre utaznak.        |
| 6. Minden hónapban egyszer színházba megyek.              | Hónaponként egyszer színházba megyek.             |
| 7. Minden reggel meghallgatom a rádióban a híreket.       | Reggelenként meghallgatom a rádióban a híreket.   |

## C

Instructor: Minden ország két képviselőt küldött.  
 Student: Országoként két képviselőt küldtek.

- |  |                                     |
|--|-------------------------------------|
| 1. Minden város egy fodrászt küldött.      | Városoként egy fodrászt küldtek.    |
| 2. Minden személy 50 forintot fizetett.    | Személyenként 50 forintot fizettek. |
| 3. Minden ember egy pár cipőt kapott.      | Emberenként egy pár cipőt kaptak.   |
| 4. Minden kertben más színű rózsák vannak. | Kertenként más színű rózsák vannak. |
| 5. Minden állam ezer katonát küldött.      | Államonként ezer katonát küldtek.   |
| 6. Az országban egy-egy helyen esett.      | Az országban helyenként esett.      |

## IV

Instructor: Az a kabát, amely az ágyon van, Jánosé.  
 Student: Az ágyon levő kabát Jánosé.

- |  |  |
|--|--|
| 1. Az a toll, amely az asztalon van, nem az enyém.   | Az asztalon levő toll nem az enyém.  |
| 2. Azok a könyvek, amelyek Sándornál vannak, nagyon érdekesek.   | Sándornál levő könyvek nagyon érdekesek.   |
| 3. Azok az emberek, akik a színházban voltak, élvezték az előadást.  | A színházban levő emberek élvezték az előadást.                                      |
| 4. Azokra a fürdőhelyekre, amelyek a Balaton partján vannak, évente százazrek mennek nyaralni.               | A Balaton partján levő fürdőhelyekre évente százazrek mennek nyaralni.               |
| 5. Azokat a bauxitbányákat, amelyek a Bakony völgyeiben vannak, Európa leggazdagabb bauxitbányáinak tartják. | A Bakony völgyeiben levő bauxitbányákat Európa leggazdagabb bauxitbányáinak tartják. |
| 6. Azok az utasok, akik a repülőgépen voltak, mind meghaltak.  | A repülőgépen levő utasok mind meghaltak.  |

## VARIATION DRILL

## I

- |  |  |
|--|--|
| 1. <u>Becsukatom az ablakot a diákkal.</u>               | <u>I'm having the window closed by the student.</u>    |
| a. I'm having my radio repaired by my friend.            | Megjavíttatom a rádiómat a barátommal.                 |
| b. I'm having my car washed by my son.                   | Megmosatom a kocsimat a fiammal.                       |
| c. I'm having a suit made by the tailor.                 | Csináltatok egy ruhát a szabóval.                      |
| d. I'm having the dinner cooked by my wife.              | Megfőzetem az ebédet a feleségemmel.                   |
| 2. <u>Fehér kifesteti a házát egy festővel.</u>          | <u>Fehér is having his house painted by a painter.</u> |
| a. Szabó is having his watch repaired by the watchmaker. | Szabó megcsináltatja az óráját az órással.             |
| b. John is having his bills paid by his father.          | János kifizetteti a számláit az apjával.               |
| c. Peter is having the letter written by his wife.       | Péter megíratja a levelet a feleségével.               |
| d. We have our apartment cleaned by the cleaning woman.  | Mi kitakarítottuk a lakásunkat a takarítónővel.        |

3. A tanár leülteti a diákokat.
- The teacher makes the students sit down.
- Az anya lefekteti a gyereket.  
A fiú megeteti a kutyákat.  
Az elnök megvárhatja a minisztereket.  
A tanár sietteti a diákokat.
4. Nyitassa ki az ajtót.
- Have the door opened.
- Csináltassa meg a ruhát.  
Főzesse meg a kávé.  
Csukassa be az ablakokat.  
Mondassa el a történetet.  
Fűtessen be a szobába.
5. Befűttessek a szobába?
- Shall I have a fire made in the room?
- Megírassák a könyvet?  
Hozassak bort Magyarországról?  
Becsomagoltassa az edényeket?  
Megtétáltassam a gyereket?

## II

1. A parton halászok ülnek.
- There are some fishermen sitting on the shore.
- A fivére híres jogász.  
A nyelviskolában minden osztálynak van egy nyelvésze.  
A ház mögött dolgozik a kertész.  
Sok bányász lakik ezen a környéken.
2. Péter a városi kertészetben dolgozik.
- Peter's working in the city truck garden.
- A barátomat megoperálták, a sebészetben fekszik.  
A bányászat nehéz foglalkozás.  
Sokan dolgoznak a fogászaton?

3. Melyik a legmagasabb hegység? Which is the highest mountain range?  
 a. If you don't leave, I'll call the police. Ha nem megy el, hívom a rendőrséget.  
 b. In the U.S. workers earn well. Amerikában a munkásság jól keres.  
 c. The leaders arrived. Megérkezett a vezetőség.  
 d. The communist government tries to win over the peasantry. A kommunista kormány próbálja megnyerni a parasztságot.
4. Ez a gyerek maga az egészség. This child is health itself.  
 a. The girl is beauty itself. A lány maga a szépség.  
 b. In unity is strength. Egységben van az erő.  
 c. Cleanliness is important. Fontos a tisztaság.  
 d. This man is kindness itself. Ez a férfi maga a kedvesség.
5. Mit fizetett a boltosnak? How much did you pay the shopkeeper?  
 a. Please call the locksmith. Kérem, hívja el a lakatost.  
 b. The workers don't have enough work. A munkásoknak nincs elég munkájuk.  
 c. I haven't met the librarian yet. Még nem találkoztam a könyvtárossal.  
 d. Go to the grocery store and bring bread. Menjen a fűszereshez és hozzon kenyeret.  
 e. Was the glazier here to fix the window? Itt volt az üveges megcsinálni az ablakot?

## III

1. Esténként iskolába járok. In the evening I go to school.  
 a. People came one by one. Az emberek egyenként jöttek.  
 b. I saw the children every week. Hetenként láttam a gyerekeket.  
 c. They go abroad twice a year. Évenként kétszer külföldre mennek.  
 d. My friend is very sick; he's taking medicine every hour. A barátom nagyon beteg, óránként kap orvosságot.  
 e. From time to time my mother would send me to the grocery store. Időnként az anyám engem küldött a fűszerüzletbe.
2. Naponta meglátogattam a nagyanyámat. I visited my grandmother daily.  
 a. Once a month we go to the theater. Havonta egyszer színházba megyünk.  
 b. Every summer it's very hot for a few weeks. Nyaranta pár hétig kánikula van.  
 c. In the morning it's freezing. Reggelente már fagy.  
 d. He was inquiring each day about when my daughter would arrive. Naponta érdeklődött, hogy mikor érkezik meg a lányom.



## IV

Szerintem ez nem olyan biztos.

- a. From our point of view Hungary is situated in central Europe.
- b. According to them the house wasn't very expensive.
- c. According to him the standard of living isn't higher than it was.
- d. In my opinion they can't explain the reason for the high cost of living.

In my opinion that isn't quite certain.

- Magyarország szerintünk Közép-Európában fekszik.  
Szerintük a ház nem volt nagyon drága.
- Szerinte az életszínvonal nem magasabb, mint volt.
- Szerintem nem tudják megmagyarázni a drágaság okait.

## VOCABULARY DRILL

## I

való1. Origin (place or time)

- |  |   |
|--|---|
| a. Maga hova való?                     | Where are you from?                       |
| b. Az ember Magyarországról való.      | The man is from Hungary.                  |
| c. A feleségem Kaliforniából való.     | My wife is from California.               |
| d. Ez a szobor Egyiptomból való.       | This statue is from Egypt.                |
| e. A ruha Párizsból való.              | The dress is from Paris.                  |
| f. Azok a vázák Olaszországból való.   | Those vases are from Italy.               |
| g. Ez a festmény a középkorból való.   | This painting is from the Middle Ages.    |
| h. A lány a falumból való.             | The girl is from my village.              |
| i. A kézirat a tizedik századból való. | The manuscript is from the tenth century. |

2. Something to do (read, write, eat, see, etc.)

- |  |   |
|--|---|
| a. Adjon valami olvasnivalót.              | Give me something to read.                |
| b. Nincs több mondanivalóm.                | I have nothing more to say.               |
| c. A férfi innivalót kér.                  | The man is asking for something to drink. |
| d. Ebben a vendéglőben nem jó az ennivaló. | In this restaurant the food is not good.  |
| e. Még nagyon sok a tanulnivalónk.         | We still have very much to learn.         |
| f. Washingtonban sok a látnivaló.          | There's a lot to see in Washington.       |
| g. A tanár sok írnivalót adott.            | The teacher gave us a lot to write.       |
| h. Az asszonynak sok varrnivalója volt.    | The woman had a lot to sew.               |

3. Purpose

- |   |                                    |
|---|------------------------------------|
| a. Mire való a ceruza?                  | What's the pencil for?             |
| b. A tanár arra való, hogy tanítson.    | The teacher's mission is to teach. |
| c. A szék arra való, hogy üljünk rajta. | A chair is for sitting on.         |
| d. A ház arra való, hogy benne lakjunk. | A house is for living in.          |

- e. Az iskola arra való, hogy tanuljunk. A school is for learning.  
 f. Ez az ember semmire nem való. This man is good for nothing.

4. Suitableness, fitness

- a. Ez a munka nem neki való. Nagyon nehéz. This work doesn't suit him. It's too difficult.  
 b. A magyar nyelv nem ennek a diáknak való. Nem tudja megtanulni. The Hungarian language is not for this student. He can't learn it.  
 c. Nem való nekem korán felkelni. Ha korán kelek, egész nap fáradt vagyok. Getting up early is not for me. If I do get up early, I'm tired all day.  
 d. Kés, villa, olló, nem gyerek kezébe való. Knife, fork and scissors shouldn't be in the hands of a child.  
 e. Rossz a szíve, nem való neki sokat inni. He has a bad heart; he shouldn't drink much.  
 f. Nem való nekem a repülés, rosszul leszek. Flying is not for me; I get sick.

5. Nem való - it isn't proper, nice, becoming, it doesn't fit, belong, match, go with

- a. Nem való a templomban hangosan beszélni. It isn't proper to talk loud in the church.  
 b. Nem való a lábát az asztalra tenni. It isn't proper to put your feet on the table.  
 c. Nem való a cigarettavéget a padlóra dobni. It isn't proper to throw your cigarette butt on the floor.  
 d. Nem való ez az asztal ebbe a szobába. This table doesn't look right in this room.  
 e. Nem való ez a lány ebbe az iskolába. This girl doesn't belong to this school.  
 f. Nem való piros nyakkendő ehhez a ruhához. A red necktie doesn't go with this suit.

## II

levő - being, existing, situated, located, to be found

- a. Az ottlevő kutak látják el az országot benzinnel és olajjal. The oil wells located there supply the country with oil and gasoline.  
 b. Adja ide a széken levő könyvet. Give me that book (that's) on the chair.  
 c. A zsebemben levő pénz nem elég. The money in my pocket isn't enough.  
 d. Az asztalon levő toll nem az enyém. The pen (that's) on the table is not mine.  
 e. A Dunántúlon levő bauxitbányák Európa egyik leggazdagabb bauxitbányái. The bauxite mines located on the Dunántúl are among the richest in Europe.  
 f. Az ágyon levő kabát Jánosé. The coat on the bed belongs to John.  
 g. A repülőgépen levő utasok mind meghaltak. All the passengers on the airplane died.  
 h. Az üvegben levő bor elfogyott. The wine (that was) in the bottle is gone.  
 i. A házban levő lámpák mind égtek. All the lamps in the house were burning.

## TRANSLATION DRILL

1. Hungary is situated in central Europe, in the Carpathian Basin.
  2. Its area is 93,011 square kilometers.
  3. There are 9,800,000 people living in the country.
  4. The greatest part of the population, exactly nine and a half million, are 'magyars'.
  5. There are about 15 million Hungarians in the whole world.
  6. Four million Hungarians are in those countries which surround Hungary.
  7. About 700,000 Hungarians live in the United States.
  8. Besides Hungarians a small number of Germans, Slovaks, Rumanians and Serbs live in Hungary.
  9. 36.8 percent of the population live in the cities and 63.2 in the villages.
  10. 60 percent of the country's territory is arable land, 17 percent is fields, 12 percent forest, 2 percent vineyards and nearly one and a half percent truck gardens.
  11. The greatest part of the country's territory is a plain.
  12. The large plain situated east of the Danube is called the Great Hungarian Plain.
  13. Dunántúl is the name of the area lying between the Duna, Dráva and the Alps.
  14. The region east of the Tisza is called 'Tiszántúl'.
  15. The region between the Duna and the Tisza is called 'Duna-Tisza köze'.
  16. The best arable lands are on the 'Alföld'.
  17. Mostly grain, corn, tobacco, vegetables and fruit are produced there. Nowadays rice and cotton are also grown on the Hortobágy.
  18. Cegléd and Kecskemét are fruit growing centers in the heart of the Alföld. Kecskemét is world famous for its apricot brandy.
  19. Truck farming is also developed in the country. Besides fruit, a lot of paprika, tomatoes and cucumbers are exported.
  20. In the vicinity of Szeged there are large paprika fields. The famous 'Szegedi paprika' grows here.
  21. Animal husbandry is also of great significance in Hungary.
- Magyarország Közép-Európában, a Kárpátok medencéjében fekszik. Területe 93 011 négyzetkilométer.
- Az országban 9 800 000 ember él.
- A lakosság legnagyobb része, pontosan kilenc és fél millió, magyar.
- Az egész világon kb. 15 millió magyar van.
- Négy millió magyar él azokban az országokban, amelyek Magyarországot körülveszik.
- Az Amerikai Egyesült Államokban kb. 700 ezer magyar él.
- Magyarországon a magyarokon kívül kis számban élnek még németek, szlovákok, románok és szerbek.
- A népesség 36.8 százaléka városban, 63.2 százaléka pedig falun lakik.
- Az ország területének 60 százaléka szántóföld, 17 százaléka rét, 12 százaléka erdő, 2 százaléka szőlő és majdnem másfél százaléka kert.
- Az ország területének legnagyobb része síkság.
- A Dunától keletre fekvő nagy-kiterjedésű síkság neve: a Nagy Magyar Alföld.
- A Duna, Dráva és az Alpok között fekvő területnek Dunántúl a neve.
- A Tiszától keletre fekvő területet Tiszántúlnak hívják.
- A Duna és a Tisza között fekvő területet Duna-Tisza közének hívják.
- Az Alföldön vannak a legjobb szántóföldek.
- Főleg gabona, kukorica, dohány, zöldség és gyümölcs terem ott.
- Mostanában rizst és gyapotot is termelnek a Hortobágyon.
- Gyümölcstermelő központok az Alföld szívében: Cegléd és Kecskemét.
- Kecskemét barackpálinkájáról világhíres.
- Kertgazdálkodás is fejlett az országban. Gyümölcsön kívül sok paprikát, paradicsomot és uborkát szállítanak külföldre.
- Szeged közelében paprikaföldek vannak.
- Itt terem a híres szegedi paprika.
- Állattenyésztés is jelentős Magyarországon.

- |   |  |
|---|--|
| <p>22. Among the smaller animals they export a great many hens, ducks, geese and turkeys.</p> <p>23. A large part of the Dunántúl is hilly. The largest plain situated there is called 'Kisalföld'.</p> <p>24. Central Europe's largest lake, the Balaton, is also located in the Dunántúl. Its area is 592 square kilometers.</p> <p>25. There are beautiful resorts located on the shore of the Balaton where hundreds of thousands go for their summer vacation each year.</p> <p>26. The richest bauxite mines in Europe are in the Bakony valleys.</p> <p>27. There are excellent vineyards on the south side of Bakony.</p> <p>28. Eger and Tokaj are famous wine-growing areas also.</p> <p>29. Hungary is rich in mineral waters and curative baths. Most of the thermal baths are in Budapest, the capital.</p> <p>30. There are 1,800,000 people in Budapest. The second largest city in the country is Miskolc, with a population of about 150,000 people.</p> <p>31. The country's oldest cities are in the Dunántúl. Veszprém, Székesfehérvár, Szombathely and Sopron are each more than a thousand years old.</p> | <p>A kisebb állatok közül sok tyúkot, kacsát, libát és pulykát szállítanak külföldre.</p> <p>Dunántúl nagy része dombos vidék. Az ottlevő legnagyobb síkság neve: Kisalföld.</p> <p>Közép-Európa legnagyobb tava, a Balaton is a Dunántúlon fekszik. Területe 592 négyzetkilométer.</p> <p>A Balaton partján szebbnél szebb fürdőhelyek vannak, ahova évente százezrek mennek nyaralni.</p> <p>Bakony völgyeiben vannak Európa leggazdagabb bauxitbányái. A Bakony déli oldalán kitűnő szőlők vannak.</p> <p>Híres bortermelő vidék még Eger és Tokaj.</p> <p>Magyarország gazdag gyógyvizekben és gyógyfürdőkben. A legtöbb gyógyfürdő Budapesten, a fővárosban van.</p> <p>Budapesten 1 800 000 ember él. A második legnagyobb város az országban Miskolc, ahol kb. 150 000 ember él.</p> <p>Az ország legrégebb városai a Dunántúlon vannak. Veszprém, Székesfehérvár, Szombathely és Sopron ezer évnél is régiebbek.</p> |
|---|--|

## RESPONSE DRILL

1. Hol fekszik Magyarország?
2. Mekkora Magyarország területe?
3. Melyek Magyarország határai?
4. Milyen nagy folyók vannak az országban?
5. Melyik folyónak van gazdasági szempontból legnagyobb jelentősége?
6. Hogy hívják a hegységeket?
7. Melyik a legmagasabb hegység Magyarországon?
8. Mik vannak a csúcsain?
9. Hol fekszik a Balaton?
10. Mekkora a Balaton területe?
11. Mi az ország legnagyobb síkságának a neve?
12. Hol vannak a legjobb termőföldek?
13. Hol van több rét, az Alföldön vagy a Dunántúlon?
14. Milyen Magyarország éghajlata?
15. Milyenek a telek Magyarországon?
16. Milyenek a nyarak?
17. Mikor van a legtöbb eső?
18. Melyek a legfontosabb terményei az országnak?
19. Mióta termelnek rizst az országban és elég terem-e?
20. Mikor kezdték a kertgazdálkodást Magyarországon?
21. Kiket hozatott a magyar kormány, hogy meghonosítsa a kertgazdálkodást az országban?

22. Milyen állatokat tenyésztene?
23. Hogyan tudnak vizet juttatni a Hortobágyra?
24. Hol vannak bauxitbányák?
25. Hol van a legnagyobb olajmező Magyarországon?
26. Hány ember él az országban?
27. Hány magyar él az egész világon?
28. Hány magyar van az Egyesült Államokban?
29. Hány magyar van a Magyarországgal szomszédos államokban?
30. Hány ember él az Egyesült Államokban?
31. Mekkora az Egyesült Államok területe?
32. Mik az Egyesült Államok határai?
33. Melyek azok a folyók az Egyesült Államokban, amelyeknek gazdasági szempontból nagy jelentőségük van?
34. Hogy hívják a hegységeket az Egyesült Államokban?
35. Melyik a legmagasabb hegység és milyen magas?
36. Milyen az Egyesült Államoknak az éghajlata?
37. Melyek a legfontosabb terményei az Egyesült Államoknak?
38. Hol vannak a legjobb termőföldek?
39. Hol vannak az olajmezők?
40. Vannak bauxitbányák az Egyesült Államokban?

## CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Meséljen nekem egy kicsit Magyarországról.  
 B: Szívesen! Mit akar tudni?  
 A: Milyen Magyarország éghajlata?  
 B: Mérsékelt. Telente kemény hidegek vannak, nyaranta pedig pár hétig nagy hőség van.  
 A: Mikor van a legtöbb csapadék?  
 B: Tavasszal és ősszel. Télen és nyáron aránylag kevés eső van.  
 A: Hol van több rét, szőlő és gyümölcsös? Az Alföldön vagy a Dunántúlon?  
 B: A Dunántúlon. Az Alföld éghajlata nem olyan jó, mint a Dunántúlé.  
 A: Hol teremnek a legjobb borok Magyarországon?  
 B: A Balaton vidékén, meg Tokaj és Eger környékén.

2

- A: Melyek a legfontosabb terményei Magyarországnak?  
 B: A búza, rozs, árpa, kukorica, cukorrépa és a burgonya.  
 A: Hallottam, hogy rizst és gyapotot is termelnek az országban.  
 B: Igen, a Hortobágy vidékén termelnek. De ebből még nem terem elég.  
 A: Hogyan tudják a rizsföldeket öntözni?  
 B: A Keleti Főcsatornán át vizet tudnak eljuttatni a Hortobágyra és így tudják öntözni a földeket.  
 A: Mikor honosították meg a kertgazdálkodást az országban?  
 B: A múlt század hetvenes éveiben.  
 A: Hogyan honosította meg a kormány a kertgazdálkodást?  
 B: Bulgáriából bolgár kertészeket hozattak.

3

- A: Milyen állatokat tenyésztene az országban?  
 B: Leginkább marhát, lovat és sertést. Ezenkívül sok baromfit is tenyésztene.  
 A: Magyarország mezőgazdasági ország?  
 B: Az országnak fejlett ipara is van. Így nemcsak mezőgazdasági, hanem ipari ország is.  
 A: Hol vannak a bauxitbányák az országban?  
 B: A Bakony völgyeiben, Ajka mellett vannak.  
 A: Van az országnak elég olaja is?  
 B: Igen, a lispei olajkútak az egész országot ellátják benzinnel és olajjal.

- A: Kérem az útleveleket!  
 B: Tessék.  
 A: Látom, hogy Amerikából jöttek. Melyik államból valók?  
 B: Én Kaliforniából, a barátom pedig Virginiából.  
 A: Van valami elvámolni-valójuk?  
 B: Nem hiszem kérem. Csak kevés holmit hoztunk magunkkal.  
 A: Mennyi készpénz van maguknál?  
 B: Ötszáz dollár.  
 A: Ne felejtsek el, hogy a dollárt csak a Nemzeti Banknál szabad beváltani.
- B: Nem felejtjük el.  
 A: Nyissák ki a bőröndjüket! Van valami innivalójuk, dohányáru, kávé vagy más elvámolni-való benne?  
 B: Csak ruhafélét és ennivalót hoztunk.  
 A: Látom, hogy olvasnivalójuk is van. Amerikai képeslapok azok?  
 B: Mondja, mire való ez a sok kérdés? Talán a képeslapok után is vámot kell fizetni?  
 A: Vámot nem kell fizetni, de én is szeretném elolvasni, ha azok amerikai lapok.

## NARRATIVE

Magyarország Közép-Európában, a Kárpátok medencéjében fekszik. A Kárpát-medence minden oldalról magas, erdős hegyekkel van körülvéve (északon, keleten és délkeleten a Kárpátok hegyei, délen a Balkán hegyei, nyugaton pedig az Alpok hegyei), a folyói meg mind a medence közepe felé folynak. Ezért mondják, hogy a Kárpát-medence a világ legtokéletesebb földrajzi egysége.

A Kárpát medencében a történelem kezdete óta nagyon sok nép élt. A legrégebb ismert lakosai a kelták voltak. Az időszámításunk kezdetén a római birodalomhoz tartozott. A rómaiak után a húnok, avarok, germánok és különféle szláv törzsek telepedtek le. De egyik népnek sem sikerült hosszú időre olyan államot szerveznie, amely az egész Kárpát medencére kiterjedt volna. Krisztus után 896-ban a magyarok Árpád fejedelem vezetése alatt elfoglalták az egész medencét és megalapították a magyar államot, amelynek ezer éven át a Kárpátok voltak a határai.

A magyarok kezdetben halásztak, vadásztak és a régi pogány életüket folytatták. Gyors lovaikon egész Európát bekalandozták, nyugaton az óceánig, délen pedig Bizancig jutottak el. A X. század végén Géza fejedelem látta, hogy a magyarok egész Európa elleni harcukban végül is veszíteni fognak. Ezért békét kötött a német császárral és keresztény papokat hozatott az országba. Fiának, Istvánnak a pápa koronát küldött, amivel 1000-ben megkoronáztatta magát. A királyságot Nagy Károly birodalmának mintájára szervezte meg. A különféle fajú és nyelvű népeknek egyenlő jogokat biztosított. Ezzel megalapította a nyugati kulturájú Magyarországot.

Magyarország a XV. század végéig nagyhatalom volt. A XVI. században a törökök elfoglalták a Kárpát-medence közepét és 150 évig megszállás alatt tartották. A török pusztítás után nagyon kevés magyar maradt az országban, ezért németeket, románokat, szerbeket és horvátokat telepítettek be. Ennek az alapján az első világháború után 1920-ban a Kárpát-medencét öt részre osztották. Magyarországnak csak a medence közepe maradt meg.

Árpád fejedelem a mai Óbuda vidékén telepedett le törzsével együtt, mert a közelben jó átkelőhelyet találtak a Dunán. Azon a helyen a rómaiak kétezer évvel ezelőtt várost építettek. A virágzó város neve Aquincum volt. Romjai még mindig láthatók, és az ásatások újabb és újabb épületek falait hoznak felszínre. Aquincumtól délre három város fejlődött ki a középkorban: a Duna jobb partján Óbuda és Buda, a Duna bal partján pedig Pest. Ebből a három városból született meg az ország mai fővárosa: Budapest. A három várost hivatalosan csak 1872-ben egyesítették.

Budapest az ország közigazgatási, ipari és kultúrközpontja. Lakosainak száma 1 850 000. Budapest mellett, Csepelen van az ország legnagyobb gépgyára.

Miskolc második legnagyobb város, az ország nehéziparának központja. Debrecen a Tiszántúl legnagyobb városa. Budapest után itt van a legtöbb iskola. A híres kőtornyú református templomban kétszer tartottak országgyűlést, 1848-ban és 1945-ben. Debrecen a 'Kálvinista Rómának' is hívják. Régi szép egyetemi városok Pécs és Szeged. A dunántúli városok közül Székesfehérvár, Veszprém, Szombathely és Sopron ezer évesnél is öregebbek. Sok történelmi emlékről híres város van az országban: Esztergom, Visegrád, Eger, Szigetvár és Kőszeg.

|                         |  |
|-------------------------|--|
| tökéletes               | perfect  |
| egység, -e              | unit, unity  |
| lakos                   | resident, inhabitant                                   |
| kelta                   | Celt   |
| számítás                | counting, reckoning                                    |
| birodalom, birodalmat,  |  |
| birodalma               | empire   |
| különféle               | various  |
| törzs, -et              | tribe, clan  |
| letelepedni             | to settle down   |
| kiterjedni              | to extend, spread over                                 |
| Krisztus                | Christ   |
| fejedelem, fejedelmet,  |  |
| fejedelme               | reigning prince  |
| megalapítani            | to establish   |
| vadászni                | to hunt  |
| pogány                  | pagan  |
| kalandozni              | to wander about, roam about                            |
| harc                    | battle, fight  |
| veszíteni               | to lose  |
| császár, -a             | emperor  |
| keresztény              | Christian  |
| pap, -ja                | priest   |
| pápa                    | pope   |
| korona                  | crown  |
| királyság, -a           | kingdom  |
| faj                     | race   |
| egyenlő                 | equal  |
| kultúra                 | culture  |
| hatalom, hatalmat,      |  |
| hatalma                 | power, might   |
| megszállás              | occupation   |
| pusztítás               | destruction  |
| szerb, -je              | Serbian  |
| horvát                  | Croatian   |
| telepíteni              | to settle, colonize                                    |
| átkelőhely              | crossing place   |
| virágzó                 | flourishing  |
| rom, -ja                | ruin, remains  |
| ásatás                  | excavation   |
| felszín, -e             | surface  |
| születni                | to be born   |
| egyesíteni              | to unite   |
| közigazgatás            | government, administration                             |
| torony, tornyot, tornya | (church) tower, steeple                                |
| református              | Reformed (referring to the Reformed Church in Hungary) |
| gyűlés                  | meeting, assembly                                      |
| kálvinista              | Calvinist  |
| emlék, -e               | memento, memory, souvenir                              |

## KULTÚRÉLET BUDAPESTEN

Basic Sentences

hello  
farther in

szervusz  
beljebb

SÁNDOR

Hello, Tibor! I'm glad you came.  
Please come in.

Szervusz, Tibor! Örülök, hogy  
eljöttél. Fáradj beljebb.

to forgive

megbocsátani

TIBOR

Hello, Sándor! Forgive me for the  
delay but I had to wait a long time  
for the street car.

Szervusz, Sándor! Bocsáss meg, hogy  
késtem, de sokáig kellett várnom a  
villamosra.

SÁNDOR

Sit down, please. What would you  
like to drink? Some beer or shall  
I bring you something strong?

Kérlek, foglalj helyet. Mit szeretnél  
inni? Egy kis sört parancsolsz, vagy  
valami erőset hozzak neked?

at such a time, this time  
it's pleasing, pleasant

ilyenkor  
jólesik

TIBOR

Thank you, if you have apricot brandy,  
bring me some, I'm tired and it'll  
feel good to have a little brandy...  
How nice the music on the radio is!

Köszönöm, ha van barackpálinkád,  
hozz azt. Fáradt vagyok és ilyenkor  
jólesik egy kis pálinka...  
Milyen szép a zene a rádióban!

village in Hungary

Galánta

SÁNDOR

Do you know what they're playing?  
It's Kodály's "The Dances of Galánta".

Ismered? Kodály 'Galántai Táncai'.

composer

zeneszerző

TIBOR

Of course, I know it. Kodály is my  
favorite composer. I prefer him to  
Bartók.

Persze, hogy ismerem. Kodály a  
kedvenc zeneszerzőm. Jobban szeretem,  
mint Bartókot.

work, work of art, composition  
Transylvania

mű, -vet, -ve  
Erdély

SÁNDOR

That's a matter of taste. It's true  
that Kodály's music is closer to us.  
It was he who in his work made very  
extensive use of the Hungarian-  
Transylvanian folksongs.

Izlés dolga. Az biztos, hogy Kodály  
zenéje közelebb áll hozzánk. Ő inkább  
felhasználta műveiben a magyar és az  
erdélyi népdalokat.



together  
to gather, collect.

össze  
összegyűjteni

TIBOR

Are those the ones he assembled with Bartók?

Amiket valamikor Bartók és ő gyűjtötte össze?

wonderful, surprising

csodálatos

SÁNDOR

Yes. Isn't it wonderful that in this century two Hungarians are considered to be among the world's great composers? Everywhere in the world they're playing Bartók's and Kodály's works.

Igen. Nem csodálatos, hogy ebben a században két magyar tartozik a világ legnagyobb zeneszerzői közé? A világon mindenhol játsszák Bartók és Kodály műveit.

again, once more  
to perform  
open air stage  
beard  
duke, prince

újra  
előadni  
szabadtéri színpad, -ja  
szakáll, -a  
herceg, -e

TIBOR

That's true. I hope that this season at the Margaret Island Outdoor Theater they'll perform Bartók's "Duke Bluebeard's Castle" again. I'd like to hear it.

Ez igaz. Remélem, hogy az idén újra előadják a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon Bartók 'Kékszakállú herceg várát'. Szeretném meghallgatni.

SÁNDOR

I've already heard it, but if you wish I'll be glad to go with you again.

Én már hallottam, de ha akarod szívesen meghallgatom még egyszer veled.

hold one to (something)

szaván fogni

TIBOR

I'll take you up on that!

Majd a szavadon foglak!

to be disappointed  
in me

csalódní  
bennem

SÁNDOR

You won't be disappointed in me.

Nem fogsz csalódní bennem.

invitation card  
art  
dramatic art  
hall  
artist  
for you  
for you

meghívó  
művészet, -e  
színművészet  
terem, termet, terme  
művész  
számodra<sup>1</sup>  
részedre

TIBOR

I got an invitation. Tomorrow there'll be an 'Artist's night' performance in the Auditorium of the Academy of Dramatic Arts. Don't you want to come along? I can get you a ticket also.

Kaptam egy meghívót. Holnap a Színművészeti Főiskola Nagytermében művészt lesz. Nem akarsz jönni? Tudok jegyet szerezni számodra is.

SÁNDOR

Tomorrow night? I've already promised my family that I would spend the evening with them.

Holnap este? Már megígértem a családomnak, hogy velük töltöm az estét.

with your, his, her entire family  
you (plural)

családostul  
bennetek

TIBOR

Come along with your family and hear it. If you wish I'll call for you and take you all there.

Gyere el családostul és hallgasd meg. Ha akarsz értetek megyek és elviszlek benneteket.

besides you

rajtad kívül <sup>2</sup>

SÁNDOR

In your new car? Thank you, it's very kind of you. Who else is going from your family besides you?

Az új kocsiddal? Köszönöm, nagyon kedves tőled. Ki megy rajtad kívül a családoból?

besides me

kívülem <sup>2</sup>

TIBOR

Nobody else.

Kívülem senki sem megy.

program

műsor, -a

SÁNDOR

What's on the program?

Mik lesznek a műsorszámok?

poem, piece of poetry  
to recite  
part, selection

költemény  
szavalni  
részlet, -e

TIBOR

I don't know exactly but I think it'll be interesting. They're reciting the poems of Petőfi and Ady. Then they'll perform some excerpts from Ferenc Molnár's "Liliom".

Nem tudom pontosan, de azt hiszem, érdekes lesz. Petőfi és Ady költeményeit fogják szavalni. Aztán részleteket adnak elő Molnár Ferenc 'Liliom'-jából.

film  
success  
achieve success

film, -je  
siker, -e  
sikert aratni

SÁNDOR

Is that the play that was made into the film "Carousel" in the U.S. and attained world-wide acclaim?

proud

Amiből Carousel cím alatt Amerikában filmet csináltak és világsikert aratott?

büszke

TIBOR

Yes. We can be proud of Ferenc Molnár. But have you been at the theater lately?

tragedy  
to revive

Úgy van. Büszkék lehetünk Molnár Ferencre. De voltál mostanában színházban?

tragédia  
felújítani

SÁNDOR

Last week I was at the National Theater. They revived Madách's "The Tragedy of Man".

to enjoy  
it grows out of date

A múlt héten a Nemzeti Színházban voltam. Madách 'Ember Tragédiáját' újították fel.

élni  
elévül

TIBOR

I've seen it many times. And I've always enjoyed it very much. A classical play never grows old.

ensemble

Én már sokszor láttam és mindig nagyon élvezem. Egy klasszikus darab sohasem évül el.

együttes

SÁNDOR

I was also at the Opera the other day. The State Folk Dance Ensemble performed.

TIBOR

I often go and see them also. Not only are the dances exquisite but the costumes are beautiful.

folk costumes, national costumes  
centuries-old  
tradition  
to embroider  
city in Hungary  
Hungarian peasants living in  
or near Mezőkövesd

Az Operában is voltam a napokban. Az Állami Népi Táncegyüttes szerepelt.

SÁNDOR

Those are our various folk costumes, which our women embroidered and which are based on tradition that is centuries old. The most beautiful of them are perhaps the "Mezőkövesd", that is, the "Matyó".

Én is gyakran megnézem őket. Nemcsak a táncaik tökéletesek, hanem a ruháik is gyönyörűek.

népviselő, -e  
évszázados  
hagyomány  
hímezni  
Mezőkövesd  
matyó

Azok a különböző népviseleteink. Amit az asszonyaink évszázados hagyományok alapján maguk hímeznek. A legszebb közülük talán a mezőkövesdi, azaz a 'matyó'.

ethnography

néprajz, -ot

TIBOR

I like those the best too. But have you been to the Budapest Ethnographic Museum yet?

Nekem is az tetszik legjobban. De voltál már a Budapesti Néprajzi Múzeumban?

SÁNDOR

Not yet. What can one see there?

Még nem. Mit lehet ott látni?

bright, excellent, splendid  
embroidery  
shepherd  
carving

ragyogó  
hímzés  
pásztor, -a  
faragás

TIBOR

In one section you can see masterpieces of our country's folk costumes and folk craft: beautiful dresses, embroidery and carvings done by shepherds.

Az egyik részében láthatod hazánk népviseleteinek és népművészetének remekeit. Ragyogó ruhákat, hímzéseket és pásztorfaragásokat.

picture, art gallery  
exhibition

műcsarnok, -a  
kiállítás

SÁNDOR

I'll go and see it. But the Municipal Art Gallery interests me more. I'm very much interested in the exhibition of contemporary artists.

Majd megnézem. De engem inkább a Fővárosi Műcsarnok vonz. Nagyon érdekelnek a ma élő festők kiállításai.

for instance  
again and again  
picnic in May

például (pl.)  
újra meg újra  
majális

TIBOR

I'd rather keep on looking at the old masters - for instance, 'Picnic in May' by Pál Szinyei-Merse.

Én szívesebben nézem újra meg újra a régieket. Például Szinyei-Merse Pál 'Majálisát'.

gallery

galéria

SÁNDOR

In the Hungarian National Gallery? The famous paintings by Mihály Munkácsy are there also.

A Magyar Nemzeti Galériában? Ott vannak Munkácsy Mihály híres festményei is.

collection  
to represent

gyűjtemény  
képviselni

TIBOR

The collection there of Hungarian paintings from the beginning of the 19th century to the present is

Szép ott a magyar festők gyűjteménye a XIX. század elejétől a napjainkig. Minden nagy magyar művész képviselve van.

beautiful. Every great Hungarian artist is represented.

## SÁNDOR

It's beautiful indeed. Budapest is full of excellent museums and galleries.

Bizony szép. Budapest tele van jobbnál jobb múzeumokkal és galériákkal.

## TIBOR

And it's full of beautiful buildings! For instance, look at the Parliament. In its time it was one of the most beautiful neo-Gothic buildings in Europe.

És tele van szebbnél szebb épületekkel! Nézd például az Országházat. A maga idejében Európa egyik legszebb neogótikus épülete volt.

saint  
baroque

szent, -je  
barokk

## SÁNDOR

Or St. Anne's church, the most beautiful example of the Baroque period.

Vagy a Szent Anna templom. A barokk kor legszebb emléke.

mass

mise

## TIBOR

That reminds me! Are you going to mass tomorrow?

Erről jut eszembe, mész holnap misére?

## SÁNDOR

We go every Sunday.

Mi minden vasárnap megyünk.

## TIBOR

Then I'll see you tomorrow, because we're also going.

Akkor látlak holnap, mert mi is megyünk.

Notes to the Basic Sentences

- <sup>1</sup> Számára and részére may be used interchangeably.  
<sup>2</sup> Rajta kívül and kivüle are synonyms. Note that the possessive suffixes are used in both expressions.

Közmondások - Proverbs

A tudás hatalom.  
 Lassan járj, tovább érsz.  
 Szegény ember vízzel főz.  
 Gyakorlat teszi a mestert.  
 Ahol nincs, ott ne keress.  
 Addig tanulj, míg időd van.  
 Ajándék lónak ne nézd a fogát.  
 Ne csak tudd a jót, hanem tedd is.

Notes on Grammar  
(For Home Study)

## A. Review of Familiar Forms:

Subject: te, tiDirect Object: téged (tégedet), titeket, benneteket (Note: These forms require the Indefinite Conjunction.)Indirect Object: neked, nektek

With other case Suffixes:

| <u>Singular</u> | <u>Plural</u> |
|-----------------|---------------|
| hozzád          | hozzátok      |
| nálád           | nálatok       |
| tőled           | tőletek       |
| beléd           | belétek       |
| benned          | bennetek      |
| belőled         | belőletek     |
| rád, reád       | rátok, reátok |
| rajtad          | rajtatok      |
| rólad           | rólatok       |
| veled           | veletek       |
| érted           | értetek       |

With Postpositions which occur in one form only:

| <u>Singular</u> | <u>Plural</u> |
|-----------------|---------------|
| nélküled        | nélkületek    |
| miattad         | miattatok     |
| helyetted       | helyettetek   |
| kívüled         | kívületek     |
| szerinted       | szerintetek   |
| irántad         | irántatok     |
| számodra        | számotokra    |
| részedre        | részetekre    |
| utánad          | utánatok      |

With Postpositions which occur in three forms:

|          | Hova     | Hol         | Honnan     |
|----------|----------|-------------|------------|
| Singular | alád     | alattad     | alólad     |
| Plural   | alátok   | alattatok   | alólatok   |
| Singular | eléd     | előtted     | előled     |
| Plural   | elétek   | előttetek   | előletek   |
| Singular | főled    | fölötted    | fölüled    |
| Plural   | fölétek  | fölöttetek  | fölületek  |
| Singular | melléd   | melletted   | mellőled   |
| Plural   | mellétek | mellettetek | mellőletek |
| Singular | mögéd    | mögötted    | mögüled    |
| Plural   | mögétek  | mögöttetek  | mögületek  |
| Plural   | közétek  | közöttetek  | közületek  |

The Possessive "Your" in Hungarian:

| Your (Singular) |           | Your (Plural) |             |
|-----------------|-----------|---------------|-------------|
| Singular        | Plural    | Singular      | Plural      |
| ceruzád         | ceruzáid  | ceruzátok     | ceruzáitok  |
| keféd           | keféid    | kefétek       | keféitek    |
| cipőd           | cipőid    | cipőtök       | cipőitek    |
| kocsid          | kocsijaid | kocsitok      | kocsijaitok |
| késed           | késeid    | késetek       | késeitek    |
| kerted          | kertjeid  | kertetek      | kertjeitek  |
| inged           | ingeid    | ingetek       | ingeitek    |
| kabátod         | kabátjaid | kabátotok     | kabátjaitok |
| asztalod        | asztalaid | asztalotok    | asztalaitok |
| házad           | házaid    | házatok       | házaitok    |
| hegyed          | hegyeid   | hegyetek      | hegyeitek   |
| tavad           | tavaid    | tavatok       | tavaitek    |
| műved           | műveid    | művetek       | műveitek    |
| kezed           | kezeid    | kezetek       | kezeitek    |
| tükröd          | tükreid   | tükrötök      | tükreitek   |

The Possessive "Yours" in Hungarian:

|      |       |        |         |
|------|-------|--------|---------|
| tied | tieid | tietek | tieitek |
|------|-------|--------|---------|

Verbs: Present tense:

| Indefinite                              |   | Definite                            |   |
|---|---|-------------------------------------|---|
| Singular                                | Plural                                      | Singular                            | Plural  |
| vársz<br>szeretsz<br>kérsz              | vártok<br>szerettek<br>kérték               | várod<br>szereted<br>kéred          | várjátok<br>szeretitek<br>kéritek             |
| mondasz<br>tartasz<br>küldesz<br>értesz | mondotok<br>tartotok<br>küldötök<br>értetek | mondod<br>tartod<br>küldöd<br>érted | mondjátok<br>tartjátok<br>külditek<br>értitek |
| olvasol<br>főzöl<br>kérdesz             | olvasatok<br>főztök<br>kérdettek            | olvasod<br>főzöd<br>kérdesz         | olvassátok<br>főzitek<br>kérdzitek            |
| iszol<br>eszél<br>hiszel<br>veszel      | isztok<br>esztek<br>hisztek<br>vesztek      | iszod<br>eszéd<br>hiszed<br>veszed  | isszátok<br>eszitek<br>hiszitek<br>veszitek   |
| jössz<br>mész, mégy                     | jöttök<br>mentek                            |                                     |   |
| vagy<br>leszel                          | vagytok<br>lesztek                          |                                     |   |

## Past Tense:

| Indefinite                           |  | Definite                             |  |
|--------------------------------------|--|--------------------------------------|--|
| Singular                             | Plural                                       | Singular                             | Plural                                       |
| vártál<br>kértél<br>hívtál<br>főztél | vártatok<br>kértetek<br>hívtatok<br>főztetek | vártad<br>kérted<br>hívtad<br>főzted | vártatok<br>kértetek<br>hívtatok<br>főztetek |
| tartottál<br>építettél<br>küldöttél  | tartottatok<br>építettetek<br>küldöttetek    | tartottad<br>építetted<br>küldötted  | tartottatok<br>építettetek<br>küldöttetek    |
| ittál<br>ettél<br>tettél             | ittatok<br>ettetek<br>tettetek               | ittad<br>etted<br>tetted             | ittatok<br>ettetek<br>tettetek               |
| jöttél<br>mentél                     | jöttetek<br>mentetek                         |                                      |  |
| voltál<br>lettél                     | voltatok<br>lettetek                         |                                      |  |

## Conditional:

| Indefinite                                  |   | Definite                                    |   |
|---|---|---|---|
| Singular                                    | Plural  | Singular                                    | Plural  |
| várnál<br>kérnél<br>adnál                   | várnatok<br>kérnétek<br>adnátok                     | várnád<br>kérnéd<br>adnád                   | várnatok<br>kérnétek<br>adnátok                     |
| mondanál<br>tartanál<br>küldenél<br>értenél | mondánatok<br>tartánatok<br>küldenétek<br>értenétek | mondánád<br>tartánád<br>küldenéd<br>értenéd | mondánatok<br>tartánatok<br>küldenétek<br>értenétek |
| innál<br>ennél<br>vinnél                    | innatok<br>ennétek<br>vinnétek                      | innád<br>ennéd<br>vinnéd                    | innatok<br>ennétek<br>vinnétek                      |
| jönnél<br>mennél<br>lennél                  | jönnétek<br>mennétek<br>lennétek                    |   |   |

## Subjunctive:

| Indefinite                                       |   | Definite  |   |
|--|---|---|---|
| Singular   | Plural                                      | Singular  | Plural                                      |
| várj, várjál<br>kérj, kérjél                     | várjatok<br>kérjétek                        | várd, várjad<br>kérd, kérjed                              | várjátok<br>kérjétek                        |
| láss, lássál<br>fess, fessél                     | lássatok<br>fessétek                        | lásd, lássad<br>fessd, fessed                             | lássátok<br>fessétek                        |
| hozz, hozzál<br>taníts, tanítsál                 | hozzatok<br>tanítsatok                      | hozd, hozzad<br>tanítsd, tanítsad                         | hozzátok<br>tanítsatok                      |
| igyál<br>egyél<br>vegy, vegyél<br>higgy, higgyél | igyatok<br>egyétek<br>vegyétek<br>higgyétek | idd, igyad<br>edd, egyed<br>vedd, vegyed<br>hidd, higgyed | igyatok<br>egyétek<br>vegyétek<br>higgyétek |



| Singular   | Plural                                     |
|--|--|
| jöjj, jöjjél (gyere)<br>menj, menjél<br>légy, legyél | jöjjetek (gyertek)<br>menjetek<br>legyetek |

B. The Subject-Object Suffix -lak, -lek

Hungarian has a verbal ending, -lak, -lek, which equals the combination first person singular subject plus second person familiar direct object: látlak - "I see you". Note in the chart below how this suffix is added to the various verb stems:

| Present  | Past   | Conditional  | Subjunctive  |
|--|--|--|--|
| várlak<br>látlak<br>hívlak<br>kérlak<br>hallgatlak | vártalak<br>láttalak<br>hívtalak<br>kértetek<br>hallgattalak | várnálak<br>látnálak<br>hívnálak<br>kérnélek<br>hallgatnálak | várjalak<br>lássalak<br>hívjalak<br>kérjelek<br>hallgassalak |
| tanítalak<br>(tanítlak)                            | tanítottalak   | tanítanálak  | tanítsalak   |
| értelek<br>(értlek)                                | értettelek   | értenélek  | értselek   |
| segítetek<br>(segítlek)                            | segítettelek   | segítenélek  | segítselek   |
| küldetek<br>(küldlek)                              | küldöttelek  | küldenélek   | küldjelek  |
| viszlek<br>teszlek                                 | vittelek<br>tettelek   | vinnélek<br>tennélek   | vigyelek<br>tegyelek   |

|                                  |                |
|----------------------------------|----------------|
| Future:                          | vinni foglak   |
| Past Conditional:                | vittelek volna |
| Causative Form:                  | vitetlek       |
| Potential Form:                  | vihetlek       |
| Potential and<br>Causative Form: | vitethetlek    |

TRANSFORMATION DRILL

I

A

Instructor: Kér valamit?  
Student: Kérsz valamit?

- |                                       |                                      |
|---------------------------------------|--------------------------------------|
| 1. Jól beszél magyarul?               | Jól beszélsz magyarul?               |
| 2. Nem tudtam, hogy tud franciául.    | Nem tudtam, hogy tudsz franciául.    |
| 3. Szeret magyar dalokat énekelni?    | Szeretsz magyar dalokat énekelni?    |
| 4. Ír nekem Londonból?                | Írsz nekem Londonból?                |
| 5. Milyen jól ért németül.            | Milyen jól értesz németül.           |
| 6. Mond valamit az embereknek?        | Mondasz valamit az embereknek?       |
| 7. A költözködéskor segíts nekünk?    | A költözködéskor segítesz nekünk?    |
| 8. A nyolc órai vonattal vár valakit? | A nyolc órai vonattal vársz valakit? |

9. A külügyminisztérium nyelviskolájában magyarul tanít?

A külügyminisztérium nyelviskolájában magyarul tanítasz?

B

Instructor: Valakit keres?  
Student: Valakit keresel?

1. Francia regényeket olvas?
2. Meleg kabátot veszel?
3. Szép lányt nézel?
4. Megkérdezel egy embert, hogy melyik út vezet Washingtonba?
5. Nem tudtam, hogy maga magyar bort iszik.
6. Mit eszik ma este vacsorára?
7. Hány órákor lesz a színház előtt?
8. Kovács gyerekeinek visz ajándékot?
9. Sokat magyaráz a diákoknak?

- Francia regényeket olvasol?
- Meleg kabátot veszel?
- Szép lányt nézel?
- Megkérdezel egy embert, hogy melyik út vezet Washingtonba?
- Nem tudtam, hogy te magyar bort iszol.
- Mit eszel ma este vacsorára?
- Hány órákor leszel a színház előtt?
- Kovács gyerekeinek viszel ajándékot?
- Sokat magyarázol a diákoknak?

C

Instructor: Hol állnak meg?  
Student: Hol álltok meg?

1. Milyen könyvet olvasnak?
2. Melyik utcában laknak Budapesten?
3. Hol szállnak le a villamosról?
4. Sok jót főznek ebédre!
5. Hány órákor esznek vacsorát?
6. Reggelire teát vagy kávéat isznak?
7. Sok levelet kapnak külföldről?
8. Mit akarnak vinni Európába?
9. Nem tudtam, hogy minden délután teniszeznek.

- Milyen könyvet olvastok?
- Melyik utcában laktok Budapesten?
- Hol szálltok le a villamosról?
- Sok jót főztök ebédre!
- Hány órákor esztek vacsorát?
- Reggelire teát vagy kávéat isztok?
- Sok levelet kaptok külföldről?
- Mit akartok vinni Európába?
- Nem tudtam, hogy minden délután teniszeztek.

D

Instructor: Értetek magyarul?  
Student: Értetek magyarul?

1. Küldenek csomagokat Magyarországra?
2. Mondanak valamit Kovácsnak?
3. Segítenek a diákoknak megcsinálni a házi feladatot?
4. Beváltak egy csekket nekem?
5. Remélem nem hajtanak gyorsan, ahol nagy a forgalom.
6. Hány napot töltenek Párizsban?
7. Gyűjtanak lámpát a nappaliban?
8. Nagyon sokat költenek étkezésre.
9. Mikor tartanak sajtóértekezletet?

- Küldötök csomagokat Magyarországra?
- Mondotok valamit Kovácsnak?
- Segítetek a diákoknak megcsinálni a házi feladatot?
- Beváltotok egy csekket nekem?
- Remélem nem hajtotok gyorsan, ahol nagy a forgalom.
- Hány napot töltötök Párizsban?
- Gyűjtötök lámpát a nappaliban?
- Nagyon sokat költötök étkezésre.
- Mikor tartotok sajtóértekezletet?

E

Instructor: Szereti a gyerekeket?  
Student: Szereted a gyerekeket?

1. Megfőzi most az egyszer az ebédet?
2. Nem tudtam, hogy ismeri ezt az embert.
3. Látja, ott jön a vonat a hegyek között.
4. Melyik nap várja a gyerekeket?
5. Ha nem eszi meg a levest, kiviszem.

- Megfőzöd most az egyszer az ebédet?
- Nem tudtam, hogy ismered ezt az embert.
- Látod, ott jön a vonat a hegyek között.
- Melyik nap várod a gyerekeket?
- Ha nem eszed meg a levest, kiviszem.

- |   |  |
|---|--|
| 6. Elviszi a kocsimat a garázsba?         | Elviszed a kocsimat a garázsba?        |
| 7. Remélem, hogy elhiszi amit mondtam.    | Remélem, hogy elhiszed amit mondtam.   |
| 8. Megveszi a házat a Balaton mellett?    | Megveszed a házat a Balaton mellett?   |
| 9. Megírja a levelet franciául helyettem? | Megírod a levelet franciául helyettem? |

## F

Instructor: Megeszik az ebédet?  
Student: Megeszitek az ebédet?

- |   |  |
|---|--|
| 1. Megisszák ezt a kis bort, ami még van?                   | Megisszátok ezt a kis bort, ami még van?                   |
| 2. Az 1963-as kocsit veszik meg?                            | Az 1963-as kocsit veszitek meg?                            |
| 3. Elhosszák a gyerek csomagjait is?                        | Elhosszátok a gyerek csomagjait is?                        |
| 4. Jó lesz ha megkérdezik, hogy mikor indul a vonat.        | Jó lesz ha megkérdezték, hogy mikor indul a vonat.         |
| 5. Megvárják az előadás utolsó számát is?                   | Megvárjátok az előadás utolsó számát is?                   |
| 6. Remélem becsukják az ablakokat, amikor a vihar kezdődik. | Remélem becsukjátok az ablakokat, amikor a vihar kezdődik. |
| 7. Hány óraker nyitják ki az üzleteket?                     | Hány óraker nyitjátok ki az üzleteket?                     |
| 8. Megbuktatják a diákokat, ha nem tanulnak?                | Megbuktatjátok a diákokat, ha nem tanulnak?                |
| 9. Visszaadják a könyveket, amiket kölcsönadtam?            | Visszaadjátok a könyveket, amiket kölcsönadtam?            |

## G

Instructor: Olvas vagy tanul?  
Student: Olvasol vagy tanulsz?

- |   |  |
|---|--|
| 1. Ha jönnek, elhosszák a gyerekeket is?              | Ha jöttök, elhosszátok a gyerekeket is?              |
| 2. Kocsin megy New Yorkba, vagy repül?                | Kocsin megy New Yorkba, vagy repülsz?                |
| 3. Maga javítja az autót, és maga mossa is?           | Te javítod az autót és te mosod is?                  |
| 4. Szeretik a sportot és gyakorolják is.              | Szeretitek a sportot és gyakoroljátok is.            |
| 5. Köszönnek a tanárnak és megköszönik a kedvességét? | Köszöntök a tanárnak és megköszönitek a kedvességét? |
| 6. Tudja és érti a magyar nyelvtant?                  | Tudod és érted a magyar nyelvtant?                   |
| 7. Nem tudtam, hogy maga tanár ember.                 | Nem tudtam, hogy te tanár ember vagy.                |
| 8. Maga most hol van állásban?                        | Te most hol vagy állásban?                           |
| 9. Meddig vannak Washingtonban?                       | Meddig vagytok Washingtonban?                        |

## II

## A

Instructor: Egykor ebédelt.  
Student: Egykor ebédeltél.

- |                                       |                                      |
|---------------------------------------|--------------------------------------|
| 1. Reggel nyolckor hivatalba ment.    | Reggel nyolckor hivatalba mentél.    |
| 2. Jó magyaros ebédet főzött.         | Jó magyaros ebédet főztél.           |
| 3. Minden délután nagyot sétált.      | Minden délután nagyot sétáltál.      |
| 4. Kémiát tanított az egyetemen?      | Kémiát tanítottál az egyetemen?      |
| 5. Sok jó könyvet olvasott.           | Sok jó könyvet olvastál.             |
| 6. A színházban három helyet foglalt. | A színházban három helyet foglaltál. |
| 7. Egy lovat a fához kötött.          | Egy lovat a fához kötöttél.          |
| 8. Maga nagyon keveset evett.         | Te nagyon keveset ettél.             |
| 9. Egész este nem ivott semmit.       | Egész este nem ittál semmit.         |

10. Remélem, hogy nem vett motort.
11. Beletartozott a pártba?
12. Ugye nem bukott meg a magyar vizsgán?

- Remélem, hogy nem vettél motort.  
Beletartoztál a pártba?  
Ugye nem buktál meg a magyar vizsgán?

## B

Instructor: Győzelmet arattak.  
Student: Győzelmet arattatok.

- |   |   |
|---|---|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. A múlt nyáron Londonba mentek.</li> <li>2. Tegnap hideg volt és nagyon megfáztak.</li> <li>3. Nem tudtam, hogy szerdán délután sajtóértekezletet tartottak.</li> <li>4. Már kötötték szerződést Kováccsal?</li> <li>5. Nem emlékeztek rá?</li> <li>6. Azon a nyáron nagyon sokat vicceltek.</li> <li>7. Énhozzám mindig kedvesek voltak.</li> <li>8. A Balaton befagyott és ott korcsolyáztak.</li> <li>9. Egy dunaparti kávéházban jó ebédet ettetek.</li> <li>10. Egész délután francia konyakot ittak.</li> <li>11. Nem emlékszem, hogy maguk mikor érettségiztek.</li> <li>12. Melyik egyetemre iratkoztak be?</li> </ol> | <p>A múlt nyáron Londonba mentetek.<br/>Tegnap hideg volt és nagyon megfáztatok.<br/>Nem tudtam, hogy szerdán délután sajtóértekezletet tartottatok.<br/>Már kötöttetek szerződést Kováccsal?<br/>Nem emlékeztetek rá?<br/>Azon a nyáron nagyon sokat vicceltetek.<br/>Énhozzám mindig kedvesek voltatok.<br/>A Balaton befagyott és ott korcsolyáztatok.<br/>Egy dunaparti kávéházban jó ebédet ettetek.<br/>Egész délután francia konyakot ittatok.<br/>Nem emlékszem, hogy ti mikor érettségiztetek.<br/>Melyik egyetemre iratkoztatok be?</p> |
|---|---|

## C

Instructor: Megelőzte a kocsit?  
Student: Megelőzted a kocsit?

- |   |   |
|---|---|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Megvette a könyvet, amiről beszéltünk?</li> <li>2. Egészen egyedül takarította ki a lakást?</li> <li>3. Megszámolta a baromfit, amit a vásárra visznek?</li> <li>4. Elolvasta a levelet, amit ma reggel kapott?</li> <li>5. Hova akasztotta azt a képet, ami ebben a szobában volt?</li> <li>6. Átvizsgálta a csomagokat, amik ma reggel érkeztek?</li> <li>7. Elfogyasztotta a csokoládét, amit a múlt héten vett?</li> <li>8. Mindig betartotta a közlekedési szabályokat?</li> </ol> | <p>Megvetted a könyvet, amiről beszéltünk?<br/>Egészen egyedül takarítottad ki a lakást?<br/>Megszámoltad a baromfit, amit a vásárra viszték?<br/>Elolvastad a levelet, amit ma reggel kaptál?<br/>Hova akasztottad azt a képet, ami ebben a szobában volt?<br/>Átvizsgáltad a csomagokat, amik ma reggel érkeztek?<br/>Elfogyasztottad a csokoládét, amit a múlt héten vettél?<br/>Mindig betartottad a közlekedési szabályokat?</p> |
|---|---|

## D

Instructor: Megették a fagyaltot?  
Student: Megettétek a fagyaltot?

- |  |  |
|--|--|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Folytatták az utat az eső után?</li> <li>2. Megvették a házat, amit megmutattam?</li> <li>3. Megírták a kérvényt a lakás miatt?</li> <li>4. Megitták az egész üveg pálinkát, nincs több.</li> <li>5. Kihívták az orvost tegnap éjjel a gyerekekhez?</li> </ol> | <p>Folytattátok az utat az eső után?<br/>Megvettétek a házat, amit megmutattam?<br/>Megírtátok a kérvényt a lakás miatt?<br/>Megittátok az egész üveg pálinkát, nincs több.<br/>Kihívtátok az orvost tegnap éjjel a gyerekekhez?</p> |
|--|--|

- |  |   |
|--|---|
| 6. Megadták a pénzt, amit kölcsönkértek? | Megadtátok a pénzt, amit kölcsönkértetek? |
| 7. Learatták már mindenhol a gabonát?    | Learattátok már mindenhol a gabonát?      |
| 8. Felemelték Kovácsnak a fizetését?     | Felemeltétek Kovácsnak a fizetését?       |

## E

Instructor: Nem fáztak?  
Student: Nem fáztatok?

- |   |  |
|---|--|
| 1. Megbeszéltek a vasárnapi kirándulást Horváthékkal? | Megbeszéltétek a vasárnapi kirándulást Horváthékkal? |
| 2. Kijavította a házi feladatokat?                    | Kijavítottad a házi feladatokat?                     |
| 3. Mikor olvasott utoljára magyar újságokat?          | Mikor olvastál utoljára magyar újságokat?            |
| 4. Mennyi borralalót szokott adni?                    | Mennyi borralalót szoktál adni?                      |
| 5. Látták a Nemzeti Galériát Washingtonban?           | Láttátok a Nemzeti Galériát Washingtonban?           |
| 6. Az operáció után nagyon sokat szenvedett?          | Az operáció után nagyon sokat szenvedtél?            |
| 7. Gyorsan hajtottak, amikor New Yorkba mentek?       | Gyorsan hajtottatok, amikor New Yorkba mentetek?     |
| 8. Megérdeklődte, hogy mikor indul a vonat?           | Megérdeklődted, hogy mikor indul a vonat?            |
| 9. Örülök, hogy megnyerték a nemzetközi versenyt.     | Örülök, hogy megnyertétek a nemzetközi versenyt.     |
| 10. Hogyan szállította a bútorokat Magyarországra?    | Hogyan szállítottad a bútorokat Magyarországra?      |
| 11. Ismerte már Virágékat, amikor Budapestre ment?    | Ismerted már Virágékat, amikor Budapestre mentél?    |
| 12. Igazán el akarja adni azt a szép házat?           | Igazán el akarod adni azt a szép házat?              |

## III

## A

Instructor: Enne gyümölcsöt?  
Student: Ennél gyümölcsöt?

- |  |  |
|--|--|
| 1. Ha adna egy kis vizet, nagyon megköszöném.                    | Ha adnál egy kis vizet, nagyon megköszöném.                    |
| 2. Eljönne vacsorázni velem holnap este?                         | Eljőnnél vacsorázni velem holnap este?                         |
| 3. Ott tudna lenni a hivatal előtt pont nyolcra?                 | Ott tudnál lenni a hivatal előtt pont nyolcra?                 |
| 4. Ha vinne meleg kabátot, nem fázna meg.                        | Ha vinnél meleg kabátot, nem fáznál meg.                       |
| 5. Szeretne lóversenyre menni holnap délután?                    | Szeretnél lóversenyre menni holnap délután?                    |
| 6. Beszélne az igazgatóval énmiattam?                            | Beszélnél az igazgatóval énmiattam?                            |
| 7. Ha két hetet töltené a Balaton mellett, az biztosan jól tene. | Ha két hetet töltenél a Balaton mellett, az biztosan jól tene. |
| 8. Mindennap úszna egypár órát, ha jó idő lenne?                 | Mindennap úsznál egypár órát, ha jó idő lenne?                 |
| 9. Írna egy levelet helyettem magyarul?                          | Írnál egy levelet helyettem magyarul?                          |

## B

Instructor: Megvinné a kabátot?  
Student: Megvinnéd a kabátot?

- |  |                                      |
|--|--------------------------------------|
| 1. Megfőzné most az egyszer az ebédet? | Megfőznéd most az egyszer az ebédet? |
|--|--------------------------------------|

- |   |  |
|---|--|
| 2. Behoznád a tiszta edényeket a konyhából?                         | Behoznád a tiszta edényeket a konyhából?                         |
| 3. Jó lenne, ha megkérné Évát, hogy ő is jöjjön.                    | Jó lenne, ha megkérné Évát, hogy ő is jöjjön.                    |
| 4. Megmosná a kocsimat, ha adok érte egy dollárt?                   | Megmosná a kocsimat, ha adok érte egy dollárt?                   |
| 5. Tudom, hogy kicserélné a kocsit, ha nem kellene sokat ráfizetni. | Tudom, hogy kicserélné a kocsit, ha nem kellene sokat ráfizetni. |
| 6. Nem gondolom, hogy elolvasná ezt a könyvet.                      | Nem gondolom, hogy elolvasná ezt a könyvet.                      |
| 7. Jó volna, ha megenné a reggelit mielőtt indulunk.                | Jó volna, ha megenné a reggelit mielőtt indulunk.                |
| 8. Nem hiszem, hogy meg tudná inni az egész üveg pálinkát.          | Nem hiszem, hogy meg tudná inni az egész üveg pálinkát.          |
| 9. Megnézné a gyereket, hogy alszik-e már?                          | Megnézné a gyereket, hogy alszik-e már?                          |

## C

- |   |  |
|---|--|
| Instructor:   | Mikor indulnának?  |
| Student:  | Mikor indulnátok?  |
| 1. Segítenének nekem csomagolni?                            | Segítenétek nekem csomagolni?                            |
| 2. Beutalnák a kórházba, ha nagyon beteg volna?             | Beutalnátok a kórházba, ha nagyon beteg volna?           |
| 3. Otthon borotválkoznának, ha lenne rá idő?                | Otthon borotválkoznátok, ha lenne rá idő?                |
| 4. Hány órákor ebédelnének a mise után?                     | Hány órákor ebédelnétek a mise után?                     |
| 5. Megvárnának engem a hivatal előtt?                       | Megvárnátok engem a hivatal előtt?                       |
| 6. Ha nem volna otthon televízió, nagyon unatkoznának?      | Ha nem volna otthon televízió, nagyon unatkoznátok?      |
| 7. Nyernének vagy veszítenének lóversenyen, ha játszanának? | Nyernétek vagy veszítenétek lóversenyen, ha játszanátok? |
| 8. Mit csinálnának, ha száz forintot találnának?            | Mit csinálnátok, ha száz forintot találnátok?            |

## D

- |  |   |
|--|---|
| Instructor:  | Megvennék a vasúti jegyeket?                                |
| Student:   | Megvennétek a vasúti jegyeket?                              |
| 1. Elvinnék a gyerekeket is a kirándulásra?                  | Elvinnétek a gyerekeket is a kirándulásra?                  |
| 2. Megvennék a házat, ha leengednék az árból?                | Megvennétek a házat, ha leengednék az árból?                |
| 3. Hozzá tudnának szokni a hőséghez Washingtonban?           | Hozzá tudnátok szokni a hőséghez Washingtonban?             |
| 4. Gondolom örülnének, ha győzelmet aratnának a mérkőzésen.  | Gondolom örülnétek, ha győzelmet aratnátok a mérkőzésen.    |
| 5. Remélnék, hogy nem szenvednétek vereséget sohasem.        | Remélnétek, hogy nem szenvednétek vereséget sohasem.        |
| 6. Ha még három gólt lőnének, az elég lenne.                 | Ha még három gólt lőnétek, az elég lenne.                   |
| 7. Ha megnéznék a Szépművészeti Múzeumot, biztosan tetszene. | Ha megnéznétek a Szépművészeti Múzeumot, biztosan tetszene. |

## E

- |   |  |
|---|--|
| Instructor:   | Ha szép idő lenne, kirándulna.                   |
| Student:  | Ha szép idő lenne, kirándulnál.                  |
| 1. Ha nyolckor indulnának, kilenckor megérkeznének. | Ha nyolckor indulnátok, kilenckor megérkeznétek. |
| 2. Ha többet tanulnának, többet tudnának.           | Ha többet tanulnátok, többet tudnátok.           |

- |   |   |
|---|---|
| 3. Ha elvinné a gyerekeket, többet költene.                       | Ha elvinnéd a gyerekeket, többet költenél.                      |
| 4. Boldogok lennének, ha megnyernék az aranyérmét?                | Boldogok lennétek, ha megnyernétek az aranyérmét?               |
| 5. Ha betartaná a közlekedési szabályokat, nem írná fel a rendőr. | Ha betartanád a közlekedési szabályokat, nem írna fel a rendőr. |
| 6. Ha mindig megállna a piros lámpánál, nem csinálna balesetet.   | Ha mindig megállnál a piros lámpánál, nem csinálnál balesetet.  |

## F

Instructor: Ha szép idő lett volna, kirándult volna?  
 Student: Ha szép idő lett volna, kirándultál volna?

- |  |   |
|--|---|
| 1. Adott volna 500 dollárt a kocsióért, ha megérte volna?                                      | Adtál volna 500 dollárt a kocsióért, ha megérte volna?  |
| 2. Kifizette volna a számlát, ha lett volna miből.   | Kifizetted volna a számlát, ha lett volna miből.  |
| 3. Megvették volna a házat, ha nem lett volna túl drága?                                       | Megvettétek volna a házat, ha nem lett volna túl drága?                                       |
| 4. Elmentek volna színházba, ha kaptak volna jegyeket.   | Elmentetek volna színházba, ha kaptatok volna jegyeket.                                       |
| 5. Biztosan elvitte volna a gyereket orvoshoz, ha azt hitte volna, hogy a gyerek súlyos beteg. | Biztosan elvitted volna a gyereket orvoshoz, ha azt hitted volna, hogy a gyerek súlyos beteg. |
| 6. Ha nem lett volna megfázva, tudom hogy nem maradt volna ágyban.                             | Ha nem lettél volna megfázva, tudom hogy nem maradtál volna ágyban.                           |

## IV

## A

Instructor: Igyon egy kis bort.  
 Student: Igyál egy kis bort.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Egyen egy keveset ebből a süteményből.        | Egyél egy keveset ebből a süteményből.        |
| 2. Vegyen kenyeret nekem is az üzletben.         | Vegyél kenyeret nekem is az üzletben.         |
| 3. Legyen olyan szíves, vigyen el engem is.      | Legyél olyan szíves, vigyél el engem is.      |
| 4. Tegyen még egy tányért az asztalra.           | Tegyél még egy tányért az asztalra.           |
| 5. Ne higgyen el mindent, amit ez az ember mond. | Ne higgyél el mindent, amit ez az ember mond. |
| 6. Legyen ott pont nyolcra a színház előtt.      | Legyél ott pont nyolcra a színház előtt.      |
| 7. Adjon egy cigarettát.                         | Adjál egy cigarettát.                         |
| 8. Kovács kéri, menjen el maga is a gyűlésre.    | Kovács kéri, menjél el te is a gyűlésre.      |
| 9. Ne induljon későn, mert lekési a vonatot.     | Ne induljál későn, mert lekésed a vonatot.    |

## B

Instructor: Korán feküdjön le.  
 Student: Korán feküdj le.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Reggel nyolckor keljen fel.                 | Reggel nyolckor kelj fel.               |
| 2. Ne menjen most oda, sok dolguk van.         | Ne menj most oda, sok dolguk van.       |
| 3. Mosakodjon meg jó hideg vízben.             | Mosakodj meg jó hideg vízben.           |
| 4. Gyorsan fésülködjön meg és öltözködjön fel. | Gyorsan fésülködj meg és öltözködj fel. |
| 5. Ne beszéljen olyan sokat munka közben.      | Ne beszélj olyan sokat munka közben.    |

- |   |  |
|---|--|
| 6. Adjon kenyeret a szegényeknek.                                 | Adj kenyeret a szegényeknek.                                 |
| 7. Nézz körül, mielőtt átmegy az úton.                            | Nézz körül, mielőtt átmész az úton.                          |
| 8. Várjon, csak ha megállt a villamos, akkor szálljon fel.        | Várj, csak ha megállt a villamos, akkor szállj fel.          |
| 9. Ne álljon meg a lépcsőn, más is fel akar szállni a villamosra. | Ne állj meg a lépcsőn, más is fel akar szállni a villamosra. |

## C

Instructor: Várja meg a gyereket.  
Student: Várd meg a gyereket.

- |   |   |
|---|---|
| 1. Irja meg Kovácsnak a levelet.                | Ird meg Kovácsnak a levelet.                |
| 2. Olvassa el a könyvet, amit a tanár ajánlott. | Olyasd el a könyvet, amit a tanár ajánlott. |
| 3. Nézze meg a magyarországi gazdaságokat.      | Nézd meg a magyarországi gazdaságokat.      |
| 4. Kérje meg a lányt, hogy jöjjön el ő is.      | Kérd meg a lányt, hogy jöjjön el ő is.      |
| 5. Egye meg a levest, amíg meleg.               | Edd meg a levest, amíg meleg.               |
| 6. Igya meg az egész pohár tejet.               | Idd meg az egész pohár tejet.               |
| 7. Vegye meg az apám kocsiját.                  | Vedd meg az apám kocsiját.                  |
| 8. Tegye meg, amire Kovács kérte magát.         | Tedd meg, amire Kovács kért téged.          |
| 9. Rá ne üljön a kabátomra.                     | Rá ne ülj a kabátomra.                      |

## D

Instructor: Eddze magát!  
Student: Eddzed magadat!

- |   |  |
|---|--|
| 1. Töltse a nyarat a tenger mellett!                        | Töltsd a nyarat a tenger mellett!                        |
| 2. Higgye el, nem lehet olcsóbban megvenni.                 | Higgyed el, nem lehet olcsóbban megvenni.                |
| 3. Kérdezze meg valakitől, hogy hány óra van.               | Kérdezzed meg valakitől, hogy hány óra van.              |
| 4. Érdeklődj meg, hogy mikor indul az autóbusz a Balatonra. | Érdeklődj meg, hogy mikor indul az autóbusz a Balatonra. |
| 5. Kérje el Kovács kocsiját egy órára.                      | Kérjed el Kovács kocsiját egy órára.                     |
| 6. Hozza el a jegyet, amikor jön.                           | Hozzad el a jegyet, amikor jössz.                        |
| 7. Főzze meg az ebédet helyettem.                           | Főzzed meg az ebédet helyettem.                          |
| 8. Ne mondja ezt nekem, nem hiszem el.                      | Ne mondd ezt nekem, nem hiszem el.                       |
| 9. Már sokszor kértem, hogy csukja be az ablakot.           | Már sokszor kértem, hogy csukjad be az ablakot.          |

## E

Instructor: Beszéljenek magyarul!  
Student: BeszéljeteK magyarul!

- |   |  |
|---|--|
| 1. Gyerekek, ne szaladjanak a kocsiuuton!                                 | Gyerekek, ne szaladjatok a kocsiuuton!                                 |
| 2. Hozzanak haza sok aranyérmét az olimpiai játékokról!                   | Hozzatok haza sok aranyérmét az olimpiai játékokról!                   |
| 3. Vásároljanak meg mindent egy helyen, sokkal gyorsabban lesznek készen. | Vásároljatok meg mindent egy helyen, sokkal gyorsabban lesztek készen. |
| 4. Vegyenek meleg kabátot, mert hideg lesz!                               | Vegyetek meleg kabátot, mert hideg lesz!                               |
| 5. Igyanak sok tejet, az nagyon egészséges.                               | Igyatok sok tejet, az nagyon egészséges.                               |
| 6. Pontosán érkezzenek a hivatalba!                                       | Pontosan érkezeteK a hivatalba!  |
| 7. Maradjanak szombat este otthon!  | Maradjatok szombat este otthon!  |
| 8. Mutassanak be ennek a szép asszonynak.                                 | Mutassatok be ennek a szép asszonynak.                                 |



9. Sétáljanak, sportoljanak sokat, hogy egészségesek maradjanak!  
Sétáljatok, sportoljatok sokat, hogy egészségesek maradjatok!

## F

Instructor: Nyissák ki az ablakokat!  
Student: Nyissátok ki az ablakokat!

- |   |  |
|---|--|
| 1. Egyék meg a gulyáslevest, mert nincs más.            | Egyétek meg a gulyáslevest, mert nincs más.            |
| 2. Hozzák el a gyerekeket is a kirándulásra.            | Hozzátok el a gyerekeket is a kirándulásra.            |
| 3. Engedjék előre az öregeket!                          | Engedjétek előre az öregeket!                          |
| 4. Dolgozzanak a hazáért és a jövőért.                  | Dolgozzatok a hazáért és a jövőért.                    |
| 5. Szórakozzanak jól holnap este.                       | Szórakozzatok jól holnap este.                         |
| 6. Nézzék meg ezt a futballmeccset.                     | Nézzétek meg ezt a futballmeccset.                     |
| 7. Tegyék le a kabátot az ágyra.                        | Tegyétek le a kabátot az ágyra.                        |
| 8. Küldjék el a levelet, amit írtam.                    | Küldjétek el a levelet, amit írtam.                    |
| 9. Várják meg a hatos villamost és arra szálljanak fel. | Várjátok meg a hatos villamost és arra szálljatok fel. |

## G

Instructor: Gyűjtson lámpát!  
Student: Gyűjtsál lámpát!

- |   |  |
|---|--|
| 1. Pihenjen, ne olyassa azt a könyvet.          | Pihenjél, ne olvasd azt a könyvet.             |
| 2. Mondja, mikor veszi meg a kocsit?            | Mondd, mikor veszed meg a kocsit?              |
| 3. Szórakozzanak jól és gondoljanak rám.        | Szórakozzatok jól és gondoljatok rám.          |
| 4. Csomagolja be a ruhákat!                     | Csomagold be a ruhákat!                        |
| 5. Ne törje a fejét, úgyis hiába.               | Ne törd a fejedet, úgyis hiába.                |
| 6. Ne fusson mindig a lányok után.              | Ne fuss mindig a lányok után.                  |
| 7. Mindig tartsák be a közlekedési szabályokat. | Mindig tartsátok be a közlekedési szabályokat. |
| 8. Legyen szíves, mutasson be a feleségnek.     | Legyél szíves, mutass be a feleségednek.       |

## V

## A

Instructor: Megveheti a házat?  
Student: Megveheted a házat?

- |  |   |
|--|---|
| 1. Eljöhét az operába velem?                               | Eljöhetsz az operába velem?                             |
| 2. Dohányozhatnak az osztályban?                           | Dohányozhattok az osztályban?                           |
| 3. Mhetnek Magyarországra is?                              | Mehettek Magyarországra is?                             |
| 4. Nem vihet akármit a csomagban!                          | Nem vihetsz akármit a csomagban!                        |
| 5. Fürödhetek a Balatonban? Nem volt túl hideg?            | Fürödhettetek a Balatonban? Nem volt túl hideg?         |
| 6. Kinyithatja az ablakot, nagyon meleg van.               | Kinyithatod az ablakot, nagyon meleg van.               |
| 7. Megérdeklődhetné az Ibuszban, hogy mikor indul a vonat. | Megérdeklődhetné az Ibuszban, hogy mikor indul a vonat. |
| 8. Betarthatná a szabályokat maga is!                      | Betarthatnád a szabályokat te is!                       |

## B

Instructor: Megoperáltatja magát?  
Student: Megoperáltatod magadat?

- |   |                                       |
|---|---------------------------------------|
| 1. Csináltat ruhát Budapesten?          | Csináltatsz ruhát Budapesten?         |
| 2. Hozat cigarettát a fiúval?           | Hozatsz cigarettát a fiúval?          |
| 3. Megöntözteti a kertet a gyerekekkel? | Megöntözteted a kertet a gyerekekkel? |
| 4. Milyen ingeket vettél?               | Milyen ingeket vettatsz?              |

- |   |   |
|---|---|
| 5. Hivattak orvost a gyerekhez?                         | Hivattatok orvost a gyerekhez?                        |
| 6. Megborotváltatja magát a borbélynál?                 | Megborotváltatod magadat a borbélynál?                |
| 7. Átvizsgálják a kocsijukat egy szerelővel?            | Átvizsgáljátok a kocsitokat egy szerelővel?           |
| 8. Megkérdeztetné, hogy mikor kezdődik az operaelőadás? | Megkérdeztetnéd, hogy mikor kezdődik az operaelőadás? |

## C

Instructor: Elvitetheti a csomagokat.  
Student: Elvitetheted a csomagokat.

- |   |   |
|---|---|
| 1. Megitathatják a lovakat.                   | Megitathatjátok a lovakat.                  |
| 2. Megetetheti a gyereket.                    | Megetetheted a gyereket.                    |
| 3. Elaltathatná a kislányt.                   | Elaltathatnád a kislányt.                   |
| 4. Folytathatják az értekezletet.             | Folytathatjátok az értekezletet.            |
| 5. Megkérdeztetné, hogy hány órákor indulnak. | Megkérdeztetnéd, hogy hány órákor indulnak. |
| 6. Igazán megcsináltathatnák már a kocsit.    | Igazán megcsináltathatnátok már a kocsit.   |

## VI

Instructor: Magát látja a gyerek.  
Student: Téged lát a gyerek.

- |   |   |
|---|---|
| 1. Azt hiszem, hogy a követ magát keresi.                             | Azt hiszem, hogy a követ téged keres.                           |
| 2. Már órák óta magukat nézik az emberek.                             | Már órák óta titeket néznek az emberek.                         |
| 3. Remélem, hogy a rendőr nem magát várja.                            | Remélem, hogy a rendőr nem tégedet vár.                         |
| 4. Magukat is meghívták Kovácsék?                                     | Titeket is meghívtak Kovácsék?                                  |
| 5. Magyar tanár tanítja magukat magyarra?                             | Magyar tanár tanít titeket magyarra?                            |
| 6. Ez az ember igazán segítette magát.                                | Ez az ember igazán segített téged.                              |
| 7. A tanár meg akarja magát kérni egy szívességre.                    | A tanár meg akar téged kérni egy szívességre.                   |
| 8. Nagyék magukat is elviszik a kocsijukon.                           | Nagyék titeket is elvisznek a kocsijukon.                       |
| 9. Egy híres művész szeretné lefesteni magát.                         | Egy híres művész szeretne lefesteni téged.                      |
| 10. Azt hallottam, hogy magát is elhozza a miniszter az értekezletre. | Azt hallottam, hogy téged is elhoz a miniszter az értekezletre. |

## VII

## A

Instructor: Magát szeretem.  
Student: Téged szeretlek.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Mindenhol csak magát keresem.             | Mindenhol csak téged kereslek.              |
| 2. Egész nap magát várom.                    | Egész nap téged várlak.                     |
| 3. Magát megkérdezem, mert biztosan tudja.   | Téged megkérdezlek, mert biztosan tudod.    |
| 4. Az előadás után hazaviszem magukat.       | Az előadás után hazaviszlek titeket.        |
| 5. Megmérlem magát, hogy nincs-e láza.       | Megmérlek téged, hogy nincs-e lázad.        |
| 6. Mindjárt megvizsgálom magukat.            | Mindjárt megvizsgálak titeket.              |
| 7. Ha már itt van, magát is meg-röntgenezem. | Ha már itt vagy, téged is meg-röntgenezlek. |
| 8. Majd meglátogatom magukat Budapesten.     | Majd meglátogatlak titeket Budapesten.      |
| 9. Ma este majd várom a Nemzetinél.          | Ma este majd várlak a Nemzetinél.           |

## B

Instructor: Egy hétfig magát ápolitam.  
 Student: Egy hétfig téged ápolitalak.

- |   |  |
|---|--|
| 1. Már két év óta ismertem magát.                             | Már két év óta ismertelek téged.                             |
| 2. A fa alatt ülve találtam magukat.                          | A fa alatt ülve találtalak titeket.                          |
| 3. Tegnap este az operában láttam magát.                      | Tegnap este az operában láttalak tégedet.                    |
| 4. Nagyon sajnáltam magukat, hogy ez történt.                 | Nagyon sajnáltalak titeket, hogy ez történt.                 |
| 5. Naponta egy órát tanítottam magát magyarul.                | Naponta egy órát tanítottalak téged magyarul.                |
| 6. Nehezen értettem meg magát, mert nagy zaj volt a teremben. | Nehezen értettelek meg téged, mert nagy zaj volt a teremben. |
| 7. Nagyon sajnálom, de nem hallottam magát.                   | Nagyon sajnálom, de nem hallottalak téged.                   |
| 8. Nem emlékszik, reggel vittem és este hoztam magukat.       | Nem emlékszel, reggel vittelek és este hoztalak titeket.     |

## C

Instructor: Elvigyem magát is?  
 Student: Elvigyelek téged is?

- |  |                                       |
|--|---------------------------------------|
| 1. Megvárjam az előadás után?          | Megvárjalak az előadás után?          |
| 2. Ne takarjam be evvel a takaróval?   | Ne takarjalak be evvel a takaróval?   |
| 3. Megborotváljam magát?               | Megborotváljalak téged?               |
| 4. Itt a parton fényképezzem le magát? | Itt a parton fényképezzelek le téged? |
| 5. Bemutassam magát a feleségemnek?    | Bemutassalak téged a feleségemnek?    |
| 6. Megfésüljem szépen magát?           | Megfésüljelek szépen téged?           |

## D

Instructor: Most elaltatom magát.  
 Student: Most elaltatlak téged.

- |  |  |
|--|--|
| 1. Megetetem és megítatom magát.             | Megetetlek és megítatlak téged.            |
| 2. Minden délután lefektetem.                | Minden délután lefektetlek.                |
| 3. Nem buktatom meg magukat.                 | Nem buktatlak meg titeket.                 |
| 4. Megoperáltatom magát a legjobb sebésszel. | Megoperáltatlak téged a legjobb sebésszel. |
| 5. Beutaltatom magát az üdülőbe.             | Beutaltatlak téged az üdülőbe.             |

## E

Instructor: Elvihetem magát is.  
 Student: Elvihetlek téged is.

- |                                       |                                     |
|---------------------------------------|-------------------------------------|
| 1. Megkérhetem magát egy szívességre? | Megkérhetlek téged egy szívességre? |
| 2. Visszahozhatnám magát is.          | Visszahozhatnálak téged is.         |
| 3. Mikor láthatom magát holnap?       | Mikor láthatlak téged holnap?       |
| 4. Meghívhatom egy feketére?          | Meghívhatlak egy feketére?          |
| 5. Megtaníthatom magyarul.            | Megtaníthatlak magyarul.            |

## VIII

## A

Instructor: Magának adom a könyvet.  
 Student: Neked adom a könyvet.

- |                                     |                                |
|-------------------------------------|--------------------------------|
| 1. Holnap este magáért megyek.      | Holnap este érted megyek.      |
| 2. Magától egyenesen hozzám jöttek. | Tőled egyenesen hozzám jöttek. |
| 3. Magához szalad a kutya.          | Hozzád szalad a kutya.         |
| 4. Magával megyek én is.            | veled megyek én is.            |

- |   |                                   |
|---|-----------------------------------|
| 5. Magára adom a kabátot.               | Rád adom a kabátot.               |
| 6. Magának hoztam az ajándékot.         | Neked hoztam az ajándékot.        |
| 7. Van magánál elég pénz?               | Van nálad elég pénz?              |
| 8. Magáról sok jót hallottam.           | Rólad sok jót hallottam.          |
| 9. Magának mindent elhiszek.            | Neked mindent elhiszek.           |
| 10. Magáért mindenki megcsinál mindent. | Érted mindenki megcsinál mindent. |

## B

Instructor: Magukért megyek.

Student: Értetek megyek.

- |   |                                    |
|---|------------------------------------|
| 1. Maguknál laknak Kovácsék?            | Nálatok laknak Kovácsék?           |
| 2. Maguktól nem várok semmit.           | Tőletek nem várok semmit.          |
| 3. Majd írok maguknak is.               | Majd írok nektek is.               |
| 4. Magukkal nem lehet okosan beszélni.  | Veletek nem lehet okosan beszélni. |
| 5. Magukhoz is mennek Johnsonék?        | Hozzátok is mennek Johnsonék?      |
| 6. Magukról írtak az újságok?           | Rólatok írtak az újságok?          |
| 7. Nehéz maguknak hinni.                | Nehéz nektek hinni.                |
| 8. Jó lesz maguknak a tenger mellett.   | Jó lesz nektek a tenger mellett.   |
| 9. Maguknál mi a szokás?                | Nálatok mi a szokás?               |
| 10. Az emberek rosszat mondtak magukra. | Az emberek rosszat mondtak rátok.  |

## C

Instructor: Magánál van a ceruzám?

Student: Tenálad van a ceruzám?

- |  |                                       |
|--|---------------------------------------|
| 1. Ma este magukhoz mennek Kovácsék?     | Ma este tihozzátok mennek Kovácsék?   |
| 2. Magukról sok szépet mondtak.          | Tirólatok sok szépet mondtak.         |
| 3. Magával szeretnék menni Washingtonba. | Teveled szeretnék menni Washingtonba. |
| 4. Sokszor gondoltam magukra.            | Sokszor gondoltam tirátok.            |
| 5. A Lánchídnál találkozunk magukkal.    | A Lánchídnál találkozunk tiveletek.   |
| 6. Holnap reggel telefonálok magának.    | Holnap reggel telefonálok teneked.    |
| 7. Nem akarok pénzt kérni magától.       | Nem akarok pénzt kérni teted.         |
| 8. A színház előtt elmegyünk magukért.   | A színház előtt elmegyünk tiértetek.  |
| 9. Maguknál a kertben sok virág van.     | Tinálatok a kertben sok virág van.    |

## IX

## A

Instructor: Maga előtt mennek.

Student: Előtted mennek.

- |   |   |
|---|---|
| 1. Maga mögött ültek Kovácsék.                  | Mögötted ültek Kovácsék.                  |
| 2. Kék az ég maguk fölött.                      | Kék az ég fölöttetek.                     |
| 3. Ki lakik maguk alatt?                        | Ki lakik alattatok?                       |
| 4. Egy szép nőt láttam maga mellett a kocsiban. | Egy szép nőt láttam melletted a kocsiban. |
| 5. Mi mindjárt maguk után jöttünk.              | Mi mindjárt utánaatok jöttünk.            |
| 6. Diákok álltak maga körül?                    | Diákok álltak körülötted?                 |
| 7. Egy fekete kocs ment maguk mögött.           | Egy fekete kocs ment mögöttetek.          |
| 8. Kik ültek maguk mellett az operában?         | Kik ültek mellettetek az operában?        |
| 9. Hány ember dolgozik maga alatt?              | Hány ember dolgozik alattad?              |

## B

Instructor: Szabad leülnöm maga mellé?

Student: Szabad leülnöm melléd?

- |                                    |                             |
|------------------------------------|-----------------------------|
| 1. A pincér maga elé tette a bort. | A pincér eléd tette a bort. |
| 2. Meleg pokrócot teszek maga alá. | Meleg pokrócot teszek alá.  |
| 3. A gyerek odaszaladt maga mögé.  | A gyerek odaszaladt mögéd.  |
| 4. Kik költöznek maguk fölé?       | Kik költöznek fölétek?      |

- |   |                                   |
|---|-----------------------------------|
| 5. A fekete kocsi maguk felé ment.      | A fekete kocsi felétek ment.      |
| 6. Maguk elé megyek New Yorkba.         | Elétek megyek New Yorkba.         |
| 7. A lányok maga köré szaladtak.        | A lányok köréd szaladtak.         |
| 8. A követ odament és leült maguk közé. | A követ odament és leült közétek. |

## C

Instructor: Elmegyek maguk közül.  
Student: Elmegyek közületek.

- |  |                                    |
|--|------------------------------------|
| 1. A pincér elveszi a tányért maga elől. | A pincér elveszi a tányért előled. |
| 2. Kovács elköltözik maga alól?          | Kovács elköltözik alólad?          |
| 3. A gyerekek elszaladt maga mellől.     | A gyerekek elszaladt mellőled.     |
| 4. A felhők elmentek maguk fölül.        | A felhők elmentek fölületek.       |
| 5. Elveszem a takarót maguk alól.        | Elveszem a takarót alólatok.       |
| 6. Elment az ember maga mögül.           | Elment az ember mögüled.           |

## X

## A

Instructor: A kedvenc íróm amerikai.  
Student: A kedvenc íród amerikai.

- |                                       |                                    |
|---------------------------------------|------------------------------------|
| 1. Jól felszerelt konyhám van.        | Jól felszerelt konyhád van.        |
| 2. A jégszekrényem teljesen üres.     | A jégszekrényed teljesen üres.     |
| 3. A lakásom a második emeleten van.  | A lakásod a második emeleten van.  |
| 4. A hálószobám ablaka kertre nyílik. | A hálószobád ablaka kertre nyílik. |
| 5. Az apám Magyarországon lakik.      | Az apád Magyarországon lakik.      |
| 6. Úgyes lányom van.                  | Úgyes lányod van.                  |
| 7. A rádióm rossz.                    | A rádiód rossz.                    |
| 8. A házam nem nagy, de szép.         | A házad nem nagy, de szép.         |

## B

Instructor: Fehér kocsim van.  
Student: Fehér kocsitok van.

- |                                       |  |
|---------------------------------------|--|
| 1. Régi magyar nevem van.             | Régi magyar nevetek van.               |
| 2. Sajnos, nincsen sok pénzem.        | Sajnos, nincsen sok pénzetek.          |
| 3. Ez nem az én barátom.              | Ez nem a ti barátotok.                 |
| 4. A főnököm kedves ember.            | A főnökötök kedves ember.              |
| 5. Itt jön az autóbuszom.             | Itt jön az autóbuszotok.               |
| 6. Az orvosom elutazott Bécsbe.       | Az orvosotok elutazott Bécsbe.         |
| 7. Ha zsebem üres, üres a gyomrom is. | Ha zsebetek üres, üres a gyomrotok is. |

## C

Instructor: Az apámnak nagy könyvtára van.  
Student: Az apádnak nagy könyvtára van.

- |                                      |                                   |
|--------------------------------------|-----------------------------------|
| 1. Nekem német fényképezőgépem van.  | Neked német fényképezőgéped van.  |
| 2. Bemegyek a szobámba a kabátomért. | Bemész a szobádba a kabátodért.   |
| 3. Az íróasztalomon sárga lámpa áll. | Az íróasztalodon sárga lámpa áll. |
| 4. Leteszem a kabátomat az ágyamra.  | Leteszed a kabátodat az ágyadra.  |
| 5. Megkérdézem a feleségemtől.       | Megkérdézed a feleségedtől.       |
| 6. Az anyámmal megyünk vacsorára.    | Az anyáddal mentek vacsorára.     |
| 7. Az apámról beszéltek.             | Az apádról beszéltek.             |

## D

Instructor: Itt vannak a lányaim.  
Student: Itt vannak a lányaid.

- |                             |                          |
|-----------------------------|--------------------------|
| 1. Tetszenek a fényképeim?  | Tetszenek a fényképeid?  |
| 2. Szép nyakkendőim vannak. | Szép nyakkendőid vannak. |

- |                                       |                                    |
|---------------------------------------|------------------------------------|
| 3. Megöntözöm a virágaimat.           | Megöntözöd a virágaidat.           |
| 4. Becsomagoltam már a bőröndjeimet.  | Becsomagoltad már a bőröndjeidet.  |
| 5. Megkérdezem a tanulóimtól.         | Megkérdezed a tanulóidtól.         |
| 6. Szép a kilátás az ablakaimból.     | Szép a kilátás az ablakaidból.     |
| 7. Gyümölcsöt hoztam a titkárnőimnek. | Gyümölcsöt hoztál a titkárnőidnek. |

## E

Instructor: Megmérem a lázát.  
Student: Megmérem a lázadat.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Magának három fia van?                                  | Neked három fiad van?                                     |
| 2. Szép fekete lovuk van.                                  | Szép fekete lovatok van.                                  |
| 3. Nem ismerem a lánya férjét.                             | Nem ismerem a lányod férjét.                              |
| 4. Megmutatja a kocsiját a barátjának?                     | Megmutatod a kocsidat a barátodnak?                       |
| 5. Ha elesik, eltörheti a karját.                          | Ha elesel, eltörheted a karodat.                          |
| 6. Sok almája termett az idén?                             | Sok almád termett az idén?                                |
| 7. A nappalijukban színes függönyük van?                   | A nappalitokban színes függönyötök van?                   |
| 8. Kicseréli a kerekét.                                    | Kicseréled a kerekedet.                                   |
| 9. Nem tudja, hogy a csomagtartójukban van egy pótkerekük? | Nem tudod, hogy a csomagtartótokban van egy pótkereketek? |

## F

Instructor: Láttam a fényképeiket.  
Student: Láttam a fényképeiteket.

- |   |  |
|---|--|
| 1. A lányaik szépen öltözködnek.            | A lányaitok szépen öltözködnek.            |
| 2. Levelezőlapokat írnak a tanáraiknak.     | Levelezőlapokat írtok a tanáraitoknak.     |
| 3. Szeretném látni a könyveiket.            | Szeretném látni a könyveiteket.            |
| 4. A kertben levő madaraikban gyönyörködöm. | A kertben levő madaraitokban gyönyörködöm. |
| 5. Nem félek az ugató kutyaiktól.           | Nem félek az ugató kutyáitoktól.           |
| 6. Benéztem a rendetlen szobáikba.          | Benéztem a rendetlen szobáitokba.          |
| 7. Hozzák rendbe a szekrényeiket.           | Hozzátok rendbe a szekrényeiteket.         |

## XI

Instructor: Kinek a könyve ez? A magáé?  
Student: Kinek a könyve ez? A tied?

- |  |   |
|--|---|
| 1. Kinek a háza ez? A maguké?                | Kinek a háza ez? A tietek?                |
| 2. Kinek a gyerekei ezek? A magáéi?          | Kinek a gyerekei ezek? A tiedi?           |
| 3. Kinek a lovai ezek? A magukéi?            | Kinek a lovai ezek? A tieitek?            |
| 4. Kinek a házában laknak? A magáéban?       | Kinek a házában laknak? A tiedben?        |
| 5. Kinek a kabátját vettem fel? A magáét?    | Kinek a kabátját vettem fel? A tiedet?    |
| 6. Kinek az asztalán van a tollam? A magáén? | Kinek az asztalán van a tollam? A tieden? |
| 7. Kinek a kocsiján jönnek? A magukén?       | Kinek a kocsiján jönnek? A tieteken?      |
| 8. Kinek a gyerekéért mentek? A magukéért?   | Kinek a gyerekéért mentek? A tietekért?   |

## VOCABULARY DRILL

## I

tetszik

- a. Budapesten a lányok szépek.  
Tetszenek nekem.

The girls in Budapest are pretty.  
I like them.

- |  |   |
|--|---|
| b. Szeretnék bejutni a külügy-minisztériumba. Beszéltem a személyzeti osztály vezetőjével. Azt hiszem tetszettem neki. | I'd like to get into the State Department. I talked to the personnel chief. I think he liked me.          |
| c. Kovács gyerekei jól neveltek. Nagyon tetszenek nekem.   | Kovács' children are well brought up. I like them very much.  |
| d. Hogy tetszettek magának a házak, amiket eddig látott?   | How have you liked the houses which you have seen up to the present?                                      |
| e. Azt hiszem tetszem ennek a nőnek. Mindig rám néz.   | I think this woman likes me. She's always looking at me.  |
| f. A lány nemcsak szép, hanem jó is. Nemcsak tetszik mindenkinek, hanem szeretik is.                                   | The girl's not only pretty but she's good too. Not only does everybody like her but they really love her. |

ízlik

- |  |                                       |
|--|---------------------------------------|
| a. Jó ebédet kaptunk. Ízlett nekünk.       | We got a good dinner. We liked it.    |
| b. Fűszeres étel nem ízlik sok embernek.   | Many people don't like spicy food.    |
| c. A töltött káposzta nagyon ízlett nekik. | They liked the stuffed cabbage a lot. |
| d. Jó ez a könnyű bor. Ízlik nekem.        | This light wine is good. I like it.   |

jólesik

- |   |  |
|---|--|
| a. Meleg napon jólesik a hideg sör.           | Cold beer is pleasant on a warm day.                                 |
| b. Munka után jólesik pihenni.                | It's pleasant to rest after work.                                    |
| c. Jólesik vasárnap sokáig aludni.            | It's pleasant to sleep late Sundays.                                 |
| d. Jólesik nekem a napon ülni.                | It's pleasant for me to sit in the sun.                              |
| e. Télen jólesett nekünk meleg szobában ülni. | It was pleasant for us to sit in a warm room in the winter.          |
| f. Jólesett nekik magával beszélgetni.        | It was very pleasant for them to chat with you.                      |
| g. Igazán jólesett nekünk, hogy gondolt ránk. | It was really nice of you to think of us ('that you thought of us'). |

rosszul esik

- |  |  |
|--|--|
| a. Rosszul esik Kovácsnak, ha nem hívják meg.                | Kovács' feelings will be hurt if they don't invite him.        |
| b. Rosszul esik Évának, ha maga nem megy el hozzájuk.        | Eve will be hurt if you don't go to them.                      |
| c. Rosszul esett nekik, hogy nem írtam.                      | They were hurt that I didn't write.                            |
| d. Rosszul esett nekem, hogy vicceltek.                      | I was hurt that they were joking.                              |
| e. Rosszul esett a titkárnak, hogy nem helyezték Budapestre. | The secretary was hurt that he wasn't transferred to Budapest. |

## II

Instructor: A lány szép.  
Student: Tetszik nekem.

Use tetszik, ízlik, jólesik, rosszul esik, according to the context.

- |                                     |                 |
|-------------------------------------|-----------------|
| 1. Fáradt voltam, leültem.          | Jólesett nekem. |
| 2. Nagyon jó ebédet ettünk.         | Ízlett nekünk.  |
| 3. Kovács szép autót vett.          | Tetszik nekem.  |
| 4. Melegem volt, hideg sört ittam.  | Jólesett nekem. |
| 5. Magyar bort adtam a vendégeknek. | Ízlett nekik.   |

- |   |                               |
|---|-------------------------------|
| 6. Ez a nő mindig engem néz.                                | Tetszem neki.                 |
| 7. Kovácsot nem küldték Bécsbe.                             | Rosszul esett neki.           |
| 8. Évának kék kalapja volt.                                 | Tetszett nekem.               |
| 9. Kovácsék Párizsból küldtek egy lapot nekünk.             | Jólesett nekünk.              |
| 10. A vacsora nem volt jó.                                  | Nem ízlett nekem.             |
| 11. Szép helyen nyaraltunk.                                 | Tetszett nekünk.              |
| 12. Megkóstolták a debreceni kolbászt.                      | Ízlett nekik.                 |
| 13. Szép ruhát láttam a kirakatban.                         | Tetszett nekem.               |
| 14. Az ügyvivő meghívta a titkárt és a feleségét vacsorára. | Jólesett nekik.               |
| 15. Bemutakoztunk az új követnek.                           | Azt hiszem, tetszettünk neki. |

## TRANSLATION DRILL

- |   |   |
|---|---|
| 1. One evening Johnson went home with one of his Hungarian friends, Somogyi, and turned the radio on.   | Johnson egyik este egy magyar barátjával, Somogyival hazament és bekapcsolta a rádiót.  |
| 2. On Radio Budapest they were just playing Kodály's 'Dances of Marosszék'.   | A budapesti rádióban éppen Kodály Marosszéki táncait játszották.  |
| 3. Somogyi's favorite composer is Kodály.   | Somogyinak Kodály a kedvenc zeneszerzője.   |
| 4. Johnson likes Kodály also. He has already seen his two operas, "Hári János" and "Székelyfonó".   | Johnson is szereti Kodályt. Már látta két operáját: a Hári Jánost és a Székelyfonót.  |
| 5. In these operas Kodály made use of Hungarian folksongs.  | Ezekben az operákban Kodály felhasználta a magyar népdalokat.   |
| 6. Somogyi told Johnson that at the beginning of the century two Hungarian composers, Bartók and Kodály, went from village to village collecting Hungarian folksongs. | Somogyi elmesélte Johnsonnak, hogy a század elején két magyar zeneszerző, Kodály és Bartók faluról-falura járva összegyűjtötte a magyar népdalokat. |
| 7. These songs had been handed down by word of mouth from generation to generation.   | Ezek a dalok nemzedékről-nemzedékre, azaz szájról-szájra szálltak.  |
| 8. This music is the basis of Bartók's modern music also.   | Ez a zene az alapja Bartók modern zenéjének is.   |
| 9. Béla Bartók's name is known everywhere and his music is played all over the world.   | Bartók Béla nevét mindenhol ismerik és zenéjét a világ minden részén játsszák.  |
| 10. His most famous works are the "Duke Bluebeard's Castle" and "Miraculous Mandarin".  | Leghíresebb művei a Kékszakállú Herceg Vára és a Csodálatos Mandarin.   |
| 11. One of the greatest composers and pianists of the 19th century was also a Hungarian: Franz Liszt.   | A XIX. század egyik legnagyobb zeneszerzője és zongoraművésze is magyar volt: Liszt Ferenc.   |
| 12. His Hungarian rhapsodies are well known everywhere.   | A magyar rapszódiait mindenhol ismerik.   |
| 13. Before him, many famous foreign composers had already used Hungarian musical themes in their compositions.  | Őelőtte már híres külföldi zeneszerzők is felhasználták műveikben a magyar zenei motívumokat.   |
| 14. Afterwards Johnson inquired about the radio programs.   | Azután Johnson a rádióműsorról érdeklődött.   |
| 15. Somogyi told him that Radio Budapest often broadcasts scientific and cultural lectures.   | Somogyi elmondta, hogy a budapesti rádióban sokszor vannak tudományos és kulturális előadások.  |
| 16. They often have lectures concerning the development of Hungarian literature and poetry.   | Gyakran tartanak előadásokat a magyar irodalom és költészet fejlődéséről.   |
| 17. The "golden age" of Hungarian literature was in the 19th century.   | A magyar irodalom aranykora a XIX. században volt.  |



18. Unfortunately because of language difficulties not many Hungarian writers and poets are known abroad.
19. Somogyi told him afterwards that in 1825 the Hungarian Academy of Sciences was established.
20. The Academy was of significant influence in the development of the Hungarian language and literature.
21. According to the Academy it's main task is to keep the Hungarian language pure.
22. Afterwards they talked about the buildings in Budapest. One evening there was also a lecture about it on the radio.
23. The University Church in Pest and St. Anne's church in Buda are the most beautiful examples of the Baroque period.
24. An architectural masterpiece in renaissance style is the Hungarian State Opera House in Budapest.
25. The Parliament in its time was one of the most beautiful neo-Gothic buildings in Europe.
26. The Museum of Fine Arts is built in classical Greek style.
27. In the Museum of Fine Arts there is a rich collection of paintings by foreign painters.
28. Every great renaissance artist is represented there.
29. The collection of Hungarian paintings is in the National Gallery.
30. Only a few people know that a Hungarian painter, Paul Szinyei-Merse, preceded the French impressionists with his painting "Picnic in May".
31. There are several million books in the libraries of Budapest.
32. In the Hungarian Opera House they perform foreign and Hungarian operas. Hungarian opera singers have always been famous.
33. The Hungarian State Folk Ensemble is always very successful. Whenever they perform it's very difficult to get tickets.
34. At the Margaret Island outdoor theater they perform operas and classical Hungarian and foreign plays every summer.
35. There is an open air theater in Szeged also. Madách's "The Tragedy of Man" is performed there every year.
36. Afterwards Johnson and Somogyi started to talk about Hungarian folk craft.
- Sajnos, nyelvi nehézségek miatt nem sok magyar író és költőt ismernek külföldön.
- Somogyi azután elmesélte, hogy 1825-ben alapították meg a Magyar Tudományos Akadémiát.
- Az Akadémia nagy hatással volt a magyar nyelv és irodalom fejlődésére.
- Az Akadémia szerint a főfeladata a magyar nyelv tisztántartása.
- Azután Budapest épületeiről beszélgettek. Egyik este a rádióban is tartottak egy előadást róla.
- Az Egyetem templom Pesten és a Szent Anna templom Budán a barokk kor legszebb emlékei.
- Reneszánsz stílusú építészeti remekmű Budapesten a Magyar Állami Operaház.
- Az Országház a maga idejében Európa egyik legszebb neogótikus épülete volt.
- A Szépművészeti Múzeum klasszikus görög stílusban van építve.
- A Szépművészeti Múzeumban gazdag gyűjtemény van külföldi festőktől.
- Minden nagy reneszánsz festő képviselve van ott.
- A magyar festők gyűjteménye a Nemzeti Galériában van.
- Kevesen tudják csak, hogy egy magyar festő, Szinyei-Merse Pál 'Majális' című festményével megelőzte a francia impresszionistákat.
- Budapest könyvtáraiban többmillió könyv van.
- Az Operaházban külföldi és magyar operákat adnak elő. A magyar operaénekesek mindig híresek voltak.
- A Magyar Népi Táncegyüttes mindig nagy sikert arat. Ha ők szerepelnek, nehéz jegyet kapni.
- A Margitszigeti Szabadtéri Színpadon minden nyáron operákat és klasszikus magyar és külföldi színdarabokat adnak elő.
- Szegeden is van egy szabadtéri színpad. Ott minden évben előadják Madách: Ember Tragédiáját.
- Azután Johnson és Somogyi a magyar népművészetről kezdtek beszélgetni.

- |     |  |  |
|-----|--|--|
| 37. | Johnson has already seen the folk craft and folk costumes of different regions. He likes the one in Mezőkövesd best, that is, "matyó".     | Johnson már látta a különböző vidékek népművészetét és népviseletét. Legjobban tetszik neki a mezőkövesdi, azaz a 'matyó'.                       |
| 38. | Village women and girls everywhere embroider beautiful blouses, skirts and head scarves.   | A falusi asszonyok és lányok mindenhol gyönyörű blúzokat, szoknyákat és fejkendőket hímeznek.  |
| 39. | Somogyi said that he had been in Kalocsa. There women paint without any training.  | Somogyi elmesélte, hogy járt Kalocsán. Ott az asszonyok minden tanulás nélkül festenek.  |
| 40. | All of Kalocsa looks like a flowery, multi-colored box. There are flowers and birds painted everywhere on gates, doors, windows and walls. | Egész Kalocsa olyan, mint egy virágos, sokszínű doboz. A kapukon, ajtókon, ablakokon, falakon mindenhol színes virágok és madarak vannak festve. |
| 41. | Then they talked about the cultural life of the country people.  | Azután a vidéki emberek kultúréletéről beszélgettek.   |
| 42. | Since there are television sets even in the smallest villages they can see and hear the opera and theater performances from Budapest.      | Amióta televíziók vannak, a legkisebb helységben is láthatják és hallhatják a budapesti opera és színház előadásait.                             |
| 43. | They specially enjoy the operettas of Imre Kálmán and Lehár.   | Kálmán Imre és Lehár operettjeit különösen élvezik.  |
| 44. | They often perform Shakespeare's plays and the works of modern western authors at the National Theater.                                    | A Nemzeti Színházban gyakran van műsoron Shakespeare és modern nyugati szerzők műve.   |
| 45. | The Hungarians want to preserve at any price their thousand-year-old Western culture.  | A magyarok meg akarják minden áron tartani ezer éves nyugati kultúrájukat.   |

## RESPONSE DRILL

1. Mikor mentek a magyarok Magyarország területére?
2. Mit hoztak magukkal a hosszú útjukról?
3. Mit csinált a XX. század elején két magyar zeneszerző?
4. Hogyan maradtak meg a XX. századig a magyar népdalok?
5. Kik használták fel műveikben ezeket a dalokat?
6. Ismeri maga Bartók és Kodály műveit?
7. Ismer egy zeneszerzőt a XIX. századból, aki magyar volt?
8. Tud valamit a magyar népművészetéről?
9. Mit tud a magyar népviseletről?
10. Melyik múzeumban lehet látni a magyar népművészet és népviselet remekeit?
11. Mikor volt a magyar irodalom 'aranykora'?
12. Miért nem ismerik a magyar írókat és költőket külföldön?
13. Ismer maga egypár magyar író és költőt és olvasott valamit tőlük?
14. Ki írta Carouselt és mi volt a darab magyar címe?
15. Mikor alapították meg a Magyar Tudományos Akadémiát?
16. Mire volt nagy hatással az Akadémia megalapítása?
17. Ki ajánlotta fel birtokainak egy évi jövedelmét az Akadémia megalapítására?
18. Ki volt Széchenyi István?
19. Ki volt Kossuth Lajos? Mit tud róla?
20. Ki az a magyar festő, akit külföldön a legnagyobb magyar festőnek tartanak?
21. Mit szoktak a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon előadni?
22. Hol szokott szerepelni az Állami Népi Táncegyüttes?
23. A falusi emberek hogyan láthatják és hallhatják a budapesti színházak és opera előadásait?
24. Milyen kultúrájuk van a magyaroknak?
25. Milyen kultúrájuk van az amerikaiaknak?
26. Milyen tudományos intézeteket ismer Amerikában?

27. Melyik a leghíresebb szabadtéri színpad Amerikában?  
 28. Ki a leghíresebb mostani zeneszerző?  
 29. Mit tud az amerikai népművészetéről?  
 30. Ismeri az absztrakt amerikai festőket?

## CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Szervusz, János!  
 B: Isten hozott, Péter! Már nagyon vártalak.  
 A: Bocsáss meg, hogy ilyen későn jöttem, de túlöráznom kellett a hivatalban.  
 B: Nem tesz semmit. Foglalj helyet. Mit akarsz inni? Egy kis szilvapálinkát?  
 A: Köszönöm, ha volna söröd inkább azt kérnék. Nagyon meleg van és ilyenkor jólesik egy kis sör.  
 B: Persze hogy van. Rögtön hozom.  
 A: Nincs kedved valahova vacsorázni menni?  
 B: Örömmel. Hova akarsz menni?  
 A: Talán a Margitszigeti Nagyszállóba. Ott zene és tánc van a kertben.  
 B: Jó ötlet. Kellemes lesz a kertben vacsorázni.

2

- A: Voltál mostanában az Operában?  
 B: A múlt héten voltam.  
 A: Mit láttál?  
 B: Az Állami Népi Táncegyüttest. Nagyon élveztem őket.  
 A: Én régen nem voltam az Operában. Utoljára, Bartók 'Csodálatos Mandarinját' láttam.  
 B: Azt én is láttam. Talán az idén a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon is előadják. Akkor megnézem megegyeszer.  
 A: Én inkább Madách 'Ember Tragédiáját' szeretném látni. Azt is szokták adni a Szabadtéri Színpadon.

3

- A: Tegnap hallottam egy jó előadást a rádióban.  
 B: Miről beszéltek?  
 A: A múlt század politikai és kulturális életéről.  
 B: Mostanában jó tudományos és kulturális előadások vannak a rádióban.  
 A: Igen. Nagy szerencse ez a vidéki népnek. Ők is élvezhetik a tudomány és kultúra gyümölcseit, még akkor is, ha messze laknak a várostól.  
 B: Én viszont Amerika Hangját fogtam az este.  
 A: Ne mondd! Érdekes volt?  
 B: Elég érdekes. A világhíreket hallgattam meg.  
 A: Nem féltél, hogy a házfelügyelő meghallja?  
 B: Miért félnék? Mostanában mindenki hallgatja!

## NARRATIVE

A mai történelem tudósok szerint a magyarok évezredekkel ezelőtt Európa észak-keleti sarkában laktak. Onnan az Ural-hegységen át keletre mentek. Több ezer év után 896-ban érkeztek meg a mai Magyarország területére. A hosszú útjukról magukkal hoztak különféle hagyományokat. Ezek között a legfontosabbak egyike a magyar népzene.

A XX. század elején két magyar zeneszerző, Bartók Béla és Kodály Zoltán faluról-falura járva összegyűjtötte azokat a népdalokat, amelyeket a magyar parasztság évszázadokon át tisztán megőrzött. Ezek a dalok népzenekről-nemzedékre, azaz szájról-szájra szálltak. Ez a zene lett az alapja az új magyar zenének, amely azóta az egész világot bejárta és mindenhol sikert aratott. Bartók Béla a XX. század egyik legnagyobb zeneszerzője. Műveit a világ minden részén ismerik. A másik (ma is élő) zeneszerző: Kodály Zoltán. Az ő zenéjét is mindenhol játsszák. Életét és művészetét a magyar zenének szentelte. A XIX. század egyik legnagyobb zeneszerzője is magyar volt: Liszt Ferenc. Magyar rapszódiai közismertek az egész világon.

A magyar népművészet is évszázados hagyományokon alapszik. Különböző vidékeknek különféle népviselete és népművészete van. A kalocsai népművészetnek, a 'pingálásnak' a híre eljutott az egész világra. Az egész város olyan, mint egy gyönyörű, sokszínű, virágos doboz. Színesre festett falak, kapuk, ajtók, ablakok vannak mindenhol. A kalocsai asszonyok minden tanulás nélkül 'művészkednek'. Csak odaállnak és minden tervezés és előrajzolás nélkül 'festenek valamit' - ahogy ők mondják. Művészetük nagyon gazdag: különböző virágok és madarak. Legfőbb jellemzőjük a sok szín, ami a hímzésüket is jellemzi. Gyönyörű blúzokat, zsebkendőket, ágyneműt, függönyöket, terítőket, fejkendőket és játékbabákat hímznek. Gyönyörű a mezőkövesdi 'matyó' népviselet is. Az ő hímzésüket is, mint a többi különböző vidékek hímzéseit is az jellemzi, hogy nem tanulják, nem tervezik előre. Csak hímzik. Csodálatosan gazdag színeik vannak. Egy másik magyar népművészeti remekmű a csipke. Szakértők szerint a brüsszeli csipkével versenyez.

A magyarok első írott emléke ugyan a XIII. századból van, de a magyar irodalom aranykora csak a XIX. században volt. Ez a kor három nagy költőt adott a magyar nemzetnek: Petőfi Sándort, Arany Jánost és Vörösmarty Mihályt. Petőfi 'Nemzeti dala' gyűjtötte meg a szabadságharc tüzeit 1848-ban. Vörösmarty a lírai költészet egyik nagymestere. Híres műve a 'Csongor és Tünde' Shakespeare 'Midsummer Night's Dream'-jéhez hasonlítható. Arany János epikus költeményei 'Buda Halála' és 'Toldi' még ma is a magyarok legértékesebb klasszikus olvasmányai. Az akkori regényírók közül báró Jósika Miklós a 'magyar Sir Walter Scott', báró Kemény Zsigmond pedig a 'magyar Balzac'. Jókai Mór, a nagy magyar mesemondó könyveit még mindig széles körökben olvassák. Madách Imre 'Ember Tragédiáját' a magyarok Dante műveihez hasonlítják.

Ebben a korban kezdték fordítani magyar nyelvre a világirodalom klasszikusait, főleg a nyugati írókat, elsősorban Shakespearet. Kossuth Lajos, az 1848-as szabadságharc nagy vezére börtönben fordította le Macbeth-et. Ő börtönben tanult meg olyan jól angolul, hogy amerikai útja alatt angol beszédével és tudásával Emerson és Longfellow csodálatát elnyerte.

A XX. század első felében Ady Endre volt a modern magyar költészet megalapítója. Babits Mihály 'Európai Irodalom Története' az összes nyugati nyelvre le van fordítva. József Attila egyike volt a legtehetségesebb költőknek. Fiatalon és nagy szegénységben halt meg. A mostani rendszer a proletárok költőjének kiáltotta ki. Móricz Zsigmond és Szabó Dezső a parasztok életéről és hivatásáról írtak örökszép könyveket. Márai Sándor és Zilahy Lajos regényei német és angol nyelvre le vannak fordítva és Európában közismertek.

Bár a magyarságnak nagyon sok tehetséges költője és írója volt és van, a nyelvi nehézségek miatt nemigen ismerik őket külföldön. Sok magyar író és költő műve le van fordítva külföldi nyelvekre, de a fordításban sokszor elveszíti a mű a szépségét és az igazi értelmét.

A múlt században élő magyar festők közül Munkácsy Mihály a legismertebb és legnépszerűbb külföldön. Szinyei Merse Pál 'Majális' című festményével megelőzte a francia impresszionistákat. Budapesten a Műcsarnokban állandó kiállítások vannak az új festőktől, akik közül sokan díjat nyertek külföldön is. A régi magyar festők gyűjteménye állandó otthonra talált a Magyar Nemzeti Galériában. A Szépművészeti Múzeumban remek gyűjtemény van a külföldi festőktől.

Budapest a magyar tudományos és kulturális élet központja. A budapesti múzeumok gyűjteményei híresek és gazdagok. A könyvtárakban többmillió könyv van. A Magyar Tudományos Akadémia kutató intézeteiben szorgalmas tudományos munka folyik. (A Magyar Tudományos Akadémiát 1825-ben alapították. Széchenyi István, a nagy magyar államférfi, birtokainak egy évi jövedelmét ajánlotta fel az Akadémia megalapítására. Az Akadémia nagy hatással volt és van a magyar kultúréletre.) A magyar nyelv tisztántartásával az Akadémia van megbízva.

Bár a kultúrközpont Budapesten van, a vidéki városokban is élénk kultúrélet folyik. Majdnem minden nagyobb városban állandó színház és színtársulat van. A debreceni és szegedi színház a régi időkben is híres volt. Amióta televízió van a legkisebb faluban is láthatják a színház és az opera előadásait, és hallgathatják a koncertokat és a tudományos előadásokat.

A magyar opera és balettkara elsőrangú és európai hírű. Kálmán Imre és Lehár operettjei még mindig népszerűek. A színházakban a régi és új magyar darabokon kívül nagyon sok külföldi darabot játszanak. Shakespeare darabok minden évben műsoron szerepelnek. A magyarok a mai rendszer alatt is ragaszkodnak nyugati kultúrájukhoz, amelyet ezek év alatt szereztek meg.

|                        |                               |
|------------------------|-------------------------------|
| tudós                  | scientist, scholar            |
| évezred                | thousand years                |
| megőrizni              | to preserve, keep, hold       |
| nemzedék, -e           | generation                    |
| szállni                | to fly                        |
| szentelni              | to devote, bestow             |
| közismert              | well-known                    |
| Kalocsa                | city in Hungary               |
| pingálás               | painting                      |
| tervezés               | planning                      |
| jellemző               | characteristic                |
| terítő                 | tablecloth                    |
| remekmű                | masterpiece                   |
| csipke                 | lace                          |
| szakértő               | expert, specialist            |
| ugyan                  | although                      |
| harc                   | struggle, fight               |
| lírai                  | lyrical                       |
| költészet              | poetry                        |
| mester, -e             | master                        |
| hasonlítani            | to compare                    |
| epikus                 | epic                          |
| értékes                | valuable                      |
| bárá                   | baron                         |
| kör, -ök, -e           | circle, ring, club            |
| fordítani              | to translate                  |
| vezér, -e              | leader                        |
| tehetséges             | talented, gifted              |
| meghalni               | to die                        |
| kikiáltani             | to proclaim                   |
| örök, -öt,             | eternal, everlasting, endless |
| értelem, értelmet,     |                               |
| értelme                | meaning                       |
| díj, -at               | prize                         |
| könyvtár, -ak, -a      | library                       |
| akadémia               | academy                       |
| kutató                 | research                      |
| birtok, -a             | estate                        |
| jövedelem, jövedelmet, |                               |
| jövedelme              | income                        |
| felajánlani            | to offer, pledge              |
| hatás                  | influence                     |
| megbízva               | in charge of                  |
| élénk                  | lively                        |
| színtársulat, -a       | theatrical company            |
| előadás                | lecture                       |
| balettkar, -a          | corps de ballet               |
| darab, -ja             | play                          |
| ragaszkodni            | to cling, to stick            |

## ÁLLAMIGAZGATÁSI SZERVEK MAGYARORSZÁGON

Basic Sentences

## VESZPRÉMI

Hello, Mr. Anderson. I see you're working.

this month's  
council of ministers  
notes  
to read off and on,  
browse

Jó napot, Anderson úr! Látom, dolgozik.

e havi  
minisztertanács  
jegyzet, -e  
olvasgatni

## ANDERSON

Yes. Last week I attended the monthly cabinet session and I'm reading over the notes I took there.

capacity

Igen. A múlt héten részt vettem a minisztertanács e havi értekezletén. Az ott készült jegyzeteimet olvasgatom.

minőség, -e

## VESZPRÉMI

Really? I'm certain you heard many interesting things. In what capacity were you invited?

observer  
two of us  
officer

Igazán? Biztosan sok érdekes dolgot hallott. Milyen minőségben hívták meg?

megfigyelő  
kettőnk  
tiszt, -je

## ANDERSON

I participated as a diplomatic observer. Only two of us were invited from the Embassy, the political officer and I.

closed, private, exclusive  
open, public  
items of the agenda  
to discuss, negotiate

Diplomáciai megfigyelőként vettem részt. Csak kettőnket hívtak meg a követségről: a politikai tisztet és engem.

zártkörű  
nyilvános  
napirendi pont, -ja  
tárgyalni

## VESZPRÉMI

From what you say I gather it wasn't a closed session but rather an open one. What were the main agenda items discussed by the cabinet members?

budget  
plan, proposals  
to debate  
parliament  
to submit  
approval  
for

Ezek szerint nem zártkörű, hanem nyilvános volt az értekezlet. Mi volt a fő napirendi pont, amiről a miniszterek tárgyaltak?

költségvetés  
tervezet, -e, -je  
vitatni, megvitatni  
országgyűlés  
terjesztani  
jóváhagyás  
végzett

## ANDERSON

There were many things on the agenda, but only next year's budget proposals were debated. I've heard that since then it has been brought before the house for approval.

to vote  
to pass (a bill), to  
vote for a bill  
portfolio, department,  
ministry  
significant, essential  
to compare

Sok minden volt napirenden, de csak a jövő évi költségvetési tervezetet vitatták meg. Hallottam, hogy azóta az Országgyűlés elé terjesztették jóváhagyás végett.

szavazni  
megszavazni  
  
tárca  
  
lényeges  
viszonyítani

## VESZPRÉMI

I understand that the representatives voted its approval yesterday. But tell me, in which ministry's budget proposals were there significant changes as compared to the previous year?

scope, framework, compass  
national economic plan  
modification

Úgy tudom, a képviselők meg is szavazták tegnap. De mondja, melyik tárca költségvetésében van lényeges változás az előző évihez viszonyítva?

keret, -e, -je  
népgazdasági terv, -e  
módosítás

## ANDERSON.

The budgets ('the scopes') of the Light Industry and the Building and Construction Ministries were increased because of the modification of the national economic plan.

publication, statement,  
communiqué  
to establish

A Könnyűipari és az Építésügyi Minisztériumok kereteit növelték a népgazdasági terv módosítása miatt.

közlemény  
létesíteni

## VESZPRÉMI

I read that in one of the communiqués of the State Planning Office. To raise the standard of living more light industries are being established and many apartments are being built.

foundry, metallurgy  
to diminish  
at somebody's expense  
as well as, just as

Ezt olvastam az Országos Tervhivatal egyik közleményében. Az életszínvonal emelésére több könnyűipari vállalatot létesítenek és sok új lakást építenek.

kohó  
csökkenteni  
rovására  
valamint

## ANDERSON

On the other hand, the budgets of the Ministry of Metallurgy and Machine Industry as well as the Ministry of Heavy Industry were decreased. During the past years these ministries received the most money, and that in many cases at the expense of the others.

Ezzel szemben a Kohó- és a Gépipari, valamint a Nehézipari Minisztérium kereteit csökkentették. Az elmúlt években ezek a tárcák kapták a legtöbb pénzt s ez sok esetben a többi rovására ment.

measures, steps  
for the good of  
be good for, benefit

intézkedés  
javára  
javára válik (szolgál, van)

## VESZPRÉMI

Do you think that the government's  
new measures are for the people's  
benefit?

Gondolja, hogy a kormány új  
intézkedései a nép javára válnak?

by all means, without doubt  
culture, education  
spheres of authority,  
jurisdiction

feltétlenül  
művelődés  
hatáskör, -e

## ANDERSON

By all means. The budget of the  
Ministry of Education has also been  
increased. As you know, the direction  
of education and cultural life comes  
under this ministry.

Feltétlenül. A Művelődésügyi  
Minisztérium kereteit is növelték.  
Amint tudja, ennek a tárcának a  
hatáskörébe tartozik az oktatás és a  
kulturális élet irányítása.

expert, specialist  
to train, teach

szakember  
képezni

## VESZPRÉMI

Yes, I know. Then more schools will  
be built and the majority of young  
people can be trained to be specialists.

Tudom. Akkor több iskolát fognak  
építeni és a fiatalság nagy részét  
szakemberekké tudják képezni.

need

szükség, -e

## ANDERSON

There is really quite a great need  
for this in Hungary.

Erre bizony Magyarországnak elég  
nagy szüksége van.<sup>2</sup>

## VESZPRÉMI

Have you heard anything about the  
Ministry of Agriculture?

Hallott valamit a Földművelésügyi  
Minisztériumról is?

organ  
organization

szerv, -e  
megszervezés

## ANDERSON

Only that this organization has a  
hard time getting agriculture  
organized.

Csak annyit, hogy ennek a szervnek  
nagyon nehéz dolga van a mezőgazdaság  
megszervezésével.

assistance

támogatás

## VESZPRÉMI

I don't understand why. Certainly  
even in the past it received every  
assistance from the government.

Nem értem, hogy miért. Hiszen a  
múltban is megkapott minden  
támogatást a kormánytól.

adopted (procedure)  
method  
manpower, labor  
problem

alkalmazott  
módszer, -e  
munkaerő  
probléma



## ANDERSON

That's true, but the method of production that has been adopted is not always successful. Besides, there are labor problems in the agricultural cooperatives.

make use of, take  
advantage of  
harvest

## VESZPRÉMI

I understand that last summer the army had to be used to gather in the harvest.

Ministry of National Defense  
to postpone, delay  
to keep postponing, delaying  
harvest

## ANDERSON

Yes. Fortunately the Ministry of National Defense did not delay its assistance. The army was ordered out for the harvest wherever it was needed.

order  
to issue  
somehow

## VESZPRÉMI

I've heard that the Ministry of Labor will issue new directives to solve these problems somehow.

state administration,  
management  
cooperation

## ANDERSON

I've also heard that. The Government thinks it's important that there should be full cooperation among the state administrative branches. I believe in most areas this has already been achieved.

interpreter  
firm  
representative, deputy,  
delegate

Az igaz, de az alkalmazott termelési módszer nem mindig sikeres. Azonkívül munkaerő problémák is vannak a termelőszövetkezetekben.

igénybe venni  
betakarítás

Úgy tudom, a múlt nyáron a katonaságot kellett igénybe venni a termés betakarítására.

honvédelmi minisztérium  
halasztani  
halogatni  
aratás

Igen. Szerencsére a Honvédelmi Minisztérium nem halogatta a segítség megadását. Ahol szükség volt rá, oda mindenhova kirendelte a katonákat az aratáshoz.

rendelkezés  
kibocsátani  
valamiképpen

Azt hallottam, hogy a Munkaügyi Minisztérium új rendelkezéseket fog kibocsátani, hogy valamiképpen megoldják ezeket a bajokat.

államigazgatás  
együttműködés

Ezt én is hallottam. A kormány fontosnak tartja, hogy az államigazgatás szervei között meg legyen a teljes együttműködés. Azt hiszem a legtöbb területen már meg is van.

tolmács  
cég, -e  
megbízott, -at, -ja

## VESZPRÉMI

That's true. Recently I participated as an interpreter at the negotiations between the Ministry of Foreign Trade and some foreign firms. The representatives of several ministries were there and I noticed that their cooperation was perfect.

set goal, aim, target  
fulfillment, accomplishment  
depend on (something)

## ANDERSON

That's good to hear, because the different Ministries are dependent on one another in carrying out their functions. The attainment of the goals in many respects depends on the effectiveness of their cooperation.

to enlarge, widen  
network

## VESZPRÉMI

What do you say to the plan of the Transportation and Postal Ministry to enlarge the air and rail networks throughout the country?

timely  
came up (in discussion)  
recently, lately  
tourist  
toward, about  
foreign exchange  
income  
it means

## ANDERSON

In my opinion it's very timely and this came up in the recent Ministers' session, because lately many foreign tourists who are interested in conditions here have been coming to this country. This is an important source of income in foreign currency for the Ministry of Finance.

Ministry of Interior  
to make easier  
issuance

## VESZPRÉMI

Since the Department of Interior eased the issuing of passports many from here are now traveling abroad too.

Ez igaz. A múltkor tolmácsként részt vettem a Külkereskedelmi Minisztérium külföldi cégekkel való üzleti tárgyalásán. Több tárca megbízottja volt ott és úgy láttam, hogy az együttműködés tökéletes.

kitűzött  
teljesítés  
(valamin) múlik

Ezt jó hallani. Hiszen az egyes miniszteriumok működésükben egymástól függenek. A kitűzött terv teljesítése is sokban azon múlik, hogy mennyire jó az együttműködés.

bővíteni, kibővíteni  
hálózat, -ja

Mit szólna ahhoz, hogy a Közlekedés és Postaügyi Minisztérium ki akarja bővíteni a repülő és vasúti hálózatot az országban?

időszerű  
szóban volt  
újabbán  
turista  
iránt  
deviza  
bevétel  
jelent

Szerintem nagyon időszerű, s ez szóban is volt az értekezleten. Újabbán sok külföldi turista érkezik az országba, akik az itteni helyzet iránt érdeklődnek. Ez a Pénzügyminisztériumnak fontos deviza-bevételt jelent.

belügyminisztérium  
megkönnyíteni  
kiadás

Mióta a Belügyminisztérium megkönnyítette az útlevelek kiadását, innen is sokan utaznak külföldre.

ANDERSON

Can they get foreign currency?

relative

VESZPRÉMI

Very little. The majority go and visit their relatives or friends.

document

ANDERSON

I believe they have to do a considerable amount of running around to get the necessary documents for the trip.

out of one's turn

VESZPRÉMI

That depends on their reason for going abroad. My son works for the Ministry of Health and they're sending him to Switzerland on Government business. He didn't have to wait for his passport but received it immediately.

ANDERSON

I'm glad your son's going abroad because I'm certain he'll see many interesting things. Is he going by rail or by air?

latter  
namely, that is  
far, away

VESZPRÉMI

I think he's going by air ('the latter') because he can spend only a week away from his office.

to save

ANDERSON

Switzerland's only a few hours by air. He can save considerable time by flying. Is he going alone?

bear  
wolf

Kapnak devizát?

rokon

Nagyon keveset. A legtöbb ember a rokonait vagy ismerőseit megy látogatni.

okmány

Gondolom sokat kell szaladgálniuk, hogy megszerezzék az utazáshoz szükséges okmányokat.

soron kívül

Az attól függ, hogy milyen ügyben mennek külföldre. A fiam az Egészségügyi Minisztériumban dolgozik és hivatalosan küldik ki Svájcba. Neki nem kellett várni az útlevele, hanem soron kívül megkapta.

Örülök, hogy megy külföldre a fia. Sok érdekes dolgot fog látni. Vonaton utazik vagy repülőgéppel?

utóbbi  
ugyanis  
távol

Azt hiszem az utóbbival, ugyanis csak egy hetet tölthet távol a hivatalától.

megspórolni

Svájc csak pár órányira van repülővel. Sok időt megspórol, ha repül. Egyedül megy?

medve  
farkas

## VESZPRÉMI

No, two of his friends from the Department of Justice are going with him. Perhaps you know them - one is called Medve, the other, Farkas.

Nem, Két barátja megy veled, akik az Igazságügyminisztériumban dolgoznak. Talán ismeri is őket: Medvének hívják az egyiket, Farkasnak a másikat.

all (of us, you, them)  
to all of them

mindnyájan  
mindnyájuknak

## ANDERSON

Yes, I've met them a few times. Please extend my greetings to all of them. I hope they have a pleasant trip and enjoy the journey.

Igen, találkoztam velük egy párszor. Adja át mindnyájuknak üdvözleteimet. Remélem, hogy kellemesen fognak utazni és élvezni fogják az utat.

all three (of us, you, them)

mindhárman

## VESZPRÉMI

I'll give your regards to all three.

Mindháromjuknak át fogom adni.

## Notes to the Basic Sentences

- <sup>1</sup> Miatt and végett are synonyms.
- <sup>2</sup> Szüksége van valamire. Note that the Hungarian pattern for "it needs" consists of the noun for "need" plus personal ending plus van. The English object of "needs" is rendered in Hungarian by the corresponding substantive and the suffix -ra, -re.

Közmondások - Proverbs

Sok kéz, hamar kész.  
Jó útitárs a tudomány.  
Aki sokat ígér, keveset ad.  
Segíts magadon s Isten is megsegít.  
Nem használ a jó ló, ha a kocsis nem jó.  
Nézd meg az anyát, vedd el a lányát.  
Ne szólj szám, nem fáj fejem.  
Lassú víz partot mos.

## Notes on Grammar

## A. Verbal Prefixes

Reference List of the Most Common Verbal Prefixes:

|            |          |
|------------|----------|
| abba-      | körül-   |
| agyon-     | közbe-   |
| alá-       | közzé-   |
| át-        | külön-   |
| be-        | le-      |
| bele-      | meg-     |
| el-        | mellé-   |
| ellen-     | neki-    |
| elő-       | oda-     |
| előre-     | össze-   |
| fel-       | rá-      |
| félbe-     | rajta-   |
| félre-     | széjjel- |
| felül-     | szét-    |
| fenn-      | tova-    |
| hátra-     | tovább-  |
| helyre-    | túl-     |
| hozzá-     | utána-   |
| ide-       | végbe-   |
| keresztül- | végig-   |
| ki-        | vissza-  |

(For position of these prefixes in a sentence, review paragraph A, unit 12.)

## B. Frequentative Verbs

The following suffixes added to the verb root usually give to the verb the connotation of frequent, repeated or continuous action. However, in some cases they change the meaning of the verb completely. (Transitive verbs in this category have the usual definite and indefinite forms.)

(1) -gat, -get; with most monosyllabic verbs -ogat, -eget, -öget

|  | Indefinite  | Definite  |
|--|---|---|
| cserél<br>olvas<br>próbál<br>fest<br>néz<br>tölt<br>ír | cserélget<br>olvasgat<br>próbálgat<br>festeget<br>nézeget<br>töltöget<br>írogat | cserélgeti<br>olvasgatja<br>próbálgatja<br>festegeti<br>nézegeti<br>töltögeti<br>írogatja |
| hall (he hears)<br>lát (he sees)                       | hallgat (he listens)<br>látogat (he visits)                                     | hallgatja<br>látogatja  |

(2) -oz, -ez, -öz

|      |        |          |
|------|--------|----------|
| köt  | kötöz  | kötözi   |
| küld | küldöz | küldözi  |
| önt  | öntöz  | öntözi   |
| kérd | kérdez | kérdezi  |
| hord | hordoz | hordozza |

## (3) Other less commonly used suffixes:

- (a) -dogál, -degél, -dögél      áll      -      álldogál  
    él      -      éldegél  
    ül      -      üldögél
- (b) -gál, -gél      szalad      -      szaladgál  
    keres      -      keresgél
- (c) -kál      jár      -      járkál  
    úszik      -      úszkál  
    mászik      -      mászkál
- (d) -ál, -él      dob      -      dobál  
    ugrik      -      ugrál
- (e) -kod, -ked, -kőd      kap      -      kapkod  
    lép      -      lépked
- (f) -dal, -del      rug      -      rugdal  
    vág      -      vagdal

## C. Additional Suffixes

- (1) -stul, -stül is added to a word with the same auxiliary vowel as used before the corresponding plural suffix. It is rendered into English by "with", "together with", "accompanied by": családostul, gyerekestül, mindenestül.
- (2) -ként is added directly to the basic form of the word. It often corresponds to "as, like": tolmacsként ("as an interpreter") újságíróként, vendégként, barátként.
- (3) -nyi is an adjectival suffix added to the basic form of a noun denoting measure, distance, quantity: órányi, percnyi, kanálnyi, méternyi, forintnyi.
- (4) -vá, -vé is added directly to the basic form of the word. However, when the basic word ends in a consonant, the -y of the suffix is assimilated and the final consonant of the word is doubled. The suffix expresses the concept of "turning into or being changed into something": szakemberekké, követte, borrá, jóvá, kissé. This suffix is added to nouns and adjectives.
- (5) -lag, -leg is most often used to form an adverb from a noun or adjective: politikailag, sajátkezűleg, eredetileg, láthatólag főleg, tényleg.
- (6) -ul, -ül is added to the basic form of the noun, with lengthening of the vowel -a or -e when the noun ends in either sound. This suffix is used in expressions which sometimes correspond to English phrases containing "like" or "as", e.g., például, "as an example", feleségül venni "take as a wife (=marry, said of a man)"; segítségül hívni "call for help".

## D. Numerals and Indefinite Pronouns with Possessive Suffixes

Such expressions as "two of us", "five of them", etc., are rendered in Hungarian by cardinal numbers plus personal possessive suffixes: kettőnk, ötőjük. They may take case endings, depending on their use in the sentence. Indefinite pronouns are likewise frequently used with personal possessive suffixes:

|                                 |   |  |
|---------------------------------|---|--|
| mindegyikünk                    | - | every one of us                          |
| valamennyiük                    | - | all of them                              |
| sokunk                          | - | many of us                               |
| többük                          | - | a lot of them                            |
| kettőnk, mindkettőnk            | - | we two, we both                          |
| kettőtök, mindkettőtök          | - | you two, you both                        |
| kettőjük, mindkettőjük          | - | both of them                             |
| háromnk<br>hármótok<br>hármójuk |   | négyönk<br>négyötök<br>négyőjük          |
|                                 |   | mindnyájuk<br>mindnyájatok<br>mindnyájuk |

E. Verbal Endings -ít; -ul, -ül

The verbal ending -ít often indicates that the subject causes the action indicated by the verb whereas -ul, -ül usually implies that the subject is acted upon.

(Note that verbs ending in -ít are generally transitive while those ending in -ul, -ül do not take an object.)

|           |         |   |                    |
|-----------|---------|---|--------------------|
| Examples: | épít    | - | he builds          |
|           | épül    | - | it is being built  |
|           | lassít  | - | he slows (it) down |
|           | lassul  | - | it is slowing down |
|           | egyesít | - | he unites          |
|           | egyesül | - | it is being united |

(See also Section D, Unit 15)

F. Table of Variant Forms of Benne

| Hol?                          | Hova?                                    | Honnan?                          |
|-------------------------------|--|----------------------------------|
| bennem<br>benned<br>benne     | belém<br>beléd<br>bele (belé,<br>beléje) | belőlem<br>belőled<br>belőle     |
| bennünk<br>bennetek<br>bennük | belénk<br>belétek<br>beléjük             | belőlünk<br>belőletek<br>belőlük |

G. Bennünket, Benneteket

Bennünket and benneteket are often used as variant accusative forms corresponding to minket and titeket respectively.

## VARIATION DRILL

## I

1. Esténként olvasgatni szoktam. In the evenings I usually read.
- a. The girl was pretty and everybody kept looking at her. A lány szép volt, mindenki nézegette.
- b. My friends ask me frequently to go with them on excursions. A barátaim hívogatnak, hogy menjek velük kirándulni.
- c. My wife just keeps trying on one dress after another in the shop, and finally she doesn't buy anything. A feleségem csak próbálgatja a ruhákat az üzletben és végül is nem vesz semmit.
- d. John spent a long time selecting a necktie. János sokáig válogatott a nyakkendők között.
- e. The Ministry of National Defense didn't delay assistance. A Honvédelmi Minisztérium nem halogatta a segítség megadását.
2. A rabló magyarázta a dolgot, de hiába. The burglar kept explaining the matter, but in vain.
- a. In America men also wash and dry the dishes. Amerikában férfiak is mosogatnak és törülgetnek.
- b. Many people in Hungary listen to the Voice of America. Magyarországon sok ember hallgatja Amerika Hangját.
- c. The child had no appetite; he didn't eat; he just nibbled at the food. A gyerekeknek nem volt étvágya; nem evett, csak eszegetett.
- d. Now and then he would pick up the bottle and drink the good Hungarian brandy. Néha-néha felvette az üveget és iszogatta a jó magyar pálinkát.
3. A szél nyitogatta az ablakokat. The wind kept blowing the windows open.
- a. The host kept on pouring wine into the glasses all evening. A házigazda egész este töltögette a poharakba a bort.
- b. In the hotel the doorman kept greeting everybody. A portás mindenkinek köszöngetett a szállodában.
- c. The children kept on singing and drawing. A gyerekek énekelgettek és rajzolgattak.
- d. The women are painting in Kalocsa. Kalocsán az asszonyok festegetnek.
4. A fiúk álldogálnak a sarkon. The boys are standing around on the corner.
- a. They continued sitting under the trees. A fák alatt üldögéltek.
- b. He had to run around a lot before he got a passport. Sokat kellett szaladgálnia, amíg útlevelet kapott.
- c. Little Red Riding Hood walked and walked in the forest. Piroska ment, mendegélt az erdőben.
- d. I had to search for a long time until I found the book I was looking for. Sokáig kellett keresgélnem, amíg megtaláltam a könyvet, amit kerestem.



5. Sok ember járkal a parkban.

- a. There are ducks swimming around on the lake.
- b. Children like to write in their books.
- c. Peter's jumping up and down on the stairs.
- d. He keeps sending me here and there.
- e. There are birds flying from branch to branch.
- f. Please chop up the meat.

Many people are strolling in the park.

Kacsák úszkálnak a tavon.

Gyerekek szeretnek a könyvükben írkalni.  
Péter a lépcsőn le és fel ugrál.

Ide-oda küldözget engem.

A madarak ágról - ágra röpködnek.

Legyen szíves, vágdalja össze a húst.

## II

1. Jöjjön el a koncertra családbstul.

- a. The Kovácses left this morning with everything.
- b. The boy fell into the water with his clothes on.
- c. My aunt arrived with her cat.
- d. The diplomats were there with their wives.
- e. The Johnsons went to Europe with their children.

Come to the concert with your family.

Kovácsék ma reggel elmentek mindenestül.  
A fiú beleesett a vízbe ruhástul.

A nagynéném megérkezett macskástul.  
A diplomaták ott voltak feleségstul.

Johnsonék Európába mentek gyerekestül.

2. Fekete újsáqíróként ment külföldre.

- a. I was present at the cabinet session as a diplomatic observer.
- b. Alexander works in a factory as a common laborer.
- c. The other day he participated at a foreign conference as an interpreter.
- d. In the swimming competition our sons came in (as) first.
- e. I went as a friend but they received me as an enemy.
- f. Kovács went to Austria as the chief of the Hungarian delegation.
- g. The Hungarian language professor at the University of London arrived in Budapest as the guest of the Institute of Cultural Relations.

Fekete went abroad as a journalist.

Diplomáciai megfigyelőként vettem részt a minisztertanács értekezletén.

Sándor egyszerű munkásként dolgozik a gyárban.  
A napokban tolmácként részt vett egy külföldi tárgyaláson.

Az úszóversenyben elsőként a mi fiaink érkeztek be.  
Barátként mentem, de ellenségként fogadtak.

Kovács a magyar küldöttség vezetőjeként ment Ausztriába.

A londoni egyetem magyar nyelvtanára Budapestre érkezett a Kulturkapcsolatok Intézete vendégeként.

3. Svájc csak pár órányira van repülővel.

- a. There is only about a spoonful of medicine in the bottle.
- b. Siófok is about two hours from Budapest by express train.
- c. I won't sell a yard of that material.
- d. I want five forints-worth of grapes.
- e. The Kovácses' daughter is already of marriageable age.

Switzerland is only a few hours away by air.

Csak egy kanálnyi orvosság van az üvegben.

Siófok Budapesttől két órányi távolságra van gyorsvonaton.

Egy méternyit sem adok el abból az anyagból.

Öt forintnyi szőlőt kérek.

Kovácsék lánya már anyányi.

4. Ma a fiatalságot szakemberekké akarják képezni.

- a. They appointed my friend ambassador.
- b. They elected Eisenhower President of the U.S. twice.
- c. At the end of the last century Budapest developed into a metropolis.
- d. Field sports became popular (mass) sports in the last decade.
- e. We came out of dust and to dust we shall return.
- f. Jesus turned the water into wine.

Today they want to train the young to be specialists.

Kinevezték a barátomat követté.

Eisenhowert kétszer választották meg az Egyesült Államok elnökévé. A múlt század végén Budapest világvárossá fejlődött.

Az atlétika az utolsó évtizedben tömegsporttá lett.

Porból lettünk és porrá leszünk.

Jézus a vizet borrrá változtatta.

5. Mi tette Amerikát nagyvá?

- a. Make your family happy.
- b. A good government wants to make its people rich.
- c. What we do badly is sometimes hard to remedy.
- d. Did John adopt the idea?
- e. The cake is a little scorched.
- f. Cut this paper in two.
- g. The child decided to go out into the world.

What made America great?

Tegye boldoggá a családját.

A jó kormány gazdaggá akarja tenni a népet.

Amit rosszul csinálunk, azt nehéz néha jóvá tenni.

János magáévá tette az ötletet?

Egy kissé megégett a torta.

Vágja ketté ezt a papírt.

A gyerek elhatározta, hogy világgá megy.

6. Eredetileg orvos akart lenni.

- a. The world is divided into two parts politically and economically.
- b. The representatives voted unanimously for the budget proposal.
- c. The minister signed the order himself.
- d. Peter built the house himself ("with his own hands").
- e. Apparently everything is in order.
- f. If possible, come early.

Originally he wanted to be a doctor.

Politikailag és gazdaságilag a világ két részre van osztva.

A képviselők egyhangúlag megszavazták a költségvetési tervezetet.

A miniszter sajátkezűleg írta alá a rendeletet.

Péter sajátkezűleg építette a házat.

Látszólag minden rendben van.

Lehetőleg jöjjenek korán.

7. Mit tud például felhozni? What can you give (bring up) as an example?
- a. During the war many buildings served as hospitals. A háború alatt sok épület kórházzul szolgált.
- b. Whom should I call (to help) if something goes wrong? Ha valami baj van, kit hívjak segítségül?
- c. The Hungarian Prime Minister entertained the foreign ambassadors in Budapest. A magyar miniszterelnök vendégül látta a Budapesten levő külföldi követeket.
- d. The newspapers reported that a new German-American trade agreement had been signed. Az újságírók hírül adták, hogy egy új német-amerikai árucere-forgalmi szerződést írtak alá.

## III

1. Ez a kocsí kettőnké. This car belongs to us both.
- a. The house belongs to all of us. A ház mindnyájunké.
- b. The factory belongs to the three of them. A gyár hármójuké.
- c. The land belongs to the five of us. A föld ötőnké.
- d. The money belongs to the four of them. A pénz négyőjüké.
- e. Is Alexander the oldest of the four of you? Négyötök közül Sándor a legöregebb?
2. Mindnyájukat üdvözlöm. My greetings to all of them.
- a. I'll give your regards to all three. Mindhármójuknak át fogom adni az üdvözleteit.
- b. We two already have seats. Kettőnknek már van helye.
- c. I'm expecting all of them. Várom valamennyiüket.
- d. I brought the food for the three of us. Az ennivalót hármónknak hoztam.
- e. They talked about both of you. Mindkettőtökről beszéltek.

## IV

1. Nem fogsz csalódní bennem. You won't be disappointed in me.
- a. Why don't you trust us? Miért nem bízik meg bennünk?
- b. I don't know what you see in them. Nem tudom, hogy mit lát bennük.
- c. I thought he was a nice fellow, but I was very disappointed in him. Azt hittem, hogy rendes ember, de nagyot csalódtam benne.
- d. I don't understand how you could trust them. Nem értem, hogyan tudott megbízni bennük.
- e. I found a friend in him. Barátot találtam benne.

2. Elnök lett belőle. He became president.
- a. If it hadn't been for the war I would've become a doctor. Ha nem jött volna közbe a háború, orvos lett volna belőlem.
- b. I couldn't get a word out of them. Egy szót sem tudtam kivenni belőlük.
- c. This child doesn't study; he'll never amount to anything. Ez a gyerek nem tanul, semmi sem lesz belőle.
- d. What'll become of us? Mi lesz belőlünk?
- V
1. Nehéz az angol csapat ellen játszani. It's difficult to play against the English team.
- a. There's no remedy (medicine) against death. Halál ellen nincs orvosság.
- b. There were too many against us. Nagyon sokan voltak ellenünk.
- c. The newspapers wrote against the policy of the president. Az újságok az elnök politikája ellen írtak.
- d. Nothing can be done about (against) this. Ez ellen nem lehet semmit tenni.
- e. Are you also against me? Maga is ellenem van?
2. Ki által tudta meg a hírt? Through whom did you get the news?
- a. I sent a letter through my friend. Küldtem egy levelet a barátom által.
- b. I learned through him that they want to transfer me to Budapest. Általa tudtam meg, hogy Budapestre akarnak helyezni.
- c. The sum paid by (through) us wasn't enough. Az általunk fizetett összeg nem volt elég.
- d. I heard about the accident through them. Általuk hallottam a balesetről.
3. Az itteni helyzet iránt érdeklődnek. They're interested in (about) conditions here.
- a. The man was inquiring about the salary. A férfi a fizetés iránt érdeklődött.
- b. I'd like to ask when the train will arrive. Szeretnék érdeklődni aziránt, hogy mikor érkezik meg a vonat.
- c. He was always friendly towards me. Mindig jóakarattal volt irántam.
- d. The police were inquiring about him. A rendőrség érdeklődött iránta.
- e. Nobody was inquiring about us. Senki sem érdeklődött irántunk.

4. Az új intézkedések a nép javára válnak.  
 a. We'll benefit from the new method of production.  
 b. The new school will be for the benefit of the village.  
 c. It's to their own benefit if the children are getting more training.  
 d. The bank didn't credit me with twenty dollars.  
 e. Ferencváros won the soccer game 5 to 2.
- The new measures will be for the benefit of the people.  
 Az új termelési módszer javunkra válik.  
 Az új iskola a falu javára fog szolgálni.  
 Csak a javukra válik, ha a gyerekek többet edzik magukat.  
 A bank nem írt javamra húsz dollárt.  
 A futballmeccs 5-2-re végződött a Ferencváros javára.
5. Helyette dolgozom.  
 a. They sent me to Bucharest instead of to Budapest.  
 b. I ordered fish instead of meat.  
 c. I'm very busy; somebody else should go instead of me.  
 d. The Kovácses couldn't go to the theater, so we went in their place.
- I'm working in his place (instead of him).  
 Budapest helyett Bukarestbe küldtek.  
 Hús helyett halat rendeltem.  
 Sok dolgom van, valaki más menjen helyettem.  
 Kovácsék nem tudtak elmenni a színházba, így mi mentünk el helyettük.
6. A feleségem nélkül vagyok itt.  
 a. Go without me.  
 b. Without saying a word he did what I told him to.  
 c. We got there without any trouble.  
 d. I don't know what I'd do without them.
- I'm here without my wife.  
 Menjen el nélkülem.  
 Szó nélkül megcsinálta, amit mondtam.  
 Minden baj nélkül érkezünk meg.  
 Nem tudom, hogy mit csinálnék nélkülek.
7. Mondja utánam ezt a szót.  
 a. The Kovácses arrived after us.  
 b. We went after them as far as Washington.  
 c. I go only according to the way I feel; I don't listen to anyone else.  
 d. I didn't believe that she was inquiring after him.
- Say this word after me.  
 Kovácsék utánunk érkeztek meg.  
 Washingtonig utánuk mentünk.  
 Csak a magam feje után megyek, nem hallgatok másra.  
 Nem hittem, hogy érdeklődik utána.

## VI

1. Mindenki számára lesz jegy.  
Mindenki részére lesz jegy.
- a. I won't be home to anybody.  
b. They built a hotel for the workers.  
c. I asked her to bring me a newspaper.  
d. There's no place here for you.  
e. The President is home only to the French ambassador.
2. Kívülem nem megy senki.  
Rajtam kívül nem megy senki.
- a. Nobody stayed after ten besides them.  
b. Nobody was in the building besides us.  
c. I have nobody besides her.  
d. Who'll be there besides you?
3. Mi végett jött Washingtonba?  
Mi miatt jött Washingtonba?
- a. I came in order to be able to meet you.  
b. People go to the mountains for rest.  
c. He was called back from Budapest because of a girl.  
d. What are we for in the world?
4. Az elnök szerint nem lesz háború.  
Az elnök véleménye szerint nem lesz háború.
- a. In my opinion that isn't quite certain.  
b. According to them it's very good this way.  
c. In our opinion the boys are not incorrigible.  
d. According to him they are easily influenced.
- There will be tickets for everybody.
- Senki számára nem vagyok itthon.  
Építettek egy szállodát a munkások részére.  
Megkértem, hogy hozzon egy újságot számomra.  
Itt nincs hely részedre.  
Az elnök csak a francia nagykövet részére van otthon.
- Nobody else is going besides me.
- Kívülük nem maradt senki tíz után.  
Rajtunk kívül nem volt senki az épületben.  
Rajta kívül nincsen senkim.  
Ki lesz még ott kívüled?
- Why did you come to Washington?
- Avégett jöttem, hogy magával találkozhassam.  
Az emberek pihenés végett mennek a hegyekbe.  
Egy lány miatt hívták vissza Budapestről.  
Mi végett vagyunk a világon?
- According to the president there won't be any war.
- Szerintem ez nem olyan biztos.  
A véleményük szerint ez így van jól.  
A véleményünk szerint a fiúk nem javíthatatlanok.  
Szerinte könnyen befolyásolhatók.

## VII

A műsor szerint most költeményeket fognak szavalni.

- a. According to the treaty Hungary is increasing its shipments of grain.
- b. By right he should be in jail.
- c. According to the new order they eased the issuing of passports.
- d. According to the budget proposals they diminished the budget (scope) of the Ministry of Heavy Industry.

According to the program they're going to recite poems now.

- A szerződés szerint Magyarország növeli a gabona szállítását.
- Igazság szerint börtönben kellene lennie.
- Az új rendelet szerint megkönnyítették az útlevelek kiadását.
- A költségvetési tervezet szerint a Nehézipari Minisztérium kereteit csökkentették.

## TRANSFORMATION DRILL

## I

Instructor: Az apám abbahagyta a dohányzást.

Student: Az apám nem hagyta abba a dohányzást.

1. Az olasz és a jugoszláv kormány közötti tárgyalások abbamaradtak. Az olasz és a jugoszláv kormány közötti tárgyalások nem maradtak abba.
2. A nagy esők miatt abbahagyták az út építését. A nagy esők miatt nem hagyták abba az út építését.
3. Ezt az esetet az újságok agyonhallgatták. Ezt az esetet az újságok nem hallgatták agyon.
4. Minden évben átszervezik a Kohó- és Gépipari Minisztériumot. Minden évben nem szervezik át a Kohó- és Gépipari Minisztériumot.
5. Amikor Magyarországra repülünk Frankfurtban át kell szállnunk. Amikor Magyarországra repülünk Frankfurtban nem kell átszállnunk.
6. Az elnök véleménye szerint át kell dolgozni az ötéves tervet. Az elnök véleménye szerint nem kell átdolgozni az ötéves tervet.
7. A követ átadta a szót a külkereskedelmi minisztérium megbízottjának. A követ nem adta át a szót a külkereskedelmi minisztérium megbízottjának.
8. Molnár a költségvetési tervezeten dolgozik: erősen be van fogva. Molnár a költségvetési tervezeten dolgozik: nincsen erősen befogva.
9. Fehér beállította a dolgot úgy, mintha az én javamra szolgált volna. Fehér nem állította be a dolgot úgy, mintha az én javamra szolgált volna.
10. A titkárnő bejelentette a francia követet a miniszternek. A titkárnő nem jelentette be a francia követet a miniszternek.
11. Befektettem az összes pénzemet ebbe az üzletbe. Nem fektettem be az összes pénzemet ebbe az üzletbe.
12. A küldöttség vezetőjének be kellett számolnia sajtóértekezleten az útjukról. A küldöttség vezetőjének nem kellett beszámolnia sajtóértekezleten az útjukról.
13. Tóth benézett hozzánk tegnap este. Tóth nem nézett be hozzánk tegnap este.
14. Ez az ember beleszeret minden nőbe. Ez az ember nem szeret bele minden nőbe.
15. A Honvédelmi Minisztérium beleegyezett abba, hogy a katonaságot vegyék igénybe a termés betakarítására. A Honvédelmi Minisztérium nem egyezett bele abba, hogy a katonaságot vegyék igénybe a termés betakarítására.

16. Mindenki bele tudja élni magát más ember helyzetébe.  
 17. A legjobb barátom a második világháborúban elesett.  
 18. A miniszter elhallgatta, hogy az ipari termelés csökkent az utolsó években.  
 19. A Magyar Tudományos Akadémián az előadás ma este elmarad.  
 20. Az általános iskolákban a beiratkozottak száma eléri a másfél milliót.  
 21. Az elnök elismerte, hogy sok a tennivaló ezen a téren.  
 22. A miniszterelnöknek ellen kell jegyeznie a pénzügyminiszter új rendelkezéseit a devizával kapcsolatban.  
 23. A finnek a háború alatt ellen tudtak állni a német túlerőnek.  
 24. A Művelődésügyi Minisztérium ellenőrzi a fiatalság nevelését.  
 25. Nagyon felfújták az újságok Kongó belpolitikai helyzetét.  
 26. A külföldi látogatók a Budapesti Nemzetközi Vásáron felkeresték a lengyel pavilont.  
 27. A vásáron felhívták a látogatók figyelmét a szerszámgépekre és a textilgyári berendezésekre.  
 28. A Magyarországon készült gépek felvehetik a versenyt a legismertebb világcégek gépeivel.  
 29. Fel akarnak állítani egy új kultúrközpontot.  
 30. A háziúr felmondta a lakásomat január elsejére.  
 31. A szovjet-amerikai árucseré forgalmi tárgyalások félbemaradtak.  
 32. A költségvetési tervezet előirányoz 500 millió forintot a szövetkezetek fejlesztésére.  
 33. Elő kell készítenem az értekezletre a szükséges iratokat.  
 34. Fennmaradtak a régi népszokások?  
 35. Az államnak fenn kell tartania a színházakat.  
 36. Holnap felül fogják bírálni a munkateljesítményeket a szövetkezetekben.  
 37. Kovács mindent félremagyaráz.  
 38. Fekete hozzáadta a lányát Tóthoz.  
 39. A külügyminiszter beszédében kiemelte fontosságát a magyar-osztrák baráti szerződésnek.  
 40. Éva kijön a fizetéséből.  
 41. Fehér mellett kitartottak a barátai.  
 42. Körülírta pontosan, hogy milyen házat akar venni.  
 43. A gyár igazgatója körül akart vezetni a gyárban.
- Nem mindenki tudja beleélni magát más ember helyzetébe.  
 A legjobb barátom nem a második világháborúban esett el.  
 A miniszter nem hallgatta el, hogy az ipari termelés csökkent az utolsó években.  
 A Magyar Tudományos Akadémián az előadás ma este nem marad el.  
 Az általános iskolákban a beiratkozottak száma nem éri el a másfél milliót.  
 Az elnök nem ismerte el, hogy sok a tennivaló ezen a téren.  
 A miniszterelnöknek ellen kell ellenjegyeznie a pénzügyminiszter új rendelkezéseit a devizával kapcsolatban.  
 A finnek a háború alatt nem tudtak ellenállni a német túlerőnek.  
 A Művelődésügyi Minisztérium nem őrzi ellen a fiatalság nevelését.  
 Nem nagyon fújták fel az újságok Kongó belpolitikai helyzetét.  
 A külföldi látogatók a Budapesti Nemzetközi Vásáron nem keresték fel a lengyel pavilont.  
 A vásáron nem hívták fel a látogatók figyelmét a szerszámgépekre és a textilgyári berendezésekre.  
 A Magyarországon készült gépek nem vehetik fel a versenyt a legismertebb világcégek gépeivel.  
 Nem akarnak felállítani egy új kultúrközpontot.  
 A háziúr nem mondta fel a lakásomat január elsejére.  
 A szovjet-amerikai árucseré-forgalmi tárgyalások nem maradtak félbe.  
 A költségvetési tervezet nem irányoz elő 500 millió forintot a szövetkezetek fejlesztésére.  
 Nem kell előkészítenem az értekezletre a szükséges iratokat.  
 Nem maradtak fenn a régi népszokások?  
 Az államnak nem kell fenntartania a színházakat.  
 Holnap nem fogják felülbírálni a munkateljesítményeket a szövetkezetekben.  
 Kovács nem mindent magyaráz félre.  
 Fekete nem adta hozzá a lányát Tóthoz.  
 A külügyminiszter beszédében nem emelte ki fontosságát a magyar-osztrák baráti szerződésnek.  
 Éva nem jön ki a fizetéséből.  
 Fehér mellett nem tartottak ki a barátai.  
 Nem írta körül pontosan, hogy milyen házat akar venni.  
 A gyár igazgatója nem akart körülvezetni a gyárban.



44. Ha közbejött volna a háború,  
sebész lettem volna. Ha nem jött volna közbe a háború,  
sebész lettem volna.
45. Leégett a tegnapi lóversenyen? Nem égett le a tegnapi lóversenyen?
46. A szerződés az év végén jár le. A szerződés az év végén nem jár le.
47. A földművelésügyi miniszter  
leköszönt az állásáról. A földművelésügyi miniszter nem  
köszönt le az állásáról.
48. A jövő évi gabona termést a francia kormány le akarja kötni. A jövő évi gabona termést a francia kormány nem akarja lekötni.
49. A reggeli hírekben hallottam, hogy a kormány lemondott. A reggeli hírekben hallottam, hogy a kormány nem mondott le.
50. A beszélgetések meggyőztek minket arról, hogy a világszervezet tagjai érdeklődnek a magyar ügy iránt. A beszélgetések nem győztek meg minket arról, hogy a világszervezet tagjai érdeklődnek a magyar ügy iránt.
51. Megérjük, hogy az emberek eljutnak a holdba? Nem érjük meg, hogy az emberek eljutnak a holdba?
52. Meg akarják most beszélni, hogy hova mennek kirándulni. Nem akarják most megbeszélni, hogy hova mennek kirándulni.
53. Reggel kilenckor nekikezd a munkának. Reggel kilenckor nem kezd neki a munkának.
54. Ferenc és én neki akartunk fogni a probléma megoldásának. Ferenc és én nem akartunk nekifogni a probléma megoldásának.
55. A magyar és a francia ökölvívők összemérték az erejüket. A magyar és a francia ökölvívők nem mérték össze az erejüket.
56. Máriát a barátnője rávette, hogy menjenek New Yorkba. Máriát nem a barátnője vette rá, hogy menjenek New Yorkba.
57. A felesége rá akarta beszélni, hogy utazzanak külföldre. A felesége nem akarta rábeszélni, hogy utazzanak külföldre.
58. Kovács ráfizetett az üzletre. Kovács nem fizetett rá az üzletre.
59. A barátja ráadta a fejét az ivásra. A barátja nem adta rá a fejét az ivásra.
60. A rendőrség rajtakapta a rablókat. A rendőrség nem kapta rajta a rablókat.
61. A problémák megoldása tovább fog tartani, mint ahogy gondolják. A problémák megoldása nem fog tovább tartani, mint ahogy gondolják.
62. Ebben az évben az ipar teljesítette a kitűzött tervet. Ebben az évben az ipar nem teljesítette túl a kitűzött tervet.
63. A miniszter véleménye szerint már túljutottak a bajokon. A miniszter véleménye szerint még nem jutottak túl a bajokon.
64. Utána kellett járnom, hogy megkapjam az utazáshoz szükséges okmányokat. Nem kellett utánajárnom, hogy megkapjam az utazáshoz szükséges okmányokat.
65. Utána kellene nézni, hogy miért nem válaszoltak még a belügyminisztériumból? Nem kellene utánanézni, hogy miért nem válaszoltak még a belügyminisztériumból?
66. Feketének végig kellett vezetnie a gyárban a látogatókat. Feketének nem kellett végigvezetnie a gyárban a látogatókat.
67. Végignézte a teniszversenyt? Nem nézte végig a teniszversenyt?
68. Amikor hazaérek, végigfekszem az ágyon. Amikor hazaérek, nem fekszem végig az ágyon.
69. A mezőgazdasági termelés a múlt évben visszaesett. A mezőgazdasági termelés a múlt évben nem esett vissza.
70. Ez az ember visszaél a hivatalos hatalmával. Ez az ember nem él vissza a hivatalos hatalmával.

## II

## A

Instructor: Szeretem a kirakatokat nézni.

Student: Szeretem a kirakatokat nézegetni.

- |   |  |
|---|--|
| 1. Kovácsék sokat utaznak külföldön.                        | Kovácsék sokat utazgatnak külföldön.                       |
| 2. János minden óra után beszél a tanárjával.               | János minden óra után beszélget a tanárjával.              |
| 3. Este van, hívom a gyerekeket lefeküdni.                  | Este van, hívogatom a gyerekeket lefeküdni.                |
| 4. Most már kezdünk magyarul olvasni.                       | Most már kezdünk magyarul olvasgatni.                      |
| 5. Éva az üzletben ruhákat próbál.                          | Éva az üzletben ruhákat próbálgat.                         |
| 6. A gyerek az asztal mellett ül és rajzol.                 | A gyerek az asztal mellett ül és rajzolgat.                |
| 7. Esténként virágokat öntözünk a kertben.                  | Esténként virágokat öntözgetünk a kertben.                 |
| 8. A városban órák hosszat sétálok.                         | A városban órák hosszat sétálgatok.                        |
| 9. Ez az ember túl sokat magyaráz.                          | Ez az ember túl sokat magyarázgat.                         |
| 10. A férfiak lassan isszák a jó magyar bort.               | A férfiak lassan iszogatják a jó magyar bort.              |
| 11. Fekete virágokat fest.                                  | Fekete virágokat festeget.                                 |
| 12. Fehérné számolja, hogy megveheti-e az új ruhát magának. | Fehérné számolgatja, hogy megveheti-e az új ruhát magának. |
| 13. A feleségem mindig kicseréli a ruhákat, amit vesz.      | A feleségem mindig cserélgeti a ruhákat, amit vesz.        |
| 14. Sokat kell javítani a kocsit.                           | Sokat kell javítgatni a kocsit.                            |
| 15. Péter mindig ír Máriának.                               | Péter mindig írogat Máriának.                              |

## B

Instructor: A gyerekek az iskola előtt állnak.

Student: A gyerekek az iskola előtt álldogálnak.

- |  |  |
|--|--|
| 1. A fiú egész nap a kertben szalad.                       | A fiú egész nap a kertben szaladgál.                         |
| 2. Öreg asszonyok szeretnek a napon ülni.                  | Öreg asszonyok szeretnek a napon üldögélni.                  |
| 3. A férfi fáradt volt, így lassan ment.                   | A férfi fáradt volt, így lassan mendegélt.                   |
| 4. Kovácsék vettek egy házat Floridában és most ott élnek. | Kovácsék vettek egy házat Floridában és most ott éldegélnek. |
| 5. Tegnap reggeltől-estig a városban jártam.               | Tegnap reggeltől-estig a városban járkáltam.                 |
| 6. A fiúk a csónakból a vízbe ugranak.                     | A fiúk a csónakból a vízbe ugrálnak.                         |
| 7. Maga minden össze-vissza ír.                            | Maga mindent össze-vissza írkal.                             |
| 8. A kisbaba a földön mászik.                              | A kisbaba a földön mászkál.                                  |

## III

## A

Instructor: Jöjjön el a családjával.

Student: Jöjjön el családostul.

- |  |                                    |
|--|------------------------------------|
| 1. Kovács elutazott a gyerekeivel.           | Kovács elutazott gyerekestül.      |
| 2. Éva Párizsba ment, a kutyáját is elvitte. | Éva Párizsba ment kutyástul.       |
| 3. Péter tegnap elindult és mindent elvitt.  | Péter tegnap elindult mindenestül. |
| 4. A ruha rajta volt, úgy ugrott a folyóba.  | A folyóba ugrott ruhástul.         |

- |   |  |
|---|--|
| 5. A diplomáciai testület tagjai ott voltak a feleségükkel.             | A diplomáciai testület tagjai ott voltak feleségestül. |
| 6. A nagynéném megérkezett; a kutyáját és a macskáját is magával hozta. | A nagynéném megérkezett kutyástul, macskástul.         |

## B

Instructor: Fekete mint újságíró ment külföldre.  
 Student: Fekete újságíróként ment külföldre.

- |   |   |
|---|---|
| 1. József mint egyszerű munkás dolgozik a gyárban.                              | József egyszerű munkásként dolgozik a gyárban.                              |
| 2. Ma érkezett hazánkba Finnország elnöke, mint a magyar kormány vendége.       | Ma érkezett hazánkba Finnország elnöke a magyar kormány vendégeként.        |
| 3. A napokban mint tolmács vettem részt egy külföldi cégekkel való tárgyaláson. | A napokban tolmácsként vettem részt egy külföldi cégekkel való tárgyaláson. |
| 4. Mint barát jöttem, ne fogadjanak úgy, mint ellenséget.                       | Barátként jöttem, ne fogadjanak ellenségként.                               |
| 5. István, mint a kereskedelmi küldöttség vezetője, előre utazott Londonba.     | István a kereskedelmi küldöttség vezetőjeként előre utazott Londonba.       |

## IV

## A

Instructor: Barátot találtam magában.  
 Student: Barátot találtam benne.

- |  |                                    |
|--|------------------------------------|
| 1. Nem fog csalódní Kovácsékban.           | Nem fog csalódní bennük.           |
| 2. Megbízik a lányban?                     | Megbízik benne?                    |
| 3. Tévedtem a szomszédaimban.              | Tévedtem bennük.                   |
| 4. Biztos maga abban?                      | Biztos maga benne?                 |
| 5. Barátot keresett a férfiben.            | Barátot keresett benne.            |
| 6. Levelet kaptam, jó hír volt a levélben. | Levelet kaptam, jó hír volt benne. |

## B

Instructor: Elviszlek titeket is.  
 Student: Elviszlek benneteket is.

- |                                      |                                      |
|--------------------------------------|--------------------------------------|
| 1. János megkérdezett minket.        | János megkérdezett bennünket.        |
| 2. Mária meg fog várni titeket.      | Mária meg fog várni benneteket.      |
| 3. A követ meghívott minket is.      | A követ meghívott bennünket is.      |
| 4. A tanár keresett minket.          | A tanár keresett bennünket.          |
| 5. Szeretlek titeket.                | Szeretlek benneteket.                |
| 6. Ti is szerettek minket?           | Ti is szerettek bennünket?           |
| 7. Az orvos megvizsgál titeket.      | Az orvos megvizsgál benneteket.      |
| 8. Az apám nagyon segített minket.   | Az apám nagyon segített bennünket.   |
| 9. Nem láttalak titeket az operában. | Nem láttalak benneteket az operában. |
| 10. Az ügyvivő hozott titeket is?    | Az ügyvivő hozott benneteket is?     |

## V

Instructor: A gyerekek nélkül vagyok itt.  
Student: A gyerekekkel vagyok itt.

- |   |  |
|---|--|
| 1. Nélkülünk mentek New Yorkba.                   | Velünk mentek New Yorkba.                  |
| 2. Nem tudok semmit sem csinálni az ember nélkül. | Nem tudok semmit sem csinálni az emberrel. |
| 3. Nélkülem pont tízen lesznek.                   | Velem pont tízen lesznek.                  |
| 4. Nem tudom nélküle megtanulni a leckét.         | Nem tudom vele megtanulni a leckét.        |
| 5. Nélkülük utaztunk Londonba.                    | Velük utaztunk Londonba.                   |

## VI

## A

Instructor: Az anyám számára vettem.  
Student: Az anyám részére vettem.

- |   |  |
|---|--|
| 1. Jött levél számomra?                     | Jött levél részemre?                     |
| 2. Mindenki számára van elég hely.          | Mindenki részére van elég hely.          |
| 3. Számodra nincs más út.                   | Részedre nincs más út.                   |
| 4. Nem volt semmi számunkra.                | Nem volt semmi részünkre.                |
| 5. Tudok jegyet szerezni a maga számára is. | Tudok jegyet szerezni a maga részére is. |
| 6. Hoztam ennivalót az őszámukra is.        | Hoztam ennivalót az őrészükre is.        |

## B

Instructor: A postás levelet hozott nekem.  
Student: A postás levelet hozott számomra.

- |  |  |
|--|--|
| 1. Vettem egy kabátot a feleségemnek.      | Vettem egy kabátot a feleségem részére.        |
| 2. Kaptam jegyeket maguknak is.            | Kaptam jegyeket maguk részére is.              |
| 3. Nem jött semmi sem neked.               | Nem jött semmi sem számodra.                   |
| 4. Virágot hoztam az anyámnak.             | Virágot hoztam az anyám számára.               |
| 5. Az orvos felírt egy orvosságot magának. | Az orvos felírt egy orvosságot a maga részére. |

## C

Instructor: Rajtam kívül nincsen senkije.  
Student: Kívülem nincsen senkije.

- |   |  |
|---|--|
| 1. Rajtuk kívül senki sem lakik még a házban. | Kívülünk senki sem lakik még a házban. |
| 2. Rajta kívül még senki sem fizetett.        | Kívüle még senki sem fizetett.         |
| 3. Rajtuk kívül nem jött senki.               | Kívülük nem jött senki.                |
| 4. Rajtam kívül nincs senkinél pénz.          | Kívülem nincs senkinél pénz.           |
| 5. Ki lesz még ott rajtad kívül?              | Ki lesz még ott kívülled?              |

## D

Instructor: A lány végett jár oda.  
Student: A lány miatt jár oda.

- |  |  |
|--|--|
| 1. A fiú a pénz végett jött.                 | A fiú a pénz miatt jött.                 |
| 2. A barátom végett utazom New Yorkba.       | A barátom miatt utazom New Yorkba.       |
| 3. Énvégettem ne jöjjön ide.                 | Énmiattam ne jöjjön ide.                 |
| 4. Övégette vettem meg a házat.              | Őmiatta vettem meg a házat.              |
| 5. Az ember nem volt ott, aki végett mentem. | Az ember nem volt ott, aki miatt mentem. |

## VII

Instructor: A tanár magyarul tanítja a diákokot.  
 Student: A diák magyarul tanul.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Az orvos meggyógyítja a beteget.              | A beteg meggyógyul.                     |
| 2. Az asszony már készíti az ebédet.             | Az ebéd már készül.                     |
| 3. A lányok mindig szépítik magukat.             | A lányok mindig szépülnek.              |
| 4. A vezető lelassítja az autót.                 | Az autó lelassul.                       |
| 5. A nap leburnítja a gyereket.                  | A gyerek leburnul.                      |
| 6. A mosónő kifehériti a ruhát.                  | A ruha kifehérl.                        |
| 7. Az országházát a múlt század végén építették. | Az országház a múlt század végén épült. |
| 8. A három várost 1872-ben egyesítették.         | A három város 1872-ben egyesült.        |

## TRANSLATION DRILL

- |  |   |
|--|---|
| 1. The highest executive bodies of the Hungarian state administration are the ministries.  | A magyar államigazgatás felső irányító szervei a minisztériumok.  |
| 2. The highest body in the state administration is the council of ministers, where the ministers make decisions concerning the affairs of the country. | A legfőbb államigazgatási szerv a minisztertanács, ahol a miniszterek határoznak az ország ügyeiben.                      |
| 3. Since in Hungary everything belongs to the state, the state directs everything through a central administration.                                    | Mivel Magyarországon minden az állam tulajdonában van, az állam irányít központilag mindent.                              |
| 4. The ministries issue orders which are executed by the companies attached to them.   | A minisztériumok rendeleteket adnak ki, amelyeket az alájuk tartozó vállalatok végrehajtanak.                             |
| 5. The Ministry of Finance prepares the budget of the country every year and supervises the work of the banks.   | A pénzügyminisztérium minden évben elkészíti az ország költségvetését és ellenőrzi a bankok munkáját.                     |
| 6. The Hungarian National Bank and the Investment Bank give money to the enterprises for construction and operation.                                   | A Magyar Nemzeti Bank és a Beruházási Bank adja a pénzt a vállalatoknak működésükhöz és az építkezéseikhez.               |
| 7. When a foreign trade company purchases abroad, the Foreign Exchange Department of the National Bank pays the foreign currency to the seller.        | Amikor egy külkereskedelmi vállalat külföldön vásárol, a Nemzeti Bank Devizáigazgatósága fizeti ki a devizát az eladónak. |
| 8. A ministry or a company can't have foreign currency, since that is a state monopoly.  | Minisztériumnak vagy vállalatnak nem lehet devizája, mert az állami monopólium.   |
| 9. Under the five-year plan, the state wants to increase the production of steel (iron) mills and machine factories.                                   | Az ötéves tervben az állam növelni akarja a vas- és gépgyárak termelését.   |
| 10. The Ministry of Foundries and Machine Industries wants to make larger investments this year.   | A Kohó- és Gépipari Minisztérium ebben az évben nagyobb beruházásokat akar végezni.                                       |

11. In practice this means that they intend to build new factories and foundries next to the Danube, where transportation is cheaper.
12. One of the section chiefs of the Ministry inquired at the Ministry of Construction about whether there was sufficient trained manpower in the construction industry.
13. The construction industry needs the help of the Ministry of Labor in any case.
14. Each enterprise prepares the production plan which they afterwards send to the ministries.
15. Most of the factories send a monthly report about production to the higher organs of government.
16. The state farms and farmer's co-operatives send their reports to the Ministry of Agriculture.
17. The Ministry of Defense receives a lot of money every year out of the budget for the building of military airfields.
18. The Ministry of Light Industry buys machines through a foreign trade company from western countries.
19. The Ministry of Foreign Trade wants to increase the export of grain to Western Europe.
20. The Ministry of Domestic Trade directs the work of the various business enterprises and department stores in the country.
21. The textile factories manufacture many items of clothing each year for foreign as well as domestic trade.
22. The Council of Ministers issued a decree to supply agriculture with machinery.
23. The factories belonging to the Ministry of Heavy Industry manufacture a lot of machinery each year for agriculture.
24. From the factories, many skilled workers go to work on the state farms every year.
25. The Ministry of Health supervises the work of doctors, sanatoriums and the hospitals.
- gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy új gyárakat és kohókat akarnak építeni a Duna mellett, ahol olcsóbb a szállítás.
- A minisztérium egyik osztályvezetője érdeklődött az Építésügyi Minisztériumnál aziránt, hogy van-e elég képzett munkaerő az építőiparban.
- Az építőiparnak mindenképpen szüksége van a Munkaügyi Minisztérium segítségére.
- A vállalatok egyenként készítik el a termelési tervet, amit azután megküldenek a minisztériumoknak.
- A legtöbb gyár havonta jelentést küld a felsőbb szerveknek a termelésről.
- Az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek a Földművelésügyi Minisztériumnak küldik a jelentéseiket.
- A Honvédelmi Minisztérium évente sok pénzt kap a költségvetésből katonai repülőterek építésére.
- A Könnyűipari Minisztérium gépeket vásároltat nyugati országokból egy külkereskedelmi vállalat által.
- A Külkereskedelmi Minisztérium növelni akarja az exportot gabonából Nyugat-Európába.
- A különböző üzletek és áruházak munkáját az országban a Belkereskedelmi Minisztérium irányítja.
- A textilgyárak minden évben sok ruhát gyártanak úgy a külkereskedelem, mint a belkereskedelem számára.
- A Minisztertanács rendeletet hozott a mezőgazdaság gépekkel való ellátására.
- A Nehézipari Minisztérium alá tartozó gyárak évente sok gépet gyártanak a mezőgazdaság részére.
- A gyárakból évente sok képzett munkaerő megy dolgozni az állami gazdaságokba.
- Az Egészségügyi Minisztérium ellenőrzi az orvosok, szanatóriumok és kórházak munkáját.

- |  |  |
|--|--|
| <p>26. The Ministry of Cultural Affairs has ordered that more medical students should be admitted to medical schools next year.</p> <p>27. The schools and the universities, and the theaters and cultural centers are under the direction of the Ministry of Cultural Affairs.</p> <p>28. The Ministry of Foreign Affairs has a special school for diplomats.</p> <p>29. The work of the police department is centrally directed by the Ministry of the Interior.</p> <p>30. In Hungary, the police issue passports.</p> <p>31. Another duty of the police is to supervise traffic and order.</p> <p>32. Those whom the police arrest are turned over to the court for trial.</p> <p>33. The Ministry of Justice supervises the work of the courts.</p> <p>34. The Council of Ministers makes decisions on the development of industry and commerce.</p> <p>35. As the highest body of the state administration, the Council of Ministers holds a meeting every month or two.</p> <p>36. The state administration plays an important role everywhere in the life of the people.</p> | <p>A Művelődésügyi Minisztérium úgy rendelkezett, hogy a jövő évben több orvostanhallgatót vegyenek fel az orvosi egyetemekre.</p> <p>Az iskolák és egyetemek, a színházak és a kultúrotthonok a Művelődésügyi Minisztérium irányítása alatt állnak.</p> <p>A külügyminisztériumnak külön iskolája van a diplomaták részére.</p> <p>A rendőrség munkáját a Belügyminisztérium központilag irányítja.</p> <p>Magyarországon az útleveleket a rendőrség adja ki.</p> <p>Egy másik feladata a rendőrségnek a közlekedést és a rendet ellenőrizni.</p> <p>Azokat, akiket a rendőrség letartóztat, átadja a bíróságnak tárgyalás végett.</p> <p>Az Igazságügyminisztérium ellenőrzi a bíróságok munkáját.</p> <p>A Minisztertanács hozza a határozatokat az ipar és a kereskedelem fejlesztésére.</p> <p>Mint az államigazgatás legfőbb szerve, a Minisztertanács havonként vagy kéthavonként tart ülést.</p> <p>Az államigazgatás mindenhol fontos szerepet játszik az emberek életében.</p> |
|--|--|

## RESPONSE DRILL

1. Min vett részt Anderson úr a múlt héten?
2. Milyen minőségben volt ott?
3. Zártkörű vagy nyilvános volt az értekezlet?
4. Miről tárgyaltak az értekezleten?
5. Hova kell terjeszteni a költségvetést jóváhagyás végett?
6. Volt a költségvetésben lényeges változás az előző évihez viszonyítva?
7. Melyik tárca kereteit növelték?
8. Mit akarnak csinálni az életszínvonal emelésére?
9. Melyik tárca költségvetését csökkentették?
10. Melyik tárca hatáskörébe tartozik az oktatás és a kulturális élet irányítása?
11. Mit hallott Anderson úr a Földművelésügyi Minisztériumról?
12. Miért vannak nehézségek a mezőgazdaság megszervezésével?
13. A múlt nyáron kiket kellett igénybe venni a termés betakarítására?
14. Mit fog kibocsátani a Munkaügyi Minisztérium?
15. Miért tartja fontosnak a kormány, hogy az államigazgatási szervek együttműködjenek?
16. Megvan az együttműködés a minisztériumok között?
17. Mit akar a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium csinálni?

18. Miért időszerű a repülő és vasúti hálózat kibővítése?
19. Mit jelent a turista-forgalom az országnak?
20. Melyik szerv adja ki az útleveleket Magyarországon?
21. Mi Magyarország államformája?
22. Mi Magyarországon a legfelső államhatalmi szerv?
23. Hány évi időtartamra választják az országgyűlést?
24. Mi az országgyűlés feladatköre?
25. Ha az országgyűlés nem ülészik, ki gyakorolja az országgyűlés jogkörét?
26. Mi az államigazgatás legfelsőbb szerve?
27. Milyen gyakran tart ülést a minisztertanács?
28. Milyen ügyekben hoz határozatokat a minisztertanács?
29. Vannak magánvállalatok Magyarországon?
30. Mi a Pénzügyminisztérium feladatköre?
31. Ki szedi be az adót magánszemélyektől és vállalatoktól?
32. Lehet Magyarországon minisztériumnak vagy vállalatnak devizája?
33. Melyik minisztériumhoz tartoznak az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek?
34. Mi a munkaköre az Egészségügyi Minisztériumnak?
35. Milyen szervek tartoznak az Igazságügyminisztérium alá?
36. Milyen szervek gyakorolják az igazságszolgáltatást Magyarországon?
37. Melyek az államhatalom helyi szervei?
38. Melyik minisztérium alá tartozik a rendőrség?
39. Mi a rendőrség feladatköre?
40. Melyik minisztérium irányítása alatt állnak a színházak, kultúrotthonok, iskolák, egyetemek, televízió- és rádióállomások?

## CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Miről tárgyalt tegnap a minisztertanács?
- B: A költségvetési tervezetet vitatták meg.
- A: Van lényeges változás az előző évihez viszonyítva?
- B: Az Építésügyi Minisztérium kéréseit növelték új lakások építése végett.
- A: Erre bizony nagy szükség van!
- B: Több könnyűipari vállalatot is akarnak létesíteni az életszínvonal emelése miatt.
- A: Milyen gyárat akarnak építeni?
- B: Textil-, ruha- és bútorgyárat. Ezek úgy a külkereskedelem, mint a belkereskedelem számára fognak dolgozni.

2

- A: Az értekezleten szóban volt az ország repülőhálózatának kibővítése is.
- B: A véleményem szerint nagyon aktuális lenne. Sok turista jön az országba, akik szeretnének mindenhova elmenni és mindent megnézni.
- A: Amióta megkönnyítették az útlevelek kiadását úgy hallom, innen is sokan utaznak külföldre.
- B: Igen, s mindenki repülni szeretne. Sok időt megspórol az ember, ha repülhet.
- A: Vajon még mindig sokat kell szaladgálni az útlevel megszerzéséért?
- B: Ha a szükséges okmányok megvannak, akkor elég hamar megadják az útlevelet.



3

- A: Olvastam valahol, hogy a Földművelésügyi Minisztériumnak sok baja van a termelőség szövetkezetekkel.
- B: Ezt én is hallottam. Azt mondják részben azért, mert géphiány van a szövetkezetekben.
- A: De hiszen a minisztertanács rendeletet hozott a mezőgazdaság gépekkel való ellátására!
- B: Ez igaz, de még mindig nem tudták teljesíteni a kitűzött tervet.
- A: Azt hiszem, munkaerő problémák is vannak a termelőség szövetkezetekben.
- B: Bizony vannak. A fiatalság szívesebben megy gyárakba dolgozni, ahol jobban fizetik őket.
- A: Mit csinálnak, amikor a gabonát kell betakarítani és nincs elég földmunkás?
- B: A Honvédelmi Minisztériumtól kérnek segítséget. A minisztérium kirendeli a katonaságot az aratáshoz.

4

- A: Hallottam, hogy új iskolákat akarnak létesíteni!
- B: Igen. A minisztertanács úgy határozott, hogy több szakemberre van szükség.
- A: Orvosokból és mérnökökből bizony nagy hiány van az országban!
- B: A Művelődésügyi Minisztérium már ki is adta a rendeletet, hogy az ősszel több mérnök- és orvostanhallgatót vegyenek fel az egyetemekre.
- A: Úgy hallom, hogy tanár sincs elég!
- B: Próbálnak több tanárt is nevelni, de az ifjúság szívesebben megy orvosi vagy mérnöki pályára, mert nagyobb jövőt lát benne.
- A: Nehéz probléma. De ha felemelnék a tanárok fizetését, talán oda is több embert vonzanának.
- B: Gondolom előbb vagy utóbb fel fogják emelni.

## NARRATIVE

Kivonatok a Magyar Népköztársaság alkotmányából.Magyarország államformája Népköztársaság.

A Magyar Népköztársaság legfelső államhatalmi szerve az országgyűlés. Az országgyűlés:

- 1) törvényeket alkot,
- 2) meghatározza az állami költségvetést,
- 3) megállapítja a népgazdasági tervet,
- 4) megválasztja a Népköztársaság Elnöki Tanácsát,
- 5) megválasztja a minisztertanácsot,
- 6) minisztériumokat létesít és szüntet meg,  
illetőleg megváltoztathatja az egyes  
minisztériumok feladatkörét,
- 7) dönt a hadüzenet és a békekötés kérdésében,
- 8) közkegyelmet gyakorol.

Az országgyűlést négy évi időtartamra választják. Az országgyűlés évenként legalább kétszer ül össze rendes ülésszakra.

Az országgyűlés első ülésén tagjai közül megválasztja a Népköztársaság Elnöki Tanácsát. Ha az országgyűlés nem ülészik, az országgyűlés jogkörét a Népköztársaság Elnöki Tanácsa gyakorolja.

Az államigazgatás legfelsőbb szerve a Magyar Népköztársaság minisztertanácsa.

A Magyar Népköztársaság területe megyékre, járásokra, városokra és községekre oszlik. Az államhatalom helyi szervei a megyei tanács, a járási tanács, a városi tanács, a községi tanács és a városi kerületi tanács.

A Magyar Népköztársaságban az igazságszolgáltatást a Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bírósága, a felsőbbbíróóságok, a megyei bíróságok és a járásbíróóságok gyakorolják.

A törvényesség betartása felett a Magyar Népköztársaság legfőbb ügyésze őrökdi.

-----

Magyarországon az államigazgatási szervek nagyobb szerepet játszanak az ország életében, mint a nyugati országokban. Mivel az országban minden központi irányítással történik, az állam szervei döntenek fontos kérdésekben és ellenőrzik a tervek végrehajtását.

A legmagasabb szerv az országban a Kommunista Párt. A pártközpontban határoznak az ország sorsáról s arról, hogy Magyarország milyen politikát folytasson más államokkal szemben.

A párt a határozatait a minisztertanács által hajtja végre, amely az alája tartozó minisztériumoknak a legfőbb irányító szerve.

A minisztériumok azután utasítják az alájuk tartozó vállalatokat a különböző tervek végrehajtására. Mivel Magyarországon magánvállalatok nincsenek, az állami vállalatokat a minisztériumok irányítják. Havonta minden vállalatnak jelentést kell küldenie a minisztériumának a működéséről és a kitűzött terv teljesítéséről.

Az államigazgatás legalsóbb szervei a megyei, járási, városi és községi tanács. Ezeknek a tanácsoknak különböző osztályaik vannak, melyek felelősek a megye, járás, város, illetőleg a község területének irányításaért. Egyik legfontosabb osztályuk a pénzügyi osztály, amely adóügyekkel foglalkozik. Ez az osztály a pénzügyminisztérium rendelkezései alapján szedi be az adót magánszemélyektől és vállalatoktól. A gazdasági osztály intézi a tanács területének fejlesztését és a gazdasági élet ellenőrzését.

|  |                               |
|--|-------------------------------|
| kivonat, -ja                           | excerpt                       |
| köztársaság, -a                        | republic                      |
| alkotmány                              | constitution                  |
| államforma                             | form of government            |
| alkotni                                | to create                     |
| törvényt alkot (hoz)                   | legislate, enact a law        |
| meghatározni                           | to decide upon                |
| megállapítani                          | to establish, conclude, state |
| megszüntetni                           | to abolish, terminate         |
| illetőleg                              | respectively                  |
| feladatkör, -ök, -e                    | sphere of duties              |
| dönteni                                | decide, rule                  |
| hadüzenet, -e, -je                     | declaration of war            |
| békekötés                              | conclusion of peace           |
| közkegyelem, -kegyelemet,<br>-kegyelme | amnesty                       |
| időtartam, -a                          | length of time, period        |
| ülésszak, -a, -ja                      | session, term                 |
| jogkör, -ök, -e                        | jurisdiction                  |
| gyakorolni                             | to exercise, enforce          |
| megye                                  | county                        |

|                     |  |
|---------------------|--|
| járás               | district   |
| község, -e          | village, community                                       |
| oszlik              | divided into   |
| helyi               | local  |
| igazságszolgáltatás | judicial power   |
| felett              | over, above  |
| mivel               | because, as, since                                       |
| végrehajtás         | execution, carrying out,<br>enforcement                  |
| sors                | fate, destiny  |
| által               | by means of, by way of, through                          |
| utasítani           | to order, command, tell                                  |
| magánvállalat, -a   | private enterprise, firm, company                        |
| felelős (valamiért) | responsible  |
| adó                 | tax  |
| foglalkozni         | to engage in, deal with, be<br>occupied with (something) |
| beszedni            | to collect   |
| magánszemély        | private person, individual                               |
| intézni             | to manage, conduct, direct                               |
| fejlesztés          | development  |



## MAGYARORSZÁG GAZDASÁGI ÉLETE

Basic Sentences

BENEDEK

Hello, Mr. Smith! I haven't seen you for weeks. Where are you spending your time nowadays?

busy

Jó napot, Smith úr! Hetek óta nem láttam. Hol tölti az idejét mostanában?

elfoglalt

SMITH

Greetings, Mr. Benedek! We really haven't met for a long time. But you know, I've been very busy lately.

to study  
to obtain, acquire

Üdvözlöm, Benedek úr. Valóban régen nem találkoztunk. De az utóbbi időben nagyon el vagyok foglalva.

tanulmányozni  
szert tenni

BENEDEK

I've heard that you're studying the economic life of Hungary. Have you succeeded in obtaining appropriate books?

useful  
concerning, regarding

Hallottam, hogy Magyarország gazdasági életét tanulmányozza. Sikerült szert tennie megfelelő könyvekre?

hasznos  
vonatkozó

SMITH

I've found many useful and appropriate books in the library on this subject. Besides, I use every opportunity to discuss these things.

root  
fundamental, radical

A könyvtárban sok hasznos, erre vonatkozó könyvet találtam. Azonkívül minden alkalmat felhasználok, hogy elbeszélgessek ezekről a kérdésekről.

gyökér, gyökeret, gyökere  
gyökeres

BENEDEK

Have you already read about the fundamental changes that have taken place in the economic life of Hungary since the war?

reconstruction, rebuilding  
nationalization  
private property, ownership  
at present, for the time being

Olvasott már arról, hogy milyen gyökeres változások történtek a magyar gazdasági életben a háború után?

újjaépítés  
államosítás  
magántulajdon  
jelenleg

## SMITH

Yes, indeed. I've read about the country's nationalization and the reconstruction of its industries. But tell me, what's the current situation in the nation concerning private property?

merely, only  
means of production, capital  
goods  
besides, moreover, furthermore  
object, article, thing  
surpass, exceed

## BENEDEK

Well, neither the means of production, nor goods exceeding the needs of the individual can be privately owned.

## SMITH

Does this mean that everything is the property of the state?

enterprise  
theoretically, in principle  
possible

## BENEDEK

Yes, theoretically private enterprise is not compatible with this economic system.

craftsman, tradesman

## SMITH

What happened to the craftsmen who formerly worked in their own shops?

craftmen's co-operative

## BENEDEK

Some of them went to work in factories engaged in mass production. The rest belong to the craftsmen's co-operatives, and they work there.

## SMITH

Which branch of industry has the state developed most rapidly since the war?

Hogyan? Olvastam az ország újjáépítéséről és az államosításokról. De mondja, hogy áll a magántulajdon kérdése jelenleg az országban?

csupán

termelőeszköz, -ök  
továbbá  
tárgy, -at  
meghalad

Csupán a termelőeszközök nem lehetnek magántulajdonban, továbbá azok a tárgyak, melyek meghaladják az egyén szükségleteit.

Ez azt jelenti, hogy minden az államé?

vállalkozás  
elvileg  
lehetséges

Azt. Magánvállalkozás elvileg nem lehetséges ebben a gazdasági rendszerben.

iparos

Mi történt az iparosokkal, akik azelőtt saját műhelyükben dolgoztak?

kisipari termelőszövetkezet

Egy részük gyárakba ment dolgozni, ahol tömegtermelés folyik. A többiek a Kisipari Termelőszövetkezetekbe tartoznak és ott dolgoznak.

A háború óta melyik iparágat fejlesztette az állam leggyorsabban?

investment  
to strive  
to mechanize  
as soon as possible

beruházás  
törekedni  
gépesíteni  
minél előbb

## BENEDEK

Heavy industry has received the largest appropriations, and many new machine plants have been built throughout the country. The state has been striving to mechanize agriculture as rapidly as possible.

A nehézipart. Az kapta a legnagyobb összegeket beruházásokra. Sok új gépgyárat építettek szerte az országban. Az állam arra törekedett, hogy a mezőgazdaságot gépesítse minél előbb.

iron  
ironworks  
industrialization  
raw  
energy, power  
reserves

vas, -at  
vasmű, -vet, -ve  
iparosítás  
nyers  
energia  
tartalék

## SMITH

If I remember correctly, the Danube Ironworks were built about the same time. But industrialization requires considerable electric power and raw materials. Does the country have sufficient reserves of these?

Ha jól emlékszem akkoriban építették a Dunai Vasművet is. De az iparosítás sok nyersanyagot és energiát kíván. Van az országnak elég tartaléka ezekből?

source, spring

forrás

## BENEDEK

Unfortunately Hungary is quite deficient both in electric power and in raw materials. The country lacks natural sources for energy.

Sajnos Magyarország nyersanyagban és energiában elég szegény. Természetes energiaforrások nincsenek az országban.

weight  
costly, expensive

súly  
költséges

## SMITH

Because of its bulk and weight the transportation of raw material is costly. From where does the country obtain these materials?

A nyersanyagok szállítása súlyuk miatt biztosan nagyon költséges. Honnan szerzi be az ország ezeket az anyagokat?

ore  
economical

érc  
gazdaságos

## BENEDEK

Oil, gas and ores come mostly from neighboring countries. Whenever possible transportation is by water which is more economical.

Olajat, gázt és ércet főleg a szomszédos országokból. A szállítás ha csak lehet víziúton történik, mert az gazdaságosabb.

processing industry

feldolgozó ipar

SMITH

So the industry of the country is mainly processing industry?

Így az országnak főleg feldolgozó ipara van?

sufficiently, fairly  
to publish  
statistics  
steel  
production, manufacturing

eléggé  
közzétenni  
statisztika  
acél, -ja  
gyártás

BENEDEK

Yes, and it's quite flourishing. According to published statistics steel and machinery production has doubled in the past few years.

Igen, és eléggé virágzik. A közzétett statisztika szerint az utóbbi években kétszeresére emelkedett az acéltermelés és a gépgyártás.

SMITH

How were the skilled workers obtained for industry?

Hogyan biztosították a szakembereket az ipar számára?

to get free, be liberated,  
released

felszabadulni

BENEDEK

The mechanization of agriculture freed many workers who then went to work in factories. Many of them ultimately became engineers or technicians.

A mezőgazdaságban a gépesítéssel sok munkaerő szabadult fel, akik gyárakba mentek dolgozni. Közülük sokan mentek mérnöknek és technikusnak.

block, bloc  
mutual  
council

tömb, -öt, -je  
kölcsönös  
tanács

SMITH

Hungary, as an eastern bloc country, is a member of the Council of Mutual Economic Aid. What does this mean in practice?

Magyarország, mint a keleti tömb országa, tagja a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának. Mit jelent ez gyakorlatban?

co-ordinate, harmonize

összehangolni

BENEDEK

It means that the eastern European countries co-ordinate their economic programs to determine what each country should produce.

Azt jelenti, hogy a kelet-európai országok összehangolják gazdasági programjukat és felosztják, hogy melyik ország mit termeljen.

equally, alike  
to export  
goods, article

egyformán  
exportálni  
cikk, -e

SMITH

I think this is equally good for each of the countries. But I've heard that this year the country wants to export more. What export products does Hungarian industry produce?

Ez gondolom, egyformán javára válik minden országnak. De hallottam, hogy ez évben az ország többet akar exportálni. Milyen cikkeket termel a magyar ipar külföld számára?

instrument, tool  
diesel engine(train)

műszer, -e  
motorvonat, -a, -ja

BENEDEK

Chiefly machinery, tools and food. I've read that under competitive bidding a contract has been concluded with Argentina for machine tools and diesels.

Főleg gépeket, műszereket és élelmiszert. Olvastam, hogy egy versenytárgyaláson szerződést kötöttek Argentínával szerszámgépekre és motorvonatokra.

SMITH

This certainly will be good business for the Ganz Wagon Works. But what does the food export consist of?

Ez biztosan jó üzlet lesz a Ganz Wagongyár számára. De miből áll az élelmiszerexport?

chiefly, mainly  
product

főként  
termék, -e

BENEDEK

Principally agricultural products and poultry. The western European countries purchase a lot of food products. Hungarian wines, in particular, are popular abroad.

Főként mezőgazdasági termékből és baromfiból. A nyugat-európai országok sok élelmiszert vesznek meg. Különösen népszerűek a magyar borok külföldön.

to be surprised  
balance  
offer  
demand

csodálkozni  
egyensúly  
kínálat, -ja  
kereslet, -e, -je

SMITH

That doesn't surprise me, I like them too. But what is the situation concerning the availability of goods for consumption within the country? Is supply balanced with demand?

Ezen nem csodálkozom, magam is szeretem őket. De milyen az ország belső áruellátása? Egyensúlyban van a kínálat a kereslettel?



consumers' goods  
article in short supply

fogyasztási cikk, -e  
hiánycikk, -e

BENEDEK

Well, it's certain that industry doesn't produce enough consumer goods, so there are many shortages.

Hát bizony az ipar sok fogyasztási cikktől nem termel eleget és ezért sok a hiánycikk.

to cause  
step  
to keep pace

okozni  
lépés  
lépést tartani

SMITH

Is this the reason why the country cannot keep pace with the other European countries in raising its living standards?

Ez okozza, hogy az ország nem tudja lépést tartani az életszínvonal emelésében a többi európai országgal?

to hurt, harm

ártani

BENEDEK

That's right. But, of course, much depends on agriculture. If crop production fails the whole economy is hurt, because then it's necessary to increase the importation of grains.

Ez. Persze azért sok minden függ a mezőgazdaságtól. Ha rosszul sikerül a termés, az árt az egész gazdaságnak, mert növelni kell az importot gabonából.

distribution

elosztás

SMITH

How does the distribution of goods take place?

Hogyan történik az árueelosztás?

wholesale trade

nagykereskedelem,  
- kereskedelmet,  
- kereskedelme  
elosztó

distributor

BENEDEK

Through wholesale outlets.

A nagykereskedelmi vállalatok az elosztók.

directly

közvetlenül

SMITH

Are the goods received directly from manufacturers?

Ők közvetlenül kapják meg az ipartól az árut?

to pass on, forward  
retail trade  
just as, as well as  
farmer

továbbítani  
kiskereskedelem  
valamint  
földműves

## BENEDEK

Yes, and then they pass on to the retail outlets as well as to the farmers' co-operatives. These are the channels to the consumer.

get, fall into somebody's hands  
advantageous, favorable, profitable

## SMITH

Some time ago I saw an economic map of Hungary and I noticed that industry was developed mainly in the large cities and along the rivers. Do you think this is advantageous from an economic point of view?

to strive, endeavor  
as much as  
evenly  
condition  
come into being, arise  
unemployment

## BENEDEK

By all means. The government is trying to industrialize the country evenly as much as possible. This is one of the essential conditions to prevent unemployment.

since  
interest, concern  
endanger, jeopardize,  
imperial

## SMITH

Since everybody works for the state I don't think the question of self interest would jeopardize the implementation of the country's economic plans.

concern, worry, trouble  
socialist

## BENEDEK

This is one of the main concerns of a socialist economic system. But don't forget that the state enforces the laws with a very firm hand.

Igen, és továbbítják a kiskereskedelmi vállalatoknak, valamint a földművelésszövetkezeteknek. Így jut el az áru a fogyasztóhoz.

kezébe kerül

előnyös

A múltkoriban kezembe került Magyarország gazdasági térképe. Úgy láttam, hogy az ipar főleg a nagy városokban és a folyók mellett fejlődött ki. Gondolja, hogy ez előnyös gazdasági szempontból?

igyekezni  
amennyire  
egyenletesen  
feltétel, -e  
előáll  
munkanélküliség, -e

Feltétlenül az. A kormány igyekszik amennyire csak lehet egyenletesen iparosítani az országot. Ez az egyik fontos feltétele annak, hogy ne álljon elő munkanélküliség.

minthogy  
érdekeltség, -e

veszélyeztetni

Minthogy mindenki az államnak dolgozik, gondolom az egyéni érdekelttség kérdése nem veszélyeztetni a gazdasági tervek végrehajtását.

gond, -ja  
szocialista

Ez az egyik fő gondja a szocialista gazdasági rendszernek. De ne felejtse el, hogy az állam erős kézzel hajtja végre a törvényt.

Közmondások - Proverbs

Ma nekem, holnap neked.  
 Ahány ház, annyi szokás.  
 Ember tervez, Isten végez.  
 Beszélni ezüst, hallgatni arany.  
 Addig tied a szó, míg ki nem mondtad.  
 Amit megtehetsz ma, ne halaszd holnapra.  
 Senki sem lehet bíró a maga ügyében.  
 Nem mind arany, ami fénylik.  
 Minden jó, ha a vége jó.

Notes on Grammar"Idiomatic" Expressions

In this Unit there are many examples of Hungarian constructions illustrating usage which is "unusual", "peculiar" or "idiomatic" from the student's point of view; based on his knowledge of Hungarian structure, the meanings of such expressions are "figurative", since the student cannot always derive these meanings from the constituent parts or elements comprising the whole. For example, a literal translation into English of szaván fogni, sokba kerül, or rossz szemmel nézni valakit, does not render the exact meaning that each phrase signals to a Hungarian; likewise, if an American uses English patterns in rendering such phrases into Hungarian, he may not be understood, or at the least his patterns of speech will immediately mark him as a foreigner to the native Hungarian speaker. The task of the student from this point on, therefore, is to pay particular attention to those phrases, expressions and constructions whose structural patterns do not correspond to the English structural frames. Since every language has an enormous number of such "idioms" that are peculiar to it and therefore identify, flavor, and characterize that language, the student needs to spend much time learning these "exceptions to the rule." The materials in the Hungarian Basic Course up to this point have concentrated almost exclusively on the development of the most common fundamental patterns of Hungarian speech. With these basic skills well developed, the student can now concentrate on the enrichment of his vocabulary and the development of fluency in the manipulation of these specialized figures of speech, a few examples of which are found in the basic sentences of this Unit. His knowledge of Hungarian will not really be complete until he has mastered all such idioms. Since in theory as well as in practice, idioms are the stuff of which dictionaries are made, a good Hungarian-English dictionary will be indispensable for him from now on. However, as there are a great many idioms, with more coming into existence every day, the student will have to depend more and more on the help of a native speaker to provide the subtleties that he will not always be able to find in a dictionary.

## TRANSFORMATION DRILL

## A

Instructor: Washingtonban az élet sokba kerül.  
 Student: Washingtonban az élet sokba került.

- |   |  |
|---|--|
| 1. Csak egy szavába kerül az elnöknek és a titkár nem veszíti el az állását.                | Csak egy szavába került az elnöknek és a titkár nem veszítette el az állását.            |
| 2. Úgy tudom, hogy valaki a miniszter figyelmébe ajánlja Kovácsot.                          | Úgy tudtam, hogy valaki a miniszter figyelmébe ajánlotta Kovácsot.                       |
| 3. Fekete apja nem emlékszik rám. Eszébe kell juttatni, hogy hol és mikor találkoztunk.     | Fekete apja nem emlékezett rám. Eszébe kellett juttatni, hogy hol és mikor találkoztunk. |
| 4. Az iparosok Magyarországon a kisipari termelőszövetkezetekbe tartoznak és ott dolgoznak. | Az iparosok Magyarországon a kisipari termelőszövetkezetekbe tartoztak és ott dolgoztak. |
| 5. A magyar gazdasági életben a háború óta gyökeres változások mennek végbe.                | A magyar gazdasági életben a háború óta gyökeres változások mentek végbe.                |
| 6. A lány ügyetlen, de azért lassan belejön a munkába.                                      | A lány ügyetlen volt, de azért lassan belejött a munkába.                                |
| 7. Majd átveszem, ha beleun vagy belefárad a vezetésbe.                                     | Majd átveszem, ha beleunt vagy belefáradt a vezetésbe.                                   |
| 8. Nem tudom elhinni, hogy ez az ember beleszeret minden nőbe.                              | Nem tudtam elhinni, hogy ez az ember beleszeretett minden nőbe.                          |
| 9. A gyerek belebetegszik a sok tanulásba.  | A gyerek belebetegedett a sok tanulásba.   |
| 10. A számla magába foglalja a borraivalót is?  | A számla magába foglalta a borraivalót is?   |
| 11. A könyv magába foglalja az író legjobb munkáit.   | A könyv magába foglalta az író legjobb munkáit.  |

## B

Instructor: Mi járatban volt Budapesten?  
 Student: Mi járatban van Budapesten?

- |  |  |
|--|--|
| 1. A kommunisták szerint a kapitalista rendszer már régóta lemenőben volt. | A kommunisták szerint a kapitalista rendszer már régóta lemenőben van. |
| 2. A két ország kormányának sikerült megegyezni a szállítási határidőben.  | A két ország kormányának sikerül megegyezni a szállítási határidőben.  |
| 3. Magyarország háborúban állt az Egyesült Államokkal.                     | Magyarország háborúban áll az Egyesült Államokkal.                     |

- |   |  |
|---|--|
| 4. A bíró ítélete szerint a fiú bűnös volt lopásban.                              | A bíró ítélete szerint a fiú bűnös lopásban.                               |
| 5. Az apám minden délután a kertben ült és gyönyörködött a kilátásban.            | Az apám minden délután a kertben ül és gyönyörködik a kilátásban.          |
| 6. Az ország szegény volt nyersanyagban és energiában.                            | Az ország szegény nyersanyagban és energiában.                             |
| 7. Milyen betegségben szenvedett ez a szegény asszony?                            | Milyen betegségben szenved ez a szegény asszony?                           |
| 8. Ami csak megtetszett a férfinak, azon melegében megvette.                      | Ami csak megtetszik a férfinak, azon melegében megveszi.                   |
| 9. A ház magában állt a nagy folyó partján, nem volt semmi más épület a közelben. | A ház magában áll a nagy folyó partján, nincs semmi más épület a közelben. |
| 10. Kovács magában várt az utcasarkon a villamosra.                               | Kovács magában vár az utcasarkon a villamosra.                             |

## C

Instructor: Ha segít, tiszta szívemből megköszönöm.

Student: Ha segítene, tiszta szívemből megköszönném.

- |  |  |
|--|--|
| 1. Ha elkések a hivatalomból, azt rossz szemmel nézik.               | Ha elkésnék a hivatalomból, azt rossz szemmel néznék.                |
| 2. Ha csak látásból ismer valakit, megszólítja az utcán?             | Ha csak látásból ismerne valakit, megszólítaná az utcán?             |
| 3. Ha távolból nézi, biztosan szebbnek látszik.                      | Ha távolból nézné, biztosan szebbnek látszana.                       |
| 4. Ha megveszi a házat, teljesen kifogy a pénzből.                   | Ha megvenné a házat, teljesen kifogyna a pénzből.                    |
| 5. Ha hamar meggyógyul ebből a betegségből, még el tudnak utazni.    | Ha hamar meggyógyulna ebből a betegségből, még el tudnának utazni.   |
| 6. Ha nem vigyázok jobban, a gyerekek bajt csinálnak tudatlanságból. | Ha nem vigyáznék jobban, a gyerekek bajt csinálnának tudatlanságból. |
| 7. Ha csak viccből mondja, nem veszem komolyan.                      | Ha csak viccből mondaná, nem venném komolyan.                        |
| 8. Ha meg tudom ítélni a dolgot a maga szempontjából, megítélem.     | Ha meg tudnám ítélni a dolgot a maga szempontjából, megítélném.      |
| 9. Ha van még, én is kérek egy keveset a pulykából.                  | Ha volna még, én is kérnék egy keveset a pulykából.                  |
| 10. Saját erejéből naggyá tud lenni, ha akar.                        | Saját erejéből naggyá tudna lenni, ha akarna.                        |
| 11. Ha van az országnak exportja, miből áll?                         | Ha volna az országnak exportja, miből állna?                         |
| 12. Ha nem dolgozik, miből él?                                       | Ha nem dolgozna, miből élne?   |

## D

Instructor: A lány férjhez megy.

Student: A lányok férjhez mennek.

- |  |  |
|--|--|
| 1. Valaki azt mondta, hogy maga ért a szereléshez.           | Valaki azt mondta, hogy maguk értenek a szereléshez.             |
| 2. Azt hallom, hogy a gyerek nagyon ragaszkodik az anyjához. | Azt hallom, hogy a gyerekek nagyon ragaszkodnak az anyjukhoz.    |
| 3. Meg tudom érteni, hogy nincs mindig kedve a tanuláshoz.   | Meg tudom érteni, hogy nincs mindig kedvük a tanuláshoz.         |
| 4. Sokak szerint a fiú hasonlít az apjához.                  | Sokak szerint a fiúk hasonlítanak az apjukhoz.                   |
| 5. A főnök rosszkedvű volt, egész nap nem beszélt senkihez.  | A főnökök rosszkedvűek voltak, egész nap nem beszéltek senkihez. |
| 6. Az embernek joga van egy jobb élethez.                    | Az embereknek joguk van egy jobb élethez.                        |
| 7. Kovács tegnap vette kézhez az áthelyezését.               | Kovácsék tegnap vették kézhez az áthelyezésüket.                 |
| 8. Azt hiszem, hogy közel jár az igazsághoz.                 | Azt hiszem, hogy közel járnak az igazsághoz.                     |
| 9. Azonnal kapcsolom magát a miniszterhez.                   | Azonnal kapcsolom magukat a miniszterhez.                        |
| 10. Ez a lány nagyon kedves mindenkire.                      | Ezek a lányok nagyon kedvesek mindenkire.                        |
| 11. Sajnos, nem vagyok elég szigorú a gyerekekhez.           | Sajnos, nem vagyunk elég szigorúak a gyerekekhez.                |
| 12. Mit gondol, hol lesz mához egy évre?                     | Mit gondolnak, hol lesznek mához egy évre?                       |
| 13. Mit csinálna, ha hirtelen sok pénzhez jutna?             | Mit csinálnának, ha hirtelen sok pénzhez jutnának?               |
| 14. Hozzászokott már ehhez a rossz közlekedéshez?            | Hozzászoktak már ehhez a rossz közlekedéshez?                    |
| 15. Nem tudott magához térni a meglepetéstől.                | Nem tudtak magukhoz térni a meglepetéstől.                       |
| 16. A gyerek beteg volt, napok óta nem vett semmit magához.  | A gyerekek betegek voltak, napok óta nem vettek semmit magukhoz. |
| 17. Kis magához vett egy árva gyereket.                      | Kisék magukhoz vettek egy árva gyereket.                         |

## E

Instructor: Nem tudtam Kováccsal beszélni,  
mert házon kívül volt.  
Student: Ha Kovács nem lett volna házon kívül,  
beszélni tudtam volna vele.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Mária segített a gyereken, mert a gyerekeknek nem volt pénze.                               | Ha a gyerekeknek lett volna pénze, Mária nem segített volna a gyereken.   |
| 2. Kovácsék jó áron eladták a házukat, mert kivárták a megfelelő vevőt.                        | Ha Kovácsék nem várták volna ki a megfelelő vevőt, nem tudták volna jó áron eladni a házukat.                           |
| 3. Nem tudtam teniszezni, mert három napon át zuhogott.  | Ha nem zuhogott volna három napon át, teniszezni tudtam volna.  |
| 4. Molnárék megálltak a hegyen innen, mert nem akartak a hegyen túl menni.                     | Ha Molnárék a hegyen túl akartak volna menni, nem álltak volna meg a hegyen innen.                                      |
| 5. Keményék Európában voltak az év elején és ott találkoztak a lányukkal.                      | Ha Keményék nem lettek volna Európában az év elején, nem találkoztak volna a lányukkal.                                 |
| 6. Ferenc mindent megígért, mert nem hitte, hogy a szaván fogják.                              | Ha Ferenc azt hitte volna, hogy a szaván fogják, nem ígért volna meg mindent.   |
| 7. A gyerekek nem tudták, hogy az öreg ember milyen nyelven beszél; megkérdezték.              | Ha a gyerekek tudták volna, hogy az öreg ember milyen nyelven beszél, nem kérdezték volna meg.                          |
| 8. Kinéztem az ablakon és láttam, hogy egy gyerek beleesett a folyóba.                         | Ha nem néztem volna ki az ablakon, nem láttam volna, hogy egy gyerek beleesett a folyóba.                               |
| 9. Az osztályon belül csak magyarul beszélünk, mert a tanár azt parancsolta.                   | Ha a tanár nem parancsolta volna, hogy az osztályon belül csak magyarul beszéljünk, nem beszélnénk magyarul.            |
| 10. Egész éjjel gondolkoztam a miniszterelnök beszédén, amit tegnap este a rádióban hallottam. | Ha nem hallottam volna tegnap este a miniszterelnök beszédét a rádióban, nem gondolkoztam volna egész éjjel a beszédén. |

## F

## I

Instructor: A gazdálkodók örülnek az esőnek.  
Student: A gazdálkodók örüljenek az esőnek!

- |  |   |
|--|---|
| 1. A jó ember segít a szomszédjának.                               | A jó ember segítsen a szomszédjának!                                |
| 2. A fiatal emberek elmennek katonának.                            | A fiatal emberek menjenek el katonának!                             |
| 3. Kovácsék a fiukat orvosnak nevelik.                             | Kovácsék neveljék a fiukat orvosnak!                                |
| 4. A fiatalság nagy részét szakembereknek képezik.                 | A fiatalság nagy részét képezzék szakembereknek!                    |
| 5. Az Isten parancsolata szerint az ember megbocsát ellenségeinek. | Az Isten parancsolata szerint az ember bocsásson meg ellenségeinek! |

- |  |  |
|--|--|
| 6. István amint bemegy a gyárba, nekikezd a munkának.          | István amint bemegy a gyárba, kezdjen neki a munkának!         |
| 7. A hivatalban mindnyájan nekifognak a probléma megoldásának. | A hivatalban mindnyájan fogjanak neki a probléma megoldásának! |
| 8. Az apa parancsol a fiának.                                  | Az apa parancsoljon a fiának!                                  |
| 9. A gyerek enged a szülei kívánságának.                       | A gyerek engedjen a szülei kívánságának!                       |
| 10. Kovács felesége nem hisz mindenkinek.                      | Kovács felesége ne higgyen mindenkinek!                        |
| 11. Az ember nem szolgál két úrnak.                            | Az ember ne szolgáljon két úrnak!                              |
| 12. Nagy embernek tartja Kossuth Lajost.                       | Tartsa nagy embernek Kossuth Lajost!                           |

## II

Instructor: Szabót kinevezik követnek.

Student: Szabót ne nevezzék ki követnek!

- |  |   |
|--|---|
| 1. A főnök nekiment a titkárnak.   | A főnök ne menjen neki a titkárnak!   |
| 2. Kétszer megválasztották elnöknek.   | Ne válasszák meg kétszer elnöknek!  |
| 3. Kovács felesége betegnek érzi magát.  | Kovács felesége ne érezze magát betegnek!   |
| 4. Magyarország tagja a Kölcsönös Segítség Tanácsának.                           | Magyarország ne legyen tagja a Kölcsönös Segítség Tanácsának!                           |
| 5. Az egyéni érdekelttség kérdése fő gondja a szocialista gazdasági rendszernek. | Az egyéni érdekelttség kérdése ne legyen fő gondja a szocialista gazdasági rendszernek. |
| 6. Magyarországon mindenki az államnak dolgozik.                                 | Magyarországon ne dolgozzon mindenki az államnak!                                       |
| 7. Egy kis nemzet nem tud ellenállni a nagy túlerőnek.                           | Egy kis nemzet tudjon ellenállni a nagy túlerőnek!                                      |

## G

Instructor: Válaszolnia kell a levélre.

Student: Válaszoljak a levélre?

- |   |  |
|---|--|
| 1. Ha a ház túl drága, alkudniuk kell a házra.                | Ha a ház túl drága, alkudjunk a házra?               |
| 2. Túltermelés van. Le kell csökkentiük a termelést a felére. | Túltermelés van. Lecsökkentsük a termelést a felére? |
| 3. Fontos kérdésekben hallgatniuk kell az idősebb emberekre.  | Fontos kérdésekben hallgassunk az idősebb emberekre? |
| 4. Kovácsék jönnek. Itthon kell lennie ötre.                  | Kovácsék jönnek. Itthon legyenek ötre?               |
| 5. Utasítaniuk kell az embereket a rendelet betartására.      | Utasítsuk az embereket a rendelet betartására?       |



- |  |  |
|--|--|
| 6. Szavazniuk kell az államosított betegségi biztosításra. | Szavazzunk az államosított betegségi biztosításra? |
| 7. Nem szabad várnia a sült galambra.                      | Ne várjak a sült galambra?                         |
| 8. Talán zöldre kellene festeniük a falakat.               | Talán zöldre fessük a falakat?                     |
| 9. Nem szabad rászoknia a dohányzásra.                     | Ne szokjam rá a dohányzásra?                       |
| 10. Nem szabad mindig számítaniuk a barátjukra.            | Ne számítsunk mindig a barátunkra?                 |
| 11. Meg kellene kérnie őt egy nagy szívességre.            | Megkérjem őt egy nagy szívességre?                 |
| 12. Inniuk kell az elnök egészségére.                      | Igyunk az elnök egészségére?                       |
| 13. Ha nem szeretik a hideget, délre kell menniük.         | Ha nem szeretjük a hideget, menjünk délre?         |
| 14. Nem szabad magát betegre dolgoznia.                    | Ne dolgozzam magamat betegre?                      |
| 15. El kell osztaniuk a pénzt három részre.                | Elosszuk a pénzt három részre?                     |
| 16. Le kell fordítania ezt a levelet magyarra.             | Lefordítsam ezt a levelet magyarra?                |
| 17. Ennivalót kell vásárolniuk vacsorára.                  | Vásároljunk ennivalót vacsorára?                   |

## H

Instructor: Leszokott a dohányzásról?

Student: Igen, le kellett szoknom a dohányzásról.

- |  |   |
|--|---|
| 1. Olvastak közgazdasági könyveket Amerikáról?                 | Igen, olvasnunk kellett közgazdasági könyveket Amerikáról.                |
| 2. Kovács leköszönt az állásáról?                              | Igen, Kovácsnak le kellett köszönnie az állásáról.                        |
| 3. Gondolkozik majd erről az ügyről?                           | Igen, gondolkoznom kell majd erről az ügyről.                             |
| 4. Sietni kell, ha nem akarnak lemaradni a vonatról?           | Igen, sietnünk kell, ha nem akarunk lemaradni a vonatról.                 |
| 5. Lebeszéltek a barátját az utazásról?                        | Igen, sikerült lebeszelnünk a barátunkat az utazásról.                    |
| 6. Hallgat Kovácsék látogatásáról?                             | Igen, hallgatnom kell Kovácsék látogatásáról.                             |
| 7. Most indulnak Fehérék, ha nem akarnak elkésni a koncertről? | Igen, Fehéréknek most kell indulniuk ha nem akarnak elkésni a koncertről. |
| 8. Az új titkárról érdeklődik?                                 | Igen, érdeklődnöm kell az új titkárról.                                   |

9. Tudják a diákok, hogy Herend híres porcelánjáról, Eger pedig boráról?  
Igen, a diákoknak tudniuk kell, hogy Herend híres porcelánjáról, Eger pedig boráról.

## I

Instructor: Ha nem ütött volna az óra éjfél, nem mentem volna haza.

Student: Az óra éjfél ütött, hazamentem.

1. Ha nem állt volna el az eső, nem sétáltam volna egy nagyot. Az eső elállt, egy nagyot sétáltam.
2. Ha nem hajtottam volna gyorsan, nem írt volna fel engem a rendőr. Gyorsan hajtottam, ezért felírt engem a rendőr.
3. Ha nem tudtunk volna lépést tartani magukkal, lemaradtunk volna. Nem tudtunk lépést tartani magukkal, lemaradtunk.
4. Ha nem beszéltem volna meg a kirándulást Kovácsékkal, ma otthon maradtunk volna. Nem beszéltem meg a kirándulást Kovácsékkal, ma otthon maradtunk.
5. Ha nem lett volna a tél olyan hosszú és hideg, nem várták volna nagyon az emberek a tavaszt. A tél hosszú és hideg volt, az emberek nagyon várták a tavaszt.
6. Ha nem tudnám, hogy az ember igazán boldog, nagyon sajnálnám őt. Tudom, hogy az ember igazán boldog, így nem sajnálom őt.
7. Ha nem unná Kovács az embereket, többet járna emberek közé. Kovács unja az embereket, nem jár emberek közé.

## J

Instructor: Fehér elbúcsúzik a lányoktól.

Student: Fehér ne búcsúzzon el a lányoktól!

1. A fiú nem tart az apjától. A fiú tartson az apjától!
2. A gyerek megijedt a medvétől. A gyerek ne ijedjen meg a medvétől!
3. Elment a kedvem a tanulástól. Ne menjen el a kedve a tanulástól!
4. Csak magamtól megyek, nem hívtak. Ne menjen csak magától, ha nem hívják!
5. Nem látták meg az erdőt a fától. Lássák meg az erdőt a fától!
6. Sajnálja a kenyeret ettől a szegény asszonytól. Ne sajnálja a kenyeret ettől a szegény asszonytól!
7. A gyerekek nem tanulnak meg maguktól úszni. A gyerekek tanuljanak meg maguktól úszni!
8. Az emberek félnek a téltől, a hidegtől és az éhségtől. Az emberek ne féljenek a téltől, a hidegtől és az éhségtől!

## K

Instructor: Tegnap találkoztam a barátommal.

Student: Nem találkozott tegnap a barátjával?

- |   |  |
|---|--|
| 1. A színházzal szemben egy gyermek-kórház van.               | Nem egy gyermekkórház van a színházzal szemben?                |
| 2. Ez az ember mindig nagyon szíves volt velem.               | Nem volt mindig szíves ez az ember magával?                    |
| 3. Alpári visszaélt a hivatalos hatalmával.                   | Nem élt Alpári vissza a hivatalos hatalmával?                  |
| 4. Tudja, hogy milyen jót tett velünk.                        | Nem tudja, hogy milyen jót tett magukkal?                      |
| 5. Tamás öregebb két évvel a feleségénél.                     | Nem öregebb Tamás két évvel a feleségénél?                     |
| 6. Évekkel ezelőtt Párizsban voltam.                          | Nem volt évekkel ezelőtt Párizsban?                            |
| 7. Mi történt magával?  | Mi nem történt velem?  |
| 8. A magyar nyelv tisztántartásával az Akadémia van megbízva. | Nem az Akadémia van megbízva a magyar nyelv tisztántartásával? |

## TRANSLATION DRILL

- |  |  |
|--|--|
| 1. Agricultural and industrial production play an important part in the economic development of every country.             | Minden ország gazdasági életében fontos szerepet játszik a mezőgazdasági és az ipari termelés.     |
| 2. At the beginning of the 20th century Hungary was an agricultural country.   | Magyarország a XX. század elején mezőgazdasági ország volt.  |
| 3. The country exported agricultural products to the West European countries and purchased machines from them.             | Az ország mezőgazdasági termékeket exportált a nyugat-európai államokba, ahonnan gépeket vásárolt. |
| 4. They began to develop industry in Hungary after World War I.  | Magyarország iparát az első világháború után kezdték felépíteni.                                   |
| 5. However, during World War II most of the industry in Hungary was destroyed.   | A második világháború alatt azonban az ország meglevő iparának legnagyobb része megsemmisült.      |
| 6. After the war, people worked on the reconstruction of the country.  | A háború után az emberek az ország újjáépítésén dolgoztak.   |
| 7. In 1948 the government nationalized the banks, factories and the larger companies.                                      | A kormány 1948-ban államosította a bankokat, gyárakat és nagyobb vállalatokat.                     |
| 8. They wanted to build a strong industrial state; for this reason they concentrated on the development of heavy industry. | Erős ipari államot akartak építeni, ezért elsősorban a nehézipart fejlesztették.                   |

9. Later the government nationalized all the minor industrial and commercial enterprises also. Később a kormány minden kisebb ipari és kereskedelmi vállalatot is államosított.
10. No kind of (instrument of) production may be in private hands in the country, and thus in principle private enterprise is not possible. Az országban semmiféle termelőeszköz nem lehet magántulajdonban és így magánvállalkozás elvileg nem lehetséges.
11. Hungary is poor in raw materials and natural energy; its reserve of these is small. Magyarország nyersanyagokban és természetes energiában szegény ország, ezekből kevés tartaléka van.
12. These are obtained mostly from neighboring countries. Ezeket főleg a szomszédos országokból szerzik be.
13. Hungary is a member of the Council of Mutual Economic Aid. Magyarország tagja a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának.
14. The members of the Council of Mutual Economic Aid co-ordinate their production programs in industry as well as in agriculture. A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának tagjai összehangolják termelési programjaikat úgy az iparban, mint a mezőgazdaságban.
15. Hungarian industry exports machines, tools, chemicals and agricultural products for the most part. A magyar ipar főleg gépeket, műszereket, vegyszereket, és mezőgazdasági termékeket szállít külföldre.
16. Since animal husbandry is developed in the country, meat products are also exported. Mivel az állattenyésztés fejlett az országban, húsipari termékeket is exportálnak.
17. There are countless (chemical) industrial plants in operation in the country, where chemicals and drugs are manufactured. Az országban számtalan vegyipari üzem működik, ahol vegyszereket és gyógyszereket gyártanak.
18. In the vicinity of Budapest there are numerous heavy industry enterprises which manufacture trucks, machine tools and instruments. Budapest közelében számos nehézipari vállalat van, ahol teherautókat, szerszámgepeket és műszereket gyártanak.
19. There is occasional trouble with the country's (domestic) supply of goods, when industry and agriculture do not produce enough consumer articles. Az ország belső áruellátásával időnként baj van, amikor az ipar és a mezőgazdaság nem termel eleget fogyasztási cikkekből.
20. When the demand for an individual article is greater than the supply, the state imports the merchandise from abroad. Amikor az egyes cikkekből nagyobb a kereslet mint a kínálat, az állam külföldről importál árut.
21. The state commercial companies occupy themselves with the distribution of goods. Az áru elosztásával az állami kereskedelmi vállalatok foglalkoznak.
22. The wholesale enterprises take over the products directly from industry. Az ipartól közvetlenül a nagykereskedelmi vállalatok veszik át a termékeket.

- |     |  |  |
|-----|--|--|
| 23. | The merchandise gets to the consumer through the retail enterprises and the shops of the agricultural co-operatives.                     | Az áru a kiskereskedelmi vállalatok és a földművesszövetkezetek boltjaiból jut el a fogyasztóhoz.                                  |
| 24. | The craftsmen, who had their own shops before, now work in factories or in (craftsmen's) co-operatives.                                  | Az iparosok, akiknek régen saját műhelyük volt, most gyárakban vagy kisipari termelőszövetkezetekben dolgoznak.                    |
| 25. | The craftsmen's co-operatives perform important repair and service work too.   | A kisipari termelőszövetkezetek fontos javító és szolgáltató munkát is végeznek.   |
| 26. | In the socialist economic system of Hungary, production, distribution and the execution of plans are under the supervision of the state. | Magyarország szocialista gazdasági rendszerében a termelés, az elosztás és a tervek végrehajtása az állam ellenőrzésével történik. |

## RESPONSE DRILL

1. Milyen változások történtek Magyarországon a háború után?
2. Milyen tárgyak lehetnek magántulajdonban Magyarországon?
3. Miért nem lehet magánvállalkozás az országban?
4. Melyik iparágat fejlesztette az állam leggyorsabban?
5. Mire törekedett az állam az ipar gyors fejlesztésével?
6. Milyen két fontos dolgot kíván az iparosítás?
7. Mikor kell importálni nyersanyagot és energiát egy országnak?
8. Hogyan történik a nyersanyagok szállítása külföldről?
9. Milyen termelés emelkedett kétszeresére a statisztika szerint?
10. Hogyan biztosították a szakembereket az ipar számára?
11. Milyen gazdasági szervezetnek tagja Magyarország?
12. Mit jelent az gyakorlatban, hogy az ország tagja ennek a szervezetnek?
13. Milyen cikket termel Magyarország külföld számára?
14. A mezőgazdaság melyik ága fejlett az országban?
15. Milyen magyar áruk népszerűek külföldön?
16. Az ország belső áruellátásában minek kell egysúlyban lenni?
17. Mi történik, ha nem termelnek elég fogyasztási cikket?
18. Miben kell lépést tartani a többi országgal?
19. Ha rosszul sikerül a mezőgazdasági termés, mit eredményez az az országban?
20. Hogyan történik az árelosztás Magyarországon?
21. Milyen üzletekből jut el az áru a fogyasztókhoz?
22. Hol dolgoznak most azok az iparosok, akiknek régen saját műhelyük volt?
23. Milyen termelés folyik a gyárakban?
24. Milyen munkát végeznek a kisipari termelőszövetkezetek?
25. Hol fejlődött ki főleg az ipar Magyarországon?
26. Mi nem előnyös az ország gazdasági szempontjából?
27. Mit igyekszik csinálni a kormány a lehetőségekhez képest?
28. Mi a fontos feltétele annak, hogy ne álljon elő munkanélküliség?
29. Milyen tényező veszélyeztetheti a gazdasági tervek végrehajtását?
30. Hogyan próbálja biztosítani az állam a népgazdaság fejlesztését?

## CONVERSATION PRACTICE

1

- A: Mikor történtek gyökeres változások a magyar gazdasági életben?  
 B: A háború után, amikor az országot újjáépítették és államosították.  
 A: Mit államosított először a kormány?  
 B: Először a bankokat, gyárakat és nagyobb vállalatokat. Később pedig kisebb ipari és kereskedelmi vállalatokat is államosított.  
 A: Milyen eszközök nem lehetnek magántulajdonban az országban?  
 B: Termelőeszközök és azok a tárgyak, amelyek meghaladják az egyén szükségleteit.  
 A: Elvileg mi nem lehetséges a magyar gazdasági rendszerben?  
 B: Magánvállalkozás nem lehetséges, mert minden, ami termelőeszköz az állam tulajdona.

3

- A: Hogyan biztosították a szakembereket az ipar számára?  
 B: A gépesítéssel felszabadult munkaerő a mezőgazdaságból az iparba ment dolgozni.  
 A: Mit csináltak a kelet-európai országok a Kölcsonös Gazdasági Segítség Tanácsában?  
 B: Összehangolták gazdasági programjaikat és felosztották a termelést.  
 A: Milyen cikkeket termelnek Magyarországon az export számára?  
 B: Főleg gépeket, műszereket és mezőgazdasági termékeket.  
 A: Mikor nincs egyensúlyban az országban a kínálat a kereslettel?  
 B: Amikor az ipar és a mezőgazdaság nem termel eleget a fogyasztási cikkekből.

2

- A: Hogyan fejlesztették az országban a nehézipart?  
 B: Sok gépgyárat építettek szerte az országban.  
 A: Mire törekedett az állam, amikor az ipart fejlesztette?  
 B: Arra, hogy a mezőgazdaságot minél előbb gépesítse.  
 A: Miben szegény Magyarország, ami fontos az iparosításhoz?  
 B: Az ország nyersanyagokban és energiában szegény, így mindkettőt importálni kell.  
 A: Hogyan történik a nyersanyagok szállítása a szomszédos országokból?  
 B: Főleg vasúton vagy víziúton történik, mert ezek a leggazdaságosabbak.

4

- A: Hogyan történik az áruelosztás az országban?  
 B: Az áru az ipartól a nagykereskedelmi, majd a kiskereskedelmi vállalatokhoz, s onnan a fogyasztókhoz kerül.  
 A: Milyen munkát végeznek a kisipari termelőszövetkezetek?  
 B: Fontos javító és szolgáltató munkát végeznek.  
 A: Hol fejlődött ki főleg az ipar Magyarországon?  
 B: Főleg a nagyvárosokban és a folyók mellett fejlődött ki.  
 A: Mi veszélyeztetheti a gazdasági tervek végrehajtását a kommunista országokban?  
 B: Az egyéni érdekeltség és a személyes felelősség hiánya.

## NARRATIVE

Valamikor régen Magyarország mezőgazdasági ország volt. Az Alföldön főleg gabonát, a Dunántúlon és az ország más részeiben zöldségféléket és gyümölcsöt termeltek. A mezőgazdasági termékeket ebben az időszakban a nyugat-európai országokba exportálták, ahonnan gépeket, járműveket és egyéb felszereléseket vásároltak. Az ipar másodrendű szerepet játszott az ország gazdasági életében s a fejlesztése csak lassan haladt.

A két háború között kezdték felépíteni az ipart Magyarországon. A második világháború alatt azonban a meglevő magyar ipar legnagyobb része megsemmisült.

A háború után az ország gazdasági életét újjászervezték és bevezették a tervvezkedést. A kormány arra törekedett, hogy először újjáépítse az országot, azután pedig fejlessze az ipart. A gazdasági élet átszervezése a szocialista gazdasági elméletek alkalmazásával történt, a Szovjetunióban uralkodó rendszer alapján. A kormány államosította a gyárakat, bankokat, vállalatokat és szabályozta a magántulajdon kérdését.

A gazdasági tervekben elsősorban a nehézipar fejlesztése volt a cél. A mezőgazdaság számára sok gépet kellett gyártani. Hatalmas beruházásokkal az állam új vas- és gépgyárakat épített s lépéseket tett arra, hogy növeljék a bányák termelését. Az iparosítás sok nyersanyagot és energiát kíván. Mivel az ország szegény nyersanyagokban, természetes energiaforrásai pedig nincsenek, ezekből behozatalra van szükség.

Az ipar számára szükséges vasércet, fát, olajat és egyéb fontos nyersanyagokat főleg a szomszédos országokból szerzi be az állam. A szállítás vasúton, vagy a Dunán történik, mert a víziút használata a legolcsóbb. Az energiatermelés fokozására erőműveket épített az állam, azonban ezek nem tudják kielégíteni az ipar szükségletét. A villamos energiát Magyarországon elsősorban szénből nyerik.

A magyar ipar és mezőgazdaság évente sok árut exportál. A vegyipar, gépipar, textilipar és a műszeripar termékei számos országban jólismertek. A külkereskedelmi vállalatok kiállításokon mutatják be a magyar ipar termékeit különböző országokban a világpiac számára. Számos országban magyar mérnökök építenek gyárakat, hidakat és más berendezéseket, amelyekért az ország devizát kap.

Az országban fejlett állattenyésztés is folyik. A nagyobb folyókból és tavakból évente nagymennyiségű halat fognak ki, mely a hazai és külföldi piacokon kerül forgalomra. A hegyes vidékeken sok az erdő, ezek azonban nem tudják biztosítani a faellátást.

Az ország gazdasági rendszerében magánvállalkozás nem lehetséges, így mindenki vagy az államnak vagy szövetkezeteknek dolgozik. Az állam a parasztokat szigorú rendeletekkel mezőgazdasági termelőszövetkezetekbe kényszerítette, s csak kis darab földet hagyott meg saját művelésre a házuk körül. A régen önálló iparosok sem folytathatták tovább munkájukat saját műhelyeikben. Egy részük gyárakba ment dolgozni ahol tömegtermelés folyik, másik részük pedig a kisipari termelőszövetkezetekben dolgozik.

A termelőszövetkezetekben a termelési eszközök csoporttulajdonban vannak. Ebből az következik, hogy a termelőszövetkezetek gazdálkodása bizonyos fokig eltér az állami vállalatok gazdálkodásától. Az állami vállalatok teljesen a minisztériumoktól függenek, a minisztériumok döntenek minden kérdésben. A termelőszövetkezetek legtöbbször maguk dönthetnek a termelési kérdésekben és a termelés bővítésének forrásait is maguknak kell előteremteniük. Ezenkívül törekedniük kell a tagjaik rendszeres foglalkoztatására. Termelésüket saját érdekeikből úgy kell megszervezniük, hogy minél nagyobb bruttó jövedelemre tegyenek szert. A bruttó jövedelem egy részét a termelőszövetkezeti tagok munkadíjazására, másik részét pedig felhalmozásra fordíthatják.

A termelésben az egyéni érdekelttség és a személyes felelősség mindenhol fontos szerepet játszik. Mivel a szocialista gazdasági rendszerben az egyén szükségleteit meghaladó tárgyak és termelőeszközök nem lehetnek magántulajdonban, e fentemlített két tényező gyakran hiányzik a termelésből. Ez a gazdasági tervek végrehajtását sokszor veszélyezteti. Az állam természetesen a törvények szigorú végrehajtásával próbálja biztosítani a népgazdaság fejlesztését.

|                      |                               |
|----------------------|-------------------------------|
| időszak, -ja         | period, time                  |
| másodrendű           | second-rate                   |
| haladni              | to progress, advance          |
| megsemmisülni        | to be destroyed, annihilated  |
| tervezgazdálkodás    | planned, controlled economy   |
| alkalmazás           | adoption, application, use    |
| uralkodó             | ruling, reigning              |
| szabályozni          | to regulate                   |
| hatalmas             | mighty, powerful, enormous    |
| behozatal, -a        | import                        |
| fokozás              | increase, speeding up         |
| erőmű, -vet, -ve     | power plant                   |
| számos               | many, numerous                |
| mennyiség, -e        | quantity                      |
| fogni                | to catch, hold                |
| forgalom, forgalmat, | trade, commerce               |
| forgalma             |                               |
| kényszeríteni        | to force, press               |
| meghagyni            | to leave, let somebody        |
|                      | keep something                |
| művelés              | cultivation                   |
| önálló               | independent                   |
| ebből következik     | consequently, it follows that |
| eltérni              | deviate from, depart          |
| előteremtteni        | to procure, produce           |
| rendszeres           | constant, systematic          |
| érdek, -e            | interest                      |
| bruttó               | gross                         |
| díjazás              | fee                           |
| felhalmozás          | accumulation, heaping, piling |
| fordítani (pénzt)    | to spend, allocate            |
| szerep, -e           | role                          |
| tényező              | factor                        |
| cél, -ja             | aim, purpose; goal            |



## HUNGARIAN-ENGLISH WORD LIST

## A

|                            |                                   |
|----------------------------|-----------------------------------|
| a                          | the                               |
| abban                      | in that                           |
| ablak, -a                  | window                            |
| acél, -ja                  | steel                             |
| ad                         | give                              |
| adag, -ja                  | portion                           |
| addig                      | till, until, as far as that point |
| adó                        | tax (n)                           |
| agy, -at                   | brain                             |
| agyonhallgat               | hush up, pass over in silence     |
| agyrázkodás                | brain concussion                  |
| ahogy                      | as                                |
| ahol                       | where                             |
| ahova                      | to where                          |
| ajándék, -a                | gift, present                     |
| ajánl                      | recommend                         |
| ajtó, -ja, ajtaja          | door                              |
| akadémia                   | academy                           |
| akar                       | want (v)                          |
| akárki                     | anybody                           |
| akármikor                  | at any time, whenever you wish    |
| akármilyen                 | any kind, whatsoever              |
| akaszt                     | hang                              |
| aki                        | who                               |
| akkor                      | then, at that time                |
| akkora                     | so large, great; of such size     |
| akkoriban                  | in those days, at that time       |
| akkumulátor, -ja           | battery                           |
| alá                        | under, below, underneath          |
| alacsony                   | short, low                        |
| aláír                      | sign (v)                          |
| alap, -ja                  | base, basis                       |
| alapít                     | establish                         |
| alatt                      | under                             |
| albán, -ja                 | Albanian                          |
| Albánia                    | Albania                           |
| alföld, -je                | lowland, plain                    |
| alkalmas                   | suitable, fit                     |
| alkalmazás                 | adoption, application, use        |
| alkalmazott, -at, -ja      | employee                          |
| alkalmazott                | adopted (procedure)               |
| alkalom, alkalmat, alkalma | occasion                          |
| alkatrész                  | part                              |
| alkonyodik                 | night is falling                  |
| alkot                      | create                            |
| alkotmány                  | constitution                      |
| alkuszik                   | bargain (v)                       |
| alma                       | apple                             |
| almás rétes                | apple strudel                     |
| Alpok                      | Alps                              |
| alsó                       | lower, under, bottom              |
| alsónadrág, -ja            | shorts                            |
| alszik                     | sleep (v)                         |
| amekkora                   | as large, great as                |
| Amerika                    | America                           |
| amerikai                   | American                          |
| ami                        | which, that                       |

|                    |   |
|--------------------|---|
| amíg               | until, as long as, while                |
| amikor             | when                                    |
| amint              | as soon as, when                        |
| Anglia             | England                                 |
| angol, -ja         | English                                 |
| angolul            | in English                              |
| annak              | of that                                 |
| anya, anyja        | mother                                  |
| anyag, -a, -ja     | material, fabric, cloth                 |
| anyátlan           | motherless                              |
| annyi              | as much, as many                        |
| apa, apja          | father                                  |
| apátlan            | fatherless                              |
| apró               | small, little, tiny                     |
| apróhirdetés       | classified advertisement                |
| aprópénz           | small change                            |
| apropó             | by the way, that reminds me             |
| arany, -at         | gold                                    |
| aránylag           | relatively, comparatively               |
| arat               | harvest (v)                             |
| aratás             | harvest (n)                             |
| arc                | face                                    |
| arckrém, -e        | face cream                              |
| arra               | onto that, in that direction            |
| arról              | from that, of that, from that direction |
| aszpirin, -je, -ja | aspirin                                 |
| asszony            | woman                                   |
| asztal, -a         | table                                   |
| atléta             | athlete                                 |
| atlétika           | athletics, field-sports                 |
| attasé             | attaché                                 |
| augusztus          | August                                  |
| Ausztria           | Austria                                 |
| autó               | automobile                              |
| autóbusz           | bus                                     |
| avval              | with that                               |
| az                 | the, that                               |
| azaz               | that is, namely                         |
| azért              | therefore, for that reason              |
| azon               | on that, thereon                        |
| azon leegyében     | right away, instantly, on the spot      |
| azonban            | nevertheless, however                   |
| azonkívül          | besides, moreover                       |
| azonnal            | immediately, at once                    |
| azóta              | since then                              |
| azt jelenti        | it means                                |
| azután             | afterwards                              |
| azzal              | with that                               |

## Á

|               |                      |
|---------------|----------------------|
| ág, -at, -a   | branch               |
| ágy, -at      | bed                  |
| ágynemű       | bedclothes, bedding  |
| ágytakaró     | bedspread            |
| áll           | stand (v)            |
| áll valamiből | consist of something |
| állam, -a     | state                |
| államforma    | form of government   |
| állami        | state                |

|                    |                                  |
|--------------------|----------------------------------|
| állami áruház, -at | state store                      |
| államigazgatás     | state administration, management |
| államosítás        | nationalization                  |
| állandó            | permanent, constant              |
| állapot, -a        | condition                        |
| állás              | job, position                    |
| állástalan         | unemployed                       |
| állat, -a, -ja     | animal                           |
| állatkert, -je     | zoo                              |
| állít              | place, put                       |
| állólámpa          | floor lamp                       |
| állomás            | station                          |
| által              | by means of, way of, through     |
| általában          | in general, as a rule            |
| általános          | general                          |
| általános iskola   | public elementary school         |
| ápol               | nurse, take care of, look after  |
| ápoló              | nurse                            |
| április            | April                            |
| ár, -at, -a        | price                            |
| árpa               | barley                           |
| árt                | hurt, harm (v)                   |
| áru                | goods, merchandise               |
| áruház, -at        | department store                 |
| árva               | orphan                           |
| ásatás             | excavation                       |
| át                 | through, across, over            |
| átadja a szót      | call upon somebody to speak      |
| áthelyez           | transfer (v)                     |
| átkelőhely, -et    | crossing place                   |
| átszervez          | reorganize                       |
| átvizsgál          | examine, check                   |

## B

|                          |                                |
|--------------------------|--------------------------------|
| bab, -ja                 | bean                           |
| bácsi                    | uncle                          |
| badacsonyi szürkebarát   | name of a wine                 |
| baj, -t                  | trouble, ill, evil             |
| bajnok, -a               | champion                       |
| bajnokság, -a            | championship                   |
| bal                      | left                           |
| baleset                  | accident                       |
| balettkar, -a            | corps de ballet                |
| balra                    | to the left                    |
| bán                      | regret, repent, be sorry for   |
| bank, -ja                | bank                           |
| bánya                    | mine (n)                       |
| bányamérnöki egyetem, -e | mining engineering university  |
| bányászat                | mining (n)                     |
| bár                      | although                       |
| barack, -ja              | apricot                        |
| barát, -ja               | friend                         |
| barátságos               | friendly, amicable             |
| bárcsak                  | if only                        |
| bárki                    | anybody                        |
| bármikor                 | at any time, whenever you wish |
| bármilyen                | any kind of, whatsoever        |
| barna                    | brown                          |
| baró                     | baron                          |
| barokk                   | Baroque                        |

|                           |   |
|---------------------------|---|
| baromfi                   | poultry                                       |
| bástya                    | bastion                                       |
| bátya, bátyja             | older brother                                 |
| bazilika                  | cathedral                                     |
| be                        | in, into                                      |
| beborul                   | get cloudy, become overcast                   |
| Bécs                      | Vienna  |
| Bécsi Filharmónikusok     | The Vienna Philharmonic                       |
| bécsi szelet, -e, -je     | Wiener schnitzel                              |
| becsuk                    | close, shut                                   |
| becsületes                | honest  |
| befárad                   | go in, enter                                  |
| befest                    | paint, color, dye                             |
| befolyásol                | influence (v)                                 |
| befűt                     | heat (a room), make a fire                    |
| begyógyúl                 | heal  |
| behozatal, -a             | import (n)                                    |
| beiratkozik               | enroll, register                              |
| bejárat, -a               | entrance                                      |
| bejön                     | come in, enter                                |
| bekapcsol                 | turn on, plug in, connect                     |
| béke                      | peace   |
| békekötés                 | conclusion of peace                           |
| bel-:                     | internal, interior, domestic                  |
| bele                      | into, inwards                                 |
| belebetegszik             | become ill from something                     |
| beleegyezik               | consent, agree, permit                        |
| belejön                   | acquire routine in something                  |
| beleszeret                | fall in love                                  |
| beleszól                  | intervene; interfere, interrupt               |
| belga                     | Belgian                                       |
| Belgium                   | Belgium                                       |
| belgyógyász               | specialist in internal medicine               |
| beljebb                   | farther in                                    |
| belőle                    | out of it, from him, her, it                  |
| belső                     | inside, inner                                 |
| belügyminisztérium, -a    | Ministry of Interior                          |
| belül                     | inside  |
| belváros                  | downtown                                      |
| bélyeg, -e, -je           | stamp   |
| bemutat                   | introduce                                     |
| benn                      | inside, indoors                               |
| benne                     | in, inside, within                            |
| bent                      | inside, indoors                               |
| benzin, -je               | gasoline                                      |
| benzinkút, -kutat, -kútja | gas station                                   |
| berendezve                | furnished                                     |
| bérház, -at               | apartment house                               |
| bérlet, -e                | season ticket                                 |
| beruházás                 | investment                                    |
| beszámol                  | relate, give account of something             |
| beszed                    | take in; collect                              |
| beszéd, -e                | speech  |
| beszél                    | speak   |
| beszélget                 | converse, chat                                |
| betakarítás               | harvest                                       |
| betart                    | keep, observe                                 |
| beteg, -e                 | sick  |
| betegség, -e              | sickness, illness                             |
| betör                     | break in                                      |
| betörő                    | burglar                                       |
| beutal                    | assign, send somebody to (a hospital, resort) |

|                                     |                          |
|-------------------------------------|--------------------------|
| bevélt                              | cash (v)                 |
| bevétele, -e                        | income                   |
| bír                                 | have, possess, own       |
| birkózás                            | wrestling                |
| bíró                                | judge (n)                |
| birodalom, birodalmat,<br>birodalma | empire                   |
| bírság, -a                          | court of justice         |
| bírság, -a                          | fine, penalty            |
| birtok, -a                          | estate                   |
| bizony                              | certainly                |
| bizonyítvány                        | certificate, report      |
| bizottság, -a                       | delegation               |
| biztosan                            | surely, certainly        |
| biztosít                            | insure                   |
| biztosítás                          | insurance                |
| biztosító intézet, -e, -je          | insurance company        |
| blúz                                | blouse                   |
| bocsánat                            | pardon                   |
| bokor, bokrot, bokra                | bush                     |
| boldog                              | happy                    |
| bolgár, -ja                         | Bulgarian                |
| bolgárkertész                       | truck gardener, farmer   |
| bolt, -ja                           | store, shop              |
| bor, -a                             | wine                     |
| borbély                             | barber                   |
| borda                               | rib                      |
| borjú, -t, borjat                   | calf                     |
| borjúhús                            | veal                     |
| borotva                             | razor                    |
| borotvakrém, -e                     | shaving cream            |
| borotvál                            | shave (v)                |
| borotválkozik                       | shave, get a shave       |
| borotvapenge                        | razor blade              |
| borravaló                           | tip                      |
| bors, -ot                           | black pepper             |
| borsó                               | pea                      |
| bölcsészlet, -e, -je                | philosophy               |
| bőrönd, -öt, -je                    | suitcase                 |
| börtön, -ök, -e                     | prison, jail             |
| bővít                               | enlarge, widen           |
| bronz, -ot                          | bronze                   |
| búcsúzik                            | say good-bye, take leave |
| bulgár, -ja                         | Bulgarian                |
| Bulgária                            | Bulgaria                 |
| burgonya                            | potato                   |
| buta                                | stupid                   |
| bútor, -a                           | furniture                |
| búza                                | wheat                    |
| bűnös                               | guilty, criminal         |
| bűnöző                              | criminal, delinquent     |
| büntetés                            | punishment, penalty      |
| büntetett előéletű                  | previously convicted     |
| büszke                              | proud                    |

## C

|           |                    |
|-----------|--------------------|
| célg, -e  | firm (n)           |
| cél, -ja  | aim, purpose; goal |
| cazuza    | pencil             |
| cigány    | gypsy              |
| cigaretta | cigarette          |
| cikk, -e  | article; goods     |

|                    |                         |
|--------------------|-------------------------|
| cím, -e            | address (n)             |
| cipő               | shoe                    |
| cukrászda          | pastry shop             |
| cukorrépa          | sugar beet              |
| CS                 |                         |
| csak               | only                    |
| család, -ja        | family                  |
| családdal          | with the entire family  |
| csalódik           | be disappointed         |
| csapadék, -a       | rainfall, moisture      |
| csapágy, -at       | bearings                |
| csapat, -a         | team, troop             |
| császár, -a        | emperor                 |
| csatorna           | canal                   |
| csehszlovák, -ja   | Czechoslovak            |
| Csehszlovákia      | Czechoslovakia          |
| csekk, -e          | check (n)               |
| csendes            | still, quiet, peaceful  |
| csere              | exchange (n)            |
| cserél             | change (v)              |
| cseresznye         | cherry                  |
| cseresznyés rétes  | cherry strudel          |
| csésze             | cup                     |
| csészealj, -at     | saucer                  |
| csillag, -a, -ja   | star                    |
| csillagos          | starry                  |
| csinál             | do, make                |
| csipke             | lace                    |
| csirke             | chicken                 |
| csodálatos         | wonderful, surprising   |
| csodálkozik        | be surprised, wonder at |
| csókol             | kiss (v)                |
| csokoládé          | chocolate               |
| csomag, -ja        | luggage, parcel         |
| csemagol           | wrap, pack (v)          |
| csomagtartó        | trunk                   |
| csónak, -ja        | boat                    |
| csónakázik         | boat riding             |
| csoport, -ja       | group (n)               |
| csökkent           | diminish                |
| csúcs              | peak, top, summit       |
| csuk               | close, shut (v)         |
| csupán             | merely, only            |
| csütörtök, -öt, -e | Thursday                |

## D

|              |                              |
|--------------|------------------------------|
| dacára       | in spite of the fact         |
| dal, -a      | song                         |
| dán, -ja     | Danish, Dane                 |
| Dánia        | Denmark                      |
| darab, -ja   | piece; play                  |
| darabka      | small piece                  |
| de           | but                          |
| december, -e | December                     |
| defekt       | breakdown, flat tire, defect |
| dehogy       | oh no, by no means           |
| dél          | south                        |

|                               |   |
|-------------------------------|---|
| dél, delet, dele              | noon, midday                                |
| délelőtt, -öt, -je            | forenoon, in the morning                    |
| déli                          | southern                                    |
| délután, -ja                  | afternoon                                   |
| deviza                        | foreign exchange                            |
| diák, -ja                     | student                                     |
| diákotthon                    | students' home, youth hostel                |
| diéta                         | diet  |
| díj, -at, -a                  | prize                                       |
| díjazás                       | fee   |
| diploma                       | diploma                                     |
| diplomácia                    | diplomacy                                   |
| diplomáciai testület, -e, -je | diplomatic corps                            |
| diplomata                     | diplomat                                    |
| disznó                        | pig   |
| divány                        | couch, sofa                                 |
| doboz                         | box, carton                                 |
| dohány                        | tobacco                                     |
| dohánybolt, -ja               | tobacco shop                                |
| dohányzik                     | smoke (v)                                   |
| dohányzó                      | smoker                                      |
| doktor, -a                    | doctor                                      |
| dolgozat, -ja                 | composition, test paper                     |
| dolgozhat                     | can work, able to work                      |
| dolgozik                      | work (v)                                    |
| dolgozó                       | worker                                      |
| dolog, dolgot, dolga          | work, task; thing, matter, stuff,<br>object |
| dolgom van                    | I'm busy, I've something to do              |
| domb, -ja                     | hill  |
| dönt                          | decide, rule                                |
| dörög                         | it is thundering                            |
| drága                         | expensive                                   |
| drágaság                      | high cost of living                         |
| Duna                          | Danube                                      |
| Dunántúl                      | Transdanubia                                |

## E

|                        |   |
|------------------------|---|
| ebben                  | in this                                   |
| ebből következik       | it follows that, consequently             |
| ebéd, -je              | lunch or dinner (midday meal)             |
| ebédel                 | dine, lunch                               |
| ebédlő                 | dining room                               |
| eddig                  | until, up to now; up to this point        |
| edény                  | dish, utensil                             |
| edz                    | train, coach; harden                      |
| egész                  | whole, entire                             |
| egész idő alatt        | during the entire time                    |
| egészen                | completely, entirely                      |
| egészség, -e           | health                                    |
| egy                    | one; a (an)                               |
| egyéb, egyebet, egyebe | other, else                               |
| egyedül                | alone                                     |
| egyenes                | straight, direct; erect                   |
| egyenesen              | straight, in a straight line;<br>directly |
| egyéni                 | individual, personal                      |
| egyenletesen           | evenly, uniformly                         |
| egyenlő                | equal (to), same (as)                     |
| egyensúly              | balance (n)                               |

|                         |                                  |
|-------------------------|----------------------------------|
| egyesít                 | unite                            |
| egyesület, -e           | club, association                |
| egyesült                | united                           |
| Egyesült Államok        | United States                    |
| egyetem, -e             | university                       |
| egyformán               | equally, alike                   |
| egyharmad               | one-third                        |
| egyik                   | one of the                       |
| egy-két                 | few, some                        |
| egy kis                 | some, a little                   |
| egymás                  | one another, each other          |
| egy pár                 | a pair                           |
| egypár                  | a few, some, one or two          |
| egy percre              | for a minute                     |
| egyre                   | continually, on and on           |
| egyre erősebb           | stronger and stronger            |
| egység, -e              | unit, unity                      |
| egyszer                 | once                             |
| egyszerű                | plain, simple                    |
| egyszóval               | in a word, briefly, that is      |
| együtt                  | together                         |
| együttes, -e            | ensemble                         |
| együttműködés           | co-operation                     |
| e havi                  | this month's                     |
| el                      | away, off                        |
| elad                    | sell                             |
| eladó                   | seller, salesclerk               |
| eladó                   | for sale                         |
| elállít                 | stop (v)                         |
| elbeszél                | tell, relate, narrate            |
| elbeszélget             | chat, converse, talk             |
| elbúcsúzik              | say good-bye, take leave         |
| elég, eleget, elege     | enough, quite                    |
| eléggé                  | sufficiently, fairly             |
| eleje                   | beginning                        |
| elemi                   | elementary, primary              |
| elér                    | attain, achieve, score, reach    |
| elévül                  | grows out of date                |
| elfelejt                | forget                           |
| elfog                   | catch, capture                   |
| elfoglalt               | busy                             |
| elfogy                  | used up, sold out                |
| elhallgat               | keep back, conceal               |
| elhatároz               | decide                           |
| elhisz                  | believe                          |
| elismer                 | acknowledge, admit               |
| elkésik                 | be late, come too late           |
| elkészül                | be ready, finished               |
| elköltözik              | move away                        |
| ellát                   | supply, provide                  |
| ellen                   | against                          |
| ellenáll                | resist                           |
| ellenfél, -felet, -fele | rival, opponent, enemy           |
| ellenjegyez             | contersign, endorse              |
| ellenőriz               | supervise                        |
| ellenőrzés              | supervision, control             |
| ellenség, -e            | enemy                            |
| elmegy                  | go away, leave                   |
| elmegy a kedve          | lose one's interest in something |
| elmélet, -e, -je        | theory                           |
| elmesél                 | tell (story), narrate, relate    |
| elmond                  | tell, narrate                    |
| elmúlt                  | past, gone                       |
| elnök, -öt, -e          | president                        |



|                    |  |
|--------------------|--|
| eloszt             | divide   |
| elosztás           | distribution   |
| elosztó            | distributor  |
| előad              | perform; lecture (v)                                   |
| előadás            | performance; lecture (n)                               |
| előáll             | arise, come into being                                 |
| előirányoz         | allocate, set aside                                    |
| előkészít          | prepare  |
| előnyös            | advantageous, favorable, profitable                    |
| előre              | ahead; in advance, beforehand                          |
| először            | the first time; the first place                        |
| előteremt          | procure, produce                                       |
| előtt              | before, in front of                                    |
| előtte             | before you (him, her, it)                              |
| elővesz            | take out   |
| előz               | overtake, pass   |
| előző              | previous   |
| elseje             | the first (day of the month)                           |
| első               | first  |
| elsőrangú          | first rate, first class                                |
| eltér              | deviate from; depart                                   |
| elterül            | situated, located                                      |
| eltör              | break (v)  |
| elveszt            | lose   |
| elvileg            | theoretically, in principle                            |
| elvisz             | carry away, take away                                  |
| ember, -e          | man, human being                                       |
| emelés             | raising, increasing, lifting                           |
| emelését, -e       | story  |
| emelkedik          | rise, increase, go up                                  |
| emiatt             | because of this, for this reason                       |
| emlék, -e          | memento, memory, souvenir                              |
| emlékezik          | remember   |
| emlékmű, -vet, -ve | monument, memorial                                     |
| említ              | mention  |
| energia            | energy, power  |
| enged              | let, permit  |
| engem              | me   |
| ennek              | to this  |
| ennivaló           | something to eat                                       |
| enyém              | mine   |
| eper, epret, epre  | strawberry   |
| epikus             | epic   |
| Erdély             | Transylvania   |
| erdő, -je; erdeje  | forest   |
| eredetileg         | originally, primarily                                  |
| eredmény           | result, outcome, score                                 |
| erkély             | terrace, balcony                                       |
| erőmű, -vet, -ve   | power plant  |
| erős               | strong   |
| erre               | on this, onto this; this way;<br>about this            |
| erről              | from this, of this; about this;<br>from this direction |
| eset, -e           | case   |
| esik               | fall, drop; it rains                                   |
| eső                | rain   |
| este               | evening  |
| esteledik          | it's getting dark, night is falling                    |
| esténként          | every evening, evenings                                |
| eszébe jut         | it occurs to her/him; it comes to<br>his/her mind      |
| eszik              | eat  |

|                   |                             |
|-------------------|-----------------------------|
| eszköz, -ök       | instrument, tool, equipment |
| eszméletlen       | unconscious                 |
| eszpresszó        | espresso, coffee house      |
| etet              | feed                        |
| Európa            | Europe                      |
| európai           | European                    |
| evőeszköz         | cutlery                     |
| evvel             | with this                   |
| exportál          | export (v)                  |
| ez                | this                        |
| ezelőtt           | formerly, in former time    |
| ezen              | on this                     |
| ezer, ezret, ezre | thousand                    |
| ezért             | therefore, for this reason  |
| ezután            | after this                  |
| ezüst, -öt, -je   | silver                      |
| ezzel             | with this                   |

## É

|                            |                           |
|----------------------------|---------------------------|
| édes                       | sweet                     |
| ég                         | burn (v)                  |
| ég, eget, ege              | sky                       |
| éghajlat, -a               | climate                   |
| éhes                       | hungry                    |
| éj, -t                     | night                     |
| éjjel                      | night                     |
| éjszaka                    | night                     |
| él                         | live (v)                  |
| élelmiszer, -e             | provisions, foodstuffs    |
| élénk                      | lively                    |
| éles                       | sharp                     |
| élet, -e                   | life                      |
| életfogytiglan             | for life                  |
| életszínvonal, -at, -a     | living standard           |
| élvez                      | enjoy                     |
| élvezet, -e                | pleasure                  |
| én                         | I                         |
| énekel                     | sing                      |
| énekes                     | singer (male)             |
| énekesnő                   | singer (female)           |
| épít                       | build                     |
| építész                    | architect                 |
| éppen                      | just, exactly, precisely  |
| épület, -e                 | building                  |
| ér                         | arrive, reach             |
| érc                        | ore                       |
| érdek, -e                  | interest (n)              |
| érdekel                    | be interesting to         |
| érdekeltség, -e            | interest, concern         |
| érdekes                    | interesting               |
| érdeklődik                 | inquire; show interest in |
| érdemes                    | worth-while               |
| érem, érmet, érme          | medal                     |
| érettségizik               | graduate from high school |
| érez                       | feel                      |
| érkezik                    | arrive                    |
| ért                        | understand                |
| érte                       | for him, her, it          |
| értékes                    | valuable, precious        |
| értekezlet, -e             | conference, meeting       |
| értelem, értelmet, értelme | meaning                   |

|                                  |  |
|----------------------------------|--|
| és                               | and  |
| ész, eszet, esze                 | mind, brain, reason, sense                       |
| észak                            | north  |
| északi                           | northern   |
| észrevesz                        | notice (v)                                       |
| étkezés                          | meal   |
| étkezik                          | eat (a meal)                                     |
| étkezőkocsi                      | dining car                                       |
| étlap, -ja                       | menu   |
| étvágy, -at                      | appetite   |
| év, -e                           | year   |
| Éva                              | Eve  |
| éves                             | years old  |
| évezred                          | thousand years, millenium                        |
| évszak, -ja                      | season   |
| évszázad, -a                     | century  |
| évszázados                       | centuries old                                    |
| F                                |  |
| fa                               | tree, wood                                       |
| fagy                             | freeze   |
| fagyálló folyadék, -ja           | antifreeze                                       |
| fagyalt, -ja                     | ice-cream  |
| faj, -t                          | race   |
| fáj                              | hurt, ache                                       |
| fájdalom, fájdalmat, fájdalma    | pain, ache                                       |
| fal, -at, -a                     | wall   |
| falu, -ja; falvat, falva         | village  |
| fapados                          | railway carriage with wooden benches (3rd class) |
| fárad                            | get tired, take the trouble                      |
| faragás                          | carving  |
| fáraszt                          | tire, exhaust                                    |
| farkas                           | wolf   |
| fazék, fazekat, fazeka           | pot  |
| fázik                            | be cold  |
| február, -ja                     | February   |
| fegyház, -at                     | penitentiary                                     |
| fehér                            | white  |
| fehértű                          | linen, underclothing                             |
| fej                              | head   |
| fejedelem, fejedelmet, fejedelme | reigning prince                                  |
| fejlesztés                       | development                                      |
| fejlett                          | developed  |
| fejlődik                         | develop, advance                                 |
| fék, -je                         | brake  |
| fekély                           | ulcer  |
| fekete                           | black; black coffee                              |
| fekszik                          | lie  |
| fel                              | up   |
| fél                              | be afraid, fear                                  |
| fél, felet, fele                 | half   |
| feladat, -ja                     | assignment, work, duty                           |
| feladatkör, -e                   | sphere of duties, scope of duties                |
| felajánl                         | offer, pledge                                    |
| felállít                         | establish  |
| félbemarad                       | broken off, discontinued                         |
| feldolgozó ipar, -a              | processing industry                              |
| felé                             | towards  |
| féle                             | kind, sort                                       |
| felejt                           | forget   |

|                               |  |
|-------------------------------|--|
| felelős                       | responsible  |
| feleség, -e                   | wife   |
| felett                        | over, above  |
| félév, -e                     | term, semester   |
| felfúj                        | exaggerate the importance of something                 |
| felhalmozás                   | accumulation, heaping, piling                          |
| felhív                        | ring up, call up                                       |
| felhő                         | cloud  |
| felír                         | give a ticket (police); prescribe (doctor); write down |
| felkel                        | get up   |
| felkeres                      | visit (v)  |
| fellebbez                     | appeal (v)   |
| felmond                       | give notice to quit                                    |
| felnő                         | grow up  |
| felől                         | from (a direction); about, concerning                  |
| felöltözködik                 | get dressed  |
| felpróbál                     | try on   |
| félremagyaráz                 | misinterpret   |
| felső                         | upper, higher  |
| felső bíróság, -a             | higher, superior court                                 |
| felszabadul                   | get free, released, liberated                          |
| felszáll                      | get into, on (train, bus, etc.)                        |
| felszerelés                   | equipment  |
| felszerelt                    | equipped   |
| felszín, -e                   | surface  |
| feltart                       | keep someone from something, hinder, hold up           |
| feltesz                       | put up   |
| feltétel, -e                  | condition  |
| feltétlenül                   | by all means, without doubt                            |
| feltör                        | force, break open                                      |
| felújít                       | revive; renew  |
| felülbírál                    | examine  |
| felvesz                       | admit, accept  |
| felveszi a versenyt           | be able to compete with                                |
| felvilágosítás                | information  |
| felvonó                       | elevator   |
| fenn                          | up, above  |
| fennmarad                     | survive, remain  |
| fenntart                      | maintain, uphold                                       |
| fent                          | up, above  |
| fénykép, -e                   | snapshot, photograph                                   |
| fényképez                     | take a snapshot, photograph                            |
| fényképezés                   | photography, taking of photographs                     |
| fényképezőgép, -e             | camera   |
| Ferenc                        | Frank  |
| férfi, -ak                    | man, male  |
| férfiruha                     | (man) suit   |
| férj                          | husband  |
| férjhez megy                  | (she) gets married                                     |
| férjnél van                   | be a married woman                                     |
| fertőtlenítő                  | disinfectant, antiseptic                               |
| fest                          | paint  |
| festmény                      | painting   |
| fésülködik                    | comb one's hair  |
| fia                           | his, her son   |
| fiatal                        | young; youthful  |
| fiatalkorú                    | juvenile, youthful                                     |
| figyel                        | watch, keep an eye on                                  |
| figyelem, figyelmet, figyelme | attention  |

|                               |  |
|-------------------------------|--|
| fillér, -e                    | fillér (Hungarian currency)              |
| film, -je                     | film                                     |
| finn, -je                     | Finn, Finnish                            |
| Finnország, -a                | Finland                                  |
| fiók, -ja                     | branch, sub-office; drawer               |
| fiú, fia                      | boy                                      |
| fiúcska                       | little boy                               |
| fivér, -e                     | brother                                  |
| fizet                         | pay                                      |
| fizetés                       | salary, wage                             |
| fizika                        | physics                                  |
| fodrász                       | hairdresser                              |
| fog                           | catch, hold                              |
| fog                           | shall, will                              |
| fog, -at, -a                  | tooth                                    |
| fogad                         | engage, hire; receive (a guest)          |
| fogas                         | pike-perch (of Lake Balaton)             |
| fogas                         | clothes-rack                             |
| fogaskerék, -kereket, -kereke | gear                                     |
| fogkefe                       | tooth-brush                              |
| fogkrém, -e                   | tooth-paste                              |
| foglal                        | reserve; occupy                          |
| foglalkozás                   | occupation, profession                   |
| foglalkozik                   | be engage, occupy, deal (with something) |
| foglalt                       | occupied,                                |
| fogyaszt                      | use up, consume                          |
| fogyasztási cikk, -e          | consumers' goods                         |
| fok, -a                       | degree; level, grade                     |
| fokozás                       | increase, speeding up                    |
| -fokú                         | of degree                                |
| folyadék, -ja                 | liquid, fluid                            |
| folyik                        | flows, goes on, continues                |
| folyó                         | river                                    |
| folyosó                       | corridor                                 |
| folytat                       | continue                                 |
| fontos                        | important                                |
| fordít                        | translate; turn; spend, allocate (money) |
| fordul                        | turn                                     |
| forgalom, forgalmat, forgalma | traffic; trade, commerce                 |
| forint, -ja                   | forint (Hungarian currency)              |
| forma                         | shape, form                              |
| forrás                        | source, spring                           |
| fofel, -e, -je                | armchair                                 |
| fő                            | main, principal, important               |
| főbűnös                       | the person most guilty                   |
| főétkezés                     | main meal                                |
| főiskola                      | college, academy                         |
| főként                        | chiefly, mainly                          |
| föld, -je                     | land, soil, earth                        |
| földművelés                   | agriculture                              |
| földműves                     | farmer, agricultural laborer             |
| földrajz, -ot                 | geography                                |
| földszint, -je                | ground floor, main floor                 |
| főleg                         | mainly                                   |
| fölött                        | above, over                              |
| főnök, -öt, -e                | chief, principal, boss                   |
| főváros                       | capital                                  |
| főz                           | cook (v)                                 |
| főzelék, -e                   | vegetable dish                           |
| francia                       | French                                   |
| Franciaország, -a             | France                                   |

|                 |                            |
|-----------------|----------------------------|
| franciául       | in French                  |
| friss           | fresh                      |
| fúj             | blow (v)                   |
| futás           | running                    |
| futballmeccs    | soccer game                |
| futballozik     | play soccer                |
| futballpálya    | soccer field               |
| függ            | depend; hang               |
| függöny, -ök    | curtain                    |
| függönytartó    | curtain rod                |
| fül, -e         | ear                        |
| fülke           | compartment                |
| fürdik          | take a bath                |
| fürdő           | bath                       |
| fürdőszoba      | bathroom                   |
| fűszer, -e, -je | spice, seasoning           |
| fűszeres        | spicy, seasoned; grocer    |
| fűszerüzlet, -e | grocery store              |
| fűt             | heat (a room), make a fire |
| fűtés           | heating                    |
| fűtőtest, -e    | radiator, heater           |

## G

|                    |                         |
|--------------------|-------------------------|
| gabona             | corn, grain             |
| galamb, -ja        | pigeon                  |
| galéria            | gallery                 |
| galuska            | noodles                 |
| garázs             | garage                  |
| gáz                | gas                     |
| gazdag             | rich                    |
| gazdálkodó         | farmer                  |
| gazdaság, -a       | farm                    |
| gazdasági          | economic                |
| gazdaságos         | economical              |
| gazdaságtan, -a    | economy                 |
| generáló           | overhaul (a motor)      |
| gép, -e, -je       | machine                 |
| gépesít            | mechanize               |
| gépész             | mechanic                |
| gépkocsi           | car                     |
| gimnázium, -a      | gymnasium (high school) |
| gipsz, -et         | plaster                 |
| gól, -ja           | goal                    |
| golfozik           | play golf               |
| golyóscsapágy, -at | ball bearings           |
| gomba              | mushroom                |
| gombóc             | dumplings               |
| gond, -ja          | concern, worry, trouble |
| gondol             | think                   |
| gondoz             | look after, attend to   |
| görög, -öt, -je    | Greek                   |
| Görögország, -a    | Greece                  |
| gulyásleves        | goulash soup            |
| gumi               | rubber, tire            |

## GY

|                               |                                  |
|-------------------------------|----------------------------------|
| gyakorlat, -a, -ja            | practice (n)                     |
| gyakorlati                    | practical                        |
| gyakorlati órák               | practical exercises              |
| gyakorol                      | practice; exercise, enforce      |
| gyakran                       | often                            |
| gyalogos                      | pedestrian                       |
| gyapot, -ja                   | cotton                           |
| gyár, -at, -a                 | factory                          |
| gyárt                         | manufacture, produce             |
| gyártás                       | manufacturing, production        |
| gyenge                        | mild, weak                       |
| gyerek, -e                    | child                            |
| gyermek, -e                   | child                            |
| gyermekévek                   | childhood, childhood days        |
| gyertya                       | spark plug, candle               |
| gyilkos                       | murderer                         |
| gyógyfürdő                    | medical bath, thermal bath       |
| gyógyszer, -e                 | medicine                         |
| gyógyszertár, -at, -a         | pharmacy                         |
| gyógyul                       | be recovering one's health       |
| gyomor, gyomrot, gyomra       | stomach                          |
| gyors                         | fast, rapid, quick               |
| gyorsan                       | quickly, rapidly                 |
| gyorsvonat, -a, -ja           | express train                    |
| gyökér, gyökeret, gyökere     | root                             |
| gyökeres                      | fundamental, radical             |
| gyönyörködik                  | enjoy, take pleasure, delight in |
| gyönyörű                      | beautiful, magnificent           |
| gyönyörűen                    | beautifully, magnificently       |
| győz                          | conquer; gain a victory          |
| győzelem, győzelmet, győzelme | victory                          |
| győzelmet arat                | win a victory                    |
| gyufa                         | match (n)                        |
| gyújt                         | light, switch on                 |
| gyulladás                     | inflammation                     |
| gyűjt                         | gather, accumulate, collect      |
| gyűjtemény                    | collection                       |
| gyűlés                        | meeting, assembly                |
| gyümölcs, -öt                 | fruit                            |
| gyümölcsös, -ök               | orchard                          |

## H

|                     |                             |
|---------------------|-----------------------------|
| ha                  | if                          |
| háború              | war                         |
| hacsak              | if only                     |
| hacsak nem          | unless, except              |
| hadd vizsgáljam meg | let me examine him, her, it |
| hadüzenet, -e, -je  | declaration of war          |
| hagy                | leave, let, allow           |
| hagyomány           | tradition                   |
| haj, -at            | hair                        |
| hajnalodik          | (day) is breaking           |
| hajó                | ship (n)                    |
| hajt                | drive (v)                   |
| hajtási igazolvány  | driver's license            |
| hal, -at, -a        | fish (n)                    |
| hála                | gratitude                   |
| halad               | progress, advance           |

|                            |                                    |
|----------------------------|------------------------------------|
| halál, -a                  | death                              |
| hálas                      | grateful                           |
| halász                     | fisherman                          |
| halászik                   | fish (v)                           |
| halaszt                    | postpone, delay                    |
| hall                       | hear                               |
| hallgat                    | listen; be silent                  |
| hallgató (egyetemi)        | (university) student               |
| halogat                    | keep postponing, delaying          |
| hálószoba                  | bedroom                            |
| hálózat, -ja               | network                            |
| hamar                      | soon                               |
| hamarosan                  | before long, shortly               |
| hanem                      | but                                |
| hang, -ja                  | voice                              |
| hangverseny                | concert                            |
| hány                       | how many                           |
| hányan                     | how many (people)                  |
| hányadik                   | which, how many                    |
| hányadika                  | what date                          |
| hány éves                  | how old                            |
| harisnya                   | stocking                           |
| harmadik                   | third                              |
| harminc                    | thirty                             |
| három                      | three                              |
| háromszor                  | three times                        |
| hasonlít                   | compare; resemble                  |
| hasonló                    | similar                            |
| használ                    | use (v)                            |
| használt                   | used                               |
| hasznos                    | useful                             |
| hat                        | six                                |
| hát                        | well, to be sure                   |
| hát, -at, -a               | back                               |
| hatalmas                   | mighty, powerful, enormous         |
| hatalom, hatalmát, hatalma | power, might                       |
| határ, -a                  | border, frontier, boundary         |
| határidő                   | term, term limit, deadline         |
| határol                    | border, bound                      |
| határoz                    | decide                             |
| hatás                      | influence                          |
| hatáskör, -e               | spheres of authority, jurisdiction |
| hátsó                      | rear, back                         |
| hatvan                     | sixty                              |
| havazik                    | snow, be snowing                   |
| ház, -at                   | house                              |
| haza                       | home; fatherland                   |
| házaspár, -ja              | married couple                     |
| házfelügyelő               | manager (of a house)               |
| háziasszony                | hostess, landlady                  |
| házi feladat, -a, -ja      | homework                           |
| házórzó kutya              | watchdog                           |
| hegy                       | mountain                           |
| hely, -et                  | seat, place                        |
| helyet foglal              | take a seat, sit down              |
| helyett                    | instead of                         |
| helyettes                  | deputy, assistant                  |
| helyez                     | place, put, set, lay               |
| helyi                      | local                              |
| helyzet, -e                | situation                          |
| henger, -e                 | cylinder                           |
| herceg, -e                 | duke, prince                       |



|                             |                                      |
|-----------------------------|--------------------------------------|
| hét, hetet, hete            | seven; week                          |
| hétfő                       | Monday                               |
| hetven                      | seventy                              |
| hiába                       | in vain, vainly                      |
| hiány                       | lack                                 |
| híd, hidat, hídja           | bridge                               |
| hideg                       | cold                                 |
| híméz                       | embroider                            |
| hímzés                      | embroidery                           |
| hír, -e                     | news                                 |
| híres                       | famous                               |
| hisz                        | believe                              |
| hiszen                      | but, surely, why, well               |
| hív                         | invite, call                         |
| hivatal, -a                 | office, bureau                       |
| hivatalnok, -a              | clerk, official                      |
| hivatás                     | vocation                             |
| hó, havat, hava             | snow (n)                             |
| hogy                        | how; that                            |
| hogyne                      | of course, naturally, yes indeed     |
| hol                         | where                                |
| hold, -at, -ja              | acre; moon                           |
| Hollandia                   | Holland                              |
| holmi                       | things, belongings                   |
| holnap, -ja                 | tomorrow                             |
| hon, -a                     | fatherland, homeland, native country |
| hónap, -ja                  | month                                |
| honnan                      | where from                           |
| honvédelmi minisztérium, -a | Ministry of National Defense         |
| hordár, -ja                 | porter, redcap                       |
| horvát, -ja                 | Croatian                             |
| hosszabb                    | longer                               |
| hosszú                      | long                                 |
| hova                        | where to, in which direction         |
| hoz                         | bring                                |
| hozzá                       | to, towards; to his place            |
| hozzászokik                 | become, get accustomed to            |
| hölgy                       | lady                                 |
| hőmérő                      | thermometer                          |
| hőség, -e                   | heat (n)                             |
| hús                         | meat                                 |
| húsleves                    | bouillon, broth                      |
| husz, -at                   | twenty                               |
| huszonegy                   | twenty-one                           |
| hűtő                        | radiator, cooling apparatus          |
| hűvös                       | cool, chilly                         |

## I

|               |                        |
|---------------|------------------------|
| ide           | here, to this place    |
| idegesít      | make nervous           |
| idén          | this year              |
| idő, ideje    | time, period; weather  |
| időjárás      | weather                |
| idős          | old, aged, elderly     |
| időszak, -ja  | period, time           |
| időszerű      | timely, seasonable     |
| időtartam, -a | length of time, period |
| igaz          | true, real             |
| igazán        | really                 |
| igazgató      | director               |

|                               |  |
|-------------------------------|--|
| igazi                         | real, genuine                              |
| igazság, -a                   | justice                                    |
| igazságszolgáltatás           | judiciary power, jurisdiction              |
| igen                          | yes  |
| igénybe vesz                  | make use of, take advantage of             |
| ígér                          | promise (v)                                |
| így                           | so, like this                              |
| igyekszik                     | strive, endeavor                           |
| ijed                          | get frightened                             |
| illatszer, -e                 | perfume, scent                             |
| illetőleg                     | respectively                               |
| ilyen                         | such, of this kind                         |
| ilyenkor                      | at such a time, this time                  |
| indul                         | start, depart, leave                       |
| influenza                     | flu  |
| ing, -e                       | shirt                                      |
| ingyen                        | free of charge, gratis                     |
| ingyenes                      | free of charge, gratis                     |
| inkább                        | rather                                     |
| innen                         | from here                                  |
| intéz                         | manage, conduct, direct, arrange           |
| intézkedés                    | measure(s), step(s), arrangement(s)        |
| ipar, -a                      | industry                                   |
| ipari tanuló                  | industrial apprentice                      |
| iparos                        | craftsman, tradesman                       |
| iparosítás                    | industrialization                          |
| ír                            | write                                      |
| íránt                         | toward, about                              |
| irányítás                     | direction, guiding                         |
| írásbeli                      | written                                    |
| irigyel                       | envy (v)                                   |
| író                           | writer                                     |
| íróasztal                     | desk                                       |
| iroda                         | office, bureau                             |
| irodalom, irodalmat, irodalma | literature                                 |
| írógép, -e, -je               | typewriter                                 |
| is                            | also                                       |
| iskola                        | school                                     |
| iskolába jár                  | attend school                              |
| ismer                         | know, be acquainted with,<br>familiar with |
| ismeretlen                    | unknown                                    |
| ismerős                       | acquaintance; familiar with (to)           |
| istálló                       | stable, barn                               |
| Isten, -e                     | God  |
| iszik                         | drink (v)                                  |
| ital, -a                      | drink                                      |
| itat                          | make somebody drink                        |
| ítél                          | sentence; form an opinion                  |
| ítélet, -e                    | sentence, judgement                        |
| itt                           | here, in this place                        |
| itthon                        | (here) at home                             |
| ízlik                         | taste well, like (food or drink)           |
| izzad                         | perspire, sweat                            |

## J

|             |                |
|-------------|----------------|
| János       | John           |
| január, -ja | January        |
| jár         | go, walk, move |
| járás       | district       |

|                                     |                                      |
|-------------------------------------|--------------------------------------|
| jármű, -vet, -ve                    | vehicle                              |
| járvány                             | epidemic                             |
| játék, -a, -ja                      | toy; play, game                      |
| játszik                             | play (v)                             |
| javára                              | for the good of, to the advantage of |
| javára válik                        | be good for, benefit                 |
| javít                               | repair (v)                           |
| javíthatatlan                       | incorrigible, irreparable            |
| jég, jeget, jege                    | ice                                  |
| jégszekrény                         | refrigerator, icebox                 |
| jegy                                | ticket                               |
| jegyiroda                           | ticket office                        |
| jegyszedő                           | ticket collector                     |
| jegyzet, -e                         | note (n)                             |
| jelenleg                            | at present, for the time being       |
| jelent                              | mean, indicate; report               |
| jelentés                            | report, bulletin, communiqué         |
| jelentős                            | important, significant               |
| jelez                               | mark, indicate, show                 |
| jellemző                            | characteristic                       |
| jó                                  | good                                 |
| jó üzletet csinál                   | get a bargain                        |
| jobb                                | better; right                        |
| jobbra                              | to the right                         |
| jog, -a                             | law, right                           |
| jogi                                | legal, juristic                      |
| jogkör, -ök, -e                     | jurisdiction                         |
| jól                                 | well                                 |
| jól áll                             | become, suit, fit                    |
| jól keres                           | make good money, earn a good living  |
| jól viseli magát                    | behave well                          |
| jólesik                             | it's pleasant, pleasing              |
| jóllakik                            | eat enough, have enough              |
| jóllehet                            | although, notwithstanding            |
| jóval                               | much, quite, far                     |
| jóváhagyás                          | approval                             |
| józan                               | sober                                |
| jön                                 | come                                 |
| jövedelem, jövedelmet,<br>jövedelme | income                               |
| jövő                                | future, coming                       |
| jövő hét, hetet, hete               | next week                            |
| jugoszláv, -ja                      | Yugoslav                             |
| Jugoszlávia                         | Yugoslavia                           |
| július                              | July                                 |
| június                              | June                                 |
| jut                                 | get, arrive; obtain                  |

## K

|                        |                                     |
|------------------------|-------------------------------------|
| kabát, -ja             | coat                                |
| kacsa                  | duck                                |
| kalandozik             | wander, roam about; have adventures |
| kalap, -ja             | hat                                 |
| kalauz                 | conductor, guide                    |
| kálvinista             | Calvinist                           |
| kamara                 | pantry, very small room             |
| kamra                  | pantry, very small room             |
| kanál, kanalat, kanala | spoon                               |
| kánikula               | hot spell                           |
| kanyar, -ja            | curve                               |

|  |                              |
|--|------------------------------|
| kap  | get, receive                 |
| kapcsol                                      | connect                      |
| káposzta                                     | cabbage                      |
| kapu   | gate                         |
| kar, -ja                                     | arm                          |
| kár  | pity, shame, that's too bad  |
| karambol, -ja                                | traffic accident             |
| karburátor, -a                               | carburetor                   |
| karosszék, -e                                | armchair                     |
| karosszéria                                  | body (of car)                |
| Kárpátok                                     | the Carpathians              |
| katona                                       | soldier                      |
| katonai                                      | military                     |
| kávé   | coffee                       |
| kávéfőző                                     | percolator                   |
| kávéház, -at, -a                             | café                         |
| kedd, -je                                    | Tuesday                      |
| kedv, -e                                     | mood, disposition            |
| kedvenc                                      | favorite, pet                |
| kedves                                       | dear, kind, nice             |
| kedvező                                      | favorable                    |
| kefe   | brush (n)                    |
| kegyelem, kegyelmet,<br>kegyelme             | pardon, amnesty              |
| kék  | blue                         |
| kékes  | bluish                       |
| kelet  | east                         |
| keleti                                       | eastern                      |
| kell   | is needed, wanted, necessary |
| kellemes                                     | pleasant                     |
| kellemetlen                                  | unpleasant                   |
| kelta  | Celt                         |
| kemény                                       | hard                         |
| kémia  | chemistry                    |
| kenyér, kenyeret,<br>kenyere                 | bread                        |
| kenyeret keres                               | earn a living                |
| kényszerít                                   | force, press                 |
| kép, -e                                      | picture                      |
| képeslap, -ja                                | illustrated paper            |
| képez  | train, teach                 |
| képtár, -at, -a                              | picture gallery              |
| képvisel                                     | represent                    |
| képviselő                                    | representative               |
| képzél                                       | imagine                      |
| kér  | ask, request, want           |
| kérdés                                       | question                     |
| kérdés                                       | ask (a question)             |
| kerek  | round                        |
| kerék, kereket, kereke                       | wheel, tire                  |
| kerékpár, -ja                                | bicycle                      |
| keres  | look for                     |
| kereskedelem, kereskedelmet,<br>kereskedelme | commerce, trade              |
| kereskedelmi                                 | commercial                   |
| kereslet, -e, -je                            | demand                       |
| kereszt, -je                                 | cross                        |
| keresztény                                   | Christian                    |
| keresztül                                    | through, across              |
| keret, -e, -je                               | scope, framework             |
| kert, -je                                    | garden                       |
| kertész                                      | gardener                     |

|                      |   |
|----------------------|---|
| kertgazdálkodás      | truck farming   |
| kerül (valahova)     | get, arrive (somewhere)   |
| kerül (pénzbe)       | cost (money)  |
| kerül (időbe)        | take, consume (time)  |
| kerület, -e          | district, region  |
| kérvény              | application, request  |
| kés                  | knife   |
| késik                | be late   |
| keskeny              | narrow  |
| késő                 | late  |
| kész                 | ready   |
| készpénz             | cash  |
| kesztyű              | glove   |
| készül               | prepare, being made; get ready;<br>study to be                    |
| két                  | two   |
| kétemeletes ház, -at | three-storied house   |
| kétségtelenül        | undoubtedly   |
| kétszer              | twice   |
| kettő                | two   |
| kettőnk              | two of us   |
| kevés                | little, few   |
| kéz, kezét, keze     | hand  |
| kezébe kerül         | get, fall into somebody's hands;<br>come by chance upon something |
| kézhez vesz          | receive, get  |
| kezd                 | start, begin  |
| kezdés               | start(ing), beginning   |
| kezdődik             | start, begin  |
| kezel                | handle, treat, attend   |
| kézifék, -e, -je     | hand brake  |
| ki                   | who; out  |
| kiadás               | issuance  |
| kiadó                | for rent, to let  |
| kiállít              | disqualify, send off the field;<br>exhibit                        |
| kiállítás            | exhibition  |
| kibocsát             | issue (v)   |
| kibővít              | enlarge, widen  |
| kicserél             | exchange (v)  |
| kicsi                | small   |
| kicsiny              | small, little   |
| kiderül              | clear up (weather or sky)   |
| kielégít             | satisfy   |
| kiemel               | stress, emphasize   |
| kifest               | paint   |
| kihirdet             | pronounce   |
| kijárat, -a          | exit  |
| kijön a pénzből      | manage with the amount of money<br>available                      |
| kikerül              | emerge, come out  |
| kikiált              | proclaim  |
| kiköt                | anchor, land (a ship)   |
| kilátás              | view, sight   |
| kilenc               | nine  |
| kilencven            | ninety  |
| kilométer            | kilometer   |
| kilométer óra        | speedometer   |
| kínálat, -ja         | offer (n)   |
| kinek                | to whom   |
| kinevez              | appoint   |
| kinn                 | outside, outdoors   |

|   |                                     |
|---|-------------------------------------|
| kint  | outside, outdoors                   |
| kinyit  | open (v)                            |
| kinyomoz  | trace, track (down)                 |
| kirabol   | rob                                 |
| kirakat, -a, -ja                                  | show window                         |
| királyság, -a                                     | kingdom                             |
| kirándul  | make an excursion                   |
| kis   | little, small                       |
| kisasszony  | miss, young lady                    |
| kisebb  | smaller, less                       |
| kisér   | accompany, escort                   |
| kisipari termelőszövetkezet, -e, -je              | craftsmen's co-operative            |
| kiskereskedelem, -kereskedelmet,<br>-kereskedelme | retail trade                        |
| kitakarít   | clean (a room)                      |
| kitart  | hold out, stick to, stand by        |
| kiterjed  | extend, spread over                 |
| kitűnő  | excellent, superior                 |
| kitűz   | set a goal, aim, target             |
| kiutal  | assign, allocate; remit             |
| kíván   | wish (v)                            |
| kíváncsi  | curious                             |
| kivilágít   | light up, illuminate                |
| kivonat, -ja                                      | excerpt                             |
| kívül   | outside, without                    |
| kívülem   | besides me                          |
| klasszikus  | classic, classical                  |
| klíma   | climate                             |
| klinika   | clinic                              |
| kocsi   | car, vehicle                        |
| kohó  | foundry, metallurgy                 |
| kolbász   | sausage                             |
| kommunista  | communist                           |
| komoly  | serious                             |
| konzul, -ja                                       | consul                              |
| konzulátus  | consulate                           |
| konyak, -ja                                       | cognac                              |
| konyha  | kitchen; cuisine, cooking           |
| konyhaedény                                       | cooking utensils                    |
| kopog   | knock                               |
| kor, -a   | worn                                |
| korán   | age, era, period                    |
| korcsolyázik                                      | early                               |
| kórház, -at                                       | skate (v)                           |
| kormány   | hospital                            |
| korona  | steering wheel; government, cabinet |
| kosár, kosarat, kosara                            | crown                               |
| kosárlabda  | basket                              |
| kóstol  | basketball                          |
| kovács  | taste, try, sample                  |
| köd, -öt, -e                                      | smith, blacksmith                   |
| köhög   | fog                                 |
| kölcsön   | cough (v)                           |
| kölcsönad   | loan (n)                            |
| kölcsönkér  | lend                                |
| kölcsönös   | borrow                              |
| kölnivíz, -vizet, -vize                           | mutual                              |
| költ  | eau de Cologne                      |
| költemény   | spend                               |
| költészet, -e, -je                                | poem                                |
| költő   | poetry                              |
|   | poet                                |

|                                       |  |
|---------------------------------------|--|
| költözik                              | move, change residence   |
| költözködik                           | move, change residence   |
| költséges                             | costly, expensive  |
| költségvetés                          | budget   |
| könnyít                               | ease, make easier  |
| könnyű                                | light (weight), easy   |
| könyv, -e                             | book   |
| könyvelés                             | bookkeeping  |
| könyvtár, -ak, -a                     | library  |
| kör, -ök, -e                          | circle, ring, round  |
| környék, -e                           | surroundings, environs   |
| körte                                 | pear   |
| körül                                 | around   |
| körülbelül                            | about, approximately   |
| körülír                               | define, describe   |
| körülmény                             | conditions, circumstance   |
| körülvesz                             | surround   |
| körzet, -e, -je                       | district   |
| köszön                                | greet, salute; thank   |
| köt                                   | bind, tie  |
| kötelező                              | obligatory, compulsory, mandatory                                |
| kötött                                | knitted  |
| kötött kabát                          | sweater, cardigan  |
| kötyszer, -e                          | bandage  |
| kövér                                 | fat, stout   |
| követ, -e                             | minister, envoy  |
| követel                               | demand, claim (v)  |
| következik                            | follow (in turn), come after                                     |
| következő                             | following, next  |
| követség, -e                          | embassy  |
| követségi tanácsos                    | legation counselor   |
| követségi titkár, -a                  | secretary of legation  |
| köz                                   | community, public, collectivity;<br>intermediate space, interval |
| közbejön                              | interfere, occur   |
| közben                                | meanwhile  |
| közél                                 | near   |
| közép, közepet, közepe                | middle   |
| középiskola                           | high school  |
| közgazdaság, -a                       | economy  |
| közgazdász                            | economist  |
| közigazgatás                          | (public) administration,<br>executive (branch of government)     |
| közismert                             | well-known, widely known   |
| közkegyelem, -kegyelmet,<br>-kegyelme | amnesty  |
| közlekedés                            | traffic  |
| közlemény                             | publication, communiqué, statement                               |
| között                                | between, among   |
| központ, -ja                          | central, center  |
| központi fűtés                        | central heating  |
| község, -e                            | village, community   |
| köztársaság, -a                       | republic   |
| közvetlenül                           | directly   |
| közvétesz                             | publish  |
| Krisztus                              | Christ   |
| krumpli                               | potatoes   |
| kukorica                              | corn   |
| kulák                                 | wealthy peasant  |
| kulcs                                 | key  |
| kultúra                               | culture  |
| kút, kutat, kútja                     | well, fountain   |
| kutató                                | research   |

|   |                             |
|---|-----------------------------|
| kutya   | dog                         |
| küld  | send                        |
| külföld   | abroad                      |
| külföldi  | foreign                     |
| külkereskedelem, -kereskedelmet,<br>-kereskedelme | foreign trade               |
| külön   | separate, private           |
| különben is                                       | besides, moreover           |
| különböző   | various                     |
| különféle   | various                     |
| különösen   | specially                   |
| külső   | outside, exterior           |
| külgügy   | foreign affairs             |
| külgügyminiszter, -e                              | Minister of Foreign Affairs |
| külgügyminisztérium, -a                           | Ministry of Foreign Affairs |
| külváros  | suburb                      |

## L

|                           |                                |
|---------------------------|--------------------------------|
| láb, -at, -a              | leg                            |
| lábás                     | pan                            |
| labda                     | ball                           |
| labdarúgó                 | soccer player                  |
| lábnyom, -a               | footprint                      |
| laboratorium, -a          | laboratory                     |
| láda                      | crate, case                    |
| Lajos                     | Louis                          |
| lakás                     | apartment, flat                |
| lakás, -ja                | padlock                        |
| lakbér, -e                | rent                           |
| lakik                     | dwell, live (in)               |
| lakó                      | tenant, inhabitant             |
| lakos                     | resident, inhabitant           |
| lakosság, -a              | population, inhabitant         |
| lámpa                     | lamp                           |
| lánc                      | chain                          |
| láncpólya, -hidat, -hidja | chain bridge                   |
| lány                      | girl                           |
| lassan                    | slowly                         |
| lassú                     | slow                           |
| lassul                    | slow down                      |
| lát                       | see                            |
| látásból ismer            | know by sight                  |
| látogat                   | visit (v)                      |
| látszik                   | visible, show, appear          |
| láz, -at,                 | fever                          |
| le                        | down                           |
| learat                    | reap, harvest                  |
| lebeszél                  | talk somebody out of something |
| lecke                     | lesson                         |
| leég                      | burn down; become broke        |
| leesik                    | fall down, off                 |
| lefordít                  | translate                      |
| leg-                      | most                           |
| lég, leget, lege          | air, atmosphere                |
| legalább                  | at least                       |
| legfelsőbb bíróság, -a    | supreme court                  |
| légiposta                 | air mail                       |
| legmagasabb               | highest, tallest               |
| legszebb                  | the most beautiful             |
| legyen szíves             | be so kind, will you kindly    |
| lehet                     | it's possible                  |



|                             |  |
|-----------------------------|--|
| lehetséges                  | possible                                       |
| lejár                       | expire   |
| leköszön                    | resign, withdraw                               |
| leköt                       | tie down; contract for, secure an<br>option on |
| lekvár, -ja                 | jam, preserve, marmalade                       |
| lelassul                    | slow down                                      |
| lélegzet, -e                | breath   |
| lemarad                     | be late for something; drop,<br>fall behind    |
| lemarad a vonatról          | miss the train                                 |
| lemez                       | record (n)                                     |
| lemezzjátészó               | phonograph                                     |
| lemond                      | resign, give up                                |
| lengyel, -je                | Pole, Polish                                   |
| Lengyelország, -a           | Poland   |
| lenn                        | below, beneath, down                           |
| lent                        | below, beneath, down                           |
| lényeges                    | significant, essential                         |
| lépcső                      | stair, stairs                                  |
| lépcsőház, -at, -a          | staircase                                      |
| lepedő                      | sheet  |
| lépés                       | step   |
| lépést tart                 | keep pace                                      |
| lesüllyed                   | sink, fall, drop                               |
| lesz                        | (he, she, it) will be                          |
| leszáll                     | descend, come down; get out, down              |
| leszokik                    | get out of the habit of doing<br>something     |
| letartóztat                 | arrest (v)                                     |
| letelepedik                 | settle down                                    |
| létesít                     | establish                                      |
| levegő                      | air  |
| levél, levelet, levele      | letter   |
| levelezés                   | correspondence                                 |
| levelező tanfolyam, -a, -ja | correspondence course                          |
| levelezőlap                 | postcard                                       |
| leves                       | soup   |
| levon                       | subtract, withhold                             |
| levő                        | situated, existing, being                      |
| lezár                       | close, shut down                               |
| lezsíroz                    | lubricate                                      |
| liba                        | goose  |
| lírai                       | lyrical  |
| liter, -je                  | liter  |
| lő, -vat, -va               | horse  |
| lőerős                      | horsepower                                     |
| lóg                         | hang down                                      |
| lop                         | steal  |
| lovaskocsi                  | (horse) carriage                               |
| lő                          | shoot  |

## M

|                             |                                 |
|-----------------------------|---------------------------------|
| ma                          | today                           |
| macska                      | cat                             |
| madár; madarat, madara      | bird                            |
| maga                        | you; yourself, himself, herself |
| magába foglal               | contain, include                |
| magáé                       | yours; somebody's own           |
| magához tér a meglepetéstől | get over the surprise           |
| magához vesz                | take in                         |

|                      |   |
|----------------------|---|
| magam                | myself  |
| magánszemély         | private person, individual                          |
| magántulajdon, -a    | private property, ownership                         |
| magánvállalat, -a    | private enterprise, firm, company                   |
| magas                | tall, high  |
| magyar, -ja          | Hungarian   |
| magyaráz             | explain   |
| Magyarország, -a     | Hungary   |
| Magyarországról való | from Hungary  |
| magyarul             | in Hungarian  |
| máj, -at             | liver   |
| majális              | picnic in May                                       |
| majd                 | then, later   |
| majdnem              | nearly, almost                                      |
| major, -ja           | farm  |
| május                | May   |
| málna                | raspberry   |
| már                  | already, before                                     |
| már nem              | not any more  |
| marad                | stay, remain  |
| március              | March   |
| Margit               | Margaret  |
| marha                | beef, cattle  |
| Mária                | Mary  |
| más                  | else, other, different                              |
| másfél               | one and a half                                      |
| másik                | other   |
| másnap, -ja          | next day  |
| másod-               | second, sub-  |
| másodfokú bíróság    | intermediate court                                  |
| második              | second  |
| másodika             | the second (day of the month)                       |
| második emelet, -e   | third floor   |
| másodrendű           | second-rate   |
| mászik               | climb, crawl  |
| matematika           | mathematics   |
| Mátyás               | Matthias  |
| matyó                | peasants living in or near<br>Mezőkövesd in Hungary |
| meddig               | how long  |
| medence              | basin   |
| medve                | bear (n)  |
| meg                  | and   |
| még                  | still, yet, in addition, even                       |
| még akkor is ha      | even if   |
| megalapít            | establish   |
| megáll               | stop (v)  |
| megállapít           | conclude, determinate, establish                    |
| megálló              | stopping (place), stop                              |
| megbeszél            | fix (time), come to an agreement,<br>talk over      |
| megbíz               | entrust, charge                                     |
| megbízott, -at, -ja  | representative, deputy, delegate                    |
| megbocsát            | forgive, pardon                                     |
| megbukik             | fail (an examination), defeated                     |
| megegyezik           | agree   |
| megelégedett         | satisfied   |
| megelőz              | overtake  |
| megér                | live to see; worth-while                            |
| megeszik             | eat up  |
| megfázik             | catch a cold  |
| megfelel             | be suitable   |

|                |                                    |
|----------------|------------------------------------|
| megfésülködik  | comb one's hair                    |
| megfigyelő     | observer                           |
| megfog         | catch, hold                        |
| megfordul      | turn                               |
| megfőz         | cook                               |
| meggyógyul     | recover, get well again            |
| meggyőz        | convince                           |
| meggyújt       | light, switch on                   |
| meghagy        | leave, let somebody keep something |
| meghal         | die, decease                       |
| meghalad       | surpass, exceed                    |
| meghatároz     | decide upon                        |
| meghív         | invite                             |
| meghívó        | invitation (card)                  |
| meghonosít     | introduce, acclimatize             |
| megígér        | promise (v)                        |
| megijed        | get frightened                     |
| megint         | again                              |
| megismerkedik  | get acquainted                     |
| megiszik       | drink up                           |
| megkérdez      | ask (a question)                   |
| megkopogtat    | sound, tap                         |
| megkóstol      | taste, try, sample                 |
| megkönnyít     | make easier, ease                  |
| megköt         | bind, tie                          |
| meglátogat     | visit (v)                          |
| meglátszik     | appear; evident, noticeable        |
| meglepetés     | surprise                           |
| megmagyaráz    | explain                            |
| megmér         | take (temperature); measure; weigh |
| megmond        | tell, say                          |
| megmosakodik   | wash oneself                       |
| megmutat       | show                               |
| megnéz         | look at                            |
| megnyer        | win, obtain                        |
| megnyiratkozik | have a haircut                     |
| megold         | solve                              |
| megoldás       | solution                           |
| megőríz        | preserve, keep, hold               |
| megpróbál      | try (v)                            |
| megsebesül     | get wounded                        |
| megsemmisül    | destroyed, annihilated             |
| megsért        | offend                             |
| megsérül       | get injured                        |
| megspórol      | save, economize                    |
| megszállás     | occupation                         |
| megszavaz      | vote for, pass (a bill)            |
| megszervez     | organize                           |
| megszervezés   | organization                       |
| megszólít      | speak to, address somebody         |
| megszüntet     | abolish, terminate                 |
| megtalál       | find                               |
| meztörülközik  | dry, rub oneself down              |
| megtud         | find out, get to know              |
| megújít        | renew                              |
| megvesz        | buy                                |
| megvitat       | debate, discuss                    |
| megvizsgál     | examine                            |
| megy           | go                                 |
| megye          | county                             |
| mehet          | can go                             |
| mekkora        | how large; what size               |
| meleg          | warm, hot                          |
| melegem van    | I'm warm, hot                      |

|                         |                                     |
|-------------------------|-------------------------------------|
| mell, -e                | chest, breast                       |
| mellékutca              | side street, back street            |
| mellett                 | next to, beside, by                 |
| mély                    | deep                                |
| mélyik                  | which                               |
| mentő                   | ambulance, rescuing                 |
| menza                   | students' canteen or cafeteria      |
| mennyi                  | how much                            |
| mennyért                | for how much                        |
| mennyire                | how; how far                        |
| mennyiség, -e           | quantity                            |
| mennyiségtan, -a        | mathematics                         |
| mér                     | measure; weigh                      |
| méret, -e               | size, measurement                   |
| mérkőzés                | match, game, contest                |
| mérkőzik                | compete, fight                      |
| mérnök, -öt, -e         | engineer                            |
| merre                   | in which direction; where           |
| mérsékelt               | temperate                           |
| mert                    | because                             |
| mesél                   | tell a tale                         |
| mester, -e              | master                              |
| messze                  | far                                 |
| méter, -e               | meter                               |
| mező, mezeje            | meadow                              |
| mezőgazdaság, -a        | agriculture                         |
| mi                      | we; what                            |
| mi járatban van?        | What are you doing here?            |
| mialatt                 | while                               |
| miatt                   | because of                          |
| mielőbb                 | as soon as possible                 |
| mielőtt                 | before                              |
| mienk                   | ours                                |
| miért                   | why                                 |
| mikor                   | when                                |
| miközben                | while                               |
| milyen                  | what's it like, what kind, sort of  |
| mind                    | all, every, each                    |
| minden                  | everything, all                     |
| mindenféle              | all kinds, sorts                    |
| mindenhol               | everywhere, at all points, all over |
| mindenki                | everybody                           |
| mindennap               | every day, daily                    |
| mindhárman              | all three (of us, you, them)        |
| mindig                  | always                              |
| mindjárt                | immediately, right away             |
| mindnyájan              | all (of us, you, them)              |
| mindnyájuk              | all of them                         |
| minél ... annál         | the more ... the more               |
| minél előbb             | as soon as possible                 |
| miniszter, -e           | minister, cabinet member            |
| miniszterelnök, -öt, -e | prime minister                      |
| minisztérium, -a        | ministry                            |
| minisztertanács         | council of ministers                |
| minket                  | us                                  |
| minőség, -e             | capacity; quality                   |
| mint                    | as, like                            |
| mintha                  | as if, though                       |
| minthogy                | since, as                           |
| mióta                   | since when                          |
| miről                   | of what                             |
| mise                    | mass                                |

|                     |  |
|---------------------|--|
| mit                 | what                                       |
| mivel               | because, since, as; with what              |
| modern              | modern                                     |
| módosítás           | modification                               |
| módszer, -e         | method                                     |
| molnár, -a          | miller                                     |
| mond                | say, tell                                  |
| mos                 | wash (v)                                   |
| mosakodik           | wash oneself                               |
| mosás               | wash(ing)                                  |
| mosdószappan, -ja   | toilet soap                                |
| mosószappan, -ja    | laundry soap                               |
| most                | now  |
| mostanában          | lately, nowadays                           |
| Moszkva             | Moscow                                     |
| motor, -ja          | engine                                     |
| mozi                | movie                                      |
| mozog               | move (v)                                   |
| mögött              | behind, back of                            |
| mögöttünk           | behind us                                  |
| műlatságos          | amusing                                    |
| múlik               | pass (away), elapse; depend on something   |
| múlt                | past, last                                 |
| múltkor             | the other day, lately                      |
| múlva               | after, to, till (with reference to time)   |
| munka               | work, labor, job                           |
| munkaerő            | manpower, labor                            |
| munkanélküliség, -e | unemployment                               |
| munkás              | worker, workman                            |
| munkaverseny        | work competition                           |
| mutat               | show (v)                                   |
| múzeum, -a          | museum                                     |
| mű, művet, műve     | work, work of art, composition; artificial |
| műcsarnok, -a       | picture, art gallery                       |
| műhely, -et         | workroom, workshop                         |
| működik             | work, run, function, operate               |
| műsor, -a           | program                                    |
| műszaki             | technical                                  |
| műszer, -e          | instrument                                 |
| műugró              | fancy diver                                |
| művelés             | cultivation                                |
| művelődés           | culture, education                         |
| művész              | artist                                     |
| művészet, -e        | art  |

## N

|   |                              |
|---|------------------------------|
| na  | well (interjection)          |
| nadrág, -ja                                     | (pair of) trousers           |
| nagy  | big, large                   |
| nagykereskedelem, -kereskedelmet, -kereskedelme | wholesale trade              |
| nagykiterjedésű                                 | extensive, vast, wide        |
| nagykövet, -e                                   | ambassador                   |
| nagyon  | very                         |
| nagyszerű                                       | fine, splendid, superb       |
| nála  | with him (her); at his place |
| nap, -ja  | day; sun                     |
| napirendi pont, -ja                             | items of the agenda          |

|                        |   |
|------------------------|---|
| napokban               | recently, the other day                 |
| nappali                | living room                             |
| nátha                  | common cold                             |
| -né                    | Mrs.                                    |
| nedves                 | humid, wet                              |
| négy                   | four                                    |
| negyed                 | quarter                                 |
| negyedik               | fourth                                  |
| negyedike              | fourth (of the month)                   |
| négyyszer              | four times                              |
| négyyszögletes         | square, four-sided                      |
| negyven                | forty                                   |
| négyzet, -e, -je       | square                                  |
| néha                   | sometimes                               |
| néhány                 | few, some                               |
| nehéz                  | difficult, heavy                        |
| neki                   | to him (her)                            |
| nekifog                | start to do something                   |
| nekikezd               | set about doing something               |
| nekimegy               | attack somebody; bang against something |
| nélkül                 | without                                 |
| nem                    | no                                      |
| nem bánom              | I don't care, mind                      |
| nemcsak                | not only                                |
| német, -je             | German                                  |
| Németország, -a        | Germany                                 |
| németül                | in German                               |
| nemrég                 | lately, recently, not long ago          |
| nemsokára              | soon, before long                       |
| nemzedék, -e           | generation                              |
| nemzet, -e             | nation                                  |
| nemzeti                | national                                |
| nemzetközi             | international                           |
| néni                   | auntie                                  |
| nép, -e                | people                                  |
| népdal, -a             | folksong                                |
| népesség, -e           | population                              |
| népgazdaság, -a        | national economy                        |
| népgazdasági terv, -e  | national economic plan                  |
| néprajz, -ot           | ethnography                             |
| népszerű               | popular                                 |
| népviselet, -e         | folk costumes, national costumes        |
| név, nevet, neve       | name                                    |
| nevel                  | bring up, educate                       |
| nevelőintézet, -e, -je | reformatory; boarding school            |
| nevez                  | call, name (v)                          |
| néz                    | look (v)                                |
| néző                   | spectator                               |
| nincs                  | there's no(t)                           |
| nincsen                | there's no(t)                           |
| norvég, -ja            | Norwegian                               |
| Norvégia               | Norway                                  |
| november, -e           | November                                |
| nő                     | grow                                    |
| nő                     | woman                                   |
| növel                  | increase (v)                            |
| nővér, -e              | sister                                  |

## NY

nyak, -at, -a  
nyakkendő  
nyár, nyarat, nyara  
nyaral

nyaranta  
nyári ruha  
nyelv, -e  
nyelvtan, -a  
nyer  
nyers  
nyilvános  
nyilvánart  
nyiratkozik  
nyit  
nyolc, -at  
nyolcvan, -at  
nyom, -a  
nyomoz  
nyomozás  
nyugat  
nyugati  
nyugodt  
nyúlvány

neck  
necktie  
summer  
spend the summer holidays,  
pass the summer  
every summer  
summer suit, dress  
language  
grammar  
win, obtain  
raw  
open, public  
record (v)  
have a haircut  
open (v)  
eight  
eighty  
track, trace, (n)  
search, investigate (v)  
investigation, search  
west  
western  
calm, still, tranquil  
foothill

## o, ó

oda  
óhajt  
ok, -a  
okmány  
okos  
okoz  
oktat  
oktatás  
október, -e  
olaj, -at  
olasz, -a  
Olaszország, -a  
olcsó  
oldal, -a  
olimpiai játékok  
olló  
olvad  
olvas  
olvasgat  
olvasnivaló  
olyan  
onnan  
opera  
operál  
óra  
órakor  
orosz  
Oroszország, -a  
oroszul  
ország, -a  
országgyűlés  
országház, -at

there (to that place)  
wish, desire (v)  
reason  
document  
clever, wise  
cause (v)  
teach, educate  
teaching, education, instruction  
October  
oil  
Italian  
Italy  
cheap  
side; page  
Olympic Games  
scissors  
thaw, melt  
read  
browse, read off and on  
something to read  
such, that kind  
from there, from that place  
opera  
operate  
watch, clock; hour  
at ... o'clock  
Russian  
Russia  
in Russian  
country  
parliament  
parliament building, parliament

|                        |   |
|------------------------|---|
| országút, -utat, -útja | highway   |
| orvos                  | doctor  |
| orvosság, -a           | medicine  |
| oszlik                 | divided into  |
| oszt                   | divide  |
| osztály                | department, class   |
| osztályvezető          | department head   |
| osztrák, -ja           | Austrian  |
| óta                    | since   |
| ott                    | there (in that place)   |
| otthon, -a             | at home   |
| óvatos                 | careful, cautious   |
|                        |   |
| Ö, ő                   |   |
| ő                      | she, he   |
| öccse                  | his (her) younger brother   |
| öcsém                  | my younger brother  |
| ők                     | they  |
| ökölvívó               | boxer   |
| öltözködik             | get dressed   |
| ön, -ök                | you   |
| ön                     | self  |
| önálló                 | independent   |
| önindító               | self-starter  |
| öntöz                  | irrigate, water   |
| őr, -ök, -e            | guard (n)   |
| ördög, -öt, -e         | devil   |
| öreg                   | old   |
| öriz                   | guard (v)   |
| örök, -öt              | eternal, everlasting, endless   |
| öröm, -öt, -e          | joy, pleasure, delight  |
| örül                   | be glad, delighted, pleased   |
| ősz, -ök               | autumn, fall  |
| össze                  | together  |
| összeg, -e             | amount  |
| összegyűjt             | gather, collect   |
| összehangol            | co-ordinate, harmonize  |
| összemér               | compare; match against  |
| összemérik az erejüket | they are matched against each other<br>(in sport, to determine the<br>championship) |
| összesen               | altogether  |
| öt, -öt                | five  |
| ötlet, -e              | idea, notion  |
| ötödik                 | fifth   |
| ötven                  | fifty   |
| övé                    | his, hers, its  |
|                        |   |
| P                      |   |
| pad, -ja               | bench   |
| padlás                 | attic   |
| padló                  | floor   |
| páholy                 | box (in theater)  |
| palacsinta             | pancake   |
| pálinka                | brandy  |
| pálya                  | course, path; grounds, playing fields;  |
|                        | career, profession  |
| pályaudvar, -a         | railroad station  |



|                             |   |
|-----------------------------|---|
| pap, -ja                    | priest  |
| pápa                        | pope  |
| papír, -ja                  | paper   |
| paplan, -a                  | quilt, cover  |
| paprika                     | green pepper, paprika                                 |
| paprikás csirke             | chicken paprika                                       |
| pár, -ja                    | pair; couple  |
| paradicsom, -a              | tomato  |
| parancsol                   | order, want (v)                                       |
| paraszt, -ja                | peasant   |
| páratlan                    | unequalled, unrivalled; uneven                        |
| park, -ja                   | park (n)  |
| parkol                      | park (v)  |
| párna                       | cushion, pillow                                       |
| párnás                      | cushioned, soft                                       |
| párolt                      | steamed, steam-cooked                                 |
| part, -ja                   | shore, bank   |
| párt, -ja                   | party   |
| pásztor, -a                 | shepherd  |
| patak, -ja                  | creek, brook, stream                                  |
| pedig                       | however, but, yet, nevertheless,<br>on the other hand |
| például                     | for instance  |
| péntek, -je                 | Friday  |
| pénz                        | money   |
| pénztár, -ak, -a            | cashier's desk  |
| pénzügy                     | finance   |
| perc                        | minute  |
| persze                      | of course   |
| perzsa                      | Persian   |
| Péter                       | Peter   |
| piac                        | market  |
| pihen                       | rest (v)  |
| pince                       | cellar  |
| pincér, -e                  | waiter  |
| pingál                      | paint (v)   |
| piros                       | red   |
| piros lámpa                 | red light (traffic)                                   |
| pizkos                      | dirty   |
| pizsama                     | pyjamas   |
| plafon, -ja                 | ceiling   |
| pláne                       | particularly, especially                              |
| pogány                      | pagan   |
| pohár, poharat, pohara      | glass (drinking)                                      |
| pokróc                      | blanket   |
| politika                    | politics, policy                                      |
| politikai                   | political   |
| pont, -ja                   | clause, article, paragraph; point                     |
| pontos                      | exact, punctual                                       |
| pontosan                    | exactly   |
| porcelán, -ja               | china   |
| poros                       | dusty   |
| portás                      | doorman   |
| portugál, -ja               | Portuguese  |
| Portugália                  | Portugal  |
| posta                       | post office, mail                                     |
| pót-                        | additional, substitute, extra                         |
| pótkerék, -kereket, -kereke | spare tire  |
| Pozsony                     | Bratislava  |
| pörkölt, -je                | goulash   |
| probléma                    | problem   |
| puff                        | bang  |
| puha                        | soft  |

pulyka  
puszta

turkey  
plain, prairie

## R

rá  
ráadja a fejét  
rab, -ja  
rábeszél

on, onto  
apply oneself to, become addicted to  
prisoner  
persuade, talk somebody into doing  
something

rabló  
rabol  
rádió  
ragaszkodik  
ragyogó  
rajta  
rajtam  
rajta kívül  
rajtakap  
rajzol  
rák, -ja  
rákerül a sor  
rántott  
rávesz

robber  
rob  
radio  
cling, stick to  
bright, excellent, splendid  
on her (him, it)  
on me  
besides him (her, it)  
catch somebody doing something  
draw  
cancer  
it's his turn  
fried in bread crumbs  
put on; persuade somebody to do  
something

református  
régén  
regény  
reggel, -e  
reggelizik  
régí  
régóta  
rekamié  
remek  
remekmű, -vet, -ve  
remél  
rendbehoz  
rendel  
rendelkezés  
rendelő  
rendes  
rendezetlen  
rendőr, -ök, -e  
rendőrség, -e  
rendsám, -a  
rendszer, -e  
rendszeres  
rendszerint  
rengeteg  
renoválva  
repül  
repülő  
repülőgép, -e, -je  
repülőtér, -teret, -tere  
rész  
részt vesz  
részeg  
részére  
résztesít  
részlet, -e  
rét, -je

Presbyterian  
long ago  
novel  
morning  
eat breakfast  
old  
long since, for ages  
studio bed, davenport  
superb, splendid  
masterpiece  
hope (v)  
put things in order  
order (v)  
order, instructions  
doctor's office  
decent, fair, fine  
disordered, unsettled  
police (man)  
police force  
license number  
system, method  
constant, systematical  
usually, as a rule  
a lot of, enormous, immense  
restored, renovated  
fly (v)  
flyer  
airplane  
airport  
part  
take part  
drunk  
for him (her, it)  
give  
part, portion  
field, meadow

|                           |   |
|---------------------------|---|
| rétes                     | strudel   |
| rettenetes                | terrible, dreadful                                |
| rizs                      | rice  |
| rokon                     | relative  |
| róla                      | from him (her, it), of it;<br>about it (him, her) |
| rom, -ja                  | ruin, remains                                     |
| román, -ja                | Rumanian  |
| Románia                   | Rumania   |
| rossz                     | bad, out of order                                 |
| rossz szemmel néz valamit | disapprove of something                           |
| rosszul                   | badly, poorly                                     |
| rovására                  | at somebody's expense                             |
| rozs                      | rye   |
| rózsa                     | rose  |
| rögtön                    | at once, right away                               |
| röntgen                   | X-ray   |
| röntgenez                 | make an X-ray                                     |
| rövid                     | short   |
| ruha                      | dress, suit                                       |
| S                         |   |
| s a többi                 | and so forth, et cetera                           |
| saját                     | own   |
| sajnál                    | regret, be sorry                                  |
| sajnos                    | unfortunately                                     |
| sajt, -ja                 | cheese  |
| sajtó                     | press   |
| sajtóattasé               | press attaché                                     |
| saláta                    | lettuce, salad                                    |
| Sándor                    | Alexander   |
| sár, sarat, sara          | mud   |
| sárga                     | yellow  |
| sarok, sarkot, sarka      | corner  |
| sáros                     | muddy   |
| se                        | neither, nor; not ... either                      |
| seb, -e                   | wound   |
| sebesség, -e              | speed   |
| sebességváltó             | transmission                                      |
| sebész                    | surgeon   |
| sebészet, -e, -je         | surgery   |
| segély                    | aid (n)   |
| segít                     | help (v)  |
| sehol                     | nowhere, no place                                 |
| sehova                    | nowhere, not anywhere                             |
| sem                       | neither, nor, not; not ... either                 |
| semmi                     | nothing   |
| semmit sem                | nothing at all                                    |
| senki                     | nobody  |
| sért                      | offend  |
| sértés                    | hog; pork   |
| séta                      | walk (n)  |
| sétál                     | walk (v)  |
| síel                      | ski, go skiing                                    |
| siet                      | hurry (v)   |
| sík                       | flat, level, plain                                |
| siker, -e                 | success   |
| sikert arat               | achieve success                                   |
| sikerül                   | succeed   |
| síkos                     | slippery  |
| síkság, -a                | plain, lowland                                    |

|                   |  |
|-------------------|--|
| sima              | even, plain, smooth                            |
| sincs             | it isn't ... either,<br>there isn't ... either |
| sincsen           | it isn't ... either,<br>there isn't ... either |
| sízik             | ski, go skiing                                 |
| só                | salt   |
| soha              | never  |
| sohasem           | never  |
| sok               | much, many, lot                                |
| sokáig            | for long                                       |
| sokan             | many (people)                                  |
| sokkal            | by far, much                                   |
| sokszor           | many times, frequently                         |
| sonka             | ham  |
| sor, -a           | line   |
| sorba áll         | stand in line                                  |
| oron kívül        | out of one's turn                              |
| sors              | fate, destiny                                  |
| sovány            | thin, slim                                     |
| sör, -ök, -e      | beer   |
| sőt               | indeed, moreover                               |
| sötét             | dark   |
| sötétedik         | it's getting dark                              |
| spanyol, -ja      | Spanish  |
| Spanyolország, -a | Spain  |
| spórol            | save, economize                                |
| sport, -ja        | sport  |
| sportoló          | sportsman, sportswoman                         |
| stadion, -ja      | stadium  |
| statisztika       | statistics                                     |
| stop jelző tábla  | stop sign                                      |
| súly              | weight   |
| súlyos            | grave, serious; heavy                          |
| súlyosan          | seriously                                      |
| sült, -je         | roast; fried, baked                            |
| süllyed           | sink, fall, drop                               |
| sürgős            | urgent, pressing                               |
| süt               | shine (sun); bake, broil, fry                  |
| sütemény          | pastry, cake                                   |
| Svájc             | Switzerland                                    |
| svájci            | Swiss  |
| svéd, -je         | Swedish, Swede                                 |
| Svédország, -a    | Sweden   |

## SZ

|                         |  |
|-------------------------|--|
| szabad                  | permitted, allowed, free                             |
| szabadság, -a           | freedom  |
| szabadtéri színpad, -ja | open-air theater                                     |
| szabály                 | regulation   |
| szabályoz               | regulate   |
| szabálytalan            | irregular  |
| szabó                   | tailor   |
| száj, -at               | mouth  |
| szak, -ja               | profession, branch, line,<br>speciality              |
| szakáll, -a             | beard  |
| szakember               | expert, specialist                                   |
| szakértő                | expert, specialist                                   |
| szakiskola              | specialized secondary school,<br>technical institute |

|                           |                                     |
|---------------------------|-------------------------------------|
| szakma                    | trade, line, profession             |
| szakszervezet, -e         | trade union                         |
| szaktárgy, -at            | special subject, major              |
| szalad                    | run                                 |
| száll                     | fly (v)                             |
| szállít                   | transport, carry                    |
| szállítás                 | shipping, transport                 |
| szállítási határidő       | term of delivery                    |
| szállító                  | transporter, carrier                |
| szálloda                  | hotel                               |
| szám, -a                  | number; issue                       |
| számára                   | for him (her, it)                   |
| számítás                  | counting, reckoning; arithmetic     |
| számla                    | bill                                |
| számol                    | count, calculate, do arithmetic     |
| számos                    | many, numerous                      |
| számtalan                 | innumerable, countless              |
| számtan, -a               | arithmetic                          |
| szántóföld, -je           | plowland, arable land               |
| szappan, -ja              | soap                                |
| szaval                    | recite                              |
| szaván fog                | take him (her, you) up on something |
| szavaz                    | vote (v)                            |
| száz, -at                 | hundred                             |
| század, -a, -ja           | century                             |
| százalék, -a              | percentage                          |
| szébb                     | more beautiful, nicer               |
| szed                      | gather, collect; take (medicine)    |
| szédül                    | be dizzy                            |
| szegény                   | poor                                |
| szék, -e                  | chair                               |
| székér, szekeret, szekere | cart, wagon                         |
| szekrény                  | wardrobe, cabinet, closet           |
| szél, szelet, szele       | wind (n)                            |
| széles                    | wide                                |
| szelet, -e, -je           | slice, piece, cut (n)               |
| szem, -e                  | eye                                 |
| szemben                   | opposite to                         |
| személy                   | person, individual                  |
| személyvonat, -a, -ja     | local (passenger) train             |
| szempont, -ja             | point of view                       |
| szent                     | saint                               |
| szentel                   | devote, bestow; dedicate            |
| szenved                   | suffer                              |
| szép                      | pretty, nice, beautiful, lovely     |
| szépen                    | nicely, prettily                    |
| szépművészet, -e          | fine arts                           |
| szépművészeti múzeum, -a  | Museum of Fine Arts                 |
| szeptember, -e            | September                           |
| szerb, -je                | Serbian                             |
| szerda                    | Wednesday                           |
| szereelő                  | mechanic                            |
| szerencse                 | luck, fortune                       |
| szerencsére               | fortunately                         |
| szerencsés                | lucky                               |
| szerep, -e                | role                                |
| szerepel                  | perform, act                        |
| szerez                    | like, love (v)                      |
| szerez                    | get, obtain                         |
| szerint                   | according to                        |
| szerszám, -a, -ja         | tool                                |
| szerte                    | all over, everywhere                |
| szert tesz                | obtain, acquire                     |

|                         |   |
|-------------------------|---|
| szerv, -e               | organ   |
| szervez                 | organize                                      |
| szervusz                | hello   |
| szerződés               | treaty, contract, pact                        |
| szerződést köt          | make a treaty                                 |
| sziget, -e              | island  |
| szigorú                 | strict  |
| szilva                  | plum, prune                                   |
| szín, -e                | color   |
| színház, -at            | theater                                       |
| színművészet, -e        | dramatic art                                  |
| színpad, -ja            | stage   |
| színtársulat, -a        | theatrical company                            |
| szív, -e                | heart   |
| szívbeteg, -t           | heart disease                                 |
| szíves                  | amiable, cordial, kind                        |
| szívesen                | gladly, cordially, with pleasure              |
| szó, szavat, szava      | word  |
| szóban volt             | came up (in discussion)                       |
| szoba                   | room  |
| szóbeli                 | oral  |
| szobor, szobrot, szobra | statue  |
| szocialista             | socialist                                     |
| szódavíz, -vizet, -vize | soda water                                    |
| szöknya                 | skirt   |
| szokott                 | you (he, she, it) usually; usual,<br>habitual |
| szoktat                 | make someone used to something                |
| szól                    | speak, say, talk                              |
| szól a telefon          | the phone rings                               |
| szolgál                 | serve   |
| szolgálat               | service                                       |
| szombat, -ja            | Saturday                                      |
| szomjas                 | thirsty                                       |
| szomorú                 | sad   |
| szomszéd, -ja           | neighbor                                      |
| szórakozik              | enjoy, amuse oneself,<br>have a good time     |
| szorgalmas              | diligent, industrious                         |
| szóval                  | in a word, briefly, that is                   |
| szovjet, -je            | Soviet  |
| Szovjetunió             | Soviet Union                                  |
| szőlő                   | grape, vineyard                               |
| szőnyeg, -e             | carpet, rug                                   |
| szövetkezet, -je        | co-operative                                  |
| szurkoló                | fan   |
| szükség, -e             | need (n)                                      |
| szükséges               | necessary                                     |
| szükséglet, -e          | need, want (n)                                |
| születik                | be born                                       |
| szülő                   | parent  |
| szülőföld, -je          | native land                                   |
| szürke                  | gray  |

## T

|            |                         |
|------------|-------------------------|
| tábla      | sign (board)            |
| tábor, -a  | camp (n)                |
| tag, -ja   | member                  |
| takarít    | clean (a room), tidy up |
| takarítónő | cleaning woman          |

|  |  |
|--|--|
| takaródzik                             | cover oneself                                  |
| talál                                  | find   |
| találkozik                             | meet somebody                                  |
| talán                                  | perhaps  |
| támogatás                              | assistance                                     |
| tan, -a                                | science, study, theory                         |
| tanács                                 | council; advice, counsel                       |
| tanácsos                               | counselor                                      |
| tanár                                  | teacher, professor                             |
| tánc                                   | dance (n)                                      |
| tandíj, -at                            | school fee, tuition                            |
| tanfolyam, -a, -ja                     | course (of study)                              |
| tanít                                  | teach  |
| tantárgy, -at                          | subject (of instruction)                       |
| tanú                                   | witness  |
| tanul                                  | learn, study                                   |
| tanulatlan                             | uneducated                                     |
| tanulmányoz                            | study, make a study of something               |
| tanuló                                 | student  |
| tar, ya                                | farm   |
| tányér, -ja                            | plate  |
| tárca                                  | portfolio, department, ministry;<br>pocketbook |
| tárgy, -at                             | object, article, thing                         |
| tárgyal                                | negotiate, discuss                             |
| tárgyalás                              | conference, negotiations; trial                |
| társadalom, társadalmat,<br>társadalma | society  |
| tart                                   | hold, keep; last                               |
| tart valakitől                         | be afraid of somebody                          |
| tartalék                               | reserve  |
| tartó                                  | holder, container, case                        |
| tartozik                               | belong   |
| táska                                  | handbag  |
| tavaly                                 | last year                                      |
| tavaszi                                | spring   |
| távol                                  | far, away                                      |
| taxi                                   | cab  |
| tea                                    | tea  |
| teáskanna                              | teapot   |
| tegnap, -ja                            | yesterday                                      |
| tehén, tehenet, tehene                 | cow  |
| teher, terhet, terhe                   | freight  |
| teherautó                              | truck  |
| teherszállító hajó                     | freighter                                      |
| tehervonat                             | freight train                                  |
| tehetséges                             | talented, gifted                               |
| tej                                    | milk   |
| téli, telet, tele                      | winter   |
| tele                                   | full   |
| telefon, -ja                           | telephone                                      |
| telefonál                              | phone (v)                                      |
| telepedik                              | settle, establish, install oneself             |
| telepít                                | settle, colonize                               |
| teljes                                 | complete, full, total                          |
| teljesen                               | entirely, totally, completely                  |
| teljesítés                             | fulfillment, accomplishment                    |
| teljesítmény                           | accomplishment, achievement                    |
| templom, -a                            | church   |
| tenger, -e                             | sea  |
| tengeri beteg                          | seasick  |
| teniszeznek                            | play tennis                                    |

|                         |   |
|-------------------------|---|
| teniszpálya             | tennis court                                |
| tény                    | fact, act, deed                             |
| tenyészt                | breed, raise                                |
| tényező                 | factor                                      |
| tényleg                 | really, indeed                              |
| tér, teret, tere        | square; field                               |
| terem, termet, térme    | hall  |
| terem                   | grow  |
| terítő                  | tablecloth                                  |
| terjeszt                | submit, present; spread                     |
| térkép, -e              | map   |
| termék, -e              | product                                     |
| termel                  | grow, cultivate, produce                    |
| termelés                | production                                  |
| termelőeszköz, -ök      | means of production,<br>capital goods       |
| termény                 | crop, agricultural product                  |
| termés                  | crop, yield, harvest                        |
| természetesen           | of course, naturally                        |
| termőföld, -je          | arable land, agricultural land,<br>cropland |
| terület, -e, -je        | area, territory                             |
| terv, -e                | plan (n)                                    |
| tervezés                | planning                                    |
| tervezet, -e, -je       | plan, proposals                             |
| tervgazdálkodás         | planned economy,<br>controlled economy      |
| tessék                  | please                                      |
| testület, -e, -je       | corporation, body                           |
| tesz                    | put; do                                     |
| tészta                  | pastry, pie, dessert                        |
| tétlenül                | inactively                                  |
| tetszik                 | it pleases                                  |
| tettes                  | culprit, perpetrator                        |
| téved                   | be mistaken, wrong                          |
| tilos                   | prohibited                                  |
| tiszt, -je              | officer                                     |
| tiszta                  | clean                                       |
| titkár, -a              | secretary                                   |
| titkárnő                | woman secretary                             |
| tíz, tizet              | ten   |
| tizenegy                | eleven                                      |
| tó, tavat, tava         | lake  |
| tojás                   | egg   |
| tokaji bor              | Tokay wine                                  |
| toll, -at, -a           | pen; feather                                |
| tolmács                 | interpreter                                 |
| tolvaj                  | thief                                       |
| torna                   | gymnastics                                  |
| torok, torkot, torka    | throat                                      |
| torony, tornyot, tornya | tower, steeple                              |
| torta                   | cake  |
| tovább                  | further, ahead                              |
| továbbá                 | besides, moreover, furthermore              |
| továbbít                | pass on, forward                            |
| több                    | more  |
| többi                   | the rest, remaining, other                  |
| tökéletes               | perfect                                     |
| tőle                    | from (by, of) him (her, it)                 |
| tölt                    | spend; pour                                 |
| töltőtoll, -at, -a      | fountain pen                                |
| töltött                 | stuffed                                     |



|  |                            |
|--|----------------------------|
| tőlük                                  | from them                  |
| tömb, -öt, -je                         | block                      |
| tömeg, -e                              | mass, crowd                |
| tör                                    | break                      |
| törekedik                              | strive, make an effort     |
| törekszik                              | strive, make an effort     |
| török, -öt, -je                        | Turk, Turkish              |
| Törökország, -a                        | Turkey                     |
| történelem, történelmet,<br>történelem | history                    |
| történik                               | happen, occur              |
| törülködik                             | dry oneself                |
| törvény                                | law                        |
| törvényt alkot                         | legislate, enact a law     |
| törzs, -et                             | tribe, clan                |
| tragédia                               | tragedy                    |
| traktor, -a, -ja                       | tractor                    |
| tubus                                  | tube                       |
| tucat, -ja                             | dozen                      |
| tud                                    | know                       |
| tudomány                               | science                    |
| tudós                                  | scientist, scholar         |
| túl                                    | beyond, over; too          |
| túlrad                                 | get rid of                 |
| tulajdon, -a                           | property, own              |
| tulajdonos                             | owner                      |
| túlórázik                              | work overtime              |
| turista                                | tourist                    |
| túró                                   | cottage cheese             |
| tüdő                                   | lung                       |
| tüdőgyulladás                          | pneumonia                  |
| tükör, tükröt, tükre                   | mirror                     |
| tűz, -et                               | fire                       |
| tűzhely, -et                           | fireplace                  |
| TY                                     |                            |
| tyúk, -ja                              | hen                        |
| U                                      |                            |
| uborka                                 | cucumber                   |
| udvar, -a                              | court, yard                |
| ugat                                   | bark (v)                   |
| ugrik                                  | jump (v)                   |
| úgy                                    | so, like that              |
| úgy hallom                             | I'm told, from what I hear |
| úgy látszik                            | it seems, it looks like    |
| úgy tudom                              | as far as I know           |
| ugyan                                  | although                   |
| ugyanaz                                | the same                   |
| ugyanis                                | namely, that is            |
| ugye                                   | is it, isn't it            |
| úgyis                                  | anyway, in any case        |
| új                                     | new                        |
| újabban                                | recently, lately           |
| újjaépítés                             | reconstruction, rebuilding |
| újjaszervezés                          | reorganization             |
| újonnan                                | newly, recently            |
| újra                                   | again, anew, once more     |

|                            |  |
|----------------------------|--|
| újra meg újra              | again and again  |
| újság, -ja                 | newspaper, news  |
| újságot járat              | subscribe to a paper   |
| újságárus                  | newsboy, news dealer   |
| újságíró                   | journalist   |
| un                         | be bored by, be tired of   |
| unatkozik                  | be bored   |
| unokaöccs                  | nephew   |
| úr, urat, ura              | Mr., sir, gentleman  |
| uralkodó                   | ruling, reigning   |
| úszik                      | swim (v)   |
| úszó                       | swimmer  |
| uszoda                     | swimming pool  |
| út, utat, útja             | road, way; trip  |
| után                       | after, following   |
| utána                      | after him (her, it); afterwards                                    |
| utánajár                   | go after, make inquires about,<br>look into something,<br>find out |
| utánanéz                   | see about, try to find out,<br>go into the matter,<br>examine      |
| utasít                     | order, command, tell   |
| utazás                     | journey, trip, tour  |
| utazik                     | travel (v)   |
| utca                       | street   |
| útlevél, -levelet, -levele | passport   |
| utóbbi                     | latter   |
| utoljára                   | for the last time  |
| utolsó                     | last   |
| úttörő                     | pioneer  |
| <b>Ü</b>                   |  |
| üdül                       | rest and relax   |
| üdülőhely, -et             | health resort  |
| üdvözl                     | greet, salute  |
| ügy                        | case, affair, matter   |
| ügyes                      | smart, clever, able, skillful                                      |
| ügyész                     | prosecutor   |
| ügyvéd, -je                | lawyer   |
| ügyvivő                    | chargé d'affaires  |
| ül                         | sit  |
| ülés                       | seat; sitting  |
| ülésszak, -a, -ja          | session, term  |
| ülőhely, -et               | seat   |
| ünnep, -e                  | holiday  |
| üres                       | empty  |
| üt                         | strike, hit (v)  |
| üveg, -e, -je              | bottle; glass  |
| üzem, -e                   | plant, factory, mill   |
| üzemi ebéd, -je            | canteen meal   |
| üzlet, -e                  | shop, store; business  |
| <b>V</b>                   |  |
| vacsora                    | supper, dinner (evening meal)                                      |
| vacsorázik                 | eat supper, dinner (evening meal)                                  |
| vadászik                   | hunt   |
| vádlott, -ak, -ja          | accused, defendant   |
| vádlottak padja            | prisoner's box   |

|                          |  |
|--------------------------|--|
| vadonatúj                | brand-new  |
| vágány                   | railroad track, platform                           |
| vágás                    | cut (n)  |
| vagy                     | or   |
| vagy ... vagy            | either ... or                                      |
| vagyis                   | namely, that is                                    |
| vaj, -at                 | butter   |
| vajon                    | I wonder, whether, if                              |
| valahol                  | somewhere, anywhere                                |
| valamelyik               | one or the other                                   |
| valami                   | some, something                                    |
| valamiképpen             | somehow  |
| valamint                 | just as, as well as                                |
| valamivel                | somewhat, slightly, a little                       |
| válaszol                 | answer (v)   |
| választ                  | choose   |
| vall                     | confess, admit, give evidence                      |
| vállalat, -a             | company, firm                                      |
| vállalkozás              | enterprise   |
| valóban                  | indeed, really                                     |
| válogat                  | choose, pick out, sort                             |
| válogatott               | selected   |
| válogatott csapat, -ja   | Olympic team                                       |
| valószínűleg             | probably   |
| vált                     | change (v)   |
| változik                 | change (v)   |
| vám, -ja                 | customs duty                                       |
| van                      | is, exists   |
| van-e                    | whether it is, there is                            |
| vánkos                   | pillow   |
| vánkoshuzat, -a, -ja     | pillowcase   |
| vár                      | wait (v)   |
| vár, -ak, -a             | citadel, fortress, castle                          |
| várakozik                | wait, be waiting                                   |
| váratlanul               | unexpectedly                                       |
| város                    | city   |
| városháza                | city hall  |
| városliget, -e, -je      | town park  |
| varr                     | sew  |
| vas, -at                 | iron (metal)                                       |
| vasárnap, -ja            | Sunday   |
| vásárol                  | purchase, buy, go shopping                         |
| vasmű, -vet, -ve         | ironworks  |
| vasút, -utat, -útja      | railroad   |
| vasúti híd, hidat, hídjá | railroad bridge                                    |
| váza                     | vase   |
| véd                      | defend   |
| védő                     | defense counsel                                    |
| végbemegy                | take place, happen                                 |
| vége                     | end (n)  |
| végezt                   | for, (in order) to                                 |
| végez                    | finish (v)   |
| végig                    | to the (very) end, from<br>beginning to end        |
| végignéz                 | look, watch (to the finish)                        |
| végre                    | at last, finally                                   |
| végrehajtás              | execution, fulfilment<br>carrying out, enforcement |
| végül                    | finally  |
| vegyész                  | chemist  |
| vegyi                    | chemical   |
| vele                     | with him (her, it)                                 |
| vélemény                 | opinion  |

|                    |  |
|--------------------|--|
| véletlenül         | accidentally                                     |
| vén                | old  |
| vénasszonyok nyara | Indian summer                                    |
| vendég, -e, -je    | guest  |
| vendéglő           | restaurant                                       |
| vér, -e            | blood  |
| vérátömlesztés     | blood transfusion                                |
| vereség, -e        | defeat   |
| vereséget szenved  | be defeated, beaten, suffer defeat               |
| vers, -et          | poem   |
| verseny            | competition, contest, tournament,<br>race, match |
| versenyző          | contestant, competitor                           |
| vese               | kidney   |
| vesebaj, -t        | kidney disease                                   |
| vesz               | buy, take, get                                   |
| veszélyes          | dangerous  |
| veszélyeztet       | endanger, jeopardize, imperil                    |
| veszít             | lose   |
| vetkőzik           | undress  |
| vezér, -e          | leader   |
| vezet              | drive (v); lead                                  |
| vezeték, -e        | pipe, tube                                       |
| vezető             | chief, leader; driver                            |
| viccel             | joke (v)   |
| vidék, -e          | countryside, region, district                    |
| vigyázatlan        | careless   |
| vihar, -a, -ja     | storm  |
| viharos            | stormy   |
| világ, -a          | world  |
| világítás          | light, illumination                              |
| világos            | light (color)                                    |
| világosodik        | it's getting light; lighten                      |
| villa              | fork; villa, bungalow                            |
| villám, -a         | lightning, thunderbolt                           |
| villámlik          | lightning is (flashing)                          |
| villamos           | streetcar  |
| villany            | electricity                                      |
| virág, -a          | flower   |
| virágzó            | flourishing                                      |
| virsli             | frankfurter, wiener                              |
| visz               | carry, take                                      |
| viszont            | on the other hand                                |
| viszontlát         | see again (somebody or something)                |
| viszontlátásra     | good-bye   |
| viszonyít          | compare  |
| vissza             | back   |
| visszaél           | misuse, abuse                                    |
| visszahoz          | bring back                                       |
| visszajár          | keep coming back; due (as change)                |
| visszamegy         | go back, return                                  |
| vitát              | dispute, debate                                  |
| vívó               | fencer   |
| víz, vizet, vize   | water  |
| vízilabda          | water polo                                       |
| vizsga             | examination                                      |
| vizsgál            | examine, check                                   |
| vizsgálát, -a      | examination, inspection                          |
| volt               | was (were); ex-, former, late                    |
| vonat, -a, -ja     | line   |
| vonatkozó          | train  |
|                    | concerning                                       |

vonz  
völgy

draw, attract  
valley

## Z

zaj, -t  
zajtalan  
zajtalanul  
zakó  
záporosó  
zár  
zártkörű  
zárva  
zavar  
zene  
zeneszerző  
zivatar, -a  
zokni  
zongora  
zongorázik  
zöld  
zöldbab, -ja  
zöldborsó  
zöldség, -e  
zuhog

noise  
noiseless, silent  
noiselessly  
jacket  
(rain) shower  
shut, close  
closed, private, exclusive  
closed  
to disturb  
music  
composer  
rainstorm, shower  
socks  
piano  
play the piano  
green  
green beans  
green peas  
vegetable  
it's pouring

## ZS

zseb, -e  
zsebkendő  
zsír, -ja  
zsíros  
zsúfolásig tele  
zsúfolt

pocket  
handkerchief  
fat, grease  
greasy, rich  
filled to capacity  
overcrowded, jam-packed